Manuscrito, en 4.° pergamino, bien tratado, con 303 fojas.

Variis tractatus de Scientia divina.

Varij [illegible]

De Dia [illegible] et [illegible] adtributis
[illegible]

D. Thome [illegible] — por Casellano

~ Prolocutio ~

Suspectus aggredior Dei sapientiae, et sciae caliginosum solem, intuiturus supremi intus tenebricosa, et inaccessibile lucem. Scite quidem scie Dei appellavi caliginosum solem, nec insolens est apud SS. PP. appellatio, cum raro, in hac ab illis appellatione sit instar plurimorum unius Areopagitae epistola inscripta ad Dorotheum. Dei autem caligo dicitur quam advertimus in qua habitare dicitur, quae quidem nec cerni prae excellenti claritate adiri eamdem, per singularem luminis effusionem.

Nec adverso inter se marte confligunt et solem esse, et caliginem, ita passim hoc experimento didicimus, quoties in solem intrare pupillares obtutus bibula contemplandi curiositate defigimus, totiens insolito splendoris reperimus, cum imbelles conniveant oculi, et immenso superati luminis fulgore, tanquam lucis exuperantia obruti ecce quadam caligine obnubilamur. haud secus illis evenier, qui audaci fili

te=

Temerit. in Dei sapientiae Sole sui mentis ver=
bera intendentes, et in ipsis micantiores radios
sollicita nimis indagine oculos dvertentes, absimen=
sa dicorum fulgurum evibrat ardentia in obscura
ignorantiae abyssum demergent. tum imbecillitatem
obtusi tenebris, tum ipsa divinitatis maiestate
verberati caligabunt. Deus, n. Lux (inquit An=
selmus ad transfigurat. domini), quae nimie=
tate claritatis sui per aspici recte caligo inaccessi=
bilis dicitur.

Ex Ne me videas quidem necessarium
audientes nisi me vestibulo, et in sole,
ut aiunt, caligari, nec penitendum puto quaererem,
Dei clarissima Ecclesiae lumina, et seraphicae
mentis per lynceos oculos obliberatam fulgoris
magnitudinem excultant. quid inter sacrum, et saxum
di sitiens respondeam Dei sapientiam. et ab incep=
tis tot difficultatis nebulis [illegible] desistere animus
absit: malo aleam iacere, et me audacter com=
mittere pelago simul ad futuram radiosam Dei sapien=
tiae [illegible] nosuram in obscurissimis tenebris viam
demonstrante, novi, n. Chaldaeorum dynastas mi=
cantioris stellae fulgoribus incitatos ad incarnatae Dei
sapientiae Solem, quem spectaculare fulgoris magnitudinem
suspicere non poterant exiguo stellae lumine allicier
venisse, audite Chrysologum serm. 64 satis apposite ad
rem nostram. Lucernam verbi sui Christus accendat, quae previo

mys=

Mysterij abstrusi ingrediamur breviter, et gradatim perveniamus ad scientiae dei quantam possumus clari=
tatem ut illi mox qui suae mentis oculos inclinant nec
audent splendori solis, aut dei se committere claritati,
de nocte tenerum stellae lumen, teneris oculis
assumentes ad caelestem D. Thomae perveniunt]
Sane nil magis aptum in Sacroelogio, quam
stellarum Noctis ecclesiae DD. insignium, Danie=
lis 12. n. 3 quis inter DD. Theologiae scholasticae
antesignanus, nisi D. Angelicus, hunc sequar ut stellam
quae mihi difficultatum tenebris ambulanti effulgeat, et
ad dei scientiae solem inoffenso vestigio errantem dirigat
his quasi vestimentis praesentis controversiae aggredior.

Totius quaestionis materiam proponit D. Angelicus
sexdecim articulis, illam eandem in 6 punctis disse=
cabo, quorum 1. petit, an in deo inveniatur scientia, et
quo pacto. De hoc puncto egit S. Thomas primae
partis art. 1. ubi inquirit an intelligere dei sit eius
substantia. Punctus 2. investigat obiectum increatum ta=
lis scientiae, et quia omnis deus seipsum cognoscat, id
disputat S. Thomas art. 2. ubi rogat an deus
intelligat se, et art. 3. an comprehendat se. Punctus
3. inquirit, an deus cognoscat omnia entia creata, quan=
tumvis vilissima distincte et futura. hoc punctum
perspicue examinat S. Thomas variis articulis. art. 5.
an deus intelligat alia a se; art. 6. an cognoscat alia
a se propria cognitione. art. 9. an cognoscat non entia. art. 8

art.

an desper malla. ar=10 An reperdi in=
pullaria, ar=12 an reperi infinita. Q.Q. 4a
Vogat An Deus cognoscat futura contingentia ab-
stra, et quomodo. de hoc S. Thom. ar=13. Q.
5a An extendat diascia ad futura contingentia
ex disparare. Q.Q. 6a de divisionibus dei scie
et eius proprietatibus. de hoc varia dubia excitat
S. Thom. ubi ar=8 an scia dia si ca rerum.
ar=14 an cognoscat enunciabilia. ar=15 an
scia dia si variabilis. ar=16 an dei habeat
scie speculativa.

Q.Q. 1a

An inveniat in deo scia, et
quo pacto

dubium 1.

Statuit in deo dari sciam

Cap. 1.

Duas scie sapiebat

Ex S. Thom. in ar. 1. illius quaestio
decernit inveniri in deo scie, cuius resolutionem
duabus conclusionibus declarabo.

Prima conclusio. De fide est reperi-
riri in deo scia, probatur id de fide est quod immediate re-
velatur in scriptura, sed dari scie in deo immediate
revelatur in scriptura, ergo de fide est. maior est certa, minor

probatur

per varijs testimonijs S. S. Reg. 2.° n. 3
deus scientiarum dominus est. esther. 14. n. 14. domine
qui habes omnium scientiam. Job 12. n. 13 apud
ipsum est sapientia. Ad Coloss. 2. n. 3.
in quo sunt omnes thesauri sapientiæ, et scientiæ. quare
merito S. Dyonisius c. 7.° de diuinis nominibus commemorat
diuinum inquit deus scire omnia scripta diuina tradunt. S. Thom.
l. 1. contra gentes c. 44 cuius fidei veritas tantum apud
homines inualuit ut ab intelligendo nomen deo imponerent.
vide etiam S. Damascenum lib. 1. fidei c. 12.

Conclusio 3.ª scientia dari in Deo scientiæ rationibus
naturalibus demonstratur. 1.ª demonstratio sumitur ex
S. Thoma cit. 1. p. q. 14 et 8.° dist. 35 q. 1. ar.
1.° in 2.° argumento. enti summe perfecto nequit deficere
aliqua perfectio simpliciter, sed scire est perfectio simpliciter
ergo nequit deficere. Maior est euidens; et ideo S. Aug.
lib. 1. de doctrina christiana c. 7.° ait. omnes pro
excellentia Dei certatim dimicant, nec quisquam
inueniri potest, qui hoc credat esse, quo melius aliquid est.
itaque hoc omnes consentiunt esse, quod cæteris rebus antepo-
nunt. Minor euidenter monstratur quia scientia accepta
pro cognitione omnium perfectissima ut est certa, et euidens.
talis actus nullam continet imperfectionem ergo scientia est perfectio
simpliciter absque ulla imperfectione. hæc demonstratio in-
fert conclusionem ex summa perfectione seu collectione omnium perfec-
tionum existentium alicui deitate, et specialis perfectioni.

Ad 2m Dico = Deus est causa perfectissima

operandi omnes participans, quia Deus habet scientiam per

quam perfectissimus agendi modus est in ipso, et volun=

tatem qua decet habet scientia [illegible] per facto discursu

agentia creata perfectiora ut hoc, et angelos.

quod ex illis [illegible] intelligite insipientes in

populis, et stulti aliquando sapite. qui plantavit

aurem non audiet, aut qui finxit oculos non considerat?

Si Deus ut causa prima nobilissima aliis

secundis causis communicavit modum perfectum agendi

ratione, et voluntate, ipse est perfectissimo modo par=

ticipavit talem modum agendi.

Ad 3m = quod deducit ex dictis

q. 1 a. 1 et 2 [illegible] sensus [illegible] probatur

plurima quae creata de facto existunt, quae

operantur propter finem [illegible], sed ex cognitione finis

et proportionis mediorum cum illo. alia quae ca=

rent hac cognitione finis, et vi propriae inclinationis

tendunt in suos peculiares fines quia Deus, qui

moderatur omnes has causas = sciam habet ad hoc, ut

omnes istae quae dicto, et absque magna difficultate fi=

nes proprios assequantur. per quam nequit id operari

Deus nisi in ipso adsit scientia finium, et mediorum

proportionatorum.

Ad 4m = Deus est mensura totius perfectionis

quia propter ea creatura perfectior simpliciter indicatur, quae

Sim

c. m. ffforium Oceptum exply magis accedit ad ... dig perfect; cum ... intr naliaenia creata ea perfectiora sim, que perfectius intelligunt, ut manifestum induit. Deus, qui mensura è perfect... Creaturarum, habit insigni operandi perfectissimo per intellectionem.

Cap. ...

Rebriorg S. Thomae a priori ... examinat

6. Sancti Praeceptoris authoritas Theologi tanti venerandum ... expandam roe a priori S. Thome ... desudent. ita Henricg in summa a. 36. q. 1. ... 1. dist. 35. q. 1. ... 2. roe 2. Ricardg ibi ar. 1. q. 1. Palacios ... 1. Capreol. q. 1. ar. 1. ... Caietang. Molina, Zuares. Vasq. Alarcon, Herize, Montoia, Albin. Curso Salmanticensi, et coteri expositores hic. hec ro sub ... veritate sic è. immaterialitas alicuius rei è ro virtutis cognoscitiva, qua pollet, s. deus è immaterialis, ... cognoscitivus è. ... pr. à S. Thom. 1. p. q. 14. ... quem oes Theologi sequuntur. tota difficultas reducitur ad probat. maioris. probatio ... ponit ad ...

Thomã in Corp. XV. 1. Variis q̃. 1. = 5

in hoc differunt cognoscentia à n̄ cognoscentibus, q̃ n̄ cognoscentia nihil hent, nisi fram suam tantum; cognoscens natã hēre formam rei alterius, q̃ sp̄s cogniti existentis in cognoscente. 2ª = nã rei n̄ cognoscentis ē magis limitata; nã aut cognoscentis hēt maiorem amplitudinem, et extensionem. Et 3ª = Cum phō, coarctat frã n̄ cognoscentis fit p mãm. 4ª frã sm q̃ sunt magis immãles perfectiori mõ cognoscunt, et ita inquit phus 2° de aia, stantas n̄ cognoscere. [illegible] bant. de mãlitas.

In his q̃ [illegible] id, q̃ maiore difficultatem inperiit, q̃ nam mãlitas, q̃ coarctat fram, et impedit, ne alienas fras in se recipiat p species intentionales, nam hac malit. cognita facile cognosces immãlitatem, à qua prvenit at maior amplitudo, et extensio. N̄ placet expositio Verie [illegible] 1. n. 14 docentis q̃ mã n̄ ee intelligendam p compositio physici, s. corporei molis distansie p homogeneis, n̄ distinctior ganaretas. n̄ placet, q̃ aliquã corpora dant n̄ cognoscitiva, quę distant p distinctis organizat. vegetatiuis tantum, et in corporeis n̄ [illegible], ut [illegible] si q̃ mãlitas consisteret in corporea mole homogenei immãlitas consisteret in opposito, q̃ sumẽ cum q̃ daret immãlitas in corporibus assignari aliq̃ virt.

Corp=

cognoscitiva. Vide S. Thomam [illegible] apparet.

[illegible] Assero [illegible] formas subsistentes materia [illegible] cognoscendam [illegible] materialitatis [illegible] penetratur [illegible] immersae materiae. Namque materia [illegible] ita alligat formam substantialem, ut non fiat illo pacto

[illegible] illa forma immaterialis merito vocatur, quae fit aliud extra se. Nam iam talis forma exserit [illegible] alia quo [illegible] Hoc declaro duobus [illegible], quorum primus declarat materialitatem. quicquid [illegible] id, quod est, nequit fieri aliud extra se [illegible] totaliter immersum materiae. sed [illegible] cognoscitivus [illegible] id, quod est, nequit fieri aliud. [illegible] totaliter immersum materiae est. [illegible] de anima [illegible] [utrum [illegible] sentiunt? [illegible] non [illegible] moderatas. [illegible] [illegible] [illegible] sensibiles, sed pati cum materia] item S. Thomas [illegible] Gentes c. 69 ad [illegible], loquens de anima [illegible] [Nam oportet substantiam intellectualem [illegible] materiam, quamvis [illegible] [illegible] in materia, [illegible] materiae immersa, [illegible] totaliter [illegible]]. et ad [illegible] [iam [illegible] quod anima humana non sit talis forma, quae sit totaliter immersa materiae] [illegible] formas materiales [illegible], quae totaliter immersae sunt materiae. Nam si materia [illegible] talis est, ut nequeat illo pacto fieri aliud extra se, quatenus passive, [illegible] ea forma [illegible] totaliter immersa materiae [illegible], quae ita agit, ut non fiat aliud extra se. [illegible] [illegible] existens immaterialis [illegible]

[illegible]

Et ulteriis quia id quod est, potest fieri aliud, cognoscitivum est, sed
res immateriales quia id quod est potest fieri aliud quam res imma=
terialis cognoscitiva. Maior patet quia si potest fieri aliud
quam id quod est, iam aliquo pacto excurrit ex materia, et
ab illa elongatur. ita cognoscens sensitivus fit cognoscibi-
lia sensibilia, cognoscens intellectivus fit intelligibilia,
ut insinuavit Aristoteles 2° de anima tex. 121 definiens sen=
sitivum esse id quod est susceptivum formarum sine materia. et 3° de anima
c. 8 tex. 37 inquit animam esse universa quo-
dammodo, et tex. 38 quod redditur necesse est aut res ipsas
aut formas in anima esse, at non sunt in ea res ipsae. profecto non est
lapis ipse in anima, sed forma lapidis inest. S. Thomas 4 contra
gentes c. 49 ait quod intellectus in actu fit quodammodo
alium in actu a se intelligente, sed ex hoc quod est intel=
lectus in actu, quod est sine materia. Ferrara ibi. Ricardus
Victorinus lib. 3 de contemplat. c. 21 et lib. 4 c. 20
fatetur animam creare de novo corpus intelligibile. id quod est
secundo de cognoscitivo. Nota speciem intentionalem, sive sensibilem,
sive intelligibilem, quae recipitur in potentia cognoscitiva in
primis determinare vim cognoscitivam ad expressionem determinati obiecti, cuius
imago est, et cuius vices gerit. quia propter res abstractas [illegible]
ut natura lapidis quae est in anima intentionaliter virtualiter
per speciem, nam est nisi repraesentatio eiusdem rei seu ex aliquo, eiusdem rei
species, quae imago virtualis est, in anima. 2° per ipsum naturalem
cognoscitivum, quo ipse exprimit potentia cognoscitiva nam obiective
gerit. Ex dictis constat utrumque illum statuere probationem S. Thomae
quia si immaterialitas est causa, ratio cur sint cognoscitivae, quo

ali:

Aliqua [illegible] sit tanto immaterialior e, eo meliore cognoscendi modum participat, et cum Deus sit in supremo gradu immaterialitatis Deus supremum cognoscendi modum participavit. [illegible] inter creaturis, hominibus, et Angelis. aia sen=sitiva participat infimum gradum immaterialitatis. aia ratio=nalis excedit in immaterialitate viventis sensitivis, et ideo participat perfectiorem modum cognoscendi, et aliquo pacto e immateria, et attingit modum cognoscendi proprium Ange=lorum. Quia a priori ex re e ea, cur Deus sit operati=va [illegible] aliquo pacto immaterialis e, eius operatio erit aliquo pacto immaterialis, et quo ea res fuerit immaterialis, eo cognitio erit immaterialior.

Dices [illegible] stante [illegible] ab [illegible] a anima in-venit [illegible] aequalis [illegible] infert ex inae=qualis [illegible] a anima, et [illegible] inaequalis [illegible] [illegible] in Angelis, qui aequaliter [illegible] et [illegible] participant inaequales [illegible]. [illegible] negans. [illegible] doctrinam Albertini [illegible] [illegible] docentis, quod [illegible] aequalia [illegible] a anima [illegible] inaequalis cognitio [illegible], nam [illegible] extrahunt [illegible] cognoscendi operationis [illegible] ad inaequalem cognoscendi modum. [illegible] species Angelica, quo perfectiore alteri e susceptiva speciei intelligibilis [illegible], quae species [illegible] immaterialior. [illegible] inaequaliter [illegible] inaequaliter [illegible], [illegible] Angelus ex [illegible] immaterialior [illegible], [illegible] respiciunt [illegible] et subiectum.

Cap. [illegible]

Disp. 3

Praedicatum mi(hi), quo immaterialitas est ratio cognoscitivi

[illegible] ubi [illegible] de scie. d. [illegible] sect. 1. n. 7. ait inter immaterialitatem, et vim cognoscitivam fieri bonam illationem, eo quod vis cognoscitiva inferri ex immaterialitate tanquam ex causa formali, seu ratione concomitante. Ego non percipio, quomodo possit inferri vis cognoscitiva ex immaterialitate ut ratio [illegible] de ratione [illegible] est [illegible] cum effectu, [illegible], sed nequit assignari ratio virtutis cognoscitivae, quam assignat immaterialitas [illegible] nequit nec ex ratione. id sic explico.

[illegible] immaterialitas datur [illegible] gradum positivum [illegible] cuius res immaterialis postulat fieri res alia [illegible]. talis gradus [illegible] capax recipiendi species intentionales. [illegible] gradus negativus, ut negatio materialitatis, seu [illegible] inmersioni in materia [illegible] quod [illegible] vere realiter excludat [illegible] negat quicquid reale [illegible] separatam [illegible] materialitas importat [illegible] alterum positivum [illegible] limitatam [illegible] ad ordinem [illegible], et [illegible] capax recipiendi species intentionales, seu [illegible] materia abstractas. alterum negativum, quo removet immaterialitatem oppositam gradui positivo materialitatis.

[illegible] immaterialitas positiva [illegible] duos respectus diversos inadaequatos, alterum, in quo fundatur negatio materialitatis, alterum per quem res fit capax recipiendi species; fateor tamen esse eandem [illegible] perfectionem [illegible] diversorum [illegible], nam eadem formalitas respicit negationem materialitatis

et spes intentionales. Verum sine hoc dis-
crimine, quod quaedam respicit negationem [illegible]
et ideo alterius directum respiciens species intentio-
nales; et negatio [illegible] est quid requisitum,
ut auferens impedimentum, ad hoc ut subiectum capax
specierum. Et vero [illegible] in eisdem doctoribus [illegible]
[illegible] duos partiales terminos, alterum, per quem fundat negationem
immaterialitatis, alterum per quem reddit incapax specierum,
[illegible] [illegible].

Ego censeo [illegible] eandem [illegible]
perfectionem [illegible] exercere duo ea munera, [illegible] immaterialitatis.
ut inferre negationem immaterialitatis, et [illegible] capax
specierum, quod nequit intelligi [illegible] ubi perfectio ali-
qua excludens materialitatem, seu inferens negationem ma-
terialitatis, et [illegible] subiectum capax specierum. [illegible]
hanc eandem [illegible] perfectionem posse considerari in
ordine ad hos duos [illegible] ut negationem materialitatis
et spes intentionales [illegible] indistinctum [illegible] perfect-
[illegible], et distinctum. [illegible] Deum [illegible] [illegible]
[illegible] eandem prorsus individuam perfectionem explicat modo
in ordine ad unum, [illegible] modo in ordine ad alterum.
[illegible], et eidem [illegible] importantes eandem [illegible] ut
[illegible] diverso modo considerata. [illegible]
[illegible]; [illegible] respicientem operationem. [illegible]
perfectio ut respiciens negationem materialitatis non est prior a se ipsa
sicut respiciens spes intentionales, [illegible] aliquid [illegible] posterior.

Ampliusque gravis inferre negat . cum fundatione negat. quia non est ab eo prior ea perfectio . Ans. Immaterialitas excludit materialitatem per capacitatem cum participat ad recipiendas species intentionales . Quia sic infert negationem materialitatis, et causam eius . Quia ea capacitas prior est, cum in ea negat = ita calor per propriam perfectionem, quia in suo esse obstitit infert negationem sui contrarii. Nec fundamentum oberit, namque carentia materialitatis non est carentia alicuius impedimenti impedientis negationem iam obstitit in suo esse causae per primum effectum, sed potius est carentia contrarii

Ad hanc carentiam inducit immaterialitas per se ipsam, quatenus obtinet sicutum capax specierum . Ut praedicatur capacitas receptiva specierum carentiam materialitatis.

Tertio. Clarum [?] totius difficultatis propter positivam immaterialitatem esse causam a priori et causam, aut quasi causam virtutis cognoscitivae. ita ut res 2.o de anima tex. 124 materialitas in planta est causa propter quam planta non sentiunt. Quia est immaterialitas erit causa, aut quasi causa propter primum substantiale cognoscitivum. Dixi immaterialitatem esse causam, aut quasi causam, quia in creaturis virtus proxime cognoscitiva est passio conveniens ad immaterialitatem substantialem quae late patens, ac eius radix. ita visibile convenit a radice [?], modo non loquor de Deo, in quo eius cognitio infinita forte est sua quasi divina cognoscitiva

Ex dictis infertur, variatae immaterialitatis variari modum cognoscendi . ita quia anima rationalis superat in immaterialitate

aig

aiam bruti hēt diversum mõ cognoscendi perfectiorem.
item Angelo superat in immaltīe. et vi cognoscitivâ
aiā roālē quam cum Deus summam immalitatem partici-
pet summe cognitiz participavit. Si immaltias
n̄ se hēt ut pp̄ ratio virtutis cognoscitivæ, tum si ita
pp̄, illatio malla eet quia pacto, quo hic ē malla illatio.
ē aiāl ergo hō, tum, ut ee pp immaltias satis patere
deberet oī vi cognoscitivæ, nam id nariū ē ad pp oparandum
vi suam speciem, sed n̄ satis pp̄ immaltias oī vi
cognoscitivæ, ergo pp n̄ ē. minor pr. quicquid capax ē recipi-
endi spes vim cognoscitivam hēt, et e converso quicquid vim hēt
cognoscitivā, capax ē recipiendi spēs, ergo quæ satis contrarea
prata, propterea .. n̄ admittimus malitatē extendi ad cog-
noscitivos, ita nec debemus admittere immaltm extendi ad
n̄ cognoscitivos. Confr ee subslē immale operans crea-
turis ē radix alicuius operationis. Ubi proportionate quia radix
operationis immalis, quae nequit exaptari operatio proportionata
tali radici, nisi immaalis, ergo operatio immalis ee debet.

— Ar. = 4

Satisfacit aliquibus obiectionibus.

Contra hanc S. Thomae plurimis obiectionibus
oppugnant q. dict. 33 q. 1. a. Gabriel ibi q. 1 =
ar. 1. eorum argumenta, et alia nova subiiciemus
Pmo 1. si vis cognoscitiva oriretur ex immalitate, aiā
roalis satis, quamdiu unitā mō ? intelligeret, hoc fiē.

s

quo et id unde in eorum, in alio maior [illegible] qui tenet ea in-
superna quo, quod ni intelligeret. [illegible] aia rodalis in
statu beatifico unita [illegible] intelligere eo modo
ac si esset separata à Corpore, [illegible] malitia ni impedi-
vim cognoscitivam, cum stante ni impediat unio aiae
cum Corpore.

[illegible] maior unio aiae rodalis
cum [illegible] vim cognoscitivam, sed
limitat modum cognoscendi. nam [illegible]
[illegible] statum, [illegible] intelligendi inde-
pendenter à [illegible] corporis, et ita [illegible] capacitatem
ut fiat aliquid aliud, quam ipsa anima. limitat aliquo
[illegible] cognoscendi, quia dum est unita corpori
in hoc statu nequit intelligere nisi dependenter à
phantasmatibus Corporeis: [illegible]
est subsistens independens à ma[teria], ideo aliquo
statu potest intelligere modo independenter à Corpore
et [illegible], aia rodalis post resurrectionem in statu beati-
fico [illegible] si unita corpori, poterit intelligere in-
dependenter à corpore, et etiam dependenter. priori modo in-
telliget per species acquisitas independenter à Corpore, pos-
teriori modo per species acquisitas dependenter à corpore.
[illegible] aia rodalis etsi corpori sit unita, subsistit in
statu beatifico perfectissime cum [illegible] dominio in [illegible]
[illegible] Corpus, [illegible] independenter à corpore intelligere

Per species acquisitas independentes à corpore. 2º
[illegible] ejus modus cognoscendi per alias species
acquisitas dependentes à corpore, nequit intelligere nisi
dependenter à corpore.

Ad [illegible] argumentum. Multa reperimus
accidentia materialia et spiritualia, quae [illegible]
[illegible] [illegible], ut ubi supernaturale, actio creativa, angeli,
volitio, [illegible] ex immaterialitate non bene in-
fertur vis cognoscitiva. [illegible] si [illegible]
[illegible] alia est, operi primarie materialitas, ita imma-
terialitas competit [illegible] [illegible], et in his solis im-
materialitas [illegible] vim cognoscitivam, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] argumentum S. Thomae. [illegible]
accidentia spiritualia aliquo gradu connotant, supponunt,
[illegible] ordine ad vim cognoscitivam, et non sint imma-
terialia cognitionis [illegible] in volunt. volitionis [illegible] volunt
[illegible] facile apparebit facto discursu per omnia accidentia spiritua-
lia, ita volitio supponit cognitionem, ubi spirituale, nullum
immateriale [illegible].

[illegible] [illegible]. vis intellectiva [illegible]
[illegible] [illegible] intellectivae, ut [illegible] [illegible] [illegible], quae est ejus differentia,
[illegible] nequit probari à priori talem [illegible] immaterialitatem, per eam
differentia est ejus vis [illegible] non [illegible] [illegible]: [illegible] nequit à priori
probari; imo ipsa differentia est primaria radix, et [illegible] [illegible]

tatis, quae debent talis esse. Non potest negari quin
in viventibus beatis cognoscitivis differentia cognoscitivis ser-
vata proportione ita ut si viventis sit sensitivum differentia erit sen-
sitivum; si intellectivum differentia erit intellectivum. Haec differentia sub-
stantiali, non vero sensitivi, non intellectivi accidentalis, et sic ma-
nifestum est, quomodo videtur via a priori, cum procedant radice ad
passiones. si dicto sermo est de intelligendo, et sensitivo sub-
stantiali, et radicali exercente munus differentiae: talis differentia non est
perfectio adaequate dicta ab immaterialitate. sed eadem perfec-
tio concepta ut diversorum differentiis, quia eadem perfectio quatenus
constituit subjectum potens sentire, aut intelligere dicitur intel-
lectiva, aut sensitiva, quatenus excludit materiam et ca-
rentia, et haec capacitas receptiva specierum dicitur esse immaterialis,
et differentiae est a formare, talis perfectio esse intellectivum aut sensiti-
vum quia est immaterialis. prius, nos intelligimus eandem differentiam supponen-
tes fieri aliquem, et potest ut cognoscitivum. Addo hos duos respec-
tus quod capacitatem receptivam specierum, et vim cognoscitivam
tenuissime distingui ratione ratis distingui, et inadaequate distinguntur quo-
ad differentiam perfectionem. talis quidem capacitas nequit
recipi secundum sua perfectionem formalem, quin cognoscat ut cognoscitivum,
et e contra. Ex dictis patet ad alterum argumentum. quamvis
differentia specifica nequeat habere formalem eam sui esse, at potest habere
rationes aliquas inadaequate diversas sui proprietate. a quibus bonam
illationem inferat. ita de eadem indivisibili differentia mixti sublunaris
est vel operare, idest esse receptivum aliquarum accidentium disponentium ad
formam, quod est receptivum talium resultantium, cum ex qualibet formali

effectus obtinet ordinem ut subiectum recipiens sublatam, et accidentis disponentis.

Ex S. Thom. q. 2. de verit.

Ar. 2. et immaterialitate

non differt à vi cognoscitiva, nam haec ut supra tribuit ... passiva intra ... quae non ... immaterialitate ... est passio ... ... entis talis intelligibilitas, quare mirum non est, quod haec cognoscibilitas intra operationem ... est, et ... non ... participant ... entis, ac ... participationem ... ab ente ... emanantem. ceterum immaterialitas propria virtutis cognoscitivae ... se rebus quae ... fieri aliud ex se.

... medium existens inter potentiam visivam, et colorem recipit species intentionales visuales, et illam capax est, sed tale medium non est cognoscitivum ... immaterialitas ... in capacitate receptiva specierum non ... ... vim cognoscitivam. Min. probatur nam tale medium est quod liber corpus diaphanum non cognoscitivum. ... inanimata corpora recipiunt peregrina accidentia, sic aqua recipit calorem ... capacitas recipiendi ...

sae=

peregrinas non est propria virtutis cognoscitivae.

2.º Dices 2.º: materia recipit species intentionales ergo percipiendo ex illarum receptione primum fundamentum caret. Nego maiorem; invenitur concedo maiorem: quando recipiuntur species in aliquo medio, recipiuntur materialiter, quia non exercent in tali medio propriam virtutem formalem. Ideo nego: recipiuntur in potentia, recipiuntur formaliter, quia recipiuntur ut in principio obstrativo per ipsas, ut efficiant proprium effectum vitalem. Ad confirmationem: aqua recipit formas peregrinas multiplices cum proprio nocumento, ita calor receptus in aqua destructivus est eius aquae. Corpora animata recipiunt alienas formas abstractivas à materia per species intentionales utiliter, et talis capacitas propria est virtutis cognoscitivae.

Cap. 3.

Ostenditur ... rei ...

1.º Quolibet est forma spiritualis nullo modo cognoscitiva ergo immaterialitas non est ratio a priori virtutis cognoscitivae. Probatur antecedens: sicut formae corporeae, quaedam reperiuntur cognoscitivae, aliae non cognoscitivae, ut forma ignis, etc., sic formae spirituales, aliae erunt cognoscitivae, aliae non cognoscitivae.

Sed

Ad 5. Negant. Ad probationem negatur

[illegible] imitatur cum non sit possibile forma spiritualis non cognoscitiva, nam cum forma spiritualis sit ... , ac propterea principium alicuius operationis sibi proportionatae excedentis operationem cuiusvis formae corporeae, quod non habet

sine esse principium cognoscitivum. Nam licet non omnes formae quae superiori ... habeant superare in perfectione quamvis quae inferiori est, saltem in tota collectione

effectuum quae superioris aliquis assignandus est, in quo

ea superior superet omnes quae inferioris. Ad illud exemplum formarum corporearum manifestum

est discrimen, nam etiam nec forma corporea perfectior aliis formis corporeis dat aliquis actus

vitalis cognoscitivus, per quem forma corporea perfectior superet animam corporeae inanimatae, et ideo cum maiori perfectione forma spiritualis non dat, quod illa non sit principium

alicuius operationis perfectionis omni operatione formae cuiusvis corporeae, ac propterea quaelibet forma spiritualis debet esse

aliquo modo cognoscitiva.

Ad 7. Saltem possibile est una forma spiritualis

non cognoscitiva quae ex immaterialitate non inferatur

cognoscitiva. aris admittit Ut probabile est [illegible]

cirm

cit= n= 16, et defendit à Ibulat. de 8ng= q.
singuenta, quesito 2= dffic=2=§1. Respond. Neraiy
ita duires DD. quos referunt et sequuntur Raynaudis
theologia nali dist. 2.= n=79. Curri salmanticensis
tract. 3. de scia dp 1= dub= 2= § 8. Fasolg
q. 14 ar=1= dub= 3= et 6= Montoya de scia
dp 1. sect. 4. n=4. Albis tract. 1. dp=1 sect.
1. n = 7= et dp 33 sect. 5= Arrubal in exposit.
ar= 1= n=5. Cornejo 1. q. dp 1= dub=2=
Machin 1. q. dp 22, modo id examinare nec
liber, nec vacat. rō nri ee= quaevis subsistentia
spiritualis simplr perfectior è quavis substan=
corporea, q̄ habere debet vim cognoscitivam, pr cōa ats
ñ ee perfectiō simplr corporea, nam inter substas pure
corporeas invenitur aliqua cognoscitiva, que superaret
simplr in perfect. subsiq spualq ñ cognoscitivaq. ecs
de corpq inanimatq simplr imperfectiq animato.

Obiicies 8. rō S. Thomae ñ probat, dq
ee summe intellectivum q nullis momenti è ad ppens,
ans nr 1. in deo intellectivavis ñ è proprietas, sed
propria quasi, dria, nam dq x= probabilius sam in=
tellect.= obtinuit, q ex immaterialit. summè ñ infert
summa perfectio intellectiva, q requir ee rō dris
dei. 2= rō d. Thomae infert vim cognoscitivq ex

capa=

capacit. receptiva speciey. sed deus nequit recipere
spes. ergo non reperit in deo summa immaterialitas, cum nati
capacitas receptiva speciey. modo non est animus examinare, an
deus dicatur pro intelligentia, aut an sit eius quasi diffe-
rentia intellectio. in ea admittente potius intellectiva
sic velis. S. Thom. ubi agit de immaterialitate ut dicitur,
et creaturis, et eius applicat servata proportione. in sub-
stantiis immaterialibus substantialis physicae pro intellectiva
in Deo eam virtualis, quam si Deus capax esset diffe-
rentialis, quia intellectiva physice caret a dia essentia, et
immaterialitate si deus constituatur intellectualis dia, tunc
perfectio summae immaterialitatis non differret ab quasi ad..
quasi dig. quod potius esset eadem prorsus perfectio indistincta
ta in ordine ad diversos ratio. E immaterialis, quae excludit
omnem materialitatem, seu omnem conditionem, et capax est recipiendi non spes
proprias, sed quasi spem. item si eadem perfectio est in-
tellectio, quam per illa deus constituitur intelligens. sed
prior consideratur est non a priori ob quam ... deo eadem
perfectio sub 2a consideratione in hoc sensu inquit S. divi-
nis nom. c. de intelligibili deus non ex initiis, non a sa-
pientia sensibili, sed a sua sapientia. Ad 2. probat.
im. quod deus non recipit proprias, sed recipit ut spem aut
quasi spem suam dignam, ideo participat deus perfec-
tissimam cognitionem. et ... summa simplicitate careret
id

ad oia dem cognoscibilia, nec e dubiu nullaque vel ab=
strahi a creata, et increata capacitas recipiendi spes in=
tellectiona esse priorq quæ sequitur capacitas recognitionis conveniens.

§. 1 = 2

Q. de scientia dei quæ nullum pos

Cap. 12

Antiqua disputat, et sas refert.

Nota 1.o intentum Creatis ascendere ad investigandas
perfectiones dia dubio per spes Creaturarum: neque ipsæ
Creaturæ immediate dicant aliqua dia, sed quas
dicunt cognitis cum dia creata, quæ cognita deserviunt ad
investigandam increata seclusis omnibus imperfectionibus,
et videre quænam pro reperiant in deo, ex. g. dant in
Creaturis viventia vegetativa, sensitiva, et intellectiva,
visis his viventibus investigat intellectus, quænam vita reperiatur in deo.

Nota 2. oes dd. in eo concordes esse, quod
quælibet perfectio in deo existens tali distinguenda,
ut nulla includat imperfectionem, nam cum deus sit
summe perfectus, quicquid in ipso distinguendum e nullo pacto
involvere debet imperfectionem propriam Creaturæ. alias si eumdem
imperfectionem attribueret deo, deus non esset ens summe perfectus,
sed ex eius imperfectione deficeret a summa perfectione.

Nota 3. theologos frequenter examinare, an

sit

Significatio aliquorum nominum reperiantur inde, in creatis
de Deo cum veritate enunciari. Aliqui Theologi nomi-
bus aliquid significare, alij aliud significare negant.
Illi interrogant Theologi, an Deus corporeus, et ne-
gant significare talis nomine. Inquirunt autem intelligens,
et affirmant hoc propter, oportet proponere regulam generalem
ad videndum, quod nomen de Deo possit enunciari, quod ve-
ro affirmari. Theologi communiter hanc regulam proponunt,
quoties nomen impositum est ad significandam rem aliquam creatam
tale est, ut seclusis imperfectionibus propriis entium creatorum
adhuc maneat aliqua perfectio propria talis significati
toties cum veritate de Deo tale nomen enunciari valet.
Si autem seclusis imperfectionibus significatis propriis rerum
creatarum, non manet nisi nomen ab alio in significato talis nominis,
tunc enunciari nequit de Deo tale nomen. Ratio istius regulae
est, quia omne praedicatum existens in Deo debet esse summe
perfectum, non admittens imperfectionem aliquam, et nomen nequit enun-
ciari quod assentimur, nisi nomen correat proprijs significatis quae
seclusis imperfectionibus proprijs entium creatorum, non manet
proprius significatus nominis, non poterit de Deo enunciari quod assen-
sus. Ob hanc rationem de Deo enunciari nequit corpus, quia se-
clusis imperfectionibus non manet significatus proprius talis nominis
quod de Deo enunciet. Hinc fit, quod ad hoc ut de aliquibus
positis intellectionibus, debemus examinare, an seclusis imperfecti-

tio-

hominis permisceri Creaturis maneat aliquod praesup=
ponente tali non quod tractare in Deo existat.

Nota 1.º deffinitionem actum intelligendi in-
veniri in Deo; alius essentialis, quo tota Trinitas, omnesque
ipsam; alius notionalis vel dicitur verbum, non inventi=
onem, ardens potentia intellectiva cum Verbi Dei, quod ad spec-
tat ad mysterium de Trinitate; sed solum cum alia intellectione
essentialis quae attingit obiecta, sive Creatum, sive increatum.

Sa 1.º docet reperiri in Deo intellectum vere, et
proprie distinctum ex natura rei ab intellectu, dicitur ita Scotus d.
dist. 2.ª quaestione 7.ª et medius § dubium, et § praeterea per
sequuntur eius discipuli. Durandus 1. dist. 35. q. 1. n. 8.
Cartesianus ibi q.º 2.ª

2.ª affirmat inveniri in Deo rationem distinctam
intellectivus radicalem in potentiale ita pauci Theologi, Gonza-
lez 1.ª p. q. 14. disp. 36, et disp. 50 sect. 2.ª Arriaga ... disp.
28 c. ultimo. 3.ª sententia tenet, dari in Deo ratione non
distinctus tum intellectivus radicale, tum potentiale ante dictum
intellectum essentialem. Et haec sententia afferunt Aegid. 1. p. q. 14. ar. 3.
ar. 4. dub. 1. n. 14. Cornejo 1. p. q. 14. ar.
disp. 1. dub. 1. ad 4, et ar. 4. disp. 1. dub. 4. n. 29.
Zumel ib. in commentario ar. 1. notabili 2.º et q. 41.
ar. 4. disp. unica propositio 4.ª Molina 1. p. q. 27 ar.
1. disp. 2.ª Vasquez 1. p. disp. 102 c. 4. n. 12, et disp.
112 c. 1. n. 4. et disp. 142. Granado 1. p. contro. 2.ª

(se-

de scia ... disp. 8. Gamnen ... disp. 2 = q.
11. dub. 8. Machin ... disp. 22. sect. 2 = Delg.
Floravantius lib. 2. de Trinit. notat. 6 = §. 3 =
Torres opusc. 5. de volunt. dei disp. 1. dub. 1. Mag=
naudis theologia nat. dist. 8. q. ... ar. 5. Ame
... varias disp. 9. 8. scholasticae 6. Seguu=
s Curiel lib. 2. Contro. in q. Contro. n. 9, et 10
Egidius Lusitanus ... tom. 1. lib. 5. q. 4. a. ult=
timo n. 5. et 6. Ragusa ... disp. 29. § 4. Alar=
con ... tr. 8. disp. 1. ... n. 15. Villegas ...
q. Contro. 1. ... 1.

Concl. 4.ª Sit Utrumque intellectivus negat.
ut radicale, et formale, ita Gabriel 1. dist. 35 q.
1. ar. 3. dub. 3. Aureolus ... eiusdem dist.
a. 3. in 1. inquisit. et dist. 45 ar. 1. Fasolus
1. p. q. 14. ar. 2. dub. 8. n. 57. 58. et 67. et
q. 14 ar. 1. dub. 6. Vezanus ibi ar. 4. q. et q. 27
ar. 4. disp. 1. notab. 2. Hackel q. 27. disp. 4.
n. 195. Merino disp. 2. cursus Salmanticensis tr.
3. disp. 4. dub. 2. Salas 1. 2. tom. 2. tr. 11. disp.
2. sect. 6. Suares tom. 2. metaphys. sect. 15
n. 9. 12. et 13. Pui Hurtado disp. 20. metaphi
à § 21. Arriaga disp. 2. de ai. sect. 1. n. 70. Mar=
toya valde favet huic sl. disp. 3. de scia ubi fuse probat
in

probat inde non esse proprie intra sive radicalis, sive pro... et si addat utrumque posse admitti improprie, si non intellectione possumus intelligamus intellectus potentia intelligere, atque necessarius est ad intelligendum

Cap. 2

Quid sentiat in hac re S. Thomas

In favorem 3 sententiae affert S. Thomam 1. p. q. 25 ar. 1. ad 3. dicens in Deo salvari rationem potentiae, quantum ad hoc, quod est principium actionis: quae est divina essentia, nisi forte secundum modum intelligendi quod divina essentia per intellectum, et sub ratione actus et sub ratione potentiae: ... intelligitur, et sub ratione suppositi, et sub ratione naturae, item q. 1. de potentia ar. 1. ad 1. ... in Deo est omnino idem re esse, posse, et operari, sed differunt ratione et ad ... egreditur ... aliquid, quia ... essentiam ... agentis, et esse ... principium agendi ... et ... intelligendi ...

Ex 4 ... favet S. Thomas ... q. 1 ar. 4

Com-

Corp: sue lege e dicere, q intelligere dei e oius
substa, nam si intelligere dei e aliud, q eius subst,
oporteret ex philum q aliquid aliud esset actus, et per=
fectio substie dei. ad quod seleret subst dic. negon
ad actum, quod e oio impile, nam intelligere e actus
intelligendi, et fine corp ait, q intus, et intelligere
si oio unum, et idem. ubi perpende hec ultima verba
qq. uti S. Thom. ad excludenda oe dictum
rois roam cum fundamento ex parte dei. et q ge
ar. 1. ad 2 inquit ad 2m dicendum, quod actus noni=
nales sive qui significant tamen distinguuntur a rela=
tionibus personarum, sed re oio idem. ubi S. Thomas as=
signavit in dictis rois cum fundamento ex parte dei, q non dantur dis=
tinctiones perfectionis, solum admittit ang. di. distinctionem de promptam vi
fundamenti ex parte creaturarum. hoc testimonium declarat,
quid intendat S. Thom. testim. precedenti, cum illis verbis
uti si oio unum, et idem, et q. 25 ar 1 ad 3m
inquit in deo salvatur roe potentie quantum ad hoc, q e prin=
cipium. non autem quantum ad hoc, q e principium actionis, quae
e deo essentia. et in eadem q. 41 cit. ad 3, postquam dixit
necesse esse S. doctor potentiam creandi, et generandi inquit, sed in=
telligere, et velle non sunt tales actus, qui designent processionem ri
a deo distinctam, vel operantis, vel operati: unde ro horum actuum
ri

n. posse salvari per spec. in deo. Dices S. Docto-
rem addere nisi sermo intelligendi, et sic fundi tantum.
S. n. dubitat, quod in his verbis Angelicus Doctor sic exc-
dit speciem cum fund. extra, idest medijs speciebus petitis
a creaturis.

⊕ 2 = 3 = generis = ... unde
si aliqua actu de deo conveniant, quae in aliquid ex-
tra transeant, vel maneant in agente, ... n. dr inde
... Nisi sermo intelligendi, n. sermo rei veritate
... inde. sermo rei veritate n. e admittenda ... pos...
Ferrara ... dist. 35 ar = 3 = ad 3 = ... om-
nimodam identitatem inter ... et intellectum inde, et
ar = 1 = corp. et ideo scit. ... neque ... neque in
spe., neque in hoc dicitur, vel tantum in ... S. to
Thomas, quoniam quo excludit hoc, excludit spec.
... scie.

è ... 1 2 Meth. lect. 8 = ... è ipsum intelligere, atque comparet ad ipsum ... ad actum. Visis, et consideratis utriusque testi-
monijs, sententia S. Thomae ... favere, n. 3 ... testi-
monia, quae ... 8 = ... referentur facile solutum ...
... mente ... doctori. 1. ... admittimus
et prius ... intelligendi, et ... : ... posse
nos in deo ... etiam ... species desumptas ex creaturis,

n

n vi Christi ... assumpta exp. obi vlt dei. sic intus creans humanus per spes creaturarum cognoscit deum ad modum corporis. eodem modo possumus recipere potentiam intellectivam per spes pos creans. 2° ipsamet scientia divina, quae in se omni indistincta, et summe perfecta in ratione cognitionis potest dici potentia, non in ordine ad diversas cognitiones, sed in ordine ad obiectum, quatenus est virtus quaedam perceptiva obiecti. duo exercet potentia intellectiva creata, 1um efficere in se actum, quem in se factum nullo pacto includit. 2um per alium attendere in obiectum, et illud in se exprimere. ... non reperitur in Deo, ob manifestas imperfectiones involutas. Declaratur hoc pacto S. Thomam ex illas doctissimus Capreolus I. dist. 35 q. 1 art. 2 ad argumentum Aureoli ... 2 ... Unde ratio intellectionis in creaturis includit imperfectionem actus sit dependentis ab alio et quem dam fluxum, et quantum ad hoc non venit deo. ita neque actus ultimi, qui non est ulterius completivus alius actus, et ita reperitur deo.

... latius se exponit S. Thomas I. p. q. 25 art. 1 ad 4 ... ubi postquam docuerat dari potentiam in Deo ... actus et facultas addit, nisi sit diversum modus significandi ... quia diversimode dicuntur in deo intus, et intelligere, cum ... ipsum intelligere ... ex S. Thom. non invenitur in deo. ...

...

Pro intellectione autem fund. expr. idei, [illegible] sermonis significandi tamen.

Tandem Montoya ita conciliat testimonia S. Thomae et Alex. de Ales pro una parte, et [illegible] in significandi tamen ibi idem est posse, ac posse intelligere, et [illegible] virtus cui repugnantia intelligendi, quae non differt ab ipsa intellectione; hoc ita declarat sect. 6. n. 6. unde distinguitur ratione ab intellectione divina, ut abstrahitur precisione, non ut possibile divinis, et ratio quia hoc si dicitur, ut est hoc posse esse realis. hoc adiicitur [illegible] generalis possibilitas reandi non distinguitur ab actuali realitate [illegible] possibilis divinam.

Cap. 8.

Utrum non inveniri in Deo potentiam physicam ante omnem operationem.

Titulus huius certissimus est. nam si omnis potentia productiva est principium reale sui termini, quod principium reale differt distinctione reali a termino, quem producit, et omnis potentia realis distinguitur realiter a termino, quae producit; nam est certum, et non ipso quod potentia realis [illegible] datur ex realitate termino minus certum, quia de hanc non distinguimus in divinis realiter Patrem a Filio. Pater quidem est principium reale Filii, ac [illegible] distinguitur realiter a Filio, cum requirit aliquid realiter ipsum esse. Tamen sic in deorum diuinis intellectionis essentialis nullus procedit principium illam realiter producens, et non procedit potentia realis realiter [illegible] ea intellectioni dei. ante per intel-

le-

Lectio diuina quoad eius suam perfectionem, utrumque non distin-
prius realiter a diuina substantia, et ante illam non praecedit
principium reale realiter producens. ergo in diuinis nulla inter-
cedit realis distinctio nisi ubi datur relationis op-
positio. Ex quo corruimus axioma Theologorum, sed intra
Dei seorsum, et intellectus Dei essentialis nulla da-
tur relationis oppositio, ergo nec distinctio realis. minor probatur
intellectio diuina est perfectio communis tribus Trinitatis, et inter
illam, et intellectum Dei non mediat relationis oppositio. probatur se-
= Prob. 2ᵃ. si daretur potentia realis realiter
carens intellectu Dei essentialis inveniretur in Deo
Deo verbum genitum, hoc hereticum est, et id ex parte in-
fertur, maior probatur non ob alium vos Verbum Dei tale est
nisi quia est imago intentionalis expressa principii, a quo realiter
procedit. sed intellectio diuina essentialis in ea hypo-
tesi id haberet, ergo esset verbum genitum, minor probatur daret
principium realiter producens imaginem expressam Dei, et principii
a quo procedere.
= Prob. 3ᵃ. si Deo inesset potentia rea-
lis ad actus scilicet concurrens scientiis resultans ex eadem,
et potentia afferret compositionem physicam, hoc nequaquam admitten-
dum est. Et Nec id unde infertur, Maior probatur compo-
sitio physica affert simultaneam compositionem duorum entium realiter
distinctorum et daretur compositio physica, et realis distinctio realiter
proxime coexisterent sibi, et unirentur potentia intellectiva
et

Ex scientia Dei, et datur connexio plicita.

— Dices 1.° S. PP. admittunt potentiam realem scientiae Dei, et non Deo datur intellectus, qui est potentia realis. antecedens probatur ex S. Iustino q. 8.ª ad Gentiles in medio quam differt potentia ab actu, sic differt volitum a volendo, et etiam Deus a cognoscendo. Sancto Augustino lib. 83 quaestionum q. 15. et 16 quod omnis verus est, et sapientis suus est, nec unquam Deus sine sapientia sua, et sempiternus sapientia sua est sempiterna, ergo aliquando est realis potentia, et cum Deus antecedat ens suae sapientiae, recedit ens potentia realis. Respondeo negando antecedens. Ad probationem. D. Iustinus non admittit potentiam omnino perfectam in Deo, nam id sibi necessarium erat, ut convinceret philosophos, contra quos ibi disputabat. Statuit Deus scire, quod habet, non quod vult, et ideo non libere, sed necessario scire. S. Augustinus agit ibi de Patre aeterno ut principio sui filii, et ideo ibi inquit, si Pater sempiternus est in ea deo, nec fuit aliquando non Pater, numquam sine filio fuit, non est ad rem S. Augustini testimonium.

— Dices 2.° actionis actum correspondet in Deo scientiae Dei est actus, et correspondet potentia, et inde est potentia intellectiva seu actus Dei scientiae. Ostenditur ubi actus 2.us invenitur praecedit actus 1.us sed scientia Dei actus 2.us est, et praecedit actus 1.us sed iste potentia est intellectiva, et inde datur potentia intellectiva. Respondeo distinguo maiorem actionis actum, quae talis est a principio reali distincta, concedo maiorem, quae talis est non, quae est imago expressa sui obiecti, nego

maiorem

mai = discrimen. 1° adus e exercitium qui reat. conveniens, n 2° = etiã ille n pp ppgnare poam vera et dista, in hoc cum scia dia n adg. St ostrat. 2 da. scia dia n e adus 2° = ppg ppgnere p adus 1 L reales, sed e principium adus ultimo pplens ppfectissime dg in pprã linea intellectivi, et ideo sol supponit talis adus existens n repugnantiam sp ratione eiusdem adus. ppe sit n repugnantia n e ppriè qua sit illa pp aliquid oprans ppriumpe diversum a oprato, pp ea sit n actualis scia, sed eadem pp ppnis ppfectis perfectio diverso mo cognita.

Dices 8° = scia dia e id, medio quo Deus vivit, ppt per illam Deus semovet ab intro in obum, sic ppt vivens e, quod se ipsum movet ab intro, ppt si Deus vivit pp scia, per illam semovet ab intro. Rursic: negari deg se movere ab intro, nisi adus ppt, per quam se moveat ab intro, de dia scia ppsupponit ppriam ppam. Cof. 1° = scia dia e opratio vitalis, ppt dari ppt talis oprat vitalis, ppt debet dari ppt potens elicere opram istam. Cofr. 2° = in deo n invenit impot ad intelligendum, ppt invenit pot, ppt unum e deus, respicit desit, ppt pot, s impot ad intelligendum, ppt si n reppenit impot, reppenit pra.

R. distinguendo: se movet ab intro, idest vult ab intro oprat vitale, ppt concedo; idest causat, et recipit oppra-

vi =

Vitalis motus vidit quod sit mediate perfectissimo-
vita seclusis imperfectionibus quippe vita creata dat
in Deo, quod a seipso habet operari vitaliter perfectissi-
me: et habet illam perfectissime, quia nec illam
habet ab agente extra, nec a qua intra efficiente
ab eo, prius aliquo in aliquo gradu. hinc in un-
quo sui vi se affirmare, deum dimovere ab im-
ab aliqua sive aliqua presuppositum. Ad 1. confirm. di-
stinguo ans. est operatio vitalis. effective nego ans. est
operatio vitalis, seu tendentia actualis intentio-
nalis in obiectum concedo ans, et nego conseq., cum quo stat
posse nos concipere [illegible] operationem quandam ut repugnantem
in se, quin illam concipiamus explicite, et formaliter
ut a [illegible] existentem, et tendentem in obiectum. Ad 2.
rationem facilis est solutio ablata aequivocatione. nam
in ipsa, hoc nomen si accipiatur ut solet, nihil aliud
significat, quam implicitam oppositam necessitati essendi. 1.
sed accipi, et si minus frequenter, pro carentia principii. ans
verificatur in 1. sensu, non in 2.o unde male infert ad-
versarius admittendam ea potentiam rerum dicitur scientia.

2.a Dices 4o. in Deo existit potentia rerum dicitur scientia
ultrasensuum, dum creata sunt, quod existit in Deo per
intellectum, ante per defectu. Deus non repugnat [illegible]
sunt, quod per repugnare [illegible] aliquis mundus
possibilis existit in Deo per rerum dicitur scientia ultrasensuum [illegible]

per

Ad 2am quo ad actus scie nihil aliud est, quam
actus scie cum habentia ex 2. cognoscentis
actus scie, et deus Deus actus scie fruitioni
actu mundi possibili hec actus est, et habentia
actus representati futuri alium mundi sibi propor-
tionali actus. Maior quia idem deus hec potens factivus
alterius mundi, seu posse illum creare; cum tamen
numquam illum creaturus sit, et sint hec potentiae
actus scie cognoscentis futuri alium alterius mundi. Ad 3.
Non est inconveniens Deum de novo in tempore esse
creatorem alicuius rei, cum non antea non esset crea-
tor, et nec erit inconveniens, quod deus in tem-
pore cognoscat aliquid, quod antea non cognoverat et hec
potentia ad actus habendi in tempore, ante quam deus
esse creatorem est denotatio extrinseca tributa a actu in
tempore habito. Ad 4. Quamvis deus non posset
in tempore habere actus cognitionis alicuius rei, quas
ab aeterno non habuisset: Adhuc in huius actus co-
gnoscens futuri mundi ab aeterno ut potuerit
ipse non habere, et in aliquo priori antequam actus habere
intelligitur quo ad actus. Huic argumento satisfaciam ex quibus
a me tamen condemnatam actus liberi dei.

Ad 2m negamus ad probationem distinguo
antecedentem, quia deus non reperit de esse perfectionem alicuius actus
essentialis scie necessarii de esse veritatis obiecto recedentis, cum

di

Dico scientiam adhuc principaliter illimitatam ex parte ipsius scientiae ut attingentis Deum, et eius attributa afferre, quicquid navigatur, ut si adsit veritas obiectiva illam absolute requiret: quamvis si deficiat, et si adsit perfectio requisita ex parte actus, non dicatur absolute cognoscens talem Deum. Nam talis denotatio importat dictam, et illimitatam perfectionem actus, et limitatam veritatem ex parte obiecti, quare mirum non est, quod deficiente hoc 2° deficiat tota denotatio cognoscentis talem Deum. neque ergo [illegible] multo maiori, vero minori [illegible] Dei per [illegible]; nec in carentia adest repugnantia [illegible] alterius Mundi quoad perfectionem illimitatam, si se daret carentia veritatis obiectivae, et idem in denotatione Dei absolute cognoscentis talem veritatem. scilicet dico, ut attingentis ... et absolute requiri aliquis [illegible] quantum est ex parte ipsius cognitionis: quamvis si deficiat locum creatum esse non denotet Deum absolute cognoscentem. id declaro exemplo in rebus creatis. Ut et turris immobiliter ubicata intra [illegible], ex parte ipsius requiritur, ut correspondeat diversis locis extrinsecis, non correspondens huic determinato loco, nisi adsit determinatus locus extra [illegible] Dei immensi. non dicitur correspondens huic determinato spatio nisi adsit tale determinatum spatium. [illegible] neque ergo [illegible] prioris denotationis ubi creationis est extra in tempore praedicta. At [illegible] Dei denotatio cognoscentis est [illegible] illimitata, et ita nequit Deus intemporaliter recipere denotationem cognoscentis talem Deum, illam debuit habere ab aeterno, cum ab aeterno [illegible] talem Deum.

[illegible] 2. [illegible] in [illegible]

de

de sua perfectione illimitata scientiae negantibus. de facto videtur quare negandae cognitae quod Deus nequit scientiam in aliquo priori rationis cum imperfectiona ad ad scientiam experimentalem quantumvis esse liber debet creare, et ideo non inconveniens imperfectio ad scientiam Dei sic sumptam.

Cap. 4.

An detur in Deo potentia intellectiva ratione diversa a scientia actuali

Hoc est pergravissima difficultas istius disputationis scientiae Dei et dubitandi utrum Christi, an sit etiam realiter potentia intellectiva realiter distincta ab actibus vitalibus creatis: detur in Deo quasi perfectio in linea intellectionis, quae sit potentia intellectiva indistincta realiter a Deo scientia, sed ratione diversa, eo quod quam plures putant in Deo secerni potentiam ut in creatis realiter potentiam intellectivam et afferunt imperfectionem aliquam rei creaturae, et propterea qualiter imperfectionem resecari, maneat perfectio aliqua propria potentiae intellectivae, quae realiter reperiatur in Deo, etiam potius non distinguere eam secundum expressionem. nam si non maneat primum cum talis perfectioni, et ideo intellectioni actuali, non datur id enunciandi de Deo potentia intellective. Et si dicatur Deus non haberet potentiam intellectivam et

roe

roe diversa ab actu dicti intellectivi. Aliqui probant hanc consequentiam a posteriori sic. Omnis potentia vitalis, quae de facto datur sive in Deo, sive in Creaturis distinguitur realiter a suo actu. Ergo de repugnantia potentia intellectiva roe distincta. antecedens sic probatur in Deo. potentia generativa Verbi, et potentia spirativa Spiritus Sancti distinguuntur realiter a suis actibus. in Creaturis idem manifestissime. hanc rationem invalidam iudico sistendo in ea sola, nisi recurramus ad rationes a priori, siquidem positi in tali roe, neque posset quis probare eodem fundamento non inveniri in Deo actus scilicet indistinctos realiter, neque videntur ingrati sive in Creatis, sive in increatis esse distinctos realiter, quia sicut in probas in potentia, quia potentia notionalis in Deo est distincta realiter a suo. sic posses idem probare in actu dicto, quia actus notionalis est distinctus realiter. et ad hoc insuffices, dari actum vitalem indistinctum realiter, in Deo potentiam vitalem, ad aliud principium debes recurrere, quod relinquat indistinctum in actu scilicet, et stabiliat distinctum realem in potentia.

2° Probatur a priori, illud nomen de Deo proprie enunciatur, cuius significatum proprium perseverat resecatis imperfectionibus Creaturarum. sed hoc significatum proprium istius roe, potentia intellectiva non manet seclusis imperfectionibus propriis Creaturarum. Ergo de Deo enunciari nequit. maior probatur. minor probatur nomen potentia intellectiva id est specialis rei roe sui significati, indiversi al

ad alterius productio, quod est proprium vitale intellecti

dum intellectus, in eo producere, et recipere, si seclusis im-

perfectionibus propriis. Creaturae potentiae intellectivae in manu

aliquid. Substantiae ipsius proprie, et in manere aliquod ip-

stantiae proprie itaque non. Minor probatur. Debeat auferri non

proprie productioni intellectus. At distinguerent reale

potentia intellectiva divina. Item non receptivi, namque

auctor aliud praeterquam Dei nequit esse nullius alicuius fieri

in manere aliquid proprium substantiam. Antecedens probatur: cum ser-

mo est de potentia vitali identificata cum actu. illi nequit

competere non proprie vitalis ut ait S. Thom. 1. p. q. 42.

art. 4 ad 3. Praeterea quod est verum proprie, quatenus est

distinctio realis a suo termino, sed non proprie in intellectionis divinae

quantalis est imperfectio propria creaturae. Antecedens probatur non alias

nos Pater distinguitur realiter a verbo, nisi quia est eius princi-

pium, sed de ratione veri principii est distinctio realis a termino. Nec

non receptivi, sed in manere praeterquam proprie per intellectionem

seclusis imperfectionibus propriis creaturarum.

Ad 2um dicendum potentia intellectiva divina quamvis concipi debet

esse adhuc [illegible] intellectus divinus debet habere aliquod

praeterquam proprium, per quod formaliter differat ab intellectu divino

vel potentia intellectiva, Antecedens est certum, quia omnia est perfectio

Lineae intellectivae distincta ab intellectu divino [illegible] necesse

est, ut intra eandem Lineam afferat formale praeterquam diversum, quod

intra eandem Lineae obtineant in vi potentiae, etiam dum primi. secundo dicendum

ff

et nisi ab actu vitali intellectionis admitti, quae seclusis effectionibus creaturarum manet quoad substantialis actualis in ratione dei.

Discurramus modo de gradu, quem attribuunt aliqui dd. illi formalitati habenti rationem potentiae intellectivae. dicunt primo esse vim quamdam fixam, et permanentem intellectivam dei. 2o hoc gradum esse et tali perfectioni, et intellectioni dei. Sed negatur ea perfectio distincta sentitur in ratione potentiae intellectivae per talem gradum. Quia legitima, actus per intellectio dei et vis quaedam permanens intellectiva dei, sed est gradum esse. 3o Montoya distinguit potentiam intellectivam ab actu intellectionis dei, in eo quod potentia creata cognoscere in linea intellectivi gradum aliquod dei non repugnantis, seu fundans negationem repugnantiae. 2o talem gradum operari intellectionis dei sic, non fundare negationem repugnantiae in linea intellectivi, sed non est gradum diversificans potentiam intellectivam divinam ab intellectu actuali dei per actus de ipsa intellectione divina vim et affirmare fundare negationem repugnantiae intellectio dei in linea intellectivi.

Sed hoc quod est fundare negationem repugnantiae potentiae intellectivae dei non participat gradum aliquod nisi cuius differat ab intellectione divina actuali, cum id gradum reperiatur in ipsa intellectione divina, sed per talem gradum negatur distinctio potentiae intellectivae divinae ut talis. 3o alii docent consistere potentiam intellectivam in respectu intel-

Subst. completa dicitur ordinari ad subsistendum de se, et hoc gradum esse ad intellectionem dicitur quia intellectio divina est completa subsistens im- materialiter ad subsistentiam. Et sic in subsis- tendi modo prius est tale gradum, ad hoc ut per- tineat per se per intellectivum, ita et vivens est gradus communis, et prius in subsistendi modo est vivente particulari, adhuc gradus tale non habet rationem per se quod est in singu- lis viventibus. Et idem dicendum est de gradu assignato ab adversariis. Quia gradum proprium per se intellec- tivus est, quod ut talis per se aliquo pacto fluit in- tellectio etiam divina saltem ut representans Deum, sed ex gradu assignato ab adversariis non fluit demum intellectio divina, ergo non sufficit tale gradus ad rationem per se intellectionis.

Cap. [illegible]

Impugnatur aliud gradum, quod attribuitur per se intellectivis divinis

2.º Doctor Granado, et cum eo plures alii invenit gradum proprium per se intellectivis, quod excogitari potest inde. Cum fundamento ex quo dicit, tale gradum generalius per se intellectiva est existens in Deo, media qua Deus nostro modo recipiendi vivat, et moveat se immanenter, et

in

intellectus - unde cum talis è via à priori, deus è primus intellectus, qui è sublata omni resultantia; ergo hic potentia intellectiva. tum sic: quaelibet intellectio sive creata, sive increata inferens sublato intellectivo, ergo potentia intellectiva. & prima [illegible] operatur via priori inferre de ratione intellectus, erit primum [illegible] potentia intellectiva. id confirmatur auctoritate Sti Thomae citata [illegible]

[illegible] S. Thomas recipit quid intelligat per verbum ipse [illegible] admittit potentiam [illegible] sine [illegible] significandi. videatur 2° [illegible] ubi sic ait: nec actiones immanentes intelligendi, et volendi, non dantur in deo potentia, nisi secundum modum intelligendi, non secundum veritatem. quid clarius [illegible]. [illegible] ille respectus intellectivus [illegible] assignat per quem differat deus intra eandem lineam intellectivi ab actuali intellectu [illegible] nequit prescindere à [illegible] imperfecto. & talis respectus in deo admittendus non è, cum [illegible] supponendo [illegible] imperfectionem.

[illegible] [illegible] reciperet in deo eum fundamentum et [illegible] ubi summa perfectio in aliqua linea non offerens [illegible] perfectum in eadem linea, [illegible] posset recipi in deo una res summe perfecta in linea intellectivi [illegible] alia intra eandem lineam. ita si quis posset recipere [illegible] ut creationem [illegible] unam perfectionem, quin reciperet eandem [illegible], ut productionem [illegible], non reciperet summe perfectam in linea [illegible]. & sunt si in deo reperirentur [illegible] perfectiones intra lineam intellectivi, una

[illegible]

potentiae intellectivae; altera intellectionis divinae, exigentia perfec=
tio potentiae [intell] divinae, aut intellectionis divinae non esse summi

perfectam in sua linea formali. Quoad 2.um

Quoad 2.um imperfectio illius conceptus objectivi

potentiae intellectivae, in summum formalis conceptum explicatum

esse prior intellectione divina, et quantum exigens intellecti=

onem ut suae potentiae vitalis, et actus primi, in quo conce=

ptionis plures afferunt imperfectiones, nam talis

conceptus haberet rationem potentiae vitalis immanentis, quod dari

nequit absque distinctione reali a suo actu. ita S. Thom.

hic q. 14 ar. 4 ad 3: potest m[odo] dari alio diverso

modo a nobis significare intellectum, et intelligere in Deo, et tamen

subdit, corrigens nostrum imperfectum modum concipiendi, cum tamen

intelligere Dei sit eius esse non habens primum. Quod qui concipit

potentiam intellectivam nequit illam concipere ut primum intellectionis

divinae. 2.º conciperet in linea intellectivi aliquam sum=

mam perfectionem, quae non esset in se purissimus actus, sed potius esset

perfectio admixta potentialitate. 3.º conciperet aliquam perfectionem divinam habens

rationem subiecti vel quasi dictae perfectionis intra eandem lineam

nam intellectio divina procederet a perfectione potentiae ut actus immanen=

tis.

Dices: conceptum objectivum exigentiae a priori detrahere

intellectum explicandum esse cum identitate quantitatis, quam perfe=

ctio prior potentiae haberet sine imperfectione posteriori intellectioni, sed

identitate admissa talis conceptus non involveret ex imperfectione, quod sufficit

ad concipiendum perfectionem illam absque imperfectione. non sufficit illa

concipere cum identitate quantitatis non intellectionis actualis quantitati.

nam

Dg quelibet perfectio dia in linea intelligendi ma-
iorem connexionem habet cum intelligere dio, quam intelligere-
cum velle; ergo quilibet conceptus obiectivus in linea intellec-
tivi talis concipi debet, ut necessario afferat omnem perfect.
intra eamdem lineam, a fortiori si darentur diversi conceptus
obiectivi non intercederet maior unio inter conceptum ob-
iectivum intra lineam intellectivi, quam inter conceptum obiectivum
diversarum linearum.

Dices 2.º conciperet talis conceptus ob-
iectivus utrumque ut in linea intellectivi, quia
iam ille conceptus obiectivus est primum productivum intelle-
ctionis Dei, sicque non praescinderet ab imperfectione dist.
reali. Praeterea talis conceptus obiectivus, qui est ad
... perficeret intra eamdem lineam per intellectum, et
intellectio esset perfectiva alterius prioris conceptus
obiectivi, ut recte animadvertit Fasolus.

Dices 3.º Deus eo ipso prius est Deus quam in-
telligens, et Deus intellectio dia non est intelligens, sed per
intellectum diam dat vires, quem ipse obtineat intelligens.
Et qui in prius immanens intellectionis per Deum 1.º nullus
creatus intelligit, nisi primam suae intellectionis, sed nec
Deus. 2.º quod intelligit vivit absolute, intellectus ...
vivit, seipsum movet, sed haec prius intellectionis eamdem
vivam intellectum supponit primum Deus intellectionis.

Graves Theologi magni faciunt hoc argumentum, quod
sentio non habere necessariam vim ad probandum suam intentionem. Quod
Nam ... vim argumenti obtinuit in veritate ipsius

con-

ocreti intelligens. Etenim deberent animadvertere a[illegible]
ng doctrinam S. Thomae ee: non creati, et abstracti
[illegible] exponit hic q. 13 art. 1 et 2 et 3 [illegible] ubi dicet
non abstracta ut intellectio, et creatum ut intelligens non
enunciari de Deo, nisi eminenter, et imperfecte non exprimi
significare, sed modi significandi [illegible] et non deficiant
a modo ipsius. Si in nostro intellectu [illegible] hanc vitam
defectus in eo, quod non abstracta significant formam
sive subsistentem, sive accidentalem ad nostrum perfectionis;
ng eam non significant ut inhaerens subiecto; nostri significant
eam ut formam [illegible], subsistentem in sua linea, qua non
reperit in Deo. Non creata significant Deus cum creat.
resultantem ex subiecto, et forma talem, qua non minime
verificantur de Deo non creata. Et quamvis non creata
et abstracta significent in Deo aliquam perfectionem sine imperfect.
ut Sapientia, bonitas, intelligens, iustitia, et sic de
Deo enunciantur, tamen improprio modo significandi deficiunt a
perfectione perfectionis Dei, quae significant Deum [illegible] quae illud sig-
nificant, quae illud enunciant de creaturis. verificantur de
creaturis, et participant hunc defectum, quod deficit et incipi-
unt, et non exprimit [illegible] ita non asserit quis sapientem esse
[illegible] formam Dei, nec qui dicit intelligens enunciare
perit in Deo [illegible] ex subiecto, et forma. ex dictis facile
vit argum., nam [illegible] illud creatum verificet, non tamen verificet de
Deo [illegible] quae importat in [illegible] enunciabile
nobis creat. intelligens, adhuc manet stabilis an intellectio dicatur
[illegible] adversarius in tali prius non importari imperfectionem

nem

nem. Ad 2m dico 2o possunt creaturae proprie existere absque principio; et non esse imaginarii ad convertendum. Atque per consequens, quod intellectio Dei a seipsa habeat, quod sit expressio intellectualis Dei substantialis, et perfecte excludere rationem Dei intelligentis tanquam purissimi actus absque secreto sui, et perfectionis, et absque dependentia a principio aliquo, nam hoc facto haec Dei intellectio perfectissima manens absque imperfectione actus efficientis, cum hoc tamen, quod eius perfectio intellectiva Dei non videatur attractum, quare non potest ipsa ut expressio intellectualis quid dici; sed perperam inferunt adversarii a vera ratione nostra repugnantiam intellectionis independentis.

Ad hoc argumentum sic impugno aliud argumentum pro Mag. Fauris adversarius. Et quod Deus intelligens, et vivens vita intellectuali nihil aliud est, quam quod intellectio sit improducta, et non sit ab alio. hoc sumitur et inde infert. Quod falsissimum antecedens, Dictum praeterea inde, quod improducta sit, et tamen viventia sunt immensa, aeterna. 2o quia si Deus nec intelligeret, nec volendum non esset improducta vita ipsum moveret, et viveret absque intellectione. Clarius: 3o elementa, et alia entia non viventia viverent si essent improducta, nam ratione improductionis haberent rationem formalem vitae. Ad 2m nego consequentiam: quia nos asserimus, Deum intelligere et vivere, quia Dei intellectio a seipsa habet quod sit expressio intellectualis Dei, non est ejus ratio formalis, Deum intelligere, quia ejus intellectio est improducta, id enim frivolum est ut patet ex argumento; sed asserimus intellectionem Dei sua propria ratione intrinseca habere, quod sit expressa representatio Dei. Ad modo dicto respondeo ad argumentum eius; possumus concedere antecedens, nego consequentiam. Ad 1m probationem concedo antecedens creaturae nequeunt intelligere, nisi quatenus in ipsis, nisi quatenus in ipsis

ipsi

ipsis intus reducitur ab alio. Ad 2um, quod ferri negat ab alio principio intellectivo a Deo qui intelligit, ut queritur, nam licet substantialis esse subsistens, et tamen imperfecte nequit haberi principium intellectivum sed a seipso nec intellectus. Ad 2um probatur ex dictis.

Disp. 6

Impugnatur aliqua ex dictis, et ulterius probatur eadem

Dicimus. Damnero affirmat inveniri in Deo aliquam perfectionem potentiae agere in linea intellectiva, scilicet distinctam realiter sive a Deo. Alarcon obtinet potentiam intellectivam in perfectione in creaturis obtinente Deus potentiam intelligere, et potentiae extra suam intellectionem. Quamvis ex illis omittunt, alique arguunt supra. Superiora dicta perfectione, et ideo est specialis vitalis potentia intellectum producere intellectum, quamvis efficientia de emanatione distincta. Ideo necesse afferre distinctionem realem, et tamen ex libris deductae sunt mirandum operationis vitalis. Contra primo, quod omnis terminus realiter productus per illam actionem, sive in divinis sive in creatis afferret distinctionem realem a suo principio, sed talis

est.

actio ex natura sua respiciens
terminum immanentem
realiter
distinctum
a suo
pr.
in
creatis
communiter.

in divinis pater, filius, et spiritus sanctus non ab aliquo re distinguuntur realiter
a suo principio tam in creatis, quam in divinis ea actio afficit
terminum realiter distinctum a principio.

Dices 1°. cum Arrubal. disp. 48. c. 4. et ill-
bertino declarat. in 4 distinct. dist. 2. difficult. 2. n. 2.
quod sicut attributum divinum emanans virtuali actione emanativa alicuius
divina est principium virtuale, sic intellectio divina afficiet per actionem imma-
nentem vere efficientem virtualiter a principio virtuali. Quod est verum
tamen esse divina dicitur principium virtuale aliorum attributorum, in quan-
tum est primarium reliquorum donis dei, et fundamentum aliorum regnum, quod
cohaerit cum identitate reali; at intellectio divina respiciens suam in-
tellectionis utpote tantum vitale operans per actionem immanentem vere
efficientem, est afficiens distinctum reale tali potentia. Sed intellectio
divina specialiter aliquo titulo afficiet a potentia intellectiva vitali, qu-

ia

n. ff. lium attributa divina a b essentia divina. quia n. sufficiunt
primi virtualis ad formam vitalis. Antecedens è certum, alioqui
intellectus divinus concederet vitalitatem à forma intellectiva, ita
omnia attributa concederent vitalitatem a b essentia divina. Consequentia
forma vitalis est actus immanens operis efficientis, quia
se ab intra moveat, et non sufficit primum virtuale, quod
è [illegible] forma vitalis nequit denudari ab omni imperfectione
itaut maneat aliquod primum proprium formae vitalis resecatis
omnibus imperfectionibus, et forma in Deo non reperitur forma in-
tellectiva, illam è legitime, antecedens probatur forma intellectiva saltem
debet manere ut primum formalitatis vitalis, et primum formaliter vitale
offert dictam realitatem, et nequit ab omni imperfectione denudari. minor
probatur si hoc [illegible] non esset, non assignaretur fundamentum urgens ad [illegible]-
dendam distinctionem realem inter Patrem et Filium.

Dices 2°. Contra [illegible] manet
aliquid primum [illegible] primum formae intellectivae vitalis ab omni
imperfectione denudatum quia natura divina manet, ut petens alterare intellect-
et fundamentum cum solo intellectu divino. Contra è omnia haec prima
n. exprimunt primum primum formae vitalis formae, seu formae
intellectivae, nisi speciali aliquo titulo sit fundamentum [illegible]
intellectus divini, et speciali titulo exigat intellectum divinum
quia natura divina non è fundamentum cuiusvis attributi Dei, quia forma
intellectiva cum Deus intellectus non è quomodocumque fundamentum illius
sed speciali titulo, neque diverso modo se habet cum intellectu quam vivens
illam, quam se habet natura divina cum attributis, cum non vivat

Q=

Aeternitas, immensitas &c. Primum est fund. intellect.[formaliter pro] Dei. Et est fund. quasi virtutem vitalem et actum immanentem veri efficientis et formaliter pro quo requirit denudari ab imperfect. propria creaturae, quo requirit denudari a dict. ratione.

Dico 2.º in creatis compatiuntur cum actu vitali et producibilitas passiva et talem productionis, de ratione pro vitali et producibilitas activa et talis actus, sed reperiri in Deo actus intellectionis quantum denudatus imperfect. est ergo intellectivum poterit inveniri in Deo absque imperfectione producibilitatis activae.

Quarto est in absque creatis intellectivis resecata imperfect. producibilitatis passivae remanet formale proprium actus, de quo recte enunciatur hoc nomen intellectio, ac remanet proprium formale proprium pro intellectivo resecata imperfect. producibilitatis activae, de quo enunciari valeat hoc nomen pro intellectiva, et in Deo dari intellectio dicta, quamvis in Dei pro intellectiva. Ante pro manet in creato intellectu nudatae producibilitate passiva et actu immanente, quod est expressa imago intellectualis obiecti. Et manet proprium proprium, de quo enunciari valeat nomen intellectio: Nam auferens a pro intellectione producibilitatem activam et actum immanentem vere efficientem, non manet proprium proprium pro intellectione creata, ac proinde nequit de eo enunciari hoc nomen pro intellectivo.

Cap. 7.

Adversariorum argumentis occurritur

Ab–

Quod probatur 1.° ex SS. PP. qui dicunt deo inesse intellectum

quod in deo datur proprie intellectus, ita S. Cyrillus

lib. 11 Thesauri, sicut inquit ipse quidque ut intellectus

supremus, ac optimus se ipsum optime cognoscit; Damascenus

lib. 1.° c.° 13 c.° medio. Ipse deus cum summus, non

intelligens, vita, et vivens. Eusebius Caesariensis de praepa=

rat. Evangelica lib. 11 c.° 8.° appellat filium dei

verbum, qui a summo verbo manat. Quod 1.° ex aliis

SS. PP. qui deum mentem appellant. ita S. Dionisius

de divis. nomib. c.° 7.° Irinaeus lib. 2.° c.° 48. Quod

2.° ex SS. PP. docentibus filium procedere ex memoria Pa=

tris, quos refert Montoya de scie. sect. 5.° sed

memoria est intellectus, ergo datur in deo intellectus.

Quod probatur [illegible] SS. PP.

usurpare [illegible] perfectissimi permanenti,

et immobili intellectione, sub qua consideratur intellectio divina

[illegible]. 2.° SS. PP. imitantur morem loquendi S. scrip=

turae cuius praxi [illegible] est intellectio. Psal. 118 v. 34

da mihi intellectum, et scrutabor legem tuam. id est fac ut intelli=

gam legem tuam. ps. 77 v. 79 in intellectibus ~~[illegible]~~ suarum

deduxit eos, seu x.° Euthimius Deus prudenter duxit seu

manibus prudenter dispositis deduxit eos. idque animadvertit S.

Thom. q. 17 de verit. ar. 1. iis S. Bonav. 2 dist. 39

q. 1.° ar. 1. v. 7.° Ad 1. patet ex dictis [illegible]

Ad 2. ipsa essentialis intellectio ut trahit relat. Paternitatem, et

re=

Neminit potentiam gravius Sanis, et memoriis secunda.

Obiicies V. Exc.o, quod Deus à se intellectivus infert à priori per bonam rationem, quod intelligat operationes immanentes, et dat inde intellectivus distinctum ab intellectu. pro cor. non alio gradu recipit in divinis unam operationem ut prius alterius, nisi quia est ratio à priori. Sic in Creaturis datur prium intellectuale potentiale, quod sollicitatur ab imperfectione propria per creaturas. et inde potest excogitari prium potentiale, à quo procedat D. intellectio. cum ex regula sup. assignatur ad admittendas operationes inde

Resp. concedo ant. neg. cons. Nam intellectio Dei a se perfectissime, ut à se habet reparare desiderans participare perfectissimam immaterialitatem absque imperfectione aliqua propria Creaturis, et tunc non fit argumentum à priori per prium, aut quasi prium dandae intellectioni Dei. ita ex immaterialitate substantiali colligimus Cognoscitivus substantiale, et non immaterialitas substantialis non est quasi ratio modo intelligendi causa cognoscitivus substantiale, sed se reperit eadem perfectio formalis generis in ordine ad diversos titulos. sic sunt ex perfectissima immanentia intellectus Dei, desiderium Dei intelligere. Unde valet haec propositio: intellectio Dei a seipsa est ratio intelligendi, non vero intus intelligitur per intellectum divinam. Ad probationem illam sine dubio fatemur, nam aliud est unam perfectionem Dei esse prium alterius, aliud esse rationem à priori. Sic intellectio Dei est ratio à priori voluntatis Dei, non tamen prium et rationem prius requirit influxus unius perfectionis in aliis. Ad rationem

a

à priori sufficit, quod non verificantur formaliter de illo, sic idem est

amare, quod intelligere, quia quod non valet est contrario, idem

intelligere, quod amare. hinc fit non posse assignari primam

intellectionem ut rationem à priori intellectionis Dei, quod sit ex

primum intellectionis, quia ibi non datur verum fundamentum ex parte

dei adequate productibilis, seu potentia productiva. Intellectionis

Dei nequit concipi ut fundamentum ut productibilis passive, nam si

intellectionis Creaturae posset praescindere dicit habere, quod habet intrinsece, non potest

attribuere Deo, quod non habet; etiam nequit attribuere intellec-

tioni Dei productibilitatem passivam.

Obiicies 2°. Ubi datur vera, et propria

scientia ibi datur intellectio seu potentia intellectiva, sed in Deo est vera, et

propria scientia, ergo in Deo est vera potentia intellectiva, maior probatur

scientia divina est adequate immanens, ergo cum illis debet assig-

nari potentia intellectiva. Respondeo 1°. intellectio potentia ut sic

est perfectio simpliciter simplex, ergo datur in Deo. antecedens probatur

intellectio ut sic est perfectio simpliciter simplex, ergo et potentia intellec-

tiva ut sic. probatur consequentia potest excogitari potentia intellectiva adequate im-

perfecta = antiquam. Respondeo 2°. ex rebus creatis divina, et increata

invenimus, sed in Angelis, et hominibus intellectio supponit

primam intellectionem, ergo et in Deo supponit potentia quae distinguitur

ab aliis imperfectionibus. Respondeo distinguo maiorem: ubi est scientia ibi

ibi est intellectio, concedo maiorem: ubi est scientia non ... nego maiorem. Ad

probationem nego antecedens, quoad 2. quia intellectio divina est adequate imma=

nens

neus, & alls, qui est dictum ex ... dicta. Ad 1. cons. negrans. Ad probationem concedo ant. neg. cons. ad intelligendum uerit abstrahendo a creato, et increato et perfectio simpliciter simplex, quod illa sic in se ipso concipit abstrahi potentiam intellectiuam, in quantum ... considerari ... ad creaturam includit imperfectionem, et sic non est perfectio simpliciter simplex; ad potentiam intellectiuam ... abstracta non praescindit ab imperfectione ... includit imperfectionem ... omnibus actibus ... immanentibus ... distinctis ab emanante. Ad 2. ... solutio ex supra dictis.

Dices 1. ... creaturis potentia intellectiua excedit in perfectione ... increatam ... reperitur ... intellectus ... et ... potentia. ... in aeterno ... potentia generatiua non ... principii ... in ... differt realiter ... intellectiuam ... intellectiuam ... distinctam.

Ad 1. ... neg. cons. ... dicente ordinem ad productionem ... consequi ... ad ... afferente ... ordinem ... extra ... et in ... potentiam ... intellectiuam ... ordinem ad ... immanentem ... Ad 2. neg. ... eadem actualitate ... affectu paternitatis ... potentia generatiua verbi, et ...

visio activa diversam non recipit, inter receptionem absque
Deus gravius procedat receptionem absque originis activae, et
ab illo à priori inferatur, quamvis non sit propria sui originalis
activae ad quam non procedit cum sit adaequata à tali potentia. Sed
intellectivum Paternitas efficeret eandem potentiam gravem, et omnino
activam sui tum realiter distincti a Filio.

Objicies quod Almeranado, potentia
Quaeritur potentia intellectiva secludere imperfectionem.
Et datur potentia intellectiva in Deo: an potentia intellectiva
major collicitur ad inveniendam in potentia intellectiva
vim intellectivam Dei, quam in essentia divina vel
attributorum. Et si non afferret imperfectionem
in collectione quae non attributorum, ita nec in collectione
potentiae intellectivae vim Dei intellectivam. Quamvis enim
sit attributum identificatum cum essentia, adhuc non minus
despiciendi intelligimus attributum ut debemus esse. Et si
potentia intellectiva identificaretur cum intellectu divino
illamque includeret, adhuc menti nostrae fundamentum de-
sumpto ex creatione intellectuali poterit recipi
in Deo unius perfecti intellectivi ut actum primum et
alterius ut actum secundum, in quo illa perfectio exigatur.

2ª [illegible] negatur. Ad eius probationem negatur [illegible]

Deinde.

intellectio divina requirit intellectionem ut fluens a principio

intellectivo, omnia quae attributa fluunt ab essentia, ergo

intellectio divina procedere debet ab essentia et adhuc immanenter dis-

tinctam ab emanatione. Quod si cadere ut tria vitalia, me-

dio quo dicitur vivere. Attributum fluunt requisitio-

nes ab essentia emanationes; et ad hoc sufficit, quod esse

dicatur praesupponatur, et existit tamquam radice referantur

attributum. Hinc patet chimericum esse regressum obiectivum

intellectivae excogitatum ab adversario, cum ad talem

regressum non sufficiat, quod illi debeant intellectio divina.

Obiicies quod dat in Deo intellectivum radicale.

Quod intellectio [illegible] est [illegible], quo [illegible] ad-

[illegible] esse et radius [illegible] passiones absque dist[inctione]

reali possunt excogitare intellectivum hinc [illegible]

radicis in intellectione absque dist[inctione] reali. [illegible]

determinatis, intelligibilitatis [illegible] aliqui [illegible] ar[gumentum]

et negant [illegible] incom[illegible]. non vacat examinare

quod non pertinet ad hanc [illegible] examinare de esse intellec-

tivum. [illegible] neg[o] ar[gumentum]. Ad [illegible] non satisfaciam alli-

[illegible] alium [illegible] si passio [illegible] negativa [illegible]

[illegible]. Hinc passio [illegible] [illegible] esse [illegible]

[illegible] emanatio, [illegible] intellectio [illegible] entis, ut intelli-

gi-

sibilius . in statu et illis passio emanat ab
esse ut radice, inquantum esse supponit ut 1.
fundamentum essendi, quod tales passiones solemus
integrant, secus est in intellectivo radicali in in-
tellectionis Dei, nam illud intelligeret ut primum vi-
tale, a quo procederet intellectio per actum immanentem
[illegible] ab emanatione. Et ideo naturale distinctio realis
inter intellectum, et intellectionem radicalem.

Disp. = 8 =

An Dei intellectio per modum speciei intelligibilis

Cap. 1.

Varii sententia

Inter species, quae solent occurrere ad intellectum crea-
tum concurrendum numerantur species intelligibilis. modo quaerimus,
an inveniatur formaliter in Deo aliqua perfectio increata intellec-
tualis, quae habeat rationem speciei intelligibilis ad Dei intellectum.

Prima sententia docet dari in Deo proprie speciem in-
telligibilem, quae sit essentia divina. ita Ferrara 1. c. Gentes c. 53
et [illegible]. Capreolus in 1. dist. 35 q. [illegible]

dub. 1. Montoya d. 9. desciem. 2.

Granado tr. 1. desci. d. 1. n. 9. Marcarett

c. d. 1. n. 9. Cornejo q. 14 ar. 2. d. unica

dub. 2. Cursus Salmanticensis tr. 2. d.

dub. 2. § 5. ... sa negat. ita Vasquez

1. p. disp. 85 q. 2. ar. 4. § 2. ... vero. Henriq.

1. p. disp. ... n. 28. Suares ... 2. Metaph.

d. ... s. 15. ... n. 11. Albertinus

... Sect. ... n. 6. Raynaudus

Theologia nali dist. 8. n. 54. Ormaldus

d. 29 c. 4. n. 15. Monzo in dis.

Theologiaj ... sub fine.

... 3. sa est aliquorum DD. Augustinianæ familiæ ... reperiri in Deo perfectionem aliquam ... distinctam ... intellectionem ... intellectionis ... species intelligens. ... è in ... Theologorum sa nullam inveniri in Deo ... intelligibilem, ... illa ... effectivam ... intellectum ... certè ... ipsa essentia divina proprie intelligibilis ... perfectio ... intellectiva ... et intellectus ... species ...

... essentia divina ... in-

intelligibilis cum dei intellectionis, sive ut repraesentativa dei, sive creaturae. Prob. ex regulis sup. traditis. Cum aliquid non enunciatur proprie de deo quod in eius essentia resecari imperfectionibus propriis creaturarum manet aliqua perfectio propria essentiae; nec solum manet formaliter, sed resecari im-
perfectionibus propriis speciei intelligibilis creatae in manet formaliter propria essentiae sed solum eminenter quidem enunciari de eo proprie species intelli-
gibilis. Min. probatur species intelligibilis creata haec munera praestat. Primum concurrit cum intellectu creato ad suae creaturae. 2um inhaeret intellectui creato. 3um potentiam intellec-
tivam indigentem ex se ad percipiendum obiectum determinat, ut reddit illud sibi cuius ipsa est determinatio simili-
tudo virtualis, quod 4um iungit remotae potentiam cum illo quod [illegible] medio cognitio [illegible]. 5um sup-
plere solet imperfectionem dei. Vtam sive ex distantia sive ex inferiori [illegible] a[illegible], sive ex aliis capitibus. Sed omnia haec munera afferunt imperfectionem propriam creaturae, et resecari imperfectionibus propriis creaturae in manet essentiae propriam illius non... Min. pr. 1. nam

ea

Ad munera nequit species intelligibilis exerceri, nisi
sit potentia intellectiva. sed haec non datur in Deo, ut ig
probavi. Ergo ea munera afferunt imperfectionem speciei
creatae. Dices: etsi daretur in Deo potentia intellec-
tiva, adhuc ea munera involvunt imperfectionem crea-
turae propriam. Sed nequit egredi actus a potentia
intellectiva Dei efficere intellectionem essentialem. namque
creatura est indistincta a potentia. Quod egredi non est frangere
recipiat in potentia intellectiva increatae non me
recipiendi. Ergo potentia intellectiva Dei ut potentia infinitae
perfectionis non indigeret alio principio determinante, ut cognosceret
hoc, vel illud obiectum determinans. Sed nequit removeri imperfectio
potentiam cum Deo, nisi quatenus efficit actum, medio quo nimirum
fit. Atqui esse potentiam cum Deo, et efficere actum est imperfectio
speciei creatae. Ergo remotae iungere est imperfectio. Sed
cum dicatur esse Deus intime iunctus intellectioni Dei, et
summe abstrahens a materia sit, non posse reperiri ali-
quam imperfectionem, quam suppleat species, sed est in specie intelli-
gibili creata, quae est propriam imperfectionem cum haec suppl-
ere imperfectionem Dei.

2. Dices 1. cum Montoya sublatis
ab specie creata vere accidentis, qualitatis, realis distinctis, calitatis
effectivae, qualitatis et muneris gerendi vices Dei adhuc manere
aliud

aliud proprium perfectionis speciei intelligibilis consistens in eo
quod determinat ipsum ad intellectum exercite intelligentis, et
exercite cognoscibilis, tribuatque speciem cognitioni,
et repraesentat obiectum in actu 2° ostendendo ad actualem in-
tellectionem: quod speciei esse dei.

R. … = c: ut exponit A Montoya ho-
minum non est proprium speciei intelligibilis, nisi proportionatur
cum imperfectionibus creaturis. nam species intelligi-
bilis attento proprio modo determinandi determinat quatenus verisimi-
litudo virtualis obiecti coefficit actum intellectionem
ad obiectum determinationem obiectum: si tamen auferas modum istum
determinandi non manet aliquod proprium speciei: caeterum essen-
tia solum determinat, quatenus motivum est intellectionis dei [illegible]
cum motivum infinite perfectum habet constituere intellecti-
onem proportionatam in determinatione speciei, et determinare non repugnan-
tiae intellectionis, ut determinata ratio proprii dei, et cognitio in-
telligibilis creaturae. Deinde seclusis imperfectionibus creaturis non
manet aliquod significatum proprium speciei.

Videtur hanc solutionem Montoya, et [illegible]: in eo distin-
guendi speciem a ratione obiecti motivi intellectionis dei,
quod obiectum, sive trahitur, sive motivum quod reperitur in crea-
turis [illegible] determinat non [illegible] per seipsum, sed mediis
speciebus

spēbg, q̃ tale signū n̄ pertinet ad lineā obi, sive motivi, sive termini ... ad lineam spei intelligibilis spectat: quia sicut ex perfectione cognitionis datur potentia ad cognoscendum, ita ex repugnantiam principii, ita ex perfectione dicitur datur potentia, seu n̄ repugnantia ad movendum, quo absolute deterare, q̃ itaque essa dia n̄ est motivum principii, s̄ est spēs intelligibilis.

... illud signatum ut declarat ... ontologia involvit imperfectionem creatam, quod supponit impotentiam ad alterandum per seipsum intellectum ad ipsius cognitionem nam supponit obiectum indigere alio alterante, et ipsum per seipsum n̄ habere sufficientem vim ad alterandum. ... essentia creata n̄ ... lineam obi motivi est n̄ aliquid creati nam ... obiectum motivum est proportionatum intellectui creato, in ... illi convenit habere per seipsum immutare alterare, et movere ex. quam tam S. Thomas ... ar 2 ad 3 ar 9 ad 1 ar 11 corp. ubi ait essam diam cognosci a beato per visionem absque spē intelligibili creata, quia per seipsam est sufficiens proportionatum ad alterandum et ... ar 1 idem docet in Angelo circa cognitionem, qua seipsum apprehendit. Nunc subsistentia Angeli n̄ exercet munus aliquod spei intelligibilis. ... provenit iure id quod erit in essa dia circa intellectionem diam.

18. ... Dices: essam diam habere ... rationem spei sall... vim verbi geniti, seu intellectualis notionalis, nam ... ... in Patre fecundat intellectum diam, ut dicum verbi ... ... essa dia n̄ alterat cognitionem Patris, seu ...

Se-

speciem eiusdem ad cognoscendum per aliud medium, quam se ipsam immediatè, et essentia divina non est propriè species intelligibilis. Ad 5. Dico ex supra dictis. Quod in verbo non producitur relatio filiationis, sed talis relatio a Patre virtutis formalissimè non est. Et essentia divina species non est ad productionem filiationis. species, non solum deservit ad productionem absque vitali.

Dices 3° Cum Fasolo, in omni intelligente ad actum aliquod debere dari aliqua ratio formalis, qua intelligens habeat in actu 1° determinatio intelligere talem determinatum obiectum. Et natura est species. hoc dictum Fasoli facilè expugnant argumenta, quae 2°. de Montoya expressimus, Nam cum natura est ratio formalis ex natura rei quod obiectum intimam coniunctionem, et summam appertinentiam cum intellectu non habet, quia tunc vim non habet, nisi se ipsum immediatè determinet ad sui determinatam operationem; quando obiectum est summè appertinens, et intimè coniunctum intellectui indiget tali ratione formali, sed per se ipsum constituit ipsum in actu 1° determinato.

Articulus 2us

An in Deo reperiatur, et quale

Dico 1° in Deo reperiri aliquam formalitatem ex parte obiecti, et intellectus divini, quae propriè species intelligibilis censeri debet intellectionis. Probatur ex eodem fundamento praecedenti.

Dico 2° essentia divina impropriè dici species

in-

Intelligibilis seu intellectionis Dei. Per essadiā
in pre dei motivi ꝑstat excellentiori modo praecipuam
aliquod munus, quod ꝑstat spes intelligibilis rei spei
creaty, per essa dia dr improprie spes intelligibilis, atque
quia essa dia è motivum cum summa ꝑport. et in
tima virtut. demum intellectus Dei ad cognitionem cuiusvis ve=
ritatis sive increatae, sive creatae, et ꝑstat in roe motivi
aliquid, quod ꝑstat spei intelligibilis rei intellectionis creatae,
sed non ꝑstat operatur motivum aliquem influxum in intellectum
Dei.   Dico 4 = cc = Diaeyya non è proprie spes
intelligibilis Dei intellectionis ut attingentis creaturas
sive possibiles, sive futuras per essa dia non è instrumentum
et semen cretissum ab ipsis creaturis, sed sed hec eimo=
tivum primario determinans intellectum dium ad earum cognitionem
et non è essa dia spes intelligibilis creaturarum proprie.
Quia essa dia è dotum motivum tantum perfectionis
ut dicat intellectioni Dei vim repraesentativam illimitatam
et in pre motivi rei intellectionis Dei ut attingen=
tis creaturas ꝑstat totum, quod nativum è, ut sibi tribuat
intellectio dia, quantum è ex se repraesentativa creaturarum,
per loca Co ipso quod ut motivum obtineat in intellectum
Dei illimitatam dettribuit intellectum dium expressam
similitudinem cuiusvis obiecti intelligibilis, itaut ex ipsius
nihil deficiat ad actualiter repraesentandum quodlibet domum creatu=
rum. Et essadia nequit esse proprie spes intelligibilis crea=
turarum, quia per coa creatura, ut adsit actu repraesentetur, quae
in=

indigent aliquo alio medio. Distinctio abessa divina primarii Moventis, et non solum tamen speciei intelligibilis essa divina rerum creaturarum.

Dices 1.° Non ex ipso, quod essentia divina sit motivum cognitionis divinae quod habet omne, quod requirit, ut cognitio divina [illegible] abstracta a ratione creaturarum. In motivum debet cognitio creatarum ad sui cognitionem, non inde infertur tractatum obiectum non indigere specie intelligibili. Respondeo. Concedo antecedens. Quia motivum tale est, ut non solum sit summe proportionatum cognitioni, sed etiam cognitionem sine motivi [illegible] ratione obiecti mali, tunc obiectum male non indiget specie intelligibili, ut attingatur. Hoc est essentia divina quod non solum est motivum summe proportionatum cognitioni, ut ab illa attingatur, sed etiam tribuit cognitioni perfectam cognitivam illimitatam, ut attingat obiecta tractata. Sic obiecta creata redduntur obiecta summe proportionata in essentia divina ratione eminentialis continentiae, et creaturae non indigent specie intelligibili propria, ut attingantur a cognitione divina. Alias [illegible] essentia divina habet gratiam rerum sui, habet etiam rationem continentiae eminentialis rerum creaturarum. Et per se ipsam reddit creaturas summe proportionatas intellectioni divinae.

Dices 2.° essentia divina habet rationem motivi absque speciei intelligibilis in ordine ad [illegible] sive motivum, sive [illegible], quod [illegible] cognoscit. Et rerum tractatarum creatarum libere

Et

ad contingentis representandi indigebit speciei. Dico 2° esse dicendum ut mo=
tivis tribuit cognitioni Dei illimitatis in vi representandi et aliorum
cognitionem dicam, ut quantum est ex se representare quicquid cognoscibile est,
ideo dicere ad actualem representationem determinati obiecti, quod determinat
determinatam obiectum, vel materialem est species intelligibilis ad cognitionem
increatam obiecti liberi, seu contingentis. probatur Causa ad id deservit
species, ut obiectum media illa faciat sui cognitionem, et expressam
representationem. Et si motivum esse dicatur [illegible] cognitioni Dei [illegible]
quod nec ex se ipsius requirit, ut sit expressa imago obiecti
contingentis, non manet minus, quam habet speciei intelligibilis,
quia talis est. Et eo modo non est cognitio actualiter
representans alium mundum futurum, id non est, quia in ipsa
cognitione non adest actum, quod requiritur ex se ipsius, ut sit
expressa imago mundi futuri, sed quia hoc ceterum
cognitio actualis mundi alterius futuri affert futuritionem
alterius mundi.

Ex dictis constat. Primo dicendum esse
ipse motivi non solum omnium perfectionum in creaturis
sed etiam omnium creaturarum. 2° improprie esse speciem intelli=
gibilem ad cognitionem attributorum, et creaturarum, quamvis in
ratione motivi perfectissimi secluso defectu proprio speciei intelligi=
bilis praestat eorum, quod necessarium est, ut divina cognitio exprimat attri=
buta, et creaturas. 3° Cum ad id cognitio deserviat species,
ut potius ex se indifferens ad diversa obiecta determinat determinatis
in actu 2°. ad determinatam cognitionem determinati obiecti, et in Deo non admittamus

po=

poam, ꝑ so ad summ illuminatam in voe repraes= qui more=

prat ab utraq ab utraq obiq, q. generis ab utraq obiectum: indefinit

n ee excogitabile aliquod munus speciei nunc obiecti cognitionis

et utramque ab utraque obiectum, nam ipsa supponit

perfectio illuminata in voe repraes= ac ceterae indiciens quam=

tum est esse, ut ponit hoc, quam illud obiectum repraes, sic

ad talem obiectum ponit, quam tale.

Caput = 3

Satisfacit obiectionibus

Obiicies S. Thomam ponentem speciem intelligibilem indistinctam ab essentia rei ad cognitionem, ita habet 14 ad= 2 = corp= ubi loquitur de cognitione, quam Deus sui ipsius cognitionem oportet, quod nec Deus careat specie intelligibili, neque species intelligibilis est aliud a substantia in ipso Deo. et art= 4. cum ipsa substantia Dei est species intelligibilis eamdem speciem obtinet rei intellectionis Dei ut cognoscentis creaturas. idem repetit art= 11 ad 1. et art= 12 corp= l. 1. contra Gent= c. 46 ex professo probat, in Deo non invenire aliam speciem intelligibilem, nisi essentiam divinam, et c. 55 probat. 1 = ait Deus, quia Deus cognoscit, una specie cognoscit, quae est sua essentia, ergo S. Thomas admittit speciem intelligibilem propriam rei cognitae. Respondeo S. Thomam in his testimoniis solum dicere

essam dei esse motivum dei cognitionis; et sub hoc motivi effi-
cere superiori modo id, quod species intelligibilis efficeret, si
esset aliquo pacto improportionatum ex natura rei ad
cognitionem, sive dei, sive creaturarum, et nos id negamus
in essentia divina, sive in aliqua alia perfectione increata
reperiri aliquod suffragium proprium speciei intelligibilis
quod non possit supplere essentia dei. ut motivum dei cognitionis.
Haec expositio constat doctrina Angelici doctoris 1. p. q. 12
art. 2. et 2. ubi aperte docet quod aliqua
substantia per se ipsam intelligibilis est, recipienda est quaecumque
species intelligibilis, nam ipsa substantia per se ipsam praestat
quod efficeret species, si daretur improportio aliquo. Ergo
pacto. S. Thomas docet essentiam dei praestare per se
ipsam ut motivum, quod praestaret species intelligibilis, si adesset
improportio ex natura rei.

Obiicies 2. ad dei cognitionem sive creaturarum,
sive increatarum debet concurrere species intelligibilis determinans
ipsam intellectionem ad cognitionem sui obiecti, nam ex. g. videdi-
ctum ex obiecto, et quod parit notitiam quae ad cognitionem quid-
dem se, et creaturarum [illegible] procedere debet species determinans
intellectionem ad cognitionem talis obiecti, sed haec non alia, nisi essentia
divina quia essentia divina species intelligibilis est secundaria [illegible]
ad partum notitiae intellectionis increatae. Ergo species intelli-
gibilis admittitur ad hoc, ut per ipsam uniatur obiectum potentiae
et suppleat obiecti improportionem, sed creaturae sunt improportionatae
[illegible] rationi dei intellectionis. Ergo admittenda est species intelligibilis,

ad

ad Cognit. Creaturae. Nego - Nam Creaturae saltem par=
ticipant Limitationem rei, et improportionatae sunt. Ad 2.m
speciei intelligibilis omnis dotes repraesentare nullam involvit im=
perfectionem et admittendae, et cum in Deo id habeat, illa
erit species intelligibilis, cum per summam perfectionem ar=
guit in Deo cognitionem repraesentare deum, et in specie intelli-
gibili summam perfectionem arguet, elevare ad cognitionem
cuiusvis dei. Ad 3.m ad omnem intellectum non semper concurrere speciem
intelligibilem ex natura rei, nisi quando ex parte dei improper=
tio aliqua, ut supra dixi. Enunciatum illud, ex deo et speciei
parit notitia verificatur, sive deum perseipsum im=
mediate concurrat, sive per speciem supplentem eius vices, et sic cog=
nitio capax est, ut fiat a deo, et deo, quod minime opponi intel-
lectioni increatae; si tamen deum summe proportionatum est.
Superflue ponitur species, nam haec in pote vicaria dei solum
in defectum proprietatis, et sit ipsius dei. haec solutio locum
habet, etiam si admittamus in deo potentiam intellectivam, at in nostra
sententia negante potentiam intellectivam facilius satisfacimus dicentes
essentiam non posse exercere munus aliquod proprium speciei, quod alia
eius munera sunt in ordine ad potentiam intellectivam. Ad 4.m
distinguo. Et Creaturae secundum se sint improportionatae deo, dicis in-
tellectionis, non tamen prout sunt in essentia divina, tanquam in deo summe
proportionato, et tamen illi uniuntur, quod sufficit; unde manebit,
quod alter species intelligibilis non talis cognitionis. Addo quod si maneret

tam=

imperfectio aliqua obi adhuc viu dq intellectu neguit ex=
cogitari spei, tum q n dat poa intellectiva. tum q seclu=
sis imperfectionibus propriis creaturarum n manet aliquod sig=
fanum perfectum talis nois spes. Ad 2. ostrar. eadem
intelligibilis, quae ibi excogitata, n posset n participare im=
perfectionem propriam creaturae, ut pt ex muneribus, quae exercet
spei intelligibilis creata viu cognit= creatae, secus de
intellectu dia, nam resecatis imperfectionibus adhuc restat
aliquem effectum spei reperit in intellectu creato. id
essentia div het roem munus viu dq intellectu=

Ad obiicies 3. essentia dia exercet munus aliquod
quod explicari nequit, nisi noe spei intelligibilis, ergo essentia
dia est pprie spei intelligibilis, ans pt spei proprium determinare
ad cognitam actualem determinati obi potentiam ex se indifferentem, sed id
praestat essentia dia viu intellectionis dq. ergo praestat aliquod munus
quod explicari nequit, nisi noe spei intelligibilis. mai= pt in=
tellectio dia attenta propria n repugnantia indifferentiae, ut re=
pret adaequate proprium obiectum, q dat poa intellectiva indifferens
quam determinet erga dia ad adaequatam cognitionem determinati obi. prob
intellectua so n repugnantia intellectu n intelligit totum
quod exigit dia intellectio, ut adaequate repraesentet, q pridum in=
telligit perfectio requisita ex pte obi, ut moveri adaequate, et
ex pte obi aliquid amplius requiritur, noe cuius proportionetur, ut
determinet ad adaequatam sui cognitionem, hoc n aliud nisi spei intelli
et requirit spei intelli. ita arguit Montoya. Resp neg ans
Ad prob neg ans. ad probat. distinguo mai= determinare

ff-

q. mum prij ad adequal. cognit. dctrari dbi reed=mai= secu-
sa roe prij neg= mai= dcg... pot dbum dctrare poam ad
Cognit., seu repran adequatem ipsig di., Sicut ro dñivamo=
veng, do qm cetera attingunt, Sicut prium influens in cogni=
sperse, Sic. q. spem. 1= mo dctrar dbum, p cisse qua dbummo=
stoume. 2o= mo Ut prium efficiens intellect. essadia
ru dq intellecti= nequit exercere 2L mum dctrandi. hic q=
prig è spei intellis. Ad prbat mai= ri repugnantia dig cog=
nitionis indriens ri è, ut reprer adequate dbum, q perinessante
adequate repraere dbum, si det. quamvis q obtenuissimam
distincti rois poir reiji eadem perfectio intellectivis dig
ut ri repugnans, et inadequate existens. at nequivill.
padio reiji ut indriens ad adequate reprandi. Adprbat.
dibrig. ans ri intelligit totum, q requirit inadequate reprer
idè, ri intelligit ut adequate existens, et reprans sed cvang
idè ri intelligit tota perfectio, qua intelligitur q cognosit
inadequate reprare neg= ans. Ad coam q si dia ege
poir reiji Ut potens dctrare in roe dbi, et inadequate deum
ad sui cognit., adhuc ri infert, narium ee aliquid aliud
ex p. db. ut adequate moveat. nam illa eadem prorsus per=
fectio, qua intelligit ex p. dbi ut potens movere illo
eadem adequate mover, qua perinessante adequate movere
ad sui cognit. hec sdum ad exhibendam causam qua ar=
guerit fra admirati poe intellectioi.

2= Infertur: essa dia è summè proportionata in roe

db.

obj intelli. q e spes proprie ad intellectionis Dei. ergo dum per spem distinctum proportionatus ipse, q si esset dicere ipse e summe proportionatus, seipse erit spes intelli. Cons neg. conseq. Ad proban. dist. ans. dum per spem distinctum proportionatus ipsi qui ipsum ex ne rei n e propor= tionatus, conced. ans. qui e proportionatus neg. ans. spes intelli= ad id ex na rei dat ex parte obi, ut illud proportionet ad parti notitiae, at qui dum intelle hec proportionet, n proportionat per spem aliquam. in nostro casu essentia e summe proportionatum ex parte obi, et ideo n indiget spe aliqua intelligibili.

Disp. 4.a

An reperiatur in Deo intellectionum per modum habitus

Pauci theologi statuunt in Deo perfectum habitum habentem propri hic. ita Henriquez s. 7. art. 7. q. 1.a Cartesianus 1. dist. 35 q. 1.a in solut. ad argum. Cois sa oppositum tuet, vide dd. apud Montoya disp. 4. de scie s. 4.a Fasolus q. 14 art. 1. dub. 5. idem sentit S. Thom. hic q. 14 art. 1. ad 1.um de verit. q. 2.a ad 4. et 5. 1. 2. Ferrar. 56 1. sary dist. 35 q. 1. art. 5.

Conc. in hac difficult. certum e 1.o n inveniri habitum intellectualem vestri ditum pro productionem intellectio= de. 2.o n dari in Deo habitum infusum productum ab agente ali= quo superiori, nec habitum acquisitum mediis actibus, nam tales hi manifestum involvunt imperfectionem propriam habitum creatorum. verum

in Actibus. antequam in Deo aliqua perfectio identificanda [illegible] exsistens, cui operatio significantur proprium hoc, secluse imperfectionibus creaturis.

1.ª resolutio in Deo non reperitur perfectio [illegible] hoc. Probatur 1.º ex Basilio lib. 2. contra Eunomium dicente, filium Dei esse sapientiam, virtutem, iustitiam non ut habitum, nec ut aptitudinem. Probatur 2.º illa entium creaturum nomina possunt solum enunciari de Deo, quorum significatum proprium manet resectis imperfectionibus creaturarum, et de Deo nequit hoc enunciari. minor probatur quoniam perfectio propria hoc includit aliquam imperfectionem, et enunciari nequit de Deo hoc. antecedens probatur quia proprium effectionum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] saltem difficultas ad intelligendum [illegible]. et nulla datur perfectio propria hoc, quae non involvat imperfectionem. probatur [illegible].

1.º Probatur [illegible]. si aliqua perfectio propria hoc maneret maxime summa facilitas, et promptitudo, quae reperitur in Deo [illegible], [illegible] voluntatis [illegible] [illegible], [illegible] promptitudo, et facilitas non est propria hoc, et nulla manet perfectio propria hoc. Minor probatur talis promptitudo, et facilitas provenit a summa perfectione [illegible], [illegible] voluntatis [illegible] [illegible] experimur inveniri in [illegible] creaturis [illegible] maiore eius perfectione maioris promptitudinis, et facilitatis ad cognoscenda diversa [illegible] ut patet in angelis, et eam maior promptitudo non est propria [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] proportionem tribuitur facilitas

ad effectus atq. praeem difficultr producere, sic dare hij

I ois perfectio expriti hg impfect involvit.

2 obiicies. cum adversarijs oprari me-

do hu e perfectio simpr simplex. & hg reperit in deo.

Prob. pr o oprari modo hu e oprari cum summa fa-

cilitate, et promtitudine actum. & e perfectio simptr simplex.

Sol. neg. ans. Ad pbar distinguo ans e oprari cu

summa facilit. supposita difficult. expi. pog. conced.

ans; ablata oi difficult. e xpi. pog. nego ans. in

deo invenit magna facilitas, et promtitudo ad oprandu

ortae ex summa pfect. intellectus, quae n e ppria hg.

Ct 2o si ob aliquam ron. nequit admitti in deo

pfectio cealis hus maxe q tribuit pog, ut suppleat

eius defectum, et difficultas, sed hec ro vim n het, ergo at

Min. pr. eo eamdem ronem debebas excludere spem intelli-

gibilem diviny se solo nequit actum producere, & spes in-

telligibili dat iudo certhiy. Conf. 1o maiore imper-

fect arguit, intellectum n posse care sine spe, q hec simptr

naruae, qm n posse care sine hu, qui so tribuit faci-

lius posse, et adhuc cedit natas spei, & cedendae natas

hus. Conf. 2o eatg essa dia het prie rog spei intelli-

gibilis, q essa dia tribuit ur dicum spem alui, q obstare

solent spei intelligibiles; q et essadia tribuit og facilitas, et

promptitudines in oprando. & essadia het rom hus. Conf. 3o

n obstat insinita perfectio in dij, ne sit cumitio currat

[illegible]

spēs intelligibilis, Ꝗ Nec obstat ut infinita perfectionum, ne careat hīs. Hoc argumentum facile a me diluitur negando speciem intelligibilem. Adhuc nihilominus animo, non urgere etsi spēs admittatur. nam spēs se habere ex parte obi, et non ex parte potentiæ. sed ꝓcedit ut dum ingere motiōi coiceret specifica, aut quasi dictam intellectiōni dēi. hīs tamen manifeste includit imperfectionem, et illam supponit in dio immediatam spēs intelligibilis.

Ꝙ Dicitur ultimo in omni dio reperit virtutes intellectuales, et in voluntate dant eis virtutes, supernaturales. Ꝙ in intellectu, et voluntate dia dant hīs. per hoc virtus ē inclinatio in bonum. hæc inclinatio hīc ē. Ꝙ reperit hīs. Ꝗ negatur. Ad probationem in deo virtutes ipsi purissimi actus attingentes obā genita talium virtutum, etsi inclinat facultates in obā sibi proportionatam.

Disp. 5ª

An inveniatur in deo proprie memoria recordatio, et reminiscentia

Ꝙ Montoya disp. 4ª et 5ª varias refert, ingens negat Deo recordationem, reminiscentiam, et rememorationem. admittit enim in Deo memoriam propriè. hanc negant Aureolus 1. dist. 35. q. 1. ar. 8. Alexander 1. p. q. 23 membro 1. Marcus 1. p.

Art. 2. c. 2. n. 23.

Q. 5. 1.ª assertio. in Deo n. reperiuntur recordatio, reminiscentia, et rememoratio. prima ex D. Aug. lib. 83 sent. 108 Nec recordatio cadit in Deum, qui nullo modo mutatur. Nec oblivio, quia nihil obliviscitur. S. Greg. lib. 4 moral. c. 2. recordari Deus negatur proprie D.: qui n. oblivisci n. potest, quo pacto recordari potest. pr. 2. suis ponendo n. posse reperiri in D. oblivionem, quia oblivio importat carentiam cognitionis alicuius obi, quod cognitum antea fuit, sed Deus immutabilis est in suis cognitionibus, et nequit amittere cognitionem. Maior facile pa: recordatio affert necessario imperfectionem propriam Creaturae, nam supponit necessario oblivionem aut saltem [illegible] praecedere, sed id affert imperfectionem Creaturae. ergo n. datur in D. recordatio. Probatur idem Mentis et reminiscentia, et rememoratio cum Ar. lib. de memoria, et reminiscentia c. 2. ubi docuit Ares reminiscentiam, et rememorationem afferre discursum, et inquisitionem, ab quo audito, aut cognito aliquo obi. deveniat quis in cognitionem alterius obi ignoti, quod manifeste involvit imperfectionem creaturae.

Q. 5. 2.ª a. in Deo n. invenitur proprie memoria. pr. 1. memoria est potentia in qua asservantur species sive sensibiles, sive intelligibiles rerum cognitarum. Exercet est primum repetens iterum, quae semel cognita sunt, sed in Deo n. datur memoria proprie. ans pr. in angelo, hoc est, eius qui memoriam participant, quarum interruptam cognitionem alicuius obi iterum repetunt animadvertentes se hoc ante cognovisse.

pr.

[illegible] illud nomen De attribuitur, cuius significatum tale est, ut sublatis imperfectionibus creaturarum proprijs maneat adhuc aliquod significatum proprium nominis, sed sublatis imperfectionibus memoriae non manet significatum proprium eius [illegible] de Deo enunciari nequit. [illegible] ex ijs, quae proposui in 1.° [illegible]. Deus nequit cessare a cognitione semel habita ob immutabilitatem suae scientiae. ac proinde nequit de novo fieri cognitio eorum antea cognitorum. [illegible] 2.° memoria est ad [illegible] asservandum verum, et [illegible], quae existant, existent, et existent, [illegible] [illegible] cognitioni, [illegible] cognitioni, minime competit memoria.

[illegible] [illegible] Scripturae attribuentis Deo memoriam metaphorice intelligendae sunt. sic exponuntur alia testimonia, quae Deo attribuunt oblivionem. Oblivioni tradidisti dominum [illegible]. sic [illegible] de Deo nunciatur oblivio, quia attenta locutione humana tunc aliquis alicuius rei oblivisci [illegible] [illegible] non curat, sed eam in periculis deserit, et e contra tunc aliquis memoriam alicuius habere [illegible] in periculo, et labore [illegible] auxilium. [illegible] Deus dicitur oblivisci quando aliquem in proprijs peccatis deserit. Et tunc memoriae habet, cum afflictionem [illegible]. sic recordari dicitur quando dissimulat peccata puniri eius in hoc mundo.

Threnorum 2. 13

[illegible] [illegible] Doctores Mentem [illegible] et theologi mysterium Trinitatis declarantes docent inveniri in hoc imagine

Tri=

Trinitatis voc. intellectus, memoriae, et voluntatis, quia creatura per imaginem assimilatur patri per memoriam, per intellectum filio, per voluntatem spiritui sancto. Et sicut in Deo proprie est intellectio, et volitio, ita et memoria perfectiora est imago. Respondeo SS. Patres et Theologos per appropriationem attribuere memoriam patri, quia cum Pater habeat notitiam sine principio, ita memoria indicat cognitionem, quasi a se habitam, ut docet Aureolus. Adde non semel SS. Patres explicare Mysterium Trinitatis exemplis metaphoricis rerum, quae in Deo minime existunt.

Obiicies 2.° adest proprium significatum memoriae nullam involvens imperfectionem ergo memoria Deo attribuenda est. Antecedens probatur: Si quis in Deo reciperetur coniunctum intellectionis cum obiecto, ut praeterito, et cum eo ut specie intelligibili, talis coniunctio posset appellari memoria cum proprietate. Ergo non potest declarari aliud nomen coniunctum ex rebus creatis. Respondeo non dari in Deo tale coniunctum, quia non datur species intelligibilis. Respondeo 2.° admittendo inveniri tale coniunctum in Deo, adhuc illud non diceretur memoria, quia haec importat cognitionem rei praeteritae, cuius cognitio praecessit, quare illud coniunctum non haberet proprium significatum memoriae.

Disputatio 2.ª

De Verbo increato Dei Nostri

Verba reperiuntur quaedam scilicet alia increata, alia crea-

Nearum de illis corpore prioribus, et perfectioribus prius disputandum.

Disp. 4.ª

An Deus cognoscat seipsum, et quomodo

Cap. 1.

Certam veritatem statuit

Certum inter omnes est, Deum cognoscere seipsum probatur ex Scriptura quae ministrat innumera testimonia huius veritatis unum, aut alterum proponimus. Mathei 11. n. 27. Nemo novit filium nisi pater: Nec patrem quis novit nisi filius. Ioan. 10. n. 15. sicut novit me Pater, et ego cognosco patrem. 1.ª Corinth. 2.º n. 10. Spiritus omnia scrutatur etiam profunda Dei.

Probatur 2.º ratione nam cognitio est omnium perfectissima, quia cognoscit obiectum omnium perfectissimum; pro eo quod propria perfectione deficeret ea cognitio, si ipsam lateret obiectum omnium perfectissimum quod illud cognoscit. Antecedens probatur cognitio attingens perfectius obiectum perfectiore

q. sin attingeret bonum ois perfectissimus di a Cognitio, deficeret perfect. cognit. attingendi tale bonum. Ost Deus è obj cognoscibile. q ab aliquo cum por cognosci, q ab intellectu divino tali. cõa, nam bonum summè perfectum valde cognitionem tumè. Vn voe boi cognitioni summè perfecta. q cum cognitio dia summè perfecta, illa requirit Dey, qui è bonum summè perfectum.

Pr B. à posteriori. agente intellectuali inferior utho, et Angelus cognoscunt Dey, q agens intellectuale summè perfectum cognoscit Dey. ans è certum. prob. qa qui agens intellectuale perfectius è, participat vim cognoscitivam perfectiorem. q agens intellectualis perfectius requirit bonum cognitum ab agente intellectuali imperfectiori. Ost. Angelus se ipsum perfectissimè penetrat, et requirit q. Deus se ipsum perfectissimè cognoscit.

Pr 4. Deus cognoscit ut purissimus actus expers ois potentialitatis. q n emendicat ex se bonum quod requirit, ut cognoscat, q intra se illud hēt. tum sic: illud bonum intra deum existens nullum aliud è, nisi ipse Deus. q Deus actu intelligit cognoscendo se ipsum. Ost ex Aris. 12 metaphy. c. 7. tex. 39 ipse intellectio sui fa eius è, q sin se optimum, et quod maximè et eius q maximè è. q hoc dr intellectio è talis mēs, id è summè expers potentialitatis. q supremè intellectio q attingit bonum, q maxè è, deus q maximum.

Deus

2° Deus summe vitae seipsum cognoscat non solo eo pacto, quo quaelibet cognitio e operatio naturalis ut distincta a volunt. dicitur libera, sed etiam quia tale seipsum intelligere, ut impossibile omnino sit non se intelligere: hoc pacto non impossibile, creaturas contingentes non intelligere, quia potuere necessario non, Nam Deus est solum summe necessarium in propria existentia. Et impossibile omnino est Deum non cognoscere seipsum. per locas creaturas existentes potuit non cognoscere, quia potuerunt non existere, sed Deus non potest non existere. Et non potuit non seipsum cognoscere. Dices

2° Dices talis dicta cognitio tendit vi Dei, ut a nullo superiori agente, nec a se ipso prius libere, sed cum summe natae seipsum cognoscere. aut [illegible] non a superiori agente, quia tale agens non datur; non a se ipso, quia cognitio dicta, qua Deus seipsum cognovit, non est sub dominio Dei, [illegible] natio seipsum cognovit Lege. Quo pacto Deus seipsum cognoscat.

Caput 2°

Quo pacto Deus seipsum cognoscat

1° Ante resoluto [illegible] triplex repperi. 1° in seipso. 2° in alio. 3° ex alio. tunc alii

aliqd. cognoscit in se ipso; q. directe repræsentat, et immate, uti. [illegible]
[illegible] proprium esse immate tenet cognitio. sic immate [illegible] fidem [illegible]
noscO Deum esse trinum, et unum ob divinæ authoritatis
tunc immate in se ipso [illegible] fidei, et diq. authoritatis
et Trinitatis. nam [illegible] Trinitas [illegible] obiectum [illegible], et
ista authoritas motivum ad cognoscendam Trinitatem: [illegible]
cognoscendi unum [illegible] aliud ut motivum non impedit, [illegible]
immate, et in se attingat.

Ad 2um. Tunc aliquid cognoscit in alio, q.
cognoscit unum ex quo generat. Attingit aliud: [illegible]
utrumque, in quo alterum cognoscit repræsentet directe, et immate,
et alterum, q. in alio cognoscit repræsentet indirecte, et mate [illegible]
[illegible] obiectum [illegible] indi[illegible] cognit. repræsentat, nam implicat, [illegible]
intelligere cognitionem ut expressam imaginem unius obi, quin [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] expressa imago obi mate talis. per cognitionem quæ
est directa repræsentatio primi obi est imago illius quoad [illegible] proprium esse
sed implicat repræsentare expresse proprium esse talis rei, quin
repræsentet aliud. [illegible] cognitio ut est [illegible] expressa imago unius
obi, est expressa imago alterius. ita implicat, q. quis repræsentet
quidditative causam [illegible] alicuius effectus [illegible] proportionati, quin
ea cognitio attingat expresse effectum: [illegible] implicat esse
cognosci ut talis, quin expresse repræsentet eius causa. hoc manifeste
indicat, in quolibet obo [illegible] proprium esse relatum ad al-
terum obiectum. tunc implicat cognitionem attingere obiectum relativum,

quin-

quia attingat utrumque tamen formaliter tantum velat talis cognitio comparata ad utrumque extremum hoc deo discrimine. 1°.
Semper directè, et immediatè attingit obiectum in quo alterum obiectum reperitur, et illud attingit indirectè, et mediatè. 2° obiectum in quo aliud attingit semper reperitur intuitivè. alterumque reperitum in alio semper abstractivè, et quoad autem reperitur, quia semper attingit illud obiectum cognitio, non ut abstrahit a propria existentia obiecti, et ita obiectum directè cognitum, et reperitur, ut existens; ceterum eius existentiae non abstrahit ad propriae cognitionis, quod necessario ad cognitionem intuitivam ut talem.

Dico 8°. Saepe unum obiectum cognoscitur ex alio quia licet aliquid cognoscitur in se immediatè, et directè propria cognitione, de eodem tamen ex cognitione alterius obiecti prius cognitis, ita in discursu formali consequens reperitur cognitum. quia cognitio deducta ex diversa cognitione alterius obiecti ut tres ex inveniatur, ille modus cognoscendi petit duas cognitiones realiter, aut saltem diversas, quarum una tendit directè, et immediatè ad unum obiectum, cuius cognitio deservit ad alterius obiecti cognitionem. 1ª cognitio mediatè attingit obiectum 2ª cognitionis et 2ª immediatè, et directè attingit obiectum deductum: itaque tunc vere est asserere unum obiectum cognosci ex alio, quia unum obiectum cognitum tribuit in se rationem fundamenti ut illo cognito deveniatur in alterius obiecti directam, et immediatam cognitionem.

Contra. Illi modi cognoscendi etsi diversi nullum impedimentum afferunt videtur cur nequeant reperiri in eodem in ...

diversas cognit., q. Et negetur eadem cognitio esse
diversos modos cognoscendi exercere vel eiusdem obi., non tamen repug-
nat, esse exercere per diversas cognit. saltem ratione distinctas.

Hoc supposito modo mitto = vocamus quo pacto
deus se ipsum cognoscat. Vidimus iam deus seipsum im-
mediate, et directe cognoscere. Ulterius rogamus, an deus seipsum
in alio, et ex alio cognoscat. prius inquirimus, an deus se
in alio cognoscat. Id est an deus se cognoscat in creaturis, in-
ut cognito vel transit. essentialiter dependentis, quem efficien-
tia vel dei, in tali vel se cognoscat deus. [illegible]
deus se in alio cognoscere, ita [illegible] d. 4. [illegible]
Magnaudius theologia [illegible] disp. 8 n. 5 [illegible]
Faddendus. Cornej. q. 14 ar. 8 de unica [illegible]
post [illegible] argum. Alii [illegible] d. 3 [illegible]
n. 12.

Q. 2. = [illegible] negat, ita Montoya [illegible]
de scien. [illegible] n. 5 Alarcon [illegible] 2 d. 2
c. 2 n. 4. Cap. 3. Verum cum
[illegible]

Cap. 3.

Verum [illegible]

Q. 1. = deus cognoscit se in alio ut in re transit.,
quem habent creaturis [illegible] ad deum, a quo [illegible]
ut existant. probatur. deus comprehendit creaturas, deus cognoscit
se

se ut creatur. Antes negari nequit. pr. Cons. Ergo quod Deus comprehendat creaturas, cognoscit in ipsa ordinem, quem dicit ad Deum. Deus cognoscit seipsum ut terminum talis ordinis. pr. Cons. Cognoscit ordinem terminum, quem, sed ordinis hic est terminus Deus. Cognitio ordinis est cognitio Dei ut termini talis ordinis. Confirmatur 1.º Angelus, cognitus comprehendere entitatem aliquam respectivam, et non cognoscere terminum, a quo dependet talis entitas, sed creatura est ens respectivum. Cum Deus comprehendat entitatem respectivam creaturae, cognoscit terminum, a quo dependet creatura. Terminus creaturae dependet a Deo, et dicit ordinem ad illum; cognoscit Deum ut terminum ordinis. Confirmatur 2.º Angelus eo ipso, quod comprehendit inferiores creaturas, non potest non cognoscere in ipsis Deum. Cognitio comprehensiva Dei a creatura non potest non cognoscere in ipsa creatura Deum. pr. Cons. ex maiori perfectione comprehensionis Dei.

Confirmatur 3.º Deus non solum cognoscit effectum in causa creata naturali, sed etiam causam in effectu: cum non solum causa haec dicat ordinem ad effectum, sed etiam effectus dicat ordinem ad eam. Ergo si Deus cognoscit in effectu creato causam creatam, potiori iure in effectu creato cognoscit causam increatam. pr. Cons. ex maiori dependentia, qua effectus creatus hic a causa increata, id est ex maiori connexione effectus creati cum causa increata.

Confirmatur 8.º talis modus cognoscendi Deum in creaturis

Coniungi cum perfectissima comprehens. dei nullam includit
in se imperfect. ex deo concedendum. Ant. ostendit. si
aliqua imperfectio inveniret, maxime quod deus per cognitionem
qua cognosceret, et comprenderet Creaturam cognosceret seab-
stractive, et quoad an est, sed hoc nullam includit imper-
fect. si coniungat cum cognit. perfectissima, qua deus
de seipso hct per eandem indivisibilem perfect. cognit. quod deus
cognoscere se in creaturis nullam arguit imperfect., min.
pr. exe., quod deus simul cognoscat se perfectissime
unica cognit. et per aliam cognit. cognoscat se in crea-
turis solum arguit, deum posse seipsum multipliciter
cognoscere, sed deus se multipliciter cognoscere nullam
arguit imperfect. quod talis modus cognoscendi nullam ar-
guit imperfect., maior pr. quod arguit, deum se ip-
sum immediate, et fratr. cognoscere quidditative, et comprehensive
et deus comprendere creaturas. et in illis comprehensis se cognoscere
ita perfect. arguit in Angelo, quod cognoscat deum non solum
immediate, et in se, sed etiam in aliis. quod inde non arguit imperfect.
talis modus cognoscendi directe, et immediate unius deum, et
indirecte alterius. itaque [illegible] creatura cognoscit deus
de facto effectum, et in effectu cognoscit eam Creaturam.

Dr. Dices 1. imperfect. est consistere non in uno
cognoscendi ut cum quis in modo cognoscendi res tamen intrans.
Ans. nego. de facto deus comprendit actus vitales Creaturarum

si

sive in se, sive ut illum tendens in ipsum deus. sed
tunc deus nequit cognoscere quidditative, et comprehensive actus crea-
tus, quia eadem perfectissima cognitio attingat deum in actu crea-
to ut terminum talis actus, quod non arguit imperfectionem talis modi
cognoscendi ex parte dei ut termini.

Ad dices 2° = cognitio repraesentans deum in crea-
turis respiceret ut motivum creaturam, et deum ut terminum, quod
repugnat divinae cognitioni. Respondeo = esset si deus cognoscat se in
creaturis talis cognitio non respicit ut motivum creaturam
quia non habet vim impregnandi. antecedens probatur sicut deus in essentia increa-
ta cognoscat effectum creatum non respicit ut motivum eam
creatam. ita et si deus cognoscat se in creaturis, non erit
motivum creatura. Nam omnis cognitio divina petit oriri ut a pri-
maria perfectione in linea repraesentativa a repraesentat esse dei in recipi-
ente cognitio immanenter repraesentans creaturas non habent ut mo-
tivum creaturas, sed solum id a quo deus cognitionem habeat
unitatem perfectionem essentialem; ita cognitio divina attingens
deum in creatura non attingit ut motivum creaturam, sed
deum, a quo habuit totam suam perfectionem essentialem.

Ad 3. Dixi in superioribus 1°. hanc cognitionem
futuram abstractivam consideratam ex parte dei cogniti in-
directe, non tamen loquor de eadem cognitione ex parte termini directe cogniti,
sed illius, in quo deus ipse cognoscitur. 2°. talem cognitionem
posse ut attingentem deum in creatura non cognoscere quiddi-
tative deum, nam sicut per talem cognitionem deus cognoscat creaturas

com-

pendere essentiae ut existant a seipso: et sic cognosceret ex vi talis cognitionis quae nam sunt propria attributa dei, sicut Angelus comprehendit inferiorem creaturam, et in ea deum cognoscit, et sic cognosceret ex vi talis regressus quae nam sunt propria essentialia dei.

Cap. 7

Occurritur argumentis

Ex probationibus nostris etc. facile ruit argumentum quod movet Alarcon, nam totum sui fundamentum in eo situm quod imperfecte arguat in cognitione divina, eam esse abstractivam dei. Adducit similitudinem quia talis modus cognoscendi imperfectus est in eo quod dependet. Antecedens probat quia cognitio divina penderet a creaturis ut cognosceret deum, hoc imperfectionem affert. [illegible] quo infert. Probat maior quoniam verum cognoscitur in alio pendet id quod indirecte cognoscitur a cognitione obiecti directe cogniti, [illegible] deus ut se cognosceret penderet a creatura. Antecedens probat quia indirecte cognitum requirit ut prius obiectum indirecte cognitum illud cognoscat pendet a cognitione obiecti directe cogniti. [illegible] iam deus esset suae cognitionis obiectum secundarium. Ultimo modus cognoscendi [illegible] imperfectus. Antecedens probat quia creatura in talis cognitione esset obiectum primarium, et deus esset obiectum secundarium [illegible] creatura specificaret dei cognitionem [illegible] imperfectio est. Antecedens probatur quia tunc creatura esset ratio obiectiva deus cognosceret [illegible].

Respondetur negando antecedens. Ad primam probationem antecedentis ad-

admitti plures sensus. ... Deus non cognoscit a seipso independenter a creaturis, qui sic sufficit, nam deus habet immatam comprehensionem sui esse, et cognitio dei immata debet minime pendere a cognitione creaturarum. 2d cognitio dei qua deus cognoscit in creaturis seipsum pendet ex se a creaturis. hic est sufficit, quia deus habet inexionem quoad secundum perfectionem intrinsecam independentem a creaturis, eo quod non infert imperfectionem. Nam deus ut cognoscat se in creaturis habet ut medium ad talem cognitionem creaturas; et hic sic verum est, illa non nullam involvit imperfectionem. Ad probationem. illa sola probat cognitionem dei indirecte cognitam non posse tale obiectum indirecte cognoscere, nisi cognoscat aliud directe. Ad 2 impugnationem Si notio dei secundaria intelligat adversarium illud, quod in alio cognoscit, admitto non tali cognitione esse ut tales ad deum in creaturis deus dicitur deus secundarius. Notio secundaria intelligat illud, quod non illius cognitione adsequi secundario ... minus principaliter attingit: sic deus non est obiectum secundarium, nam si deus cognitio imperfectio quidam tum ad deum, et creaturas inveniet primarium obiectum esse deum; creaturas secundarias; neque extrahit creaturam a ratione dei minus principaliter, ex eo quod in illis deus attingat. Ad 3. Iam respondi supra ... creaturae non specificando cognitionem.

Obiicies 2. Deus cognoscit creaturas in seipso. Ergo cognitio dei in creaturis superflua. Probatur consequentia ex eo quod deus se cognoscat in creaturis nullam maiorem cognitionem sui esse habet, quam habet ex eo quod seipsum immate cognoscat, ergo cognitio dei in creaturis superflua. Respondeo 1. illa cognitio dei in creaturis minus cognosceret deum, quam cognitio dei in se, et prior cognitio superflua ...

Ans per cognitionem repugnans Deus in creaturis cognoscere Deum ut unum, con ut Trinum, et talis cognitio minus cognoscere dei. Ans per se respiciunt creaturae Deus tanquam causam sui esse, sed Deus ut Trinus non est causa, sed solum ut unus. et sic cognoscere Deus ut unus. Ad 2.° ex eo quod Deus seipsum ut unus, et non ut Trinus cognosceret, iam dicta cognitio esset praecisiva, sed Deo repugnat cognitio praecisiva, aut non adaequate attingens Deum. et talis cognitio in Deo non est. Ergo et talis cognitio dicta non cognosceret Deus distincte, perfecte, at Deo repugnat confusa cognitio alicuius obiecti, et Deo repugnat talis cognitio.

Resp. Dist. ma. neg. conseq. Ad probationem neg. cons. quia et ex vitalis cognitionis repugnantis Deum in creaturis nil novi ex parte Dei cognoscat. adhuc Deus cognoscit diverso modo absque imperfectione et id sufficit, ne dicta cognitio superflua sit.

Ad 1. confirmationem omitto ant. neg. coam. Ad probationem Resp. illam cognitionem dicam posse attingentem Deum in creaturis, sed attingere Deus ut unum, non ut Trinum explicite, et confuse, nam creaturae non procedunt per se a Deo ut Trino, sed ut uno: et si quaevis dicta cognitio debeat esse certa, et evidens cuiusvis obiecti intelligibilis; non tamen necesse, ut sit certa, evidens, et quidditativa cuiuslibet obiecti ex quocumque capite; ita et Deus cognoscat certo, et evidenter atque liberos existentes in se ipsis, non tamen certo, et evidenter illos cognoscit ut existentes in sua causa propria.

Resp. Dist. 2.° Deum se cognoscere certo, et evidenter creaturis; quod et in ipsis, ut ipsis effectus dei non cognoscat nisi Deus ut unum, attamen alio titulo creaturae ipsae ducunt in cognitionem Trinitatis. Et tunc

re-

velationis, distinctis: 1° quia importat Creatura ad Trinitatem, quae relatio a Deo comprehenditur. 2° quia nulla datur in Creatura, quae non afferat relationem aliquam fundamentalem similitudinis ad Trinitatem in roe entis, vel substantiae. Ad 2m respondetur nego maiorem. illa eadem cognitio, quae comprehensiva est, tamen perfecte cognoscit Deum ut Trinum in se, et hic sufficit ad hoc, ut est consideret, quatenus attingit in creatura unitatem non est cognitio comprehensiva. sic et divina cognitio videret specie attingeret obiectum, adhuc talis cognitio e adaequata, et comprehensiva rei Dei. Ad 3. respondetur cognitio divina attingens Deum in creatura non e appellanda confusa. nam confusio importat positivam imperfectionem, quae non reperitur in divina cognitione sed est abstractiva, cum cognitio ut trans ad Deum in creaturis non est quidditativa, et distinctam principiorum essentialium Dei.

4. Obiicies 8. si Deus cognosceret indirecte suam essentiam in creatura posset invenire inde iudicium probabile, aut obscurum, sed hoc a nullo admittitur. sequela admittenda e id, ex quo infertur, quod pro illa ratione possunt dari circa Deum duo iudicia creata, unum probabile, alterum de fide, hoc iudicium Deus comprehendit sua perfectissima cognitione. etiam illis cognosceret indirecte se ipsum. tamen nec est comprehensionis iudicii probabilis circa Mysterium Trinitatis, et sic probabiliter Deus cognosceret Trinitatem, et est comprehensionis iudicii obscuri.

Sed

118 Absolute repugnare Trinitatem.

Ad 2. Per contra antithesis ad 2. nego quod Deus se cogno-
scere comprehensive, cum aut ex illis probabilem, aut obscure, nego se cognoscere probabiliter, aut obscure. Et
nego maiorem Adversarii, nimirum posse inveniri ea duo iudicia
et illa a Deo comprehendi, in quibus Deus cognoscere Trinitatem.
Nego etiam, quae ex dictis infert Adversarius: aliud est
quod obiectum Dei repraesentetur ab aliquo probabiliter, aut ob-
scure, ut mysterium Trinitatis: aliud, quod ab aliquo Deus
quo Deus cognoscere Trinitatem sit probabilis, aut ob-
scurus. bene stat obiectum immediatum Dei cognitionis esse ab aliquo
probabilem, aut obscurum, et quod Deus cognoscat evidenter di-
vinum immediate tantum per actus creatos. nam
Deus non mediate cognoscit, nec cognoscens per actum quod adest tale crea-
tio, sed obiective: quare cum Deus adhuc sit certus, et evi-
dens, per illum actum Deum cognoscens certo, et evidenter,
tales per actus creatos repraesentabilitatem, in statu hu-
manitatis, et repraesentet Deum non existere, divinitatis
intellectus cognoscens non existentiam Dei non esse fuisse, quod Deus
se cognosceret certo, et evidenter actum creatum repraesentem
existentiam, et in esse Dei talis actum creatum esse falsum.
Et adhuc non in cognitione creati repraesentatio Dei comprehendi indirecte erro-
rem, cum ipsa cognitio esset erronea.

Ultimus articulus alius

Articulus ... utrum Deus in eius creare existentiam

possit cognoscere creaturae existentiam eamdem et cognoscere

in negatione existentiae, sive implicite [illegible]. Maior

Maior patet negatione creaturae existentiae non minus sub-

jungitur signum creaturae existentiae, piares sibi convenit

a Deo liberi et positive. Item carentia existentiae con-

venit a Deo libere et creaturae, alias suspensionis actionis

quoniam existentiae creaturae, et negatio existentiae simplici-

ter sunt, patet quia ex duobus extremis contradictionis quorum

unum sumptum, alterum debet esse sumptum omnino primi sibi

implicat [illegible] extrema contradictionis opposita convenire

ab eadem [illegible] manifestans causa existentiam Dei in negatione

existentiae creaturae, ad hoc [illegible] Deo conveniant

carere illa Dei [illegible] extrema contradictionis opposita [illegible] si de-

ficiente Deo alterum extremum contradictionis deficeret,

illius defectus esse [illegible] alterius extremi contradictionis

nequit a Deo convenire carentia existentiae, nam haec

maneret deficiente Deo, ac ipsa consequenter non posset Deus

carentiam existentiae creaturae cognoscere [illegible]

existentiae, nam talis carentia maneret non existente Deo

ipse

Ad hoc sit, in Carentia existentiæ creaturæ, Deus generica creaturarum existentium respective contradictorio alicuius cum, ad contradictoria anni, quod absurdum est. Probatur, bene valet Deus non est, ergo non existunt creaturæ; item bene valeret non existunt creaturæ, ergo Deus existit, et alicuius cum respective contrario illarum ad contradictoria anni. Nunc meus arguendi repugnare propter bonitatem illationis distulit, modo connexionem contradictoriorum exclamante doctrina, quod illum implicet atque stare sine extremo, quod negatio infert, implicabit atque esse et manere unum extremum contradictorio destruente extremum negativo alique illarum.

Hoc argumento utrinque respiciunt doctores non et certum vincere inveniunt. Ergo illi satisfeci in physicis, ubi dixi [illegible] modo eandem solutionem posita. Hoc argumentum, ni fallor, ab ortu solvendum est in existentiæ creaturarum, quæ liberæ libertate contradictionis. Ad eius faciliorem solutionem adverto quod non ens contradictorie oppositum enti positivo posse esse duplex: alterum negativum, alterum contingens. Illud tale est, quotiescumque ens implicat, nam ex duobus contradictoriis unum simpliciter, alterum negativum; aliud quod ens est contingens, cuius extremum contradictorie oppositum est contingens, nam ex duobus extremis contradictoriis, quorum unum est contingens, alterum debet esse contingens. Hoc dicimus invenire inter utrumque non ens, quod non ens negativum non pendere a Deo, ut recte probat Suarez lib. 3. de Attributis c. 9. n. 16, et non ens contingens a Deo pendet. [illegible]

Ad 5. = casu, quo Deus non existeret, Deus esset impossibilis, quia nec a se, nec ab alio posset fieri, ut manifestissime; et tunc Deus non esset possibilis: ex impossibilitate Dei bene infertur impossibilitas entis positivi, nam quoties repugnat prius, repugnat effectus prius, quare casu, quo Deus non existeret, nec possibilis esset Deus ex ... Nec negatio contingens Dei: et solo daretur negatio necessaria Dei, que opponeretur Deo impossibili.

Ad 6. = Inter Deum existentem, et carentiam contingentem Dei existentis non est oppositio contradictoria ratione contingentiae utriusque extremi, cum non ens contingens non excludat contingentiam sui extremi contradictorie oppositi, sed exercet oppositionem in eo gradu, per quod unum extremum alterum destruit, et ideo non ens contingens solo opponitur contradictorie enti positivo contingenti per negationem sui esse: sive hec negatio sit contingens, sive necessaria, quia solo removet ens positivum negatio quatenus talis. Contingentia quidem impossibilitas et necessitas extremorum non conveniunt ex ratione oppositionis contradictorie per se, sed ex alio capite, quia sit extremum possibile esse, et non esse, aut non possibile non esse.

Ad 7. infra ad argumentum distinguo maiorem in negatione contingenti cognoscerent Deus suam existentiam concedo maiorem, in negatione necessaria nego maiorem et hoc solo convincit probatio maioris. Ideo eodem sensu nego minorem: Adeis probatio implicat dico extrema contradictorie opposita convenire eo=

Ad eandem cum distinctione: ant. Dei extremum contingenti neg=
ari: Dei extremum, quorum unum est necessarium. alterum v. impossibile
concedo ant. ratio discriminis sumenda est ex supradicti. Ad
probat. si deficeret Deus, deficeret extremum contradictorium concedo
mai. et distinguo min. deffectus unius extremi contradictorii est
praesentia alterius extremi contradictorii in ea hipotesi contradictorie
oppositum concedo min. in ea hipotesi non oppositi contradictorie neg. min.
explico distinctionem: casu quo Deus non existeret, Deus esset impossibilis.
Et extremum positivum esset impossibile, cui non opponitur in tali
hipotesi contradictorie Negatio contingens, sed necessaria: recte probat
convincit argumentum, Deum non posse cognoscere se in carentia ne-
cessaria Dei, quia ut iam suppositum, illa conveniret Deo, consequenter
hoc non obstat, quominus in negatione contingenti Deus propriam
existentiam cognoscat. Ad confirmationem nego Maiorem. Ad cuius probationem
bene valet: Deus non existit, ergo creatura non existunt. item bene
valet. creatura non existunt negatione contingenti, ergo Deus existit
tit. At in eo casu, quo Deus non existeret, negatio contingens
non esset opposita contradictorie entitati positivae, sed ipsa negatio necessaria,
quia tunc impossibilis esset creatura positiva. illa repugnaverit
hic, et certissimum est in extremis contradictorie oppositis eo pacto,
quo sunt contradictorie opposita, non esse eo pacto, quo non sunt contradictorie
opposita. opponuntur contradictorie in ea hipotesi, qua Deus non exi=
steret, Deus impossibilis est, et negatio ipsi opposita necessaria, in qua neque
Deus cognoscere suam existentiam. et ergo necessarius nexus hoc cum
hoc antecedenti, non existit Deus impossibilis hic; et deffectus positivi confu=
sissime praesentia negationis necessariae eiusdem positivi, non praesentia negationis contingentis.

omitto

Omitto [illegible] instantias, quas in favorem adversarii affert loco cit. quia [illegible] deserviunt difficultati præsenti.

Cap. 6.

An Angelus cognoscat unum ex alio

Sa. Thom. dum [illegible] se cognoscere ex alio: inferius disp. 4. c. 3. [illegible] tom. 2. [illegible] q. 30. [illegible] n. 28 Conink. hic ar. 3. [illegible] unica dub. 2. [illegible] Montoya [illegible] 2. [illegible] scia [illegible] n. [illegible] [illegible] ad dicendum in Angelis non reperiri discursum virtualem, ut Montoya [illegible] 19 [illegible] 2. n. 4. Raynaudus Theologia nat. dist. 8. n. 46. [illegible] Hurtado 2. [illegible] 139 § 5. Vasquez hic ar. 7. in commentario n. 6.

Secunda sententia tenet Ang. cit. [illegible] dub. 3. et aliqui RR. Magistri. Dico [illegible] non posse Ang. cognoscere ex alio. Ad hoc probandum suppono ex dictis cognoscere unum ex alio importare duas cognitiones saltem [illegible] distinctas, quarum una deducatur ex alia. Omitto [illegible] hanc [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cognoscendi involvere imperfectionem; sed [illegible] iste cognoscendi involvit imperfectionem; [illegible] [illegible] [illegible] est. Maior est certa, minor probatur: [illegible] iste cognoscendi involvit discursum virtualem, et discursus virtualis involvit imperfectionem, [illegible] iste cognoscendi involvit imperfectionem. Maior probatur: discursus formalis importat duas plures cognitiones

realiter

creatis distas. ita ut cognitio omnis a causa ad effectum sit
ex praeexistentibus terminis: 2° discursus postulat intus, qui
ex natura rei saltem aliqua distincta cum successione percipiat, et non pe-
netret omnia cognoscibilia, quod cum aliquali successione procedat, salte-
m cum cognoscit aliqua distincta, nam discursus ex natura rei po-
stulat cognitionem unius distincti habitam vi cognitionis alterius distincti,
non ita expresse cogniti. R. ce = solo respicit ut mo-
tivum ordinis illationis quae respicit per premissas, nam affirmat
hoc inferre ex alterius distincti cognitione. cum quo melius
dum ce discursus virtualis idem importat, sed ex
hac differt solo, quod in isto discursu solo afferuntur
plures actus vere realiter diversi. tum sic ea cognitio
quae respicit unum distinctum ex alio est cognitio unius
distincti deductam vi cognitionis alterius distincti. probatur minor
discursus virtualis etsi non afferat cognitionem creatam di-
stinctam, postulat tamen plures cognitiones vere realiter diver-
sas, quarum una sit causa, aut quasi causa alterius; cognitio vero
divina quae tendit in deum, et extendit ad creaturas est uni-
ca simplicissima perfectio formalis indistincte deum respiciens,
et creaturas, et ita nequit afferre plures cognitiones, quarum
una sit alterius causa, aut quasi causa, nam ad hoc necessa-
rium est, inveniri plures cognitiones distantes diversis per-
fectionibus distinctis vere realiter. 2° cum deus intus et
omnia penetret perfectissime, non potest eius cognitio successione ex vir-
tua-

tualis participare. R. cognitio Dei nequit respicere
ut motivum quaesitum inter alias, et cum debitis discur-
cursus virtualis importat aliquas imperfectiones, quae
nequeunt competere Dei cognitioni.

Dices 1.o cognoscit Deus creaturas ex se
ipso, quod dum potest cognoscere ex creaturis, proinde
nulla est imperfectio in 2.o et si adsit discursus virtualis.
R. negatur 2.m [illegible] redit alias, et negatur. [illegible]
[illegible] responditur [illegible] negando alias. Deus
cognoscit creaturas in se ipso [illegible] dicenda, et non ex se ipso, quae
duo valde diversa, ut supra notavi.

Dices 2.o Deus cognoscit suam essentiam, et
cognoscit suam essentiam et posse existere, quia existit sua
essentia, quod aliqua nulla imperfectio. Deus hic discursum virtua-
lem, cum Deus ex essentia cognitio deveniat in cognitionem nec
esse. discursus virtualis importat aliquas cognitiones [illegible] veri-
tates, quarum una nequeat esse vera, nisi ex cognitione alterius
dei, [illegible] cognitio respiciens essentiam nequit esse vera, nisi vera
sit cognitio respiciens essentiam Dei, quod dat discursum virtualem. Deus
debet cognoscere has veritates dari essentiam, et etiam, et
unam perfecte mediante [illegible] cum altera, ceterum id efficacissimum
[illegible] Non [illegible] cognitio existentiae esse [illegible], aut
fieri valet [illegible] cognitione [illegible] connexionis [illegible]
dicere, quia [illegible] cognoscendi [illegible] imperfectionis
assignat, quae minime competit Dei cognitioni in tali,

qui-

geri dh cognitio existentiae esse debet verificarent
motiuj mexiiag esse cumaga, ita supponere ex q.
tali cognoscenti imperfecto. ny supponere inspiri
inveniri vi ex natura rei cognoscitiua ouis intelligibilis.
Et dicuntur vivaciter sentiendi, in quo ex natura rei potest exer=
ceri successive in ipsis cognitionibus diversorum dictorum.

Resp. 3. licet si obiecto primitus
innatum possit attingere aliquam veritatem, adhuc utraque cognitio
libera potest deducere cognitionem alicuius dicti ex praeexistente
cognitione, et ergo deus utens sua libertate potest sic cognoscere
unam veritatem ex alia. Et neg. cons. q. deus necessario
nec ab eadem libera potest habere modum imperfectum cognoscendi
veritates. Et licet non est impossibile deo uti cognitionibus
creaturarum dictis, nec omnino comprehendere, aut respicere motiuj
dictis a sui essentia, sic non est impossibile deo sibi praefigere
ut motiuj ordinem illius creantis ad creaturam, aut
aliud motiuj distinctis.

Dices 4. cum alii, si impossibile
deus non se cognosceret in se, nec in creaturis deus se exerceat=
turis cognosceret saltem quoad praecognita. Et de facto deus se
ex creaturis cognoscit, et seipsum immediate cognoscat, et mediate
in creaturis. Ant. pr. creaturae ab intellectu humano cognitae, ne=
cessario manifestant deum, unum principium ipsarum, itaut ex illis
cognitis deveniat talis intellectus in cognitionem dei. Et sunt creaturae
ab intellectu divino cognitae manifestabunt illi deum unum, et ex illis cognitis
poterit deus ipse devenire in cognitionem sui ipsius. probatur laudatum

henis creaturae ut intellectus humani, ac Dij ad manifestandum Deum esse unum verum creaturarum principium. Et ita negandus, neque repugnat summae perfectioni Dij cognitionis talis modus cognoscendi. Idque patet fracti sic, si ipsum implete Deus non se cognosceret scientifice, seu ex ratiocinatione, aut obscure. Sed hoc adhuc negandum est traditum. Ad probationem, discrimen haud dicimus est, bene stat cum imperfectione intellectus humani modus ille cognoscendi, non tamen cum summa perfectione Dij cognitionis.

Ad probationem, concedo creaturas vi intellectus Dij non habere apprehendi, ut cognoscant per discursum virtualem, nam intellectus Dij nequit illas sic cognoscere.

Contra Dices primo: illud nomen rei creatae potest enunciari de Deo, quod resecatis imperfectionibus propriis verae creaturae, adhuc manet in significato proprio talis nominis aliqua perfectio, quae resecatis imperfectionibus ~~in creato~~ discursus adhuc manet proprie significatum discursus potest de Deo dici ... reducibili Dei veritate in cognitione motivi proprij ... ordinis Mar... intellectus creati, et aliud dubium successiuum modo cognoscendi, adhuc manet, quod una veritas cognita ... alterius veritatis cognitae, in quo nulla apparet imperfectio, quae de Deo enunciari valeret, et de Deo enunciari valet hoc nomen discursus virtualis.

Contra Respondeo negando minorem. Ad probationem, resecatis illis imperfectionibus ... manens involvit ex imperfectione, quae supponit ex ...

vir=

virtuti cognoscitivę, nam talis saltem aliquod obiectum non comprendat, sicque potest procedere cum successione in cognitione aliquarum veritatum. Addidi hoc verbum, nam et Angelus potest discurrere suo libero circa entia inferioris ordinis quę comprendit: id non iuvat, ut dicamus posse Deum sic discurrere, nam insuper Angelus respicit alia obiecta superiora, quę comprendere, aut quidditative cognoscere non valet, et circa quę connaturaliter discurrit. Cum ergo Angelus ex natura rei participet vim discursivam circa quamplurima obiecta, mirum non est, quod discurrat circa obiecta, quę comprendit; deus autem non habet ex natura rei vim discursivam, cum omnia obiecta, et seipsum comprendat, et ideo cum successione nequit procedere circa aliqua obiecta. hanc solutionem desumo ex S. Thomę hic art. 7. ubi loquens, et eius quidditandó mihi repraendit, et sic ait, quod cognoscit 1um adhuc ignorat 2um, et sic 2um non cognoscit in 1o, sed ex 1o tamquam discursus est, quod 2um videt in 1o resoluens effectus in suas causas, et tunc cessat discursus.

Quaestio 2

An Deus comprendat seipsum, et reflexè cognoscat propriam cognitionem

Cap. 1

Deus comprendit se ipsum

Titulus continet certissimam conclusionem, quia militant omnes Theologi cum S. Thomę hic art. 3. per 1. et ex scrip. 2. adversus 2o n. 10. supponunt omnes scrutati et profundati, seu ut exponit

S. Cyrillus Hierosolimitanus Catechesi 6 ... ut oportet videre: quae eadem veritas stat aliud testimonium Matthaei 11. cap. nemo novit filium, nisi Pater, neque Patrem quis novit, nisi filius; quod ita exponit S. Chrisostomus homilia 59 in Joannem: nemo cognoscit Patrem sicut filius, quae certam notionem, visionem, et comprehensionem hic, qualem filium de patre habere par est.

2° [illegible] cognitionem Dei comprehensivam [illegible] cognitionis veritatis Dei [illegible] comprehendit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comprehensionis adhuc verificatur an in [illegible] cognitioni Dei competat definitio comprehensionis. an quia per cognitionem [illegible] cognoscatur Deus, quod ex parte Dei, sive ex parte [illegible] extra [illegible] perfectionem [illegible], [illegible] cognitioni Dei competit definitio comprehensionis [illegible] [illegible] cognoscatur totum Dei, videlicet essentia, attributa, et relationes ... item [illegible], cumque in aliquorum [illegible] Deus [illegible]. 2° Dico cognitio comprehensiva [illegible], si haec accipiatur pro cognitione repraesentante totum Dei totaliter, id est repraesentante totum Dei, eo modo, quo [illegible] proportionate cognosci a virtute cognoscente. [illegible] competit Dei cognitioni [illegible] Dei, [illegible] comprehensiva Dei, cum talis cognitio repraesentet totum Dei totaliter [illegible] eo modo, quo postulat proportionate cognosci a virtute cognoscitiva, et licet ad comprehensionem per se non requiratur proportio in [illegible] inter Deum, et virtutem cognoscitivam: [illegible] perfectio reperitur in comprehensione [illegible] cum haec [illegible] cognitionis, et aliunde requiritur proportio in [illegible] [illegible] talis cognitio

no. assent adequate incomprehensibilitatem ex non comprehensione;
comprehensio petit immarè adequatione in non repugnant. quia
in Deo Autem non requiritur quin comprehensio sit equalis perfectionis
cum Deo comprehenso.

Ex dictis patet cognitionem divinam non repugnare
Cognitionem essentiam, sed omnia attributa divina, sive positiva, sive negativa, nam eo ipso, quod Deus seipsum comprehendat, necesse est, ut
attingat quidditative, et intuitive omnes perfectiones, proprias ipsius Dei; nam ex ratione comprehensionis est adequare cognoscibilitatem, quam habet obiectum comprehensum. Hoc idem dicendum
est personalitatibus divinis; quia ipsae spectant ad perfectionem
intensivam Dei.

Ex dictis Deum cognitione divina repugnare attributa,
et personalitates divinas inter se, et ex alio facile dignoscere ex supra dictis. assero. Deum cognoscere attributum
unum, et unam personalitatem divinam ex alia Filium
ut Paternitatem et secundum spirationem passivam ut Patrem, et
Filium ut activam spirationem; quia modus iste cognoscendi caret
omni imperfectione. Non tamen cognoscit Deus unum praedicatum divinum
ex alio praedicato divino, eo quod talis modus cognoscendi involvat imperfectionem. An Deus cognoscat attributa, et personalitates
in creaturis, et ex creaturis hic eandem responsionem
ex dictis tradimus, quas praecedenti.

Cap. 2

An Deus cognoscat suam cognitionem

Cer=

Certum est 1.° in obiis si Deum respiciant, sive cognit° sive [illegible] quam Divina Dei, sive attributorum, prt. Deus cognoscit existentiam aliorum praedicatorum divinorum. Deus cognoscit existentiam Dei cognit° per com. Deus cognoscit existentiam [illegible] minus [illegible], ut [illegible] divinam cognit., manifestantis aliarum perfectionum divinarum; Deus cognoscit Deus sub cognit° existentiam. Probatur [illegible] mox sic loquendo de cognit. Dei seipsam intelligit sicut idem quod [illegible]; et est idem intellectio, intellectus intellectio. Probatur 2.° in Deo dari cognitionem respicientem [illegible] quod Deus habeat cognit. Trinitatis, Deus cognoscit, se habere cognit. respicientem Trinitatem, per com. alias Deus ignoraret perfectionem aliquam existentem in ipso, et Deum lateret veritas haec ego cognosco me esse Trinum, et si Deus ignoraret hanc propositionem, Deum lateret veritas aliqua cognoscibilis, imo ita si Deum lateret, se cognoscere Mysterium Trinitatis, Deum lateret veritas aliqua cognoscibilis. Probatur Deus frequenter in scriptura revelat, se [illegible] expressam notitiam habere, Deus cognoscit hanc veritatem ego scio me esse Trinum.

Certum est 2.° cognit. divinam esse aliquo modo directam, etsi quae tendat ad primarium Dei indistinctam a sua cognit. Probatur illa est cognitio aliquo modo directa, quae respicit obiectum indistinctum a cognit. sed Deus cognoscit in se plures perfectiones indistinctas a cognit. Deus est cognitio quae tendit

ad

ad tales perfectiones è aliquo pacto directa, maior e certe: in eo quidem consistit discrimen inter cognit. directam, et reflexam: in iis nimirum cognoscit [illegible] etiam veliz= immensitatem, quae perfectiones distinguunt à divina cognit.

Certum est 3°. cognit. divinam respectu huius ve= ritatis ego cognosco me esse Trinum esse aliquo pacto re= flexam. ita S. Dyonisius in epist. 9.a quae est ad Titum post initium sciamus scientiam semetipsum semetipsum tuetur. Probatur illa divina cognitio aliquo pacto reflexa, quae tendit ad cognitionis existentiam. Sed cognitio divina, qua Deus cognoscit se cognoscere Mysterium Trinitatis est aliquo pacto reflexa. Ans. est certum. probatur. nam ea cognitio divina tendit ad cognitionem qua Deus [illegible] cognoscit Mysterium Trinitatis. Et tendit ad cognitionis existentiam.

Certum est 4°. cognit. divinam directam non di= stingui realiter à cognit. reflexa; ait est 1a. Nam cog= nitio divina ob infinitam perfectionem, et summam illimitam. quam participat, non est capax distinctionis, et compositi= onis realis. Ergo non datur distinctio realis. Confirmatur nulla datur perfectio divina essentialis distincta realiter ab alia perfectione divina essentiali etiamsi sint diversae lineae. Sed cog= nitio divina directa non est distincta realiter à cognit. divina reflexa, cum utraque pertineat ad perfectionem divinam essentialem: dubitatio inter Theologos est solum an ubi inveniatur in Deo cognitio proprie, et stricte directa et

pro=

proprie, et statu reflexa, l. an sit eminenter reflexa et directa. id declaro, an cognitio dei ut directa, et statis perfectio non distincta a stali perfectione cognitionis reflexae. l. an eadem stalis perfectio cognitionis distinguatur diversarum stalitatum eminenter directa, et reflexa.

$\underline{C}$ 1. sit dicere, reperiri in Deo cognitionem proprie, et statu reflexam. et cognitionem proprie, et statu directam. ita dd. admittentes distinctionem [illegible] quoad proprias perfectiones utramque inter cognitionem reflexam, et directam. ita Caietanus 1. p. q. 14 a. 3. [illegible] dicitur. Albertinus tom. 2. in 24 Corollario [illegible] [illegible] q. 14. dub. 2. [illegible] = 2. n. 19. [illegible] t. 1. de scientia d. 4. n. 2. Montoya d. 7. de scientia.

$\underline{C}$ 2. sit dicere non dari hanc distinctionem stalitatum sed eamdem formaliter perfectionem stalem cognitionis esse directam et reflexam eminenter. ita Fornesius 1. p. q. 14 a. 3. dub. 1. dub. 4. n. 80. et 82. Raynaudus Theologia naturalis dist. 7. q. 2. a. 1. n. 105. cursus Salmanticensis t. 3. d. 3. dub. 1. § 3. n. 10. Fasolus 1. p. q. 14 a. 5. n. 48. Meriza 1. p. d. 4. [illegible] n. 6. et 7. Alarcon 1. p. t. 3. d. 1. c. 3. n. 12. Albi 1. p. t. 2. d. 3. s. 1. n. 13

n = 13 : Tanner. tom = 1.° d. 2 = q. 8 = dub = 2 =
n = 8.° = et ut videas immerito referri ad adversarij
propositionem ejus verbum, quod sit, scilicet deus non sue
intellectionis, fratur se habere actus reflexos; habet tamen
quam virtualiter reflexos.

Cap. = 8.

Quam resoluit Tanner, et Ybar?

2.a Assertio. in Deo non est cognitio propria, et stricte directa, diversa non perfectione formali a cognitione divina reflexa, probatur
2.° ex S. Thoma 1. p. q. 87. ar. 3 = corp. ubi S.
D. disputat an intellectus cognoscat proprium actum: et hoc discrimen assignat inter intellectum Angelicum et cognitionem divinam est
alius aliquis intellectus (scilicet divinus) qui est ipsum suum intelligere
et sic in Deo idem est quod intelligat se intelligere, et quod
intelligat suam essentiam, quia sua essentia est suum intelligere. In
his verbis S. Thomas manifeste docet, idque esse formalissime intellectum esse divinum in Deo, et hanc esse intellectam.
Nec satisfaciunt huic Authoritati adversarij dicentes
S. Thomam solo admisisse identitatem realem inter cognitionem
essentiae et essentiam intellectam, seu inter cognitionem directam et reflexam, nam addit: est et alius intellectus (scilicet Angelicus) qui
non est suum intelligere, et sic = dissimile est Intellectum

sui

sui intelligere è eius essentia: unde etsi aliud sit in An=
gelo sui notitia, quod intelligat se intelligere, et quod intelli=
gat suam essentiam. Tamen sit et uno actu utrumque in=
telligit. Haec verba manifestè demonstrant, non here
Doctorem solum traditam, nam S. Praeceptor separ=
rat actum Angeli, quo cognoscit suam essentiam ex
actu divino, quo Deus cognoscit suam essentiam, et addit
hoc discrimen. Si Angelus unico actu cognoscat suam
essentiam, et se cognoscere suam essentiam, adhuc in tali actu
distinguere debet diversas formalitates, unam direc=
tam, alteram reflexam, non tamen sic in divina cognitione
respiciente divinam essentiam, quia in cognitione divina, qua Deus
suam essentiam respicit, et se illam cognoscere, non sunt
distinguendae hae duae formalitates. Ergo eadem indivisibilis
formalitas cognitionis divinae utrumque praestare debet.

Dico 2º. totum id perfectionis, quod re=
peritur in cognitione directa, et reflexa creata reperiri debet
in cognitione divina, directa, et reflexa absque ulla imperfectione.
Et divina cognitio per unicam indivisibilem formalitatem est directa, et reflexa.
Prima pars ab omnibus admittitur: probatur tamen id quod perfectionis in cognitione
directa creata reperitur, quod attingat expresse proprium obiectum
sibi valde proportionatum. id imperfectionis, quod obiectum directum
non distinctus. itaque potest in illud tendere absque reflexione id
perfectionis invenitur in cognitione creata reflexa, quod reprimat se ipsam.

id

tis imperfectionis, quae supponat cognitionem directam seu distinctam. Et in cognitione divina, quamvis directio invenitur, quae proinde nimium dicit perfectionem exprimentem cum aliquali reflexione: et in cognitione reflexa divina, quae respicit se ipsam absolute quod supponat cognitionem directam seu diversam. Et eadem prorsus perfectio formalis divinae cognitionis est eminentissimo modo directa, et reflexa. quod autem cognitio creata importet eam imperfectionem suppositam obstat D. exordi Thomae supra citato. 2 = ex summa, et infinita perfectione divinae cognitionis, ad quam spectat habere in eadem perfectione formali, quicquid pertinet ad lineam cognitionis. Quod cognitio creata per eandem prorsus formalem perfectionem est repraesentatio Dei directa, et sit obiectum intelligibile proprium per diversam cognitionem. Et divinae cognitionis perfectio infinita ad pervenire poterit, ut sit repraesentatio Dei directa, et sit eadem, ut per se ipsam repraesentetur. pro certo per se ipsam est summe perfecta repraesentatio. Et in ipsa reperitur quaevis perfectio in linea cognitionis. Et per se ipsam est repraesentatio sui ipsius.

Dices 1 = tunc dari distinctionem rationis ratiocinatae inter conceptus divinos, quod unum explicamus, altero non explicato secundo quia explicamus conceptum cognitionis divinae ut directae, non explicamus conceptum divinae cognitionis divinae ut reflexae. Et cognitio divina ut directa afferre dicitur conceptum divinae, quem non afferre eadem cognitio ut reflexa. Respondetur concedendo maiorem, negando minorem, quia in cognitione divina

divina intellectio creata expectat cognitionem directam, expectat
conceptum obiectivum cognitionis reflexae: et adhuc intercedit distinctio=
rationis ratiocinatae inter cognitionem divinam ut directam, et ut reflexam
nam eadem formalis perfectio constat utrumque, sed non sub
eadem ratione formali: unde quamvis ratio formalis, qua directa est
in cognitione divina sit reflexa in eadem cognitione, non tamen
cognitio divina sub ea ratione formali, sub qua est directa,
sub ea est reflexa. idque argumento fieri videtur in cognitione creata
simpliciter quae est cognitio sui ipsius, et est cognoscibilis passive per di=
versam cognitionem. in qua eadem perfectio cognitionis creatae
constat duobus modis per eumdem conceptum obiectivum, sed sub
diversa ratione: sic eadem cognitio divina per eumdem concep=
tum obiectivum, quae est directa, et reflexa, sed non sub eadem
ratione formali: quae diversitas non sufficit ad cognitionem formalem,
et reflexam.

Et dices 2º quod eadem cognitio divina, quatenus
formalissime cognoscit, et est dum est cognoscit, et cognoscitur,
sed hoc in terminis implicat, cum aliud sit cognosci, aliud
cognoscere. Alias non invenient, quae cognoscant, et non cog=
noscuntur. Respondetur primo possumus agere de duplici cognoscibilitate
passiva cognitionis Dei, vel de cognoscibilitate rationis, et crea=
turis, vel de cognoscibilitate passiva propria cognitionis Dei. primo
absolute dici non est ex conceptu obiectivo proprio Dei cognitionis, nec
talis conceptus est aliis entibus non cognoscitivis. 2º vero
non est ex conceptu proprio Dei cognitionis nec in hoc valet comparari
im=

multiplicari; dummodo non formali sub qua cognitio Dei refractio e diversa a ratione formali, sub qua cognoscitur.

Cap. 4

Utrum aliae rationes formales per eadem cognitionem inferri

Prima Pars. Si cognitio Dei alia cognitione directa, et cognitione reflexa darent in infinitum, ratio debuisset seu infinitam perfectionem rationis dictae. hoc supponitur, et id, ex quo infertur, illam maioris admittunt Granado tract. 1. de scientia disp. 4. Martinez 1. p. q. 3. art. 2. dub. 2. fine. Salas ibi tract. 2. disp. 3. sect. 1. 4. et alii Thomistae. eam infinitatem negant. Molina super. 2. art. disp. 3. membro 1. Lessius disp. 3. n. 21. et alii.

Pars 2. ratio. Nam cum quaelibet formalitas Dei cognita diversa ab alia sit cognoscibilis, possint 1. reflexione supra directam cognitionem admittendi aliam formalitatem 2. reflectentem supra 1. reflexionem, nam cognitio latere 1. reflexio, et admittit debet 2. reflexio, et sic in infinitum. Non satisfacit Molina multiplicitatem formalitatum docens, non debere excedere numerum cognoscendi Deum. Cum enim ad intelligendum Deum cognitionis Dei sufficiat hic unam reflexionem, quod quot reflexionibus non debent multiplicari in infinitum formalitates reflectentes. neque est ut author distinguit duas formalitates in cognitione Dei, unam directam, alteram reflexam, perfectione Dei (?) latere cognitionis directae existentis; sic admi-

missa & reflexione debet Montoya distinguere etc.; et
in infinitas reflexiones, ne divina intuitio careat alicuius re-
flexionis existentia.

Ad 2um. Et minor p-s illi etc. S. Thomas
1a p. q. 14 art. 4 ad 3um qui sum sibi obiecisset, infert
processum in infinitum ex eo, quod Deus intelligat se in-
telligere. Nam intelligere divinum, quod est in se ipso subsis-
tens, est sui ipsius, et non alicuius alterius, ut sic opor-
teat procedere in infinitum, ac si diceret non inferri processum
in infinitum in cognitione divina quae per se ipsam summe per-
fecta, et subsistens. Et 2o ex magna confusione et
inutili deordinatione quae committitur in perfectione divinae cognitionis
si admittantur infinitas reflexiones, et non dantur infinitae
reflexiones.

Ad 3um. Et perfectio accipio formalitas cognitionis
divinae directae. haec est summe perfecta in linea cog-
nitionis, et per se ipsam est reflexa aliquo pacto, quia cum
illius quicquid divinum summe perfectum in propria linea et
formalitas divinae cognitionis directae summe perfecta est in
propria linea, cum in se divina sit. Et 1a cum si per se
ipsam aliquo pacto reflexa non esset deficeret in
ipsa perfectione reflexae cognitionis pertinens ad lineam
divinae cognitionis et per se ipsam reflexa aliquo pacto.
Et si per se ipsam aliquo pacto reflexa non esset, per
se ipsam non haberet aliquam perfectionem divinam pertinentem ad lineam
cog-

cognitio, quod sine dubio arguit imperfectionem, cum iam ea perfectio directae cognitionis per se ipsam comprehensiva dei non esset. Ergo perfectio cognitionis dei directae aliquo pacto reflexivae.

Dicunt 5. Adversarii distinctam formalitatem in deo cognitionis posse arguere perfectionem. Cum arguat maiorem fecunditatem praeservante identitatem realem. Omne enim distinctio talium formalitatum imperfectionalis diversarum linearum maiorem arguat perfectionem, quae excludit confusionem praedicatorum pertinentium ad diversas lineas. At haec distinctio in perfectionibus dei eiusdem lineae potius arguit imperfectionem, cum impossibile esset intelligere singulas formalitates ut summe perfectas in tali linea, siquidem in singulis formalitatibus deficeret aliqua perfectio formalis intra eandem lineam.

Dicunt 6. perfectionem cognitionis dei directae comprehensivam esse se ipsam, quia se ipsam perfecte secum identificare omnes alias perfectiones cognitionis dei. Quod non est solutio. Haec non probat perfectionem cognitionis directae ut omnino distinctam esse, quam perfectionem cognitionis reflexae esse se ipsam formaliter comprehensivam, et alias perfectiones, quae cum illa identificantur. Unde esse summe perfectam in linea cognitionis cognitio directa per se ipsam quia esse per se ipsam comprehensivam dei, quod repugnat. Confirmatur: si perfectio cognitionis dei directae esset separata realiter a perfectione cognitionis dei ut reflexae

cognitio dia ut directa non esse summe perfecta. Et si afferret diversum conceptum obiectivum, dia cognitio ut directa non esset summe perfecta formaliter. Et cum quaelibet perfectio cognitionis diuinae in linea cognitionis debeat esse dia, et summe perfecta, necesse est, quod per seipsam comprehensiva sit, et particulariter reflexione aliquo pacto.

Ait 3.° D: Non esse admittendas infinitas reflexiones, complexas se mutuo non includentes, sed formaliter infinitas se mutuo includentes, et constituentes unicum actum Dei scientiae. Fateor hunc posteriorem modum dicendi minores imperfectiones attribuere Dei scientiae quam priores; sed adhuc non satisfacit. Respondetur. 1.° quia concedit perfectiones infinitas infinitas in Dei scientia, cum tamen quaelibet perfectio dia ut sic sit summe perfecta, et subsistens debeat intelligi per seipsam completa. 2.° nam iste A. admittit in perfectione dia eiusdem lineae tantas perfectiones quantas admittit in perfectionibus diversae lineae. Sed immensitatis oppositum. hoc tamen sum iudicio, ut maius fundamentum habeat in rebus ad purificandos conceptus obiectivos diversarum linearum, quam eiusdem lineae; et in eadem linea minor distinctio rationis admittenda est, quia cognitio Dei ut directa non importat diversum conceptum obiectivum et implere distinctum a conceptu obiectivo cognitionis Dei reflexae.

Opponens 2.° nostrae assertioni. Inter cognitionem Dei amoris directam, et inter reflexam intercedit distinctio rationis, ergo admittendae sunt plures formalitates saltem se mutuo includentes. probatur

mi=

Minor dist.o rois quae excogitari potest cae. ob si admittimus distinctionem rois rois, debemus admittere pluries formalitates se mutuo includentes. Ans. pr. min. = dist. est penes implicitum, et explicitum. ad dist. pluries formalitates se mutuo includentes est dist.o penes implicitum et explicitum. Minor dist.o est. ob per cognitio dio ut directa definit diversa definitionem quam definit cognitio dia ut reflexa. Nam ex cognit. d dei afferunt diversas formalitates alias non possent definiri diversis definitionibus. Ex his neq. = cons. quod ut dixi in Logica agens de dist.e rois roais penes implicitum, et explicitum. in tali dist.e inveniuntur diversi gradus. alter est illa, quam adversarii assignant. alter minor est, et invenitur in eadem formalitate sed diversis rationibus formalibus. istius dist.is plura extant exempla ex in creatis. ita actio, qua producit ignis per eandem formam perfectam dendat cum agente, quae eius causalitas est. et terminum productum, eo quod in productione tri, item actio per eandem formam perfectam tribuit esse tri, et seipsam procedit ab agente. Cognitio creata per eandem perfectionem est repraesentatio sui obi, et passive intelligibilis, nam illa eadem perfectione perfecta creaturis, quae repraesentatio est, illa eadem intelligibilis est passive. Ad probationem neg. ans. ad eius probationem distinctio penes implicitum, et explicitum formalitatum se mutuo includentium est minor distinctio, quam distinctio formalitatum se mutuo excludentium, seu formalitatum, quarum una includit in alteram, nisi sit = intr-

min=

minor probavit a littera dist. vois rony. Ad Probat nego Cog. Ad admittendos diversas definitiones sufficit convenire diversas rationes formales in eadem perfect. formali, nec necessario in diversis formalitatibus, ut patet in cognit. Creata, quae definitur una definit. in ratione repraesentativa, et altera in ratione cognoscibilis passive.

D. III

Sum Dei perfectiones quae nam sit objectum formale dictae scientiae

Cap. 1

Aliqua notanda praecedunt

Advertendum, quod objectum intentionale, et voluntatis solet dividi a Theologis, et Philosophis doctis in objectum formale, et materiale. objectum formale illud dicitur, propter quod aliud attingitur: seu causa, quae movet ad attingendum aliquid. objectum materiale vocatur illud, quod attingitur propter aliud. Deinde sit, Theologos doctiores Theologiam attribuere objecto formali motivo: id, quod attingat expresse ad actum immanentem. Quod sit ratio tribuens potentiam tendendi ex termini speciem actui. id declaratur exemplo formae physicae. ipsa forma physica obtinet compositum physicum in materiali, et propterea est physica, et ideo vocatur forma physica, non de...

Obiectum formale quod actu difficultate ut tribuat speciem actui. obiectum materiale attingitur expresse ab actu, sed non communicat utrique speciem motui. ita materia libero in composito physico non tribuit speciem composito physico.

Obiectum formale materiale dividunt ex Theologis in obiectum materiale primarium et secundarium. Illud tale dicitur quod inter obiecta materialia reperitur principaliter. ita in eadem civitate primarios cives vocamus eos, qui principium locum occupant. merito obiectum materiale primarium vocatur illud, quod inter obiecta materialia principium est. obiectum secundarium erit illud, quod in via obiecti materialis minimum principium est. scio alios dicere: vocare obiectum primarium illud, cum quo actus mensuratur, et secundarium alterum, cum quo non mensuratur; caeterum explicatio haec supponit id, de quo non exigua recurratur inter Theologos ut inferam aliquos ceu suo placito accommodans.

Hoc supposito primo id asseritur, obiectum ordine primarium esse obiectum Dei et scientiae, quia inter ea quae a nostra scientia reperiuntur, Deus reliqua antecedit, non tamen esse primarium ordine rationis, ideo tale, ut sit ratio propter quam alia obiecta attinguntur, sed Deus et quae primo tantum ad Deum, et creaturas, et ideo non attinguntur propter Deum, quam creaturas. ita Nominales, Ockam primo Dist. 35 quaestione 3 Aureolus K, Gabriel quaestione 3 ar. 2 Gregorius. Hic adiungo dicere ibi quaestione 2 ar. 3 notabili secundo. Scotus negat et dicam eumdem esse obiectum formale et Dei cognitionis illam specificans. caeterum dixit ille diversis modis nihil expendendi in fine.

2°.

2a ... ab aliis ... essentiale ... [illegible] dicitur cog-
nitio ... [illegible] ... perfectionis ... omnis perfectionis
existentis in Deo. ita Molina q. 14 art. 5 disp. una
Disputationum ... Montesinos de scientia Dei disp. 5 q. 4 . est
Albertinus disp. 35 ... [illegible] ... de ...
... a ... 11 ... Arrubal 1 p. disp. 31 c.
... n. 19.
... [illegible] ... ratione ... Deum essentiale ...
et specificatur ... quolibet perfectione creata in ipso reperta.
sed ... ratio ... perfectio ut dicitur ... variis ...
... [illegible] ... ita S. Thomas q. ... Genes c. 48, ...
... Deum aliquid aliud ... et per se intelligere,
nisi sua essentia ... perspicue notat ...
... S. Thomam ... Deum ... per se ... dist. ...
q. ... essentiale, sed quae ... attingunt ... cognitionis ...
... Deum intimam, quod in se ipso cognoscit, ...
... cognitio, et ... q. 14 art. 5 ...
ad ... docet primarie terminum ... cognitionis nihil aliud
... essentiam suam, ... respondens ... unde non oportet
quod ... intelligere Deum, si potius ipse Deus specifi-
cet per aliud, quam per essentiam divinam. Durandus 1 dist.
35 q. 1 ... n. 12 et 16. idem ... Scho-
lastici dicentes Deum cognoscere essentiam suam in seipso,
et per seipsum. ita Richardus, Alexander, Albertus, ...
Bonaventura quos refert Montesinos ... 3 ... n. 9 ... clariss

et in proemio assumpsit id Celebrius Vazq. Granad.
1.a 1.a diss. 2. Suares Lib. 9. de Trinit.
c. 5. n. 9. Vazquez 1.a p. disp. 146. c. 4.
n. 16. Molina q. 14. ar. 5. disp. unica. Con. 9.
Carnes q. 14. ar. 8. disp. unica dub. 1.
Alarcon 1. p. tr. 2. disp. 2. c. 1. Tanner
tom. 1. disp. 2. q. 8. dub. 8. Arrius salmanticensis tr. 3. disp. 8. dub. 2. § 2. Raynaudi theologia natur. dist. 8. n. 1. Faber
2. Tary disp. 2. c. ultimo ad q. villegas.

Nam verum hi de ducentur ex Dionisio de divinis nominibus c. 7. paulo post medium. Nec enim ea, quae sunt ex his, quae in diversis novit divina mens, sed ex se, et in se ipsa causa omnium veram agnitionem, essentiam anticipatam, et ante comprehensam habet. Sic maxime apud Areopagitam de eadem 8. c. 5. presentim Centuriam 3. de carit. c. 22. Deus se ipsum agnoscit ex beata substantia sua, quae vero ipse effecit, cognoscit ex sapientia sua, per quam, et in qua cuncta fecit, accedit Aries, 12. mensis c. 9. Alex. 54. manifestum itaque, quod illud intelligit divinissimum, honorabilissimum est.

Caput

Assignatur 1. c. 3, ex quibus
eam firmat

Secundo. Ad 1. ex Aristotele. Nequaquam se ipsum diximus cognoscere alium

aliquid extra Deum. Hanc esse amplectuntur fere omnes Theologi recentiores cum S. Thoma. primo ratione sumpta ex eius doctrina 1. p. q. 14. ar. 6. docentis, Deum esse obiectum motivum, quod operationi intellectuali speciem, et nobilitatem desumit per se à suo intellectu. Unde nequit habere aliquid extra se ut suum motivum. Non sic argumento: Deus suum intellectum non cognitionis alicuius habet rationem motivi, sed Deus suum intellectum specificat, et tribuit esse specificum intellectioni, quod obiectum motivum tribuit esse specificum intellectioni, quod obiectum extra Deum nequit esse motivum divinae intellectionis. Confirmatur, si esset obiectum motivum esse suum, si esset suum intellectum per divinam intellectionem, tribueret esse specificum divinae intellectioni. Ergo, aliquid extra Deum nequit esse motivum divinae intellectionis, etiam tribueret esse specificum divinae intellectioni, quod non sine repugnat.

Secundo probatur ex eo ipso, quod aliquid sit motivum alicuius intellectionis verificatur hanc esse. ideo talis intellectio est in sua specie, quod respicit tale motivum. Ex eo ipso, quod aliquid creatum esset motivum divini intellectus, intellectio divina talis esset in propria specie, quod respicit tale motivum. Atqui motivum est res formaliter extra, distincta tale esse propria imagine intentionali. Ergo vi motivi constitueretur intellectio divina in tali esse specifico. Confirmatur, quod eo modo se habet motivum ad speciem actus, sicut forma physica ad speciem compositi physici, sed forma tribuit quod sui exhibitio compositio physico

speciem physicam. Et tamen motivum non physice tribuit, ast tantum obiectivam specificationem ... addo tantum invenire inexiones ut notat Raynaudus theologia naturali dist. 8. q. 2. 3. quod tamen Deus potest supplere de potentia absoluta speciem intentionalem ab eo immissam vi et ratione motivi, nam potest Deus per se ipsum absque concursu obiecti producere illius speciem intentionalem, ut ingerit sensibus obiecti motivum, quod id spectat atque essentiali, itaque non obtinentur intra ipsum ut ad visalem. id quod docuerunt S. Thomas 1. p. q. 12 ... 48 ... intellectualis speciem, ...

Dices 1. Non est de ratione obiecti formalis ut tribuere esse specificum cognitioni illud regranti, quod potest oriatur habere rationem obiecti motivi non de intellectionis, ... ut aliquid ... motivus sufficit, quod securtae ut rationem cognoscendi, ... extra, quod non est de ratione obiecti motivi tribuere esse specificum cognitioni, ... potest evenire, quod cognitio aliunde habeat proportionale suum esse specificum independenter ab obiecto tanquam ratione attingendi alia. ... tamen motivum non potest causare esse cognitioni.

Respondeo ... 1. Non cognitio ... proximum autem esse impossibile, ... cognitio regranti ... non esse ... ita Dei cognitio habent proprium esse specificum, et tamen illud non habent ab obiecti regranti, ... aliunde illud habent. ... tamen impossibile, nec negatio, cum non sit aliquid ... positivum, potest causare cognitioni esse specificum positivum, ... aliunde habent cognitio esse positivum. Nec satisfacies dicens, negationem ... impossibile posse causare esse specificum in ratione obiecti ... negatione ... extrarum a cognitione quae regranti ... nequeunt ... quam formalissime ... ad tribuendum esse specificum

adnu

adaei, ans ... dei aliquid positivum e. et a cognit. re=
prante quod hent negat. ... 2. haec cognitio erronea
re prans ... deceptiones, decim. n ee, nullo pacto ... ees
Negat. existentiae, sed potius cum existentia dei. ...
... Motivum n tribuens ee specificum ... ans ...
talis cognitio e ... creans, ... ee e deo ...
... cum ee dei. 2. atr mederet eadem ... creans
... dicibus extremis ... dicibus oppositis, qui sunt illa
... mederet cum existentia dei, ... negat.
existentiae dei, ... illam respiceret ... Motivum, ...
... dei, et n existentia ... dictionis. Et ... ees
tris ... dictionis.

... Neg. cons. Ad ... ans ... gratia
experimentum ... nam eo ipso, quod occurrat ut ... talis cognoscen=
di alia obum nequit occurrere ut ... mere extr... Ad ...
distinguo ans ... aliqua pte ... cedo ans, in oi pte nego ans.
Cum cognitio ... suo ee imago expressa dei, ...
unde ... oi pte ... here ... rium ee specificum, ... con=
rationis, quod e ... cognoscendi alia, quare nego coam. Ad ...
... admitto ... exempla posita. nego ans quoad ...
... Ad ... obum in se impossibile, et obum ... e ne=
gativum ... tribuere ee in pte ... . inveniens ...
quod tribuant intentionaliter ee ... dei ... quod ...
pertineat ad suam natam talia ... ut ... cognitione.
... responsionis ... e negat ..., et chimera
ee obum ... extram a cogni. ... tales ... dei

Coicatq extrē à cognit. invenit alia distincta intra, q nemo
q. suum n̄ ee apparet cognoscat, et chimeraes, aptē, ut cognos-
cat ut impolis. Hec aptitudo n̄ constituit negat. ens positivu, nec
chimeram ens pole, q. unumquodq. ē verum passive; id e apt
ut cognoscat. proportionate ad suam nam. Ad 2d. probat.
nego qns. Ad eius 3d. probat. fateor medii eam cognit-
tum existentia dei incre. ej efficiens, n̄ inferere ullius
connexio cum negat. existentiae dei in re di, ut iā declarabi.
Ad 4. probat. nullum apparet inveniens in eo q. caderet
cõnatis medium cum duobus extremis contradictorii in diver-
so gne. Nunc cognitio illa mederet cum deo ut ca effi-
cienti, et cum negat. dei in re dei. in sequitur errors
haec hunc adhuc meus intus n̄ perducit cognit. Ille adhuc
mederetur cum intus ut ca efficiente, et respiceret iusdem
intus ut n̄ producente cognitionem.

Cass =

Duas alias cc= defendit

1a | ad

1a. S 2=cc= Deus ē dum motivus nri cognit-
hec s= facile pr. nra cognitio respicit aliquod motivum.
Sed n̄ ē aliquid ex= deum ut habeat. Ergo. 2a p.
ex summa perfect. dei adhuc existentiae respicere ut
sub intelligibile id, q summe perfectissime; sed hoc deus, et
deus ē sub intelligibile, et motivus nri cognit= (Maior pr
ex ratione proportionis, in intra se servant cognosceri, et cognitum.
maior difficultas in hac. ē, an oes perfecti dei statu
ali=

Ot[illegible] intimandi sive actu, sive virtualiter habentes pro motivo,
sicut aliquas perfectiones, aut aliquam illarum.

[illegible] 2° = esse perfectio expli-
cita Dei ... ut dicitur ab attributis, et personalitatibus
e divinis motivis Dei [illegible] varias [illegible]
in plures [illegible] debet [illegible] habere [illegible]
cognitio dia adaequate, et sm totam suam perfectionem [illegible]
ta a unica in spe [illegible] illa respicitur motivum p-
fectionum Dei esse tantum [illegible] a pari [illegible]
spes e unica spe [illegible] sicut per rationem caritatis, ut
[illegible] Thoma, et [illegible] theologorum docet
[illegible] volunt[illegible] [illegible] incognit[illegible] dia sola
unica spe [illegible] inveniri debet [illegible] id spectat ad sum-
mam perfectionem unitatis Dei cognit[illegible] carere mul-
tiplicit[illegible] specifica, nam multiplicitas haec innata crea-
[illegible] propriam [illegible] a qua [illegible] nec valeat unica
in spe [illegible] attingere oia cognoscibilia [illegible] tali
cognitio unica [illegible] vim habens cognoscendi oia intelligibilia
debet respicere [illegible] motivum [illegible] intelligibilia oia, intelligibilis
habens [illegible] ad manifestanda oia intelli-
gibilia, sed tale motivum [illegible] intelligibile [illegible] e sola
perfectio Dei [illegible] haec sola motivum e Dei cognit[illegible] [illegible]
[illegible] a pari [illegible] in habitibus [illegible] [illegible] quasi [illegible] per-
fectissima, et [illegible] respiciunt [illegible] motivum [illegible]
[illegible] e, et [illegible] intelligibilia [illegible] attingibilia
talis [illegible] hui[illegible] fidei respicit [illegible] motivum [illegible]
auctoritatis [illegible] haec [illegible] intelligibile [illegible] comprendit
oia

se deum intelligibile, atque reductio à tali ... Ergo est à cognit. dia. ...

Prob. 1. a priori ... cognitio dia est unica, simplex, et apta ad intelligendum quicquid cognoscibile est. ergo debet attingere ut motivum id, quod ... supponit aliud intelligibile prius, ... ultimo ad omnia intelligibilia ... tali cognit. Sed id debet respicere ut motivum ... intelligibile ... continet omnia intelligibilia ... sic servatur ... proportio inter ... cognit. et ... motivi, et inter perfectissimam unitatem cognit. et perfectissimam unitatem motivi cognit. ... cognitio dia ordinatur ad cognoscendum ... intelligibile, id quod ... omnia cognoscit, praestat ... motivi.

2. Prob. minor ... perfect. dia sola ... primum ... intelligibile ... sicut ... perfect. antecedit omnes alias perfect. ... sic ... intelligibilis antecedit omnes alias perfect. ... sola dia esse est primum intelligibile, ... sola ... universalitate in ... ad omnia intelligibilia sive creata, sive increata ... sola esse in ... motivi ... communicare hanc universalitatem ... omnium intelligibilium ... sola ... ultimum ... perfectionem ... definitur, ... sola ... ultimum intelligibile ... intelligibilem ... discurrendi ... S. Thomas ... sibi ... de ... Theologia, ... dicitur ... motivo ... Verba ... assignat ... ultimis ... ; ... omnia referuntur

ad

ad poam, l. hij. vide ibi Caietanu.

≈ Pr 2° Nec ex õibus perfectionibus collectivè, nec singulis seorsim una excepta perfect. Dei esse operum praeter approp. sibi motivi Dei cognitionis. ∴ Sola Deitas è motivu. ans pr ex ditionis Dei rei creaturam i t h intelligibile. at cum inter perfectiones Dei inveniat aliquis ordo, n so oziderandus è motivo rei creaturae, sed ex rei perfectionis diarum. ∴ tonis Deus n hic rog motivi. ans pr. ita ex ipsis perfectionibus diam, sive absta, sive relativa differat Deus a quavis creatura, ad hoc n ostendit Deus ex qualibet perfect. in operae quasi dna, sed so ipsa perfect. excellentior, et cui ut fundamento caeteras dei perfect. debent. oziderat proprium dei diane- tiones n so facta oparat. cum creaturis, sed ex cum perfec- tionibus dis. ∴ rò motivo sint oziderandae n so rei crea- turarum. Sed ex rei diarum perfectionis. hoc ∴ perfect. de collectivè sumpta n habent rog motivi. Pr 2am. p. = L. Antus, nec operis singulis una excepta esse n è assigna- bilis, aliqua perfectio dia ipsa diam esse, cui ... pro- prietates sibi motivi Dei cognit. ∴ sola esse motivum è. ans pr. hoc sola ... diam ... imperfect. caeteras perfect. antecedit, cum ipsi debeant ut fundamentum, ∴ sola ipsa è t h intelligibile..

≈ Pr ... nulla aliam dia è rò ... perfecti oes perfect. dias, ideo enim creatur, ∴ sola esse in roe motivi servat debitam proportionem cum cognit. dia ...

Cap-

Cap. 4

Manifestatio amplissima seu dux cognitionis ... rebus

2. Dices 1°: aliquae perfectiones Dei dant competentiam sufficientem motivi Dei cognitionis, et non sola competentia: antecedens probatur, dando aliquas perfectiones, quae sunt ratio cognoscendi alias, id probatur variis exemplis. 1° cognitio reflexa est ratio cognoscendi cognitionem divinam directam. 2° ideo essentia est motivum Dei cognitionis, et non formalitas, quia ipsa per suum esse est fundamentum omnium aliarum perfectionum divinarum. Sed eodem modo aliquae perfectiones dantur, quae debitae sint aliarum Dei perfectionum, quae tales perfectiones habuerunt rationem motivi. Probatur minor: ita immutabilitas debetur aeternitati, cognitioni volitio, generationi filiatio, spirationi activae spiratio passiva. 3° ea perfectio dicitur ratio cognoscendi aliam perfectionem, quae est causa, aut quasi causa, ut existat altera. Et cum divina opera sint aliquo modo creaturarum causa effectiva, ipsa erit ratio motiva ut Deus cognoscat creaturas. Probatur consequentia: ideo essentia motivum est Dei cognitionis, quia est causa, aut quasi causa existentiae omnium perfectionum divinarum.

3. Antequam satisfaciam obiectioni, proponam testimonium Capreoli in 1° dist. 35 q. 2 ar. 1 ad 2um 3ae cl.: non sufficit ad hoc, ut aliquid sit formale aliorum per quod illa tria adaequate dicantur tali ratione; sed requiritur, quod illud cuius est sit infinitum, et quod omnia alia cognoscuntur a tali potentia, vim cognoscitivam, cum nihil cognoscitivi sit infinitum ipsius perfectionis

dici esse, eximia id, sub cuius roe Deus dia
alia attingunt a cognit. dia manifeste infert
quod ipsa sola est motiva. Ad argumentum
Ad probationem, exemplum omitto, quod cognitio reflexa ratio cog=
noscendi cognitionem directam. ceterum non est ratio 1° instans dia
cognitionis in linea obi, nec ratio illi determinans ad cognoscendum obiectum
intelligibile, et ideo non habet rationem motivi. Ad 2 = distinguo maiorem
ratio utrumque nego maiorem a 1 = ratio 1 instans specifice, etiam
oia cognoscibilia reducuntur secundo maiorem nego minorem. Ad eius
probationem admitto inveniri aliquas perfectiones divinas, quae sint ratio
qua aliae perfectiones dicuntur: sed nego 1 ratio instans
obiective dici cognit., et ceterum determinans obiectum intelligibile dici
cognit. ceterum etsi una perfectio dia supponatur alteri
Deus omnium perfectionum divinarum reducitur ad effectum dei
esse ut primaria origine omnium perfectionum. Ad primum
distinguo ante, quae est causa, ut existat aliud ut
causa nego ante, ut existat aliud servari proportione. cum vir=
tute cognoscitiva secundo ante. Et ipsa causa omnis creaturae
non est ratio essendi reliquarum perfectionum divinarum, ac
proinde non est 1 ratio 1 instans vim cognoscitivam intelligibilem
omnis intelligibilis. Adde et forte non minus vere, esse
dici non se tenere primo dia in esse rei, sed ut in ratione obi, neque
deinde expediri intra motiva dici cognitionis, ut nequeat
aliud excogitari non se est ratio, a qua habent esse alia opera divina
sed esse ratio, a qua participant summe perfectionem immediatam
gradus. et ideo mirum non est, quod proportionem in ratione attingibilium
separata dia et expandiae vide Alarcon. d. 4 c. 2 .
c.

c. 5. n. 8.

Dices 5. Si essentia sola est motivum praedicans, ergo per actum divinae cognitionis cognitio divina indigeret cognitione essentiae ad cognitionem attributorum, sed non indiget, ergo sola non est motivum divinae cognitionis. Minor probatur: tum divina essentia non est causa aliorum, non tamen attributa subordinantur cognitioni essentiae, ut cognoscantur, ergo cognitio attributorum non indiget cognitione essentiae. Antecedens probatur: tum color ut sic pendeat a primis qualitatibus, non tamen visio coloris pendet a visione primarum qualitatum; item etsi creatura ut existat pendeat a Deo, non tamen cognitio creaturae pendet a cognitione Dei. Deinde fit, quod posita existentia in divinis attributis illa haberent quicquid requiritur ut cognoscantur, ergo divina cognitio non cognosceret essentiam divinam, ergo attributa divina possunt habere rationem motivi divinae cognitionis. Fateor hoc argumentum convincere cognitionem creatam attributorum non pendere illo modo a cognitione divinae essentiae, ut ipsi existentiae probatur; non tamen probat cognitionem divinam attributorum non pendere ipsa a cognitione divinae essentiae, quia cum cognitio divina omnino sit perfectissima et unica in specie physica, non habet, aut potest habere aliud motivum quam divinam essentiam, ut supra probavi. Et cognitio alicuius perfectionis divinae nequit esse absque perfectione specifice in linea divinae cognitionis, ita nec potest esse absque cognitione divinae essentiae.

Dices 8. Essentia divina est obiectum terminativum divinae cognitionis, ergo non est motivum. Antecedens probatur: est id quod cognoscitur per divinam cognitionem, ergo est terminativum. Antecedens probatur: Deus cognoscit reperiri in ipso talia perfectionis essentialia, ut ipsi obiiciuntur. Probatur consequentia: eadem perfectione nequit esse terminativum et motivum rationis eiusdem cognitionis. Et si essentia divina est terminativum

divinae

diis cognit[ione] n[on] erit minus. ant[ecedens] p[robatur] nequit aliq[ui]d esse id quod cognoscit, et id per quam cognoscit. R[espondeo] ... neg[ando] conseq[uentiam]. Ad p[robationem] neg[o] ant[ecedens] ... dia fides n[on] so[lum] attingit sui actus authoritatem dei revelantis ut motivum, sed et eadem dia authoritas movet ad hunc actum individualem ergo hac authoritate revelante mysteria fidei. tunc ... eiusdem actus authoritas d[ivi]na e[st] motivum, et terminus est, sed diversa ratione.

Cap[ut] 5

Satisfacit Argumentis 1 et 2 ...

R[espondeo] ad oppositiones. 1ª si deus est obiectum formale motivum, et creatura materiale terminus diis cognitionis duplex actus in ipsa distinguendus est; sed hoc affirmari nequit. ergo nec deus est obiectum formale et materiale. Maior p[robatur] obiectum materiale respicit primarium. ergo duplex actus dareb[itu]r unus attingens primarium, alter secundarium. R[espondeo] neg[ando] mai[orem]. ad p[robationem] ... obiectum materiale et formale et in creaturis attingunt eodem actu: cum hoc discrimine quod eadem cognitio creata respiciens utrumque obiectum participat diversas perfectiones formales. At cognitio dia per eandem perfectionem formalem perfectam attingit obiectum primarium et secundarium. quin ob hoc participet perfectionem aliquam. 2ª oppositio Henrici. id quod principii ali=

aliud ut obiectum formale, à quo specificatur, vere pendet ab alio. 2º dependentia ab alio, ut talis à priori repugnat divinae cognitioni ob imperfectionem, quam dependentia affert. Et divina Cognitio non respicit essentiam, ut motivum formale primarium, à quo habeat suam perfectionem specificam, sed ut omnis perfectio existens in deo e à se. Ergo nequit ab alia ratione esse, et intrinsecam pendere. Ergo divina cognitio nec ratione differt à divina natura. siquidem haec se habet ut terminus divinae cognitionis, tanquam ipsa quasi divinam. Ergo scientia divina nequit specificari à deitate, ut ab obiecto formali. per consequentia, ubi non invenitur unum, et alterum, distinctum saltem ratione reali, nequit inveniri specificatio.

Respondeo distinguendo maiorem: si adsit distinctio realis, concedo maiorem. Si non adsit, nego maiorem. Adhoc ut unum pendeat ab alio, necesse est dari unum, et alterum aliud, ac proinde necessaria est distinctio realis, quae deficit inter divinam cognitionem, et deitatem. sed invenitur nexus inter utramque perfectionem, eo quod cognitio divina exigit deitatem, ut motivum. Addo ad hominem ad Henrice. ipsum admittere bonitatem divinam ut motivum divinae volitionis iuxta ... nº 29 sicut et ipse reddit divinam bonitatem esse motivum divinae volitionis, quin ratio motivi refundat imperfectionem aliquam in divinam volitionem, sic debet admittere divinam essentiam ut motivum non refusuram imperfectionem aliquam in divinam Cognitionem, et divinae essentiae exercere rationem motivi. Hic nexus intercedens inter divinam essentiam ut motivum, et divinam scientiam non debellat rationem essendi à se reperta ... ... pluribus ... ... Ad confirmationem esto si diceretur ... cognitio adhuc daretur distinctio rationis realis inter divinam cognitionem, et essentiam divinam, nam haec ... quasi divinale ... quasi ... ratio divini motivi non importat ... quasi divinale divinae ... 2º ... quasi ...

Ad 3m addo ad maiorem explicationem, aliud esse loqui de dono motivo respectu dictae cognitionis: aliud de voce formali respondendi tale donum. siquidem est vox distincta a cognitione dicta, non autem vox formalis respondendi, quia haec nihil aliud est quam ipsa cognitio dicta ut imago et expressio dei.

Obiicies 3o. Obiectum, quod est cognoscendum scientifice cognitione, accipit speciem a suo motivo: tale motivum gerit munus speciei intentionalis impressae ut specificans cognitionem; nam deus, quod purus terminus est scientiae, non tribuit illi esse specificum, id est deus non exercet munus speciei respectu eius scientiae. Nec minus motivi. Unde videtur obiicere ex propria cognitione diam specificare, ut intra diam nam. Resp.: negatur maior; quod obiectum motivum specificat intellectum motivi esse non est, quod gerat munus speciei impressae respectu eius motivi creati, ita cognitio naturalis angelica respiciens ad creaturas humanas movens angelos ad cognitionem scientificam creaturarum, talis non humanorum gerit vices speciei cognitionis. Praeterea cognitio scientiae infusa, quae ex parte domini eadem factio cognoscit. Ad probationem, nam humanam respicit ut motivum, nam humana est tam scientia non gerit munus speciei cognitionis. Praeterea ad maiorem abundantiam notandum, quod in creaturis id saepe evenire: adhuc id locum non habere in cognitione divina, nam utique non est assignabile in non dicto primum aliquid. Hinc praeterea vox speciei, ut in superioribus probavimus, assignari vel elevari prima non involvere ullam imperfectionem, et praeterea primum vox motivi, et hinc fit etiam diam [illegible] hunc principium vocis motivi non vim speciei impressae: separabilia quidem sunt prima primi motivi a prima cognitione speciei intentionalis impressae, quae quidem inter se valde diversa ut illa ex superioribus dictis.

Obiicies 4o. Quaecumque respectio dicitur ad diam [illegible]

ad

ad suum obiectum motivum, si cognitio divina requirit habere talem ordinem realem transcendentem ad Deum. Et Deus nequit esse motivum cognitionis divinae per relationem transcendentem petentem distinctionem realem a suo termino; sed cognitioni divinae repugnat talis distinctio. Ergo etiam repugnat [illegible] eius motivum. Respondeo concedendo maiorem, negando minorem: relatio transcendentalis non postulat distinctionem realem inter ipsam et suum terminum, ut late ipse Montoya disp. 2. de scientia sect. 2. nam relatio transcendentalis si non postulat terminum coexistentem, nec terminum possibilem, quia potest dari cognitio creaturae repugnantis chimaerae, itanec petit realem distinctionem. Respondeo 2. ad Faschol. 1. p. q. 16 ar. 1. dub. 2. n. 25 negando maiorem, nam cognitio dicat relationem transcendentalem ad motivum [illegible] motivum ratione ac distinctione reali; et bene potest intelligi aliquid indistinctum realiter esse motivum non alicuius cognitionis, [illegible] attingendi aliter [illegible] afferat talis cognitio relationem transcendentalem; nam haec utrumque exigit distinctionem realem.

Cap. 6.

De Attributis Dei [illegible]

Plura argumenta congerit Montoya, ut ostendat esse perfectius Deo participare rationem motivi quam cognitivi. [illegible] illud dicitur [illegible] quod primario attingit [illegible] ac posterius attingit [illegible] [illegible] esse perfectius Deo primario [illegible] cognitionis, [illegible] attingunt ipse, et [illegible] motivum divinae cognitionis [illegible] esse perfectius [illegible] in gradu [illegible] immediatius [illegible] [illegible] [illegible] cognitionis [illegible] cognitioni. [illegible] minor [illegible] magis [illegible] cognitioni [illegible] motivi [illegible] [illegible] intelligibile [illegible] specifice [illegible] cognoscibilis [illegible], in

itaut ipsi ipsam. Est etiam intelligibilia, sive increata, sive creata continendo ipsa, nec attingendo a divina cognitione. ... essentiam divinam esse perfectam magis proportionatam ad nos motivum; cum essentia divina sola supponat ad omnes alias perfectiones increatas, indefinite ... essentia habeat rationem motivi. ita in sua identificante ... cum substantia angelica, sola substantia angelica habet rationem motivi cum cognitio angelica attingentis essentiam, et operationes angelicas, nam talis substantia sola supponit ad operationes angelicas.

... essentia divina, et reliquas perfectiones ... unam simplicissimam entitatem ... aliquando ... cum divina cognitio attingat deum ut in se, ... deum esse unam indistinctam entitatem. ... repugnat intelligere ... cognitionis ... unam perfectionem divinam moveat, ... ultima ... nam ad id sufficit secundum diversas perfectiones et limitationem nostri intellectus, nam sicut diversas perfectiones attingimus in deo, dicimus hanc ... illam habere rationem motivi. ita ... eadem entitas cognitionis, et ... sufficientiam secundum diversas perfectiones, et limitationem nostri intellectus ... scilicet divinam reperire, et ... reperire ... divinam.

... formale intellectionis est ... formale divinae intellectionis erit ... numerus ... veri infiniti simpliciter ... sive ... sive relationes integram ... perfectionis ... dei in esse simpliciter infinitum, erit veritas simpliciter infinita ... motivi ... quod deus ... aliqua perfectio divina, manentem imperfectionem ... ei deficere

esse

ea perfectio formalis; Per q[uo]d tunc Deus deficeret forma=
liter Deus imperfectus n[on] s[olu]m in r[ati]o[n]e entis; sed et in r[ati]o[n]e veri
Dei: itaut cognitio Dei deficiente tali perfect[ione] n[on] posset
cognoscere illu[m] entitatem ut Deus. Confir[matur] 2°. veritas passi=
va definitur conformitas seu adaequatio rei cum intell[ectu]; si
deficeret aliqua perfectio in Deo, n[on] adaequaretur cognit[ioni]
ergo Dei veritas comprehendit veritatem cuiuslibet perfectionis. Confir[matur]
3°. Ut propositio illa vera, omnia quae sunt, omnes particulares compre=
hensibilia [illegible] vera sint. At deficiente veritate [illegible] veritatem
[illegible] illi deficere. Ergo, eodem modo cuiusvis entitatis veritas
deficiet, si sit una perfectio ei deficiat, nam dum n[on] po=
terit tale entitas cum veritate enunciari. Ad dictum [illegible]
formale quod, seu motivum nego ant[ecedens]; dixi formale sub
quo concedo ant[ecedens]. Dixi motivum est ratio illa, quae exprimit radio
movet ad cognoscendam aliud. Dixi sub quo est intelli=
gibilitas; seu veritas passiva Dei, quae n[on] debet exprimere attingi
sed sufficit, quod attingat in actu exercito. Imo=[illegible]
[illegible] n[on] exprimit eius intelligibilitatem, seu veritatem
passivam; sed s[olu]m eam attingit in actu exercito. Hoc clarius=
[illegible] in colore [illegible] visibilitas quae reperitur [illegible]
[illegible] visibilitas [illegible] [illegible] per visivam. Unde [illegible]
perfectiones Dei integrantur simpliciter infinitae, et veritas simpliciter
infinita, n[on] tamen inde infertur omnes perfectiones Dei integrare
veritatem passivam per modum motivi, nam haec s[olu]m est veritas passiva
[illegible] r[ati]o[n]is formalis, quae per se [illegible] dat [illegible], et est sufficiens
[illegible] reliqua omnia, quae cadunt sub tali virtute [illegible]
[illegible]: [illegible] veritas formalis, Dei motivi, aliae Dei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in r[ati]o[n]e veri Dei. attento veri=
tami=

transcendi praecisè motivi, et transcendi secundum cog. praecisè solum
motivi nec cog. tunc deus non posset cognoscere verum divinum
ideoque quoad omnia praeter sua intrinseca. Ad 2m negando distinctionem
in adaequatam quarum una sumitur praecisè ex veritate motivi, et transcendi
secundum quam praecisè sumitur solum veritas motivi nec minus
distinctio consequens. Dei adaequati sumpti veritas comprehendit [illegible]
secundum cog. Dei veritas si eius quoad perfectionem moventis comprehendit
dicit [illegible] nec cog. Dei veritas potest accipi dupliciter. 1o adaequate
quoad omnes perfectiones sive essentiales, sive attributales, sive relativas
2o adaequate quoad perfectiones tenentes rationem motivi. deus primo
nomine importat omnes perfectiones absolutas, et relativas; posteriori
modo solum importat veritatem essentiae. Ad 3m negando distinctionem
cum veritas adaequata omnium perfectionum deficit deficiente
una perfectione secundum cog. veritas solius motivi nec cog.

Caput 7um

De iis ultimis argutiis [illegible]

1a dubitatio est. Utrum sola divina essentia sit motivum divinae
cognitionis. attributa, et relationes sint obiectum secundarium eiusdem cognitionis
hoc admittendum non est. Nec id ex quo infertur. maior probatur sola
essentia divina est obiectum primarium, et motivum. ergo reliqua [illegible]
sunt obiectum secundarium eius cognitionis. [illegible] in hoc est 1a
perfectio essentialis est, et 2a attributa, et relationes, sicut
[illegible] essentia est obiectum primarium, 2um attributa et relationes
[illegible] attributa et perfectiones relationes sint transcendentales
[illegible] et [illegible]
hic

henr. vos dei 2.ari

Occasione istius argum. explicat. quo a patre attribut., et relat. dis. vel dis. sue ingrediuntur. Scotus, Arcaru, Vasquez, Valen., Tardus, Alarcon docent attribut., et relat. esse dum 2.ry dis. generationis, Aureo. Salmanticensis asserit ee. dum tantum primarius. Ad ex= plicandum quid sentio, adverte: hoc nomen dum 2.ry posse dupliciter usurpari; l.o dt. dum 2.ry illud, q. secundo dicit generationi, et 2.ary illud q. post 2.ry dicit. 2.o appellat. nomine dis. 2.ry illud, q. solum separat. cum aliis in eadem linea dei excellentiis, et dignitate. 2.ry q. minus excellens e., sed l.o consideratione attribut., et relat. dis. separat. esse quod appellari alias inveniemus aliquo dis. 2.ry ut docent quo= vissimi DD. et tunc Creaturae et henr. vos dei 2.ari cum magno tamen discrimine, nam ut recte [illegible] l.o dict. 3.o l.o dict. = q. 3.o inquit Creaturae si dum 2.ry ex contr., n. tm. sic attribut., et selectis dis., quae esse dis. 2.ry per se, et n. ex contr., sed 2.o consideratione attribut., et relat. dr. dum tantum 2.ry dis. generationis. Creaturae s.o dis. 2.ry, q. et unum e. attribut., relat. dis., et creaturarum [illegible] gi a dia generat. propter essam diam terminus; cum magno dis= crimine, nam attribut., et relat. dis. q. dignit. negamus crea= turas, tamen attribuimus dis., et relat. aliquid spectat tum in dis. generationis rei cuius possumus dici dum tantum 2.ari q. Creaturae a tamen attribut., et relat. dis. determinant in rei dei tantum generationis, diam per aliquid sibi proprium identificatum eumipsum. Creaturae v.o n. determinant generationis dis., nisi per aliquid ipsis extraneum.

Ad instantiam l.o attribut., et relat. pertinent dis. essam an ee entis. et erit eadem ratio. q. attribut., et relationes

[illegible]

ipsi participatur divinae motivum dicitur cognitionis. Respondeo negando consequentiam

bene stat aliquam perfectionem esse alia inde entis, et inde distinctam

et inde distinctionem motivi, in habitudine divina ut ipsum sit amabile, esse

summe alicui perfectionem fidei, est intellectum spem in re memorari

actus caritatis: quia ad rationem motivi satis attenditur ea perfectio in-

creata, quae expresse attingitur per actus inter eam, ut sit etiam

intelligibilem sicut ipse etiam infusus divinus actus.

Instabis 2º ens communissime acceptum magis

proportionatum divinae divinae cognitionis, quam solum divinitas; ergo illud

est divinum motivum. Antecedens probatur, quia divina, ut particulare ens, continet

sibi ens communissime acceptum. Et ens communissime acceptum magis pro-

portionatum motivum est. Respondeo negando antecedentem; si ens in ratione

entis motivum est creatum posse convenire, non hoc includit

vera entis per summe purum, quia ex eo aliud deprivatur, quod dicitur

eius prius de superiori. Dicitur ad prius divinitas, etiam divinitas infi-

nite excogitari superius eius in eo, cum sit ea eminentissime

omnis entis creati, et a nullo ente causetur. Ens vero in eo sit

imperfectum, quam divinitas, quam cognitionem exprimunt; ens in eo

non exprimit, nec clare cognoscit particularia entia.

Instabis 3º attributa divina, et relationes

aequaliter participantur immediate cum essentia divina, et aequaliter

motivum. Antecedens probatur, quia aequaliter principium actus, et aequaliter

participantur immediate, ante aequaliter attributum est in re,

et potentia, et aequaliter purissimi actus. Respondeo immedia-

tas speciem attributum, et relationibus divinis est ingrediente su-

perante exceptione infinite immediatas speciem creaturis, et

attributum immediate est aequalis immediatione divinae essentiae. quod

aequae

[illegible] accedit attingunt a d[ivi]n[a] cognit[io]ne. [illegible]
attributa, et relat[io]nes d[ivi]n[a]e in suis specialibus lineis simpliciter
[illegible] [illegible] nulla hoc admixta, q[ua]litas, aut
[illegible] in ea linea; adhuc n[on] [illegible] [illegible] immaterialitas,
et actualitas purissima, ac esse dici, nam hoc [illegible]
[illegible] a d[ivi]nis attributis [illegible] immaterialitas summa
n[on] ab alio [illegible] [illegible]. Servant [illegible] in eo
[illegible] unaquaeque perfectio d[ivi]na in [illegible] linea summa
abstrahit a [illegible]. Ad 2[illegible] nego [illegible], nam [illegible]
me immaterialitas cuiuis attributo [illegible] [illegible] linea, [illegible]
n[on] e[st] summa [illegible] [illegible]. Et hoc immaterialitas [illegible]
[illegible] infinito excedit immaterialitas Creatura, [illegible]
[illegible] cum d[ivi]na [illegible] [illegible] pertinet [illegible] perse [illegible]
ad talis gradus immaterialitas infinitae, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] motiui.

[illegible] [illegible] bonum Creatum hoc
[illegible] motiui [illegible] d[ivi]nae volit[io]nis. [illegible] verum Creatum hoc [illegible]
motiui [illegible] d[ivi]nae cognit[io]nis [illegible] d[ivi]na volit[io] [illegible]
[illegible] existentia unius entis Creati [illegible] aliud ens Creatum
sic vult [illegible] [illegible] d[ivi]nae efficaciae ad gloriae [illegible],
[illegible] [illegible] gloriae. [illegible] ex S. [illegible] [illegible]
[illegible] elegit nos ut essemus [illegible] in eadem [illegible]
[illegible] ens creatum [illegible] aliud; [illegible] inde infert [illegible]
[illegible] Creatum [illegible] motiui [illegible] ex D. Thoma 1. p.
q. 19 ar. 1. ad 3. et ar. 2. ad 2. [illegible] [illegible] Creatum
[illegible] volibile [illegible] d[ivi]nae volit[io]nis. [illegible] [illegible]
[illegible] e[st] [illegible] [illegible] d[ivi]na volit[io] [illegible] [illegible] Creatum, [illegible]

ad

ad aliud. Videatur S. Thomas l. 1. c. Gentes c. 86. itaque Deus vult creaturas propter ... seipsum, et seipsum non amat propter aliud. At bonum creaturae vel tamquam finalis, ut non est talis esse, et sinistri ... non illi non sitiat Dei voluntas. ideo possumus admittere ... cognitionem divinam ex dictis ... vere de Deo ad testimonium ... T.M. 3.

Tract. 9.

An cognoscat Deus alia a se intelligas

Q. Post Deum meream Deus seipsum accedo ad creaturam, cuius distinctae distincti ad ultimum totius anni currentis, quae ... agor alique minori momento brevius percurrere.

Dp. 1ª

An Deus Cognoscat Creaturas.

Q. 1ª. ... de fide est Deum cognoscere res creaturas ... et ex lumine naturae ... 2 ... Pr. ex D. Genesis ... n. 31. vidit Deus cuncta, quae genera... Esther ... 14. domine qui habes scientiam ... vide alia D. ... apud Mon... q. 9. de ... Pr. ...

1.° demonstrat: divina cognitio summe perfecta participat, quae extendit ad cognoscendum omnia obiecta creata universaliter. Nam pro eo, quo perfectior est vis cognoscitiva, eo clarius, et distinctius penetrat naturas obiectorum intelligibilium, ut patet conferendo hominem cum Angelo, et Angelos inter se; sed Deus habet summe perfectam cognitionem superantem infinito excessu qualibet cognitionem creatam, illa clarissime repraesentat omnia obiecta creata intelligibilia sub propriis rationibus specificis, et individualibus. Probatur consequentia, quia summe perfecta intra proprium genus, eius vis extendit ad omne producibile. Ergo similiter divina cognitio se extenderet ad cognoscibile.

Dices: divina potentia summe perfecta, et ab aeterno non produxit adaequate omne producibile: ergo divina cognitio summe perfecta erit, et ab aeterno non repraesentabit adaequate cognoscibile... ratio desumenda est ex discrimine inter divinam cognitionem, et potentiam. Adaequate producere producibile non est perfectio ... intra ipsum Deum: adaequate cognoscere cognoscibile est perfectio seu actus ... perficiens intra ipsum Deum; quare cognitio divina non esset summe perfecta, nisi ab aeterno redderet Deum adaequate cognoscentem omne cognoscibile, eo modo, quo cognoscibile est.

Probatur 2.° Virtus cognoscitiva simpliciter infinita est, ... repraesentat cuiusvis veritates innumerabiles. Porro si attingeret veritates ex altera divinam cognitionem, alia cognitio ... esset infinite intellectualis, ... superaret cognitionem Dei, siquidem illa

Ergo

cognitio excogitabilis necessario adaequate ut cognoscibile.

Hinc fit, quod cum deus creato gratuitus vilissime sumpserit praecipue dotes et individuales perfectiones aliqua praeter de ipsis creaturis habere, deo cognitio simpliciter infinita ea necessario adaequata. Ex ignorantia parui, quantumvis vilissimi imperfecta argui; sed si deus non cognosceret tale grani haberet ignorantiam illius, et haberet imperfectam cognitionem. Minor patet quia ignorantia importat vitium, quod dat carentiam cognitionis debitae alicuius veritatis dotis, et si deus non cognosceret verum aliquem dotis, daret carentiam cognitionis debitae, et daret ignorantiam.

Pr. 6. in hoc maxime differt cognitio divina a cognitione creata, quod illa se extendat ad omnia obiecta cognoscibilia, quae tale supponitur. At cognitio creata, ut pote finita in sua perfectione caret tali vi extensiva, et ideo si denovo adveniat aliquod obiectum cognoscibile per eandem perfectionem nequit se extendere ad talia sed adaequate necessario.

Ex dictis infero 1. inveniri in deo necessario verum et potentissimum. Pr 1. quia sicut potentia divina productiva extenditur ad quodlibet ens creatum producibile, ita cognitio divina ad quodlibet cognoscibile.

Prob. 1° = si Deus non repararet vilissimas Creaturas, nec repararet perfectissimas. illatio = Pr. maior distantia inter nobilissimam Creaturam, et Deum, quam inter Creaturam vilissimam, et nobilissimam, sed si prior distantia non impedit reparationem nobilissimae Creaturae, nec posterior impedit reparationem vilissimae. Prob. 2° = Et si aliqua Creatura comparatur ad aliam vilissimam, nulla tamen Creatura vilis est quae non cognoscatur. Ergo etc. Coica talis Creaturae propriam vilitatem cognoscenti, eo quod illam cognoscit, sed cognitio a Deo vilissimae Creaturae — Antecedens Pr. Deo virtus cognoscitiva est, attingere cognoscibile sine mutatione ipsius cognoscentis: sic vermes faciunt animales non cognoscente: ergo Creatura vilitas non redundat in Deum virtute cognoscitivus.

Prob. 2° = Ad perfectionem moderatoris intellectualis spectat recto ordine disponere quae sub ipsius regimine cadunt, sed Deus est totius orbis moderator, debet habere cognitionem etiam vilissimarum Creaturarum, ut illas recto ordine disponat in ordine ad bonum orbis bonum ——————— Infero 2° Deum cognoscere omnes et individuales categorias dictas Creaturarum. Pr.: Deus efficienter causat vilissimas quasvis Creaturas, et cognoscit earum formalitates. Pr. tota: impossibile est, Deum facere Creaturam aliquam, etc. aliquam propriam ad existentiam producere, nisi illam cognoscat.

D. Cf.

Oppones 1° S. Aug. lib. 83 qq. q. 46: non stn, ex se quicquam posit innetat. Rh.

S. Augustinus non intendit, deus non cognoscere quid ex se, sed so. intendit, quia à Deo ee dicta per rones ideales intra Deum existentes, ergo per rones existentes ex deus itaque Deus prius respiceret ideam existentem intra ipsum. Constat ex verbis eius: Singula propriis sunt creata rationibus: has autem rones, ubi arbitrandum est ee, nisi in mente creatoris? non, nisi ex se quicquam posit intuebatur.

Oppones 2° S. Hieronimus super cap. 1 Habacuc: absurdum est ad hoc deducere Dei maiestatem, ut sciat per momenta singula quot nascantur pulices, quotve moriantur etc. Aliqui dubitant an sit S. Hieronimi. Aliqui referunt quaresma lib. 1. c. 3. n. 3. Sed neque est ... ibi S. Hieronimus negat deus habere pervidentiam specialem de hoc animalium, sed exercet solos ... admittit ce... providentiam generalem, ac si diceret deus non tantopere curare de rebus vilissimis, ac de hominibus, ... Angelis ... imponit praecepta, ... promittit.

Disp. 2.

An creaturae habeant vim dei movendi ... Cap. 1.

[illegible] Satis refert

Ultimus [illegible] cognit. repraesentare creaturas et vilissimas, ac posteriores, quae ipse sine obiectis dicitur cognitione restat examinare, an saltem cum alicuius [illegible] creaturae fieri [illegible] motivi. 1a sententia docet cum aliquibus cognitionibus [illegible] essentiam [illegible] Creatoris [illegible], ex [illegible] creaturam aliquam posse fieri [illegible] motivi. Hanc sententiam defendunt gravissimi DD. Valentia, Molina, Vega, Vasquez et alii, quos referunt, et sequuntur [illegible] disp. 31. Arriaga disp. 30 [illegible] Becanus [illegible] Montoya disp. [illegible] de scientia [illegible] Theologia [illegible] 8. n. 7. [illegible] lib. [illegible] dub. [illegible] Alarcon [illegible] disp. 2. [illegible] Granado [illegible] disp. [illegible] Tanner [illegible] disp. 2. q. 8. dub. 3. n. 3. Carnero [illegible] 14. ar. [illegible] disp. 2. dub. 1.

2a sententia defendit aliquam creaturam [illegible] cognitionis [illegible] n. [illegible] et disp. [illegible] [illegible] n. [illegible] et [illegible].

Caput 2um

Vera sententia statuitur

Dico 1o Creaturas [illegible] obiectum materiale dicitur cognitionis [illegible] et illud est [illegible] materiale, quod repraesentatur per actum, non ratione sui

f.

sed rōe alterius, [illegible] creaturę attingunt ad diā per-

fectionem diuinam [illegible]: Minor pr. creatura attingunt

ad diā cognit. [illegible] pr. diā [illegible], [illegible] de [illegible]

ad cognit. creaturę operatur diuinę ess. [illegible] creaturę cog-

noscunt, non per se, sed per aliud.

[illegible] dico [illegible] creatura nequaquam esse

diuini moui [illegible] aliquis cognitionis. [illegible]

[illegible] de [illegible] ad [illegible]

Ioannis [illegible] factum est in ipso, vita erat [illegible]

vidit oia, [illegible] fecit, et ut vidit ea, ita fecit, non per

se ipsum videns, sed in se ipso. S. Dionis de diis nomi-

[illegible] exsignare nomina [illegible] deo oia comprendit, haec

deo ea [illegible] nosciit, non rerum nomina, sed sua. D. Thoma

hic ar. 5. ad 3.

[illegible] 2. [illegible]

[illegible] primi intelligibilis tribuunt [illegible] cognitio

[illegible] mouere, quod nihil creatum [illegible] ad

deo cognit., [illegible]

[illegible] intellectionis. [illegible]

Minor pr. Creatura nec per se ipsam immediatè, nec per

[illegible] determinate [illegible]

[illegible] intelligibili [illegible] cog-

nitionis diuinae [illegible] nihil creatum [illegible]

tem Monum, quia tale sive per seipsum terminari, sive per

suppositum partis debere stellae prius existi cognitionis,

quis motus est [illegible] id S. Thomas [illegible], et propterea

vid notum. Sed non creatur post ea aliquando principium

cognitionis quoad [illegible] perfectum esse, Ceterique

ee illius motus.

Ad 1um Respondetur: Ipsum esse fundamentum

Motus creatur, non prius terminari

Creatur; sive per se terminari, sive per suppositum. Ut cum dicimus

[illegible], [illegible] = [illegible]. Falsum illud

dicta ostendi loco citato.

Ad 2um Respondetur: Et atque haec succedant

[illegible] cognitionis [illegible] non respicere ut motus creaturarum;

non [illegible] cognitionis non posse respicere

Ut Motum Creaturam aliquam, et Dei ut trahitur,

ita accidens invenitur ut humanitas Christi Domini

et Creatura plurimos actus [illegible] diversos;

quorum alii tendunt in Dei ut est intelligibile,

et in Creaturam ut trahitur; alii respiciunt Creaturam

ut est intelligibile, et Dei ut trahitur, [illegible]

[illegible] in [illegible] intellectu [illegible] talis

respiciens Dei ut est intelligibile et Creaturam ut

trahitur, alius cognoscens Creaturam ut est intelligibile

et

ex dictis: verò hujus tractatus 1° = et 2° = in Deo ri reper=
rit, nisi unica in specie nondum de summa ejus perfectione,
et simplicitate, et si reperiri in Deo cognitionis unius motivi
1° = infractae specificae diversae ab ea. 2° = si in Deo distingue=
rentur varias scias aliquas simplicis intelligentiae aliquas vis=
sed in scia Dei servant unitatem specificam, sed ex Deo
adhibent unitatem specificam, et unicum tantum dari
motivum. Et = intellectus respiciens in motivis aliquod=
creatum involveret imperfectionem, cum involveret dependentiam
in [illegible] esse à motivo creato. Alia argumenta attuli
[illegible] praecedenti disp. 3a c. 2°.

Dico 8° = Creatura est determinans
2ario Dei cognitionis. Et Creatura habet rationem [illegible]
terminati consecutive, et resultantis, et habet rationem
obj. 2arii. Propterea inter obj. terminativa, quae attingunt
à cognitione Divina Creaturae debent inferiori dignitate=
et excellentia, neque attributa, et relationes Dei superan=
tur ab Creaturis dignitate et excellentia. tandem
ri ita attingunt à cognitione Divina utique habent rationem
esse obj. motivi ut essentia Dei, praeter existentia in
attributis, et relationibus Divinis. Et Creaturae sunt determinale
2arium Dei cognitionis.

Cap. 3um

Occurrit adversariorum argumentis

Ar-

Ad 3.um = R. Creatura possibilis est in se, et
vt sic cognoscibilis, et ita cognosci [illegible] involvit im-
perfectionem, et talis cognitio negari debet, [illegible]
dicas obiicientis [illegible] ens possibile in se, et ut sic
cognoscibile. Et Angelus sic cognoscit Creaturas possibiles.
Ita Christus D. per scientiam infusam eodem pacto cognoscit pos-
sibiles Creaturas. Et si [illegible] Creaturae possibiles habent iam
repugnantiam praevie, et de ipsis possunt enunciari, eas habere
identitatem [illegible] non repugnantiae, ergo sunt in se, et ut sic
cognoscibiles. Et Creaturae possibiles habent esse aliquod,
per quod a Chimera differant, sed hoc esse, eo pacto, quo a
Creaturis participatur, cognoscibile est, ergo ens possibile cognoscibile
est. Et [illegible] eo ipso, quod Creaturae possibiles sint cog-
noscibiles in se pro ut ea, admittimus in Deo cognitionem possibilium
ut talium. Ita [illegible] Creaturae sunt sive absolute, sive condi-
tionata [illegible] in se cognoscibilia, mediante cognitione Dei cognoscen-
tis illa sic. Et si Creaturae possibiles habent in se cognos-
cibilitatem, cognoscuntur a Deo in se. Et [illegible] cognitio nullam involvit
imperfectionem, nam ad perfectionem Dei scientiae spectat non solum
attingere quod est cognoscibile, sed etiam illud attingere omnino,
quo cognoscibile est, et si non solum in ea, sed etiam in se crea-
turae possibiles cognoscibiles sunt, Deus cognoscit possibilia in se, et ut sic.

Hoc argumentum ex terminis facile solvitur. Ad eius
responsionem adverto, duobus modis posse res aliquam cognosci,
[illegible]

8.° quam cognovit, etiam in aliis ut mediis. 2.° quam cognitionem ~~per alia ut media~~ qualis aliqua cognitio quin per eamdem ipse cognitio attingunt id aliud intelligibile. 1.° modo attingunt ipse creaturas possibiles à divina cognitione et tunc ipsa dicuntur ut motivum repraesentata per eamdem cognitionem, ipse non procedit ut medium ex quo repraesentat creaturas possibiles. sic docimus Nos credere immane mysterium Trinitatis, quamvis ad Authoritatem Dei ut motivum movens. Argumentum tendit possibilis creaturas esse motivum, et sub hoc considerari: sic illi satisfacies negando. Non est cognoscibilis in se ratio alicuius cognitionis Dei, nam talis modus cognoscendi affert aliquam imperfectionem, neque affert, quod tale esse creaturam tamquam intelligibile. 2.° specifice instans cognitionis, quod repugnat Dei cognitioni. Ad secundam Resp. fateor Angelos, et Christum Dominum per scientiam infusam cognoscere sic creaturas possibiles, sed hoc mirum non est, cum cognitio Angeli, et Christi Domini creata sint, et plures in se, ac proinde nullus in inveniens, modo respiciant tamquam intelligibile creatam instans specifice cognitionis creatae. Ad tertiam fateor creaturam hic tale esse, et cognoscibilem passivam, non dico ratio cuiusvis cognitionis ita creaturas possunt attingi cognitione certam

Dei –

et obscuri, imo et discursu formali; non quod id homi-
num cognitionis dicitur. Ad 3um probans alias = omitto
13 exemplis; de quo postea dicam. Venio
ad 2um summam. Verum est cognoscibilia in se im-
materialiter modo, quo ponit initio, non tamen cognos=
cibilia in se, immaterialiter = modo; itaut sine re formalis de=
intrans specifice aliquod aliud de cognitioni, esse
servat parvus. Modus cognoscendi intentionaliter ab
adversariis asseri imperfectus de suo = dicta
et ad illud solo spectat cognoscere rem cognoscibile
sine quod magis non involvens imperfectionem.

Obiicit 2o = deferre aliquid quod res=
pondi [illegible]; sed adhuc instat non se [illegible] motivum
specificat, sed solum illud, quod mittit species impressas.
quae [illegible] ducat cognitionem [illegible] rei per se esse motivum de cognit-
tivis [illegible] a parte [illegible], quae non specificat
de cognitione, [illegible]. Et contra dum mo-
tivum [illegible] pure [illegible] non specificat [illegible] ex-simo=
tivum [illegible], non specificat, [illegible]. Et [illegible]
motivum non posse esse purum [illegible] cognitionis, [illegible]
ipsius est, [illegible] intelligibile [illegible] intrans specifice cognit-
aliquod motivum. [illegible] non requirit ad hoc [illegible] tribuat species
cognitioni, quod concurrat media specie intelligibili, [illegible]
[illegible] eidem arguis [illegible]

ad

adhuc debilis & cum ipso . eorum Deus cognoscat
possibilia in sua essentia ut motivo adhuc alijs im=
perfecti = Concedit Cdis Sa Aut S. Thoma
cognitionem possibilium in ipsis, & concedendo ea e cognit=
possibilis in se. Ex con: ideo Deo concedunt Theo=
logi modum illum cognoscendi possibilia, qui a Deo concedendus
e omnis modus cognoscendi ; Ostendit Ventura possibilia hetero=
noscibilia ibi , ex parte , & Deo concedendus e talis
modus cognoscendi . Ulterius ex eo quod concedatur talis quis
cognoscendi possibilia , non aufert , quod Deus cognoscat possibilia in
motivo. & talis modus cognoscendi non e imperfectus. Per-
mittendo antecedens ; non sermo e de ipsis ut motivo,
sed ut medio, quatenus unus eo cognito adhuc manet cog=
nitio de eiusdem speciei, quod talis alius respicit idem
motivum. Ad neg con insuper apponit diversum
motivum vel de cognitione Apon ut medium quo va=
riat specifice actus dei , sed manet demonstra=
tivus Ex Ad probationem distinguo maiorem concedendo e
omnis modus reprendi non involvens imperfectionem concedo mai=
orem involvens Nego maiorem Ad ergo concedo antecedens
nego con , nam admittit in Deo cognitionem imperfectam
specificatam ab obiecto creato . Ex dictis manent
soluta duo alia Confirmatio = quae opponunt aliqui

a

n. 26. et 28.

Disputatio 3a

Quaestio 3a. Quomodo Deus possibilia repraesentet

Caput 1um

Utrum Deus possibilia cognoscat in sua essentia ut in se intelligibili

Possibilitas entis creati duplex est, ut dictum in metaphysica disp. 1a: alia possibilitas intrinseca, quae convenit enti creato ex sua propria natura: media hac differentia ens possibile ex seipsum a chimaera et similibus, quia eius praedicata inter se non pugnant quoad identificationem, et constituunt eam aptam, ut ex causa ab alio producatur. Alia est possibilitas extrinseca desumpta ab omnipotentia divina ut sic; nam omnipotentia quatenus potest res creatam producere, denominat illas potentes produci. Modo inquirimus: an Deus ita cognoscat possibilia in essentia sua, ut quamvis haec nullo pacto esset motivum: sed solo species determinantes illius ad eorum cognitionem: adhuc Deus possibilia cognosceret in essentia divina ut in se.

Ante resolutionem suppono, Deus cognoscere possibilia de facto, ita ut talis cognitio attingat essentiam divinam ut motivum, nam talis cognitio est eiusdem speciei cum aliis cognitionibus. Dico 1o: non ideo Deus cognoscit possibilia propriam creaturarum, quia determinat a propria essentia ut eminentialiter in se

ipse creaturarum. Ita Fasol. 1. p. q. 14 ar. 5. num. 2.
Zumel 1. p. q. 14 lib. 3. c. 2 à n. 12. Mastr.
Ptrus. 29 ar. 1. 2. et 3. Trigos. Corneio
Zamora. Marcon att. 2. disp. 2. c. 5. Phe-
res alios omitto, quos refert Fasol. Oppositum tenent
Vasques 1. p. q. 14 disp. 60. Arrubal disp. 30
c. 3. et 4. Becanus 1. p. q. 14 att. 1. c. 10 q. 3
Albiz att. 1. disp. 5. s. 1. Montoya disp. 10
de scien. 4.

Ad probandam nostram conclusionem admitto modo
gratia investigandi veritatem quod divina essentia habeat specialem
perfectionem quae generat omnium speciei propriae. Prob.
Si cognitio divina posset attingere obiective mediata divinam
essentiam ut ipsa impressa eminenter omnium motivorum
cognitionis creaturarum. Hoc repugnat. Ergo repug-
nat divinae cognitioni attingere creaturas in essentia divina
obiective ut ipsae intelligibiles eminenter. Prob.
In hoc casu cognitio divina non respiceret essentiam divinam
ut motivum, nec aliquid aliud divinum; sed solum respi-
ceret essentiam ut ipsa intelligibilis creaturarum. Ergo cognitio
divina respiceret ut motivum creaturas. Maior probatur.
Cognitio divina respiciens essentiamque divinam tamquam
ipsis

spes intelligib. eminenter respiceretur ab eodem
id, cuius essentia diuina est spes intelligibilis eminen-
ter, sed hoc aliquid creans est. Ergo non respiceret-
ur a Deo aliquid creans. Maior probatur a
paritate Creaturarum cognitionum, quae non respiciunt
Deum spes intelligibiles obtrahentes ipsum ad intellectionem
sed solum exprimunt Deum, cuius est similitudo virtualis
species intelligibilis, et diuina cognitio obtrahente ergo
diuina ut spes intelligibili creaturarum ab exprimere id,
cuius diuina essentia est spes intelligibilis eminenter,
et id est eius motiuum. 2o Nam spes intelligibilis
utpote imago virtualis Dei non concurrit ad modum ob-
trahendo ipsum ad expressionem illius Ari, cuius est
imago virtualis. Ergo essentia diuina concurrens ut spes in-
telligibilis eminenter non exprimit id, cuius
est species intelligibilis eminenter. — Sed intra cog-
nitionem creaturae, ad quam obtrahere esset diuina concurrens
ut spes intelligibilis eminenter, est creaturam ipsa,
non mediante alio Deo, ergo creatura est ab ijs
Deo immanis Dei cognitionis.

Probatur 2o Ratio Dei formalis
cognitionis nequit auferri a creatura, si essentia
diuina concurrat ad illius cognitionem concurrens ut spes
est Deus formale creaturae, atqui probatur, si concurrere

~~oui~~
essentia

~~Essentiam~~ esse ut spes expressa, aut impressa. Neutro mo aufferi a creatura rõ dõi fralis. Et ri ponit auferri a creatura rõ dõi fralis. Alim pr si dicas essam currere ut spes expressam ri satisfacis quaestioni, nam mo inquirimus, unde nam cognitio dir, quae solae est spes expressa, heat repraesentare creaturam. I, dey; et exhibet vire co id, de quo dubitatur; et itm adhuc persistit debitum a quo hearessa dia ut spes expressa repraesentare creaturam. Si essa dia sol se heat ut spes impressa concidenter, adhuc creatura manet ut I.ij, et iminans dum de cognitionis. Et sic essa dia currat ut spes impressa, aut expressa ri tollit a creatura rõ dõi fralis.

Dico 2.o Nequit deus videre creaturam p se in essentia ut speculo; quia ut videre ali= quid dey in speculo, Mud reqritur, quod dum e regione oppositum mittit proprias spes directe in speculum, et re= flexe in potam visivam, quae repri deus mittentis spes; sed hoc pacto deus ri videt in essa sui creaturam Et ri videt creaturam in esse ut speculo. Alim pr creatura directe ri mittunt proprias spes in essam. Ex quo constat ri heat rõnem speculi in tali cogni=

Cap 2.m

An cognoscat deus creaturam p se in obiecto

dico

Circa 8m = dico in corpore transeunti ex-
-nosci poliz iniq. ex ... propriae dig-
-ni. S. Thomas hic ar: 3 = et 6. et 2.° ...
Tenens c.° 49. et 5°, et describ. 5. 2.°
ar 8. Alexander. S. Bonav. Ricardus, et alij
Veteres Theologi, quos refert, et sequitur Montaya
de scientia disp. 20. s. 4. Vasq. 3. 14 ar. 5.
dub. 8 = N 33. Cornejo ibi disp. 2 = dub. 6. =
Suares 1. 3. p. lib. 2. c. 2. Molina
... 3. ar. 8. disp. 2. Hurt.
de incarnat. disp. 64. Granado ... 2 = disp.
8 = Albis ... 1. disp. 5. s. 12. Vervize
disp. 5. 8. ... Curs. Salmantic.
... 2. disp. 7. dub. 5. 2.
Oppositum defendunt Vasquez
... disp. 60. c. 2. Becanus 1.°
... c. 4. 5. 4. c. 2. et 3.
Pro ... ex ... dignitatis ...
ex dictis ... Nostris.

qua per Dei cognitioni intime penetranti obiectum sibi
proprium formale perfectius debet respondere variam
extensio absque formali perfect. Sed addit cognitioni
tri creaturas varios contenti intra ipsam, cum autem creaturae
possibiles sic contineant, consequens est, quod divina cognitio intime pe-
netrans Dei obiectum cognoscat creaturas possibiles.

Dices 2°: quod sicut Dei cognitioni
repraesentanti divinam obiectum, debebit cognitio contingentis, ita
tota eodem modo atque contingens continet varios intra virtutem
suam, ac possibilis, ita sicut Dei cognitioni repraesentanti divinam
obiectum debebit cognitio contingentis. Atqui creaturae
possibiles varios continent in obiecto ex suppositione quod
sint possibiles non possunt non esse possibiles, tamquam existens est ex
suppositione quod existat non potest non existere. Eodem
modo continet in divino obiecto. Ergo nego consequentiam. Ad probationem
nego antecedens. Ad huius probationem creaturae possibiles varios continentur
in divino obiecto, quod dependent a divino obiecto ex
suppositione absolute varia, et nullo modo posita contingenter quod
sufficit ut cognitioni comprehendenti Dei obiectum debeat
extensio per quam varios respiceret creaturas possibiles in ipso;
at tamen existentes, aut sumuntur varios ex suppositione
absolute contingenti, seu ex suppositione posita contingenter. Ma-
ximum quod discrimen intercedit inter utramque suppositionem, ex qua pro-
venit, quod cognitioni Dei debitum sit obiecti penetrationis

ad-

adiungat varios ex conti cognit. possib., et eidem cog-
nitioni adiungat oia contingentia, et sic augens se in suam
infinitam perfectam cognit. tri contingentium.

Dices 3°. Ergo cognit. possibilium
ex suppositione possibilium variatur per se adprensionem
dig itaut nequeat dia cognit. habere vim oprensionis
nisi cognoscat possibilia. Resp. distinguendo: coni è varia
ut pars constituens formalis cognit. divinam in vi oprensio-
nis, nego cons; è varia utquid varios consequens adpren-
sionis, nego cons. Nam cognoscere possibilia è per se necessari-
um ad oprensionem dig tanquam pars constituens formalis oprensionem
in vi oprensionis, nam casu, quo possibilia n[on]
essent possibilia, adhuc cognit. dia haberet quicquid requirit
ad vim oprensionis, siquidem cognosceret quicquid
in deo formaliter reperit, et ulterius peteret se exten-
dere ad propriam formalem perfectam ad cognitionem aliquam
tunc in tali casu, adhuc ex suppositione possibilium
creaturarum posses varios consequentes earum formalitates dig
cognitionis ultime generaret dig cognitionem se extenderet ad
cognitionem possibilium.

Dices 4°. Ergo oprensio dia
melior per se cum creaturis possibilibus. Ut scilicet si deficeret
possibilitas, deficeret perfectio aliqua infinita, ergo dicta

ad

ad vēr comprensionis, aut saltem illam supponens, cum dicta

comprensio connectitur cum potentia creaturarum. Ans. R.

si n. deficeret ea perfectio eodem modo se haberet

comprensio dicta vi cognitionis possibilium, et contingen=

tiis tantum, Cum autem eodem modo n. se habeat absque de-

fectu deficeret. R. Neg. cons. Ad probationem negatur

n. deficeret aliqua perfectio infinita scientia Dei, ex qua

creaturae possibiles n. sunt possibiles, quod sc. asserimus, quia ex

suppositione solitarie nationis Dei n. posset dari comprensio

dicta, et consecutive natio adaequatae cognoscendi creaturas

possibiles. R. Ad probationem eadem si eodem modo se haberet comprensio

dicta vi tantum naturis, et contingentiis quoad negatur connexio=

nis. In esse entis adhuc creaturae n. se haberent eodem

modo quoad tantum, quo continent vi dicta dispositionem, nam crea=

turae possibiles continent natio absque suppositione contingenti

positiva; at creaturae futurae, aut existentes continent abs-

contingenti. Hinc fit cognitionem creaturarum possibilium

esse natio consequentem ad summam penetrationem Dei dispositionem,

cognitionem vero creaturarum futurarum, et existentium ex ratione

omnino accidentalem, quae n. infert natio immediate excellentiam

penetrationis, sed sc. dat, quod Deus habet scientiam summe

perfectam.

Ca. 8. De aliis perfectionibus Dei

Dico

2º Dico 4º Deus cognoscit eminentialiter reflexe creaturas possibiles in Essentia eminenter directa. ita S. Thomas q. 14 art. 5 et 6 cum Cons. Montoya disp. 20 sect. 6. Tannero tom. 1 disp. 2 q. 8 n. 6. Albis att. 1 disp. 5 sect. 13. Oppositum tenent Arriaga disp. 5 sect. 2 § 2 n. 24.

Ratio: Deus non solum cognoscit creaturas possibiles, sed cognoscit se illas cognoscere, et repraesentatio cognitionis quasi reflexa quod repraesentat cognitionem quasi directa. Ita cognitio divina directa est similitudo intentionalis expressa creaturarum possibilium, et in ipsa Deus cognoscit creaturas possibiles, nam a Deo repraesentat ut formaliter expressio creaturarum possibilium.

3º Dico 5º In simplici complacentia possibilia cognoscit Deus possibilia. Ratio: talis simplex complacentia affective attingit possibilia, et simplex complacentia est cognitionum medium, ut in illa Deus repraesentat possibilia.

2º Deus ex Arriaga, quaelibet scientia talis non est, ut ea cognitione ducat in cognitionem sui obiecti, et non est formaliter apta, ut in ea cognitione cognoscat eius obiectum. Transeat scientia ut scientia non est imago realis, sed intentionalis, quia non continet obiectum in esse reali, sed solum intentionaliter, quod ex genere suo infert, quam imago realis, ita opinio, quia continet eminenter in genere prius

crea-

creaturis est imago realis, et cognitio divina imago est in inferiori gradu, ac propterea negat ea cognitio ducere posse in cognitionem obiecti. Ad neg. ans. ad probationem sed. ans. neg. conseq. Et ratio est quia licet cognitio est signum formale naturale tale ut sine sui cognitione ducat in cognitionem sui obiecti in genere formalis, cum hoc tamen stat ut cognitionibus diversis ad eum ducat in cognitionem obiecti, quae est imago expressa formalis et intentionalis sui obiecti, et hoc sufficit ut cognitio dicatur obiective intrinsece per propriam intelligibilitatem passivam. Unde nisi est ratio formalis intelligendi obiectum illud reparans intra intelligentiam, sed est extra ut terminus, quae est imago expressa intelligibilis passive. Confirmatur exemplo in Deo, cui nota est haec veritas: *mea scientia est vera quidditative, et comprensive sui immanentis obiecti*. Et Deus cognoscit talem scientiam, et cognitio qua illam cognoscit, reparat creaturas possibiles eo ipso, quod cognoscat suam cognitionem esse comprensivam, debet reparare, quod scientia cognitio attingit omne id quod est in Deo formaliter, et quicquid virtualiter existit necessario, et ultra ab illo procedens.

Ex dictis infertur Deum non cognoscere possibiles extra aliquid dicatur ab ipso ut forma, sed et cognoscere in tali cognitione possibilem cuiusvis creaturae in particulari.

Dices 2° cum Ferriza: Creaturas Deus cog-

cognoscat se cōprendere obiectū, nō infert, quod debeat habere

cognitionē obiecti ex penetratione cognitionis quasi directe: nō

infert, quod ille, qui cognoscit se habere cognitionē quid=

ditativā, verā, aut cōprensivā obiecti, nō possit illam

habere, quin sit, aut prius sit iudicans habere cognitionē

verā, quidditativā, aut cōprensivā obiecti. Quod docet ste=

rize. 1.° quia nō posse enunciari de scientia illam esse suā

verā, quidditativā, aut cōprensivā obiecti, nō cognito obiecto

ut est in se quidditative, aut cōprensive cognito. 2.°

talis cognitio nō posse haberi ex vi scientiæ, aut cōprensi=

vis cognitionis. Hoc ita declarat: iudicium verum importat

hoc cōplexum, verū repræsentat, et dum ita esse, sicut repræsentat. Com=

prensio importat repræsentationem, et dum cognitionē innuitur

perfectā, et idem impossibile est, aliquem cōprendere cognitionē

cōprensivā, quin cōprendat obiectum, et eodem modo impossibile est, ali=

quem cognoscere se quidditative, aut intuitive cognoscere

obiectum, quin quidditative, aut intuitive repræsentet obiectum.

Dico firmiter esse nō posse aliquem

habere cognitionē quidditativā, aut cōprensivā cognitionis quid=

ditativæ, aut cōprensivæ obiecti, quin sit quidditative, aut cōpren=

sive cognoscat obiectum. Id declaro duplex 1.° in veriori

sententia docente, fratres reperiri rationē cōprensionis, et quidditativæ

cognitionis in ipsa cognitione, etiā importari obiectum utrumque res=

pec=

respectu sui cognitio quidditativa, aut comprehensiva. In hac sententia
bene stat cognitionem reflexam comprehendere directam cognitionem, quin
comprehendat, aut quidditative cognoscat obiectum directe cognitionis,
tum si obiectum respiciat reflexa cognitio ut terminus directe
cognitionis, et ideo potest comprehendere directa cognitio quin compre-
hendat praedicata obiecti directe cognitionis. ita comprehendit ab Angelo
visio formicae ad Deum, quin comprehendat Deum.

§ 2° in sententia minus probabili docente
comprehensionem afferre directe ultra repraesentationem, et ulterius nullum
praedicatum reperiri in obiecto, quod non enunciet tales cognitiones
itaut hoc 2um extrinsecus repraesentationi, eo modo, quo
in aliquorum sententia cognitioni est extrinsecum obiectum ita est.
Ratio nostrae resolutionis est, quod ad hoc ut cognitio illa compre-
hendat, sufficit quod omnia cognitionis praedicata attingat. Unde
si quis haberet huiusmodi actum. Quod est hoc, possunt Angeli
comprehendere actum, quin comprehenderent eius obiectum, quod possunt An-
geli cognoscere omnia cognitionis directe praedicata ut est eo
repraesentans talis obiecti, qualis sit quales sint, quin cognos-
cerent omnia Dei praedicata. Hinc fit, quod si cognitio di-
recta comprehendat Deum, possit ipsa comprehendi, quin comprehendatur eius
Deus, nam in hac sententia cognitio talis est ut sit comprehensiva, quod
per repraesentationem importat aliquid extra, et hoc actum extra repraesentationem ut sit
nullum praedicatum Dei latere cognoscentem. Praeterea illud 2um quod cog-
nitio non deservit comprehensioni cognitionis directe, quatenus haec est
repraesentatio talis. § dico 3° Deum non cognoscit creaturas

per eas

proles in se ipso ut idea, et exemplari dotivo . ita Pardo

dio 3.° n. 51 Marcon 1.° p. 1.° d. 2. c. 6. 1.° Amner

tom. 1.° d. 2. q. 8. dub. 3.°

Oppositum tenet Montoya sup. 1.ª 6.

q.ª n. 8.° Pr.° quia ad hoc ut Deus cognoscat

Creaturas in se ipso ut exemplari dotivo per virtutem

effectivam illarum, ulterius requiritur, quod in ipso Deo relu-

ceat specialis aliqua perfectio imitabilis per hominem ut

cuius cognitione ductus Deus producat hominem . idest de

aliis creaturis, sed talis perfectio specialis non reperitur in

Deo, ergo nec ratio exemplaris dotivi . Maior constat

ex definitione exemplaris, est forma, quam effectus imitatur

ex intentione agentis determinantis sibi finem . ergo exemplar

dotivum hominis v.g. debet afferre formam specialem, quam in

productione hominis imitetur agens intellectuale . Minor probatur

si daretur in Deo specialis perfectio determinate correspondens

homini producibili daretur connexio inter illam, et esse creaturarum

quare cum ipso, quod esse creaturae est impossibilis non daretur

in Deo talis forma, sed talis connexio minime re-

peritur, ergo nec reperitur talis forma imitabilis, ergo Deus

non est exemplar dotivum Creaturarum possibilium.

Dices oppositum docuit S. Thomas

hic ar. 6.° ad 3.um dicens : essentiam divinam posse

accipi ut propriam rationem uniuscuiusque, secundum diversimode

est participabilis, vel imitabilis a diversis Creaturis

et S. Thomas admittit in essentia Dei esse rationes unius cuiusque creaturae propriam imitabilitatis, ut ait q. 1º Corp. aliud autem à se videt non in ipsis, sed in se ipso, in quantum essentia sua continet similitudinem aliorum ab ipso. Ergo est S. Thomae intendere Deum repraesentare creaturas in se ipso tanquam in causa illam ita ut non solum cognoscat proprietates in communi, sed etiam proprietates peculiares entis creaturarum, ad quod non requiritur quod specialis aliqua perfectio reluceat in Deo, quae singulis creaturis correspondeat, sed solum quod talis creatura in propriis suis principiis contineat variorum Deo, et ab ipso variis effectibus, ut docet ar. 7 ... corp. id clarius apparebit, si consideres totam responsionem tertij argum. in verbis antecedentibus. Sed Deus est essentiae aliquid excedens res creaturas. Item, quod docet ar. 5º corp: Unde quicumque essentia existunt in Deo et in causa 1ª tandem ad summum agit de idea speciali, seu cognitione directè repraesentante propriam perfectionem cuiusvis creaturae propriis.

Cap. 4

An Deus cognoscat creaturas propriè in se ipsis

Quae diximus in superioribus dictamen essentiam commovimus rius de cognitione repraesentante creaturas, modo restat

exa=

examinare; an in aliquo sit verificad[um] Ens hec de[us] cognoscit creaturas possibiles in seipsis. Verior e[st] sa[ltem] affirm[ativa]
Pr[obatur] 1° eius explicat[io]: nos n[on] affirmamus creaturas eum
inspiciendo ... here ... motivi; sed su[fficie]nter dicimus
eamdem o[mn]io cognit[ionem] attingere suam essentiam ut motivum
et creaturas ut terminus 2[ari]os; et sic deus illas in
seipsis cognoscere, Pr[obatur] eius, q[uia] talis cognitio ...
intelligibile 1° interrans specifice ... diaesse, ad
hunc id n[on] impedit, q[uod] creaturae immate[rialiter] in seipsis
attingunt immate[rialiter] in seipsis. Ant[ecedens] ... im=
mat[eriali]s motivi ... ut talis n[on] aufert immat[erialitatem] termini tradi
eadem cognit[io] ... n[on] impedit dic[tum] esse ut motivum, ne
attingant creaturae immate[rialiter] in seipsis. Ant[ecedens] p[atet] 1° exem=
plo actus fidei immate[rialiter] attingentis mysterium Trini=
tatis o[mn]io d[ivi]nae authoritatis revelantis. 2° motivum n[on] h[ab]et
rationem medii in quo cognit[io] attingat aliud deus, ...
deus termini sic tradens immate[rialiter] attingit.
... Pr[obatur] 2°: hec duo sunt valde diversa:
deus pot[est] educere hom[inem] ... affirmat ... intr... se
n[on] repugnantia, ... deus q[uia] enunciat ... deus
cognoscat possibiles hois u[bi] n[on] pot[est] ... alius cognitione
reperit ... hois inse. ... quoad 2 ...
talis cognitio n[on] enunciat ... hois ut ... ar
aliquid ... dic[tum], ... reperit ea ... inse, ...
deus enunciat. 1 = dei n[on] pot[est] n[on] cognoscere possibilis dicam,
in

in quâ cognoscit hoc, ac enunciat. 2. dici n. cognoscit effectum diam, in quâ ut medio cognoscat effectum hoîs.

Dices 1.° oppositum docet S. Thom. dicens alia autem à se videt n. in seipsis, sed in seipso. S. Thom. cum oî opposito loco fuit: docet creaturam n. esse 1.° intelligibile 2.° infrans diam cognitionem; sed debere esse dûm 2.° rij. hoc constat ex eodem S. Thomâ q. 20 ar. 2. ad 2. Et creaturæ ab æterno n. fuerint nisi in deo, tn. p. hoc quod ab æterno sunt in deo fuerunt, ab æterno deus cognovit res in propriis naturis.

Dices 2.° cognitio creaturarum in seipsis, est admittenda. Ad quia si creaturæ supponuntur cognitæ in deo, ergo cognitio hæc creaturarum superflua; cum eadem prorsus veritas deus attingat. Resp. neg. ant. Ad proba. fateor cognosci creaturas in deo; etiam seipsis diversa cognitio hæc sed non superfluam; neque ad perfectam dignitatem, spectat res tam ergo veritatem omnis oî como, quo cognoscibilis est, si talis neque n. involvat imperfectam aliqua.

Dices 3.° si creaturæ possit cognosceret in se, foret deus facile sciens deus, sed non est, et hic p. primo, quod illud quod in se cognoscit deus 2.° rij est. Resp. neg. maiorem. Ad proba. cognosci aliquid in se dupliciter pot. accipi: 1.° ut dignitatem in aliis ut medio. 2.° ut dignitatem 1.° rij tandem, ergo 2.° intelligibile. Eo 1.° modo attingunt creaturæ deus, n. sufficit ad rem motiv. Dices

Ad dices 7. cognit. reprans creaturas in se in esse oprensiva illarum, Dico negandum. praeterquamquod illa deus nequit cognoscere deus rius transiens, quod importat creaturam, deus illam non oprenderet. ans. pro non cognosceret rius creaturae ad deum creatorem. Ut dicas, ans. deus ea scientia cognoscit ex perfectissima creaturae, etiam illa oprendere; etsi non cognoscit creaturae existere, ad hunc cognoscit ex creaturae perfectiori. Ad probationem deus ea scientia cognoscit rius ad deum ex dicta art. 2.

Ad dices 8. quo cognit. e nobilior eo, dum immate in se tantum nobilius e, Dico regnum nat deus cognit. immate reprare creaturas. Ut deus sua cognit. beatus e, nequit attingere immate creaturas in seipsis, pro con: nequit ee beatus cognit. creaturarum. Ut ars unum ce. log. de intelligibili infrante specifice cognit. Etsi deus attingat rius creaturas in se, attingit illas ut terminus 2. ; etiam essentiam ut 1. intelligibile. Ad essentiam: deus e beatus se cognit. reprante diam essentiam, et relliquas perfect. divas; non tam cognit. quae extensa sive possib. sive existens.

Cap. 5.

Satisfacit obiectionibus priores

Opponens de essentia di. perfectissima e spes creaturarum

pro

qua ipsa spes Creaturae, cuius vices gerit; sic regni
Creaturas in seipsis, et esse diu ut spes emi-
nentiae. Neg. maiorem, dico minorem, et cons. quod
illo discrimine est: esse diu in sui admittente ipsis
in Deo, et spes eminentiae in Cognitione Dei sum-
mus imperfect. quia est unius spei; etiamsi requiri reprae
Creaturas in seipsis tertio
Motivum Creans .. sic conseretur maior perfectio esse intus
spei in eo quod detraheret ad Cognitionem clariorem, et certiorem
Dei, cuius spes eminentiae est.

Oppositiones ... Cognitio diu repraesentans Crea-
turas possibiles est practica, et eius obiectum Creaturae
sunt inexplicabiles. Sed contra: cognitio practica requirit
detrahere ad obiectum esse, quod hoc non est operabile: ergo
Deus immanet cum Creaturis, et immanet trahit ad Creatu-
ras. Sed contra: ... est immanens Cognitio tri..., quia est
Providentia diu immanet trahit ad Creaturas, et
et Cognitio diu, sed contra providentia diu importat ad hoc
Dei Cognitionem. Neg. cons. : et Cognitio diu practica
tantum in ordine ad Creaturas, cum sit cognitio diu
respiciens diam essentiam ut primarium obiectum. Ad 1 confirm. reced-
ens, nego cons.: cognitio diu est ea, ut repraes. vitalis
summe perfecta; etiamsi debet respicere ... intelli-
gibile Dei essentiam. Ad 2 confirm. nego cons. Ad primam
fateor providentiam afferre Cognitionem Dei, sed ipso ... pro-
...

Cuius rei creaturarum; Ceterum sicut est cognitio summe perfecta debet quatenus talis respicere ut motivum diversas ...

= Oppones 8° Cognitio qua Deus repraesentat Creaturas existentes in seipsis. Et cognitio qua Deus possibilia repraesentat, attingit illa in seipsis. Ante prima cognitio intuitiva tendit immediate ad rei existentiam. Ita Deus amat creaturas possibiles in seipsis, et cognoscit illas in seipsis. Hoc argumentum intendit, ita Deus cognoscere creaturas possibiles in seipsis, ut ipsae sint motivum dat quidem ... cognitionem creaturarum existentium in seipsis, et possibilium in seipsis. Ratio utriusque cognitionis ... diversa ... quoad ... nam cognitio tendit ad existentiam in seipsa ... intuitiva, secus est de cognitione tendente ad possibilia. Ad ... Deus amat possibilia in seipsis, ita tamen ut bonitas divina ... motivum, et possibilia habent rationem termini ... cognitione possibilium repraesentat ... ut motivum, et creaturas possibiles ut terminos ...

= Oppones 9° ... scientia creaturarum in Deo ... prior est ... quam ... quia Deus ... cognoscit creaturas in ... ; cum est manifestum ... prius est cognitio tendente in illud ... scientia ... aliquorum ... quasi ... Dei. Et cognitio est prior ... cum essentia ... radix ... . Ita ...

prius

prius quo mo intelligendi e Deus vniuersalia a se di=
stincta, per ll dispotens, ex hoc virtus ut ille producens,
siquidem Deus cognoscit creaturas prius in maiestate, per
se dispon. Et cognit= creaturam precedit nro modo in-
telligendi dispoam. Conclusio 2a = dispon. Si e ipse
Dei volit= improductiva, Sed attribuimus Deo a scie, et
volit. Dei, Et e posterior scim, et volit. Dei, Et nequit
Deus in dispon creaturam cognoscere. Conclusio 3a = dispon
non e ro a priori scip, i pony e verso scie e ro a
priori dispon, Et precedit scia creaturam dispong

441

[illegible]

ttt.94

JHS 4

An et quomodo Deus cognoscat contingentia futura absoluta

Disputatio 1

An Deus cognoscat absolute futura.

Caput 1

Verba statuuntur

Futurum absolute illud dicitur, quod verum, a parte rei, quae aliqua temporis differentia erit, futurum absque dependentia ab aliqua conditione, nondum purificata, pendula, et sub omnimoda contingentia. duplex est, aliud absolute necessarium, et simpliciter contingens, aliud absolute contingens, et simpliciter quod necessarium. illud est quod respicit causam proximam omnino determinatam ad unum extremum, et non est de essentialibus requisitis. illud autem est, quod respicit causam proximam indifferentem in actu primo proximo ad utrumque extremum. et in se tale est, ut non ponerit non esse tale. vel si futurum est, in se est tale futurum, ut non poterit non esse futurum. contingentia huius generis opponuntur contradictorie futuris prioris generis, quia illa prioris generis tale existunt, ut non ponerent non existere. at futurum posterioris generis tale existunt, ut ponerent non existere, et opponuntur contradictorie, neque posse non existere, et non posse non existere contradictoria sunt. futurum contingens aliud dicitur in se contingens, aliud in alio. illud est quod attento principio remoto potest non esse, non attento proximo. illud, quod attento principio proximo potest esse, et non esse.

Quaeritur

Dico 1° 1am esse Deus cognoscit futura, et futura.
esse hoc est de fide. Psalm 138. n. 3 intellexisti cogitationes meas
de longe. Sap. 8. n. 8 signa, et monstra scit, antequam
fiant. Daniel 13. 42 Deus aeterne, qui omnia scis antequam
fiant. Probatur 1° ratione: Deus futura revelavit, ut constat
ex scriptura, quae ea praescivit. implicat enim ignorare Deum ea,
quae certo revelavit. Probatur 2° ratione, quia Deus habet infinitam
scientiam, et cognitionem perfectissimam, et illimitatam. quae si semel
supponantur futura esse futura non possunt non negari in Deo.

Dico 2° talis scientia evidens, et certissima est, sed quod libera ex parte obiecti: probatur 1am pars quia certitudo,
et evidentia est perfectio aliqua in linea intellectivi.
ergo Deus habet scientiam de futuris, utpote infinitam in tali linea.
2am partem probatur quia non sit formaliter non est libera, quia in eo differt
a volitione divina, quae quidem formaliter libera. Caeterum ex parte
obiecti esse liberam negari nequit. quia licet cognoscat futurum
esse ut actum determinationis, adhuc cognoscit posse aliter
non esse futurum talem actum. et tunc talis cognoscit, ut
potuerit aliter non cognoscere, non defectu perfectionis actus,
sed defectu cognoscibilitatis obiecti, quod est esse liberum ex parte obiecti.
Advertendum est 1° ad solum argumentum futurum initio habere infallibilitatem
evidentiam ad existendum, non autem in causa, quae quidem infallibilitas sufficit
ut scientia divina sit infallibilis. 2° futura habent a[b] aeterno esse
futurum, et non [illegible], et aeternitate esse aeternum, quod sufficit
ut[?] [illegible] cognoscantur. 3° ea quae ab aeterno [illegible] non tempore
necessario esse, nam aeterno prius quod ex libero posuimus necesse, sit ex
suppositione quod sine non ponimus non esse. 4° scientia Angelicam
ratione suae infinitudinis, et limitationis in linea cognoscentis non

[illegible]

cognoscere esse alteri futurum liberum, hoc, n[on] e[st] proprium
infinitudinis scie[ntiae] Dei. Denique veritas futuri determinate
non pendet a veritate futuri sub disiunctione, atque consequenter cog-
nitio futuri determinate, non pendet a cognitione futuri sub
disiunctione, quare potest cognosci hoc futurum, etiamsi 2um, scilicet
mihi certum est, nequeat cognosci.

Class. 2.

Lumine naturae notum est Deum cognoscere fu-
tura contingentia absolute

Clericus negat id esse lumine naturae notum, quod si ethnicus
negaret futura ante existentiam esse cognoscibilia, nemo
posset illi demonstrare oppositum. Ut excludat, assumit probatione.
Assertio 3a: Lumine naturae notum est, futura esse cognos-
cibilia. Probatur 1o: De futuro peccato Antichristi aliquid evidenter
enunciari potest, et istud evidenter cognosci a Deo, probatur
antecedens de tali peccato enunciatum est verum, et aliquid evi-
denter enunciari potest de futuro. Probatur 2o: lumine naturae
notum est praeterita cognosci a Deo, et lumine naturae notum est, fu-
tura cognosci a Deo. Nec vero potest, praeterita aliquando
fuisse existentia, nunc autem cognosci non potest, nisi vero futura,
neque adhuc futura, ergo praeterita nullam habent existentiam, et
adhuc nequeunt cognosci contra Clericum. Futurum quippe praeteri-
tum, et futurum carent existentia dicuntur, cum hoc dis-
crimine, ut futurum importet negationem ante existentiam, praeteri-
tum vero negationem subsequentem existentiam rei.

Ess-

Disp. 2a

An Deus cognoscat se, et sua decreta libera ut futura

Certum est Deum cognoscere sua decreta necessaria, attributa, et relationes, quae necessario existunt. Difficultas est an cognoscat sua decreta libera, et sub quo statu.

Sectio 1a. Deum cognoscere sua decreta libera sub statu futurorum, seu ut futura cognoscere. Sed antequam probetur conclusio, oportet distinguere plura signa rationis, in quo considerantur diversimode decreta divina. Primum est signum possibilium, in quo reperiuntur a Deo sua decreta ut possibilia, si possibilia [illegible] non repugnantia praeter [illegible], non quia sit non repugnantia cum carentia existentiae. Et id [illegible]

pot à prio reali produci, ut manifestum est. 2.m

signum futuritionis ordinariae, in quo Deus repraesentat medi-
scia ordinata talia futura. 3.m in quo existit
decretum divinum decernens esse producturum rem, in quo Deus
cognoscit sua decreta ut existentia. 4.m in quo
existit scientia visionis, ac per consequens futurum creaturarum aliarum,
et in quo Deus repraesentat scientia sua visionis talia futura.
Modo sic arguo. Deus nequit cognoscere ut futurum, id
quod futurum non est, sed decreta divina libera proprie fu-
tura non sunt, ergo ea Deus nequit cognoscere ut proprie fu-
tura. Maior evidens est, consequentia patet. Minor probatur ex
dictis in volumine III, 1° disp. 1 c. 3. futuritio proprie
importat dicto et existentiam in proprio tempore, et di-
ct negationem ante talem existentiam, sed ea decreta divina
nequeunt importare talem negationem, quia ab aeterno sunt.
Si non important, sic non sunt divina, et non sunt proprie futura.

Confirmatur. Deus in aliquo signo concipitur Deus indifferens
ad volendum, vel nolendum aliquid, cum in eo indifferens liber sit ex-
ercere dictum in III de volumine III 5 disp. 2. et in alio signo
concipimus Deum ut determinatum ad volendum, vel nolendum aliquid, et in
existit in Deo actus volitionis, ut poterit in priori signo
non existere, et haec ratio futuritionis, per hoc enim praecedere,
et ponitur non esse, in signo, quo consideratur solum posse esse, in
eo signo non consideratur esse, et tamen eodem signo consideratur fu-
turum sequenti signo, et iam in eo priori signo est
proprie futurum. Quia tunc consideratur negatio existentiae, et

exi-

et existentiam formam in seipso signo.

Ad argumentum ad summum improprie formaliter reperiri in decretis Dei liberis, sed quid aliud intendit probare, sic illi satisfacio.

Respondeo concedendo antecedens et consequentiam prioris, nego secundum.

Ad probationem

Respondeo concedo antecedens nego minorem et consequentiam.

Non sufficit ut decreta dicantur improprie formaliter in aliquo signo non considerata eius existentia, et tamen existunt sine seipso signo, sed requiritur.

quod verè, et realiter Deus in aliquo instanti negaret realis propria existentia, et hic futura existentiae suo tempori debitae. at in signo quo consideratur decretum potens non esse non dat verè, et realiter negat existentiam, sed solum verificat non repugnantiam existentiae, quod non sufficit ad verè, realiter et propriam futuritionem.

Ad Instantiam propriae cum fundamento ex parte Dei quod intelligere decretum liberum ut potens non esse, propriè intelligatur altius eius existentia, et tamen in eo signo hic futurae, quod ita dat indecretum propriè futuritionem. Respondeo distinguendo antecedens propriè cum fundamento ex parte Dei quod intellectus cognoscere decretum ut potens non esse altius eius existentia idem altius eo quod intelligat eius existentiam, concedo antecedens altius eo quod Deus eius existentiam

nego antecedens

et hoc non sufficit ad propriam futuritionem

distinctum.

instantia 2ª

Q. Instas ulterius: vis est affirmare in aliquo signo decretum divinum liberum pro aliquo instanti pro quo non esse, et in alio existentem est, et tamen proprie fuisset tunc, non, in eo, inquam, signo, quo vis est affirmare pro quo non esse iam afferit negat = existentiis.

Q. Respondeo distinguendo antecedens in aliquo signo reali vis est affirmare decretum divinum liberum pro quo non esse pro aliquo instanti sed antecedens, pro aliquo instanti nego antecedens. explico distinctionem. Duplex pro quo consideratur instans, in instanti

Sit Laus Deo

2º Adhuc, quamvis definiverimus dari decretum actualiter existens, an ut illud cognoscat ut futurum. modo remanet alia dubitatio difficilior; an scilicet Deus cognoscat decreta, quae nunquam extitura sunt, sed extiterent, si purificaretur conditio ut futurum conditionatum. Id declaro testimonio Christi D. Matth. n. 53. c. 26. an putas quia non possum rogare Patrem meum, et ipse exhibebit mihi plus quam 12 legiones Angelorum. in his verbis continetur haec conditionalis: si ego preces funderem coram Patre meo; ipse mitteret plus quam 12 legiones Angelorum in meam tutelam. Dicunt quidam Alvarez sl. Herice n. 56 docet, Deum tunc non habere decretum conditionatum futurum, nec Deum illud cognoscere ut futurum. Alarcon à n. 9 illud concedit.

3º Ego iudico contra Herice, quia quodcumque decretum divinum, non existens absolute, solo potest per Christi propriam perfecte ab aeterno existere, et non in tempore. Est tale decretum in capacitate futuritionis conditionatae, et nequit Deus cognoscere tale decretum ut conditionate futurum. Probatur: quia nullius decreti Dei liberi potest dari carentia praecedens aliquo tempore existentiam, seu praesentia talis decreti, et nullum decretum liberum potest habere futuritionem conditionatam. Et inter futuritionem absolutam et conditionatam non est diversitas

qu.=

quoad futuritionem: si diversitas e[st] in eo q[uod] abs[olu]te futurum exister adaequate p[ro] aliquo temporis d[iffer]en[tia]; at conditionale futurum n[on] potest stare existere nisi dependenter à purificat[ion]e conditionis. Et si n[on] admitti in decretis dei abs[olu]ta futuritio, nec debet admittere conditionata futuritio.

Marcon ponit hoc discrimen inter abs[olu]te futurum, et conditionale futurum, quod futurum conditionatum n[on] importat abs[olu]te, et simpl[icite]r existentiam, q[uia] conditio nihil ponit in e[ss]e. Et cum futurum conditionatum abstrahat ab existentia, abstrahit et à durat[ion]e in qua res aliquando existens sit. Et talis res futura est cond[itionat]e. Et vi connexionis conditi cum ante. ita sole in meridie lucente dicimus, si sol lucere, dies est, ubi ponit[ur] dum conditionale futurum sit cum existentia eiusdem loci; at abs[olu]te futurum n[on] abstrahunt simpl[icite]r ab existentia, nec à durat[ion]e, sed important durat[ion]em, in qua existunt.

[illegible] verum e[ss]e, quod futurum conditionate n[on] importat existentiam abs[olu]te ponendam, sed ponendam, si purificaret[ur] conditio. quare si futurum conditionale abstrahit ab existentia abs[olu]te ponenda, ita et à durat[ion]e in qua abs[olu]te poneret[ur]: Caeterum n[on] abstrahit à durat[ion]e in qua poneret[ur], si purificaret[ur] conditio. imo diximus futuritionem in decretis n[on] convenit ex hoc c[apit]e, sed ex eo q[uod] defacto tale decretum nec existit, nec existere pot[est] post ipsius decreti carentiam existentiae. Ad [illegible] ibi allatam admitto verum e[ss]e hanc p[ro]p[ositio]nem si sol luceret dies e[ss]et, sole actualiter illuminante, namque

tali

tali esse id denotat Varia connexio veritatis, et cons. quo non distinguit carentiam futuram ob connexionem cum futura parte, sed ob connexionem cum carentia ante existentiam cons. Unde si sermo est de die, qui tunc datur, quod sol absolute illuminat, non est dies futura.

Instabis in favorem Variani V. ea exhibitio legionum exterior, et conditionate futura, est decretum per quod exhibitio fieret, est conditionate futurum. Sed illa conditio orationi Christi, dia voluntas non manet suspensa, sed determinat ad alteram partem conditionis. Demus voluntatem Dei dandam ad exhibendas legiones, quae nimirum dat futuritionem conditionatam in decreto, ac in esse ex aeterno exhibitionis. Et, si ea exhibitio in tempore de ipsa fieret, fieret medio decreto absolute existenti, cum talis exhibitio est aliquid creatum; non medio decreto posito, aut existente, conditionate futuro.

Ad 1um negatur consequentia: discrimen manifestissime exhibitio externa habet temporalem existentiam, quae incapax est aliud decretum, et ideo incapax est futuritioni. Deus determinat per suum decretum ad certam exhibitionem ab aeterno, non in tempore: et ideo decretum non habet futuritionem conditionatam. Ad 3. ea exhibitio, quae determinate daretur si Christus dominus preces funderet, habet futuritionem conditionatam non a decreto temporis futuro, sed a decreto quod datur ab aeterno, si

re

si ipsa Christus dominus preces funderet, cognovit deus, quod si Christus dominus oraret Patrem aeternum, huius decretum ab aeterno, quo mitteret legiones. Ex dictis manifestissime discrimen inter exhibitionem externam legionum, et decretum divinum, quod si Christus dominus oraret. tunc etiam utrumque non [illegible] adhuc exhibitio externa conditionata, non decretum divinum: quia ad purificandum conditionis, exhibitio externa existeret in tempore antecedente carentiam suae existentiae, decretum autem divinum non existeret in tempore ante carentiam suae existentiae.

Disp. 3a

An cognitio certa et intuitiva dei futurorum contingentium absolute requirat praesentiam futurorum in aeternitate

Cap. 1m

Status difficultatis

Duplex praesentia excogitari valet in futuris contingentibus antequam sint de aeternitate. Alia est obiectiva consistens in eo quod dicta cognitio ab aeterno existens repraesentat ab aeterno, quod futurum coexistit aeternitati ab aeterno divinae. Alia est praesentia realis, non pendens a [illegible] et consistens in eo quod futurum per suum proprium esse coexistat aeternitati ab aeterno in aliquo vero sui. Dubitatio non est de [illegible] existentiae, sed de [illegible] de qua dubitatio inter duas partes [illegible] an futura contingentia absoluto praesentia sint per suum proprium esse aeternitati. [illegible] ad missa hac praesentia [illegible] obiectiva, ob quam futura a deo cognoscantur intuitive. [illegible] difficultatis expediam. certum est [illegible] omnia entia creata praedicta fuisse a deo in tempore [illegible]

1° = n = 1. in prio. Et 2° = Eternitatem esse durationem carentem term° à parte ante, et post, totam simul, et indivisibilem, ut docuit Boetius lib. 5° de consolat. prosa 6ª et S. Thom. 1. p. q. 10 ar. 1. cum quo stat eamdem Eternitatem esse virtualiter, et eminenter divisibilem in partes; per quas potest correspondere rebus Creatis intra se non coexistentibus. ita ait realis, formaliter indivisibilis est virtualiter divisibilis. hinc DD. distinguunt duplicem modum coexistendi Eternitati. 1°. adaequate, itaut scilicet res finitam de se esse presente toti Eternitati, sed ut totalitati, itaut valeat asserere in omni instanti in quo existit Eternitas, existit res Creata. 2° inadaequate, quatenus scilicet res futura aliquando coexistat toti Eternitati. quae licet indivisibilis formaliter est, sed non totaliter, itaut coexistat omnibus, et singulis partibus virtualiter Eternitatis in ipsa.

Cr. 3. Non omnes ostat, entia Creata in propria temporis dria coexistere Eternitati. nam Deus existit non autem durat. in tall. à parte ante, et post. Et quaecumque res creata existat in propria temporis dria coexistit Eternitati. nam coa coexistentia nihil aliud est, quam duarum existentia eodem tempore, sed quando existit res Creata, simul existit Deus, ergo res Creata coexistit Eternitati Dei.

Cr. 4. Certum est coexistentiam importare duorum entium in se ipsis existentiam. unde si unius extremi existentia in se defectibilis est, coexistentia defectibilis erit. cumque coexistentia, de qua loquimur afferat existentiam necessariam ex parte Dei, defectus coexistentiae proveniet ex defectu existentiae Creatae, quae sola defectibilis est: ob hancque hoc ens [illegible] coexistit Deo contingens est, nam potest non existere in se. Et hinc certum est, in quo nulla potest esse dubitatio.

indi=

iudicio, atque difficultatem esse ad examinandam veritatem mi... loquendi iam sit in aliquo in ... asserere coexistere aeter- nitati ab aeterno.

... Fasolus hic ar. 13 dub. 4. proponit sex modos loquendi Theologorum. 1us. futura sunt realiter praesentia, seu coexistunt aeternitati. ita Abulensis in cap. 12 Iosue q. 20, et 21. ... Molina hic ar. 13 disp. 13. Gonzales disp. 43 n. 45. Vanez hic ar. 13 ... ad 3. Navarrete contro. 52 ... 3 in 1 et 4 ... et ... Ximenez disp. 1 notabili 2 et 3. Ripa dub. 1 c. 1. Nazarius contro. 3 ... 3. Trigosius in S. Bonaventuram 1 ... q. 1 ar. 4 dub. 2 notabili 2. Cabrera tom. 1 in 3 ... q. 1 ar. 8 disp. 1 § 6 n. 66.

2us. ... futura semper realiter praesentia et coexistentia aeternitati. ita Richardus 1 dist. 38 q. 5. Abulensis sup. Ferrara 1 contra gentes c. 66 § ... Caietanus hic § ... Gonzales sup. n. 42. Alvarez lib. 2 de auxiliis disp. 8 n. 5. Molina sup. Cabrera n. 70. 3us ... futura ab aeterno, sive ex aeternitate realiter praesentia aeternitati. ita Richardus sup. dist. 36 q. unica ar. 2 § exiliis orbis. Hispalensis 1 dist. 38 q. unica ar. 8 notabili 2. Caietanus. Ferrara. Molina sup. Gonzales n. 39. 41. 47. et 48. Alvarez n. 1, 5 et 6. Ximenez notabili 4 c. 3 et tom. 1 variarum disputationum fol. 22. Ripa dub. 1 c. 1 et 2. Nazarius contro. 3 c. 1. Cursus Salmanticensis 1 ... Att. 3 disp. 8 dub. 2 § 2. Cornejo hic ar. 13 disp. 1 dub. 3.

4us. futura si iam, ... nunc realiter praesentia aeternitati, seu ... nunc realiter coexistunt aeternitati. sic Richardus sup.

in 1 = c. 2 etiā 2. Navarren. disp. 1. § 1 = a. 8. Disponit seq. c. 1 = q. 3. Primus futura autem sint coexistunt reali aeternitati. ita Ab. 2 d, et 8. d. 6 9. futurum è p[raese]ns reali aeternitati seu reali coexistit aeternitati. ita Albornoz Scia. 28 c. 7. Granado de scia ttt 4. d. 8 = Vasq. Sig = Villegas 1. p. Nrov = 8 = d. 1 = c. 2 =

Futura ei se p[raese]ntia aeternitati ex aeternitate S. Bonav. dist. 39 ar = 2 = q. 3. Alensis 1. p. q. 23 membr. 9. ar. 8. Scotus 1 = dist. 39 q. 1 = f. 2 = ibid. Aureolus ibi. c. 1 = ar. 1 = et dist. 38 q. unica ar = 2 = Palacios ibi disp. 2 = colum = 8 = Silvester 1 = p. q. 14 ar. 16. Vlada Nrov = 20 ar = 2 = et 8 = Bellarminus lib. 4. de grā, et lib. arb. c. 15 Lessius de auxilijs c. 20. Valentia hic ar = 13 puncto 5 = q. 1 = Vasques disp. 64. Suarez opusc. de scia lib. 1 c. 7. Arrubal disp. 47. Becanus tom 1 summ. ttt. 4 = q. 10 c. 10. Vasq. sup. Sannerus tom. 1 = d. 2 = f. 6. Albi. Herice d. 6 = c. 4. Albernis tom. 1. c. 2. Theologica ex 4 prior theologicis n = 13. Vagner 8. de disp. 19 § 1. deb. 2 = ad 1 = arg. Vg. Durandus d. 4. de aic 6. 6 = subs. 8. Alarcon ttt 2 = disp. 2. c. 8. Pennonis in propugnaculo lib. 3. c. 16.

Ass. 2.

S. Thom. et D.D. P. mens investigatur

Ttt

Thomistae Al. utuntur variis testimo-
niis S. Thomae male intellectis ad probandam praesentiam
realem futurorum ab aeterno. Afferunt S. Thom. hic art. 13
dicentem omnia, quae sunt in tempore, sunt Deo ab aeterno praesentia.
Caeterum ut notat Sylvester q. 4. et Alvarez q. 14 art. 16
ipse doctor se explicat in verbis sequentibus, inquit enim ponit rationem
resolutionis propositae: quia eius intuitus fertur ab aeterno super omnia
prout sunt in sua praesentialitate. Loquitur ergo S. D. de praesentia ob-
iectiva, nec vim habet Responsio Alvarez affirmantis ibi sermonem
non esse de praesentia obiectiva, eo quod haec sufficit explicata manente
verbis antibus, omnia sunt Deo: non solum ea ratione, quam habet rationes rerum apud
se praesentes sed quia eius intuitus &c.

Non satisfacit Zumel [?] docens, quod si
S. Thomas solum ageret de praesentia obiectiva redderet similes rationes
superius: Nam idem est ac dicere Deus ab aeterno cognoscit futura,
quia illa habet praesentia obiective, quae Deo idem sunt. Dico 2° ob [?]
S. Thomas ibi non exhibet rationem praesentiae utcumque, sed
exhibet rationem tum futuri, tum praesentia alia successive producantur
non tamen successive existunt in cognitione divina, quae tota est ab aeterno
et ibi explicat, quo pacto res creatae inter se non coexistentes sunt praesen-
tes sunt Deo ratione sui intuitus.

Affert 3° q. 57 [?] art. 3. ubi docet, quod Deus
videt omnia in sua aeternitate quae cum sit simplex toti tempori adest
et ac concludit: et ideo unus Dei intuitus fertur in omnia, quae aguntur
per totum tempus sicut in praesentia, et videt omnia ut in seipsis sunt
ibi S. Thom. solum admittit praesentiam obiectivam: et ostendit discrimen
inter Deum et Angelum, cur solum sit Dei proprium futura contingentia
cognoscere in se ipsis quia solus Deus videt omnia in sua aeternitate

quae

quę cum sit simplex toti tempori adē, ubi n dicit ideo eas
cognoscit, q ipsis pręsentes sit ęternitati, sed q ipse deus ęternus ē, eoq
tempore ambit.

Q. l. 1. Gentes c. 66 n. 6. cuilibet tem=
pori, l. instanti temporis pręsentatur adē ęternitas. ibi S. Thom=
n docet, res eē pręsentes ęternitati, sed ē ... ęternitatem eē pręsentem
rebus. l. q inquirimus, n 2. D. et in Arg. d. ibi
concludit expresse pręsentiam, qm res hent ad ęternitatem, quicquid
ę totum discursum temporis agit. dicens ipsius in tota
sua ęternitate intuetur quasi pręsens. ubi expende id quasi
nam S. n admittit pręsentiam, sed quasi pręsentiam
de Verit. q. 2 a. 12 corp. ait ordo dei cognit.
ad res ... ē. et ordo pręsentis ad pręsens, ibi loquit de
pręsentia ... , et ideo addit. dei visioni, quę n in tempore, sed
ęterno tempore ē, nihil ē futurum, sed pręsens. et 1. dist. 38 q.
unica ar. 5 corp. docet S. Thomas. deum roe sue indivis.
ęternitatis eē pręsentem oibus temporibus, et si tempus successive fiat,
itaet cognitio sua intuet oia temporalia. quamvis sibi succeden=
tia, ut pręsentia sibi, nec aliquid ē futurum ... ipsius. et 2.
sent. dist. 1. q. 2 a. 2 ... medium futurorum ... cognitio
in seipsis ut pręsentia ... solius dei ē, cui ab ęterno pręsentia ...
... in cognoscente.

Q. ... S. Thom. nunquam agnovisse pręsentiam
realem futurorum vi ęternitatis ab ęterno, id per ... ex res=
ponsionibus ... testimoniis adversariis p. 2. Nam quoties lo=
quit S. Thom. de pręsentia rerum in ęternitate illam reducit ad
pręsentiam oīno ... ex locis oppositis, et l. ... q. 20 ar. 2.

ad

ad 2am: et l. 2 lib. 92 ar. 1. ad 1. 8. moveor ex
Autoribus valde addictis doctrinae S. Thomae Egidio Roma-
no in opusc. contra Corruptorem doctrinae S. Thomae ar. 8o. ibi
relatis verbis Calumniatoris ait: ex his patet, quod S. Thomas
non intendebat, quod omnia, quae sibi invicem succedunt in tem-
pore in natura sua omnia coexistant in aeternitate. Et eorum praesentia
aeternitatis immensa, et infra: quod S. Thomas dicit omnia, quae
sunt in tempore esse Deo praesentia intendit dicere, et sanctissime
quod Deus notitia praesentiae omnium praesentialiter. Herveus qui
scripsit in defensione doctrinae S. Thomae contra Henricum,
et Durandum inquit dupliciter intelligi potest aliquid esse praesens Deo
uno modo per existentiam realem in suo esse, et sic non coexis-
tunt res aliae a Deo ipsi Deo ab aeterno. alio modo ut in-
tuentur, sive per intuitionem, et sic omnia futura sunt Deo praesentia ab
aeterno. Sylvester in conflatu doctrinae S. Thomae in praefat.
ipsius operis 1ae p. q. 14 ar. 16, qui correspondet ar. 13, quem
exponimus, approbat expositionem Hervei; et addit: Ferrarium discipu-
lum S. Thomae (idem Caietanus) vel quos oppositum sentire.
de 3a 1o dist. 38 q. 2a ar. 2. fa. a. ait non multi
male intelligunt verba S. Thomae. putant quod mens eius
fuerit ponere res praesentes Deo ab aeterno sine mensura praesentia-
litatis, quam in seipsis extra Deum haberent: quod falsum esse, et
contra mentem S. Thomae apparet ex multis. Et eadem ratione ad-
versarij referunt nonnulla SS. PP. dicta, in quibus docent Deo
praesentia non futura, aut praeterita: Eorum testimonia facile admit-
tunt expositionem, nam loquuntur de praesentia obiectiva futurorum.

Ad 19. 21

Ad 2. verè sunt ... sup. posita

Dico

Dico 2. Sa 1a assertio futura esse prae-
sentia aeternitati, falsa est. Probatur nam particula illa est non
cadit supra aeternitatem, sed supra res ipsas futuras, at impletur
sic verificari particulam. Quod falsa est consequentia probatur Maior. Esse existen-
sis tris positis anno praesenti Minor probatur futura coexistunt aeter-
nitati successive, itaut prius coexisterint ea, quae fuerunt
anno praeterito 1635, et postea, quae fuerunt hoc anno 1636.
Sed minime verificatur particula est cadens supra res fu-
turas. Probatur 1o duo esse coexistere aeternitati idem est,
ac duo esse inter se, et aeternitati coexistere, sed hoc ma-
nifeste falsum est in rebus futuris, quae successive producuntur,
ergo consequentia non verificatur. Maior probatur: nequit intelligi cum
veritate quod si duo scholastici successive ingrediantur in hanc aulam,
illi esse correant huic aulae. Sed idem dicendum de correntia futu-
rorum cum aeternitate. Adde 2. si talis modus loquendi usus
est, modo usus est asserere dandum alias esse infinitas cogitationes
beatorum praesentes aeternitati Dei, nam cum tales cogitationes futu-
rae sint infinitae a parte post, iam actu esse correntur aeter-
nitati Dei, et non Thomistae negant possibilitatem alicuius in-
finiti cathegorematici. Alvares lib. 2 de auxiliis disp.
8. n. 9 inquit hoc implicare, n. 13, ergo infi-
nitas cogitationes non afferri praesentes sibi praesentes, quamvis sint praesen-
tes aeternitati. [illegible] exprimit praesentiam realem
rei aeternitatis, et partium inter se.

Dico 2. Sa 2a defendens futura esse semper
realiter praesentia aeternitati [illegible]. ad hoc probandum adverte adverbia

Semper lib. 12 de ciuit. c. 15 idem ee ac si tempore, et 2° S. Anselmum in Monologio c. 29 idem ee, ac æterni ee, seu nunquam non ee, sed sine prin. et fine ee: ergo particula semper addita æternitati, et modificans coexistentiam Creaturæ cu æternitate, addit aliquid in propria significatione quod non affert æternitas sumpta in se. Quia falsum est. ergo probatur. ergo superfluè adderet particula semper, si solo significaret idem, quod æternitas sumpta in se. pr Conclusio sumit. Creaturam modo non existentem, et postea existituram semper coexistere æternitati, sic sumitur esse affirmare quod caput præsens toti animæ rationali præsens est omnibus partibus eius præsens est anima rationalis. Qa fuit et erit Creatura coexistentem æternitati in propria temporis duratione coexistere æternitati in tempore. nulla enim Creatura aggijnabilis è, quæ adæquate præsens sit cum æternitate.

Dico 3°. Propositio 3ª affirmans fuisse ee ab æterno, sive ex æternitate, negatur præsentia æternitati. pr Ca quæ enunciat Creaturam ab æterno ee præsentem, et coexistentem æternitati; sed hoc sumitur. Conclusio fa. pr. maior constat ex terminis. minor pr. nulla Creatura datur ab æterno existens, ergo nequit ee coexistens æternitati ab æterno, nisi extiterit ab æterno quod id sumitur. minor pr. sic coexistentia in tempore petit dicere existentiam in tempore. ita coexistentia ab æterno petit dicere existentiam ab æterno.

Dico 4° mus 4 dicendi repugnare fuisse ee iam, seu nunc respectu præsentia æternitatis sustinendo ... pr. l. particulæ illæ modo, iam, nunc efficiunt præsentiam Creaturæ in æternitate in eo tempore, quo in quo ... sed in eo tempore Creaturæ non existunt, ita se d

Sed [illegible] Est fuisse dicere: Creaturae nunc
[illegible] praesentes aeternitati; maior propter illae particulae significant
tempus praesens, et significant aeternitatem pro hoc tempore, atque
pro a parte. Si quis diceret Creaturae antea fue=
runt praesentes aeternitati, vel, postea erunt praesentes aeterni=
tati: tales particulae non verificarent, si solum pro tempore
praesenti daret coexistentiam, et praesentiam; nam tales par=
ticulae indicant praesentiam, non ut cumque sed praeteritam, aut
futuram. Et aliae particulae iam, nunc, modo non veri=
ficarent de Creaturis futuris, quarum praesentia dabitur, quando ipsae
in se existunt.

Dices cum Granado eas particulas
non significare tempus praesens, sed nunc aeternitatis, ita
ut sit sensus futura in nunc aeternitatis coexistunt deo.
Contra est primo illa particula nunc denotat tempus, in quo crea=
turae futurae coexistunt aeternitati, sed istud significatum per
particulam non est praeteritum, nec futurum, Ergo praesens. maior constat
ex significatione terminorum. minor probata manet. Secundo illa particula
Nunc ut affert in ea propositione non cadit supra aeternitatem,
ibi non assignat legitimus usus illius propositionis atque pro non
sunt aequipollentes hae duae propositiones futura sunt nunc praesentia aeternitati.
vel futura sunt praesentia in nunc aeternitatis, quia prima modi=
ficat praesentiam futurorum cum aeternitate pro aliquo tempore
determinato. secunda modificat aeternitatem, et hanc accipit pro eo, quod
formaliter importat aeternitas absque formali successione et divisione partium.

Ergo non propositio quippe consequentia illa de propositione. 8 = Et haec propositio

vera est futura, praesentia, existentia sunt in nunc aeternitatis

quod sumit aeternitatem ad quae coambientem omnia tempora absque

dilatione; non tamen haec propositio vera est, futura sunt nunc praesentia aeter-

nitati, et nec haec propositio est vera. Loquitur de futuris futurum ante

fuerunt praesentia aeternitati, sed haec loquitur de praeteritis praeterita

postea erunt praesentia aeternitati. Ergo sicut haec propositio non est vera, fu-

tura nunc sunt praesentia aeternitati.

Dico 5° propositio 5a asserens futura ante-

quam sint realiter coexistere aeternitati falsa est. Nam ipsa enun-

ciat coexistentiam rei creatae cum aeternitate ante eiusdem rei

existentiam, quod certe falsum est. Probatur, si coexistentia daretur

ante existentiam rei creatae, sive ab aeterno daretur non existentia

itaque ab aeterno dabitur coexistentia rei creatae, quod a nullo ad-

mittitur. Dico 6° propositio 6a ut futurum

est praesens realiter aeternitati, sive coexistit aeternitati verum sic

admitti, quod probo duplici via. 1a quia propositio indefinita in

materia contingenti aequivalet particulari, et ea propositio vera est pro eo

propositio [illegible] indefinite, quod non deerat quando futurum coe-

xistentia: ita est in materia contingenti, nam coexistentia rei creatae

cum aeternitate contingens est, et eiusdem rei existentia, ergo aequi-

valet particulari cum modo lata huic propositioni res futura aliquando

coexistit aeternitati, et haec vera est, ita et altera. 2a via

quia: verbum de praesenti (ex summulis) ampliatur ad

futurum, existens, vel si dicas Petrus est albus, ad eius veritatem suf-

ficit futurum, sive futurum esse album. Ergo haec propositio vera erit, futu-

rum

verum ē praesens aeternitati, et tamen in hac dictione temporis praesentis non sit, in seqq. praesens erit. Ad 3. ut in hac propositione non invenitur aliqua particula modificans, et cogens audientem ad intelligendum, quod talis propositio loquatur de tempore, in quo profertur propositio. imo ex regulam summulistarum verbum illud ampliatur ad futurum, et praeteritum. Ad 4. ad illius propositionis veritatem sufficit, quod pro aliquo temporis differentia dei coexistentiae. sic dicimus omnia fieri in tempore, correre extra tempore. Et non omnia eodem tempore fiant, aut currant eidem tempori. ergo sicut verum erit affirmare omnia coexistere aeternitati dei. Ad primi anni hic, neque cum omnia dicantur aeterna, aut futura pro ordine ad tempus aliquod praesens, ideo mirum non est, quod tempus praesens ampliet ad praeteritum, et futurum.

Quod si dices: ergo sicut tempus futurum poterit ampliari ad praeteritum, etc. Unde haec propositio Deus currit erit vera, eo quod Deus cucurrerit: hoc falsum et id unde infertur. Dico. Nego maiorem. Nam futurum non dicitur tale pro ordine ad praeteritum, neque e contra, sed futurum, et praeteritum talia dicuntur in ordine ad tempus aliquod praesens, ex quo oritur discrimen.

Cap. 2.

Ad nulla argumenta contra veritatem istius propositionis: Deus fuit

Opponens: haec propositio vera. Antiquius est praesens aeternitati

...

Aut coexistit æternitati, & ergo Antichristus alicubi existit. probo: bene valet ab inferiori ad superius, ut ille est homo, ergo animal, & sicut illatio contraria, cum fiat ab inferiori ad superius. Probo negatione consequentiæ illatæ, quia argumentum ibi fit ab ampliato ad non ampliatum. in antecedenti verbum præsens sumitur ampliatum, in consequenti sumitur non ampliatum, nam ibi enunciat existentiam pro tempore præsenti, in quo non datur existentia Antichristi; nullum verbum præsens ampliatum in eo accipitur pro tempore præsenti, nisi aliunde sit ex modo significandi ad aliud tempus.

Opponens: Ista propositio Antichristus est præsens æternitati est contingens. ergo verificari debet pro eo tempore, pro quo enunciat in propositione, ut pro præsenti, & quomodocumque accipiatur, falsa. antecedens probatur: nam cum coexistentia affirmet creaturæ existentiam, et hæc contingens sit, coexistentia contingens erit. Et confirmatur: propositio contingens in eo differt a necessaria, quod illa non abstrahit a tempore; bene tamen variat, cuius veritas semper illa manet in quovis tempore. Ad secundam: negatur utrumque. Ad probationem: non est de ratione propositionis contingentis significare tempus determinatum seu aliquod factum tempore determinato, nam plures inveniuntur propositiones contingentes enunciantes aliquid ab æterno, ut in his, et similibus: Deus cognoscit creaturas existentes, Deus vult creare mundum; et ratio est, quia contingentia propositionis sumitur a contingentia rei, seu contingentia status, quamvis sit extitura ab æterno; quia non enunciat aliquid factum

in

in tempore, semper significabit illud tempus determinatum in quo id factum fuerit, quod tunc per adiunctum determinatum, per declarationem aliquod determinatum; at vero in praesentis enunciatione, quae ad propriam veritatem non exigit tempus aliquod determinatum, solum enunciat connexionem praedicati cum subiecto, quae connexio manet, sive hoc, sive illud tempus det[...] hoc est actuale. Modo ad nostrum intentum: casus Antichristus coexistit aeternitati significat autem coexistentiam aliquo tempore determinato, ita tamen ut verbum coexistit amplietur, quare et non significet coexistentiam pro tempore, in quo proferimus, illam significat pro tempore, in quo existebat Antichristus. In his [...] [...] sensus, quod Antichristus coexistit aeternitati adaequate sumptis, sed inadaequate, nam coexistit aeternitati, quod in se existit.

Obiectiones [...] hic [...] est futura nunc coexistunt aeternitati, ergo et haec futurum coexistunt aeternitati. [...] idem [...] quod [...] de praesenti, et futurum [...] tempore praesenti coexistere aeternitati [...] [...] aeternitati; [...] de tempore praesenti, ex dicat futurum pro tempore praesenti coexistere aeternitati. [...] [...] [...] [...] in [...] adverbiis, auferens, et restringens ampliationem [...]

in

100 An 2° = non adē tale ad verbi, 3° potest uti sensu
si ample accipi verbum praesentis temporis.

3° Oppositione probatur: in deo invenitur
praescientia futurorum, quae praesupponit existentiam verum
ad illam. Prob. quia praescivit Deus ab aeterno
rejectionem Judae, ipsius reprobationem, quam praescivit. Accedit
Authoritas S. Augustini Lib. 5 de civitate Dei c. 9
sed praescientia verum futurarum, antequam fiant
futura poterunt dici praesentia, antequam fiant. Resp.
effectus contingentes futura in se non esse praesentia futuro-
rum, quia sint futura in Dei praescientia, sed dici
futura in re, quia non dum facta, sed facienda.
Ita ergo praescientia Dei scit contingentia futura
in ea differentia temporis, in qua existunt. Sic S. Aug.
solum dicit praescientiam futurorum, quae existit scientia, antequam
existant futura.

4° Oppositione probatur: nil coexistit alteri actu, nisi
etiam illud existat, sed futura non possunt coexistere
aeternitati, ergo probatur coexistentia est duorum simul-
tanea existentia. Unde videmus, quod duo existentia
tantum in eodem instanti, sibi coexistunt, et e contrario, quod
non existant in eodem instanti, sibi non coexistunt. Et re-
pugnat dari coexistentiam, nisi sit duorum existentia, ita
affirmari nequit, duo sibi coexistere in loco, nisi uterque
sit in eodem loco; sed res futurae non habent exi-
stentiam. Ergo nunc futura coexistere aeternitati. Resp.

Resp.

explicando [illegible] de novo [illegible] verificatur coexistere

aeternitati nunc: [illegible] verum tunc incipit [illegible]

[illegible] firmam coexistentiam aeternitatis quando

producitur [illegible] verum haec [illegible]

existentiam est valde antequam existat [illegible]

per coexistere aeternitati [illegible] existit [illegible], sed an

verificatur de re [illegible], [illegible] verificatur

de re [illegible] [illegible] non nisi

[illegible] cum [illegible] existat [illegible] tempore, quo enuntiatur

[illegible] [illegible] tempore, quo existit [illegible]

[illegible]. Ad hoc ut verificetur [illegible] enuntians co-

existentiam duorum, sufficit, quod ea duo se existant

[illegible] tempore enuntiationis [illegible]; sed non requiritur

quod se existant, [illegible] existit [illegible] enuntians, ut

patet in hac [illegible] Antichristus coexistet aeternitati

quae de [illegible] existit, cum [illegible] de [illegible]

[illegible] non existat. Haec [illegible] Antichristus coexistit aeter-

nitati [illegible] ad aeternitatem [illegible] et ideo Antichristus

coexistit [illegible] tempore.

[illegible] tempore enuntiationis [illegible] [illegible] tempore [illegible]

existit [illegible]. Ad [illegible] res [illegible] tunc habet exi-

stentiam [illegible] tempore quo [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] antecedenter,

[illegible] [illegible] existentiam [illegible] [illegible]

qui-

Quare licet non existat Deus, quando existat verius quam successive existit, quia existunt, ut manifestum est. Unde haec non est bona illatio: Deus coexistit aeternitati, ergo existit in ea. Quia fit argumentum ab amplo ad non amplum; valeret tamen si inferretur existit in ea quia aliqua durationem temporis.

Opponere 5°: Gabrielis non coexistit Antichristo, ergo nec creatura futura non coexistit aeternitati. Probatur consequentia: licet duratio continens [illegible] indivisibilis, et aeterna ante et post, cui coexistunt creaturae praesentes praeter [illegible] mundi [illegible], et totalis duratio ambit omne [illegible] aeternae durationi Dei non coexistit Antichristus. Probatur consequentia: durationi Angeli non coexistit creatura futura, quia non existit quando existit duratio Angeli; ergo non aeternitati Dei [illegible] non coexistit aeternitati Dei creatura futura. Confirmatur: creaturae non existunt in loco non possunt nec Deo coexistere in loco, alioquin aut Deus abesset a loco, quod repugnat, quia creatura non est in loco ut supponitur, et tamen nullo assignabili creatura futura coexisteret Deo in loco. Ergo similiter non coexistunt creaturae futurae aeternitati Dei; probatur consequentia quia sicut aeternitas ambit omne tempus, sic immensitas Dei ambit omnem locum. Sed hoc non sufficit ut creatura futura coexistat Deo in loco, ergo nec sufficit ut coexistat aeternitati Dei.

Ad hoc argumentum aliqui admittere futura coexistere Deo, seu durationi Angelicae, ita Silvester [illegible] negantque. Ad quod [illegible] admitto ibi posse haec durationem permanentem indivisibilem et aeternam ante et post negoque; poste animadvertendum [illegible] haec [illegible] creatura futura coexistat aeternitati Dei, et requireretur

enunciari eum veri. Hoc creatura summa exis=
tit quo Angeli discrimen inter sint est. Ad verum
firmam talis perfectio non sufficit permanentia indivisibilis et
aeternitas durationis sed requirit totalis naturae, et independen=
dentia durationis permanentis indivisibilis, et aeternae, quae reperitur
in aeternitate Dei et non in creatis durationibus. cur haec in=
dependentia, et immediate naturae educat ad verum firmum illius [illegible] =
sic declaro. quamvis creatura existat, si non exis=
tat primum (quod ab alio pendeat) non erit omnino creatura exis=
tit quo. et nec hoc semper erit vera aeterna, et in facto si per=
mo [illegible] Hic creatura summa vel Antichristus non quo Ange=
lici existentis. Antichristus existit quo. siquidem dicitur
contingens, et fallibilis est existentia sui Angelici. Tale
discrimen fuit notat Molina 1. p. q. 14. ar. 13 disp.
14) in eo ultimo debet, quod existentia vel creatura sui
Angelici est ei ex parte alio contingens; essentialis vero aeter=
nitas ex parte Dei aeternitatis, a qua omnes aliae durationes pen=
dent. Ad istam veni Soto. Zumel. 1 p. q. 14.
ar. 13 disp. 1. ad 14. Gonzalez disp. 73 n. 32
neque primus. natura aeternitas est mensura omnis temporis im=
mensitas non est mensura omnis locorum. haec responsio fuit v=
[illegible] pugnat cum Theologis, et SS. PP. S. Dionysio
de divinis nominibus c. 9. dicente: Dei magnitudo locorum
rerum finit Augustino l. 83 Q. q. 20
in illo sit potius omnia quam ipse alicubi
Origene l. 1 in Job super ea verba fac tum

tz ē quasi illud re secundarius continet Magnitudo

S. Th. de divinis nominibus. Deus dicit esse sim

pliciter magnus secundum locum in quantum

continet omnem locum. pr. 2o nequit ostendi appa

rens discrimen cur aeternitas sit mensura

temporis, et immensitas non sit men

sura loci [illegible] [illegible]. debent quoad

hoc aliter [illegible] videlicet [illegible]. Exemplum

ratio fiat inter tempus et locum temporale

in loco accepto [illegible] futura et praesentia

locorum praesentia neque [illegible] actualiter

in [illegible] huius mundi [illegible] tempo

ribus. Si [illegible] [illegible] tempori [illegible]

verita de futuri: idem dicendum est de locis

creatis in immensitatis, ac de temporibus

in aeternitatis quare si [illegible] quod

[illegible] futura [illegible] aeternitati ita [illegible]

[illegible] locus futurus coexisti aeternitati, si [illegible]

ratio fiat [illegible] inter locum, et tempus, [illegible] res existentes

in loco, et tempore; sic [illegible] nullum discrimen; neque

[illegible] res existentes in tempore [illegible] praeteritis aut futuris;

sic res existentes in loco [illegible] praeteritis, aut futuris [illegible] partici

pant [illegible] [illegible] futuritionis aut praeteritionis, quare

[illegible] e [illegible] de rebus futuris in tempore, coexistant aeter

nitati, ita de rebus futuris in loco, [illegible] poterit [illegible].

[illegible] [illegible] aeternitate [illegible] [illegible]

tem-

tempore, ergo res debet prius coexistere illi tempore, sed tempus coexistit ei per hanc propriam existentiam, ergo aeternitati coexistit ante per hanc propriam existentiam. Ad 1m. tempus est aeternitatis particeps; et ideo aeternitas prius intelligitur mensura rei creatae, quam tempus. Ad 2m. prius causat effectum absolutum, quam a particulari, ergo res prius mensurabitur aeternitate, quam tempore. propter eadem idem effectum prius provenit ab universali causa, quam a particulari, quia est illius causa. [illegible] si aeternitas est illius mensura prius ad eam provenit, quam a tempore, hoc argumentum contendit in eo, quod res coexistant aeternitati ut eius [illegible] quod coexistant ab aeterno, ac proinde sic illi satisfacies concedendo antecedens. distinguo consequens prius in sensu [illegible] tendit eadem concedo consequens prius alio pacto nego consequens. instantia aeternitas est mensura illi tempore, quia plura, quae non mensurantur tempore, mensurantur aeternitate. nihil vero dat quod non mensuretur aeternitate. ex hoc non infert entia creata prius coexistere aeternitati, quam tempori. [illegible] item dat prioritas, nam bene valet Deus existit, aut existet ipse, ergo coexistit aeternitati; non vero ergo coexistit tempori. quia stante Dei existentia potest non esse existentia temporis. [illegible] existentia Dei [illegible] cum divina aeternitate quoad coexistentiam datur mutua [illegible] nam bene valet existit Deus ergo coexistit aeternitati, et e contra coexistit Deus aeternitati, ergo existit ipse; aut saltem existet. ex dictis patet ad argumentum.

[illegible] Opponens [illegible] futura nunc coexistunt aeternitati [illegible] admittit [illegible] caverit [illegible] potiori titulo accommodant aeternitati, quam tempori.

Ex

quod admittunt vij sij. antequam instearum durant: valde superat imperfectionem creature duratio. Et ea verba potioritatis commendant aeterne durationem. hoc argumento contendimus negando eos posse admittere verum sum; nam idem est, audiens creaturam futuram existere in nunc aeternitatis.

Nego Ansi. Ad probationem nego ans. Ad eius probationem. Verissimum fuisse est ad docendum, ea verba illi prolata potiori titulo applicanda esse aeternitati, quam tempori, quod aeternitas superet imperfectionem creature durationem; nam possunt ea verba ita proferri, ut non explicent verum sum in diiternitatis. aliud quidem est nunc existere aeternitate diam aliud nunc futurum coexistere aeternitati dei. quia cum afferunt diversos sensus ut manifestum est. Primus verificatur, non 2us; nam in 2a denotatur creaturam futuram coexistere aeternitati pro tempore, quo proferuntur, quod certe falsum est. nec ea particula nunc ut sup. dixi potest modificare coexistentiam rei futurae pro tempore presenti.

Cap. 3

Obiectionibus similitarum occurrit

Contendimus similiter, omnia coexistere aeternitati ab aeterno, itaut futura antequam sint, et praeterita postquam fuerunt coexistant aeternitati ab aeterno. hoc argumento ducuntur Gonzalez Alvarez. Navarrete, et Nazarius.

Obiicies primo plura testimonia S. Scripturae Iob 14 n. 5 numerus mensium eius apud te est, ubi S. Gregorius quomodo apud omnipotentem deum ex substantia stant, apud eum et numerus mensium exhibetur. Ecclesiastici 39 n. 24 opera omnis carnis coram illo, et non

quic=

quicquam abscondiatur ab oculis eius, à saeculo usque ad saeculum respicit. ubi sermo de aeternitate habetur, ad quam non sufficit aeternitas obiectiva, sed ulterius requiritur coexistentia realis. Ad Hebr. 13 v. 8 Christus quem heri et hodie ipse et in saecula. Isaiae 46 n. 11 dicitur de Deo quod facit ventura. Ad Rom. 4 n. 16 dicitur de Abraham, Deum posuisse eum patrem multarum gentium, qui (idest Deus) vocat ea, quae non sunt tanquam ea, quae sunt. ubi Alvares ait de futuris loquitur, ac si essent coexistentia futura de praesenti est ab aeterno.

Cetera testimonia facilem expositionem admittunt: in 1.° loquitur Iob de praesentia obiectiva, quod colligitur ex v. 5.° non ait esse apud Deum alte menses, sed numerum mensium; ac si diceret ipse numeraverat menses. 2.° id indicant verba sequentia constituisti terminos eius, seu ut exponit Anselmus lib. de concordia c. 1. ad medium: quoniam Deus non fallitur, nec videt nisi veritatem, dicitur constituit. Stant ergo habentia obiective, non realiter, quia terminus stet, et habentia entia stent in aeternitate virtualiter coexistentia ea non è stabilitas entis habentis, sed solius aeternitatis. Hinc constat falsitas dicarum sex que admittunt adversariis. 1.° è entia successiva stare realiter in aeternitate ab aeterno. idest sine principio in infinitis temporibus. 2.° entia redacta in nihilum adhuc remanere secundum actualem suam existentiam in aeternitate. in 2.° testimonio ea verba evangelistae exprimunt praesentiam obiectivam verbi ex capacitate contemplantis, quia sic declarat S. Augustinus in ps. 49 super ea verba pulchritudo agri mecum est apud Deum ecce

dixit

× quod nobis innuitur

dici; quia antequam crearentur, omnia erant nota, et scientia intuitiva exigit praesentiam rei in proprio tempore determinato, non in existentia praesentia per coexistentiam realem earum notitiae. Ita de fide est, Deum vidisse ab aeterno omnia creata; quamvis haec ab aeterno non extiterint.

Ad 2um. Ex testimonio Ecclesiastici, ipso quod Deus fecerit in tempore saecula, infertur ea non esse praesentia per coexistentiam ab aeterno, nam esse rei vere praedicamentum in tempore, implicat quidem inveniri ex parte Dei aliquod esse coexistens Deo ab aeterno, et quod tale esse fuerit productum ab aeterno.

Ad 3um. Testimonio Pauli non dicitur facta praesentia realis eorum praesentia, sed de effectivis Dei volitis ab aeterno existentibus, ut exponit S. Fulgentius lib. 1. ad Monimum, c. de immutabilitate Dei cognitionis ab aeterno existentis. Ad 3um. Verbum posuit refert ad internum tempus, idest decretum ab aeterno existentis, quo disposuit Deus constituere Abraham patrem multarum filiorum.

Obiicies 2o. testimonia SS. PP. S. Augustini in soliloquiis c. 29, et Alvarez praesentiam facit in his verbis: quod ego per successus temporum, et temporalibus hinc ad mille annos huius temporalitatis expecto in aspectu aeternitatis tuae iam factum est, et finitum iam factum est. Haec verba nequeunt exponi de solo [illegible] scientia divina, quia dicit S. Augustinus, futura iam esse facta. Ergo debemus recurrere ad praesentiam realem. Confirmatur ex testimoniis SS. PP. docentibus in Deo non esse praescientiam, sed scientiam, eo quod praescientia est futurorum, et scientia praesentium. Ergo in Deo nihil est

c futurum, sed ut praesenti. Ad 1. testimonium
S. Aug. Resp. quod praesentialitas dicta clarè ex-
primit in iis verbis in aspectu aeternitatis hic ex-
futura dicit iam facta ab decreto divino ab aeter-
no existens. Ad 2. Resp. ss. PP. docere, futurum
futurorum esse obiectum cognitionis creatae, non divinae: et praesens
esse obiectum cognitionis divinae, clarè insinuant, quid intelli-
gant nomine obiecti futuri, et praesentis. Ad 3. Resp. idem
male obiectum vocant futurum, ut praesens, et indi-
stinctionem in eo. in S. Thomas hic q. 14 a. 13 ad
futurum ut futurum considerat ut nondum delatum ex se
10 de malo a. 16 futurum ut futurum quod nondum habet
esse in seipsis, seu nondum habet esse delatum in seipsis.
eadem q. scientia divina futura habet esse praesens in [illegible]
[illegible] et divina habet praesentialitatem, sed esse ex creatis habet
esse delatum. Ostenditur 2. Ad 4. Resp. Deum sui cognitione
esse praesens futurum, ut futurum sed absque praesentialitate, in
ut Deus cognoscat futurum, et non praesentialitatem, sed deus
cognoscit futurum ut praesens in propria temporis differentia, evidenter
[illegible] cognitio etiam esse perfectissima scientiam, non praesentia in
[illegible] d. 91 c. 9. quem inutiliter impugnat Gonzales.
Ad 5. futurum ut futurum independenter a praesentialitate nisi
cognoscatur, nisi imperfecte, id est non cognoscuntur a Deo ut fu-
tura. Adde SS. PP. non admittere duplicem praesentialitatem
[illegible] 3. obviam ad aeterna. 2. 3. propriam cuiusque rei creatae in
tempore, n. 3. aliam realem ab aeterno; cum dictis ostenditur
[illegible] docentes, quod si Deus scit videretur
praecedens per aeternitatem ipsam obiecti futuri existentiam, talis
scio

scia docet p[rae]sentia ut d[ic]itur ex testimonijs Sanct[ae]
Script[urae] reportatis in hoc cu[m] admittunt SS. PP. in deo
certo res p[rae]creans, p[rae]ordinans, p[rae]destinans, p[rae]definiens.
Obijcies 2°: aeternitas e[st] infinite simplex
indivisibilis, tota simul absq[ue] successione continens o[mn]ia tempora
o[mn]ia in se [illegible] quia creatura p[rae]sentia aeternitati. pr[aeter]ea
aeternitas n[on] continetur indivisibilis est o[mn]ia creata
quidem in tempore [illegible] creatur alicui rei, [illegible]
ab aeterno [illegible] eo ipso quod aeternitas tota
est et simplex infinita, implicat incipere in tempore
et implicat continere aliquid in tempore n[on] [illegible]
p[rae]sentiale ab aeterno, q[uia] iam ab aeterno n[on] pertingeret
temporis [illegible] aeternitas n[on] [illegible] infinitum in linea du-
rat[ion]is [illegible] aliquid ei accresceret [illegible] temporis
pertinens ad propriam rei durat[ion]is. Ut facilius [illegible]
[illegible] [illegible] argu[mentu]m advertere duplicem in-
veniri continentiam rerum creatarum in aeternitate. altera e[st]
durat[ion]is creatae in aeternitate ut [illegible] exemplari, et men-
sura, altera in r[ati]one p[rae]sentiae, et coexistentiae. [illegible]
[illegible] p[rae]senti infinito. de 2a [illegible] adversarij, et satis
[illegible] p[rae]sentiae [illegible] = de 1a Sermo [illegible] d.
2a in hoc ax. 13. distinguamus continentiam virtualem o[mn]ia
tempora quoad p[rae]sentialitatem, et coexistentiam in actu 1°
[illegible]. continentia actuali, seu in actu 2° negamus.
aeternitas [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] p[otes]t esse ab aeterno [illegible] p[rae]sens cuilibet rei, si ab aeterno
existeret [illegible]; sed id n[on] h[abe]t in actu 2° nam aliquando caret hac
actualitate, in defectu sui, sed n[on] ex [illegible] p[rae]sentia [illegible] [illegible]
im-

immensitas Antixpo, qui modo non existit in Loco, nec hoc arguit

imperfectionem aliquam in Deo, quod etiam in tempore ipsi attribuantur

denominationes extrinsecae provenientes, et pendentes ab aliquo termino extrinseco.

Ad confirmationem de ratione aeternitatis sive continentia virtualis eius

ab aeterno est tota simul, et infinita, cui nihil accrescit in tem=

pore succedente, at continentia in actu 2° admittit variationem

incepcionis, desitionis, successionis; non tamen hae variationes prove=

niunt a duratione aeternitatis, sed a termino extrinseco. in hoc sensu, quod

Creaturae inceperunt in tempore, deus incepit habere

actualiter coexistentiam, quam ab aeterno non habuerat.

Obiicies 3°. ita se habet immensitas ad Locum

sicut aeternitas ad tempus, sed immensitas continet ad sum praesens

actualiter physice omnes differentias Loci. ergo aeternitas actu continet praesen=

tiatur physice omnes differentias temporis. Confirmatur 1° eo ipso quod aeternitas

tota est quidquid comparatur ad aeternitatem comparatur ad to=

tam aeternitatem, ergo quod non coexistit aeternitati ab aeterno, etc.

si res futurae non coexistunt aeternitati ab aeterno, non erunt in

tota aeternitate coexistentes. Confirmatur 2° qui videt mul=

tos homines successive transeuntes per viam, non videt omnes simul prae=

sentialiter, quia dum sua visionis non est tota simul: quare si visio

tota simul esse posset, simul coexisteret visio per respectum illis transe=

untibus: quamvis non omnes simul transirent, ergo cum aeternitas tota

simul existat, simul coexistit omnibus rebus labentibus successive.

Respondeo haec duo attributa non se habere eodem

modo quoad omnia, ut patet ex superdictis: distinguo minorem im=

mensitas continet actu omnes differentias Loci actualiter existentes concedo

minorem actualiter non existentes nego minorem. aeternitas etiam non continet

ab

ab æterno durat temporis non existentis aliter adhuc indiui=
duo sua verificat de futuris; quod coexistant æternitati
idest existentiæ in ipsa serie temporis dati, quod non verificat fu=
tura coexistere æternitati ab æterno ut attendunt ad versum
dad paritatem aliquam, quod et immensitas non correspondet modo ex=
tensioni futuri loci et tempore, quo non existit. itaque æter=
nitas futuri durationi loci et tempore, quo non existit. Ad
3 confirmationem distinguo ans. comparatur ad totam æternitatem adæ=
quate. inadæquate concedatur, nam futurum non correspondet, per=
tinet ad totam æternitatem. Nam quæ modo est futura, non coexis=
tunt per æternitatem, ergo modo creaturæ præsentes correspondent:
so futuris præsentia toti æternitati inadæquate
sive aliquas ipsius partes. Ad 2 confirmationem ex exempl.
citat S. Thomas de verit. q. 2 ar. 12 , sed illud
aliud Gonzales, apponens verba ipsius S. Thomæ. exem=
plum illud so vocatur præsentia obiectiva non realis. et ideo audit
S. Thomas oes st præsentiatum videri, quod S. Thomas so
admittit simultatem intentionalem, et præsentialitatem obiectivam.

Obiicies 3o Angelus indiuisibilis præsens loco
dato. Sed etiam æternitas indivisibilis præsens durationi dato,
et eius per præsentiam, præteritis, et futuris. Resp. dist. ans. et
totum si attendatur ex parte correspondentiæ ex parte dicto æternitatis
et substantiæ angelicæ; datur vero diversitas ex parte terminorum
quibus correspondent: nam angelus indiuisibiliter correspondet spatio dato, et
existenti; æternitas vero per successiue fluentibus. unde
sicut existentia habet partes successiuas, sic coexis=
tentia ad illas est successiua non per successionem ex parte æternitatis

sed

sed per successionem extrinsecam. Ita Angelus coexistit succes-
sive spatio dilatato per motum localem.

~~[illegible]~~ Dices 6° aeternitas mensurat omnia

Sed implicat aeternitatem denovo mensurare aliquid an-
tea non mensuratum, quia iam mensurare unum post aliud,
ac proinde esset mensura successiva, et repugnat aliquid
denovo coexistere aeternitati non coexistens ab aeterno. Ut
res futurae [illegible] praesentes ab aeterno vult Deus [illegible]
[illegible] praesentes aeternitati [illegible] eius [illegible]. Ex [illegible] praesentia [illegible]-
tiva ab aeterno admittenda est praesentia realis ab aeterno. [illegible]
neg. maiorem [illegible] aeternitas est omnium durationum mensura [illegible]
doctrina Theologorum hic [illegible] art. 2° non in
esse mensurae, nam mensurare pertinet ad [illegible] re-
praesentis quantitatem mensuratam, et ideo [illegible] 2°
docuit, non dicimus ulnam mensurare pannum, sed non ul-
nam mensurare pannum [illegible] non infert coexistentiam realem rerum
creatarum ab aeterno, sed solum donum, quod Deus ab aeterno
sua cognitione repraesentat rerum durationes praesentes, praeteritas, et
futuras, et cognoscit earum quantitatem. Ad confirmationem di-
stinguo de praesentia reali actuali [illegible]
[illegible] nego; si de reali non actuali, sed virtuali [illegible]
[illegible] concedo antecedens. Ex hoc nihil infertur.

[illegible] Instabis: res existunt [illegible] ad mo-
mentum ipsius aeternitatis; ergo non distinguendae res quae coexi-
stunt in aeternitate a rebus quae existunt in seipsis, seu in spatio
temporis [illegible], quod aeternitas est tota simul, [illegible] res hic simul [illegible]
[illegible]

existentias. [illegible] Deus [illegible] unaquaeque res existi=
[illegible] correspondeat, [illegible] alterius: itaque res creata non
debet existere ad aeternitatem, qua existit Deus. [illegible] falsissime
affirmaret quis, si diceret: [illegible] debere esse existentiam ad [illegible]
[illegible] realis existentiae illam rei [illegible] propriam, et sibi propor=
tionatam existentiam coexistentem aeternitati.

[illegible] obiicies: res prius existunt in
aeternitate quam in seipsis, [illegible] antequam in se existant, [illegible]
propriam existentiam: [illegible] res existunt in aeter=
nitate tanquam in mensura [illegible] perfectius rem
temporalem. [illegible] aeternitas mensurat res creatas immediate
se ipsam independenter à tempore. [illegible] existentia rerum
in tempore [illegible] realis, aut [illegible] sine quam adhoc
ut res creatae mensurentur aeternitate [illegible]; [illegible]
ab extrinseco [illegible] Deus res sibi praesentes, [illegible] ab intrinseco,
[illegible]. [illegible] his argumentis [illegible]
[illegible] satisfacias, adverte 1° mensuram multipli=
cem esse: aliam perfectionis, in qua acceptione Deus est men=
sura creaturarum: aliam extensionis, ita ulna: aliam
multiplicitatis, et sic unitas, et numerus: aliam durationis,
qua ratione aeternitas est mensura durationis creaturarum.
2° [illegible] multiplex est: alia virtualis activa,
alia exemplaris, alia localis, alia durationis et unaquaeque
[illegible]

tur

tota nostra contro = reducitur ad mensuram durationis creaturae et continentiae eiusdem durationis in actu 2° an scilicet creatura antequam fiat, coexistat in actu 2° ad aeternam aeternitatis durationi. Modo ad argumentum nego ans. Ad 3 probationem distinguo consequens in potentia in actu 1° durative. in actu 2° nego. At ex potentia in actu 1° quod est ea libera non scilicet inferre ... habens in actu 2° ut per se notum: nam stante tota virtute libera in actu 1° potest non poni effectus. ad 3 scilicet aeternitas quoad actum 1° nullo pacto pendet ab aliquo extrinseco. Caeterum quoad actum 2° importat ipsa aeternitas aliquid extrinsecum, sine quo intelligi nequit actus 2° ita Deus ut non potest creare, non pendet ab aliquo extrinseco. bene tamen ut creet actualiter. Ad 3 sumit solum existentiam actus 2°.

Quaestio 6.

An coexistentia futurorum contingentium sit aliquo pacto ratio, ut Deus intuitive illa cognoscat

Advenimus ad 2 disputationem quam facilime negotio expediens, negata coexistentia futurorum contingentium ab aeterno, non ergo talis praesentia realis potest esse ratio cognoscendi intuitive absolute futura, quia scilicet talis praesentia non datur, cum tamen Deus

Deus intuitive cognoscat absolute futura.

+ X Modus difficultatis examinandae hic est. Stat dato, et non admisso existentia reali rerum creatarum in aeternitate ab aeterno, illa esse non alicui parte, cur Deus intuitive cognosceret absolute futura. 2° an admissa existentia talis existentiae in aeternitate, illa sit ratio, cur cognoscantur futura a Deo intuitive. Duplici modo aliquid potest esse ratio, cur cognoscat intuitive Deum. 1° si supponat talis, ut sit conditio requisita ad intuitivam cognitionem, eo modo, quo existentia rei creatae supponitur ad intuitivam cognitionem. Nam intuitiva cognitio in hoc differt ab abstractiva, quod illa tendit ad rem existentem ut existentem, seu detrahit ab existentia reali rei cognitae. 2° ... procedit ut aliquid cognitum ad cognoscendum aliud, itaut talis rei cognitio per bonam consequentiam inferat alterius rei cognitionem.

X Existentia realis rerum futurarum in aeternitate nequit esse ratio per se requisita ut Deus cognoscat intuitive absolute futura. Ita omnes illi DD. qui negant talem existentiam: et expresse Fasolus dub. 7° Tannerus tom. disp. 2 q. 8 dub. 6 n. 11. Alarcon tr. 2 disp. 2 c. 19. Albis tr. 1. de scien. disp. 6 s. 6 Herize disp. 6 c. 5 n. 82. Molina q. 14 ar. 13 d. 14. Vernon lib. 3 ... c. 18. Villegas ... disp. 3 ... c. 2 ... Lorinum ... Tomith Caires, Nazarius. Aliqui ... Mendoza, Alvarez, Berdu... citati:

X 5. 1. = 11 =

[illegible] cognitionis Dei intuitivae et è [illegible] futuritionis a [illegible] coexistentiâ in æternit.

[illegible] Dicet S. Aver [illegible]: opponitum actu[illegible] defendentes coexistentiam physicam [illegible] accipi dupliciter. Primo [illegible] 2° Et sic importat duplicem existentiam realem [illegible], et creaturae ab æterno futurae: 2° in [illegible] Et sic [illegible] importat existentiam creaturae in tempore [illegible] creatura [illegible] ex parte; ut coexistat realiter æternitati Dei. quando DD. exigunt coexistentiam physicam rei futurae ad actum Dei intuitivum, non loquuntur de coexistentia [illegible] 1.a acceptione sed in 2.a [illegible]. Primo [illegible] sed ex intentione DD: defendentium coexistentiam physicam necessariam, ut Deus intueatur futura: Nam ipsi loquuntur de coexistentia actuali, ut notum erit legenti eorum scripta.

gelar

explicare cum verbis similibus dicendum, et inde
sed potius solum velle dd[...] coexistentibus solam existentiae
rei in se ad cognitionem intuitivam Dei.

[illegible] coexistentia rei
futurae in propria temporis differentia, quae de facto datur, et
est per se necessaria ad intuitivam cognitionem Dei, sicut [illegible] demons-
trat [illegible] accidens; nam [illegible] creatura ducta
in propria temporis differentia coexistat realiter aeternitati; at
[illegible] existere in [illegible] coexistere aeternitati, nec
[illegible] coexistentia [illegible] existentiae;
creaturae in propria temporis differentia, ad hoc [illegible] na-
turae [illegible] coexistentiae [illegible] ad cognitionem intuitivam Dei.
[illegible] parti [illegible] pro [illegible]
[illegible] ad cognitionem [illegible] rei [illegible]
[illegible] existentiae [illegible] omnium in
[illegible] existentiae [illegible]

[illegible] dices: cognita coexistentia creaturae
futurae [illegible] cognoscitur existentia rei futurae [illegible] aliqua
differentia temporis [illegible] coexistentia [illegible] de cognitione intuitiva
creaturae [illegible] futurae [illegible] Verum est [illegible] cognita
coexistentia reali creaturae cognoscitur existentia rei fu-
turae in se [illegible] nam hic solum investigamus
[illegible] coexistentia [illegible] necessaria, ut fu-
turum [illegible] intuitive [illegible] futurum [illegible]
[illegible] existentiam [illegible] Dei in-
tuitivae, quantumvis non coexisteret aeternitati, [illegible]

... tuemur; nam ablata p[er] impossibile tali existen=
tia, adhuc p[er] esset ex p[ar]te obiecti tranquilli spectatis vero con=
nexionibus intrinsecis et dei...

Cap. [illegible] De Obiectionibus [illegible] eiusdem cap=

Obiicies [illegible] cum Adversariis. Diversitate attingens futurum absolute certe ex p[ar]te obiecti, eo quod futurum sit realiter praesens, et determinatum in seipso: [illegible] determinatur, et vero cognoscendi certo futuri, [illegible] cognitioni divinae intuitivae per [illegible] determinatum, et realiter praesens in cognoscenti: Sed determinatio [illegible] futura [illegible]; determinatio est vero, [illegible] futura cognoscendi a Deo intuitive, [illegible] vero, [illegible] futurum [illegible] determinatum [illegible]. Ergo nego [illegible] Ad probationem nego minorem; determinatio nulla alia est vero [illegible] quam futurum absolute [illegible] determinatum esse praesens in seipso, sed illud liberi [illegible] a principio libero se [illegible] determinante ad unam potius quam ad alteram, [illegible] a seipsa, nam tali determinatio [illegible] ex suppositione [illegible] tali. hinc fit determinatio, seu existentia in illa [illegible] videat intuitive futura. [illegible] quod determinatio divina [illegible] coniungat cum futuris absolute creaturae, [illegible] cum neget futuris

alio...

ab eo: et cognitio Dei certa, et infallibilis
ex parte Dei, quia supponit certum, et determinatum
existentiae alicuius temporis diversa, ut advertit hic
S. Thomas q. 14 ar. 13 corp.

Obiicit P. Vasquez: si Deus non
cognosceret futurum per praesentiam ipsi in aeternitate, inferretur
Deum actu cognoscere ex parte cognoscentis, rem quae
est, et quae non est, illam ab omnibus negandam sic probat: Deus
cognoscit rem, quae est praesens per mutuam praesentialitatem in
sua aeternitate et cognoscit illam, quae non est per mutuam
futuritionis actu cognoscere. Respondetur ad probationem illationis
si fit per mutuam praesentialitatem se tenet ex parte Dei cognitionis,
et idem est ac dicere, Deus non solum cognoscit praesentialitatem intrinsecam
rei futurae, sed etiam extrinsecam, nam cognoscit, et rei exis=
tentiam, et eiusdem coexistentiam in aeternitate: itaque si
fit per mutuam praesentialitatem denotet, essentiam, et coexis=
tentiam rei in aeternitate esse priorem ex parte Dei ad
cognoscendum creaturas intuitive, falsum est. Certum est,
quod [illegible] futurum in se existit, per talem existen=
tiam coexistit aeternitati, et ita utrumque cognoscit immediate
Deus, [illegible] cum prius [illegible]
existere in se, quam coexistere physice aeternitati. Eadem
distinctio [illegible] in aliis verbis eiusdem argumenti per mutuam
futuritionis si illa sistens res cognita, [illegible]: quia Deus cognoscit
quod est futurum in suo futuro. si sistens [illegible] cognoscendi
falsum, quia id, quod [illegible] adaequate futurum in suo futuri

ni

n̄ ē rō cognoscendi intuitive futura abs͞te, q̄ sola p̄sentialitas, et existentia eternitatis in ordine ad omnia dria temporis. Vnde fit, deum p̄cognoscere [illegible] cognoscere p̄sentia futura; aut p̄terita, siquidem id quod est p̄ [illegible] dei ē rō cognoscendi intuitive, id est ē in dōs existens; p̄terita, aut futura, et si per aliquid aliud differant inter se, &c. ma.

[illegible] Obiicit [illegible] Navarre. mensura cognit[illegible] dei ē eternitas, q̄ impossibile ē deum cognoscere ab eterno aliquid nisi ut illi p̄sens. Cons[illegible] 1.° impossibile ē deum cognoscere aliquid ut sibi futurum. Sed naturā cognoscit res ut sibi coexistentes. Cons[illegible] 2.° q̄ res in tempore existit, n̄ respicit a deo novo mō: q̄ antea eā respiciebat ut existentem, sed n̄ pot cognosci existentia dei ut p̄sens in tempore, q̄ cognitio diuina exe abstrahit a tempore; q̄ debet cognosci ut p̄sens in eternitate.

R. illius [illegible] omnia. et si eternitas sit mensura cognitionis dei quoad propriam perfectionem intrinsecam, ex hoc n̄ infertur cognitionem diuinam ab eterno respicere futura abs͞te in propria temporis dria: et quod futura habeant coexistentiam ab eterno. ita [illegible] hodie habeam memoriam Adami, n̄ infert Adamum esse p̄sentem. ita docet S. Thomas in ar. 13 deum cognoscere oīa ab eterno sic, q̄ illa cognitio mensuratur eternitate. Ad [illegible] distinguo ans: [illegible] ut sibi futurum creatur nego ans. ut sibi futurum dumtaxat concedo ans. deus respicit rem futuram creatam. nam de re futura abs͞te verum ē affirmare, et quod existet in tempore, et quod [illegible] coexistet creatam eternitati: n̄ tamen cognoscit rem esse futuram dumtaxat, quod ab eterno res futura ē, dei cognitio.

Ad

... strahit distinguo cons: ut existens in re ccdo cons;
ut existens in aeternit. ab aeterno nego cons, et minorem
subsumptam. Ad eius probat: cognitio dia in suo ee reali, explico
abstrahit à tempore, quia non pendet ab illo, nec mensurat illo
sed non abstrahit à tempore roe obi tractivi quantum ad ipsa spec=
ter cognoscere, quae sunt in tempore.

Obiicies in favorem adversariorum
ratio cognoscendi ex parte obi debet assignari ex parte
cognoscenti specialis aliqua ro, ob quam vim heat cognoscendi in=
tuitive futura contingentia: sed haec non alia ex parte dei, nisi
coexistentia realis in aeternit: ergo haec est ro; ob quam deus cog=
noscat intuitive futura contingentia. Min=pr haec ro nequit
ee coexistentia obiva: ergo coexistentia realis. pr ans si co=
existentia obiva esset ro, exhiberes roem fund, de quo dubitatione;
quaerimus, n, undeq proveniat, quod deus sua cognit. ab aeterno attingat in=
tuitive futura contingentia. Resp=mai=pr specialis aliqua ro assignari debet,
ex qua proveniat, deum habere vim in se sibi propriam repraesentandi fu=
turi contingentis in se, et Angelum, aut quamvis aliam creaturam
illam non habere. Dist secd=mai=nego=mai=ro ex parte cognoscenti esse
coexistentia realis, sed summa vis cognoscitiva quae reperitur in deo, quam
nulla veritas latere potest, quae vis non reperitur in aliqua creatura reali.

Obiicies 5° 0° 2 3 u 3. existentia futuri in se re=
quirit ut à deo cognoscatur intuitive: sed ista existentia praesupponit coexis=
tentia futuri cum deo: ergo talis coexistentia requirit, ergo praesupponitur
ut deus cognoscat intuitive futurum absolutum. pr min= nequit existere
futurum in se, quin coexistat realiter aeternitati dei: sed illud, sine quo existentia
ee nequit praesupponit ad illam: ergo existentia realis futuri in se praesup=
ponit coexistentiam realem. mai=pr ex ipso, quod futurum non coexistat deo non
existit in se, ergo nequit existere futurum, quin coexistat deo. Confirmatur
or=

cognitio intuitive attingat futurum absque debet supponi existentia futuri; sed existentia per comparationem ad existentiam futuri supponit existentiam divinam. Et duplex existentia supponitur, alteradli, altera creaturae; haec immanens, altera vero aliis manet; et coexistentia realis supponit, siquidem duplex existentia est coexistentia. Dist. Neg. minorem. Ad probationem distinguo maiorem quia coexistere, idest quia coexistentia antecedat existentiam futuri in se, ut aliquid a se requisitum ad cognitionem intuitivam, nego maiorem; idest quia inferat deductive existentiam, concedo maiorem. Distinguo minorem: Negatur esse sine illo, licet illud supponit, nego; quia negatur quia ab illo dimanet, et inferatur ex illo, hoc pacto ai[...] Negatur esse sine illo, et volunt hinc provenit, quod negata futuritione coexistentiae fundatae inferat negationem existentiae futuri in se. Ad probationem nego primum enthymema, nam ut recte probet argumentum negatur existentia creatura supponat existentiam Dei ut causa, nego consequentiam. Si existentia creaturae divisive supponat existentiam diam divisive, sed non supponit complexionem utriusque existentiae, sed potius illud infert, et causat. Ad probationem coexistentia importat duas existentias collective, non divisive. Unde non infert, quod existentia futuri in se supponat coexistentiam creaturae in aeternitate.

Disp. 4ᵃ

Deus scientia visionis respicit absolute futura in decreto suae voluntatis absolutae existentiae.

Caput 1ᵐ

Aliqua advertenda, et sententiae referuntur.

Ad

Q. Materiæ gravitas, et opinionum diversitas cc= nam

decreti liberi postulat, ut aliqua supponamus ad faciliorem dub.

decisionem. Suppono 1°. alia futura posse esse in triplici

diff. alia, quae pendent à sola Dei voluntate, ut v.g. à causa 2ª

ut creatio Angeli: alia, quae pendent à Dei voluntate praesupponente

concursum indifferentem omnibus causis 2is ad sua opera exercenda;

et ista pendent à causis 2is naturalibus, ut v.g. fumi ab igne pro=

ducendi. Alia, quae pendent à Dei voluntate praesupponente concur=

sum, et à causa 2ª libera, ita ut actus liberi volun=

tatis creaturae, qui ab ipsis procedunt, et à Deo per divinam volit.

Suppono 2°. decretum Dei ad futuritionem existentiae

rerum esse in multiplici diff. aliud est decretum ordinarium

exequutivum Dei, de quo egi in mea de causalitate art. 2. et 3°.

ita Dei volitio praesupponens generales concursus ad omnes causas 2as, sive

liberas, sive naturales. Aliud est volitio Dei efficax antecedens fu=

turitionem effectus. Alterum decretum permissivum, quo Deus permittit peccatum

volitio Dei efficax [illegible] futuritionem effectus alia antecedens omnino, ut quae causae

effectus à solo Deo provenientes: v.g. à Deo, et causa 2ª naturali.

Alia est partim antecedens, et partim consequens, eo quod antecedit futuritionem

absolutam, et supponit ordinariam ejusdem effectus cognitionem per scientiam

mediam de qua dicta art. 4°. de causalitate n. 40. et sequentibus

volitio effectus cuius effectum futurum liberum alienae voluntatis effectus

praedicti, et creatae [illegible] praedicti alicuius medii efficacis, ut cum

Deus [illegible] praedicti [illegible] dari in circumstantiis, in quibus praevi-

Vi=

Volunt cognitionis intendit esse adhuc liberum filium. Aliud exequens immediate effectus effectum liberum intentum, et alterum volit.

Suppono 8. ex parte dictis immediatis ordine.

Est 2ª. diffidentia in Deo invenire libertatem aliam in actu 1º. quae est status, et ad quem est intra Deum, et vi cuius simplici complacentia affectivè attingente obiectum, et potente producere, si id producere ad extra effectum. Alia ratio imperfectionis in ordine ad perfectionem internam Dei volitionis. Alia est libertas in actu 2º. seu actus Dei liber. hic duo importat iuxta probabiliorem opinionem ubi perfectio infinitam adhuc ... in recto, et mutationem physicam in obliquo. Itaque actus liber, quo Deus liberè produxit Angelos et connexum quoddam dicens perfectionem infinitam Dei volitionis, et mutationem physicam ad extra. hanc mutationem duplicem respicit diuina volitio, et diversam causam, et ut obiectum cui, quod affectivè tendit in hoc. 2º. Convenit volitio diuina libera cum diuina scientia, si haec exprimitur, et respicit ipsum obiectum, ita diuina volitio affectivè attingit suum obiectum; differt 2º. à scientia in eo quod scientia respicit obiectum ut effectum, et tamen ex dominio producendum.

Suppono 9. Nos non loquimur hic. An ex cognitione decreti Dei inferatur cognitio futuri effectus, sed an Deus cognoscat in cognitione effectus vi cognitionis decreti, sed an decretum sit medium, quo cognitione immediate cognoscat Deus in ipso et eandem cognitionem futurum filium scientia, qua in Paternitate dicitur Deus cognoscere Filium, sic in ea ex ratione effectum.

Supp=

2. Suppono 1.º decretum divinum quoad res ipsas quodimporrat ... possibile ... tale in ... disponitis posse considerari dupliciter, scilicet vel affectivè, et ... ex dominio in ... intimare ... effectivè ... Sicut est affectibus tendentis in ... nam si ... creari affectui tendentis in sua ... ita velitio divina libera adæquatè in Deo existens, est affectiva tendentia in suum obiectum, eo quod ipsa operetur debet quidquid perfectionis invenitur in velitiè creata:

2. Suppositis 1.º ... doceo, decretum ... omnem effectum futurum sive liberum, sive necessarium, sive a solo Deo proveniens, sive a Deo, et creatura 2.º in decretis circa talem effectum; ita cum Thomistis de ... dependentia ... physica, et decreta ... determinantia, ita Navarrus ... 83. Alvares disp. ... de auxiliis. Naz ... 1.ª p. q. 14 ar. 13 contr. 2.º ... 3.º Vanes ibi ... Alvinda ... 3.º Lumel ar. 13 disp. ... Machin disp. 32 ... 2.º ... 3.º et 4.º Auctores Salmanticenses ... 8.º disp. 8.º dub. 1.º Cornejo ar. 13 disp. 2.º dub. 6.º alij ... tenent eandem sententiam, sed cum discrimine, quod ... decretum antecedens circa futurum ... ut ... in- demnis libertas arbitrij voluntarij creati, ita Scotus 1.º dist. 39 q. unica, ubi ... disp. 84 ... Ricardus 1.º dist. 38 ar. 1.º q. ... Durandus ibi q. 3 ... Trigosus ... dub. 2.º ... Fonseca 6.º Metaphys. c. 2 q. 4 ... 5 ... et 6.º

8 ...

Becanus c. 10 q. 9 = Montoya de scia disp. 25. Aliis et 13 disp. 5 = s. 8 = Moncaeus in disp. 3 disp. 3 = c. 9 = Camerarius tom. [illegible] disp. 2 = q. 1 = r. dub. 8 = Adam in quadripartito disp. [illegible] [illegible] c. 2 [illegible] ja defendit, non posse Deum cognoscere effectum contingentem alterius futurum in aliquo decreto quo voluntas sui medio adequato. ita Bellarminus lib. 2o de amissione gratiae c. 6 [illegible] Molina in concordia disp. 28, et 52 [illegible] effectus [illegible] c. 8 [illegible] in 2 [illegible] c. 6 [illegible] Albertinus tom. 1. q. 2. Theologica ex 4 princ. physico n. 9 = Mendoza q. 1 scholastica n. 6 = [illegible] in opusc. [illegible] difficult. [illegible] dubit. 4. Villegas [illegible] 3 disp. 8 c. 2 [illegible] 3 = [illegible] dicens, Deum cognoscere aliquos effectus in aliqua decreti, non in omnibus. ita Suarez lib. 1 de scientia c. 6 = Vasquez hic ar. 13 dub. 4 Herice disp. 6 = c. 8

Cap. 2

Quid tenendum [illegible] de decreto conditionato proprium [illegible] causis

[illegible] 1. [illegible] conditionata [illegible] experientia [illegible] indifferentiae effectus Requirit esse medium sufficiens Deo cognoscendi effectum liberum [illegible] ita omnes Theologi admodum

hinc

Hinc decursu generale, et refiiciens primo confirmatur ex decreto
generale, quo Deus decurrit cum causis 2is liberis, et illis se
accommodat in productione suorum effectuum, est indifferens ad opposita
extrema, ergo decretum tale non est sufficiens medium, per quod in
eo cognoscatur effectus liberus determinate. [illegible] in [illegible]
[illegible] 2o [illegible] ergo probatur [illegible] 2a [illegible] liberum [illegible] libere
causare postulat [illegible], quod positis omnibus in actu 1o requisitis
maneat [illegible] indifferens ad extrema opposita. Sed decretum istud
posito requisitis relinquit voluntatem creatam indifferentem; ergo tale
decretum nequit esse medium sufficiens, ut in eo cognoscatur [illegible]
[illegible] cognoscatur unum extremum, potius quam alterum. Probatur [illegible] de[illegible]
quod liberum est, agere cum dominio, et dominium ex [illegible]
exigit, ut [illegible] unum extremum, ut possit [illegible] operari
oppositum, alias non operaretur ex [illegible] determinate sed [illegible] non posse
oppositum facere ob defectum alicuius requisiti. Probatur 2o [illegible]
medium ex se [illegible] indifferens ad duo extrema opposita ne-
quit esse sufficiens medium ad cognoscendum determinate unum potius
quam alterum. Sed tale decretum generale requisitum [illegible] esse
medium ad cognoscendam determinate futuritionem nisi quatenus est illud [illegible]
sed in eodem decreto [illegible] continet oppositum effectum. Ergo non est medium
sufficiens determinate ad cognitionem determinati effectus. Ergo [illegible] hoc decretum
non est sufficiens medium ad cognoscendas [illegible] futura. [illegible]
[illegible] reperiri sufficiens medium ad cognoscendum [illegible] de facto

de Scientia futurorum:

Dico 2º Deus [illegible] = Aliquid ut medium debuisse pro de=

creto [illegible] reperire, hoc tamen illud requirit ante

futuris volitionis creatae, sed ante futuris volitionis creatae

tale decretum est omnino indifferens: nam est conditionatum ex parte Dei,

et quasi dependens a determinatione voluntatis creatae, ut producat potius

istam, quam illam volitionem, et tale decretum non est sui omnino indifferens

Nequit ut medium sufficiens reperire determinationem effectum liberum.

Probatur 1ª pars. Nam decamus non nequit Deus

per [illegible] ad operandum potius cognoscere futurum effectum, quia

non futurum, quia [illegible] tali decreto, nam adhuc est possibile ut

potentia voluntatis est, se determinare ad hunc potius effectum, quam ad

oppositum. Probatur 2ª pars = supponendo praeparatur concursus generalis

in actu 1º = supposito voluntas creata vult omittere [illegible]

potest: si potest omittere: ergo tale decretum est omnino indifferens, ergo non

ipso ut medio nequit reperiri effectus determinatus; si non potest: ergo positio

eo decreto in actu 1º voluntas creata libere non operatur, quia

potius voluntas creata non a se, sed a tali decreto determinatur

ut producat talem effectum.

Dices: Deus ergo non videtur generalis determinare futurum

effectum, eo quod non praeparare concursum ad oppositum effectum adhuc

voluntas libere operaretur, nam Deus negaret concursum ad

oppositum effectum postquam provideret voluntatem non operaturam oppositum

effectum. Contra: scientia conditionata est ad effectum conditionate futurum, si enim

erunt=

omissione supponere debet oia, quae sunt requisita ad futurum esse. Tertio omissione, inter quae numerari debet decretum generale

Si scientia media debet supponere tale decretum: non pro talis scientia supponit futurum conditionatum unius extremi, et negationem futuritionis alterius extremi sub tali conditione. Quod simile est

quod antecedat futurum conditionatum decretum scilicet generale concomitans futurum est conditionatum, et quod eadem dirigat ad decretum dicti futuri conditionati libere efficiendum nequaquam autem ad oppositum effectum.

Neque si dirigeret, dictaret tale voluntati nario futurum utpote causandum ex defectu requisiti ad oppositum extremum.

Contra si 2 pro suppositione. in decreto generali, quod Deus est paratus in dicendum causis causis naturalibus necessariis debet respectu futurum unius esse naturalis ponendi, generaliter. pro tale decretum est conditionatum ex parte Dei, conditionum

ut cum illis concurrat ignis, aquae, arbores, quod generandum est ex sui ponendi debitas, ut producat ignis, pro aquae, aut arbores. id declaratur exemplo solis, qui est causa utilis. in sole prius intellectum Deus in positione rerum arborum producendorum, pro mentalia fruendi. Quod sunt in decreto accepto. pro Deo in concurrendi

Dei ut qualis comparit modo currendi solis cum aliis causis inferioribus.

Contra Sed invenio hoc discrimen inter decretum Dei generale comparatum ad causas liberas, et ad causas naturales: quod si comparetur ad causas liberas non est sufficiens medium comparatum sive ad decernendum

Li=

Liberum, sive ad unum, sive ad aliud eius determinatio, et adhuc relinquit indiferentem ad comparandum determinatio probabiliter esse summi,
militis non esse necessarium medium. Et cum aliqui principii
[illegible] actum, videlicet [illegible] esse producendum. Et si
videri decretum [illegible] determinare ipsum prout [illegible] ad
[illegible], tale decretum ut medium. Et cum aliqui principii atten-
dit ipsum producendum, quoniam tunc ingressus ipsius non
se determinare ad alterum effectum, nisi tantum ad quem ipse
determinat esse.

Add.

Add. ad maiorem declarationem precedentium conclusionum, [illegible] tale decretum probabile non necessarium medium
ut in ipso vis repertum esse determinatione futurum et contingens ad-
huc. Nec poterit videri esse determinare futurum inde, [illegible]
deat tale decretum, [illegible] esse nequiret esse futurum, sive liber,
sive naturalis aliis tali decreto. Unde et adhuc [illegible]
requisitum ad futurum esse, si sic deficiat aliquid liber
minime dabit futurum esse.

[illegible] necdum cognoscit esse
liberum vi talis decreti probabilis [illegible] cum conveniam-
dia. explicatio [illegible] docent aliqui [illegible] quod si deus
scit [illegible] reperi fore ut volumus bene operari, cum
si ipse habeat [illegible] decretum dei: [illegible] videat deus habere
[illegible] decretum vi decreti probabiliter, certissime [illegible]
futurum. Hoc [illegible]: tunc non [illegible] medium [illegible]
tali decreto, in [illegible] ea vi [illegible] probabiliter, [illegible]

ex indifferentia eff. ca. deltran in fattis inferan deltra=
ty eff. ℰ. Cz in eo casu tale decretum gratiae ... neq
quit ee medium, in quo cognoscat deus deltrans effectum, an
per tale decretum adhuc relinquitur voluntas indifferens in actu
eff. ... ℰ tale decretum sic acceptum n e medium deltrans, in
quo possit deus cognoscere effectum deltrans.

Dices: poterit deus habere hunc discursum virtualem si habitum effectarum securum pro ad actum amo-
ris illius Mariae, ergo hoc effectum securum. ℰ Maria actum amo-
ris. ibi dat cognitio connexionis ... futuri actus amoris ex cognitione
decreti, simul cum scientia media: tunc deus non haberet cognitionem
deltrans eff. futuri absolute in decreto, et vi decreti ... sed
solo haberet cognitionem illativam, qua cognosceret deus effectum futurum
si ponerentur ordine per utriusque videt scientiam visionis ...
... non cognosceret deus in decreto, et vi decreti ... effectum
deltrans. 2°. tunc poterit deus non ... discursum, sed ...
immediatam cognitionem eorum decretorum ... cognoscere futurum deltrans
eff. ... hoc non est adversum, de qua ... = e.

Caput 3.

Statuitur ... decreta efficacia

... 1. ... 4 ... si accipiatur ... ex ...
... et ... futuri ... neque deus cognoscere effectum
futurum sive liberum, sive ... sive ... a ca ..., sive ...

6

ex 2º = per volitionem divinam esse sumpto prius in ... ex ea esse futurum et non indifferens in actu 2º ad futuritionem, sed non futurum esse. Ergo in ipsa sic sumpta nequit Deus reperire determinate futurum esse. Ante per volitionem divinam esse sumpto prius ut primum quod importat pressice complacentiam affective amplectentis politiam, et potentiam illam producentem, sed non producentem. Ergo est ... indifferens in actu 2º ... per volitionem divinam sic acceptam, quod affert libertatem determinationis, quae adaequate est in primo Deus. Et consequens ex quo primo dictum.

2º Confirmatur ex 3º = in divina volitione efficaci, qua ante Deus amplectitur esse creaturis sive a solo Deo producto, sive a Deo et creatura 2ª = simul, quae affective tendentiam in tales esse, et participantem Deo dono. Deus pro suis viribus = abstractive reperire tales esse futura per Deus volitionem, quae ... perfectionis in volitione creata resecans imperfectionibus, sed volitionem creatam operi, quae affective tendentiae in suum donum, et talis reperit nullum affert imperfectionem. Ergo idem operi Deus volitionem. Similiter in volitione creata sic accepta Deus reperire donum, quod volitione creata amplectitur. Ergo et in volitione divina in affective, et esse amplectentem suum donum Deus illud reperire. Probatur quia non ... volitione divina in sue affective tendentia alicuius doni ipsum donum, sed totam affectivam tendentiam reperit in perfectione infinita Dei volitionis. Ergo in illa, et in illis creaturis Deus determinat effective donum quod amplectitur. Ergo in utraque [illegible] reperiuntur futuritio Angeli et ipsum Angelum mediante divina volitione. Et Deus in talis cognitione non immediate, et tunc reperit futuritionem Angeli, sed in solo actu divino in affective, et esse

amo

amplectentem omnes Angeli: ita scientia Dei cognoscit in volitione

creata sua donum, invita tale donum, et cognoscit Dei mediam volitionem

creatam, quatenus est affectiva tendentia in tale donum.

Ad 2m dicendum. Volitio Dei sumpta in se considerata

non est proprie affectiva tendentia futuritionis Angeli, quia

non futurit. Est tamen ipsa virtualiter affectiva tendentia futuritionis

Angeli non est sufficiens medium ad repraesentandum futuritionem: quia in

ipsa sola, et in ipsa, et Angelo futuro repraesentat Deus futuritionem

Angeli. Antecedens est certum in mea sententia: probatur consequens, quod

Dei amor futuritionis Angeli non superaddit novam perfectionem

infinitae perfectioni Dei volitionis sumptae in se acceptae; et sic in

hac nequit Deus repraesentare determinate futuritionem Angeli, nec in

illa ut determinate volente futuritionem Angeli poterit Deus repraesentare futuritionem.

Unde infertur, Deum solum cognoscere futuritionem Angeli in complexo

Divinae volitionis, et futuritionis Angeli, et Deum solum repraesentare

Angelum in se, et non in Divina volitione. Et sic dicendum est

et nec contra.

Ad 2m. Ad probationem fateor, non superaddere novam perfectionem

volitioni, quando est determinata volitio Dei, quatenus cum ipsa est

summa illimitata, quae dicit aequivalentiam omnibus volitionibus creatis

Dei donum; et ipsi competit quidquid perfectionis est in volitionibus

creatis, secluso imperfectionibus: talis non est volitio Divina ut

extendatur determinate ad determinatum donum, sed determinate ad talem donum, et ex hac

ratione intelligitur determinata volitio determinata Dei. Hoc tamen declaravi

sententia Divina repraesentante directe futuritionem Angeli, cognitio Divina omnino

in=

indirecte et respectu futuritionis, non futurum Angeli. [illegible]
[illegible] futuritionis Angeli, etiam directe respiciat, quod respicit
[illegible] futuritionis, cum sit relatio directa [illegible] ad
directam rationem futuritionis Angeli, dico requirunt et perfectio
[illegible] finitum communionis Dei, et directam [illegible] rerum. unde cum
directam futuritionis Angeli [illegible] connexum [illegible]
munionis Dei, et futuritionis Angeli, [illegible] respectus
[illegible] futuritionis Angeli, [illegible] quare [illegible]
[illegible] Dei communionis [illegible] futuritionis Angeli [illegible]
[illegible] cognitio quasi directa [illegible] cognitio directa
futuritionis Angeli, et in eadem cognitione [illegible] quasi reflexa
respicit Deus indirecte eandem futuritionem: sicut in volitione Dei affecti-
[illegible] tendentia [illegible] futuritionis Angeli respicit Deus futuritionem
etiam volitio Dei [illegible] hac videretur non differre [illegible]
a cognitione Dei: quamvis differat in eo, quod volitio Dei [illegible]
[illegible], in quo affective, et [illegible] tendit.

[illegible] volitio Dei, qua Deus vult
Deus omnes salvos fieri, est affectiva tendentia [illegible]
[illegible] salutis reproborum, [illegible] in ipsa non respicit Deus
futuritionem [illegible] salutis reproborum. [illegible] volitio [illegible]
futuritionis Angeli respicit Deus futuritionem Angeli. [illegible]
[illegible] et nec [illegible]. [illegible] volitio [illegible] in [illegible] non esse
[illegible], et simpliciter, sed [illegible] inefficax, et efficax [illegible]
[illegible] est [illegible] Dei, [illegible] volitio [illegible] efficaci
[illegible] futuritionis [illegible] in hac respicit Deus futuritionem Angeli,
in

ut à Xto sub positivis salutis reprobonis discrimen:

Q. ad hoc, licet in aliqua volitione Dei volente determi-
nationem reprobi determinate futuritionis dei, ex parte obiecti volitionis
necessariae, quod eadem volitio causet futuritionem, nam futuri-
tio determinata ... ut sit esse ad ... duos ...
... attingentes illa affectione, et ideo non sufficit causa-
lis volitio futuritionis ..., ut in ipsa reprobi futuritionis,
sed necesse est ... esse abie, et simul, seu quae ipsa cer-
tam futuritionem, quae ... volitio Dei ... determinate futuritionis
determinatae ... à se ipsa ut causa esse talis futuritionis, cum autem vo-
litio salutis reprobonis non esse abie, et simpliciter salutis, nec sa-
litis causet futuritionem: inde fit, quod in tali volitione non reperitur determinatio
reproborum futurorum.

Cap. 4

Alias conditionatae ... eadem decreta

Dico 6.o Dei cognitio reprobi in actu absoluto efficaci in-
tendente liberum effectum, futuritionem determinatam eiusdem esse invenit
ut in decreto, quo Deus inveniat auxilium in circumstantiis in
quibus providit voluntatem creatam actum amoris Dei: videt Deus
futurum actum amoris Dei, per talis actum intendens est effec-
tiva tendentia esse cum amore creato, ita ut cum tali actu
intendente infallibiliter coniungatur amor creatus intentus, ... in isto
reprobi Deus futuritionem actus creati. per cum nil aliud requirit ex
parte medii, quod se habet ex parte actus vitalis divini, nisi quod vitaliter

attin=

attingat futurit. obiecti, et talis futuritio obiecti sim=
pliciter tum tali actu, qui in actu intendente, et sic talis
ut medium requirit dicta cognitio futurit. actus intenti.

Dices 2=: ad hoc ut in actu volitionis dei
sive effectivus tendentis requirit futuritio obiecti obtrahendi
debet praesupponi futuritio obiecti, sed posito actu intendente
esse nondum intelligit futuritio obiecti sibi intenti, ergo in
dicto ut effectivus tendentis non requirit deus futurit. obiecti ad=
trahi sibi. min= probatur Nequit here actus creans futurit. obiecti
alicui actui aliud actus exequens immediate futurit. obiectum: neque
actus prior intendens sicut ut intendens non exequitur immediate
futurit. obiecti actus intenti. Et in illo actu intendente per quem
non cognoscit a deo actus intentus obiecti futurum: in eo in me
sa certum est ∞= dicta in ima de voluntate. att q. 2 d. =
et in ima de auxiliis att q. d. 10. de diversitate, quam
assigno inter actus efficaces intendentes, et ab eo efficaces exequen=
tes effectum obiecti intenti. Ad hoc ut esse praesupponatur futuritio
debet praesupponi et immediate causa immediate futurit.: et intellec=
tu actu esse intendente non dum intelligit futuritio obiecti actus
intenti, quia non dum intelligit actus exequens immediate tale fu=
turit.: et in illo nequit deus requirere futurit. obiectum.

Ad scd= mai= distinguo= min= non dum in=
telligit futuritio obiecti deesse alicuius prius immediate effectivi
sed= min= deesse alicuius requisiti in voce affectiva tendenti
nego min= att intentio esse, et ab eo effectivi causet futurit. actu
de=

dependet à decreto immaṫe exequente atq. ideo immatō volit.

futurit. q. non dependet à decreto exequente in roe affectivi

tendentis. dat. q. mutua prioritas inter decreta utrumq., nā

decretum exequens supponit agentis intellectualis operantis propter

finem, q. supponit decretum intendens ordine intentionis. q. vero

decretum intendens pendet à decreto exequente ut à me-

dio quia tribuit effectui absolute futuro et intentum. hinc nullo

quo pacto fit intentio effectus esse sola in roe quasi suffi-

ciat ut cognoscatur effectus intentus absolute futurus; sufficiat de

in roe affectivi tendentis. nam si per impossibile decretum

exequens immatè haberet in roe pris effectivi, et non et affec-

tiva tendentis, adhuc per cognitionem divinam in tali volitione inter-

dente effectus effectum oriens videretur esse creans absolute futurum..

Et deo requirit cognoscere effectum liberum in

volitione absoluta efficaci antecedente aliquo pacto, nisi prius adsit

scientia media circa talem volitionem efficacem. Et talis volitio intendens

non est sufficiens medium. ante prius ut effectus libere dicatur medio

tali decreto efficaci debet antecedere scientia media ejusdem effectus

sub conditione. Et adhoc ut requiretur effectus liber non est sufficiens medium

decretum solum, sed decretum, et scientia media. quia ad est sit scientia media [illegible]

dirigens natura [illegible], adhoc ut maneat indemnis libertati [illegible]

cum tali decreto efficaci ante. ceterum in scientia media nullo pacto

requirit effectum absolute futurum; [illegible] non requirit: solum intentio

effectus [illegible] medium, in quo cognoscit effectus liber absolute futurus, [illegible] requi-

qui-

requirit ad videndum effectum alterius scientiam mediam connexio-
nis. aliud quidem est an requirat scientiam necessitatis liberi, sicut requi-
ritur tali decreto efficaci ante. aliud an scientia media in medio
salutis particulari, in se praecognoscendum. hoc admitto; non 2°.

2° dices 3°. in decreto efficaci alterius exequente
immediate effectum liberum deus requirit effectum alterius futurum.
hoc est 1° difficilius pro expeditione decreti effe-
ctivi et minus physice immediate actus [illegible] [illegible] decidit effectus liber.

[illegible] 2° in tali decreto [illegible] ad actuationem
requirit deus effectum futurum. in decreto, est decreti, sed
potius requirit ipsius talis esse [illegible] [illegible]. infinitum
voluntatis et actu [illegible]. adhuc idem decretum liberum est
affectiva tendentia in actum, et tum actioni, itaque neces-
sitas [illegible] [illegible] voluntatis exequentis immediate effectum
liberum est in tali decreto [illegible] sumpto [illegible] deus requirere effectum
liberum. et est sufficiens medium. [illegible] [illegible] excusatur dicitur
2° decretum effectum intendens. [illegible] illud decretum im-
mediate exequens actus liberum [illegible], [illegible] actus
liberum, et affective attingere illum. [illegible] [illegible] respicit.
et [illegible] [illegible] in [illegible] effectum, [illegible]. sub 2° considerantur. non [illegible]
actio, et effectum [illegible] in [illegible] affectiva tendentia [illegible] [illegible] supponimus
[illegible] [illegible] esse, et requirunt ut intelligamus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut amplectens decretum tale [illegible], et in tali actioni
affectivae tendentiae efficaci futuri. Creatae deus cognoscit actus

Libe-

liberis futuris.

Dico 8° Licet Deus repugnet aliquo pacto actus liberos futuros non est necessaria per se praedefinitio esse intendens talis actus [illegible] nam [illegible] in materia de auxiliis [illegible] [illegible] actus Dei esse intendens effective non est necessarius per se ex indigentia futuritionis [illegible] perfectio modo operandi Dei. Et licet Deus videatur futuris esse aliquo pacto, non tamen per se necessaria praedefinitio esse intendens, ante [illegible] satis [illegible] intellectui divino adaequate [illegible] productionis futuritionis actus, et licet Deus videatur futuris [illegible] non est per se necessarium decretum esse intendens.

Dico [illegible] actus turpes cognoscuntur a Deo ut absque futuri aliquo praedefinitione esse intendente, et licet actus honesti futuritionis [illegible] repugnet a Deo aliquo pacto non est necessaria praedefinitio esse intendens, ante [illegible] Deus de facto disponit sua providentia actus turpis productionis sicut quaecumque praedefinitio, [illegible] vis intellectiva divina est summe perfecta [illegible] [illegible] intelligibile, sed [illegible] actus honesti [illegible] futuri, sive [illegible] futuri [illegible] intentio [illegible] sive [illegible] intelligibiles, et [illegible] cognitione illos repraesentet.

Dico 9° [illegible] [illegible] ante [illegible] futuritionis esse liberi non requirit Deus futuritionis liberam [illegible] 3 [illegible] [illegible] quos refert, et sequitur [illegible] Salmanticenses [illegible] 2 [illegible] decretum esse [illegible] [illegible] futuritionis [illegible] liberi, [illegible] non requirit Deus esse liberum ante [illegible] in materia de auxiliis.

art. 2. ubi refert Sermon. physicq. et art. 4. disp. 9. ...

Caput

An in decreto permittente re[s]pec-

tu ... operal turpia

...

... Lin ... affirmat ... Navarrus hic ar. ... ad Navarrus ...

... § 1. ... 8. ... § 2. ...

... Nazarius hic ... Notabili ... 6. ...

... ad 1. 3. ... 3. ... Gonzales disp. 44. n. 24. 28.

37. Alvarez de aux. disp. 11. Lormel disp. 7. ...

4. ... Trigos in 1. Bonav. ... 1. ... 10. art.

... dub. 2. ... 8. Cabrera tom. 8. in 3. ... q.

62 ar. ... disp. 12. § 12. et 13. ... affert ...

Salmanticenses ... la ... docet art. 4. ... 1. dub. ...

... 2. ... si ... dist. ... q. 1.

ar. 1. ... Suarez opusc. de ... dei lib. 1. a

n. 15. et lib. 2. de aux. c. 5. a n. 16. ...

hic ar. 18. dub. 11. n. 142. Montoya de ...

disp. 26. Alarcon c. 6. Tamnen tom. 1. disp.

9. ... 8. dub. 8. § 2. ... Meniga in disp.

disp. 8. ... 9. ... ne dicas.

... Permissio duplex e... alia ... , alia ...

illa importat ... gratis ... cursu , ... decretum ...

volumus aux. effic. ... impedit ... peccatum

id sic declaro ... medii , ... ipsa ...

... aux. volumus ... honest... decretum nolens

4.5

Dicere hoc aux. in ea circumstantia, in qua ex decreto permissionis, si vult Deus conferre aux. suff. quod praevidit non habiturum effectum, permissio creaturae importat tres conditiones, ubi hoc decretum.

Dico 1o. Nequit Deus in decreto permittente ut medio sufficienti reparare opera creaturae. Probatur 1. Ex illis inhonesti. Triplex decretum excogitari potest, in quo a Deo reperiri peccatum. 1. decretum definiens peccatum, quod decretum Deus reddere impossibile, nam iam Deus intenderet esse peccatum, et in tali decreto nequit Deus reparare peccatum, cum non det tale decretum. 2um decretum, in quo Deus praetermittit ... et hoc decretum insufficiens, ut in ipso reperiatur medium sufficiens reparandi futurum peccatum, ut iam patet. 3um quo Deus negat aux. efficax, per quod reipsa impediret peccatum, et tribuit aux. suffic. in tali decreto nequit Deus reparare futurum peccatum, nam adhuc in decreto ... manet aux. suff. quo voluntas ... potest non peccare, et in decreto permissionis manet sufficiens; nequit Deus reparare defectum futurum peccati.

2o. Si 2um ponitur decretum permissionis, et ... voluntatis creatae. 1. voluntas creata potest ... efficere actum honestum, 1. malum, igitur habet omnia requisita in actu 1o ... ad extremum oppositum, aut ... et non potest ... efficere ... careat ...

quisitu ad efficiendum opus honestum, aut saltem ad non
faciendum malum, aut quod non possit non voluntas efficere
opus honestum vel alicuius adiumenti insistit in-
ferendi opus inhonestum. Si 1. sed verum est, ut vult
Angelicus Doctor 1. dist. 41 q. 1. ar. 2.
corp. — sed iam voluntas cum tali decreto manens
conditionatus, et in tali decreto requirit Deus deter-
minare futurum peccatum. Si 2. sed aut quod peccans
non peccaret, cum fieret alius dominium, Et ob id futur
ipsi requisitu ad bonum opus, Et ob ipsius determinatio in-
ferendi inhonestum opus.

Et dices repposita scientia media, qua Deus
prospexit effectum dati tali auxilio elicienti turpem
actum, ex ipso quod Deus conferat tale auxilium in iis circum-
stantiis alias dubitur fieret peccatum, et in tali decreto conse-
quente auxilium in iis circumstantiis poterit Deus cognoscere
peccatum, quia cum tali decreto infallibiliter coniungitur pec-
catum, et in illo cognoscit Deus peccatum. Sed tamen
scientiam conditionatam deservire ut infallibiliter cum tali
decreto coniungatur liberè futurum peccatum absque
unde tale decretum. Et cum dicitur scientia media procurrentis
conditionatum medium proportionatum, sive discursum, quo
patet Deus requirit reperire aliquod obiectum, sive cog-
nitionem immateriam reperire eadem prius, et sic fateor Deus
cognoscere peccatum, ut tunc decretum permittens prius non de-
ser=

servit ut medium, sed ipsum, et omnino dicta futuritionis peccati, si purificarent talis cognitio. eadem propria reprobata cognitio immate invant ut medium ad cognit. futuritionis peccati.

Cap. 6.

Obiectionibus occurrit.

Obiicies 1.o contra doctrinam traditam. 2.o si Deus non cognosceret efficaciam futuri in decreto determinato, et liberum in de decreto futuri non attingens in particulari, et singillatim singula opera facienda, hoc non est dicendum nec id, ex quo infertur. illam per ideo Deus non cognoscit in tali decreto futuri determinate operis potius quam non futuri, quia decretum est indifferens ad utrumque extremum, erat alios [illegible]

Resp. neg. illam; Deus potuit decernere concurrere vi talis decreti ad actiones in particulari ut si voluntas creata illas vellet, caeterum id non sufficeret ut in tali decreto Deus respiceret actiones futuri determinate, nam adhuc prius manet indifferens.

Obiicies 2.o si obstinatis in Deo tale decretum conditionatum, causa 2.a determinet se ad faciendum tale opus, potius quam non faciendum, aut aliud oppositum faciendum. hoc sumitur, cum causa 1.a decreto [illegible]

in-

In deo .. de decreto adeuatr existens afferri deber
mutatio physica, sed tale decretum graue in impor
mutatio physica ergo non dat tale decretum. min. pro
apparet, quoniam esset talis mutatio. Et quod
si considerent causa 1^{a} et 2^{a} quae adeuatr influen-
tes in effectum virtute causae 2^{ae} detrahere 1^{ae} ut
potius producat hunc effectum, quam non producat, vel produ-
cat oppositum. in hoc so denotat libertas formalis
Q. 2L, et quod Deus adaptet propriam virtutem Q.
2L, et sinat illa exercere proprium prandi mo[illegible]
Ad confirmationem Resp. Neg. tale decretum non
afferre mutationem physicam adeuatam, sed conditionata
decipit vero in tali discursu, nam cum tale
decretum sit conditionatum exp[illegible] dependet etiam eff.
a condit. manente sua omnimoda contingentia [illegible]
e adeuatr liberum, et ideo admittenda est mutatio physica
adeualis talis mutatio, vel est negatio impedimenti
impedientis ne Q. 2L reducant ad actum 2um
[illegible] proprium munus agendi. vel est productio ip-
sius [illegible] cum subordinatum ad causam 1^{am}
et tunc tale decretum produceret causam 2^{am} et
[illegible] virtus in actu [illegible] parata ad concurrendum, [illegible]
causa 2^{a} illa detrahere, si causa 2^{a} ne ipsa detrahe-
re virtutem negaverit talis perfectionis volitioni [illegible]
novum influxum comitantem causae 2^{ae}, ac proprie
da=

daret novum decretum liberum exequendum productum esse

Obiicies 8° contra dicta 3° et 4° cum

Vasquez: decretum liberum Dei volumus esse additum

actui necessario [illegible] quo adeo est futurum, hunc non deus

cognoscere nequit, cum non excitat obiectum intrinsecum

mani, et quod solum fingit. Ergo deus in suo decreto

velut in medio nequit cognoscere res futuras. Adde

quod si deus cognosceret ipsum rem, in eo cognosceret

futurum, quod talis res futuritionem supponit. Miror

sapientissimum doctorem usum fuisse hac argu-

tiam, si ergo valet contra decretum, in Molina

deus non cognoscit sua decreta libera cum non cognoscat per-

fecte. Solvimus ergo, si 2. Deus potest cognos-

cere suum decretum, et non cognoscat res, quae ad illud

[illegible] non spectat, ergo deus in decreto cognoscit effectum

creatum.

Obiicies 9° decretum liberum Dei est

stabilitum iam ab aeterno perfectum simplicis compla-

centiae affert mutationem, sed in volitione necessaria ne-

quit deus cognoscere futura, quod talis volitio necessaria con-

tingenter coniungit cum futuritione. Nec in mutatione

quae haec non differt a talis. Ergo quod productum esse evidenter

nequit talis esse medium cognoscendi futura absolute

Dei, sed potius erit medium extrinsecum. Deus non cognoscit

in suo decreto futura, sed ipsis. Sed decretum liberum

antecedit prioritate in quo futuritionis, et nequit esse medium in quo Deus cognoscat futuritionem, ans pr e ca effi=
ciens futuritionis = T supponitur prius in quo futuritionis
pr t = loco id, quod e prius in quo supponitur existere
independenter ab illo alio . Sed vero mai = Ad min= doc=
tus Pr = sic ut, Deum n videre creaturas futuras ip=
sas in qua volit. narr, nec scire in trait. ex=
tra, sed in summo unicus, ex unde . . . re=
sultat actus liber dico . unde et Deus videat futurum
decreto vel trationi extra, n propterea sumi
Deum videre futurum in decreto, quoniam ea trans
extrin . . . ritur ad integritatem actus liberi. hanc responsio=
nem mihi displicuit, quod n satisfaciet dubitationi Theologorum
qui quaerunt, Deus videre futuritionem esse in actu quia produ=
cit esse futuritionis, caeterum dubitamus an Deus videat in
decreto, et vi decreti n eo futuritionis esse, sed eius futuritionis actu=
propterea ut bene affirmat in hac responsione id n e videre in
decreto, et vi decreti, si ponit requiri esse intrinsece, qua=
propter alia via solvendum e argumentum . Deus requirit futuritionis =
n in simplici complacentia pronie, nec in simplici compla=
centia improductiva in actu t = futuritionis = sed
in ipsa quatenus producendo effectum . s. e affectiva ten=
dentia vitalis in Deo . id sic explico . simplex compla=
centia, quatenus e actus esse alicuius Dei, dico affert, et effi=
cere effectum futurum, et illud affective attingere . itemque
tertio duo munera exercet, nec actus Dei efficis, et illius
esse, et sic dum tantum . requirit Deus in volit. n liberum
fu=

futuritio, si talis volitio accipiat, quatenus est effectiva tendentia in tale futurum, et quatenus haec est obiectum talis actus, ita ut dicat mutuam dependentiam, nam volitio ut affectiva tendentia nequit amplecti futurum ut obiectum, nisi supponat futuritionem ductam ab eadem volitione divina ut principio libero. et est contra implicare quod volitio efficiat esse futurum quin eadem volitio amplectatur obiectum deo summe perfectum, quod non habet; nec obstat non posse intelligi volitionem divinam ut detrahat attingentem tale obiectum, quin intelligat tale obiectum. adhoc ut dicat, deum videre futurum sive rei, sive actionis in se ipsa, nam tota ratio affectivae tendentiae se habet ex parte perfectionis infinitae, et sic connotet futurum ut obiectum adhoc ut ea perfectio infinitae volitionis intelligatur detractavo= tio detracta obiecti. ita visio corporea albedinis nequit intelligi absque albedine, et adhuc in vi corporea reperiet albedo. Ad 3am volitio divina ut principium effectivum in actu 1° est prior in quo futuritio effectiva, at non est prior in quo se ipsa ut effectiva attingere futurum, nam simplex complacentia est prius efficiens per modum actus secundi vitalis illimitati et idem simplex est, quod talis volitio libera volitio, quin producat, conducat quin volitio effective.

Ex dictis 3° contra Alarcon; quod sole in actu 1° posito ad illuminandum aerem decernit deus esse cum illo concurrere ad productionem luminis

tt

tale decretum nil aliud est, quam essentia divina ut terminans actum volitionis, et illuminationi aeris procedit immediate a Sole. tale decretum nequit esse medium, in quo Deus cognoscat illuminationem aeris, cum nec sit species impressa, nec vero motiva tribuens intellectui talem. nec aliquid prius existens, quam essentia, nec causa efficiens illius, sed ad summum causa nostro modo intelligendi diverso eo modo, quo definitio differt a definito, quare nequit Deus in decreto, et vi decreti cognoscere futuram absolute illuminationem. Idem argumentum formari in decreto, quo Deus concurrit ad actum singularem amoris proveniens a Deo, et voluntate humana. huic argumento Resp. eodem modo, quo respondi argumento praecedenti. fateor Deum habere decretum essentiae, et illud importare eadem, quae supponunt adversarii. Contendo non representari Deum illuminationem in tali decreto, ut principio effectivo illuminationis, sed in tali decreto ut affectiva tendentia efficaci illuminationis. Ad probationem subsumptam tale decretum sic acceptum est non est species intellectus, aut motivum, neque existens prius futuritione actus, adhuc in tali decreto potest Deus repraesentare illuminationem. ita ergo si volitio creare non est species aut motivum divinae cognitionis, nec est ante suum obiectum, adhuc volitio ut medium potest Deus repraesentare eius obiectum.

Difficultas 5a

An inveniatur aliquod aliud praeter divinum, in quo Deus habeat futura repraesentari

in

In hac dis.e sermone instinctivum et essendi, ideas, omniaque, et scientiam Dei, et rogamus an in aliqui perfectu hanc Dei respiret scientiam conditionatam aliam.

Cap. 14.

Statuitur 1.a Veritas.

1.a sententia defendit, Deum cognoscere futura conditionata ab aeterno in ipsis Dei decretis; ita graves DD. Alensis 1.a p. q. 23 membro 3. c. 7. S. Bonaventura 1.o dist. 39 ar. 2 q. 3. Egidius in castigatorio correctorii ar. 3. Capreolus 1.o dist. 38 q. 1. ar. 2. Ad argum. Aureoli 1. 2. 3. et Caietanus hic q. 14 ar. 13. S. his Albani. Fonseca 6.o metaph. c. 2 q. 4. s. 5. et 7. Molina 1.a p. q. 14 ar. 13. disp. 14. et 15. vade ibi s. 1. et 4. Alvarez lib. 2.o de auxiliis disp. 14. Ruiz tom. 2.o opusc. disp. 2. Ripalda ar. 13. deb. 2.o Navarrete controv. 52 s. 6. et 10 et controv. 55. Nazarius controv. 2. et 5. Verdecelestis 2.a scientia media fol. 22.

2.a sententia negat, ita Scotus 1.o dist. 39 q. 1.a s. 10. ita, quem sequuntur eius discipuli, quos refert, et sequitur Vasq. ar. 13 disp. 60. idem sentitur Bellarminus lib. 4. de gra. et libero arbitrio c. 15 ar. 6.o eiusdem responsione. Suares opusc. de scientia Dei c. 4. lib. 1.o Vasquez disp. 65. c. 1. Al=

Albertinus tom. 1° q. 6 2ª Theologica in 2° corollario ex 4 primo. Becanus 1ª q. 6 tract. c. 10 q. 8. Molina de scientia disp. 24. Granado tract. 3 de scientia disp. 4ª s. 3ª. Curius Salmanticenses tract. 8 disp. 7ª dub. 8 § 2. Albis tract. 1 de scientia disp. 6ª s. 7ª Cornejo 1ª p. q. 14 ar. 13 disp. 2ª dub. 6.

Et dico 1° ideas divinas non esse necessarium medium sufficiens, in quo Deus repraesentat futura contingentia absoluta. Probatur 1° idea divina sive vitam in essentia divina cognitam ut imitabilem a creaturis, sive in essentia divina ut directe cognitam quatenus imitabilis ab hac, vel illa creatura, non est sufficiens medium, in quo Deus determinate cognoscat futuris contingens absoluta, ponitque quod non futuris. Et in illis non cognoscit Deus futuris contingens absolutam, atque per tales ideas [illegible] repraesentavit res modo quo sunt. Liber enim creans est Deus: cum non repraesentet quantumcumque existere determinate futuram sub hoc modo tali tempore, Ideo dico 2° ponitque quod non futurum. Et non sufficiens medium. Atque per essentiam divinam est sub ratione ideae est indifferens ex se ad utrumque extremum oppositum. Item scientia ... addita directe repraesentans essentiam divinam in ordine ad possibilia creanda si repraesentat potius creaturas, et maximas creaturas, sed haec omnia indifferentia ad futuris, vel non futuris. Et essentia divina est sub ratione ideae non est sufficiens medium.

Probatur 2° ideae divinae sunt quidem perfectissime necessariae ante decretum liberum, et tamen ideis non cognoscit Deus futuris contingens absolutam ante, est certum, nam Deus per

[illegible]

Exemplar, quod imitaretur Deus in productione rei aliae futurae; per secundam: positis ideis, et secluso decreto libero non dat futuritionem completam, quia nondum adest causa ultimo determinans ad futuritionem [illegible]. [illegible] nondum dat futuritionem ante liberum decretum. [illegible] nequit aliquid contingens respondere in aliquo nunc anti, atqui non est contingens, siquidem quicquid pendet, et hic est adaequare ab aliquo prior nunc, nunc in se est. [illegible] futuritionem contingens [illegible] nequit respondere in ideis divinis, quae nunc con[illegible].

Instabis 1º respondent [illegible] idearum materialiter [illegible] nequeunt respondere aliquid contingens, [illegible] per se respondent possibilitates actus caritatis [illegible], et possibilitatem Petri producendi talem actum, et possibilitatem coniunctionis actus caritatis cum Petro: etiam quod stat contingentia in coniunctione actuali actus caritatis et negationis actus cum Petro. 2º ideae divinae eodem modo respondent tres aliquid futurum, ac tres numquam futurum, quia per se respondent tres possibiles; sed nequeunt cognoscere ut futurum tres numquam futurum, nec tres aliquid futurum, cum non sit aliqua diversitas ex parte idearum divinarum.

Dices 1º cum adversariis ideas divinas seorsim sumptas non esse medium sufficiens in quo Deus repraesentet futurum, sed ideas ut coniunctas cum decreto efficaci. Id desumunt ex [illegible] Thomae dicen=

B

Ex corp. erg. d. 4. ar. 3. ad 4. O = e

Responsio haec non infirmat vim argumenti nostri, nec ad rem est. difficultas enim non est, an deus in decreto efficaci cognoscat esse absolute futuros, sed an in ideis illos cognoscat. Praeterea id, quod adversarij dicunt idem est ac affirmare, deum cognoscere esse futuros in ideis mediantibus per decretum efficax, et hoc idem est, ac negare, antequam tales esse cognoscat in decreto efficaci, unde constat solutio non cadere.

Dices 2° cum Alvarez, futurum absolute non posse cognosci in ideis divinis ante decretum liberum eo quod tunc ideae nequeunt repraesentare futura. Caeterum post decretum liberum, reddentur sicut repraesentare futura in ideis possunt, quia supposito tali decreto ideae, ut exemplar, tanquam repraesentant ea ut futura, et hoc supposito haec solutio adhuc relinquit vim argumenti. Nam additio decreti liberi non extrahit ideam a vi repraesentativa, quam participabat ante decretum, cum non accipiat de novo aliquam vim in re ideae. Si seclusio decreto libero idea non repraesentat futurum, nec adiuncto decreto idea poterit repraesentare futurum. 2° idea est forma, quam artifex imitatur dum operatur. Tum sic: sed nullus idea repraesentans futurum est obvia, et haec non repraesentat possibile: sed fratris utraque est idem, et tantum idea non exprimit id, quod repraesentat idea obvia; ergo haec non repraesentat possibile: idea possibilis non repraesentat possibile

8°

Ex his si idea formalis respiceret futura absolute, esset scientia visionis, que respicit in deo post decretum, sed hec scientia supponit rem iam factam, nec dirigit artificem ad faciendum, et scientia respiciens absolute futura nequit esse idea formalis, et hec, in hoc munere, dirigere artificem ad rem faciendam.

Cap. 2.

Statuitur alias esse conscientia facta, ergo...

Dico 2.° esse in Messia divina, nec in ipsa divina nequit deus cognoscere futura contingentia absolute. hec est communis Scholasticorum, quibus non probatur posita contraria precedenti.

Dico 3.° esse in scientia visionis directa representat deo cognitur quasi reflexa futura contingentia absolute. scientia visionis directa est imago expressa futurorum contingentis, et in ipsa representat deo futura contingentia absolute. vide que dixi ... 8. c.° agnitus quolibet in sua simplici intelligentia.

Advertens d.° S. Thome hic ar. 13 corp. ubi docet futura a deo representari et videri apud se omnes res presentes ubi non talis res intelligit ideas. ... S. Thom. in ... testimonium ad assignare

Su=

Illas rationes cognoscendi futura, itaut quaelibet sit adaequata

et sufficiens ad cognitionem futurorum contingentium absque assig-

natione re[illegible] praesentia [illegible] iam in actu et

in scriptis [illegible] Scotus in 1° dist. 38 q. 1. ar-

tic. 2 ad 6 dicens non attingit res, nisi quae in [illegible]

sentiatur. 2 quod [illegible] pertinet ad ideas.

[illegible] verborum est. futura contingentia nullum

aliud certum, ac determinatum esse habere [illegible] quod [illegible] in-

fallibili cognitioni dei, nisi quam [illegible] in

ipsis [illegible] non [illegible] praesentia deo [illegible] ideas, nam

haec praesentia [illegible] hinc [illegible] ex S. Thoma

[illegible] infertur [illegible] ideae [illegible]

[illegible] praesentialitatem rei [illegible] ex [illegible]

manifestum est [illegible]

Obiicies 2 = ideae dei repraesentant creaturas

quae diversimode imitantur essentiam dei, sed creaturae fu-

turae diverso modo imitantur dei essentiam, ac possibiles. [illegible]

assignari debent in deo ideae repraesentantes creaturas fu-

turas diversae ab ideis repraesentantibus creaturas possibiles

[illegible] in illis cognoscit deus creaturas futuras. ant. patet

creaturae futurae imitantur dei essentiam [illegible] exis-

tentiam, qua carent creaturae possibiles. [illegible] quae-

libet artifex [illegible] habet ideas non solum rei [illegible]

[illegible], sed rei, quam producit [illegible] creaturas

[illegible] sapientissimus artifex [illegible] ideam

rei producendae. [illegible] quaelibet creatura [illegible]

de-

debet habere in Deo, Causam exemplarem sui esse,
in Deo non est alia causa exemplaris, nisi Idea
in Deo datur Idea rei contingentis; alias Creatura contin=
gens fieret à Deo absque causa exemplari. R/
in Deo inveniri Ideas, cuiusvis Creaturae atten=
tà qualibet perfectione, intra existente in Creatura,
Caeterum non datur in Deo, Idea diversi status contingentis,
quem participat Creatura. ita Ideas non ullum repraes.
perfectionem possibilis, sed non repraesentat statum contingen=
tem Petri, quem habet cum existit per voces nostrae ec= is
dens. L. Contra Deus ut Sapientissimus
artifex habet Ideam cuiusvis perfectionis existen=
tis in Creatura futura, sub ratione possibilis, non tamen
sub ratione status contingentis. Maior Idea repraesentat
perfectionem, et nunc possibilis, quam servare per Dei
productione talis rei, nec aliud aliquid requirit adhoc
ut idea dirigat ad rem faciendam. 2 = Contra
recte probat in Deo inveniri causam exemplarem, quae
ipsum practice dirigat ad rem contingentem producendam
eiusque ostendat modum, quo talis res fieri valet.

Obiicies 3. Ipsa dicitur ut motivum determi-
ad cognitionem increatam Dei creandi contingentis posito de=
creto Dei. ergo eadem essentia ut idea repraesentabit non solum possibilem
ante decretum, sed etiam futurum post decretum esse. R/
Conced. = ans; nego conseq. quaelibet Dei cognitio debet respicere
ut motivum aliquid increatum, et talis perfectio hic

ai3

vim movendi, n̄ sō ad cognit. possibilium, et futurorum,
at ideo adia ea, rōe, quā talis sō hēr dirigere deus
ad rem efficiendam, n̄ ad re. iam factam, et ideo
rō ideo nequit aperere alicui perfectioni dei, nisi ante
decretum esse.

6

An deus cognoscat futura contingentia
absolute in causa creata ad quam libera

Certiora constantia scientiae notitiae futu=
rorum in causa

Statuo [illegible] futuros nasci
venientes a causa nota respectu adeo in causa nata
coexistente in actu [illegible]. per esse futurum hēr nasci
mexionem ex n̄ rei cum causa nata existente in actu [illegible],
et deus intelligit causa respectu esse futurum. ante per examineo differ=
ferr ea nata a causa libera, per cor. suppone medium, in quo
deus cognoscat aliquem causam e illud, cum quo causam nativam,
et infallibilem mexionem hēr. sic nos asseramus ignem debere appli=
catum combustibili producere calorem. Ex facto dicimus per
dico p̄o causam nativam aliquem esse in actu, quam esse impe=
dibiles non in ad aliquam causam creatam extra, tamen esse causam
eclipsim futurum, alia quam esse impedibiles a causa crea=
ta extra, [illegible] mor decreta [illegible] impedit accidentem

in

in aere lapidis. In causis naturalibus 1=gris dicitur, quia in ipsis cognoscatur dependentia effectus. in aliis 2=gris argumentum non est sufficiens, dum modo causa conti=neat [illegible] productivam, itaut nec defectu [illegible], nec aliquid impediat ad productionem. Nam tunc de ea dantur a ca sic dispositam ad effectum producendum.

Nec obstat 1°. S. Thomas 1. p. q. 57 ar. 3. et q. 86 ar. 4. et 1° dist. 38 q. 1ª ar. 5° Cons. docere futura certo cognosci in causis naturalibus; in causis vero contingentibus, utrisque actionis operationibus non cognosci futuritionem, nisi probabiliter, et coniecturaliter, nam ipse impediunt ne pro=ducant suos effectus. Ex hic [illegible] S. Thomas negamus certo, et evidenter cognosci in suis causis. Et S. Thomas nobis non adversatur, quia se extendit causas naturales 2=gris non posse ducere in cognitionem certam effectus in ipsis eventibus, in quibus manent effectus contingentes, quia vix indicia [illegible] possunt [illegible] cognosci futuritionem effectus in his causis [illegible] in [illegible] 1=gri: nam etiam Angelus potest habere certam, et evidentem cognitionem futuritionis effectus in talibus causis.

Nec obstat 2°. si dicas [illegible] futuritionem effectus in ca naturali, nec [illegible] simpliciter [illegible] contingentem, [illegible], quia [illegible] in ca naturali futuritionem effectus non talis cognitionis pro=

ni:

tinenti; si ad scia simplicis intelligentiae s. visionis, cum in tali actu non est scia visionis, si haec innuitur est, et scia conceptionis effectum in ea abstractione, in simplicis intelligentiae, si haec si [illegible] ad neutrum membrum pertinet.

Ad [illegible] ad clarius [illegible] 2a descr. difficult. 1a [illegible] pertinere ad scia simplicis intelligentiae, quod sum iudic. pertinere talis actus ad scia visionis, cuius proprium est futurum respicere, sed sum quidem est, et actus scia visionis [illegible] tri innuitur esse, nam aliquis actus abstractiuus ita actus scia, quo deus futurum respicit in suo decreto efficaci abstrahendum est.

Ad [illegible] restat gravior difficultas, an sit deus tam voluntas creata respectu actus liberi futuri, ad cuius resolutionem oportet notare voluntatem creatam posse multipliciter considerari. 1o in se, seu quoad propriam praeexistentiam, quin aliquid aliud videremus. 2o quatenus virtute activa remota, et quod illi deficiat aliquod ex iis quae requiruntur ad agendum, s. quod adest impedimentum impediens, ne voluntas efficiat proprium actum liberum. 3o voluntas potest considerari [illegible] omnibus impedimentis, et [illegible] requisitis ad actuale operandum, itaut [illegible] actus [illegible], et proinde nihil medium. Hi tres status differunt (ut animadvertimus) in eo quod [illegible] voluntatis creatae. 2o

pr

ut se separare importat [illegible] defectum alicuius requisiti
aut positionem alicuius impedimenti. [illegible] involuntarium im-
portat omnia requisita in actu [illegible]. Unde [illegible]
opinio cum [illegible] divisive; nam [illegible]
asserunt privationem essentialiter [illegible]. Caeterum requiri[t]
opinio [illegible] nam [illegible] repugnat, [illegible]
ille privationem essentialiter defectum alicuius requisiti. [illegible]
omnia requisita [illegible] involuntarium; an involuntarium creari
sub aliqua ratione privationis deus repugnare esse servituti libero.

Cap. 2um

[illegible]

[illegible] asserimus: nequit deus involuntarium creare
sub [illegible] ratione sumpta repugnare esse libero
servituti [illegible] voluntas creata [illegible]
[illegible] essentialiter [illegible] cum servitute.
[illegible] aut carentiam servitutis [illegible] in ea [illegible] sumpta
nequit deus repugnare servitutis [illegible] necessario ex
[illegible] talis medii aliquod [illegible]
[illegible] cum servitute esse. [illegible]
essentialiter voluntas creata ex [illegible] divi-
visive servituti esse [illegible] servituti [illegible]
talia [illegible] requirunt [illegible] medij [illegible]
servituti [illegible] requirunt essentialiter voluntatem creatam

ipsorum dec. requirere futuritionem esse: ita etiam ista
a praedicatis essentialibus ad futuritionem esse, in hoc casu. Et ende
unde infertur. Maior maioris prob. nequit intelligi me-
dium sufficiens ad cognitionem determinatam esse, nisi ad
eam ... Minor prob. quia tunc talis esse non esset li-
ber, quia non esset in potestate voluntatis ... si habe-
ret nec esset in potestate voluntatis habere essentiam praedicata
essentialia, ideo esse non esset liber. prob. cum quicumque
non est in potestate alicuius, nec consequens potest esse in potestate
eiusdem. Sed huiusmodi praedicata essentialia voluntatis non est in
potestate voluntatis, nec consequens futuritionis esse proveniret
ab potestate voluntatis.

Dico 2° in volunt. creati impedita,
aut cum defectu alicuius requisiti ad operandum nequit Deus
cognoscere effectum liberum futurum in hoc casu. Conveniunt
iis Thetis. Pr. 1° Nequit Deus cognoscere effectum
futurum, nisi supponat futurum, sed in hoc casu nequit suppo-
nere futurum, ergo non cognoscit ut futurum. maior ostenditur
ex dictis, minor prob. nequit supponi esse liber futurum,
nisi supponatur ... esse futurum, in isto casu non supponit
... esse futurum, ergo non supponit esse liber futurum. mai.
est certa, minor prob. in isto casu deest aliquod requisitum, nimirum
aut impedimentum, ergo in isto casu non supponitur ...

Pr. 2° Voluntas creata sub talibus
statis videtur negare esse futurum. Ergo nequit intelligi cog-
nosci esse liber futurum. ... prob. bene valet non dant ora-
re=

requisita ante; et adè impedimentum ad productionem effectus et non dat furuitio effectus quod voluntas in 2° statu infert negationem effectus. Et eo pro alio cum negat effectus opponeret fruitioni effectus. Quia voluntas creata in tali statu nequit esse, et immediate effectum fruitionis care libere, et nequit deus cognoscere effectum fruitionis liberum in voluntate sub tali statu. Quia pro voluntas in 2° statu est esse impotens carere effectum, cum non sub carentia requisitorum antecedentium productionem effectus: cum et de ratione liberi necesse est, quod se ipsum extrahat ab indifferentia ad alterutrum nativum est, quod pro supponat potestas praeindifferens ad utrumlibet, et voluntas creata in 2° statu libere non produceret fruitionem effectus. Et eo nequit intelligi indifferentia prius, nisi quando existunt omnia requisita, et non adè impedimentum: vide quae dixi in vita Sanct. 2° dis. 2ª.

Quod dicens: 2° status voluntatis creatae est impotentia voluntatis, et negationem effectus est in potestate voluntatis: quae est libere requisitum antecedens vero impedimentum erat in potestate sua, et non sic est. Facere carentiam effectus est in potestate non adhuc fruitionis effectus non separaret a cognitione divina, quae illam daret. Sed 2°: Nec carentia est in potestate: ita ponit inferre non dico ex tali principio ante. ita in potestate ignis non est non productio alterius ignis deficiente debita approximatione.

Ad Ill. non voluntate deficiente non adhuc

[illegible]

§ 2o. Potest deus respectu cuiuspiam [illegible] Vtrum.

2a. Proximo potest deus reparare

Creaturam liberam

Dicendum 1o. Ita hoc, praedicto discurrendo, et Ad. Thomistae recentes sua prima asserunt, quos sequuntur inter [illegible] Vasquez hic d. 14 ar. 13 c. 2 = 3 = et 4o. idem tenent Alvarez, et Gonzalez. Ripa dubio 2o. 4 f. Navarrus, Otero 2o = c. 4. Bernal fol. 24. eius sequuntur alii plurimi ut Cabrera tom. 1o in 3 p. q. 1 ar. 3 d. 1 § 22. Cursus Salmanticensis tract. 8 d. 7 dub. 5. Cornejo ar. 13 d. 1 dub. 8.

Dicendum 2o. Ita docet, deum non reparare effectum liberum [illegible] in ea pro [illegible] ita recentes Theologi, quos refert Vasquez [illegible] Bellarminus lib. 4 de gratia, et libero arbitrio c. 15. Salmeron tom. 4 p. 1 tract. 14 [illegible] 2. Suarez opusc. de scia lib. 1 c. 8. Becanus 1 p. tract. 1 c. 10 q. 7. Albertinus tom. 1 fol. 281. Arriaga hic d. 4 [illegible] Vasquez ar. 13 dub. [illegible] Molina de scia d. 53 1 s. 7. Granado tract. 4 de scia d. 4 [illegible] Herize d. 6 c. 2. Montesinos d. 3 d. 6 c. 8. Torres in opusc. opusc. 4 d. 1 dub. 1. Alarcon 1 p. tr. 2 d. 2 c. 1 [illegible] aliquis adversarius proposita [illegible] Valentia tom. 1 d. 1 q. 12 p. 13 puncto 5 [illegible] 2 assert. 8 ubi sequitur [illegible]

in

sic vult iste A: Deus cognoscere effectum liberum in
sua libera causa determinata, quae iam sic videtur cumbe=
rtitudine in actu 2°: ad effectum contingentem liberum, referunt
Vasquez. art. iste Author 1a p. d. 65. c. 4.
et deinde infert oppositam doctrinam Molina q. 14 ar=
ticulo 13 disp. 1a quod Deus ex altitudine sua scit compre=
hendere liberum arbitrium, et quicquid ex illo futurum est,
tamen ipse non assignat rationem videndi ex parte scientiae, non ex parte decreti.

Ex aliis familiis Mendoza in
Quaestionibus Theologicis q. 1a scholastica. Disputatione
in opusc. Theologico fol. 208. et 266. Gregorius
in S. Bonav. 1. p. q. 10 ar. 4 in dub. 2° c. 4.
Albertus 4. dist. q. 6. s. 9. Pennonius
in propugnaculo lib. 3 c. 20. Ex Dominicana fam.
Gravissimi Theologi id sentiunt: Ferrara 1. 3.
gentes c. 67 ubi attendit et adverte. Capreolus
1° dist. 38 q. 1a ar. 2 et 1. 4. et in respons.
ad argum. Durandi. Cajetanus 1a p. q. 14 ar. 13
quoad 2m, et Ferrariensis. Nazarius ibi contro=
versia 2. f. 6 et 4, et f. 8 et ubi adducit
omnes suos DD. quod etiam si Deus decreta voluntatis
unius adhuc non poterit in tali voluntate videre effectum
futurum.

S. Thomas q. 16. de malo art. 7 ubi
quae sunt ad terminum liberi arbitrii inserviunt
detrahi; sed sola divina cognitio est 1a 4 car. ubi ait
[illegible] ad talem extremum, ex ad oppositum [illegible]

de contingenti videtur in se ipso sine determinatione
non ut futurum, sed ut praesens, non est ad utrumlibet contingens
sed determinatum ad unum, et sic subditur infallibiliter certitudini; consi-
deratur quoque ut est in sua causa consideratur ut contingens, et
nondum determinatum ad unum: et sic contingens non subditur
per certitudinem alicui cognitioni. Agnoverunt loci difficultatem
Vasquez hic, et Alvares lib. 2° Responsionum c. 2°
n. 7° et c. 5 n. 17, et tenent S. Thomam ibi
agere de causis contingentibus, ut contingentibus nondum
per voluntatem determinatis. Explanatio horum dictorum facilis est,
nam ut S. Thomas ibi loquitur fuisse de causa contin-
gente remota non intellecta pro determinatione ostendit illud in
ratione quod Christus valde diminutam cognitionem consideraret causam
voluntatem ut causam remotam, et nunquam ut proximam. Praeterea
si S. Locus fuit Angelus de effectu determinato
in se certus, locus non fuit de eius effectu determinato in
causa, quia non egit de cognitione in causa determinata signum
[illegible] de contingentia in causa proxima. Tandem S. Thomas
loquitur de causa remota voluntate ut indifferente ad utrum-
libet, nam hoc solum competit liberae proxime operanti
ex dominio.

Confirmatur 1° ratione S. Thomae disputatione
tertia q. 10 ar. 13: causa libera proxima manet indifferens
ad utrumlibet, quia in ea requiritur ad cognoscere
futurum determinatum effectum liberum; per causam non est sufficiens
medium, ad hoc ut extremum determinatum cognoscatur quod
indifferens est ad tale extremum, et ad oppositum quod involvit,
Ore-

Creata ... in voe ... operar ... Liberque=

... deq seprare ... sumuriz esse Liberi . aing

... in medio indiviene ad duo extrema opposita ... in=

venit cognitio aliquid spale, de quod ponis seprer unum

extremum, quam oppositum. ... si in ca ... esse Liberi

et vi talis ... cognosceret esse summis, vectu ... fieret

illatio a ca ... in actu ... ad sumuriz essentiam.

sed hoc ... maior e certa, atr ...

dari cognitio certa, et evidens esse Liberi summi in

medio, min= ... si ea illatio daret, esse summum ...

Liber, nam esse summum ... conveniret tunc a ca indivienti

ut fratr indivienti, sed ponitur ut fratr determinata, ... esse

summum ... e ... Liber, cum fieret a ca fratr determinata

... nequit seprari veritas materia in

veritate immateria, ... veritas materia pot ... ee manente immateria

... inde libera ... nequit seprari veritas futuritionis

... hec pot desiciere perseverante veritate immateria ... li=

bere ... . immateria veritas obiiva ... cog=

noscendi veritate materia, sed ... , quod immateria veritas

obiiva perseverare pot sine materia, nil hec, quod erectagen=

... ad cognitionem spalem materia veritatis . ... nequit ... se=

parare ... materia veritatem obiivam ... immateria, ... pot ... ee

materia veritas perseverante immateria. ... nequit una veritas

in

in alia cognosci, nisi adsit aliqua infallibilis connexio inter utramque veritatem. atqui posset una veritas reperiri in aliqua nullo modo adducit ad cognitionem primae veritatis, et nequit veritas materiae reperiri in immateria, quia manente hac posset non esse materia. Ergo etc. = collecti.

Probatur 2a. Medium omnis requisitum ad actualiter operandum non aliter adducit ad cognoscendam determinationem futuri effectus in causa libera, nisi quatenus ea medium determinat aliquo pacto causam ad effectum; sed non determinat causam liberam, quatenus et in hac causa libera nequit certo reperiri effectus, nam per posita ea collectione requisitorum, adhuc effectus potest non esse; Ergo determinat causam liberam. Confirmatur ex S. Thoma l. 2. q. 10 art. 4. Corpus docente ad Deum providentiam spectare omnia movere secundum conditionem. ita quod ex causis naturalibus motis Deus sequuntur effectus naturales ex natura: ex causis contingentibus effectus contingentes, sed voluntas est activum principium non determinatum ad unum, sed indifferenter se habens ad multa, sic Deus eam ipsam movet, ut remaneat non determinata, sed in natura. Et posita collectione circumstantiarum, ita Deus movet voluntatem creatam ut relinquat illam liberae indifferentiae, et non determinat Et idea cum tota collectione circumstantiarum nequit Deus cognoscere futurum contingentem liberum.

Cap. 4

Occurrit argumentis adversariorum.

2a

op=

2°

Opponunt[ur] S. Thomistae duo testimonia D. Thomae, scilicet 1.um ex lib. 1. contra Gentes c. 67 ratione 3.a

Si ex causa necessaria sequitur effectus certitudinaliter, ita ut causa contingenter operetur, si non impediatur. 2.um ex 1. p. q. 14. art. 13 ad 3.um, ubi D. Thomas docet contingentia duci a Deo reputari ab eo, sicut sunt incausis contingentibus in seipsis. Utrumque testimonium facile solvitur admittit propositionibus duabus veritatibus. 1.a est talis effectus erit. 2.a contingens est quod talis causa producat talem effectum. 1.a veritas si respiciat a Deo in seipsa. 2.a in causa, quae veritas permittit, quamvis de facto non produceret effectum, quia adhuc verum est asserere contingens est quod talis causa producat talem effectum. Veritatem istius expositionis infero 1.o ex ratione 3.a D. Thomae in 1.o testimonio: cognoscit Deus aliqua evenire, et contingenter evenire. 2.o Nam in eisdem testimoniis saepe docet S. Thomas contingens in quantum futurum non posse certitudinaliter cognosci.

Arbitrium 2.o Deus comprehendit per experimentum actus futuri liberi, et in tali modo cognoscit actus liberos futuros, atque non comprehenderet conius. Consequentia. Ad comprehensionem talis sui creandi sufficit cognoscere effectus, quam habet necessariam connexionem cum ipsa, et ipsum cum illis perfectam intensivam, ita sufficit cognoscere actus liberos

liberos ut possibiles non ut existentes, quod ut existentes non habent necessariam connexionem cum essentia, nec actus liberi eorum existentiam arguit specialem in principio, et hoc ad summum comparatur; et super quod nec ad cognoscendum eos requirit perse cognitionem solitarium actus.

Instabis in tali principio Deus non solum existunt esse liberi ut possibiles, sed etiam ut existentes. Si cognoscendo principium Deus cognoscit illos ut possibiles etiam ut existentes; antecedens probatur, esse et ut possibiles, et ut existentes pendent a causa; probatur, quia causa Dei cognoscit effectus omnes pendentes secundum omnem modum, quem participant, ita cognoscit esse liberos existentes in re, quia talem modum existentiae participant a causa. Respondeo distinguendo antecedens: si eodem modo nego antecedens, diverso modo concedo antecedens; possibiles esse detrahit in causa eo quod hoc praecise tales esse fieri possunt a tali principio et praecise necessario competens principio esse ut existentes non quod detrahit in principio Deus liberum, quia non est praecise detrahere competens tali principio, cum non habeat virtutem detrahere productivam solius futuri; hinc fit esse ut possibiles a Deo cognosci in causa creata non ut existentes, et futuros.

Obiicies 3º. Alvarez, esse necessarium cognoscunt in causa necessaria productive, quia esse habent cum illa necessariam connexionem, ita causa libera asserere existentiam in actu libero infert in facto effectum liberum. Et in illo reperiri Deus effectum

liberis. 9) Et si posit non agere, insuper agere contra-
rium in ea libera sua dispositione invenitur aliquid
inferens operationem. Nam ea libera sua dispositione insuper
imaginor cum operatur. Resp. Sl. gratis concedo li-
bertatem, et nullam nulla habere paritatem quoad hoc, imo attenta
speciali modo operandi utriusque contra oppositum infert; nam in
ea libera continentia sua ad operandum non continet esse
liber alterutrum alterare, bene tamen in ea naturali sua con-
tinentia continet esse naturalis alterare. Resp. 2 = negatur maius
discrimen apertissime; cognitio effectum in ea naturali fundatur
in ipso modo causandi contra naturas, quae possunt ad operari determinate
ad unum, quare mirum non est, deum non reperire in ea libera
effectum futurum. Ad probationem minoris negatur maior namque
deus in ea libera cognosceret determinatum effectum, destrueret
magis causam quam liberis, nisi sit posset ea medium sufficiens
ea libera ad cognitionem determinati effectus.

Nec obiicies, sicut in voluntate Creata
sua continentia possit angelus et exhibit probabiliter reperire
futurum determinatum effectum, deus possit certo cognoscere
in voluntate sua continentia futurum determinatum effectum ex ratione
ex maiori perfectione virtutis intellectivae dei. Resp. nego
conseq. Ratio est, quia cum deus solum habere valeat certam, et
evidentem cognitionem, ubi solum posset attingere materiam determinatam,
quod cum in tamen servari infallibiliter, et determinatam nexionem.

Initialis exterior effectus productus ex

ex=

externi liberi, et tn cognoscit a Deo in ca
usa; ergo effectus liber internus immediate productus a vo
luntate cognosci poterit a Deo in voluntate creata
praedefinitum in actu 1°. Ans pr. talis effectus non
est liber ipse immediate, sed solo in alio imperante; ergo si praesuppo=
nantur omnia, quae in actu 1° ex parte occurrunt in illis cognoscet Deus
certo effectum externum futurum. Ergo distinguo ans est liber
ipse, nego ans in alio concedo ans. talis effectus ipse naturalis est,
et provenit a causa immediate naturali; unde coniungitur infallibiliter cum eadem
causa adaequata; non sic coniungitur effectus ipse liber, et ideo ille
cognoscitur in causa adaequata, non iste.

Obiicies 2° in voluntate increata [illegible] effectum
quod Deus decernat effectum liberum, ergo in voluntate creata
est [illegible], quae occurrunt ante operationem, quod Deus decernat
futurum effectum liberum. [illegible] Nota quod gratia efficacis possit intelli=
gi pluribus. 1° [illegible] gratia efficax quod sit praedeterminatio physica, quam
impugnavimus in nostra [illegible] 2°. 2a gratia efficax ab
effectu; et tunc gratia efficax involvit ipsum effectum, in sua
hypothesi effectus non in alio, sed in se reperitur. 3° gratia mo=
ralis [illegible] connexionem infallibilem moralem, non physicam cum
effectu; de hac [illegible] 4° efficax gratia partim
partim subiectiva, quae consistit in collatione auxilii in
circumstantiis, in quibus Deus [illegible] ordinata [illegible]
operaturum. in hac reperit Deus futurum alterum effectum, [illegible]
tertius illa non est omnino ans, sed habet infallibilem connexionem cum
effectu alio futuro, eo quod praesupponat illius [illegible] scientiam mediam

[illegible]

Dist.^e que pot. Dea purificar.

Disp. 3.^a

An Auxilium Creata natura Moratu ad effectum liberum possit Deus reparare suinneris effectus

Cap. I.

Sas. refert

Ex L.n. ma de auxilijs ... dari = domi aiveniri Nats morale anis oio effum liberum, itaut attento mo oprandi Voluntaris Creats vum i afferare attentis oibus Circumstantijs Comitantibus Voluntas Creata semper Volunt opponibil, quamvis Tunc poit phice n opprari, ng attenta nta phica illius pris adequam nati moratr cum illo ales aliquo inveniens phico pot o poni opposita opstanô, n est moratr .... tunc adê impossa moralis ad tale opium oppositm. Dubitanis est mo e, an salte tri prio nato moratr ad aliquem effum phice liberis tantum in medio proportionato poit Deus reparare effum phi=

phice liberum.

Haec opratio, ad quam voluntas creata non movetur vi auxilii vehementissimi est actus caritatis dicens connexionem infallibilem moraliter cum tali entitate auxilii: Dum ergo affirmare quotiescumque det tale auxilium in humana voluntate semper ipsa elicit actum caritatis. Haec coniunctio actus caritatis cum voluntate indeterminate moraliter potest declarari duabus propositionibus: 1.a est; actus caritatis fiet infallibiliter moraliter posito tali auxilio. 2.a actus caritatis fiet posito tali auxilio. utraque absolute dicitur in eo, quod 1.a importat particulam declarantem modum, quo iungitur actus caritatis cum tali auxilio. 2.a affirmat coniunctionem absque aliqua limitatione, et id explico duabus aliis propositionibus: 1.a est; probabile est relationem distingui a suo fundamento. 2.a relatio distinguitur a suo fundamento. 1.a evidens est, 2.a probabilis. 1.a enunciat obiectum non exponens falsitati, quia sive realiter distinguatur, sive non distinguatur relatio persistit veritas huius propositionis probabile est relationem distingui a suo fundamento.

Tertium iudicio inter dd. non esse illius discrimenis. Nam cum affirmaverim sine asserendo, Deum cognoscere naturam voluntatis humanae, et auxilii, et Deum in tali positione adaequate respexisse: hoc obiectum voluntas creata infallibiliter moraliter eliciet actum caritatis, quia tale obiectum importat veritatem obiectivam certam physice, et metaphysice, et Deus cognoscit in tali positione talem veritatem obiectivam: Et in hac hypothesi impossibilis est deceptio ubi

hen-

henii tale cognit. Et talis cognitio certa, credibilis

espod. arg. pro quantumvis. Et ipsa phice ni produceret

actus caritatis, adhuc maneret vera pp. dei enuncians

actus Mic... infalli moralr, Et impolis è deceptio. arg.

pro ex si volumus phice ni produceret actus, adhuc vix est

affirmare cognitio tali prio prudentes prudenti iudicante affirmare,

volunt humanus semper cum tali prio elicitur actus

Caritatis. in hoc sensu verificatur eam pp. Mat. 18 n. 7°

Necesse è ut veniant scandala.

Respondetur 2°. tertius ... inconsistit

... in prio nam moralr ad actus caritatis v.g., et

vi prius ut medii suffins deus cognoscere hanc verit. prius

elicere tale actus caritatis. 1° a 5. a docet, suffi=

cere tale medium connexum infallibi moralr cum effectu, ad

hoc ut cognitio dia in illo, et vi illius cognoscat effectus

ita Bellarmin. Lib. 4°. de grà, et lib. arb. c. 13 ad

6°. Granado ... 4°. de scia d. 4°. s. 4°.

Machin. 1°. ... d. 82 s. 1°. 2°. sà negar...

... Suarez lib. 8°. d. ... c. 10. Herice ... t.

d. 6°. c. 2. n. 21. Fasolo hic ar. 13 n. 158

et 176. Lessius de grà effica. c. 16. n. 5°.

Moncaja de scia d. 80. s. 8°. ...erit n. 7°.

Argu...

Vg. resolutio. Stamii

Dico 1.º = nequit Deus revelare in causa libera
moraliter natura ad aliquem effectum futurum absque illius esse-
Prob. 1.º = Divina scientia è certa, et infallibilis physicè circa objectum
quod enunciat. Et nequit Deus in tali principio cognoscere
futurum effectum, ant. è certum. prob. cons. si Deus enunciaret
per cognitionem habitam ex vi talis principii futurum ad minus effectum
absque aliqua limitatione talis cognitio esset fallibilis physicè
Et si è infallibilis physicè nequit Deus habere talem cognitionem
ex vi talis principii. ant. prob. illa cognitio fallibilis è, cuius
objectum potest aliter se habere, sed objectum illius cognitionis, quæ
illius dumtaxat potest aliter se habere physicè, Et è fallibilis physicè,
Maj. è certa, min. prob. cognitio illa dicta enunciat futurum
actus, ad quem inclinat tale principium, sed tale dum
est futuritio illius actus potest physicè non poni cum
tali principio, Et dum potest non esse, Et cognitio enuncians
futurum illius actus è fallibilis physicè. Confirm. 1.º =
futuritio illius actus solum è infallibilis moraliter, non physicè
Et cognitio enuncians futurum actus vi talis principii
solum è certa moraliter, non physicè. Et cum cognitio Divina
sit certa physicè nequit enunciare futurum talis actus
vi talis principii. Confirm. 2.º = non aliter ea ex natura
physicè è proportionatum medium, ut in ipsa Deus cognoscat
futurum actus, nisi quod infert physicè infallibiliter fu-
turitionem sui effectus. Et cum principium morale infallibiliter non
inferat physicè, sed solum moraliter futurum effectum, indispo-
ni

ac poterit Deus vexare futuritionem effectus.

Arg. 5. Si Deus cognitione prio[ri] omnino per se illius cognosceret futuritionem effectus, effectus non fieret libere, sed nequit sic cognoscere futuritionem effectus. Maior probatur per positam cognit. divina futuritionis effectus. Vel potest physice voluntas ponere negationem effectus cum tali prio[ri], vel non potest: si potest ponere, iam erit physice fallibilis divina cognitio, siquidem cum illa posset poni oppositum eius, et posset componi cum prio[ri]. Si non potest physice, ergo non manet illa indifferentia tali prio[ri], ergo non libere, quia carebit effectum per conditione de ratione libertatis, primum liberum attentis omnibus in actu primo ocurrentibus in actu indifferens physice ad utrumque extremum oppositum, quia tunc nulla physica indifferentia maneret, quia illud primum esset liberum physice, nunc per tunc voluntas cum prio[ri] ante non posset physice operari oppositum extremum. Vel si negatur antecedens, et non daretur indifferentia physica effectus tunc cognitio divina futuritionis effectus in eo quod determinationem non esset in nostra potestate. sed ipsa apposita daret physica illius effectus ex tali prio[ri], et nostra operatio libere non fieret. maior manifestatur, nam Deus haberet cognitionem futuritionis effectus, procul ex omnibus circumstantiis

ante

antr infallibiliter manu adesse, et talis co=
gnitionis existentia n' est in potest. ultra est
nec in potest. ultra e positis talibus circumstantiis
p' lae contra. quoniam dat suppositio aliqua ante
et inferens phice destrui effectum talis suppositionis e
contraria usui libertatis; nec prius est à se amovere
suppositio, nec posita suppositione, est voluntas abhi=
bere effectum, et tollit libertatis exercitium.

Dices: est Deus visio talis prius manifesta
non absque periculo erroris, et, v. gr. libertatis hu=
iusmodi actus; quo asserit talem prius infallibiliter manife=
stari talem actum, et et poterit habere huiusmodi actus
tale prium elicere talem actum. Per contra stante
veritate huius actus, est voluntas phice imponere eius
prius oppositum, et fi' n' futurus, et et tum
contra actui. Et sed ant, et neg= cons. Ad probat.
nego cons. Ro' discriminis, si n' solus potest phice pro=
ducere omissionem actus, etiam n' pot moralis, manere in actu
enunciatio de producendo effectum infallibiliter manife, cui obd
n' opponit phice productio omissionis actus, nam inter se cohe=
rent hae duo, et quod actus n' possit n' produci infallibiliter mo=
ralit, et quod phice tamen n' fiat; at si actus divinus enun=
ciaret futurum actum creati ab eo aliqua modificat. productio
omissionis esset dicum contrarius actui divino, et ita talis actus
esset expositus falsitati phice.

Cap. 3.

Sa=

Satisfacit obiectionibus

2. Obijcieres: veritas separata per actum fidei divinae potest attingi certo, et evidenter per cognitionem scientiam, sed per actum fidei separari futuritio effectus moraliter infallibilis.

R. Per actum scientiae dei separatur talis futuritio; maior est certa, nam actus fidei dei certus est, minus per haec veritates spectant ad fidem dei: scilicet iustus absque speciali privilegio nequit vitare omnia venialia. ita Tridentinum sess. 6. can. 23. homo in puris naturalibus, et seclusis donis supernaturalibus nequit resistere gravissimae tentationi. Distinguo maiorem. Ad minorem: 3. veritas istae attinguntur fide, non cognoscitur per fidem futuritio effectus in individuo, sed in ipsa sua futuritione. Alias dicta fides potest exposita manere falsitati. ita Tardus num. 198.

3. Obijcies 2. quoties datur infallibilis connexio moralis inter effectum, et causam, datur existentia talis causae semper producantur effectus, datur cognitio certa, et infallibilis separare valet futuritionem effectus in causa, sed dicta scientia potest separare futuritionem effectus in tali causa. ergo. R. non requiritur maior certitudo ex parte dei, quam ex parte scientiae. per se ubi est certum, et infallibile in causa potest dari cognitio certa, et infallibilis dei in eo. pro 1. causa in eo causam continuata adesse ... ut sine periculo deceptionis possit quis enunciare

fu-

futuris esse cognita ec. ita ut adsit periculum deceptionis.
Sineo, quod quis mi asserat: hodie aliquis homo Locutus ē granu
esse perfectissime genemus Deus nam voluntatis creatae, erat
noscit; varietates de propensionis homi ad vitam, ut quotiens ipsi
famelico offerat cibum, nec impediat, assumet cibum, quamvis
phice poit illum n assumere. Ergo in tali ordine posita Deus
reprehendit hoc assumptionis cibum dollarum. pr Coa, si ex
tali Respons. quod semper ponendus esse, n pendulus
fado educi oppositum effectus. Et distinguo ans. Aoriis
Cognitio Certa, et infallibilis moralis attingere valet futuris
effectus in eo cognito certa phice, negoans nam tale
maneret certa phice expositum fallibilitati. Ad probam red
ary. distinguo cons: poterit dari cognitio certa, et infallibilis
esse in eo servata proportionem cum certitudine, et infallibilitate
esse ari ea ratio cog, n servata proportione nego cog
tunc ad summum cognitio respondi tale effectum in eo erit
certa, et infallibilis moralis. nego l3 cons. Ad eius probam
nego ans, et tunc attenta ei motione n maneat pe-
riculum decept. in Cognitione enunciante effectum futurum in-
fallibiliter moralis; maneret v. periculum deceptionis in
cognitione enunciante absolute futuris effectus ei talis motionem.
Ad probam distinguo cons assumptionis cibum infallibilis mo-
ralis ratio cog, absolute, et abs, aliqua modificat. nego cog.
ut i e, q. homo famelicus ita assumeret cibum, ut posse phice n
assumere, quamvis n posset moralis. semper supponenda est

at-

assumendo [illegible] illam cum hoc [illegible] in ipsis circum=
stantiis, quorum cum libert. Nam assumere, et [illegible]
ita contingit semper, ut poneret physice non contingi. Ad
probat ex tali suppositione [illegible] semper [illegible] effectus, per
nullam potentiam per oppositum oppositum effectus cum produ=
ctus, quorum hoc non est ad rem, [illegible] contingit, [illegible] effectus=
ducit cum libert. morali. quod [illegible]
cum potentia [illegible] moraliter potuit physice opponi oppositum
effectus, nam loquimur de cognitione certa physice futuri [illegible]
esse in [illegible]

Obiicies 8° evidentia metaphysice cognoscit
voluntatem [illegible] moraliter [illegible], et [illegible] potuit physice
non elicere [illegible] media in volunt. [illegible]=
[illegible] moraliter ut cognoscat futurum effectum. [illegible]
cognitionis talibus mediis determinate quod aliis falleri
[illegible], et Deus idem iudicare potuit cognitionis eius de mo=
tivis (?) [illegible] 2° et si Deus habeat eam cognitionem
quae enunciet futurum [illegible] in [illegible], et [illegible] determinatis
moraliter adhuc non exponitur periculo falsitatis [illegible] potuit habere
cognitionem certam talis [illegible] scientiam, quia Deus
cognoscit futurum esse in se est metaphysice certa, et esse potuit
non fieri, [illegible] cognitio [illegible] esse [illegible] metaphysice certum
per [illegible] Deus potuit decidere [illegible] habere hanc cognitionem, [illegible] voluntas
libera potuit physice oppositum facere, [illegible] hoc non sufficit [illegible]=

cog=

cognitione futuri effectus liberi in se . . . nec in sua cognoscente futurum esse in ea. Ad . . . dist[inguo] maiorem: negata evidentia habita in medio, et vi medii, nego ant[ecedens]; habita in effectu, concedo ant[ecedens]. Ad conf[irmationem] nego negata evidentia volunt[atis] semper operari in ea hypothesi cognositur futurum operari in se, non in ea quae determinata moraliter. Ad . . .

Nego consequentiam: discrimen facile est: hoos deceptiunt, et ideo possunt habere cognitionem futuri esse vi cognitionis antecedentis. At de facto nequit esse physice, et ideo nequit habere cognitionem futuritionis esse in ea quae determinata moraliter. Ad 2

Nego ant[ecedens]. Ad probationem nego consequentiam discrimen apertum est.

Cognitio divina negat futurum esse in se, et cum hac futurit[ione] nequit componi oppositum esse, ita nec cum scientia futuri esse in se nequit componi carentia esse; bene tamen stat cum tali scientia potentia ad oppositum effectum, nam stat manet potentia ad oppositum effectum nequit componi non futuritio, ita cum scientia omnino certa futuritionis stat potentia ad non futurum componi. Ceterum cum scientia futuri in ea, et vi quae nequit stare potentia ad oppositum effectum, quia iam scientia maneret exposita falsitati. Unde si daretur scientia divina futuri esse in sua causa quae determinata moraliter, non maneret illa libera.

Dubitatur 2.º an voluntas quae determinata moraliter ad unum effectum maneat determinata esse. Cum voluntas sic determinata cognoscitur futurum esse, quia potentia in ea manet quae ideo negat futurum esse, . . .

dltrate, et cum in volunt. moralr qd dltrate

continea dltrate futuritio esse, in illo poterit cognosci. Et

ang. Pr. voluntas moralr qd dltrat inferet dltrate esse

dltrari, et continet in illo dltrate. Esse dltrari coi=

cata quia esse qd dltrat moralr e proprie dltrans

adiung. Et ita sic ultimum e suffice medium, ut

in ipsa reperit esse futurum. Et disting. ang. continet

dltrate si titulo nego ang. aliquo titulo concedo ang. nego

cog. Ad probat dl sequo ang. qd continet dltrate si ti=

tulo conced. ang. qd continet dltrate solo aliquo titulo nego

ang. Voluntas qd dltrata moralr continet dltrate esse tam

in prudentum hominum existimat. non ex na rei, quo

pacto in ea varia qd ea continet dltrate esse. cum igitur

tituli continentes stat in via physica, et ideo in tali ea cognosci

dei compare futuritio esse. Ad confirm disting.

ang. e proprie dltrari ad conuing. aliquo titulo concedo

ang. qm, si titulo nego ang. e dltrari ad iung in prudentum

qm existimat. non ex na physica qm, et ideo mirum

non e, quod esse futurum non reperit a Deo in ea qd dltrat

moralr.

§. 8.

An futuritio condistinctam unius obi comparatadl. tiuver ad comprim futuritionem alterius eiusdem obi

Cap. 1.

Ita

Status quaestionis manifestatur

Difficultas haec agitatur ex ipsis [illegible] theologis
eius statum oportet aperire. Ne in incertum discurramus, sup-
ponamus [illegible] Deus scientia media cognoscere hanc, et similes
veritates conditionatas: si Petri voluntas constitueretur in actu primo
expedito ad eliciendum libere caritatis actum, eliceret; per
hanc scientiam non respicit Deus futuritionem conditionatam actus caritatis
in causa, sed in se ipsa. Haec scientia est et quasi directa, et
quasi reflexa: ut directa enunciat veritatem supra posi-
tam; ut reflexa enunciat hanc veritatem: si Petri volun-
tas constitueretur in actu [illegible] gratia ad actum caritatis
infallibiliter eliceret actum caritatis. Deinde si Petri voluntas
re ipsa constituatur in actu primo expedito, ac proinde purificetur
conditio, [illegible] quia [illegible] est [illegible] infallibiliter eveniendi
infallibiliter re ipsa eveniet actus caritatis. Rogamus, an Deus co-
gnita purificata conditione, [illegible] quia [illegible] est [illegible] infallibiliter
eveniendi, habeat sufficiens medium, in quo cognoscat
veritatem hanc: Petrus eliciet re ipsa actum caritatis. Tunc
cognitio de futuritione absoluta actus caritatis declaratur [illegible]
hoc discursu: si Petri voluntas constitueretur in actu primo
expedito ad actum caritatis, eliceret actum caritatis; sed consti-
tuitur in actu primo expedito; ergo eliciet actum caritatis. Dubitatur
an [illegible] scientia media futuritionis [illegible] ut purificata conditione
inveniat ad cognoscendam futuritionem absolutam actus caritatis resolu-

ti-

Resolutio [illegible] difficultatis pendet ex his, quae dixi in mea de aux. [illegible] 8 = [illegible].

Assero interim etiam sciam medij futuri conditionati aliq. caritatis et cum purificat. conditionis adhoc ut de vestra futuris aliq. actus caritatis. ita Herice [illegible] 1 [illegible] c. 3 = n = 51. Fasolis [illegible] n = 5. 23. Alarcon in [illegible] 3 = c. 14. Martinez de Ripalda [illegible] 75 sect. 6 = Magravius [illegible] de aux. [illegible] 2 = n = 28. Legius de gra. effica. [illegible] n = 19. Oristalevio in opusc. [illegible] 156. Becano [illegible] [illegible] 9 = n = 8.

[illegible] ipsa quod [illegible] adè aliquod medij, cum quo infallib. coniunget futurum actum aliq. caritatis, [illegible] à Deo cognosci. Talis futuritio. an [illegible] purificatio conditionis, [illegible] infallib. aliq. caritatis; [illegible] aliquid, cum quo infallib. coniunget aliq. caritatis, an [illegible] certus, nam totum id [illegible] futurum aliq. actus caritatis, et ante futurum conditionatus. [illegible] ipso, [illegible] purificet conditio, illa coniungit infallib. cum effectu quo [illegible] è coniuncta in statu conditionato. [illegible] cum in tali statu [illegible] scia conditionata quasi reflexa [illegible] infallib. efficiens aliq. caritatis, si obtineret in [illegible] ipso [illegible] obtineat participat [illegible] efficaciam, et infallib. ante futuri [illegible] aliq. actus caritatis. [illegible] aliquid, cum quo infallib. coniunget actus caritatis. [illegible] totum id, [illegible] in statu conditionato,

[illegible]

fit actus purificatum conditio. Et cum in statu conditionatus
scientia media quasi reflexa cognovit futurum Petrum in facto
eliciturum actum caritatis, si obtineret in alio ordine gratiae, etiam
quod obtineat, procedit media eius, cum quo in facto elici-
ret actum caritatis. Confirmatur 1°: quicquid creaturae intellectua-
les possunt evidenter cognoscere illud potest Deus cognoscere evi-
denter [illegible] non illativo cognoscere evidenter, sed creaturae
intellectuales evidenter illud cognoscunt ergo verum. Et Deus
illum evidenter cognoscet actum illud. Minor probatur nam in
tali discursu recte infertur illatio. Confirmatur 2°: Deus
conditio non habet certitudinis [illegible] periculo frus-
trationis, et efficaciae inviolabilis in agentis creati liberi.
Nisi certo cognoscere talem actum liberum a se futurum
postquam cognovit purificatam conditionem, et certo requirit
Deus verum.

Quod autem Deus cognoverit in statu conditionato
Petrum in facto eliciturum actum caritatis, si obtineret in
alio ordine gratiae, probatur nam Deus videns scientia media directa,
quod si Petrus obtineret in alio ordine gratiae ad actum cari-
tatis illum eliceret, tribuit tali obiecto per eandem scientiam directam
ut statum existentiae infallibilis, nam Deus nequit scire esse fu-
turum actum caritatis, si obtineret Petrus in alio ordine gratiae ad
actum caritatis, et per eandem scientiam reflexam requireret
verum futuritionis actus in facto futurum si in alio ordine gratiae
obtineret Petrus, cognoscit suam scientiam mediam directam tribuere tali obiecto
in-

infallibiliter existit, ita ... si prius in esse praedicatum
esse prius infallibiliter coincerpris, quam effectus. Ergo
cognoscitur per scientiam mediam reflexe sum infallibiliter
Michaelis actus Caritatis, si ponatur in actu
... 2.ae

Nec ob id infertur quod prius
causa futuriti conditionati in statu conditionato habeat infallibiliter
actus futuriti conditionati effectus, sed solum quod habeat
infallibilem connexionem cum illis [illegible] cum suppositione.
Sic scientia divinis respectu futuriti absolutarum
liberarum tribuit illis infallibilem connexionem cum verbo, quod praesupponit
in suo esse, nam Dei est asserere, Deus non posse scire
oppositum Dei.

Cap. 25

Declaratur modus cognoscendi futuriti contingentes absolute futurorum

§ 1.

1. = Aliqui RR.PP. docent talem cognitionem
absoluti futuri haberi a Deo per discursum virtualem. ita ut si Deus
cognoscit Michaelem in actu 2.o ... ad actum caritatis
sed cognoscit ... actus Caritatis, ... Michaelis
actus caritatis, major pertinet ad scientiam mediam, minor ad scientiam

vi =

Quis = quia cognoscit conditi purificat, ergo
ad statum etiam abstractivè adequari
illi tali; hunc modum dicendi refutavi
ex dictis tr. 2.° disp. 1.ª ubi probavi in Deo
non inveniri discursum virtualem. 2.° alij asserunt
non esse necessariam sciam mediam ad cognitionem illius obiecti futuri absolute
sed solum quod prius cognoscatur in actu 1.° quod si illud
tiveret, operaret. hic modus dicendi impugnatur ab ijs theologis
qui docent sciam mediam per se necessariam non esse ad
efficaciam, seu infallibilitatem auxilij. Eos refutavi
tr. 4. d. aux. disp. 8.ª = sed adhuc talem
modum dicendi impugno, nam ablata scia media nequit
intelligi medium infallibile, in quo Deus cognoscat
actum caritatis absolute futurum; ergo scia media necessaria
est ad cognoscendum hoc pacto actum caritatis, ante per
hunc auxilium dandum, seu prius decretum quam haberet
infallibilitatem, scilicet à futuritione conditionata, scilicet
à scia media, non à futuritione conditionata actus caritatis
vel à scia media. Min. = per talis futuritio
nequit tribuere infallibilitatem, et sine scia media
nequit intelligi medium, in quo Deus cognoscat actum
caritatis, ante per l. = ex ijs, quae dixi loco cit.
ubi docui futuritionem conditionatam solum habere infallibilitatem
intrinsecam, quae infallibilitas omnino perit deficiente statu futuritionis
conditionatae, nam talis infallibilitas oritur ab...
ex

ex futuro conditionato, et fundat in ipso
ut stati. 2.º neg. scia infallibilitate,
et vi illius tituli operis prius in statu abto, quae
dat in eodem prius conditionate sub statu conditionato
et si non in eodem modo, sed in prius non dat infal-
litas conditionata in statu conditionato a futurit=
conditionata, et nec in statu abto dabit in prius in=
fallibilitas abta a futurit. conditionata, cum per
ea oia, quae dant in statu abto, et pendent a puri=
ficat. condit. dant in statu conditionato conditionate non purifi=
cata condit. sed infallibilitas prius in statu abto pendet a purificat.
condit. et eadem infallibilitas vi eiusdem tituli dat conditionate in
statu conditionato non purificata condit.

2.º deg. et non per discursum virtualem
reperiri futurit. abta contingentis illata vi duorum priorum
cost futuritionis conditionatae tituli talis condit. et purificationis
conditionis, quorum 1.um reperit deus per scia conditionata, et 2.um
per scia visionis, sed so. reperiri per unica cognitiones immatitura
ad illa duo pria, quo pacto fieri successivus medius, in quo
reperit futurit. abta esse contingenti, nam quidquid evidens
reperit discursus creans reperit certo, et evidenti cognitione
miti per immatur cogniz. Add posse affirmari, deum reperire
cum futurit. abta in auxilio efficaci. Caeterum tunc scia
conditionata deserviret deo ut tituli [illegible] tribuens auxilio ante
connexione infallibile cum futurit. abta esse contingenti. id
ita explico: non deserviret scia media ut [illegible] ex [illegible]

cognito ad eius Caritatis abs. futuri, et sic ut tribuo

Attribuens prius infallibile connexione cum actu caritatis abs.

futuro, quod nam est, ut in tali prius dls reprisentat

caritatis abs. futurus. Unde si Deus eam veritatem

cognosceret conditionate futuram, et distinceret rei prod.

prius in actu liberi ex. ad actus caritatis posset cognoscere

abstractive in tali prius actus caritatis abs. futurus

= Tandem adverto dicta à nobis Locumhere,

sive sermo est de prius ex. liber. moratis creato, sive in moralis collectivo, quod in utroque casu ordinarie est scientia media tribuens efficaciam, seu

infallibilem proportionatam prius ut medio dis. quidem

atque efficaci. Vide dicta de aux. 444 3 = 9 =

Caput = B

Expedit breviter unam dubitationem ~

Dubitabis. An actus caritatis abs. futurus

qui cognoscitur in prius efficaci per scientiam visionis abstractivam habeat diversum statum ab illo, quem habet cum cognoscitur in se per scientiam dicam intuitivam. Perdonchy [illegible]

tenet inveniri diversum statum in tali actu caritatis. Ego

iudico eundem statum esse. actus ille caritatis ut cognoscitur à Deo sive scientia abstractiva, sive intuitiva est

liber prius efficienti. Et eundem statum particularem, ut sic certus, nam in primis de actu caritatis, qui efficitur à Deo cum

industria; et à Deo reprobatur per scientiam actus liberi [illegible]

so

sed hec unicus status, et eundem statum parti-
cipat, sive cognoscatur scientia abstractiva, sive intuitiva.
ant. pro. quia attingit scientia intuitiva non hec status
possibilitatis, aut futuritionis conditionatae, sed sed hec existen-
tis, ergo etc. 2.º quia attingit abstractiva scientia in
aux. effectu non participat statum possibilitatis, aut futuri-
conditionatae, sed sed praesentis, et existentis, et sive
hac, sive illa scientia attingatur eundem statum participat,
pro quia in qualibet entitate sed possunt considerari triplex
status ut possibilitatis futuritionis conditionatae, et exis-
tentiae, et si non dant duo priores status sed manent
statum. Pr 2.º eatenus adversarius in tali actu
caritatis admittunt duos status, quia actus caritatis attin-
gitur scientia abstractiva, et intuitiva, sed hoc non nullius mo-
menti est, et non dat diversus status. min. pr. ig-
nis productus attingit a Deo abstractive in causa pro-
ducente, et intuitive in seipso, et tamen in igne producto
cognito per tales diversas scientias nequeunt distingui
diversi status, et ea de ullius momenti. Confirmatur
min. hec est, quod eadem porro veritas obiectiva sub eodem statu
potest attingi actibus diversis. ita hec veritas Deus existit
potest attingi per discursum actu abstractivo, et per actum
intuitivum. Pr 8 = actus caritatis attingitur a Deo
scientia intuitiva, quatenus praecipiam existentiae trans immediate dig-

dig=

cognitio eadem existentia actus caritatis attingit immedi
scientia vero abstractiva. quia existentia actus carit-
tatis est in facto connexione cum auxilio efficaci dato ad
actum caritatis, quod dat actus caritatis sive hac, sive illa
scientia attingat servat eundem statum.

Sed dices 1° si idem actus caritatis sine
eodem statu attingeretur à Deo scientia intuitiva, et abstrac-
tiva daretur in Deo duo actus diversi eiusdem obiecti, quod
falsum est, cum superflueret unus actus. Et si daretur idem
statum, cum per utramque scientia attingeret eundem actum
caritatis. Respondeo Negatur. Quia eas scientias cognoscere di-
versas veritates. Nam intuitiva enunciat exis-
tere in se actum caritatis. abstractiva eundem actum
coniungendum in facto cum tali primo efficaci ante. Quia
et si attingeret Deus eandem veritatem, non esset actus
superfluus, quia attingeret eandem diverso modo ut in
se, et in alio.

Sed dices 2° abstractiva scientia attingit
existentiam actus caritatis in causa efficaci, intuitiva attin-
git in se, et participat actus caritatis diversum statum
per causa statum esse in causa distinguitur realiter ab statu
esse in se, et reperiuntur diversi status. Respondeo neg-
ando. Ad probationem distinguo maiorem idest causa distinguitur realiter
ab esse in se negatur maiorem, idest quod attingit realiter in causa distinguitur
realiter ab esse in se negatur. quia esse existentia, aut fundamento
re=

respectu inio, ibi dat duplex obiectum: aliud immaterialiter obiectivum cau., aliud materialiter obiectivum effectum. atque si id daret cum cum fuisset abstrares attingi aliquid infallibiliter nexum cumque in ipsa causa, neque ad veritatem illius propositionis duo obiecta requiruntur obiectiva causa, et id, quod cum causa infallibiliter coniungit.

Dices 8. si futuritio actus caritatis abstractive cognita participaret eundem statum cum futuritione actus caritatis intuitive cognita, utraque futuritio conveniret ab eisdem principiis; sed hoc falsum ... min. probatur futuritio abstractive cognita cadit ab illis principiis, quae cognita ducunt in cognitionem abstractivam futuritionis actus, sed ab his principiis non cadit futuritio intuitive cognita ... immediate, ... aliud esse agere de principiis ... in esse entis, aliud de principiis ... in ratione cognoscibilis, seu de principiis causantibus esse obiectivum ... in esse entis eadem ..., non tamen principia causantia esse obiectivum, nam qui cognoscit actum caritatis abstractive tribuit illi esse obiectivum ... exercitium medium, seu principium effectum, in quo cognoscit: qui cognoscit intuitive tribuit ... esse obiectivum proprium ... per ... propriam existentiam ... immediate cognitionem ... nec ... ut eadem sint principia in esse entis, et in esse obiectivo: ita ... in esse obiectivo habet aliquod principium cum esse ... attingit in creaturis, non tamen ... habet principium aliquod in esse entis.

Dices 9. qui intelligit futuritio-

ab-

abstractive cognita in prio efficaci, n' dum intelligit decretum dei exequens futurum. ; intelligit futuritio immediate cognita intelligit decretum dei. In diversis statibus participant auxilio actus caritatis, ante, futuritio abstractive cognoscit in auxilio efficaci, n' in decreto. & n' dum intelligit decretum.

R. neg. ant. : Quinimo intelligit decretum dei, nam futuritio actus caritatis nequit intelligi, nisi intelligant illius pria, quare intelligi debet decretum esse, sine quo n' dabit futuritio. Altera conseq. de q. ad cognitionem futuri = actus a prio efficaci ad quam tamquam medio proportionatum.

D. 3 = 9 =

An futura contingentia absolute cognoscantur a deo in ipsis.

Cap. 1.

~ Status difficultatis aperit ~

Vidimus in superioribus, deu' n' cognoscere futura absoluta contingentia, et libera in efficacia, cuius ipsius, causis creatis, ex cognitione adaequata dei. ita naturaliter n' esse coexistentia rerum in aeternitate ab aeterno ut intuitive reprehendit, et ex doctrina, deum respicere haec futura saltem aliqua tum indecretis suis efficacibus tum in aux. efficaci. unde dubitandum e, an futura absoluta contingentia & libera specialiter aliquo iure sibi

ven =

Vendicent cognosci in propriis Entitatibus, itaque alter nesciant cognosci, quo pacto non potuerunt cognosci possibilia aut futura absolute, quae proveniunt à causis naturalibus.

Ex Adversariis Scientia Mariorum solutionem ad-versario debitam non esse, quia per eandem cognitionem repraesentatur Ut motivum formale specificans; unde per-solvamus An attingant futura in se ipsis immediate non excludimus, sed tantum Ut Motivum, et inquirimus, An tales creaturae immediate terminent dictam cognitionem tantum Ut non adsit medium aliquod sive decretum, sive creaturae, in quo repraesentent vi talis cognitionis, et tantum repraesentari immediate, et in se exigant creaturae futurae contingentes specialem titulo non competenti possibilibus, aut futuris naturalibus.

Est [illegible] sententia affirmativa: ita veteres Theologi, quos refert Fasol. in fra. [illegible] dist. [illegible] quaestio [illegible] visio de Contingentibus ubi favet et pro ultima [illegible] Suares opusc. de scientia [illegible] 1. c. 5. 8. Vasques [illegible] disp. 67. c. 5. et disp. 65. Molina [illegible] 14. ar. 13. disp. 17. § sciendum. Valentia ibi puncto 5. in [illegible] illius puncti [illegible] Fonseca 6. metaph. c. 2. [illegible] 9. 4. [illegible] 5. [illegible] Tesig. de ver. essay c. 16 n. 4. et c. 20 n. 7. 28. Albertinus [illegible] 1. [illegible] 2. Theologia ex. 4. prin. phil. n. 22. Rapun. [illegible] disp. 91 § 3. [illegible]

Be-

Beccano 3a p. att 1o q. 6a Arrubal. disp. 4a et 9 § c. 3o Vasq. ar. 13 dub. 12 Montesyn de scia disp. 29. Zumm. tom. 1o disp. 2o q. 8. dub. 6o n. 2o Pennon lib. 8o Tygnonavil c. 29 n. 12 et c. 8o n. 5o Raynaudus Theologia nali dist. 8a n. 38. Zumel hic ar. 19 disp. 1. et tom. 1o variar. disp. Didacus Vio fol. 207 in suo opusc. Machin hic disp. 31 s. 1a Curiel lib. 1o Otrov. 7a speculatioe an. 128. Alii att. 1o de scia disp. 6a s. 1a.

C. 2a sa negat: ita Alvarez lib. 1o de Aux. disp. 18, et lib. 1o responsionum c. 1o c. 1o n. 47. Navarrete hic otrov. 84 Gonzales disp. 87 s. 1a et disp. 43 s. 2a Cabrera. Corneso.

Cas. 2. § 113

Staniu, et probatur

C. 1. 1a assertio futurorum contingentium praesentio in se ipsis è rò ex pte. obi, ut attingant talia futura cognitione certa, et infallibili, pr. 1o ex multiplici auctoritate PP. asserentium ideo Deum agnoscere futura, q. futura sunt. Pr. 2o cum dia cognitio sit perfectio quaedam illimitata in rè repraesentandi et ipse indiviens ut repraesentet futura ab aliis, non futuris aliquid debet assignari ex pte obi, rò cuius cognitio dia in rò ponit repraesentare futura ab aliis, q. in non futuris, et hoc nil aliud esse pot q. in ipsamet futuritio vel praesens in propria tempore dura-

Sufficiens in detrahe ingenio requirit.

Dico 1° propter ea quae in ea 1° experimus ex rebus illis: quod scitu futura opera honesta cognoscuntur in deo decreto praedefiniente, et auxilio efficaci; at opera libera inhonesta requirunt cognosci in deo decreto praedefiniente, aut auxilio efficaci, quoniam non occurrunt ad ea tempore, et sic cognoscuntur in seipsis. Dico 2° non sufficit ut cognoscantur opera libera futura, nam sit deus non praeveniat opera honesta in decreto efficaci ante, et in auxilio efficaci, ceterum [illegible] non est sufficiens per se, et ratione sui praecise, nisi dependenter a scientia media praecedente. 3° requisita, nam ut docui in materia de auxilio [illegible] ad hoc ut esse libere fiat non requirunt ut causa per se efficacia decreti, et efficacia auxilii; sed sufficit quod occurrant ex parte dei decretis conditionatis ex parte dei, et convenientia physica auxilii in qua hypothesi prius [illegible] libere [illegible] futuri [illegible] ordinantis, ac propterea in illo minime requiritur esse liber futurum

perdiam scie, et sic attingeret in propria existentia essentialiter futuri liberi etiam seipso, id hoc quale est non ultra sufficit, et per se requisita ut infallibiliter sciat cognoscat.

Ad 3. assertio. Etsi non attingant futura libera sufficiat ex parte termini determinatio in propria existentia, adhuc ex parte cognoscentis requiritur vis intellectiva infinita, et ulterius quod non importet imperfectionem attingere futura libera in seipsis. Probatur primo: futura manent in superioribus. Probatur 2°: ideo Deus certo cognoscit futura libera quia eius vis cognitiva tam perfecta est, ut ipsam non lateat veritas aliqua divina. Ergo ex parte cognoscentis requiritur vis cognoscitiva infinite perfecta. Probatur 3°: eadem non sufficere si afferret aliquam imperfectionem attingere illum in seipso, nam eo ipso non posset divina cognitio, quae summe perfecta est, attingere tale donum.

Ex dictis manifeste constat 1°: Deum non cognoscere haec futura in ideis, eisque prius quam per se requisita ex indifferentia, sed in propria essentialiter. 2°: falsam esse sententiam Thomistarum docentium futura libera, sive bona, sive mala cognosci a Deo in decreto praedeterminante, quia non reperitur in Deo aliquod principium Dei, cui inquam habeat infallibilem connexionem futuri liberi.

Cap. 55.

An Deus cognoscat futura in propria

exi=

Existentia ante decretum Dei.

P. Dominicus Bernal Suares d. p. 13 de auxi. Navarrete lib. 2 contr. 54 imponunt Authoribus nostrae Societatis, quod doceant, Deum separare futura contingentia libera ante decretum liberum. Cum tamen id nostri DD. in mentem non venerit, forte ad id occasionem fuere, quod nostri DD. acriter negant decretum praedeterminans physice.

Dico 1.° Deus nequeunt cognosci futura contingentia libera, quin cognoscat decretum aliquod Dei ut ea talia futura, quia futura contingentia libera ut existentia in aliqua temporis differentia pendent a Deo ut [illegible]; ergo Deus ea per decretum; ergo cognoscunt futura existentia alia ut pendentia a decreto Dei ut sic.

Dico 2.° Cognitio futurorum in sua praecisa existentia supponit decretum Dei eorum tale futuritionis; quia talis cognitio Dei supponit futuritionem ut sic, futuritio supponit decretum, ergo. Maior constat, et de 1.° cadit; ergo cognitio supponit decretum Dei. Quia Deus nequit cognoscere ut futurum, quod non est futurum, sed possibile tantum; sed possibile nequit extrahi ad esse futuri nisi per decretum Dei; ergo cognitio Dei supponit decretum Dei. Minor probatur: ratio futuri absolute Dei in ente creato absolute, ac possibilis in se potentia sanctorum futuri quod cedit futuritio in aliquo signo ante, quam ens creatum intelligitur non repugnans,

cr

et potens existere à Deo, ob hanc ponit decretum, et extrahunt futura decreti Dei: quod Deus videat futura cognoscere in ipsis, et in sua æternitate.

+ Ostendimus ostendere omnia cognoscunt matr. quod sic cognoscunt futura, quod tunc reperiunt decretum divinum, et omnia alia, quæ per se tribuuntur ad tali futuro. Ostendimus declarare vos frater ex parte Dei transit ob quem ex duobus oppositis, ad quæ indifferens prius proxime, Deus cognoscat in facto unum, non alterum: quod neque operi voluntati creatæ neque decreto divino per se requisito, aut aliam alteri prius per se lumini ad judicium effectus, nam omnia que indifferentes ad utrumque extremum.

Quæritur 3°. Utrum tale decretum Dei cum futuris etiam liberis etsi per se requiratur in parte causæ efficientis ut futura fiant, adhuc non requiritur ex parte Dei ut cognoscat talia futura, nam si impossibile decretum futura, et non Deus inveniret vis intellectiva infinita, quamvis Deus non careret futura, per aliquid aliud, adhuc Deus cognosceret futura in se, quod per se non requiritur ex parte Dei decretum ut cognoscat futura contingentia, id quod per se requirit quæ aliquid cognoscat, quo illato, aut non posito per impossibile, si impossibile non cognosceret, sic diximus causam accensam et illam

quæ

que ita contrahit, ut quamvis non contineret, eadem modo careret esse. [illegible] ad hoc ut aliquid in objecto requiratur, quod habeat quod trahat cognitionem sive tale esse causet, sive non causet, et cum aliunde cognoscitur de talibus, quia eo non latet aliquaventer.

Hinc fit quod quantumvis Deus non caveat futura, si impossibile ipsa manerent futura, Deus illa cognosceret. Non est necesse ut aliquid in objecto alicuius potentiae, quod eius causa in objecto eiusdem potentiae, et ad hoc ut futura esse attingant, necessarium per se non est, quod decretum Dei illis tribuat esse; at ita potentia visiva percipit colorem, non [illegible] colores. In causa tribuere esse futuris, non est, quod decretum Dei [illegible] specialis obstinens futura in re [illegible] trahi, et non est necessarium decretum Dei, ut futura esse attingant.

℞ Dices 1° in eo priori instanti rationis quo consideratur res ut possibilis est futura in eo signo [illegible] asserimus possibilitatem praecedere futuritionem. Respondetur non attenditur ratio futuri in ordine ad signa rationis, sed in ordine ad instantia durationis. 2° res ut possibilis praecedit eiusdem rei futuritionem; ad non valet a possibili ad futuritionem de prioritate in subsistendi causa, sicut nec valet: est animal, ergo homo. 3° non intelligitur ratio futuritionis nisi in eo signo, in quo intelligitur decretum aliquod Dei tribuens esse futuro, at possibilitas non pendet ab aliquo decreto Dei.

℞ Dices 2° futura conditionata Deus cognoscit ante decretum liberum, et erant futura.

[illegible]

d

3ª est futura conditionata, Deus cognoscat ante omne decretum actualiter existens, ut infra dicam, sed non ante decretum, quod esset, si purificaretur conditio. Unde Deus non cognoscit futura conditionata ante omne decretum absolute existens, et conditionate existens.

Dices 2º: in eo priori, quo res creata intelligitur possibilis, haec propositio Antichristus producetur est determinate vera, aut determinate falsa; sed in eo priori datur futuritio, vel non futuritio, quam Deus cognoscit, namque quidquid determinate verum, aut falsum est a Deo cognoscitur ut tale. Antecedens probatur: in illo priori signo hae duae propositiones contradictoriae opponuntur: Antichristus producetur, Antichristus non producetur, ergo in eo priori una ex his propositionibus est determinate vera, aut falsa.

Omitto solutionem, quam tradit Alvarez hic, contradictionis significationem dando futuram, quae continet in bona logica, et sic satisfacies argumento. Affirmative propositio in eo priori signo rationis est falsa, et impossibilis, nam enunciat futurum esse Antichristum independenter a decreto divino, cum in eo priori nullum detur decretum divinum, sed non intelligatur. Negative est vera, et namque in eo signo rationis, in quo non intelligitur decretum divinum, verum est affirmare negari existere Antichristus independenter a decreto divino.

Ass. 4ª

Ut 2º vis argumentis

Ad 1. Opponens 1º: futurum contingens est essentialiter futurum a causa contingenti, ergo nequit cognosci perfecte, nisi

y

ordine ad cam, & si Deus cognosceret fu-
turum contingens absque ordine ad cam, imperfe-
cte illud cognosceret. Contingentia futuri pendet
à divina volunt. ut supra dictum est, & nequit Deus perfec-
tè cognoscere futurum, nisi cognoscat divinam volunt. Quod
est, Deus cognoscere effectum contingentem fieri à causa
contingente potente facere oppositum extremum. Ad cons.
illud distinguo, si ante cons. intendit ordinem causae con-
tingentis esse rationem cognoscendi futurum, dimitto cons.
nam cum causa indifferens sit, nequit esse ratio cognoscendi
determinatè unum extremum. Si cons. negat ordinem de-
terminatum esse ad cam, verum est cons., nam Deus repraesentat
determinatum fieri à causa contingente, id tamen non est cognoscere
effectum contingentem in causa, sed potius repraesentare effectum
ex suppositione veritatis determinatè, quam tunc se habet.
Unde ratio cognoscendi determinatum effectum non erit causa, sed potius
determinatio ipsius effectus, et ex cognitione effectus cognoscit causam. Ex
dictis patet ad infra.

Respondit 2° Navarrete nul-
lum esse veritatem in futuris antequam sint, & sic
in aeternitate nulla cognoscibilitas passiva datur in futuro,
quia haec solum sequitur esse existens rei. Contra, futura quae venire
tur et alia, non differunt ab entibus numquam futuris,
nullam cognoscibilitatem habentibus rationem futuritionis, & consequen-
ter non essent cognoscibilia omni creatae. Praeterea ar-

So hec intelligitur in fund.^to dict. in ca., inquam
n. est intelligitur. Resp. dist. ans. nullum ee reale
presens dat. in futuro ut tali, conc. ans. nullum omnino ee
reale dat. neg. ans., Nam si res presens, ut fatetur adver-
sarius, hec ee reale et ut futura illud hec, et ut praeterita
hec ee reale, nam futurum, presens, et praeteritum n. diffe-
runt ratione existentiae, sed per aliquid aliud ut patet in
superioribus suppositis. Res creata dr. presens, dum
existit; futura, quae nunquam, et existentiae, et nega-
tio illa ut praesentia ans.; praeterita, quae sed ipsa eadem exi-
stentia, et neg.^o subsequens existentiae, consequens, quod futurum
futurum aliquid reale ee. Tandem adverte in omnibus sa. deus
cognoscere futura, quae futura hent ee cognoscibile, atr
omnis propositio enuntians aliquid futurum n. esset vera, quare
falsis (...) versaretur ce. dicendum nullum hent veritatem
so. presidium e in explicanda ratione formali cog-
noscendi veritatem futurorum. Ad confirmationem neg. ans.; nam
certe ans., et eius probatio continent intolerabilem errorem, siquidem
contendit confundere praeterita futurorum, cum praeteritis n. futuris.
Futura quae differunt a n. futuris, alias quod ... affirmare ali(quid)
ee futurum, cum esset futurum sani posse (...)ferret, quam enun-
ciaret futurum, quae n. e futurum; differunt quae inter se futurum,
et n. futurum; nam illud importat existentiam re ipsa ponen-
dam, aliud negat ante; illud dicit existentiam re ipsa aliquando
ponendam. Opponunt 8.º futura libera nihil esse, ii

(...)

praescindamus à decreto Dei voluntatis, et res non futura nullo modo intelligibilis possit, in tantum futuritio, ita nec futura, ante decretum Dei aequale esse haberet res futura, et non futura. Distinguo antecedens si praescindamus à decreto determinante physice, nego antecedens, si praescindamus ab omni decreto Dei et conditionato, concedo antecedens. Si intelligit adversarius futuritionem non dari nisi dependenter à decreto aliquo Dei, et in hoc vim indicat, intelligit futuritionem non esse aliquid reale distinctum à volitione Dei, et hoc falsissimum est. Ad probationem antecedentis in eo priori, in quo intelligitur res solum ante decretum Dei, intelligitur esse indifferens ad futuritionem, et non futuritionem: non tamen intelligitur determinate futurum, aut determinate non futurum. Fateor, quod decretum Dei necessarium esse, ut res sit futura, sed tamen dico, non esse rationem formalem, per quam res futura statuatur cognoscibilis possit.

Opponitur ex Pater Cabrera tom. 2. in 1. parte q. 14 art. 1 disp. 3. n. 19. futura contingentia in se ipsis indeterminata, ergo nequit Deus habere certam eorum notitiam. Ex Alvarez tom. 8. pag. 62 art. 1. disp. 12 § 14 peccata non habent connexionem cum Dei cognitione, quia non cognoscit Deus peccata, quae futura sunt, quis non animadvertet appetitum impugnandi illius doctoris, cum affirmat ante sui argumenti 3. o. disputatione oppositam S. Thomae doctrinam dicens, esse contra S. Thomam, et quod grave-
lin-

linquit absque scrupulo. Ad tertiam cum ex eo, quod peccata cognoscunt in decreto nulla inferatur imperfectio, sine sit peccata esse participationem divinae essentiae, ac ideo ignorare peccata, quod forte in illis doctoribus sequitur, inveniens non est.

V. Obiicies tertio Gonzales inter alia momentis momentum; si Deus cognosceret futura in seipso, haec cognitio non esset divinae cognitionis, probatur hoc futurum esse evidens quo infertur. Responsio ipsius obiectioni altera ex ipsis dictis in superioribus.

Quaestio III.

An divina cognitio requirat conditionatum futurum, et qua ratione

Inter difficultates, quae hac tempestate acrimenti pugna controvertuntur inter Recentiores Thomistas et nostrae Societatis Theologos, haec omnium ingens est, in cuius examine aliquantulum immorabor, tum ut veritatem manifestem, tum ut viam parem aliis difficultatibus de efficacia gratiae, de libertate, et reprobatione.

Disputatio I. Prohemialis

illius Quaestionis

Quas acceptiones admittat particula si.

Par-

C. Particula si varie usurpatur, nam illativa aliquando signif. omnino [illegible], diversimode ex diversorum eius partibus significatione. 1° haec particula denotare solet illationem unius orationis ex altera, ita ut ex utraque una composita hypothetica constituatur tali, ut 1a oratio sit antecedens, et 2a consequens, nec affirmat antecedens, aut consequens, sed solum illationem, et connexionem inter utramque, quam Thomistae liberter admittunt. Thomistae id explicant in hac propositione: si Petrus curreret, moveretur. haec illatio aliquando est metaphysica, ut cum repugnat de potentia absoluta separatio antecedentis a consequenti, aliquando physica, quando solum ex natura rei unum infertur ex alio, ut si dicas, si ignis applicaretur, combureret, et tunc de potentia absoluta consequens separari valet ab antecedenti. aliquando datur connexio moralis, quando scilicet ex prudentum hominum aestimatione posito tali antecedenti semper infertur consequens, ut si homini famelico non impedito offerretur cibus, illum assumeret, tunc moraliter non posset esse antecedens sine consequenti, quamvis ex natura rei possent consequens separari ab antecedente. Tandem illatio est expectationis conditionatae, ut si dicas si Petrus audiret sermonem ageret poenitentiam sui peccati.

2a. particula si idem significat, ac quia, hinc sunt propositiones antecedens est causa, aut vero consequens, ut si floriret, dies esset, si Petrus [illegible] audiret sermonem detestaretur peccatum, et hinc sunt. admitti 2° ss. Joan. c. 12 n. 16. Et ego si exaltatus fuero a terra etc. ubi illa-

tio

Donare, idē Xp̃i passione, et morte effecit eā salutis. Lucæ = 19. si me persecuti sunt et vos persequent, idē quia me persecuti sunt. Esaiæ 64 · n = 45 = si abluerit dominus sordes, ubi Tole= gium 9. abluet. 2° eandē accept. interpretē Theologi Nrõ Societatis, et ex plures Thomistæ: Sim. lib = 8. Summulæ. c. 8 = lect. 3 = Mercado lib. 4 in Ly hispanus ad cap = 2 § Hactenus Navarrus 1 = p. Itrov. = 56 § 2 = Alvarez lib. 2 = de aux. disp. 7 = n = 7 = ipsis adhærens Jumel 1° p. q. 19 ar = 3. dub. 8° = n. 1 = Calderon 3 p. tom. 1° p. 1 ar = 8 = disp. 1° § 22. n = 263 = et tom = 2 q. 10 ar = 3 = disp. 4 = n = 21. 3° idē notant iuris prudentes: ut recte animadvertit Barbosa in varijs dict. 364 n = 9° qui hac accep. citat plures Legos, et iuris prudentes. 4° id ipsū e Linguæ Latinæ ut constat ex Calepino, et Nizolio in hac parcula si.

3° parcula si idē significat ac, cum, sed quando, et tunc affirmat unius rei cum altera coexistentiā eadē temporis. Sic si Turca dormiret, Deus sederet, L. si Paulus legeret, Deus martyrium pateretur: hæc accepti 1. ex SS. num = 86 = n. 45. si iubilæus advenerit id est verum si iubilæus advenerit 2° ex Theologis, quos refert Suarez tom = 1° de gratia prolegomeno 2° = 3° ex Iuristis vide Barbosam superius cit. = n = 1. 4° ius illius parile in hac significat.

Fre=

frequent. invenit apud Auth: Latini Sicque poetae: ita Vergilius lib. 5. Aeneidos cecinit

Praeterea si nona dies mortalibus almum
Auroram extulerit =

et lib. 6. =

Heu quantum inter se bellum si lumina vitae
Attigerint

Horatius lib. 1. Epist. epist. 7.

Quod si bruma nives Albanis illinet agris

Mihi his Auctoris Commentatores utriusque partis hanc significationem particulae si confirmant pluribus testimoniis diversorum Auth.

Cognita significatione particulae si facile recipies veritatem diversarum propositionum et in quo sit resurgendi... ut vis sit admirandi. haec particula cadere potest ... alijs ... tantum ... sub una accepta ... sub altera ... VG. si Turca dormiret, Evangelium legeret, haec propositio vera est, si accipiat particula si, itaut sit denotet concomitantiam utriusque ... eadem tempore ... ista ... si accipiat in ... illativo, nam tunc sub ... est animum ... inferri ex alio, ... sicuti ... verba enunciata ... dissolutae.

... Advertendum Numerandas esse inter propositiones conditionatas ... eas, quae ... promissioni Dei, ... dit. ... a nobis ponenda ... VG. Hieremiae 18. n. 8. sed si paenitentiam egerit gens illa a malo suo, agam et ego paenitentiam ... quoties comminatur Deus poenam sub conditione mali culpae ... 88. n. 32. si iustitias meas profanaverint

Et mandata mea non custodierint, visitabo in virga
iniquitates eorum. Joan. 15 si quis in me non manserit
mittetur foras &c. Ad 2um, quod ibi dictum, quae
bene regulam animi sunt se, non habent ex natura rei ne[cessariam]
connexionem cum conditione, seu sunt... futuro sed
talis conditio adhuc dat evidentiam, et ferre illatio posita conditione
... de ... promissionis, quae nequeunt non esse vera tales propositiones
et nequeunt non poni dum, si ponatur conditio. in eodem sensu propositiones
plures propositiones et Concil. Trid. ita ses. 6 Can. 2
in cuius verbis haec conditionalis de ... continetur, si Adamus
non peccaret, nobis servaretur iustitia originalis.

Cap. 2

Quo stantiis, ac subsistentiis

... Stante ... declarari scientiam conditionatam praesertim contingentium duobus modis 1. talis scientia de
conditionata, quod notum desumit ex quod respiciat proprium
dum sub conditione. Unde vi talis scientiae ... conditio, suppositio, et talis circumstantia se habent ex parte conditionis
imo et effectus, qui enunciantur, non attingunt, ita ut re-
ipsa ponant, sed solum sub conditione. itaque per hanc scientiam non
praedixit Christum Deum re ipsa venturum sub conditione
peccati originalis, occasione cuius verbum Dei de facto as-
sumpsit carnem, sed solum cognovit, quod si Adamus peccaret
verbum Dei assumeret carnem. dicitur a Theologis hic
scientia media et quare haec notitia talis sit ... dicimus
... ultimo: solum adverto nostrae societatis doctores partim ...
...

Nõe q. respectum investigant, ē an Deus [illegible] aliqua

scia. respiciat Deus futura contingentia conditionata.

Statuo 2.º Deus admittere in Deo sciam

veritatum conditionalium afferentium connexionem necessaria

v.g. si hõ est, rationalis est. veritas hęc constat

ex SS. in similibus propositionibus conditionalibus: Job 12. nisi

si continuerit aquas, omnia siccabuntur, si emiserit eas, sub-

vertent terram. Pr. veritates istę [illegible] importantes necessariam ve-

ritatem [illegible] a Deo cognoscuntur, cum Deus cognoscat, et

respiciat omnes veritates [illegible] veritas [illegible] afferentis partis

si illative consistit in necessaria connexione unius extremi

cum altero, sed datur talis connexio in his [illegible] et ve-

ritas. Ergo tales [illegible] importantes similes

connexiones [illegible] veritatem [illegible] illas cognoscit Deus.

Addo 1.º has veritates non respicere a Deo scientia condi-

tionata libera, nam hęc solum versatur circa contingentia,

sed cognoscuntur scientia necessaria, quę respicit veritates

necessarias. 2.º hęc scientia necessaria non respicit

obiecta componendo, aut dividendo [illegible], nec discurrendo ali-

quo modo, neque talem [illegible] imperfectionem involvunt,

respectat [illegible] obiecta simplicissimo [illegible], enun-

ciat, non posse [illegible], quin [illegible] ponat. 3.º has veritates

cognoscit Deus, cum immediate in se ipsis, tum mediate in decretis [illegible]

adęquate. [illegible] necessaria connexio respicit aliquando in propo-

sitionibus liberis creatis, itaut una propositio libera necessario inferat

ex

ex altera VL ex amore efficaci finis, in ferri nario effectus est Altrani medij, si hoc unicum est ad assequendum eius finem. Sed in liberis Dei operationibus reperit aliquam naria illatio, sive amatio volit. Dei ante, sive cum volit. cream. Connexio inter volit. Dei explicat hac propositio: Si Deus permitteret aliquid, staret permissio connexio inter volit. Dei, et cream. sic declaratur: si liberum arbitrium peccaret, Deo displiceret peccatum.

Dices 1.° hec et similes conditionaliter aliq. similes si lapis est, est realis, non attingit a Deo et si ad naria connexio, nam ante in ferri nario ex ante, et non omnis conditionalis afferens nariam connexionem, reperit a Deo, ante per ante, et cons. illius propositionis impossibilis, sed impossibilia non reperiunt a Deo, et talis veritas non reperit a Deo. Sed eas veritates non attingi a Deo directe, et immediate, sed solum mediate, et indirecte in aliquo actu cream. ermo, quo attingunt certia res, cum quo stat, et Deum cognoscere immediate illud tam ut impossibile.

Dices 2.° scientia conditionata enunciant hanc propositionem V L si Deus est, hic e ... supponit decretum liberum, et ea scientia non est ordinaria, ante per esse per existere absque ordine addito decretum liberum, talis conditionata ex propositio, et vtr. dante inde, si purificaret conditionem quae ponet aliquid per conditionate stetum, importat conditionate

oia, quae importat abs. futuris in instanti a quo, sed
ante cuiusvis Dei creati abstractum futuritionis, et existen-
tiae. Et supponit decretum liberum actuale, et nihil potest
esse conditionate futurum absque ordine ad decretum li-
berum saltem conditionatum, quare et scientia talis futuri
conditionati non praesupponat decretum liberum absolute
existens, saltem praesupponit illud conditionate existens.
Resp. ans. Ad probationem dist. minorem: nihil
potest esse conditionate futurum vi illationis necessariae, quin
praesupponat decretum liberum nego minorem; vi illationis contin-
gentis conc. minorem. Ob necessariam connexionem, quae habent
illationes necessariae independenter a decreto libero. In casu pro-
futuritio conditionata omnis fundatur in ipsis praemissis et con-
libus antecedentis, et consequentis. Unde fit tale futuritionis minime
pendere a decreto libero etiam conditionato. Unde asserimus
nequaquam obiectum talis scientiae, nec illius cognitionem debere
supponere decretum liberum conditionatum.

Dices: Quoties aliquid pen-
det ab aliquo libero, nequit esse necessarium, eo ipso
quod pendeat ab aliquo libero, sicut et liberum potest esse,
sed illatio, quae est obiectum illius scientiae conditionatae, pendet
ab aliquo libero, ergo talis scientia non est necessaria, sed
ponitur ab libera. Respondetur illationem pendentem ab aliquo
li-

libero; min. per inhaesionem, si Deus curreret, moveret, si deus penderet ab actu libero. R. distinguo = mai= si quid penderet aliquo libero ut libero, nequit esse contingens. Concedo mai= id quod pendet ab aliquo libero aliud praedicato nego mai= Ad min. [illegible] n penderet aliquo libero ut libero [illegible]. Ad probat. min.

Fateor quod existentia cursus et motus contingens et libere, ac cognitio divina requirit illud ly contingens sed attingit illam unius veritatis ex altera, quae illatione ut data [illegible], n penderet ab existentia ab[illegible], sed fundat eius veritas in eo quod cursus afficiat essentialiter motum, et ideo requirit cognitionem necessariam

Cap. 3.

Exponitur status difficultatis

R Notandum primo = non esse [illegible] futura contingentia naturae, scilicet quae servant inter se naturam illam. revocat 1.° ad futura libera, quae habent inter se aliquam connexionem liberam, itaut semper servet aliquem [illegible] [illegible] omnis, ita in contingentibus manent hoc futura contingentia possunt esse in duplici differentia; aliqua quae [illegible] habent connexionem infallibilem moralem, possunt [illegible]

ex

externa rei, et physice connexione producit. alia, quae nec physi-
ca, nec moralem connexionem habent cum dict.° ut si
D. conferret deus vocationem convenientem de hac ...
et similibus. Maior controversia est ... revocari ... diffi-
cultas ad veram ... disiunctam, seu
quae nullam inter se habent connexionem; cum tamen
affirmant parte ... sic ...
existentia futuri conditionati cum circumstantiis,
sub qua continuat, itaque ... eadem tem-
poris ..., ut si Deus ... cum ...
accidere ... prius agemus de futuris conditionatis
primo ..., ac tum postea de futuris conditiona-
tis posterioris ...

2° ... Adverto ad maiorem intelligentiam
... numquam potuisse percipere, quomodo in cardinali-
... controversia aliqui asserunt ... media ...
... qui sub ... mandarunt, de-
cuerint ... controversia ... sermonem ...
de futuris conditionatis, quae numquam futura sunt
absolute ... si Adamus non peccasset, transfunderet gratiam
in suos posteros. ... accedere ...
sed et de futuris conditionatis, quae futura sunt absolute.

Vide de hoc Doctores Bricanes (?) ... v. de ... ii. p.
2. c. 8 n. (13) Albert. ... v. de ... d. 1.
s. 8. Moninga ... d. ... s. ... n. 8.
Alarcon ... 2. disp. 4. c. 9. ... exem-
plo in hac hyp. si Adamus peccaret, verbum divinum
assumeret carnem. Vide ... Cum scientia absolu-
ta nostra Societatis Doctores agnoscat utilis ad concilian-
dam libertatem cum auxiliis ante effectum ad salvandam cer-
titudinem providentiae, praedestinationis, reprobationis, praescientiamque uni-
versam Societatis ... ad reparare ... scientiam veritatis
conditionatae futurae, nunquam futurae absolute nullius momenti,
et utilitatis est scientia haec ad concilianda ... absolute li-
beris absolute futuris. Ita passim nostra Societatis Doctores imo
ipsi ... recurrunt ad hanc scientiam, quoties occurrit talis
concordia, aut certitudo divina praedestinationis in hominibus, et angelis
de facto praedestinatis, scientia haec conditionata respicit ...
... in ipsi futuris, in quo purificat respectu ...
Aliquos enim meliores ... in ...
futura conditionata purificata ... transeunt in absolute fu-
tura et negant manere futurum conditionatum illud, in quo
purificatur conditio, et scientia haec conditionata considerandi
res futuras conditionatas nunquam producendi. Ut ...
obiectioni, advertendum quod si ... exigitur ... alia
... rei nunquam futura ... rei alicuius
futurae, quam in aliquo signo, tanti post easdem res exigi-
tur, quoad ... tamen ... ... non repug-
nant

nantia intrinsece ex tempore ut ab alio existunt, quam
futuritio reipsa competens. Talis enim de structura solius
obiectivi ita exspirari valet duplex futuritio condi-
tionata, alia pure competens rei nunquam futurae absolute
eo quod eius conditio nunquam purificanda est reipsa, alia
obiectiva competens in aliquo signo priori rei absolute futurae
in aliquo tempore dato, cuius conditio purificanda est
et hic videtur sane eo quod saltem pro aliquo signo
rationis ante futuritionem absolutam possit verificari conditionata
eiusdem futuri. Non est ergo veritas obiectiva conditionata
diversa a veritate obiectiva futuri absoluti, itaque
enunciationis futuri absoluti referatur, quod futurum
reipsa evenit per quod purificata conditio: de eodem futuro va-
let enunciari pro aliquo signo priori in subsistentialitate,
quod si poneretur conditio, poneretur talis effectus.

Non inficior ad argumentum distinguo
ans. transeunt in absolutas futuras in eterni attente
mutatis ab intrinseco liberis decretis reipsa et absolute evenit
ans. attenta parte veritatis obiectivae scilicet etiamsi
conditionatae concedo ans. Tales veritates obiectivae conditionatae
ut tales prout nequeunt transire in absolutas, nam ve-
ritas obiectiva veri creati est aliquo pacto aeterna, et
immutabilis saltem pro denotatione extrinseca ab intrinseco Dei, qui
paratus est ad aeternam immutabilitatem referre, ...

Or=

Ordine ad ipsum creaturae, veritas absoluta conditionata,
et intelligibilitas eorum manent immutabiles absolute
et simpliciter [illegible] quia [illegible] tali absolu-
In repugnantia semper fuerunt sic intelligi-
bilia; ita ut si veritas absoluta fuerit libero
supponenda [illegible] libero voluntatis creat
[illegible] decretum divinum conditionatum ab aeterno existit
futuritio. Unde licet postquam verbum divina-
tum sit caro, [illegible] cognitio [illegible] repugnans
hoc dicens: si Adamus peccaverit, verbum dei assumeret
carnem.

[illegible] hoc casus [illegible] in ente
creato absolute existente [illegible] signo debet
distinguere in instanti reali aeternitatis [illegible] in
quo intelligitur creatum [illegible] repugnans in ordine
ad existendum ab alio, et sit [illegible] alio
prius recipit vel positive [illegible] tunc abstrahit a futuri-
tione [illegible] in quo tamen intelligit condi-
tionate futura [illegible] in tali signo intelligitur
futura et nondum intelligit conditio purificata. [illegible]
in quo repugnat creatum ut absolute futurum, nam intelligit
conditio purificata, sed quia prius conditionate [illegible] ordo
quia talis ordo servandus est inter eos [illegible]
[illegible] positive [illegible] futuritio conditionata, existere
positive [illegible] futura conditionate. futuritio conditionata

ta-

Latius, qui futurit. alta, nam plura dari conditionata futura, quorum condit. numquam purificabitur. Praeterea possibile abstrahi a futurit. seu futurit. futuritio conditionata a futurit. alta, seu futurit. alta, quare possibile in subsistendi ordine prior est futuritio conditionata futurit. alta

Et ideo Deus bene videat esse conditionata futura possibile, non ...... est possibile conditionare futura ......

...... placita referr. cognitionem certam, et infallibilem talium veritatum contingentium

Scientia haec futurorum conditionatorum numquam a veteribus scholasticis serio discussa, sed a quibusdam instituta, ab aliis dein supposita, ex professo examinari a sapientissimo Molina, viro sane ingenioso, et ad excitandas novas difficultates aptissimo. Eam e medio tollere ...... totis viribus conati, ea sublata censuerunt non posse certitudinem ...... et ergo efficaciam ...... stare cum usu libero, nisi admitteretur ...... Nonnulli ......

seis

scię hausit Molina ex D. PP: qui sr ex ipsis
it egerint, ex varijs eorum resolutionibus, et meis sequendi
colligit. Hanc gloriam nostris Theologis negavit Cursus
Salmanticensis atque RR. Thomistae, qui ut nos car-
perent, plures paginas impendit (sumptis tom. 3. disp. 10 dub.
inq. ostendere curavit, hanc scię ignotam, et reiectam fuisse
a Veteribus Theologis, atque asserendum eo fuisse principium
nitum. q. tamen ac illam in lucem edidit P. Molina
in Concordia excitavit aiunt Theologiam dominicanam fami-
liae, ut eam ad indices fidei defferrent. Caeterum n. 222
idem ipse, q. Vanes edidit suas lucubrationes in 1. p.
5 annis ante Molinam, et ibi scię medium refutavit. pro-
sum est ex hoc pr. ex ipso Vanes, qui q. 14 ar. 13
§ 6 de futuris actis egit, nec ullum dp. apponit contra hoc punc-
tum; quare nullum Thomistam eius citat quanta. videant
praesertim Alvarez, et Gonzales. Nunc restat apponere
nostros Auctores qui expressit thesis de hac difficultate Locum.

Duplex est sententia: 1a negativa in qua
nullum invenies doctorem, qui vere negaverit hanc scię.
In ea varij reperiuntur modi discurrendi. 1 docet, hanc scię
non esse infallibilem, et certam, sed solum Deum sperare in vo-
luntate creata quid verisimilius operaretur. Addunt 2o hanc
ambiguitatem inveniri ex parte obiecti, Deum 2o certe sperare pro-
babilitatem solum. Addunt 2o nonnulli quidam futuris Deum
certo cognoscere, nexumque monstrat infallibilem omnia. vide
Cabrera 8o tom. q. 8. ar. 8. disp. 1. § 22 n. 382
et

et Atom. 2.° q. 62 ar. 1. disp. 12 § 6. n.
247. Ledesma de aux. disp. 2.ª de scia futuro-
ru[m] fol. 591 ubi oportet videre explaz aliquo
adhibita in Cesar. 1. ª, Subar. 1.ª; et insuper.
ad 13. Merda p.ª 2.ª relectionis de scia[m]
media c. 8.° docet, dei scia n[atur]ali, seu sim-
plicis intelligentia reparare deter[mi]nare actiones determinatas per
se in tali ordine, itaut deter[mi]nari n[on] sint in arbitrio;
sed in conveniennia so[lum] admitit Deum cognosce-
cere a[n]tequa[m] determinatas actiones priores resoluzione
probabilis tuentur Curiel lib. 1.° imo 7.° ar. 1.
dn. 37. Cornejo 1. p. q. 14 ar. 13 disp.
3.ª dub. 2.° Sed adverto q[uod] Cabrera, et Ledesma
iudicant sententiam, et improbabile sam asserentes, inveniri m[odo]
de scia cognoscentes futuris conditionatis in decre-
to conditionato ex parte dei, et alio ex parte adhuc. Tribuit
eandem sa[ncto] Catharino in opere de praedestinat. lib.
2.° fine; sed eius sam ins[imu]l probavimus. pro
eadem refert Jansenius in concordia c. 47 ad illud versum
et tu Capharnaum. Contra hic q[uod] n[on] negat de ibi
infallibilem sciam futuri conditionati; sed asserit, eam n[on] in-
dicari in illis verbis Christi domini, sed in Tyro, et
Sydone etc. ubi tradit duas expositiones huius testimonii.
in 1.ª admittit sciam, in 2.ª n[on] negat sciam. Eodem ac-
-lar-

Lansenius discurrit Avendaño in eundem Leg. Matthaei c. 11. à 1o aug. add. gearum dictam Cabezudo 3. p. q. 62 ar. 5. seu 2o ad 12 argum.

Q. 2a modus dicendi ait, hanc supraordinatam non inveniri fratem in Deo, sed sic eminenter ita Navarrete 1o p. q. 14 contro. 56 § 2 ce. 6o Modus admitti in Deo certissimam, et infallibilem supraordinatam fratem; ita tamen, ut reperiatur Deus supraordinata in seipsis immediate, sic in decretis ad ... existentiam ab aeterno ... talia futura, quae decreti fi- niret Deus ... liberas operationes ad quas ... quae liberae voluntatis creatae, ut potius ... à Deo physice ... Nihil hoc modo dicendi adhuc dissentio, nam aliqui idem asserunt ... malis actionibus peccatorum, ita ... Haus ... disp. 7a et ... et liber 1. responsionis 1o et 4. à n. 4. Mendoza in quodlibetis q. 7a scholastica. Auctores Salmanticenses ... disp. 9 ... Varia dubia, Cabrera 3. p. q. 62 ar. 1. disp. 13 § 5 ... 2 ... Nam ve- ... 8. asserit ... 1. 2. et 3. Navarrete 1o p. q. 14 ar. 13. contro. 1o in citatis dedidit. Gonzalez 1o p. disp. 44. Ripa hic q. 14 ar. 13. non ita ... Cabezudo 3. p. q. 62 ar. 5. fol. 146, et 156. Q. 2. ... affirmat ... in Deo reperiri ... fratem certam, et infallibilem veritatem ...

ordi-

ordinatae, Suarez, et henricq Meding, quin-
genis cum Scoti. hoc defendunt ex nra So-
ciet. Molina 1. p. q. 14. ar. 13 disp.
14, 15, et 16; et in Concordia ar. 13 q. 4
disp. 1. à disp. 47. Suarez lib. 2. de scia, et
tom. 1. de gra. prolegomeno 2. Bellar-
minq lib. 1. de gra. et lib. arbitr. c. 12, et
13. Valentia tom. 1. q. 14. puncto 5. et
in 2. illiq puncti. Fonseca 6. metaph. c. 2.
q. 4. s. 1. et s. 8. 9. et 10. Vasquez
1. p. disp. 67. Lessius de gra. effic. c. 19, et 20.
Albertinq in sua theologica in 4 corollariis ex 4 prin.
philosophico. Becanq 1. p. c. 10 q. 1. 5. et 6.
Tere. tom. 6. Ragusa 3. p. disp. 29 § 4. et 4.
Coninck 3. p. q. 62 ar. 2. fine. Arrubal.
1. p. disp. 44. Faisly q. 14 ar. 13 dub. 13.
Mendoza tom. libro 3. de scia ordinata. Suarez disp.
Granado tract. 1. de scia à disp. 1. Herice disp.
7. Moniz. in Davin disp. 2. a. c. 12. Pe.
Hurtado. 8. p. de incarnat. disp. 14 à § 4. Alph.
de incarnat. disp. 7. s. 1. Torres in opusc. opusc. q.
disp. 2. Alarcon 1. p. tr. 2. disp. 9. Raynaudq
Theologia nali dist. 8. n. 25.

Cr 185 tuentr habita ocar. expositiones

vere

Cajetanus in Psalmerum tom. 3. q. 8 § ad 2 . Pererius in Genesim lib. 16 d. 7 in q. in desitum. Serius ad tom. 16 vers. 6 Barradas tom. 3 lib. 2 c. 11 Cornelius 2 ad Timotheum c. 2 n. 159 et super Ecclesiasticum c. 1 vers. 1 § in Deo Toletus in Lucam c. 10 annotat. 18 § Nota q. Franciscus Ribera in Lucam c. 2 n. 22 et 23 et in cap. 3 Lucae n. 31. Iustinianus ad Rom. 8 vers. 29 n. 3 Sa in cap. 11 Mathei et 11 Lucae. Maldonatus Mathei 11. Vincentius Regius in dilucidationibus Evangelicis p. 2 lib. 5 q. 7 § 18 Hilaria 2 n. 3 Velasquez in epist. ad Philipenses c. 1 vers. 21 annotat. 5 n. 12 Fabius Incarn. Mathei 11 in caverba ve tibi. Serlogo Antiloquio 5 in Cantica c. 1 ai n. 7 Alvarez in cap. 38 Isaiae vers. 5 n. 65. D. Josephus à Castro in prophetas minores in Isagoge lib. 2 de varia c. 7 Viegas in Apocalypsim c. 12 comment. 1 s. 14 n. 2 et 3.

Alij docti Theologi eximei id sentent: Mascarenhas de aux. d. 2 q. 4 num. 2 et d. 8 § 8 Diotalevio in 2 p. comment. servitio c. 5 Keranus 1 p. q. 14 ar. 13 d. 5 amerit q. 4.

4.º Stapletonus in antidoto, et in cap. 11 Mathei, et ad Rom. c. 9.º c.º versus 11. 12, et 18. Lorca 1.ª 2.ª tom. 2.º disp. 21 citatum 4.º § ex hac. et in concordia liberi cum efficacia § 1.º et 8.º disp. 10 membro 2.º Franciscus Herrera in manuali Theologico lib. 1.º c. 2.º § 3. Faber 1.º sent. disp. § 4 c. 1.º n. 7 etc. § n. 99. Moralis Ponce 1.ª disp. variarum disp. § 6.º scholasticae c. 6.º § Tarem. Didacus Tapia 8.º q. 2.º ar. 2.º post 8 c. 3 § evidentiae aliquis. Villegas 1.ª q. ... unica disp. unica. Ego a S. Ioseph de gr. disp. 4.º 6.º n. 67. Adda in quadripartito disp. ... Pennoto in propugnaculo lib. 8.º c. ... Alibi ... 1.º de scta Aroto disp. 7.º Arriba lib. 1.º c. 9.º etc. afferat ... reprantes ... vocandus ... scius, sapienus. Curiel in controversiis in 7.º ... ad locum sapienti ... ratione ... Pena in epist. ad Hebraeos c. 9. difficult. 6.º n. 12. Maldero 1.ª 2.ª q. 111 ar. 1.º dub. 10 membro 8.º Pro eadem sententia ... Montoya complures veteres scholasticos, et Theologos, qui ... ex professo, ... habita occasione ... verba ... Eorum verba erudite congerit, et expresse refert ... disp. 67.

Statuitur existentia ... authoritate S. Scripturae SS. Patrum et S. Thomae

Q. 5 Cl.a invenit in Deo scientia cognitionem futuri
contingentis in facto futura conditionata libera. Hanc
certitudinem habes iam authoritate tot gravissimorum theolo-
gorum roborato authoritate SS. Patrum et S.ti Thomae

Cap. 1.

Aliqua testimonia S. Scripturae proponuntur

Certum est inter DD. Deum non posse revelare
aliquam veritatem, quam non cognoverit per scientiam suam, sed Deus
revelavit plures veritates conditionatas futuras liberas, ergo
Deus illas cognovit, maior est manifesta, alias exponere-
ret Deus periculum revelandi falsum. probatur 1.o minor ex
illo celebri testimonio Mathei cap. 11 n. 21 et Lucae 10 n. 13
Ve tibi Corozaim, ve tibi Bethsaida, quia si in Tyro, et
Sidone factae fuissent virtutes, quae factae sunt in vobis, olim
in Cilicio, et cinere poenitentiam egissent. Verum tamen dico
vobis Tyro, et Sidoni remissius erit in die iudicii, quam
vobis, et tu Capharnaum numquid usque in coelum exal-
taveris, usque in infernum descendes: quia si in Sodomis
factae fuissent virtutes, quae factae sunt in te, forte
mansissent usque in hanc diem. In hoc testimonio mani-
feste sermo est de futuro conditionato libero, uti de futura
poenitentia Sidoniorum, Tyriorumque, si vidissent miracula Christi.
Quod autem Deus noverit certo, et infallibiliter illius veritatis ha-
buerit testatur S. Aug. c. 9 dicens: haec verba esse eius
qui veritatem, et in Enchiridio c. 95 aptissime namque
Dominus dicit: Si in Tyro etc. S. Chrisostomus in cap. 11 Mat-
thaei

hom. 38 à medio: Deus non ... sciat nihil boni

nos facturos, etc. ..., acquiescunt summa

... nostrum. ita ut ex his, qui impudentissimus,

necnon ... quid dubij, ac in grande ... re-

linquat. Theophilactus hic ... illi (id est gentiles)

si vidissent, credidissent. Anselmus Mar. 11 si ingenuis

expositis diabolicis tentationibus angustiant, id est decepti,

... fecissent, ... egissent poenitentiam in cinere.

Gaudentius Brixiensis de manducat. agni Serm. 3 agens

de Tyrijs, et Sidonijs ait, ... scientia dei non fallit, sed nec

... semel hoc libertatem aufert. videatur et Glossa in

Matthaeum D. Thom. 8 ... 5 ... ad 22

sequitur expositio S. Augustini de dono perseverantiae

... inquit de his, quos ... , si apud eos facta essent,

suis miraculis credituros, quod noluit, subvenit, alijs

qui non subvenit.

... Amedeus Themistius ...

... verba sic: ... exprimit ... ut

... ex particula forte. ... Ca... particula ponit

ad indicandum liberum ... in exercitio operationis

ita Remigius relatus ... a S. Thom. in Catena, Matt.

11 ... dominus, qui omnia novit, in hoc loco verbum

dubitantis posuit, scilicet forte, ut demonstraret liberum

arbitrium ... S. Hieronimus in 2a

Hieremiae 26 si forte audiant te verbum ambi-

...

quem maiestatem domini non potest convenire, et nostro
loquitur affectu, ut liberum hominis servet arbitrium.

Ad 2.um La parola forte non dubitantis
affirmantis est, eidem sensu ac unus ut ostendunt ex-
positores illi, Salmeron, Maldonado, Toletus, Barra-
das, Sa, S. Augustinus tract. 37 in Joannem
in id forsitam et patrem meum sciretis, qui omnia scit
cum dicit forsitam, non dubitat, dubitationis verbum est
quod ad hoc . . . vero dicitur a Deo, cum Deum nil
lateat illa dubitatio. Arguit infidelitatem, non opinatur
divinitatem. Vide Maldonatum Matt. 21, v. 37.

Ad 3.um Alia expositio tradit alii dicendo est
Christum Dominum loquutum fuisse figurate ad exaggerandam
malitiam Iudaeorum, ita affirmare solemus, ad exaggeran-
dam ingratitudinem amici, si cum extraneus hoc fecissem,
magis gravem mihi fuisset, ita Jansenius in concordia c. 17 in
tales exposita non approbat Jansenius, ad hoc illa ad rem
est, nam nasi non negat, ut veniamus ad figuram loquendi
deinde Matt. 2.o via est. Pr. quas iam veni.

Ad 4.um testimonium desumitur ex lib. 1.o Reg.
c. 23 n. 12, nam cum David fugeret, et se recepisset
in Seillam, deliberaret quod Saul obsidere civitatem, et capere
David, consuluit David dominum dicens: si tradent me viri Seillae
in manus eius? et descendet Saul, sicut audivit servus tuus, domine
Deus indica servo tuo. et respondit dominus: descendet. dixitque
David, si tradent me viri Seillae, et viros, qui sunt mecum in manus
Saul. et dixit dominus tradent. cum autem audito responso David

Ab

fugeret, nec descendit Saule, nec dedit Seilla. Hec verba continent duas conditionatas futuras libe-ras. 1.a si david maneret in Seilla, Saul descenderet, et obsideret civitatem. 2.a si Saul descenderet, et obsideret civitatem, viri Seillae traderent david.

Item ll. adversarii, ea verba non de futuro revelari, sed de praesenti voluntate, et resolutione, quae habebat in Saule: ita david rogavit dominum, ut ei manifestaret, non futurum eventum, sed voluntatem Saulis, et Seillitarum. Contra est 1.o haec responsio non satisfacit, quia vim infert verbis SS. simpliciter exponentibus futurum eventum, et non praesentem resolutionem Saulis. 2.o est contra S. Hieronymum dicentem descendet, si hic steteris, descendet: tradent, id est scilicet si descenderit Saul, et hic te invenerint, tradent. Videatur Lyra in expositione istius Hieronymi.

Contra locutio, dices non respondisse ex certa scientia futuri eventum, sed ex evidenti notitia praesentis voluntatis Saulis, sed asserit probabilitatem esse, quod descendet. Haec solutio impugnata manet, et alterius impugnat, quia deus ea quae certo eventura erant, revelavit david, ita ut non maneret david dubius de eventu. Praeterea deus certius revelavit futurum illius eventus, quam revelaret Angelus, sed Angelus eodem pacto posset dicere cognita ea propensione probabilis esse, quod descendet Saul. Ergo deus certo cognovit, et revelavit futurum talis eventus.

Contra 3.o Exodi 34 n. 16 ubi inter alia ap=

expressa; hoc insinuatur Deu. 7. ne acciperent in uxores filias gentilium, ne fornicari faciant filios tuos in deos suos. ubi ... hoc tale; si iudaei acciperent in uxores filias gentilium, adorarent deos suos. Nec etiam satisfacit S. Thom. 2.a 2.ae q. 10. ar. 7. ad 6. dum hoc reducit ad periculum, Nam alterius revelat certissime eventum peccati, ut patet ex Deuteronomii c. 7. n. 4. ubi idem ... declarat quia seducet filium tuum ne sequatur me.

Cap. 2.

Celebrior expositio adversariorum refutatur

1. Expugnatores conditionatae scientiae confugiunt ad hanc expositionem, quam tradunt alia testimonia, ubi revelat esse liberum conditionatum futurum. Aiunt, Christum dominum certa scientia cognovisse futurum illud conditionatum conversionis Tyriorum, si fierent coram ipsis prodigia, quae facta fuerunt in Corozain, et tunc vocem miraculorum, eos ... cepisse; ... quia dare Tyriis auxilium efficax physice praedeterminans, quod conferre Deus absolute decreverat ante cognitionem futuri eventus, si ea miracula fierent coram Tyriis. Unde veritas conversionis futurae est post decretum absolutum existentis conditionatae exp. ... id indicat testimonium S. Aug. de bono perseverantiae c. 10 ubi interrogat, cur non fecerit Christus dominus signa in Tyro et Sidone, cum sciret, quod si fierent, crederent

uij

Tyrij, et Sidonij; et hoc reducit ad solam difficultatem
hanc solutionem tradunt Alvarez disp. 7a de aux. n. 8 et
disp. 72. Navarrete, Cabrera, Ledesma, Cabrera,
et Carmelitae Salmanticenses iam cit.

Fateor 1o verum esse quod Tyrij, et Si-
donij in ea hypothesi converterentur vi auxiliorum suffici-
entis a Deo misericorditer immissi, et vi auxiliorum contra-
rariis a Deo praeparati, iuxta vim justificandi ordinationi de l-
certa, et specialis, cui attribuerent eorum conversionem existentem
tale decretum est ordinarium et quod adhuc et in actuali
existens ut infra dicenda, et hoc intendit hypothesis
quod non diximus quin Judaei gravioribus peccatis et
ipsis omnibus apposuerint impedimentum dispositionis.

Impugnatur solutio 2o. Nam implicat,
quod sufficientia ordinaria libera eveniens, et independens
a tali decreto, alterum conferens praemium ex ratione sua
efficacem ad conversionem, et ex tali praevidentiae
inferri quod ... certitudo de praedestinatione et regulari
eveniens libere, quod implicat, quod sufficientia ordinaria
libera sit post tale decretum, atque per quod de genere ordi-
nalis Tyriorum esse decretum ordinarium actuali exi-
stenti, praeparationem physicam sed ordinaria hoc decretum ordinarium
ex parte coeli, et absolutum ex parte adhuc redderet absolutum pro-
stito praedeterminationem Christi, et patrandi miraculi, quod tale decretum absolute
positum converterent libere, quod uteretur ut medio praedeterminationis physicae
de-

decretum abstractum existens conditionatum expressive debet ever=
tere libertatem, cum eadem sit ratio eversionis, quia licet
conjungeret voluntati creatae principium operandi ad usum liber=
illud decretum ad unum extremum, cuius oppositum necessario involveret, posset
nec voluntatem [illegible] posito posse exhibere tale principium. Est secundo
quia conditionata libertas nequit repugnari nisi in se ipsa, et
praesumitur ut principium entitativum, aut decretum divinum condi=
tionatum, et nequit in decreto cognosci futuritio conditionata.
Antecedens patet quia id quod est prius, aut quod principium antecedit
futuritionem conditionatam et indifferens ad utrumque extremum aliquid
aliquid infallibiliter, et in illo nequit cognosci futuritio
conditionata libera. Vide quae latius dixi in mea decur=
[illegible]

Tertio impugnatur quia decretum est im=
pendens aut est, debet impendere illud ut medium
proportionatum et liberum ad operandum libere, ita ut infe=
rat infallibiliter effectum, et sit manens voluntate in actu
[illegible] ante actum indifferens, et liberum, sed hoc dum stante
nequit tale decretum dici, nisi sequatur dictum signum
[illegible] scientia media et ante tale decretum, nam si decretum
[illegible] physice, qui admittit adversarium ponere
a deo praedefiniendum [illegible] solitarium effectum, et si tale
decretum daretur ante scientiam mediam, [illegible] maneret im=
pendens in productione futuritionis conditionatae, [illegible] si maneret
tale decretum maneret exposita frustrationi.

8

2.° S = cum non fuerit de facto producta conversio Tyriorum im-
pertinenter adstruitur decretum Dei actuatum existens, et
effectus dandi aux[ilium] effic[ax]. Quod si recurrimus ad decretum
ad decretum Dei remanens actuatum existens pro miraculis
fierent, ita ut decerneret conferre aux[ilium] effic[ax], si fuerint fa-
cta praedicta miracula. Hoc decretum potest dari im-
pugnabile. Quod non est admittendum tale decretum. Christus
Dominus exprobravit illis incredulitatem Iudaeorum neque existi
verbis: tunc coepit exprobrare civitatibus &c. Sed si ad-
mittatur tale decretum, non manet ratio exprobrationis, neque
possent vere dici Iudaei, non stetit per nos negando conver-
sed defectum aux[ilii] efficacis a te solo pendentis, et
nullo pacto impedientis usum liberum. Neque enim quis
exprobrari, nisi per defectum illius rei, quae fuit in po-
testate exprobrati. Christus si Christus Dominus independenter ab usu
libertatis Tyriorum physice praedeterminans ad conversionem compara-
retur cum Iudaeis destitutis simili praedeterminatione. Nullius ne-
cessitatis est reprehensio Christi Domini, quod non comparat sic
Tyrios cum Iudaeis, sed comparat Tyrios gubernatos talibus mediis, qui-
bus in eorum potestate converti, sive converti, prout [illegible] reprehensione
digni essent Iudaei ob id, quod non fuit in eorum potestate cetera
simpliciter necessaria ad operandum. Adde quod etiam esset adversarium,
potius reprehensione digni essent Tyrii, et Sidonii, quam Iudaei, nam
illis praeparatum fuit aliquid simpliciter necessarium ad poenitentiam, quod negatum
fuit Iudaeis [illegible] ex opposito adversarium hoc decretum [illegible] strictius
verbis Christi Domini: ego decerno misericordiam praedestinare Tyrios, et Sidonios

si

si apud ipsos patrarentur miracula, quin de aeterna praedestinatione Iudaeorum.
Unde his et negarent praedestinationi, et auxilia efficacia physice praedeterminantia
simpliciter necessaria ad poenitentiam, quae omnia praeparata fuerunt Tyriis et Sido-
niis. Deinde ipsum beneficium factum Iudaeis quam beneficium factum
Tyriis et Sidoniis, contendunt adversarii, quod intulerit Deus maius
beneficium. Iudaeis intulit externa auxilia ad poenitentiam, praedicationem et mira-
cula coram ipsis patrata, et negabit auxilia efficacia physice prae-
determinantia ad conversionem, et dedit gratiam physice ad impe-
dientem [?] poenitentiam. Tyriis et Sidoniis denegare poenitentiam externa
auxilia praedicationem et patrationem miraculorum, et praeparata fuerunt efficacia
ad poenitentiam. Si ergo ut adversarii, maius fuit [illegible]
beneficium. Ideo indignioribus intulit maius beneficium, quod
negavit Tyriis minus indignis, quod ex alio capite debent
investigare adversarii, Tyrios esse tunc minus indignos,
cum maius beneficium intulerit Deus indignioribus. Si vero
maius beneficium fuit factum Tyriis, cur manet locus
exprobrationis in verbis [?], quod Christus Dominus exprobravit eorum
ingratitudinem, eo quod non egerint poenitentiam, cum receperint
maius beneficium.

Cap. [illegible]

Proponuntur testimonia SS. PP. agentium de scientia peccati

Quod SS. PP. admittunt, quod scientia peccatorum conditionate futurorum,
passim exhibent variis locis, et modis, ubi quod viderit Deus
hoc, et Angelis, quod scivit peccaturos. Ind. Hieronymus lib. 3
adversus Pelagianos circa medium: ubi proponit [illegible] differentiam
et eorum [illegible], cur scivit Deus hoc in paradiso ponitur, quod
peccaturum esse mandatum illius. Non negabis: si scivit [illegible]

ipsi

11

ipsi, qui sententiam Dei vitare non potuit, sed ille
qui talem condidit, ut Dei non posset se ipsum devitare si
nesciuit, cui praescientia tollit, cur forte divinitus auctorem
Deus non condemnat ex potestate, quem noverit talem
fore, qui sibi displiceat, sed tantam bonitatem esse, ut eligat
eum; quem invenit bonum certum, et sibi malefa-
ctorem. ubi admittit se sciam peccari ante decretum dan-
di esse hominem.

S. Augustinus Lib. 2. de
Genesi contra Manichaeos c. 28 ubi refert eorum
interrogatum: quare fecit Deus hominem, quem peccaturum sciebat
et ret. Supponendo praesciam ante decretum etc. Deus
de peccante multa bona facere poterat. Lib. 11 de Genesi
ad literam c. 6. frustra dicitur non crearet Deus, quos praescie-
bat malos futuros, cur, non non crearet, quos praesciebat bonos
futuros. Omitto alia testimonia ejusdem Sancti Lib. 3. de
Lib. arbitrio c. 5. lib. 5. contra Julianum c. 8. S. Gregorius
Nisenus orat. catechetica c. 7. satisfacit eidem objectioni
Manichaeorum sic: quod, non a bono homine esse avertendum, non igno-
ravit Deus: quid erat melius an nostram naturam non omnino ad
ortum deducere, quoniam videbat futurum, ut a bono abirre-
ret, eum aberraturum, et morbo laboraturum, revocare ad gratiam
quam habuit ab initio. S. Cyrillus Alexandrinus lib.
9. c. 10 a medio in Joannem: cur esse a terra hominem for-
masti; quem non ignorabas mandata non servaturum, cur
Angelorum naturam creasti, cum ut Deus praevideris futuram

n

in nullorum rebellione, et satisfaciendo reddendo hoc
bono libertatis, et maiore laude virtutum. Theodo-
ret. Genesim ... quod Deus creaverit diabolos, cum sci-
ret illos tales futuros, ... maiore gloria
Dei. S. Anselmus in elucidario c. 4. cum Deus
sciret eos tales futuros, quare creavit eos? Re-
spondet propter ornatum sui operis.

Ad ... his testimoniis responsio

hoc argumentum: hi PP. non loquuntur de scientia politana
peccati, nec de scientia futuritionis absolute peccati, sed de
scientia futuritionis peccati conditionatae. Ratio ...
per ... Si loquerentur de scientia politana peccati, fru-
stra ... in investigandis motivis, ...
scientia peccati ... non impediverit creationem hominis, ...
de ... satisfacerent ... sola ...
... mere. ... si attente expenderentur verba
SS. PP. apparebit clare, quomodo ipsi agunt de
peccato in statu futuritionis. ... non loquuntur
de scientia futuritionis absolute peccati, nam scientia pecca-
ti ut futuri absolute non poterat impedire decretum
condendi eos creaturas, et ita in vanum labora-
rent SS. PP. investigantes motiva ad declaran-
dum cur de facto non fuerit impedita creatio Adami,
si est sermo de ... peccati futuri absolute, ...
scientia peccati Adami absolute futuri supponit Adamum

creati

existens, et praesens in praescientia temporis dura;
quod talis praescientia supponit peccatum, ut iam existens
in aliquo tempore dura, quod talis praescientia non potest
impedire decretum ordinandi eum hominem. Secundo Conclusio legi=
tima est.

Ex hoc ipso decretum deducunt alia testi=
monia SS. PP. qui praeponunt diversas rationes ma=
ioris boni, ob quas Deus imposuerit primis
parentibus praeceptum abstinendi, cum Deus praesciverit
ipsos transgressuros praeceptum, ubi S. Ambr. lib.
de Paradiso c. 8. S. Aug. lib. 2. de peccato=
rum merito c. 16. ut sciebat (ait) quid iustitiae
facturi non erant, itaque sciebat quid iustitiae
de illis erat ipse facturus. S. Chrisostomus hom. de
Adam, et Eva paulo post initium.

Ad haec testimonia tradunt varias solutiones
adversarii: Prima est Alvarez asserentis Deum cognovisse eg
frenurum peccati conditionate in decreto permittendi peccatum
primis parentibus, ita ut tale decretum occurrat ad actum positivum
peccati. Contra est primo quod Alvarez de decreto
abso permissivo peccati, et quod tale decretum non satisfacit.
ad mittendum scientiam peccati futuri ante decretum ordinandi hominem
et Angelos; nam hoc decretum procedit sine ullo decre=
to absoluto permissivo peccati. Ostinuerint quod Alvarez scientiam

pec=

peccati futuri post decretum creandi homines, et angelos. Ergo manifeste est consequentia. Nec dicatur scientiam futuri de decreto conditionato absolute existenti, et hoc est sicut vidimus supra dicendum. Praeterea ostenderet scientiam decreti absolute existentiae conditionati futuri conditionati antecedenter futuri.

Ad 2.um Si sermo est de permissione peccati in actu secundo, iudico esse falsam et solutionem ibi quaerendam. Nam in illo ut potentia omnia antecedentia nequit Deus cognoscere futurum peccatum; si de permissione in actu 1.o asserat (et adversarius) detrahere ac physicam gratiam ad vitandum peccatum talis permissio impedit. Et ad dicta de aux. Ad 2.um Si sermo est de permissione in actu 2.o id minime repugnat, ergo repugnat Deum a se executione detrahere et trahere proprium concursum ad actum peccaminosum. Cum quamvis ex se sit oppositum, ne homines peccent.

Ad 2.um Solutio est eadem de scientia futurorum fol. 617. Et aliter. Si admittamus scientiam futuri peccati, quae fuerit prior decreto creandi homines, et angelos, et quae fuerit prior decreto exequenti creationem. Ergo si sequitur de scientia peccati futuri, quae potest impedire decretum creandi homines, et angelos, ergo non si sequitur de scientia

ante

Decreti exequens, scienter ante decretum idem hoc.

Ad 3.um Solutio. Respondit à Navarrus tom. 1° c. 9. 14. concilio 56 § 2.° post medium ait S. P. agere de scientia ante decretum c.° res ablatæ fuerunt; non tamen c.° res Nunquam ablatæ fuerunt. Solutio non evacuat vim argumenti, nam ex ipso, quod admittat adversarius, S. P. agere de scientia odii maximi, furtum ante decretum c.° res ablatæ fuerint, ponit deus liberè non habere tale decretum, sed quam hypothesi enim creatæ manerent odii maximi furtum, et non est adeò recursus ad hoc, scilicet, illa furtum odii maximi. Et non est maior ratio, cur deus provideri odii maximi furtum, quæ a causis liberis reipsa producendum esset, quam quæ reipsa producenda non esset, siquidem non est maior ratio, quæ determinat deum scientiam quandam furtum, non aliud.

Casus = 4.

Refert alia testimonia SS. PP. cc.a opera honesta odii maximi furtum, et efficaciam provenientis.

Ad S. Augustinus lib. 6 q. 2 a Religiosis seu potius epist. 49. q. 2 inquit tunc voluisse hi-

hoib; apparere Xpum, cui quid est pdicando di=
na nunc, erudi sciebat eos, qui in eis fuerant or=
dinati. Deus in temporibus, et his locis, quo
Evangelium eius non pdicatur, tales vel eis pdicatione fu=
turos esse psciebat, quales in quibus oes, pro tam mul=
ti in eius corporali pntia fuerunt, qui in
eos, nec suscitantis ad se mortuis credere voluerunt. qua=
les nunc multos videmus.

In alijs locis SS. PP. affirm=
psciant futurorum antecedere electionem, aut pdestinationem
et talem psciam movisse Deum, ut vocaret eos, qui coope=
raturi erant pdestinationi, et ipsi Deo, non tamen docent, hanc
psciam fuisse causam destinationis Dei, ut id reipsa face=
ret, pro hac clare dirigens. D. Chrisostomus
declarans opportunitatem occasionis, in qua Apostoli
vocati sunt super caput 9 Mathei hom. 31 cerneque
admodum tunc ad illos accessit, vocavit quando obtemperatu=
ros sciebat. Sic Neutiquam quosquam nunc vocavit praepara=
tionem famae ... minime vel ... videbis.
Theophilactus ad Rom. 8. in id quos psciuit hos
pcognoscit Deus eos, qui vocatione digni sunt. deinde sic
pdestinat: prior itaque est psciencia, postea sequitur
pdestinatio. S. Aug. lib. 1. ad Simplicianum q.
2. cuius autem miseretur, sic eum vocat, quomodo scit
ei congruere, ut vocantem non respuat. D. Ambrosius ad
Rom=

Ram. 8.º Nisi caveatur ijs, qui sunt p[rae]s-
scitj. hic sunt p[rae]scitj vocant, quos credentes p[rae]-
vis futuros, sibi idoneos, ut antequam crederent, sci-
rent. — Ex dictis testimonijs su-
fficientes probant SS. PP. scientiam futurorum de scien-
tiam liberi conditionati. Loquuntur de specialiter futu-
ris aliquo pacto, ut ijs ex ipsius verbis; ut
alij futuri, & conditionati futuris; Ex legitima e[st],
ut si assignet aliud futurum, quam min. 1.º Sa-
des. PP. docent, electionem, praedestinationem, gratiam opportunam
esse causam meritorum absolute futurorum, & scientiam cum fu-
turorum conditionatorum, e[st] quia Ex scientia visionis attin-
gens absolute futura supponit absolute futura, atque con-
sequenter supponit causam productivam talium futurorum, & s[cilicet]
electionem, praedestinationem, gratiam opportunam eo talium
futurorum scientia visionis quae supponit ea tria, & de
hac scientia non loquuntur PP. Nam loquuntur ibi de
scientia ante electionem, praedestinationem, et gratiam opportunam per
2.ª eadem min. scientia illa, quae supponit Deum decrevisse ali-
quid liberi, nequit dirigere Dei providentiam, ut ipso moveri
aliquo pacto Deum ad faciendum unum donum potius
quam alterum, sed scientia, de qua loquuntur SS. PP. diri-
git Deum ad electionem hanc, et gratiam opportunam immittendam.

Et scia, de qua loquimur, non est ea, quae sup=
ponit, Deus decrevisse aliquid liberum, et non est scia fu-
turi abs. Ad 5um Concessa absoluta futuri ne=
quit Deus dirigere, ut immittat inspirationem et tempore quo
inspirationis liminae esset, et cum loquamur de scia
sic dirigente Deus nequeunt loqui de scia respective
futuri absoluti futurorum.

Item authoritatibus DD. N. Ad-
versarij, Deus certo, et infallibiliter cognovit Ma-
theum ad Christum venturum si vocaret, quoniam praeterea
Deus (illegible) decrevit eum convertere, si vocaret tali
tempore, et non ante, et faceret Deus ut veniret
(illegible) ut refert Mastrius Cognovit Deus (illegible)
vares disp. 7. n. 26. Cabrera 3. p. q. 1. d. 62
Ar. 1. disp. 14 f. 14 n. 3 43 in hac resolut.
sic expositio omnes, quae adversarij in ea sic intendunt, Deus non
cognoscere conditionata futura, nisi in decreto praedeterminante physice, et
verbo DD. N. Nequeunt accommodari tali resolutioni quo-
fundatur tamquam in medio in decreto praedeterminante physice est poste-
rior decreto, nam decretum hoc vocatur (illegible). Hoc decretum physice pre-
determinans, licet ipsa praedestinatio, et saltem est initium praedestinationis,
et scia futurorum admissa a DD. N. est ante praedestinationem, et
opportuna (illegible), et talis scia futurorum admissa a DD. N.
nequit fieri ut decreto praedeterminanti. Ad 1. DD. N. supponunt
et admittunt praescientiam futurorum, unde praedestinare valeat, et confor-
me=

medij infallibilis alijs periculis frustrari: et ad hoc nulla

scientia futuri poterit predeterminationi. Et non loquimur de scientia fu-

turi conditionati in decreto predeterminante, nam talis scientia est poste-

rior predeterminatione. Est 2.° ea scientia futuri conditionati concedit

à SS. PP. quae est de vocando tali tempore, et tali

occasione: sed haec nequit esse illa quae habetur in decre-

to predeterminans tali tempore, et occasione: ergo non est haec scientia de

qua loquimur SS. PP.

Forte velint adversarij, deum habere

scientiam futuri conditionati ante decretum physice predeterminans, nam

deus sic cognovit, quod si Matheus physice predetermineretur, cooperaretur

deo gratiae. Contra: est scientia, quae admittitur à SS. PP. discernit

tempora, occasiones et alias circumstantias, et ostendit Mathe-

um cooperaturum tali occasione potius, quam tali; at si deus

videret futurum solum hac hypothesi si adesset decretum predeterminans,

in quavis occasione et tempore, deus modo equaliter Matheum,

deum in quavis occasione in qua conferat predeterminationem, illud

extrahit effectum.

Cass. 3.

Quid senserit Aug. D.

Sanctissimus Praeceptor vestigijs SS. PP. inni-

tens nimirum volens, quae ipsi supponit scientiam conditionatam

tionari futurorum. ita in 1.a parte de scientia, et predestinatione quia

solet poni in fine l. p. q. 2 cap. 7. inquit: ostendendum est

q[uia] voluntas dei faciendi hom[inem], quem p[rae]scit esse damnandum, non est iniq-
ua; deinde ponendi hom[inem] in statu, quam sciret deus hom[inem],
quem p[rae]scit esse damnandum: ubi D[ivus] Th[omas] definit p[rae]scientiam antecedentem
creandi hom[inem]. 2. 2[ae] q. 165 ar. 1. ad 2. ait
sic deus sciebat quod homo per tentationem in peccatum esset deiicien-
dus: ita etiam sciebat, quod per liberum arbitrium resistere
poterat, quam non tradit, ut ostendat convenientiam cre-
andi hom[inem]. 1. p. q. 92 ar. 1. obiect. 3. in
sibi obiicit: occasionem peccandi esse amputandam: sed deus
praescivit, quod mulier futura esset viro in occasionem peccati,
ergo non debuit mulierem producere. ubi sermo est de
praescientia peccati futuri ante decretum condendi mulierem.
Adducatur Angelicus D[octo]r. [illegible] non nos praescientia pro-
ponendo rationes maioris boni praeponderantis illius peccati fu-
turi, ob quas deus condidit mulierem, quamvis praescierit
futuram viro occasionem peccandi.

Eandem resolutionem confirmat D. Alvarez
loquendo Ang[elico] D[octore]: quem hoc stilo declarat ante-
quam deus praedestinet [illegible] ad actus supernales efficiendos,
praescit [illegible] efficientiam [illegible], et talia media illi
conferret, [illegible] nequit praescire ac praedestinare aut decreta
praeparantis gratiae concursus, et actus ordinarie futuros
[illegible] in se ipsis. Maiorem ad minimum adversarij
ut certam S. Thomae sententiam [illegible] quam
probat variis S. Thomae testimoniis hic q. 14 ar. 13. unde
praecise cognoscit effectum contingentem in ca[usa] sua tantum non [illegible]

dicit

distincte cognitis; Deus autem cognoscit omnia contin=
gentia, non solum ut in causis, sed etiam ut unumquodque eorum
actu est in seipso. Idem reperitur, et D. Thomas 2° Sentent. 67
ert. dist. 38 q. unica art. 5° corp. ait: quaedam
quae sunt, quae se habent ad utrumque: et in illis causis esse
determinatum. Nulla habet certitudinem, sed distractum: et ideo
contingentia in causis suis nullo modo cognosci possunt,
sed quando iam efficiuntur in rerum natura, tunc habent in
se ipsis determinationem, et ideo quando sunt in actu certitudinaliter cognoscuntur,
ut patet in eo, qui videt Sortem sedere. Ex quibus ad
... non scientia effectuum contingentium et liberorum in se
sua ... fa scia, cum in causa sua liberorum non est ex=
pendat lector quomodo verba haec possint intelligi
doctrinae de liberis docentium effectum esse liberum in se
determinatum. Plane est mens S. Thomae ...
4° dist. 38 q. 1 art. 3 notabili 2° Caietanus 1a
p. q. 14 art. 13 quoad 2um, et Ferrara.

Alvarez in responsionibus lib. 2 c. 2
n. ... Ultra hoc argumentum, et testimonium in ...
hoc sub ... hoc ... ante omne decretum divinae
voluntatis creare cum contingens, in quo Deus nequit
certo cognoscere effectum, quem non cognoscit in causa potest de=
cernere haec illam materiam, nec ad mentem D. Thomae
... si Deus non separare esse in causa, posset illud
in se ipsis cognoscere, quae in se ... sufficiendum
cer=

certe cognitioni. Unde non infert causalitatem intentionis. Nam Aristoteles docet distinctionem diversitatis inter causam naturalem, et liberam quia utraque indiget cognitione, et docet, in illa cognoscere debet effectum causando non in ista. Unde si docet in causa naturali ostendere accessum ad omnes conceptus Deum reparare effectum, conceptum affirmare debet in causa libera ostendere accessum non reparare Deum terminandi naturam effectum.

Alvares, et alij cognoverunt vim testimoniorum S. Thomae, et consideravit voluntatem creatam sub duplici statu. 1° antequam adsit decretum praedeterminans physicè. 2° postquam illud dat, et quod voluntas statuit ostendere determinare in voluntate sub 1° consideratione aiunt non cognoscere debet effectum futurum, quam manet causa contingens; bene tamen sub 2° consideratione quia iam voluntati praesupponitur determinatio. Haec solutio minime est ad mentem S. Thomae, nam si necessitas, et determinatio in causa naturali attendit considerationi omnibus annibus inadest in contingentia quia libera debet considerari attentis omnibus annibus vel adhuc 1° ad aliquas 2°. 2° Nam si consideret voluntas creata seclusa decreto quod determinatio physica carentiae effectus infert naturam ex illo cum effectus positivus nequeat provenire a causa non ostendere per se, et quod eo statu non dicitur voluntas causa contingens formaliter, sed potius inferens determinare carentiam effectus. 3° eodem pacto causa naturalis posset dici contingens, ita potentia visiva seclusa specie sensibili non producit actus visionis et si adsint alia requisita, et posita ipsa determinatur producere actus. Et voluntatem creatam contingentia formalis alio pacto debet ex=

explavi ut consideranti constabit ante omnia occurren=
tibus. Hic dico stare sententiam et mentem S. Thomae
eam exposuit. quia S. Thomas docet
Deum cognoscere in causis contingentibus res futuras
[illegible], explanando etiam ea, quae dixi supra praecedentibus
ultimae c. 2.

Secundo S. idem argumentum intentum exal=
tero testimonio S. Thomae 3. p. q. 1. ar. 3. ad 4.
Praedestinatio praesupponit praescientiam futurorum. ubi loquitur de
praescientia futuri ante decretum attribuens adhuc etc. Al=
vares sup. n. 12 docet eam praescientiam futurorum ante
praedestinationem esse eorum, quae non cadunt sub praedestinatione
Nec sunt illius effectus, sed dantur ante praedestinationem:
ita esse hoc peccatum originale ante Christi praedestinationem.
Apponit exemplum in praedicto: de subtractis in
ordinis gratiae. haec solutio non satisfacit difficultati
argumenti, nam S. Thomas loquitur de futuris, quae
cadunt sub praedestinatione, et de illis, quae non cadunt, et ideo
addit: Sicut Deus praedestinavit salutem alicuius hominis per orationem
aliorum implendam, ita praedestinavit opus incarnationis in
remedium peccati. 3. p. q. 1. ar. 3. Deum esse praedestinatum
ut expresse docet S. Thomas 1. p. q. 23 ar.
8. corp. loquitur de praescientia futurorum, quae cadunt
sub praedestinatione. Praeterea Deus non permisit originale
peccatum, nisi praescius remedii adhibendi, ut inquit S. Aug=
sti.

Lib. 11 de genesi ad litteram c. 9. dicens: cur Deus creavit, quos tales futuros esse sciuit, ut non ... si providit, quid mali essent facturi: sicut providit de malis factis eorum quid boni erat ipse facturus. Et ... de peccato originali, antequam ... remedio.

Cap. 6.

Occurrit argumentis contra nos ex S. Thoma

... Alvarez ... stante ... dum S. Thomam nunquam docuisse, reperiri in Deo ante decretum voluntatis eius certam, et infallibilem scientiam futurorum contingentium ... creaturae, nec illorum indicasse, aut supposuisse. ... leuis momenti ... S. Thomam ... in ... seu simplicis intelligentiae, et ... visionis ... ex mente S. Thomae. de hoc ... agam ... ultimo. ... disputo quo ... appellet hec scientia, ... dari ... futura ... libere. 2. ... suam ... ex ... stante ... posse dari certam scientiam ... in ... contingenti ... S. Thomae verissimam ... indico, ... aduersa ... nobis ... affirmantibus, cum quo ... S. Thomas docere, Deum cognoscere futura contingentia, ... in ... sed in se ipsis.

... idem ... authoritate S. Thomae ... dist. 39 q. 1 art. 2 ad ... ubi loquitur de

de scientia futurorum, et ait: scire sine voluntate sequitur voluntatem,

etiam 2º ad 1um affirmat, quod scire dei comparatur fu=

turorum est subiectum Dei voluntati. Et S. Thomas ait

non inveniri in Deo scientiam futurorum ante decretum Dei.

Et S. Thomas ibi agere de futuris absolutis ut ma=

nifestum est, antequam sciam [illegible] supponit decretum ac=

tualiter existens concurrens ad effectum liberum praedetermi=

nate ad eius nam, sive affective, sive permissive

at S. Thomas numquam docuit, quod decretum praecedens scientiam semper,

quod sufficiens sit in ipsis reprendere ante futura libera, quod solum quod

praecedat decretum [illegible] tribuens effective esse futuris. Addo ante

scientiam futuri conditionati praecedere decretum conditionatum existens

est ex praedictis absolutis, quia sicut esse futuri conditionati non dat ac=

tualiter nisi purificata conditione, ita decretum Dei praedeter=

minate tribuens illi esse erit [illegible], quod fieret si purificaretur

conditio. Unde sit servata debita proportio. Quia sicut futuri

absoluti praesupponere Dei decretum praedeterminativum [illegible] futuri

absoluti, ita ipsius futuri conditionati praesupponent decre=

tum Dei praedeterminativum tribuens esse futuris conditionatis.

2º Vidi in quarto nostro hanc solum Alvares, quam

impugnat [illegible] non potest dari esse futuro conditionato

absque decreto actualiter existente, quod assumptum sine

probatione relinquit. 2ª quia scientia media inepte immittitur

pro praedeterminativis determinationi voluntatis creatae. Resp. est Al=

vares in hac impugnatione defendit S. Thomae doctrinam [illegible]

S.

S. Thomae frequenter docenti, utrumque videlicet [quod] sententiae actum Creati afferre aliquid de intrinseco utrique certo, et in facto respondet.

Accedat modo Cursus Salmanticensis qui acrius quam pace utrumque sententiam refutat, suamque resolutionem esse expressam mentem S. Thomae probat ex q. 6. de verit. ar. 8. ad 7. dicentis: quod causa secunda non oportet supponere ad inducendum praedestinationis effectum, eo ordine praedestinationis subiacentem: in aliis enim ita in virtutibus inferioribus ut alicuius superioris virtutis: et ideo ordo praedestinationis quamvis non cum supponat voluntatem humanam. Nihilominus non adimit certitudinem, et sic exemplo adducto omnino appareat. Ex quibus verbis aiunt res Salmanticensis apparere manifestam eversionem sententiae nostrae. Hoc testimonium, et eius ponderationem transiens cursus ex nostro Herize d. 7. sec. 6. n. 31. idem intentum confirmat. Nos S. Doctoris hic q. 4. ar. 8. ad 1. expresse docet, quod ideo aliquid Deus praescit, quia futurum, sed non ideo futurum est, quia Deus praescit. 2.o ex aliis testimoniis, in quibus docet S. Thom. futurum aliquid non possevisse antea decretum esse.

Cursus Salmanticensis versatissimus in doctrina Thomistarum, quam S. Thomae decepto sine dubio est in expositione testimonii allati in argumento: ibi S. Thomas intendit conciliare libertatem cum praedestinatione; in facto hic antecedit, merita, quam conciliat per varia adminicula, seu auxilia,

que

que Deus impendit, quorum aliquod sive hoc, sive illud obtinet infallibiliter effectum. Ex tali testimonio ego infero 1.° Deum non flectere valde alienum esse à mente S.ti Thomæ primus physicus, cum facilius illi esset ad eam recurrere, ut explicaret infallibilitatem prædestinationis. 2.° ibi S. Thomas statuisse in cumulo auxiliorum certitudinem moralem obtinendi, et quodlibet auxilium seorsim esse effectus connexionis infallibilis moralis cum opere liberi, illam non assequi multitudinem auxiliorum, nam quod Deus adhibere auxilia frequentia, et intensa, ut merito prudenter iudicemus aliquod eorum habiturum effectum, quoties talia auxilia sic immittuntur. De hac certitudine egit S. Thomas, ut manifestum est in exemplo à se ipso allato perseverantiæ speciei physicæ per successionem individuorum speciei in hoc, ut casu quo supponit scientia media reponens hanc veritatem si dedero prædestinato tale cumulum auxiliorum salvabitur. Ad 1.am 3 confirmationem ea dicta S.ti Thomæ latius infra examinanda sunt. Modo adverto, eo locum habere in scientia practica Dei, sive hæc sit scientia visionis, sive simplicis intelligentiæ, quæ adiuncto decreto tribuit effectum futuritionis. Ex quo minime infertur inveniri scientiam mediam de futuris liberis conditionatis. Ad 2.am confirmationem terti=

vi.

ibi ex dicta locum habent in futuris aliis, quae non
potuerunt reparari ante decretum esse existens inde, in tantum
in futuris ordinariis ut diximus infra.

Urgetur ulterius Curia Salmanticensis
colligens mentem S. Thomae ex variis signis. 1º
Nam PP. Concilii Tridentini reiecerunt scientiam mediam. Sed
non datur contra mentem S. Thomae. Antecedens probatur 6º §
1º Concilium coactum fuit ad reprimendum contra Lutheri
libros [illegible] creaturarum cum divina scientia, et tamen PP. Concilii
non usi sunt hac scientia ad talem concordiam, ergo non admiserunt
hanc scientiam. 2º Nam ex Tridentino feliciter abs-
tracti tanquam ex equo Troiano plures eminentissimi DD.
ad proprias reversi cathedras oppositam sententiam docuerunt et
in Concilio fuit reprobata concordia desumpta ex
scientia media. 3º Nam ex PP. et DD. qui Concilio
interfuerunt [illegible], et insuper mentem suam in hac gravis-
sima materia litteris consignarunt praelo, et posteris tra-
diderunt; si vero ab eo petimus quinam fuerint hi vi-
ri, hoc nostrum est in lectione DD. versari. 2º
Signum est, nunquam discipuli S. Thomae Dominicani, sive
veteres, sive recentiores hanc scientiam in suo magistro invenerunt.
Ergo non est contra mentem S. Thomae. Probatur consequentia nam aliter
incredibile apparet cum eius discipuli in assidue evol-
verint S. Thomae doctrinam. Ergo si Dominicani
eam scientiam in S. Thoma non invenerunt, signum est ac

ea

ea in luce prodiit coram Summo Pontifice aliquis in-
vidiae accusare fuit, quod ex animi passione, seu zelo veri-
tatis fecerint. quaeritur nunc circa hoc punctum an senserit, sicut
senserit D. Thom. PP. Dominicanis ponere, quam adversariis
est adhibenda fides. Resp. nam Dominicani necessario debent
contra adversarios, aut nature alexandro illam tradi ipse, et con-
sequentia medium D. Thom. reducunt. At PP. Societatis Jesu
sunt in passione, nature de coacti introduxerunt scientiam mediam
haec contra indicia Sanctissime praesertim Auxiliis.

Sine dubio Auxiliis iste discalceati
audacia, quam PP. scriptores Dominicanae familiae insecuti est scientiam
mediam, cum produxerit ea, quae omiserunt Thomistae, scilicet
figmenta, sunt nullius momenti. Venio ad indicia.
PP. Concilii Tridentini non rejecerunt scientiam mediam. unde
negat antecedens. Ad 1. probationem sunt est sic Concilium
Tradit fuisse ad opponendum contra Lutheri liberum arbitrium
Ultima dicta scientia, nam inter errores Lutheri talis error
non invenitur, ut alii eruditi Theologi legunt Rossensem
confutantem errores Lutheri. 2. dato quod Lutherus habuerit
hunc errorem concilii definitum est verum tenendum, non
definitum modum defendendi veritatem definitam. inde
fide est gratis verbi Dei, qua via haec veritas defendenda est
in nullo Concilio definitur. Ad 2 3, et 8 probationes semper mihi
suspectus fuit A. iste in referendis auctoritatibus, modo contra
nota occultavit, forte quia sic videntur nati ipsi, sine falsitatis

Convinceret. ut 2° indicia sunt docet, nam hic sciamus
Capreolus. 4 dist. 45 q. unica ar. 1. ad 4.
Cetera 2° ad 2 3° [illegible] 3 [illegible] sequentia: Deus
aeternaliter praesciens quorundam peccata, quae ab ipsis nullo modo
sunt intenta, potuit eos non liberare, imo deserere, unde
potuit sine quacumque nota crudelitatis, aut iniustitiae,
ponere se non daturum eis gratiam, qua fideliter a pecca-
tis liberarentur. Hic patet non esse peccatum ali-
quorum, cum ponitur deus eos hoc pro praevenire, ne
illa committerent. Item talem sciam [illegible] Capreolus
ante decretum conferendi talem gratiam. Praeterea versatur circa futu-
turos intra, non circa, ut advertunt Capreolus, et de se
in la dist. 45 nam cognita voluntate eius deum scilicet
ad actus voluntatis occurrentibus non potest certitudinaliter cognosci
an ipse producit actus, vel non producit. Caietanus 1 p. q.
23 ar. 5 dum impugnat sententiam Scoti apparet
id, quod docet ibi S. Thom. de scientia conditionata. Item dicitur
Math. c. 20 ad laverbum videt eos adstantes in foro usque
quando ad suum intentum signat, quod deus voluit, quod vi-
det, non resistere, et non ponere absolute dicitur conversionem
quae cognita est conditionate futuram cum ex S. Thoma non
ponere obicis pro est gratia. Videatur Lonus lib. 8.
Summulatarum c. 4. lect. 8. § 1. et § 2. Adde
etiam si doctores Dominicanae familiae oppositum attende-
rent, non ideo eis adhibenda fides in expositione S. Thomae
praesertim circa hoc punctum, nam plures alii ex hac familia
et nostri interpretantur S. Thom. et ex eius doctrina infer-

sicq

Nis medie existentis. Ad 4 fateor accura-
tius fuisse hanc doctrinam vestri animi intentionem coram
Summo Pontifice. Sed cujus quem accusaverint frustra
fuerunt, non ne ij Patres pinerunt decisionem. Ego sentio
S. Thomas pro hac veritate pugnare, cum id colligatur
ex variis testimonijs suis allatis. Sed indicijs
non indiget solutio.

Disp. 3a

De praecedentia authoris confirmatum rationibus

Cap. 1

§ 1 notabile ad facilius percipiendas rationes.

1 Ut facilius res procedat oportet praemittere aliquas, quae
nostrae rationis robur manifestabit. Certum est quod
naturali, et fide diuina vim cognoscitivam Dei tantam esse, cum
eo ipso quod supponat aliquid sive creans, sive increans
esse cognoscibile. Sed debes supponere Deum evidenter re-
praesentare talem veritatem, quare hic illa certa, et naturalis
hoc est scibile, quod a Deo cognoscitur evidenter.

2 Deo prius ostendo ex Scriptura ps. 138
n. 31 intellexisti cogitationes meas de longe, semitam meam, et
fu-

Curiositas mea investigasti, et oes vias meas previdisti, ex quo pr intra spheram virtutis cognoscitivae dei existere quodlibet verum obiectum quantumvis distans : ideo Davide Psal. 138 n. 15. cum hebraeis 4. n. 12.

Pr. 2a. Vie nati demonstrandum veritas dei scientia cognitio illimitata, summe perfecta, dei comprehendit, quicquid cognoscibile est in quolibet ente creato, ant. est certum, pr cor. quia deus est omnipotens eo ipso, quod aliquid est possibile fieri per deo, et cum deus sit omniscientis eo ipso, quod aliquid est cognoscibile, cognoscit a deo. atr si cipia dei defficeret a perfectione illius pot, quae posset facere illud possibile, esset potentia virtualis. Si scientia dei defficeret a perfectione illius scientiae, quae posset cognoscere verum obiectum talis suppositum. cons. 1a. si de possibile est obiectum omnipotentiae, ita est verum obiectum dei scientiae. Et sicut lumine nec non est, quod si aliquid est possibile, fieri per deo, ita lumine nec non erit. quod si aliquid cognoscibile datur negabitur deo. cons. 2a. si aliquid verum non cognosceret a dicta cognitione summe perfecta, et infinita sequeretur obiectum verum latius patere sua vi cognoscitiva quam talis cum est obiectum et non est obiectum et ut supponitur non est quia est extra spheram divinae cognitionis. cons. 3a. omne verum est cognoscibile ut verum et falsum cognoscibile ut falsum. id quodlibet pro obiecto enunciatur obiectum in se vera aut

fal

falsa, sed adeo cognoscuntur ut vera esse aut falsa vi
deantur quoad primi dubii. Theologi neque haeresis medio
eleguntur iudicant eos propositiones nullas here intelligibiles. alii
docentes solum posse adeo repraesentari eos veritates
post decretum absolute creaturas, et obiiciunt ipse
obiecti, negant tales propositiones intelligibiles ante decretum
et si illas credant post decretum.

Non desunt aliqui affirmantes invenire veritates
in possibilibus futuris conditionatis et tamen eos adeo re-
praesentari quia in ipsis non attingendi tales
veritates aut falsitates cum nequeat assignari medium
aut per signum adeo repraesententur. hi non
loquendi volunt avertunt. Restat nunc videre
sed quis admittat veritates aut falsitates in talibus propositionibus
simul debet affirmare dari non quas tales
veritates adeo repraesentent quamvis ipse obli
mitatem sui ingenii tales non [illegible] alleguat ita
Caietanus ad Romanos 9 affirmat electos praedesti
natos ante praevisa merita [illegible] est cum usu
liberi creata. Licet ipse ignoret non conciliationem
ita saepius affirmat [illegible] alioquin est posse ipse et tamen
posse adeo [illegible] fieri nec repugnat non quod adeo
producat in tali dicto repugnantia involvat

non

rg voluntas faceret per si dius, ex se suum ...
i hanc improprie rem fieri quamlibet crebri
rg ipse solus cor declarant rg fieri

C. 2um

Declarat naturam futuri.

Notabile est exigit ut explicemus quid futurum
condicionata improprie habeat veritatis objectum de
creatis. Futurum iuxta aliquorum sententiam
nihil aliud efficit quam id quod est exacta
participat in ea [illegible] de rata ut non dicitur in se illud
fieri nec habebit ita cursus Salm. tr. 3 d. 1 Gab.
6 n. 119 cum aliis doctoribus qui offerant futura sta-
tim cognoscenda in improprie eo hanc exps. non
mitto in quod fuit ut tolle requirit intelligi per ea
existens in ea de rata quod in eo non consistit ans
per. Si futurum consisteret in ea tali existentia,
in eo de rata angelus cognosceret futurum in eo
de rata non posset apprehendere voluntatem creatam
Creatam ad operationes contingentes nolis quod cognosceret
futurum nata contingens existens in tota ea de rata
sed futurum actus liberi requirit consistere in
eo quod actus sit in ea de rata quam non habeat
ec sibi signidem ut supra dixi a ea de

Del trará

Verig

2 (Verius iudico cum Fasolo, et aliis DD. futurum dicendum esse formaliter, et in recto statum rei existentis, et negationem antecedentis existentiae praesentis, ita praeteritum dicit directe in recto statum existentiae, et negationem subsequentis existentiae praesentis rei. Praesens eandem existentiam importat seclusa omni negatione antecedenti, et subsequenti. Probatur 1° nam attenta rei natura facile sic explicatur rei futurae quidditas. 2° nam ex hac declaratione sententiae commodatur solutio omnium, quae de futuris probantur. 1° intelligitur quo pacto futurum habeat esse determinatum, nam sicut existentia rei quae praesens est in se determinata, ita ut vim habeat affirmare hoc ens existens nequit esse non existens, et habet naturam essendi ex suppositione quod sit, ita futurum est in se determinatum quia importat formaliter eandem existentiam determinatam, et negationem antecedentis, et sic affert naturam, ex quo si futura est tali tempore existentia alicuius rei, implicat quod non sit futura ex suppositione. 2° facile ostenditur, in quo differat futurum absolute a futuro conditionato, nam futurum absolute est id quod exprimitur per hanc propositionem exempli gratia: Paulus convertetur posita hac vocatione. nam hoc absolute probat de Paulo futuram conversionem. hoc eadem conversio habet futuri conditionati sic explicatur: si Paulus vocaretur, converteretur. Unde futurum absolute in eo differt a conditionato, quia illud vero non pendet ab aliqua conditione quae sit in pendenti; futurum vero conditionatum pendet ab aliqua conditione quae est in pendenti. scilicet quae habet esse purificata conditione. 3° quo pacto futurum ut intelligibile differat a possibili. illud enim importat intelligibilitatem sub specie praeteritae essentiae absque ordine ad certam aliquam tem-

poris

nori ... futurum ... incompatibile ... etiam exi-
stentiae ... in aliqua temporis differentia, et negat ...
talem existentiam. ... futurum liberum ... a S. Thoma hic
... art. 3 ... contingens in causa, et determinatum in se, nam attenta
virtute ... in actu 1° potest esse futurum, et non futurum.
... attenta futuritione in se, ... erit,
... nam impossibile est quod futurum ut tale sit
non futurum, et hoc pacto verificatur ... D. Thomae
asserentis ... de futuro contingenti non esse determinatum
... aut ... considerat. ... futu-
ra aliqua ... in se determinata, et ... ex suppositione ...
... contingentia ... Attento ... expeditis
in actu 1° ita ... procedunt, ut possent non proce-
dere, in quo sit contingentia futuri in causa non excludit
determinatum futuri in se.

Quaestio 3.

Exponitur ... vox ... [illegible]

... Salmanticenses ... 8 ... dub. ...
... haec vox ... ex S. Thoma, ut
ipse testatur, sed ex ... Thomistis ad ... reperi-
ri in ... futurum conditionatum ... post
... conditionem adimpletam existens. ... actualiter de-
... conditionem ... futurum ... conditionatum ... futurum ab ...
de

decrevit alie suij fore. Ergo deus in hoc decreto cognos-
cit infallibiliter conditionatum futurum. Hoc vero claudicat 1° quia
supponit, quod non probat, inveniri tale decretum ex ante
futuris conditionatis. 2° dato decreto, si Deus atti-
buit cognoscibilitatem istius futuri in ea, cum nullam
habeat in se ipso, quatenus ut futura pendeant a decreto
in genere causae efficientis, non tamen a decreto communicantis
vere esse; quia hoc esse participant per esse quod in se habent.

2 Probatur ergo a priori 1° quidquid in se, et ex se
est cognoscibile, cognoscitur a Deo cognitione certa, et
infallibili; sed futurum conditionatum [illegible] habet infallibilem
connexionem cum conditione; sed sunt contingentes cognoscibiles
in se; ergo a Deo cognoscuntur cognitione certa, et infallibili. Maior
constat ex dictis. Minor probatur 1° quia futura conditionata
contingentia participant in se vim, ac proprium esse, et habent
veritatem cognoscibilem. ante probatur hoc per: si Paulus in Da-
masco vocaretur, converteretur ponitur attingi ab aeterna cognitione Dei,
quae attingit futurum conditionatum cognitione vera, et adhaeren-
ti, quia res eveniret, ut enuntiatur per illud. Nec
satisfacies, si dicas conditionatum futurum numquam extiturum, et
sic numquam habere in se veritatem cognoscibilem, numquam
vocaretur, nec purificaretur conditio; eadem persisteret veritas
futuri conditionati, ut si vocaretur, converteretur. 2° lo-
quimur de futuro numquam extituro. hoc futurum in se vim
est ut si apud Tyrios, et Sydonios fierent miracula
patrata in Bethsaida, Tyrii, et Sydonii converterentur, huius

pro

ipsi = veritas nullo modo convenit a purificatione conditionis,
sed tamen verum est non esse dependenter conditionem: ne-
cessario ad decretum quod sit ut daret futurum nostri liberis determinans.
at veritas ipsi = id attendit ex eo, quod res ita sit,
sicut enunciatur per ipsum.

Pro eadem ratione futurum contin-
gentia absolute, quorum conditio = de re ipsa purificata
veritas habent in se ipsis, et futurum conditionata contin-
gentia. Pro eadem ratione quod ad futurum contingentia absolute
habent veritatem, quod de re ipsa conditiones ex capite imperia temporis
ponit. sic futurum contingentia; nam haec habent
de re ipsa esse, si re ipsa purificata conditione. Prop-
terea sicut absolute futurum, quod re ipsa futurum est in tem-
pore, possumus ab aeterno in se cognoscere, sic futurum
contingentia conditionata. Et si de facto vo-
luntas constituta in talibus circumstantiis re-
ipsa eliceret tales actus, et ideo tradit cognitionem ab
aeterno ad tales futuritiones, nam cum est ab aeterna,
ea voluntas eliciet tales actus. ita insignis
aliquo priori cum erit affirmare, quod si sta-
tueret eadem voluntas in ea temporis differentia eliceret
tales actus. Ergo cognitionis vera futuritionis conditionata attingit,
nam si in uno casu invenit ipsius cognitionem, sicut in alteri.
Est 2° = veritas conditionata non differt ab alia, quod haec pendet

a cond. purificata, alteratur = pendet a cognit. non purificatam, et sic propter purificationem conditionis verum est fut. de futuro contingenti absolute. ita et vera erit haec conditionata enuntians aliquid futurum absolute, per purificationem cond. siquidem verae esse enuntiari sub cond. non addit aliquam diversitatem.

Arg. Pr. V = ca = omnis propositio aut est determinate vera, aut determinate falsa. Et haec propositio si Petrus vocaretur, converteretur, sic est determinate vera, aut falsa. Ans. probatur ex illo principio notissimo quodlibet est, vel non est. Unde si est illud, quod enunciatur, vera erit propositio; si non est, falsa erit propositio. Ac sicut impossibile est excogitare aliquid, quod sit, et non sit, aut quod sit nec sit, nec non sit, ita impossibile est excogitare propositionem, quae non sit determinate vera, aut falsa. Cons. Ans. constat lumine naturae, et Arist. Lib. 1. Perih. c. 6. ubi S. Thom. lect. 11, et 6. metaph. tex. 20 ubi S. Thomas lect. 4.

Arg. Pr. B = Deus est provisor perfectissimus futurorum eventuum contingentium, ergo cognoscit eventus contingentes conditionate futuros. Prob. cons. ad perfectum provisorem spectat, antequam rei ipsi afferat medium providere ex = propriam capacitatem, quem effectum habitura medium ita moderatores rerum publicarum id magnopere expendunt ante executionem quid damni, aut utilitatis eveniat si talis, vel talis lex promulgaretur in republica, atque tamen procedunt. Et si Deus antequam creaturis tales efficeret, non sciret ex = suam capacitatem quid eventurum, si illas rerum = sic ederet, sane imperfectus haberet providentiam, et tamdem

Deus

hear pro idemque eodem, quod creaturae liberae minime destruit determinationem; opus a Deo minime distinctum sit, qui videri certo, et infallibiliter, quid eveniret, si illas poneret. idque probatur experientia: quoties agens intellectuale certo et recte intendit aliquid operari, ex quo non raro eventus resultat, tale agens liberum excusamus asserentes non potuisse providere talem effectum ante conditionem positam, et ea quae futura sunt ante conditionem positam cognoscibilia fuit. Praeterea in Genesis 42 num. 7 et 8 Jacob de filiis quaerebatur, quod praefecto Egypti manifestarunt filium minimum, filii dederunt hanc excusationem; numquid scire poteramus, quod dicturus esset: adducite fratrem vestrum vobiscum. excusando quod filii Jacob ex defectu cognitionis talis, quae posset eos dirigere, ne manifestarent praefecto Egypti filium minimum.

Cap. 7

Eadem conclusio a posteriori manifestatur, et impugnantur dictae responsiones

2. Probatur 4. a posteriori quod desumpta ex S. Augustino notat Bellarminus tom. 4. lib. 2. de amissione gratiae c. 17.

Deo

Deus praedestinans hoies, sive Angelos ad beatitu=
dinem re ipsa assequendam per media praevenientis effi=
cacia, et infallibilia, id est per praedestinationem immittit media, quae
scit certo, et infallibiliter habitura effectum. Et ut deus dat scien
tiam sive praescientiam futurorum conditionatorum consensus infallibiliter ponen-
dam sibi cum tali medio, sicut docet. ars et ab adver=
sariis admittitur. Per scientiam enim scientia non tendit ad aliquid futurum,
quod talis scientia dat ante decretum dei effectum conferens me=
dium efficax. item non versatur circa possibilem consensum, quia scientia
de qua loquimur non solum versatur possibilem consensum, sed ul=
terius enunciat voluntatem re ipsa consensuram, si det tale me=
dium, et solum versatur circa futurum conditionatum consensum
ponendum ut infallibiliter ... sumendam cum medio. Id magis
declaratur; ut ... deus praedestinans misericordiam suam, sed
offerunt varia media praevenientis gratiae talis non, ut sunt singu-
lis possibilis [illegible] assecutionis gloriae, non tamen cum singulis erit ac=
tualis assecutio gloriae. Ad hoc ut deus tanquam potens
summe perfectus dirigat suum ad talis gloriae infallibilem
assecutionem, opus est, quod per suam voluntatem conferendo media infallibilia,
et non media, quae infallibiliter ... ; sed ut prius conferat, et
non posterius, debet praecedere cognitio divina certo vespertina, quae
... media futura sint infallibilia, si dentur; alioquin
temere procederet, nec contingenter conferret media infallibilia
prout infallibilia.

Contra ... Adversarios huic obiectioni

sa=

Satisfacere docentes, & cedere sciam politani veri=
et adhuc Dei voluntati, quo deus vult conferre esse
gloriae, et electis, qui impendit primo physice ad Micin=
des adhuc diversimis. Caeterum scio ex hanc
primo devertere liberi neg., ut probavi per 2um
Deaux= Ast 1o ex ablat. istius scie n
levia incommoda sequuntur, & admittenda e. 1us
n possit deus certo vere Davidi a Deo peterenti
ipsi Deus= 2o an descensurus esset Saul in Seilg,
et an casu, quo descenderet Saul, viri Seilg traderent
david in manus Saul. Item Supervir si sapiens
assumere statum, in quo assequatur salutem aeternam, preces co-
ram deo fundit, ad hoc, ut ipsi inspiret, in quo statu
assequetur salutem. 2us incommodum e: n tenerentur
catholici certo credere responsa divina cc= conditionate
futura, q. deus n veret ex certa scia conditionate
futuri. 3us in deo n inveniretur cognitio certior
talium futurorum, quam in hoc, et angelo, nam hi probabi-
liter possent respondere attentis varijs circumstantijs quid
eveniet. Quis vero alij, qui dicunt deo concedunt conditiona=
ta futura contingentia tamen contingentis connexionis scie
respondens n quid certo eveniet, sed quid verosimilius eveniet.
ita Fabrera, Ledesma. Dico 1o Est in deo sciam simplicis
intelligentiae penetratio rei, et circumstantiarum potius deus certo
i.

scire, quid probabiliter eveniret in tali casu. Ceterum Deus non solum
certo scit, quid probabiliter eveniret, sed etiam quid reipsa
eveniret positâ tali cognitione. Nam quidquid in se ipso
à Deo certo cognoscitur, sed hoc ipso: si Petrus vocaretur, converteretur
est hujusmodi certo à Deo cognoscitur. Minor probatur: omne enun=
ciabile est per se intelligibile; illud autem est enuncia=
bile, ergo intelligibile. Confirmatur ex iam dictis: si Deus
cognosceret solum certo, quid probabiliter eveniret in tali
hipothesi, etiam Angelus posset certo id cognoscere, et ita
non concederes Deo certiorem cognitionem, quam Angelo in
tali hipotesi, nam sicut Deus ex praecognitione voluntatis creatae,
et talium circumstantiarum faceret eam cognitionem certam, sic
Angelus ex praecognitione voluntatis humanae, et talium cir=
cumstantiarum, posset certo cognoscere, quid probabiliter eveniret.

Ad solutionem argumentorum illius 1.º advertendum
× est, non Deus non cognoscere futurum in causa, sed in se ipso
nam sic differt Cognitio divina a perfectionibus cognitionibus.
2.º Negamus nexionem inter causam et veritatem fun=
dari in propositione quam servat ordinem: vide effectus futuri.
3.º Iam supra dixi, quo pacto exponenda sit dictio
Scripturae, denotantes ambiguitatem ut forte, forsitan etc.

Alij docent scientiam talem non
dari in Deo formaliter, sed eminenter, ita Navarrete
supra citatus. Planè resolutum est iudicio
meo ex Sanctis Patribus, clare admittentibus hanc scientiam
in Deo. 2.º quia eminenter continet formaliter ~~scire~~ condi=
tionate futurum, et è contrario scire futurum. Dicam probavi ex

ex

ex D. Th. deus praescire futura, ergo formaliter deus praescit futura. Maior probatur eminenter amare deus non est proprie amare deus, sed ad summum habere primum amoris Dei; ergo eminenter deus praescire futura conditionata, non est deus praescire futura talia, sed ad summum habere principium, quo posset Deus praescire talia futura. item deus eminenter loquitur, vivit ergo adhuc improprie est loquens, vivens ergo. Probatur Secundo 9. Deus revelavit descensum Saul in Seilam, sed non indicavit ita esse, sed non indicavit; si indicavit: ergo habuit praescientiam formaliter talis eventus; si non indicavit, ergo revelavit, quod certo non cognovit, ergo David non debuit fidem adhibere divinae responsioni. Probatur Secundo 2° 9. Christus dicit asserit: Unus vestrum me traditurus est: eo ipso infertur dari in Christo domino formaliter scientiam discipuli ipsum traditurum; ergo eo ipso quod Deus revelet futurum conditionatum in Deo admittenda formalis praescientia futuri conditionati; et ratio est; quia scientia solum eminenter existens in revelante nequit dirigere actualiter revelantem, ut certo attestetur veritatem revelandam.

Confirmatur 3° omnis perfectio simpliciter simplex formaliter competit Deo, sed scire conditionate futura est perfectio simpliciter simplex, ergo illa formaliter competit Deo, probatur maior, illa perfectio eminenter tantum in Deo, quae formaliter involvit aliquam imperfectionem. Minor probatur intelli-

intelligere fratr quilibet entitate quantumvis inie malo, de perfectio simpliciter simplex. Cognoscere conditionate futura è perfectio simpliciter simplex. ergo imperfectio obiecti mali non refundit imperfectionem propriam in divinam cognitionem, cuius obiectum fari[?] est. est perfectio simpliciter simplex cognoscere obiecta, quantumvis minima.

Cap. 5.

Radices Adversariorum Evertuntur; et satisfacit suis fundamentis

Et si Principia resolutionis Navarrete ignoris fundamentis stravit, adhuc oportet radices earum evertere expendendo singulas istius authoris resolutiones. 1. quod frater invenit in Deo scientiam conditionalem circa actus, qui ponuntur absolute futuri, quia scientia fundatur in decreto absoluto voluntatis dei. at scientia conditionalis nunquam futurorum absolute, solum è eminenter in Deo. ita Navarrete tom. 1. controv. 6. § 2. et tom. 2. controv. 21. § 8. 2. scientia conditionalis, quae eminenter reperitur in Deo è tantum dictaturalis absoluta cum quadam certitudine. ita tom. 1. fol. 35. 3. eminentia scientiae dei sic declaratur. conditio de futuri conditionati non refert ad res ipsas in se ipsis, sed imperfectionem

sed

Pt Sin proportione ad alias, quae in facto eveni-
unt positis circumstantiis ijsdem. in Contrao 26
§ 2o et § 7o et 7o ... mesphorq deo tribuit
conditionalis scia. ita Tom 2o disp. 31 § 9o
fine. ... Rx 1a resoluo. facile reijcit
... ex dictis praecedenti c. tum ... antedecre-
tum ... debet praecedere scia motivum, aut
impedientium ne fiat decretum, aut impellentium ad
hoc ut fiat. quae scia est futuri conditionati, nam
scia rei iam factae nequit dirigere ad rem faciendam.
Rx 2a resoluo. impugnat ... scia conditionalis futu-
ri imaginem adaequate producentis, quae necessaria, non co-
haeret cum 1a resolutione. quae admittit in deo eminenter
scia talium obiectorum. 2o talis cognitio futuri
conditionati supponit ex parte dei ... physica, ...
... sed ... nequit fieri ... absque ...
talis scia habita in ... non est necessaria, ...
certa; si ... excludat ... a ... ante
futurum conditionatum iam admittit futuritionem ...
absque decreto determinante. ... impugnat ex dic-
tis praecedenti c.

Rx 3a resoluo. peccat ...

dec-

declarat, a nimio eas circumstantias afferenda i. proinde statu respicit in deo scia talis veritatis, sive afferre admini veris enunciabile alias primordialiter condicionatis. 2do quia iste Auctor docet predictas circumstantias respiciendas esse non ad res futuras in se ipsis, sed ad res futuras cum ... quae ad aliam rem naturaliter supponitur, deus statim cognoscere eam propositionem, ad quid opus est esse extrema propositionis, statim requirere, et cum illis extremis futuris conditionata extremi revelari, statim cognoscet a deo talis futuritio. Et ex hoc resolvitur sufficienter manet impugnata praecedens ...

Arguunt Deus ... militantes singulari ipsius resolutione, modo opponam. 1o ... cognitio scientiae mediae assertive imperfecta ... respicit statim in deo, quia ... deus praedixit versionem Tyriorum futuram scientia media ... se teneret ex parte dei, itaut idem sit ac dicere, deus versurus Tyrios ... auxilio ... se haberet ex parte creaturarum, et idem sit ac dicere, quod Tyrii verterent attenta eorum natura ... ; asserit imperfectio ex parte dei; nam constituit deus expectantem praevie, et ... facienda, ut cognosceret futuris versionis, et impenderet decretum auxilii efficacis, quod certe absurdum est; nam deus non expectat aliquid ex se, ut ipse decernat, quid ipse

...

Sabbatus: si 2° 3; clarior ostendit error; siquidem cum nã connexione in hoc fit. Et hunc dicit Suarez vij Sum Colliguntur ... versionis Syriorum. ... nos impugnet. Sensus est; si signa facta à xpo dñ in Bethzaida facta fuissent apud Tyrios, et Sidonios, itaut ea exerta fuit Signorum vivificaret ... auxilij proportionati, Tyrij vertendi fuissent ... am; ministeriatis, et ... à gratia ... operante; ita ut absolute ... perveniret conversio. Ex hunc sequitur nulla difficultas hoc argum. adversarij; ... imperfectio.

... Cognit. ... futura ... è practica ... sua, sed cognitio practica si differens executionem operis è imperfecta, cognit. practica ... nunquam producenda è imperfecta. ... iudicium speculativus si versat ... Argum ... in bona Logica, cum procedat ex ignorantia ... cognit. practica, et speculativae. Cognit. speculativa illa è, quae sistit in obiecti contemplat. practica tradit regulas, et ... seu dictamina, quae res facienda è. Unde ... sed ... existentia dat iudicium speculativum. ... inveniunt ... iudicia practica, ut ea, quae dictant quà ... aliquid fieri, et ... quae media ... executioni

mar-

Mandare reperiuntur aliqua iudicia speculativa
alia practica ex definitione a nobis tradita. Ad 3
negatur executionem operis prius non arguere imper=
fectionem in scientia practica, quia illa negatio reperitur valde
ab aliis defectu alicuius cognitionis.

Ad 4 Vult Deus non dari voluntatem ordinatam,
sive volitionem, quia nec scientia ordinatur. Respondeo negando
quia si sermo est de volitione ordinata ex parte obiecti, ea habetur
in Deo, nam de facto vult homines omnes salvos fieri per
volitionem ordinatam ex parte obiecti. Si sermo est de ordinatione
ex parte actus, ut fit causa, quia dare, si puri ficerent volitionem eius
actu non existit in Deo, ut patet infra dicendo. Praeterea
in Deo invenitur actualis complacentia formalis, tum circa
volitionem, tum circa futura ordinata, et ipse aliis volitionibus ac=
tualis liberi, quamvis nunquam defuturae actualis scientiae
libera conditionis contingens; nam ad illius perfectionem, quia per
separare se scibile, non vero ad perfectionem volitionis spectat velle
actualiter libere, quicquid amari potest volitione libera, ita=
de facto plura non existunt, neque existent, quae possent amari
volitione libera.

Ad 5. Deus habet eminentem cognitionem rei impossibilis,
et rei ordinatae futurae. ante Pr: Deus nequit formaliter re=
praesentare chimeram ad modum entis. Pr cons: futura ordinata non
entia, cum in nulla temporis differentia existunt. Respondeo negando
ans: Deus habet cognitionem formalem entis rei indirecte, ut dixi tertio 3.
2 = admittendo ans, negando cons. nam futura ordinata pro re entia

Fidelis cognosci possunt [illegible]

Cap. 6.

An SS. PP. aliqui opposita senserint

Alvarez lib. 2. de aux. disp. [illegible]

Nobis opponit S. Augustinus tom. 2. epist. 105 sup. id Ioannis: nemo potest venire ad me nisi Pater &c. ibi scieba ab initio, qui essent credentes, et quis eum traditurus, ne quisquam existimaret credentes, si ad eius praescientiam pertinere, quo non credentes, id est, vim eis fidei ipsa Deus superdaret, sed tantummodo voluntas eorum praenosceret. Mox adiecit propterea dixi vobis: nemo potest venire ad me, nisi ei datum fuerit a Patre meo: in his verbis D. Aug. docet, Deum non praescire, qui erant in ipsum credituri ante decretum eius [illegible]. Item lib. de praedestinat. SS. c. 17. exponens id ad Ephesios 1. Et elegit nos in ipso &c. ait quod profecto si propterea dictum esset, quia praescivit Deus credituros non [illegible] facturus fuerat ipse credentes contra ipsam [illegible] quid Filius dicens: non vos me elegistis, sed ego elegi vos. Cum hoc potius praescivisset Deus, quod ipsi eum fuerant electuri, ut ab illo mererentur eligi: electi sunt ante mundi constitutionem.

Ca.

Caput de Scientia media in qua deus etiam futura Conditionata praescivit, ex S. Aug. qui deus haec praescia futuri in suis decretis. Testimonium assumit ex eodem libro c. 24 explanans id Sap. 4 raptus est ne etc. id dictum est, sed periculo vitae huius, non sub praescientia Dei, qui hoc praescivit, quod futurum erat, non quod futurum non erat. adiungit huic testimonio 4 ex lib. 1. de origine animae c. 12 ubi disputat contra asserentes, deum ordinare, ut infantes decedant in originali, quoniam praesciebat ipsos futuros pravos, si viverent. ipsa exinanit praescientiam dei, quia quod praescit non erit: quomodo non dicitur praesciri futurum, quod non est futurum. idem testatur S. Augustinus lib. de bono perseverantiae c. 12 et praeterea epist. 107 execrandus est error, quo putant, homines sua futura, qui morientis non sunt futura, iudicandos esse.

Sed in his testimoniis S. Aug. minime contrarium est nostrae sententiae. si seposita animi passione, et affectu, sincero investigandi veritatem legat. non enim ibi S. doctor intendit statuere adversus Pelagianos errorem ut patet ex titulo capitis, et verbis, quae paulo post subiicit, et in eo testimonio probat, non sufficere vires nostras ad credendum, sed necessarium esse donum a Patre donante ut indicat in eis verbis: Ne quisquam existimaret etc. hic distinguit inter vere credentes fide infusam, et putantes se vere credere absque dono fidei infusae, et ideo subdit, vere credentes cognosci a deo, non vere credentes; non autem cognosci ut vere credentes eos, qui putan-

de

se vere credere adi talli dno. in 2° docet, nul=
lum eligi, q credideri se ni vives, sed potius
hies eligi, ut credant vā fide: et q: ait electos
Deo ea pdestinati ingrā deq, que futura facta psidit,
n agit de scia editionari, s de pscia alia cognoscente fu=
tura facta, sti alle futura. quo pacto hec deq
cognoscat dixi 444 sentis.

Ad 4m 3 testimonij et alia, que adiun=
guni aportet ex pfesso diluere: nam adversarij nos
faciunt Pelagianos, eo q heretici illi agnoverint scię
media. Ut facilius pcipias S. Augustini mentem,
adverte 1° usitatū mij loquendi S. Aug. ett. SS.
pscię vocari eam sciam, que tempore antecedit exi=
stentiā rei obi. itaq pscia dicit, et scię existentię, et
obij existentiā; ita ut vere pscia durat antecedat existentiā.
Ita S. Damascenus lib. 1° Manicheos. Hugo de
S. Victore l. de sacram. p. 2ª c. 18. eos secutus
e Magister 1° dist. 35, eorum verba vide apud
Suarez de gra plegomeno 2° c° 4 n. 2° Vasq.
1 14 ar. 13 n. 245. Herice d. 7 n. 69.
2° hanc accept recte negat S. Aug. et S.
Prosper psciam futuri editionati: nam cum talis cognit=
respiciat obj existens n e pscia. in hoc seu S. Aug=
negare pscię futuri editionati pr ex scop. S. Aug=
in his locis, qui semp fuit ostendere bona opera
morientium, que facerent, si viverent, aut mala nihil
valere ad meritum, l. demeritum. ideo Migo nam Cum;

Aug-

Aug. exinanitur omnis praescientia, si ad conditionata futura non per futurum esse se extenderet, id nihilominus aliarum, nisi ex praesentialitate loquendi. quomodo, n., recte dicitur praescientia futurum, quod non est futurum? sicut non infertur non dari in Deo scientia possibilium, quia non dantur possibilia: sic non infertur non dari in Deo scientia futurorum conditionatorum, quia negetur praescientia eorum. Adde aliquando etiam a S. Aug. scientiam conditionatam vocari praescientiam, ubi quatenus antecedit decretum liberum Dei; et quod adaequate sub ea, quae prius erant conditionata futura. ita debemus perseverantiam c. 11. [illegible] Thom. 8. [illegible]

2. Nec debent adversarii scandalizari, nec opprobriis, et conviciis nostram sententiam prosequi, quia hac scientia usi fuerint Massilienses, seu Semipelagiani. tum quia non illa nitebantur, ut abutebantur Massilienses: tum quia sacra scriptura abutantur haeretici ad suos errores stabiliendos, adhuc non est malus usus scripturae: tum quia ipsi adversarii dominicanae familiae utuntur praemotione physica, ut gratia efficaci, et decretis praedeterminantibus omnibus actibus operativis voluntatis, [illegible] in eorum patrocinio ponunt tum Calvinus, et Lutherus astruentes naturam gratiae, et tollentes libertatem.

Ass. [illegible]

Arguitur contra petitionem rei

Objicitur 1. Navarrete: etsi ab aeterno contingentia futura haberent determinatam veritatem; adhuc illa non haberent futura contingentia conditionata, quia nullus est momentum [illegible] futura determinationem ad unam partem existunt in tota aeternitate. at futura conditionata non habent determinationem in tota aeternitate: quia non habent veritatem determinatam

ita

ita S. Thom. 1. p. q. 14. ar. 9. docet: ea quae non sunt, nec erunt, nec fuerunt, a Deo sciuntur quasi eius virtute possibilia: unde non cognoscit ea in existentia in se ipsis; sed si non dicatur possibile … illa esse contradictoria. Ergo si poneret in tali occasione peccaret. Ergo si poneret in tali occasione non peccaret. Ergo … infallibiliter sequitur cons. ex ante. Ergo … quia si ponatur ante, ponitur cons., ergo non datur veritas in affirmatione … cum non det illationem ante, et … si illa … sint contradictoria, et una determinate vera, et altera falsa non infert, ergo Deus … possit cognoscere determinate, et infallibiliter alteram illarum … ita contradictorie opponuntur … chimaera est, chimaera non est et tamen Deus non cognoscit infallibiliter aliquam. R. Ergo si in futuris conditionatis … una … contradictionis, non … est, ergo Deus possit iudicare quod sit in aliqua earum … ad argum. … iam supra positum … futurum conditionatum habent determinatam veritatem conditionatam. S. Thom. ibi loquitur de puris possibilibus, quae non cognoscuntur ut futura in se ipsis. Ad 2. confirmationem omisso … contradictoriis … sed in 1 … ille, qui ponit, quod nullus … coniungens infert infallibiliter … ad … si in illo … affirmativa, et negativa; … ille non sequitur infallibiliter peccatum, quia negatio cadit super id, quod affirmat in oppositum. Ergo … quia omnis coniunget cum ante contingenti. Ad 2.

confirmationem

Ad 2. resp. frac. de docet perfecte dis. omnis inventi possi-
de mat. vg., et a deo non reperiri: unde [illegible],
admittat Navarrete unam propositionem [illegible] esse de mat. vg.
sed debet admittere communem fratri ideo. idemque dic
de aliis duabus propositionibus quae a Navarrete proponuntur. Ad
3. resp. frac. male docet Navarrete dicens unam pro-
positionem conditionalis esse nariam, et a deo non reperiri fratri.

Ad dubium Respondeo cum S. Thoma opusc.
48 tract. de enunciat. cap. ultimo: omnis propositio conditionalis
vera est naria. quae familiare est [illegible], nam particula
si hoc dicit [illegible], omnis autem illa importat infallibilem con-
nexionem [illegible], et [illegible] asserat sub conditione. Sed quodcumque fu-
turum liberum non est infallibile ex aliquo principio, ergo futurum
liberum nequit enunciari per propositionem conditionalem. Ergo sciri
potest. nam est, quod sub aliqua ratione non habet esse, aut
verum, sciri non potest. Ultimo argumento facile satisfacies si
adverteris particulam si posse usurpari logice, id
est ut pertinet ad [illegible] arguendi, et sic omnis propositio condi-
tionalis vera est naria: [illegible], [illegible] arguendi
[illegible] accommodari materiae [illegible]; ut si dicas si homo est
equus, est hinnibilis. in hoc sensu accipit a S. Thoma
2° [illegible] [illegible] conditionis certe verificatur
si conditio nariam non asserit connexionem, sed contingentem,
dummodo aliquam [illegible] adsit propositionem inter conditionem, et [illegible]
enunciationem. in hoc sensu primum est illud axioma, scilicet quamquam
[illegible] dentur plures conditionales, quae servant connexionem contingentem.

ea

ea connexio poterit enunciari per conditionali. Ergo

sufficit haec connexio ut eius veritas non ex boni-

illat[is] sed ex eventu sit metiendanda est. Hoc accepi. valde

familiaris Auth[oribus] quos sup[eri]us citavi. Item Scr[iptura] Reg.

12 n. 7. Si hodie obedieris populo huic, et illius peti-

tioni cesseris, et locutus fueris lenia, erunt tibi servi cunc-

tis diebus. considera connexionem inter verba lenia, et ser-

vitutem populi.

Obiicies. Si Deus cognoscit bonum usum

liberi arbitrii habendum per gratiam, non apparet quomodo, si

Deus purificet conditionate bonum usum conditionatum futurum, non moveat

Deum, ut homines constituat in ea rerum perfectione, in qua scivit

operaturum. Hoc argumentum ostendit nobis imputare errorem

Semipelagianorum dicentium opera futura conditionate esse me-

ritoria, et digna premio. hoc falsum est; nam evidens est Deum

scire de eodem homine bene operaturum in aliquibus circumstantiis,

et male in aliis. Hinc ex[emplum]. homo non est ratio ali-

qua, ob quam Deus decrevit, ut ponatur eligat has, prae illas

circumstantiis. Auth[or] Alvarez, et sui sequaces non libe-

rari ab eadem calumnia, nam ex eius doctrina Deus scit,

hominem convertendum, si decrevit predeterminare physice decrevit homo ad

conversionem; et non convertendum, si non predecrevit. per ea ad adver-

sario, an cognitio futurorum convers[io]nis et eius condit[ionatae] habita

in decreto conditionato moveat, et decreverit Deum, ut predecreverit

physice ad conversionem, si, non predecrevit.

Obiicies per administrationem conditionatam

in-

in primo efficacia gratiae, et ponit ex parte nostri rationem prae-
destinationis aut talis conditio sine qua non. 3. sed istud
relinquendum est. Ans. pr. ab adversariis quorum 2.
p. = scientia conditionata non fundatur solum praedestinationis
quia unus ante illam supponitur, quod dum talis sic non esset
praedestinationis. 3. ante praedestinationem Dei voluntas ad gratiam, et
gloriam praesupponit ex parte eiusdem Dei, quod si tangeret hominem
tali auxilio pro sua libertate consentiret. 4. praedestinationis Dei
ad gratiam efficacem, et gloriam pendet a scientia ipsius conve-
nientiam a conditione praecedente in signo ante. Et ita, nisi Deus sup-
poneret consensurum, non eligeretur ad gratiam efficacem, et gloriam. Deus
neganimus. Ad probationem praedestinationis utpote infallibilis ex perfec-
tione modo operandi Dei importat talem ante scientiam conditionatam. Fa-
teor dum talis sic non esset praedestinationis. Cum hoc tamen,
quod dum talis sic ut Deus gratia futurum non in re, aut condi-
tionati Deum ad praedestinandum, aut conferendam efficacem gratiam, quia
futuritio conditionata non habet vim movendi, et determinandi. Ad probationem
aliud est, quod Deus non praedestinaret Petrum, et illi conferret efficaces gratias
ut inde ad infallibiliter conduceret gloriam; nisi prius sciret, Petrum consen-
surum esse, si daret illi tantam gratiam in tali occasione. aliud: ideo
Deus habet decretum quo praedestinet Petrum ad talem gratiam, et gloriam,
quia Deus praescivit consensum futurum, hoc quod ipse consensus est 1.
so denotat Deus velle efficaces et efficaces liberos se ipse supponere
scientiam conditionatam ut directivam ex perfectionem modo operandi Dei. 2.
denotat cognitionem Dei futuri consensus, seu ipsum consensum condi-
tionatum futurum esse rationem determinantem Deum ut praedestinet Petrum ad
gratiam, et gloriam. hoc 2 sensu est [illegible].

Contra

2a. Obiicies 2o. Repugnat eiusdem esse de-
terminatum [illegible] et [illegible] nihil aliud
esse quam indeterminatum [illegible] aliquid esse
determinatum, et indeterminatum [illegible] distinguuntur determinatum
[illegible] sub diversa [illegible]
repugnat aliquid esse contingens [illegible] determinatum [illegible]
Resp. repugnare esse contingens [illegible]
3a. Obiicies 3o. [illegible] determinatum [illegible] deter-
minatum [illegible]
[illegible] existit [illegible] existit [illegible]
[illegible] existit, nihil [illegible]
[illegible] futurum [illegible]
[illegible] futurum [illegible]
[illegible] existentiae determinatum [illegible]
[illegible] existentia, et [illegible] ante [illegible] determinatum [illegible]
[illegible]
[illegible] praesentia rei [illegible] existen-
[illegible] et [illegible] Unde
[illegible] futurum [illegible] nihil [illegible]
[illegible] et existentia [illegible]
[illegible]
4a. Obiicies [illegible] admittat
in [illegible] libertas [illegible] admittendum [illegible]
[illegible] humana [illegible]
[illegible]
[illegible] libertas [illegible]

sit actus liber. maior pr. id quod nec fuit, nec
erit, nec ... liber n. e., & ly istiusmodi liber ne-
cessario sc... naturae, sed ex tali scientia dei sub
decreto et purificato decreto inferendi legitime finem
alterum ... & talis scientia erit liber. probatur ... quo-
tiens ... ... cum debere ex Naturis. quod
autem scientia naturalis ... ... exercere, nec exercuit,
Nec exercendi liberum. ... si ... haec hanc
... ipso ... connexionem cum decreto. dum sub
illa ... hoc est sum ... & et id unde infert ...
maior ... ... finem ...
sub decreto ... decreto purificato, optime inferendi ... esse
alterius finem ... ipso cum decreto ... connexionem ...
sub decreto ... affirm... id ostendo hoc ... : si voravi
vo ... : ergo ... ... voro ... ergo ... &
... hoc argumentum ... recte ... ex ad... ...
inferendi ... dei affirm... sub decreto, cum ipsa decreti
... neg... ad ... ... negamus ... ad
... distinguo ... liberum n. e. in exercitio n... ...
nego ... liberum n. e. sub decreto. neg... ...
... ... daret libertatem exercitium, si purifi-
caret decretum ... ... distinguit ab eodem ... ...
... nisi ... ... purificatum, autem puri-
ficatum ... finem ... libere ... ...
... ... libere ... sub decreto. Ad ... ...
... maior ... naturalis ex ... ...
nam ex ... ... naturalis ... ...
...

Posito Deo, non posse non illud reparare, et quod non antecedit
decretum liberum actuale existens ante scientiam. Ardeum itaque
scientia tale est, ut non potuerit non esse sub eo decreto. Ad minorem ex
scientia, et ejus obiecto, purificatam per se ipsam decreti bene infert
consequens. Ex hoc vero non infert eversio libertatis, quod
Scientia antecedit usum liberum actuale futurum non est omnino
antecedens, sed importat aliquid partim antecedens, et partim consequens, quod
involvat ipsam futuritionem conditionatam. Ad 2. consequentiam di-
stinguo maiorem habentem connexionem necessariam neg. maiorem contingen-
tem concedo maiorem. Ad probationem ex scientia, et ejus obiecto puri-
ficatam decreto optime infert consequentia esse futurum actualem
ejusdem effectus, ut patet ex dictis supposito. At non evertit li-
bertatem ob dicta ad 1. consequentiam. Hinc constat non benedo-
cuisse Granado tractatu 3. de scientia disp. 8. s. 6. n. 4. eam
arguentem non esse legitimam: non vero resolutionis est, nam eo
ipso quod quis habeat hanc maiorem ut vis esse futurum si de-
cerno Deo auxilium convertet, si recipit purificatur decreto est evi-
dentissimum est inferendam esse conversionem Petri.

Disputatio 4.

An cognitio dicta futurorum contingentium
conditionatorum debeat fundari in
decreto divino conditionato actuali existente ante
scientiam

Neg. PP. Dominicani [illegible] maxime videntur, non posse alio

negari dcō scig. fratr reparanc futura ctingentia ōdito= nata; nam in SS. revelatā plures veris. cōditionatę nunqm extitisse, et qđ ptās in decreuit. deg abtic, ut absolute pducerent. cōfugiunt ad decreta dia cōditio= nata absolute existentia ante scig. futuri ctingentis cōdi= tionati; et docent hęc futura n posse à deo cognosci, nisi in decreto absolute existente cōditionato ex pte dei.

Cap. L

Mitti stans difficultanis.

Plura indigna sr sō sapientes Theologos, sed medio= cri scholastico nobis imponunt alij scriptores Dominicanę familię ob inexaminatā nrę Societatis residuę. spectat quidem ad magistrū. dcti in lucę eruere adversarij mentem, et vam eius sam referre, ut sciat, quid impugnare debeat; ob hanc rōē operę pretiū duxi aliqua hic p̄mittere.

Pr̄mitto 1. varia decreta distinguenda esse in dcō; alia ex pte abti, ex pte dei, illa sc. quę seria, et resolutoria tendunt in operj dei execut; itaut hęc n pen= deat à posit. alicuius cōdit. manentis, et existentis sub oimoda ctingentia. ita se hēt decretum, quo deg absolute p= ducere vacat, et quo illę pducit. in circumstantijs, in qq. pvidit volunt. cōsensurā ex intent. cōsensus. Utrumq de= cretum e abtū ex pte. abti, qa existit abte, et ex pte dei, qa exe= cut. operij dei n manet pendens à alliqua cōdit. suboimodā

cōtin=

contingentia. alia quando decreta conditionata ex parte alterius, ut
libri. [illegible], quae absolute in deo non existunt, eo quod
respiciunt eventum pendentem a conditione manente nihilo-
minus contingentia, ita quod deus cognoscit hanc veritatem;
si decernerem creare aliud mundum, in ipso salutem conse-
querentur tales homines. alia decreta existunt in deo
absoluta ex parte actus, et conditionata ex parte obiecti, quae decre-
ta absoluta existunt in deo, respiciunt tamen [illegible]
existentia, ut pendentia ab aliqua conditione. ita decretum, quo
deus vult omnes homines salvos fieri.

Praemitto 2° sermonem esse posse
de decreto praedefiniente efficaci operationes honestas, quam-
vis non omnino antecedat, sed partim ante, et partim
post, eo quod tale decretum supponat aliquo pacto
usum liberum, et sit aliquo pacto ante usum liberum sub
diverso tamen [illegible], de decreto absoluto, et efficaci ante omnia, si-
ve illud sit physice praedeterminans, sive non sit praedeterminans physice; pri-
mo decreto utuntur Thomistae cum paucis aliis
doctoribus: posteriori sed praedefiniente efficaci operationes honestas
utuntur aliqui nostrae Societatis doctores: quod [illegible] de aux-
iliis [illegible] disp. 9

Praemitto 3° in quovis fine
ordinato tria consideranda esse: 1° conditionem [illegible] 2°
effectum [illegible] 3° [illegible] et effectus.
an quoniam finem conditionatum [illegible] priora inveniuntur, [illegible]
conditione esse, quamvis finis conditionate [illegible]
[illegible]

paratis; si Deus fieret scholasticus, faceret horologium, quod reperitur in fluxus conditionatis, in quo conditioni tali aliquem opponit cum effectu, sive naturis, sive contingentibus; non conditionibus asserunt saltem implicite scientiam, quae necessaria fuit ex suppositione actus primi ut crearentur, sive potius fieret scientia, sicut ... Si Deus vocaverit, converteret, subiecta conditionis: si Deus vocaverit impedient decretum eius vocationis; voluntatis creatae liberi, et decretum quo paratus decernit Deus ad talem effectum.

Tandem in capite enunciat quod effectus fieret cum conditione, vel contra naturalia, aut contingenti; si purificaret conditionem. Difficultas est quod adversarii non exiguam aut requirant aliquod decretum coexistens conditioni, et coniungeret effectum contingentem cum ea contingente. Idem explicant duplici exemplo. Primo declarant decretum se habens ex parte conditionis sic: si offerrem Deo talem vocationem, et alia, quae ex parte actus primi requirunt, converteret. Secundo declarant tertio hoc: si illum vocarem cum tali conditione coexisterem dictum decretum decernens offerre Deo talia media, et propria, cum quo coniungeret libera voluntas creata conversionem. Diversitas inter has duas est in eo consistit, quod prima nullo modo enunciat coexistentiam decreti cum conditione. Secunda enunciat coexistentiam decreti cum conditione. Adversarii, ut cum maiori vi nostros oppugnent, et nostris rationibus maiorem efficaciam tribuant, dicunt nostrae societatis doctores docere, sicut conditionata scientiam contingentium conditionatorum inveniri de ante quam actum dictae voluntatis, quod nostri nec somniarunt,

cap.

Cap. 2.

Certiore cognitionis, et scientiae quo refert

Quaeritur 1. an ante scientiam conditionatam futuri contingentis conditionati praecedat aliquod decretum quod [illegible] Non nego; an hoc decretum actualiter existat; an non existat, an debeat existere, et aliis. An sit decretum physice praevium: transitus rei creatae possibilis ad statum futuritionis conditionatae contingentis est, et res creata, sine tali transitu ad futuritionem determinatur a se, vel ab alio: hoc omnino manifestum est; atque est certum; nam res possibilis indifferens est, ut sit conditionate futura, vel non conditionate futura. tunc sic: non transit in futuritionem conditionatam, ponitur enim non futuritionem a se, ut evidens est; ergo ab alio. ergo a Deo mediante conditione divina, quod probandum erat oppositum. Atque res est futura conditionate a se ipsa, probatur quia nos si veritas futuri conditionati pendet a decreto quod est in Deo si conditio purificaretur, ita scientia futuri conditionati praesupponit decretum, quod est in Deo, si conditio purificaretur. Esse vel quoties hoc et consimili alia propositio refertur: ii [illegible] vocaretur, converteretur. etsi non exprimatur conditio vocatur ut ipsa haec conditio in ordine [illegible], quae se requirunt in actu [illegible] ut esset conditionate futurum, sed unum

uniq ex requisitis pro se divi decreti, et affero exas. cdi=
diuj decreti. Mai = e certa: atr supponeret aliq futu=
ry cditionati, seilicet e: q pr se requirit, ut sit futurum cditionati,
tunc sic. Eo q deg hec alia scie, quo requirat futuri cditio=
nati esse, vel tali cdit. respicit ut dei n so cditi vocationi,
sed et oia alia, que pr se requirunt, ut fiat esse cditionate futu=
rum, et supponit ut dei decretum divi, q est si purificaret
cdit. Unde idq e dicere: si Deus vocaret, converteret; ac dicere
si vocaret Deus, et pararet illi concursum necessarium, ut esset
effectus conversionis Deus converteret. Confirmatur 2o q 3o = scia divisionis
requirat aliam futuri esse, et talis scia praesupponit de=
cretum divi absolutum existens in deo, medio quo ad ex=
quendum efficit tale effectum futurum absolute: ergo etiam scia
cditionata futuri cditionati praesupponit ut dei decretum, quod esset,
si purificaret cdit.

v. Ad mai= explanationem praecedentis ad
verbum 1 = tale decretum ante, n ee decretum praedeterminans
phicae effectus; nam hoc impossibile e circa effectum liberum, ut dixi
ttl 2o de Causis disp. 2 = Ad verbum 2 = tale decre=
tum ante scia cditionati futuri cditionati contingentis n ee
decretum ante effectum; q explicatur per hanc propositionem: si ego conferrem
Petro vocationem existentem efficacis conversionis, Deus converteret; nam
tale decretum effectus ante oia ut liberum utque voluntatis conver=
teret liberum, ut 9o aliquos DD. nostrae Societatis probavi ttt 9
de Causis disp. 9 = Praeterea talis scia n e ee futuri
cditionati contingentis contingendi cum decreto; sed infallibiliter
oia contingendi cum decreto, sic cdit. posito; ac propterea talis
scia n ee cditionata, et libero ex parte dei.

Alia

Et Certis [illegible] [illegible] oportet, tum adversa-
riis manus tenere, [illegible] ponere in quo dispensatio inter
ipsos, et nos [illegible] [illegible] [illegible] Ordinaria
Sumi [illegible] [illegible] Ordinarii [illegible] [illegible] aliquo
pacto sibi [illegible], et opportunitas. [illegible] [illegible]
ex [illegible] [illegible] aliquod decretum [illegible] existens ordi-
narii ex [illegible] [illegible] idem [illegible] [illegible] Ordinarius de-
cernit [illegible], [illegible] si talis [illegible] [illegible] daret, ipsi
re ipsa efficere [illegible] [illegible] [illegible] tom.
2. variarum [illegible] [illegible] [illegible] fol. 153, et
tom. 1. fol. 247. Alvarez [illegible] [illegible] [illegible]
et in responsionibus lib. 1. c. 8. [illegible]. Castro
[illegible] [illegible] 62 ar. 1. [illegible] 13 [illegible] [illegible] 2. Ca-
[illegible] ibi ar. [illegible] fol. 196, [illegible] 56. [illegible]
[illegible] 3. de [illegible] [illegible] fol. 68. [illegible]
[illegible] [illegible] 8. de [illegible] [illegible] 9. [illegible]
Cornejo 1. [illegible] 14 ar. 13 [illegible] 3. de
2. [illegible] hic ar. 13 [illegible] [illegible] [illegible]
Gonzalez 1. [illegible] 44.

Et [illegible] [illegible] [illegible] hoc decre-
tum [illegible] existens in [illegible] ordinarius ex [illegible] 12
[illegible] tribuit [illegible] [illegible] ordinarii [illegible] 2
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ordinarii, [illegible]
[illegible] sine tali decreto non invenitur [illegible] ordinarii
nec [illegible] alio modo [illegible] intelligi, nisi in decreto, [illegible]
de-

et vi decreti absoluti existentis: asserunt tale de-
cretum [illegible] futuri determinata ingenii;
tum ut [illegible] debent. Ut animadvertere licet, huius
iste respondi: Scientia ingenii determinata in decreto, et vide-
tur attribui a Bellarmino in opusc. 2° de gratia Calvinia-
na excuso Parisiis anno 1557 fol. 62, Calvino
et fol. 63 ait ~~ex~~ hoc dogmate manasse decretum Cal-
vini. Audite Calvinum lib. 3° instit. ~~lib. 3 in~~ c. 23
§ 7 dicentem, Deum decrevisse, quod Adam periret per pec-
catum, antequam decerneret eum creare; et cum ibi obiicitur
Calvinus horribile apparere tale decretum, ait: decretum qui-
dem horribile fateor, inficiari tamen nemo poterit, quin praesciverit
Deus, quem exitum haberet homo antequam ipsum conderet,
et ideo praesciverit, quia decreto suo ordinaverat. Verba haec re-
fert Becanus tom. 1 opusc. opusc. 8 c. 5.

Secunda Sententia negat scientiam determinatam futuri contin-
gentis determinationem [illegible] supponere decretum absolutum existentem
determinatum ex parte Dei, ad hoc ut Deus talia futura cog-
nosceret. ita nostri Societatis doctores: Molina hic art. 13
disp. 47 § multiplex, et disp. 48 membr. 3°. Valentia
[illegible] puncto 2° § 2 ad 2 arg. Becanus tom.
1 Summae c. 10 q. 1 § 2° et 6 5 Suarez opusc.
de scientia lib. 2° et tom. 1° de gratia prolegomeno [illegible]
Bellarminus lib. 2 de amiss. gratiae c. 17 ad 13
Vasquez 1 p. disp. 67 c. 4 n. 21 et 22, Lessius
de praedestinatione c. 19 n. 28. Albertinus tom. 1 [illegible] 9

Oha-

Theologicè ex ... phicis. Vaquez 3ª p. disp.
18 ... Coninck 3ª p. q. 64 ar. 2 fine
Granado lib. de Regno disp. 3 c. 2 ... n. 9 et
~~...~~ ... de scia disp. 4ª Salazar de regno l. 9 c. n.
21, et 22 ... Tellez ...
notat. 18. Vincentius Regius ... 3ª dilucidationis lib.
... c. 18 Theoria 2ª n. 8. Iustinianus ad Ephesios
3º n. 11 et ad Philippenses 2º vers. 8. Montoya de
scia disp. 71. Zamorano tom. 1º disp. 2ª ... 8 dub.
... n. 23. Alarcon l. ... 144 ... disp. 4 c. 6
Moniz in disp. 3 c. 16. Tardy ar. 28 hic
dub. 16, et 17. eandemque tenent alij DD. Cordoba
lib. 1 quaestionarij ... dub. 10 ... ad notam. Herrera
in Manuali Theologico lib. 1 c. 2 ... Tabea 1º
Tom. disp. 54 c. 1 n. 7º Avila in ... quadripar-
tita ... 2ª ... vari capita. Correa 3ª p. ... 10
membro 2º ... n. 27. ... in antidoto ad cap.
11 Matthei sup. ea verba si in Tyro ... ad
Hebreos ... difficult. 6. Curiel lib. 1º ... contro-
versiarum ultima ar. 3 ... n. 106. Mascarenhas
... disp. 2ª p. 4 n. 27, et disp. 3ª ... 4
n. 8º ... in opusc. de scia media. Suarez
in 2ª p. de regno ... 1 c. 5 ... Ozannus
hic ar. 13 disp. 5ª ... ibi dub. 3 n. 6 ...
q. n. 9. ... 1º de scia disp. 7ª ...

Cap

Cap. 3.

Quam[illegible] resolutio

Dico 1.° futurum conditionatum contingens necessario talem, neque cognoscendum indiget per se aliquo decreto conditionato actualiter existente. Hanc tenent PP. 1.° auctoritatibus SS. et SS. PP. examinandis. Probatur 2.°

Dico 2.° existentia horum decretorum conditionatorum ante scientiam conditionatam minime probatur neque a priori, neque a posteriori. Ergo non datur tale decretum ante scientiam conditionatam; consequentia legitima est. Antecedens probatur: fundamento et solo libito constituere in Deo decreta actualia est contra omnem sanam Theologiam, ante probatur 1.° nequit probari a priori existentia talis decreti, quia nequit assignari aliqua perfectio divina in Deo, quae inferat existentiam talis decreti liberi. Et nequit probari a priori, neque a posteriori ratione esse conditionati contingentis. Probatur in omni ente reali conditionate futuro ex sua conditione debent afferri omnia, quae per se requiruntur ad hoc ut esse eius sit ponendum. Et non affert decretum divinum per se requisitum ut existens, pro eo quod conditio per se requisita non enunciat existentiam actu, sed si esset, sed [illegible] si esset, non importat ex sua conditione aliquid actu existens, sed solum id, quod existeret, liberum divinum voluntatis decretum, quia affert ex sua conditione non existit, sed existeret. 2.° Nam ad hoc ut effectus conditionate futurus non requirit voluntatem creatam actu existentem, neque auxilium [illegible]

nec

absolute existens; sed in Dominio, et aux[ilio] quo essent
conf[ert]. nec requirit decretum divinum liberum absolute existens, sed
quod existeret. Ergo futurum conditionata ex parte aliqua solo poten-
tialitas causam proportionatam suae entitati; sed haec non est decretum actu-
aliter existens, sed quod existeret. Et minime sunt a posteriori ac-
tualis existentia decreti. Aliter: potest esse effectus conditionatus
futurum non existit nunc, sed solo existeret, si purificaretur
conditio. Ergo solo exigit causam, quae existeret, et haec proportio-
nate tribueret esse futurum conditionato; Ergo obiectum illius scientiae
non est decretum absolute existens, sed quod existeret.

Dices: existentiam huius decreti constare ex
Scriptura. Nam ex illa constat, Deum cognoscere conditionate fu-
tura, et non est modus alius ea cognoscendi, nisi per suppositum
decretum conditionatum absolute existens. Contra est [illegible] ut consta-
bit ex sequentibus adesse modum cognoscendi haec futura, quamvis nul-
li admittatur decretum absolute existens. Et etiam si ex
Scriptura constet, Deum illa cognoscere, non inde infertur inveni-
ri talia decreta.

Dico Secundo: Scientia conditionata praesupponens
decretum conditionatum praedeterminandi physice, si purificaretur conditio
everteret usum liberum. Et tale decretum admittendum non est.
Antecedens probatur: tale decretum ante omnia praehaberet voluntatem in
actu primo determinatam, ad alterutrum determinans. Unde si non
esset in potestate et dominio voluntatis creatae ponere
futurum. ita nec esset facere, ut Deus ab aeterno cognosceret
fu=

sumerit ordinandum. Et posito eo decreto infert, quod si
purificaret adit. Deus si patrarentur miracula apud Tyrios,
et Sydonios, Deus illos physice praedeterminaret ad conversionem: hoc
argumentum magis urget in praesentia peccati ordinare sumerit
nam si Deus actualiter decrevisset, quod si purificaret talis adit.
Deus praedeterminaret physice voluntatem ad peccandum, Deo ut authori
attribueretur peccatum. quia a se, et ex retractatione obtineret
voluntatem inaptam praedeterminationem ad peccandum. Unde Deus
non permitteret peccata, sed efficeret contra Concilium Triden-
tinum, cum vellet impendere concursum physicum impellentem vo-
luntatem ad peccatum. [illegible] ex admisso decreto
actualis decernentis, quod si poneretur adit. Deus immit-
teret concursum physicum ad effectum, infert, adversarios ad-
mittere duo inter se opposita; nam ex una parte docent hanc
scientiam esse liberam, et ex alia, admissa tali praemotione ea sci-
cognosceret effectum in adit. inferente, ut bonum illum effectum; unde
talis scientia est naturalis, sicut scientia repraesentans, quod si ignis debite
approximaretur combustibili, illud combureret.

[illegible] Alii Christianissimi [illegible] Alvarez de [illegible]
Deaux: varie, quod n. 16, et 32 docet, hanc scientiam condi-
tionalem esse naturalem, si vocavero Petrum auxilio praedeterminante
ad conversionem, convertet. Et n. 21 inquit eiusmodi scientiam
esse liberam, quia supponit decretum liberum. Haec duo sine
dubio se perimunt, nam si posito praedeterminatione infert illum
naturam effectum, cum immisso praedeterminationem fundet in decreto ad-

tis-

tionato absolute existente actus decreti scientia illius veritatis conditionatæ, et per consequens ad veritatem illius propositionis impertinens est decreti liberum. Cum veritas illa minus necessaria minime pendeat ut ab aliquo contingenti. Ideo Auctor in responsionibus ad 8um numero quinto inquit, optime cohærere hæc duo, ergo esse fuerit prædefinitum futurum ex hypothesi, et esse conditionalis veritas liberum; nam necessitas ex suppositione decreti cum sit necessitas secundum quid non repugnat libertati actus. Hæc, si vocavero, cum vocatione efficaci, consentiet est necessaria necessitate infallibilitatis, non necessitate absoluta. Hæc solutio non satisfacit ullo pacto difficultati; nam omnis suppositio antecedens, et inferens alterutrum unum extremum evertit usum liberum, et necessitatem absolutam, cum non relinquat indifferentiam ad utrumlibet ad quam absolute requiritur. Ergo sic dat tunc necessitas absoluta, et simpliciter. Confirmatur necessitas secundum quid est necessitas consequentiæ supponens usum liberum, et postponens necessitatem, at necessitas proveniens a prædefinitione est necessitas suppositionis antecedentis necessitatem usui libero, ergo est necessitas absoluta.

Confirmatur 2° idem argumentum: Auctor contrarii docent, hanc scientiam esse scientiam visionis, namque dat post decretum absolute existens, et cognoscit futura conditionata in decreto, et vi decreti; sed non est scientia visionis, quia non supponit decretum absolute existens. Minor patet: quia scientia visionis respicit objecta futura absolute solum, et non futura conditionata, ut est scientia Thomæ, quæ in hac quæstione describitur similiter. Idem est ad hanc quæstionem argumentum

con=

Corr = ibi expresse inquit, Deus scit cognoscere scientia visionis quae sunt, erunt, et fuerunt. Idem Caietanus ibi quoad 2. idem repetit D. Thom. 8 q. 1. ar. 2 ad 2, et q. 8 de verit. ar. 4 Con. et 8 dist. 14 q. 1 ar. 2 quae hunc 2a et Pr manifeste, nam D. Thomas loco cit. 3 parte Ar. 2 et 3 docet, aiam Xpi videre in Verbo oia quae vidit Deus scientia visionis, sic ut ea resoluit adversariorum cognoscere aiam Xpi oia possibilia, nullum dat posse, sed saltem, scit aliqua hipotesi sunt futura, si scientia visionis separat Deus, oia conditionate futura aia Xpi videbit in verbo oia possibilia. Tandem rogo advertunt ut uidiant in haec Thomistas Blanium Berdu... Tomistas docentes, sciam horum futurorum pertinere ad sciam visionis videant, et observent quo modo D. Thomas definiat visionem, et ... nec fingant illos videndi modos, ita ut velit... scientiam mediam fol. 2.

(Cap. 4)

Tandem resoluitur à altero argumento corroboratur

n.

4. Repugnat Dei perfectioni liberè decreto addicatur existentia cui oia futura conditionata et talia de vera neganda sunt. Ans Pr. 1 ex Theologis Henriques lib. ultimo de fine hominis c. 4. n. 3. Suares, Vasques, Albernino, Arriaga in disputationibus, Bardi, Herize, Alli

Pens

Pennoto, Alarcon, Camerero, ex Domilis idq. sen-
tiunt Navarrete tom. 1. trov. 56 §. 8. fol. 352
Ledesma disp. 2. de scia futurorum fol. 582. Ber-
die sup. 2. scia dia enunciaret innumera fu-
tura nunqm. re ipsa extitura, qhere decretaconditionalia futura vanum, et otiosum, qexistentia
talis decretorum negandae. 1. ra a pro Adiq.
gubernaz non enim haberet talia decreta, qhere
talia decreta vanum, et otiosum à Ddeo si Deus
haberet decretum etc. hoc; et similia: si ego crearem
alium mundum, hoies non eveherem ad statum gre: decretum
istud non pertinet ad illius mundi gubernaz, aggre-
gare caret. 2. Ministeriis decreta non pertinentia
ullo modo ad gubernaz sunt superflua, et otiosa. qet inde;
Dr. aius exemplo: si hic Religiosus apud se haberet:
si ego essem Hispaniae Rex, Turcas debellarem. ob
hanc rationem Caieranus 3 p. q. 29 ar. 1. probat
Sanctissimam Virginis nunquam huius decretum explic.
Copulam carnalem cum S. Ioseph. qtale
decretum vanum esset. 4. Hae ro non so vim habet in de-
cretis conditionatis absolute existentibus, non pertinentibus
ad Universi gubernaz etc. futura nunquam ex-
titura: 1º etc. futura conditionata aliq. exi-
tura, nam de ij haberet Deus decreta efficacia et
executiva eiusdem operis. 2. conditionata quare sciam
di-

200

conditionata. Et ideo alius actus eiusdem rei futuri alius, etiam unicum decretum sufficiens. Quia nam si ad hendi decretum absolutum actus futuri alius deberet praecedere alterum conditionatum actus futuri conditionati, nullum decretum absolutum esset in statu libero; sed si denotaret liberum a decreto conditionato ante, quod est contra receptum Theologorum. Et illud: purificata condit[ione]. Admisso decreto conditionato ante impossibile esse quod Deus non haberet decretum absolutum, et hoc non esset in se liberum, quia non per denominationem a decreto ante. Plures dominicanae familiae Auctores docent, non existere in statu viae Dei decretum, quo voluit Deus homines salvos fieri; nam eo ipso, quod esset conditionatum, involveret imperfectionem in modo attingendi Dei, et contra Recentiores idem affirmare tenent, actus hoc decretum conditionatum absolute existentia.

Contra Alvarez in responsionibus. Et quod non dicas tradit Soluturi Thomistae. Non est in Deo conditionata futura hoc decreta; et neque futura possibilia scientia futurorum conditionatorum non pertinent ad regimen universi. Non est ad perfectionem Dei scientia spectat separare quicquid Deus supponit; attendere vero ignorantiam alicuius veritatis, non tamen ad perfectionem Dei voluntatis spectat habere decreta libera circa quaecumque obiecta, quae possunt habere talia decreta nisi ad ho=

tione status finis ad decernendum; nam sicut videlicet dicitur libera voluntate, in potestate et dominio dei, nec consequenter de facto decreta habere, sive non habere; non tamen in potestate dei est non habere cognitionem veritatis obiectivae possibilitatis, neque deus non habet alia decreta circa existentiam alterius mundi.

Respondeo 2° = Pater Alvarez in deo non inveniri decreta circa omnia futura conditionata, sed solum circa ea quae revelantur in Scriptura. Haec 2a solutio manifeste falsa; nam sicut deum latere nequeat veritas aliqua obiectiva, etiam possibilis, sive falsitas, aut falsitas: si produceret alium mundum, non crearet in eo Angelos, deus in sua scientia destrui ignoraret omnes alias veritates conditionatas futuras, quae non revelantur in Scriptura. Unde idem est de hac veritate: si vocaret Petrum modo existentem converteretur; nam haec veritas revelata non est. Nec satisfacit Author iste dicens quod tunc tales veritates non cognoscibiles, quia hoc falsum est ut ostenditur ex tota disputatione praecedenti. Respondeo dices de facto aliqua invenimus decreta conditionata circa futura aliqua conditionata, sed invenimus non est admittere circa futura alia conditionata decreta absoluta existentium, quia potest de facto aliqua futura conditionata cognoscimus a deo in decreto conditionato absoluto existente: alia vero ante scientiam conditionatam praecedi- de-

decreti conditionati absoluti existentis. unde per modum de-
dandi de facto futura decreta efficacia pertinentia ad
istius universi regimen, posse intervenire futura
particularia decreta v.g. si peccator egerit perfectam
sui peccati contritionem, conferam ei gratiam; si iustus
in gratia decesserit, dabo ei gloriam. Plurima huius
generis decreta referuntur à Montoya disp. 71
de scientia c. 8. et Zuares prolegomeno 2. c. 8
Zuares, et Montoya affirmant inveniri in Deo decreta generalia,
in quibus cognoscantur futura haec particularia: si Petrus decesserit in gratia
assequetur gloriam, nam ea decreta revelantur in SS. et nullo
modo ; quia pertineant ad regimen istius universi; Conferunt
ex admissione huius decreti non infirmari certitudinem gratiae stabilitam
in qua asseruimus non esse notitiam eiusmodi decreta conditionato
absoluto existentis, ut futura conditionata habeant determinatam veritatem
obiectivam; nec ut in se ipsis talia futura cognoscantur, nam
bene stat eandem veritatem pluribus modis à Deo cognosci, ut patet
praecedenti ... 2. nam si bene expendatur veritas cog-
nita in decreto illo generali conditionato, illa non est eadem cum veritate
futuri conditionati omnino contingentis, de qua sermo est in contr. licet
et eadem sit ... exterior enunciatio, diverso tamen modo enun-
ciatur, nam quae reperitur in decreto illo generali particulariter haec veritas:
si Petrus decesserit in gratia, dabo illi gloriam, tunc asserit illam conditionatam
nariam esse, vel decretum generale efficax liberè à Deo statutum,
quod ex ipso quod Deus statuerit glorificare decedentes in gratia, infert
necessario, quod si Petrus decesserit in gratia, glorificabitur. Scientia conditionata
de

Haec quia sermo est in eadem veritate non attingit Beatam illam Mariae, sed solum connexionem cum contingente, propter quod dicit. et veritatem illam utrinque ut patet in sequentibus.

In hac eadem solutione animadverti noster Suarez [illegible] conditionalem enunciationem a solo Deo ponendam ut in parabolis miraculorum apud Tyrios, et Sydonios, si sit decernat esse conditionalem non ponere, ut contingit in eo eventu ait, non dari in Deo decretum absolutum existentiae actualis talis veritatis; nam tale decretum otiosum esset, sicut otiosum esset in homine, qui sic promitteret alteri homini hoc pacto: si te alloquar, dabo tibi librum, tunc si homo sit decernat non ponere conditionem absque dubio talis promissio inanis, et illusoria esset, quia sine effectu. Animadvertit tamen [illegible] conditionalem pendere ab humana voluntate et in eius impletione intercedit culpa, non reperiri in Deo decretum conditionatum absolutum existentiae, nam tale decretum esset ante culpam absque futuram, ac propterea illud quatenus est ex se movere Deum ad ponendum effectum, cuius productio pendet a positione peccati. Dedecet quidem divinam bonitatem, et sanctitatem hoc modo se gerere cum actibus peccaminosis. Sed [illegible] admittit Suarez esse decretum gratuitum actualis existentiae, quod providentiae universi congruit regimen, et conditionem honestam, pendentem ab humana voluntate.

Caput

Idem convincit aliis rationibus

Fr. primo. Ad certitudinem divinam scientiae conditionatorum contingentium necessarium ponit decretum liberum absolutum existentiae conditionatae ex quo di

quia non est admittendum tale decretum: ante decretum ante tale decretum praecedere debet scientia futuri conditionati, quia incurrit ponit ad cognitionem talium, dico: ante decretum ante tale decretum liberum debet praecedere scientia divina ita dirigens divinam voluntatem, ut haec non maneat exposita frustrationi, quia ante tale decretum debet praecedere scientia conditionata. ante decretum sine prae= cederet cognitio divina reperiens media quae habent effectum et quae illum non habent, decretum conditionatum decernens quod si apud Tyrios patrarentur miracula, Tyrii conver- terentur, maneret expositum frustrationi, cum non prae= cederet scientia ostendens, quae media haberent eum effectum in ea hipotesi. Sed adversarii scientia in facti praemotionis aliis non scientia reddere infrustrabilem divinam voluntatem, nam posita praemotione pro bonum illius infert effectum. Caeterum scio est praemotionem everteret usum liberum, ut supra dixi. Deus per scientiam, qua cognosceret in decreto conditionato hanc veritatem si patrarentur miracula apud Tyrios, ego conferrem ipsis praemotionem, qua converterentur. Cognoscit non solum eam veritatem, sed etiam quod Deus habiturus erat decretum absolutum, quo conferret ac- tualiter praemotionem; sed hanc veritatem, si patrarentur miracula, haberem re ipsa decretum, quo conferrem praemotionem non cognoscit Deus in ali- quo decreto antecedenti, quia nec illam, si patrarentur miracula apud Tyrios, converterentur, nisi per decretum conditionatum actualiter existens, et admissum ab adversariis non infert infallibiliter positionem alterius decreti actualis. Quia in illo non cognoscit hoc decretum, nam non aliquid reperit in aliis nec mediis, et quae sunt [illegible] inest aliquo pacto infallibiliter cum omnibus. ante decretum: ad haec posito de=

decreto conditionato, ipsa non existit decretum absolutum
ut patet in casu supra, regendo conversionis Tyriorum. Et
decretum conditionatum non infert infallibiliter absolutum.

Dices: Contra: Dic 6: Ante quodvis actuale de=
cretum existentiam futuram contingentiam conditionatam habe=
re veritatem obiectivam: Et ante tale decretum cognoscuntur a Deo
contingentia legitima e; atque ex aliquo signo daretur veritas
a Deo non cognita. Antecedens patet hic ergo est verum: si daretur
decretum conditionatum circa conversionem alicuius subditi
vocationis, et aliorum priorum, quae requiruntur ad conversio=
nem, daretur conversio. Et ante primum intelligamus existen=
tiam decreti conditionati, verificabitur una harum propositionum
si daretur decretum conditionatum, et alia, quae re=
quiruntur ad conversionem Petri, Petrus converteretur, vel non converteretur;
quia cum in tali conditione afferuntur omnia quae ex parte
conversionis [illegible] libere [illegible]
[illegible] ad unum extremum [illegible] conversionem, aut
ad conversionem.

Contra ex dictis colligitur 1° scientiam
conditionatam esse priorem quovis decreto libero actualiter
existente negative; nam scientia haec datur prius, quam
a Deo decretum liberum actualiter existens, et non est
post decretum. Item fit scientia ipsa non separatur a de=
creto actualiter existente: id non convenit, quia scientia ipsa
[illegible] decreto existente [illegible]
Et scientia conditionata ut talis non supponit decretum

ne

adhu existent. dico 5° prius negando, quia decretum non supponit nec posterior est decreto, dixi negando, non esse priorem decreto ponendi praedicatum in hoc hierarchia. Creatam liberam, non quod per se decretum supponens per se media ut dixi tt. Haux. 4. D. 8. sed nesse, quod praecedant prius per se varia omnino exmediantia esse: inter quae prius non numerandum decretum divinum per se supponens scientiam mediam; ita ante effectum determinate sunt praecedunt omnia per se varia ad eam supponit et decretum divinum conditionatum ex se, ubi quid praecedat scientia media. Quia scientia media non est prior pro aliquo decreto actuali existente.

Resp. 6°. in … esse … propositiones … decretum conditionatum in ordine ad … physic. … theologi qui … militare … qui negant … physic, et exigunt decretum conditionatum absolute … alii … ut unum … decretum fundatum in … physica … decretum liberum absolute existens … ad … ad actus liberos … de quo latius … in … volumine … disp. 9.

Cap. 6.

Proponitur argumentum Alvares, et Lornes

[illegible]

Assertio e Saurhenii de futuris conditionatis

di cassa mannum des piedeni. Ato et restat sand-
ficere fund. adversariorum ... repugnat
aliquis esse etc sine ... a quo essentia pendet iuri,
... ante decretum Dei absolute existens nequit dari
futurum conditionata esse ... ... talis futurum
e esse ... nequit dari ... tali decreto ...
... dari aliquid esse ... quin pen-
deat essentia a Deo medio suo decreto. ... si futurum
conditionata est ... illa pendet essentia Deo me-
dio suo decreto. ... Deus est ... creatorem
... esse ... Creatorem. ... si futurum ... pen-
det essentia a decreto absoluto, ... est ... ...
...conditionata. ita futurum conditionata ... pendet a
decreto Dei conditionato absolute existenti, ... eius ...
conditionatum est, ... futurum conditionata ... non potest
dari ... tali ... si excludas tale decretum
futurum conditionata ... versionis ...
... erat se habere futurum conditionatum, ac proinde talis
futurum ... independens ... a Deo. ...
esse conditionatum ... in actu ... ...
... si ante decretum Dei absolute existens
scit Deus, ... vocationi; si ei daret vocationem ...
... ex sola ... conditionis, erat aliquo

de-

decreto diu. vjenig. ster. adq futurig.

Ad argum magni feciunt adversarij. Sed vim apparentes her; nam in eo indicant adversarij, non obstinere futuriz ante decreto. Sed ordinariis negari. Ad quod distinguens medius decreto per se pendo ab esse ordinaris, et per se pendo negari. Ex hac distinctione futuritio conditionata quoddam est producendi actuatis, si purificaret conditio, ita decreto diu per se petit a tali et non est decreto actuali existens, sed quod existeret, si purificaret conditio, ita ipse petit, a quo pendeto futuriti conditionatis non existunt. Ex quo futuritio conditionata libera pendere voluntate creata generaliter suppositi, quod existeret, si purificaret conditio. Unde, si hoc tribuunt est futuri conditionato libero, quod non actuali existit; sed decreto diu quod existeret, si purificaret conditio sufficit ex quo. Q. I. b. futuritio conditionata non ante decreto istud conditionatis exigit, adeo, ut doi dari futuritio conditionata, quanvis dantur ante decreto conditionata exiget doi actuali existens. Ex dictis ad reliqua, quae obiiciunt. Ad I. concedo fateor futuritis absque per se petere decreto actuali existens, quod futuritio absolute reipsa actuali erit, ac proinde exigit ex se de decreto ab aeterno existens ab aeterno, quod exigit decreto, quo reipsa producitur a tali entitas in tali dia temporis

ac

a roc summit = conditionate non existat, accidit existere con=
tingenter qua talis; sed si existeret, si purificaretur condit=
sufficit eam existere, si purificaretur condit= Ad 2
confirmat esse conditionate futurum trans in actu distinguitur
ante finite ex purificat. conditionis expresse allata
in propo nego ante: ex purificat. illius, et aliorum cir=
cumstantiarum; a qua perinde pendet esse conditionate fu=
turum secundo ante. Sunt has circumstantias nu=
merandas inter decreta divina. Occasio decernimus in Actu
Themistio ad = Actu. Nos sociemus meis nobis,
quod ipsi sibi agnoscant decretum praedeterminans physice divinum
ad quodlibet quodlibet esse creatum.

Ex = hanc solutionem insurgit Cornelio -
decretum conditionatum cooperandi concurrendi cum ea 2 li-
bere, si hoc est 3 deinde non est cum concursu voluntatis
creatae ut convenientis alicui, et in distinctis concur=
su dei, quod voluntas creaturae praestare quousque concur-
sus est aliquid creatum; hoc ipsum debet esse causa
a Deo per decretum praedeterminans ante voluntatis creatae
et concursu voluntatis creatae parato ille proveniente
ab voluntate creata cum propria ea sui concursus.
Major probatur concursus dei in actu 2° non est concursus
voluntatis creatae quod debet assignari decretum praedetermi-
nans ad concursus voluntatis creatae nam sicut iam concursus
voluntatis creatae differt realiter a concursu dei, si esse

Causa esset. ⁊ quod volitio divina cooperativa
et conditionata existens non est concursus volitionis
alterius sed solum est concursus divini creati per quam voli
tio divina concurrendi cum causa 2a nil causat ad extra nisi
mediante concursu in tempore posito ergo similiter non
est efficiens concursus volitionis creatae, iste manebit sine
1a causa. 2o per talem volitionem conditionatam existentem alicuius
operantis non determinate voluntatis concursus causae creatae
sed solum concursus de exibendum si voluntas creata
debuit. ergo cum specialis concursus volitionis creatae ut
diversus a concursu non oblato creatae sit, talis concursus de
bet esse effectus dictae volitionis ergo cum effectus creatus supponat
causam effectus non prius, et talis causa prior non repugnatio
volitio cooperans debet admittere praedeterminantem
volitionem. 3o illud decretum conditionatum dandi voluntati
creatae efficiens concursus adversionis si ipsi se
determinaverint in volunt repugnantem ergo non ad
mittendum tum quia implicat promittere conditionate
ad finem quem conditio nequit implere sed voluntas creata
absque concursu Dei nequit operari determinate ergo
de concursu actuali Dei nequit promitti. Dictum concursum
et legitimum minor per illusoria est hic quia
missio si videris hoc obiter debet tibi lumen
narium ad illud videndum quod lumine naturae obti
narum est adversus obiectum quod possit in alterius causa

Rr. ad 1m. 2 prob. maj. minor per illud quibus Deus
ut cã 1a concursus creati ut provenientis a cã cre
ata neg. illud idem quod provenit a cã create
provenire a beat. volitione diuina quamvis n.
todum mo quo provenirit a cã creata proveni
ret a cã 2a quia ab illa voluit proveniret
n. a cã 1a. ad probat. dist. ant. concursus est
n. e cã id est n. e virtus productiua concursus ex
2s concedo ant. id est n. e causalitas dei media qua Deus
concurrat cum concursu cz. 2a nego ant. ad prob. neg.
cons. ad eius prob. distinguo ant. n. licet nisi
mediante concursu ut virtute neg. ant. ut ca
lite concedo ant. cadit igitur arca in dist. procedit
a deo et cã 2a. ad 2um conseq. posito volit.
n. e volitus concursus cum creatu distinguo ant.
id est solus volitio n. debeat sibi concursum causa
creata concedo ant. id est n. debeat conditionate neg.
ant. sicut posita conditione deus futuro volit.
concurrerit, actualit cum cã creata debeat ita
ante positam debationem verum est asserere quod Deus
concurrat per totum decretum si debuerit a cã 2a pre
teritam quamvis diuina volitio accepta prout in
actu 1o libera sit et sic indifferens ipse per do

3º accedit concurrit ut ex creata efficientia attingit
concursus causae creatae, quin ex creata accedit de
dat eius [illegible] talis concursus creatus supponit eius,
efficientiam [illegible] prius [illegible], quae nihilominus i
quae simplex complacentia potius ut potens ad
extra causa cum quod dat concursus cum [illegible]
nec non prius alte concursu cum 2º quae omnino
ei fieri cohaerent ab ipsis voluntate dicta pro determinatio
ad 3 nego ans. ad prob. falsum i allegatum
in verbis illis sacrae scripturae promissionem concursus
Dei [illegible] sed solum revelat veritatem determinatam
futura videlicet si in Tiro et Sydone patrata
miracula a Christo Domino Tyrii et Sydonii
poenitentiam egissent unde non apparet [illegible]
aliqua promissio concursus Dei cooperantis
ad hanc instantiam ad verbum [illegible] celebri dicta
Sancti [illegible] in [illegible] [illegible] ca [illegible]
fit aliquid nisi omnipotens fieri vellet vel sinendo
ut fiat vel faciendo. Ante factum [illegible]
[illegible] debet veritas accedit [illegible]
ibi solum concedit [illegible] duplici [illegible] ad
operationem liberam in [illegible] positivam complecti
operationem [illegible] quatenus permittit operationem

in honestis, . Si tamen quis credat . . . perfectionem operandi dei . . . [illegible] . . . sufficit . . . dei tan ad operationes super naturales . . . supernaturalis . . . [illegible] . . . naturalis partibus ad producendum . . . [illegible] . . . operationes supernaturales . . . praeter . . . [illegible] . . . supernaturale . . . tamen . . .

. . . textum . . . conditionatis . . . beato . . . actualiter existens . . . Satisfaciet . . .

Cap. 3

Satisfacit obiectionibus

Obiicit . . . [illegible] . . . Ante . . . voluntas . . . obiectum . . . futura . . . conditionata . . . non futura . . . cognoscibile . . . ante decretum . . . non potest . . . tale . . . cognoscere . . . cognoscendi . . . conditionata futura antequam existat . . . posset cognosci . . . conditionata futura . . . existat actualiter . . .

q̃ nescit cognoscit. in dicto loco ibi cornel.
varias profert solutiones, quas inuestit impugnare
contendit; easque declarat. Ergo neg. ans. et
ratio = n. e., ut ostendit Adversarius, sed in futuritione ip-
sa coexistens cum condit. educente aliquo pacto. Ad probat.
anti neg. ans. Ad eius 1ᵃᵐ prob. dum est, q. sic cognoscere
effectus in illis cognoscere a posteriori, nam talis cognit. = re-
spicit effectum in se, et non causam per effectum. Adde non esse im-
perfectam cognit. respicientem causam per effectum, nam ut dixi ...
2ᵒ Deus se cognoscit in creatura posita, et existente.
Ad 2 prob. si ostendat actum vel futurum seclusa omni
existentia in proprio tempore condit. non posse cognosci ut
futurum, id admitto, nam futurum ex conditionali importat
dico et existentiam in proprio tempore condit. si purificaretur
condit. = et negatur ans. Si ostendat, non posse cognosci ut futu-
rum, q. non existit actualiter, nec existet ob defectum puri-
ficationis conditionis, id nego; nam ut aliquid in se cognoscatur,
oportet non est, q. coexistat cognitioni, aut q. re ipsa extiturum sit.
Ad 3 omitto ans., neg. cons. futurum est si numquam exti-
turum est, q. numquam purificabitur re ipsa condit. = adhuc parti-
ceps esse, per quod detur cognitio sub existentia pro
tempore, in quo purificaretur condit. = obiicies.

Obiicies 8ᵒ Navarrete: impossibile est Deum
respicere aliquem actum futurum in se, ita ut talis
actus proveniat decretis Dei pro aliquo perfecto sibi
proprio. Est impossibile, Deum respicere actum futurum ut pro-
veniat

pro veniente volunt. dei. Ratio nulla conditio potest variare naturam effectus. Et si naturaliter illius peteret a Deo causari per volitionem praemoventem, implicat effectum intelligi absque subordinatione voluntati creatae vel decreti praemoventis. Confirmatur 1.° haec est bona illatio = Si cognoscitur absque absolute futurus, cognoscitur absolute praemotus = divinitus et haec. Si cognoscit absque conditionate futurus, sub eadem conditione cognoscetur praemotus = divino. Confirmatur 2.° a causa indifferenti ut indifferenti non potest fluere determinatus effectus, sed ante decretum divinum praedeterminans creata voluntas sub quibusvis circumstantiis indifferens est ad opposita. Et ante decretum praedeterminans nequit esse certum infallibili certitudine, quod voluntas determinate producet opus hoc potius quam distinctum. Respondeo distinguendo antecedens itaut absque proveniat vel decretum divinum, sive existens, sive conditionatum existens, a quo concedo antecedens; vel decretum absolute existens nego antecedens. Eodem modo distinguendum est consequens. Ad eius probationem concedo antecedens, et nego suppositum, quod natura effectus creati exigat subordinationem voluntati creatae vel decreti physice praedeterminantis. Ad 1 confirmationem dico non esse recurrere praemotum ad absque absolute futurum, aeque enim scilicet, quod debeat afferri ex parte conditionis ad absque conditionate futurum. Ad 2 confirmationem a causa indifferenti proxime, et actu indifferenti vel radicaliter = quae potest fluere potest determinatus effectus sed non absque eo quod causa se determinet in actu 2.° per actionem fluit de-

sive detrahere esse, quamvis cognit. certo esse
in ea indifferentia non dat in Deo, bene tamen cognit.
certo esse impune.

Igitur, si Cornelius: si non praesup-
poneret decretum detrahens ante conversionem de-
cisionem conditionatae futuram, sequeretur, quod talis conversio
attribueretur voluntati creatae ut authori, quod
absurdum est. Illud enim ei attribuitur conversio ut
authori, a quo conversio oritur in executione sed
talis conversio ante decretum detrahens, conversio oriretur in
executione a voluntate creata, ergo etc. Nec satisfacies,
si dicas, primario provenire executionem a decreto conditiona-
to ex parte concurrendi auxilium sufficiens ad conversionem
est: nam illud decretum non est prius volitum conversionis quam non convert.
Nam talis decreti non tribuit conversio Deo ut authori,
atque per illud decretum se constituit Deus paratum
ad concurrendum cum voluntate ad conversionem, si conversio-
nem, quae ipsi voluntati placuerit ex proprio dominio;
vi talis decreti non est prius futura conversio, quam
non conversio, et quae de facto futura est, si conferretur tale
auxilium non refunderetur in Deum voluntatem. Ita ut
entitas auxilii ante futurum conditionatum conversionis non
detrahat voluntatem ut reipsa operetur, sed relinquit illam indifferentem
quod si voluntatem creatam cavet conversionem ante voluntatem
Dei detrahentem attribueret illi ut authori conversio etc.

D. aux. in bonam oditionatae futuro ... tribui posse verti, et ... dari, nec inferre ex ... abstr. conversionis, cum ... ex se ... Vel ... talis auxilij in ... Deo ut authori ... Proa ... ... tribuere posse, eodemque modo illi ... buerit honesta, ac inhonesta ... deus nobis tribuit Liberi Arbitrij ... potuimus male operari, ... ut tribuat deus ut authori, aliquid ... debet facere ... auxi. ... conferre gratiam ad honeste operandum. ... neg.

... neg. illam. Ad probationem distinguo maiorem à quo ... et primatur ... in executione ... maiorem à quo ... ... negi maiorem ... futuriti ... oditionatae conversionis, ... buat ... voluntatem creatam, ut principio se determinanti, sed ut principio primario; à quo ... et ... oriatur in executione ... ab illis principio ..., et de ... creato cante ... Voluntas creata non ... liberum, nec se determinat in executione nisi subordinatam ... entitatem ... ut principio elevanti, et conferenti signalis conversioni, quare ... signalis oditionatae futurum ... in executione à ..., ut ... principio, et ... à volunt. creata, ut principio elevato. Ad impugnationem huius responsionis distinguo ... idem illud decretum ... gratiam non inferre ... conversionis, ...

ver-

conversionem: ideo illud decretum et gratia non est principium conversio=

nari potius cum conversione, quam carentiae conversionis. Sin

(?) stat voluntati virtutem productivam conversionis, non illa=

tivam; non tamen sistat voluntati virtutem productivam carentiae

conversionis. Ad probationem decretum illud et causa detrahi potest

detrahi productivam conversionis ab illa. Et sic est vis in

addere (?) ad praestandum influxum cum conversionis, et

voluntas creata se detraheret. Distinguo consequens: spiritualis

decretum non est magis futura conversio, quam non conversio

ideo tale decretum conferens gratiam, non magis ex se

infert conversionem, quam non conversionem, concedo consequens; ideo non

virtus magis proportionata gratiam ad conversionem, quam ad

non conversionem nego consequens. Gratia non est principium negationis conver=

sionis. Alterum ex consequens distinguo nequit refundi

in Deum voluntatem ut in eam se detrahentem, concedo consequens, ut

in eam 1o et principaliter causam sui exercitii conversionem

nego consequens: Deus voluntatem [illegible]. Non est ea libera conversionis

creatae, et ideo in illam ut se detrahentem nequit refun=

di conversio; sic non attribuitur Deo voluntati vitalitas

conversionis creatae, quia non est principium se movendi cum illis.

Ad 1. probationem nego consequens; ratio est; quia licet voluntas creata

maneat indifferens posita gratia, et causet in exercitio conversionem

dependenter a gratia, ita tamen ut voluntas concurrat subor=

dinata gratiae, et ab illa elevata, et gratia concurrat ut

principium elevans voluntatem ad supernaturalem conversionem. Ad 2.

ad

2=vij peccare in rebus prius, eo q' confundunt

rog. authoris alicuius esse cum voce q' liberi

tur liberi status; ergo eodem requirere se detrahe-

re ad aliquem effectum, et ee authorem, et eam privatam

talis esse, quod in bona philosophia fallsissimum est. Ad

2= distinguo illud auxilium per eo etiam, et tribuit

posse in actu= et tribuit adeo concurrentia

magis proxima, et elevans adeo= illud esse. Unde

nego cons. Ad eius probationem nego ans. Non attribuitur in=

honesta operatio. pro quo ad hoc q' sicut hec virtus detrahere pro=

ductionem honestae operationis. Ex dictis n' infert, q'

etsi Deus tribuat concursum indiferentem ad honestum,

et inhonestum opus, deo attribuatur inhonesta operatio=

ad q' n' infert a se, et ex se detrahit primum tenetur de=

trahatam virtutem ad inhonestam operationem potius illam de=

detestatur quantum est ex se prohibet, et quantum est ex se

ne fiat ea operatio=

Dices ad honestam operationem alicui fu=

turam concurrit Deus per q' definitam actam, et efficacem,

et ad honestam operationem ordinarie futuram sic concurrit.

ans. vis est in uno, et sic instantio. est vim at=

tento perfecto modo operandi Dei; nam Deus ut potest provisor

summe perfectus, et infrustrabilis debet concurrere per

medium infallibile, et per volitionem efficacem actam ad

ho=

honestatem operationis actus futuri concurrentis de
facto cum praedefinitione actus ad magis manifestandum
Misericordiam, Liberalitatem, et efficaciam provisoris, non est vi
attenta indigentia effectus; nam effectus honestus est actus
futurus non habet in se praeter aliquod effectus, ut liberi
fiat exigat ultra decretum praedefinitivum effectus, et alias,
et media effectiva, ut probavi in materia de auxiliis lib.
2 disp. 9. Unde non infertur contra; quod ad futuritionem condi-
tionatam solum concurrit deus per prima requisita ex indigen-
tia effectus. Ulterius praeterea contingentia, et separatio dei concursus,
eo quod non antecedit futuritionem conditionatam effectus, nisi eius
possibilitas, et cognitio possibilitatis: quae dico non tribuunt ali-
quo pacto conditioni dei efficaciam, et infrustrabili-
tatem actus, et ideo conditio dicta conditionata ex propria adhuc,
et ubi sufficit ad futuritionem conditionatam.

Cap. 8.

~ Occurritur caeteris argumentis ~

1. Arguunt adversarii ex variis incommo-
dis, quae inferunt ex negatione supradeterminationis. Primo
: si non antecederet decretum praedeterminans futuritionem condi-
tionatam conversionis, et deus cognosceret conversionem meam,
talis conversio fieret casu a deo; nam quando est ex
parte dei ea conversio conditionata futura non est magis conditio,
quam negatio conversionis. Et conversio casu fieret.

Ut ex duobus hominibus equali aux= conveniunt in eandem conditionem unus convertit; et alter adhuc aliquo prius indiferente pone conversionem, quem reveniunt reducit conversio in volumen creaturam ut in eius primariis, et causis, et inde conversus potest de sua conversione gloriari. Et 1 = conversio nequit reduci in aux= cum ipsa sit equale in utrumque. Et ab aux= non convenit discrimen inter conversum, et non conversum. Et 1, convenit tota discret= a aux=

Atinetti docuit, casu evenire, quae libere fiunt. Ad 2um nego

cg. Ad probationem discrimen inter illos duos homines ye. b. tam nullum aliud est, quam unius conversio conditionate futura, et alterius non conversio, at conversio provenit à voluntate creata, et auxilio; ergo et ab utroque primo provenit discrimen, sed priuato, et primario ab aux. elevante, et à volunt. creata, ut primo elevato, nam ab eo primo provenit discrimen, à quo cad discrimen. Et si cad ab auxilio talis conversio, prius discriminis erit aux. non tale. Cum; sed esse ... esse fit ab auxilio, et ergo à volunt. creata. Ad 3um iam dixi quomodo futurit. conditionata obi cognita à Deo, non est res, aut condit. determinandi ad destinandum. Praeterea fiunt iudicio, dey cognoscere aliquem voluntatis humanae, quae in aliq. circumstantiis male graviter perveniet quidem ad eius opprandi ... voluntatis creatae quam

ey

cum heterogeneis. Ad 2. Salte sub aux. montis
ff ostrante respraver Deus quod ille hic recte operatur.
Ad 3. nego ans. Ad probationem nego cons. Imo eo ipso,
quod scientia cum alijs Deus nequit exse demonstrare cam
ad demonstrandum effectum; nam demonstrat scientia cum alijs
(utpote effectum actualem S. Thomas) conferre media con-
ferentia causis contingentibus, et media necessaria causis necessa-
rijs fundit Cornelio praeter scientiam cum simplici libera.
Ad 4. Ad scientiam experimentalem consistere in
eo quod Deus habeat scientiam conditionatam in futuris conditionatis
dependentibus a libertate creatura. Vir iste non tam versatus
in doctrina S. Thomae, quam in doctrina Thomistarum
id docuit.

Ex S. Thom. 3. p. q. 12. art. 2 ...
ar 3 ad 3 agit de scientia experimentali Christi Domini,
et eam constituit in eo quod cognoscit certe de novo aliquam
per experientiam sensuum, sive in hoc quod existere novam
rem per ... quae cognitio per experientiam sensuum, sive exi-
stere, ita interpretes S. Thomae ibi, et expositores SS.
in id ad Hebraeos 5. didicit ex ijs, quae passus
est obedientiam. Imo dicat Cornelio per quam sensuum ex-
perientiam habuit Deus scientiam conditionatam futuri contingentis
conditionati. Non invenit in Deo experimentalis scientia; nec
ut recte idem Cornelio 3 p. q. 12. a. 2 ... unica dub. 2.
ait: scientia experimentalis est cognitio alicuius acquisita sensuum ex-

pe-

experientia. Omitto alia inconvenientia ejusdem doctrinae
[illegible] sanitatis.

Dicitur 6°: quodlibet objectum aut est veritas
per se nota, aut veritas per alium nota, sed objecta conditionata
futura non sunt veritas per se nota, neque veritas per
alium nota; ergo talia futura cognosci debent in decre-
to, et vi decreti. Nego minorem; nam veritas futuri conditionati non
est veritas, quae ex ipsis terminis nota, et cognoscibilis, quia
termini talis veritatis non habent inter se immediatam connexionem.
Sed illam connexionem habent objecta in cognitione divina, quam habent
inter se, sed in cognitione divina habent objecta conditionata futura
certam connexionem. Et etiam. [illegible] hos terminos veritas
per se nota admittere varios sensus: primo dicitur eadem
veritas per se nota immediate, quae ex ipsis terminis nota
est, et non probatur per aliam veritatem a priori. Secundo veritas
per se nota dicitur veritas motivi, quia talis veritas
[illegible] per seipsam cognoscitur. Tertio veritas per se nota vocatur
illa, quae in re objecti transit per seipsam [illegible]. In
hoc sensu veritas futuri conditionati dicitur per se nota
in se, quamvis non cognoscatur in alio ut medio. Ex
dictis solvitur argumentum. Ad confirmationem majorem in hoc
sensu verificatur. Res servant inter se eam connexionem,
quam cognitio divina de illis enuntiat; non tamen habent inter se
eam connexionem, quam habet cognitio divina ex proprio modo re-
praesentandi. [illegible] hoc constare [illegible],
non [illegible] cognitio divina [illegible] subjecti conditioni exe-

prout-

praenis gram.

Quo pacto Deus cognoscat conditionatè futura contingentia vere.

Vidimus in superioribus, Deum cognoscere certo, et evidenter conditionatè futura contingentia, et ante talem cognitionem praecedere aliquod decretum divinum conditionatum ex parte Dei, et absolutè existens; ita ut tale decretum deserviat ut medium cognitioni ad hoc ut cognoscat talia futura. Restat ergo ponere quo pacto Deus haec futura cognoscat. Resolutionem istius difficultatis breviter tradimus. nam magnam connexionem habet cum iis, quae docuimus tractatu praecedenti circa absolutè futura contingentia.

Dico 1.° Deum, dum cognoscit conditionatè futura contingentia ex parte cognitionis esse summam perfectionem in linea cognitionis. ita Molina hic art. 13. disp. 49. et 50. Fonseca 6.° metaph. c. 2. q. 4. sect. 5. Suarez opusc. de scientia lib. 1. c. 6. a n. 9. Cardenas in prolegomeno 2. c. 7. n. 1. Vasquez hic disp. 65. Valentia art. 13. puncto 5. q. 2.

§ neg. n.

2. Ad cognitionem futuri contingentis conditionati nullum praecedit medium, ut inde creatus possit creatura tale futurum repraesentare. Propterea tale futurum in se non est existens. Et ad illius cognitionem necessarium est talis cognitio, quam nulla veritas contingens lateat. Et requirit cognitionem summe perfectam superantem in linea repraesentationis omnem creatam cognitionem. Adverte hic sermonem esse de cognitione connaturali attingente futurum contingens conditionatum.

3. Ex hac conclusione constat, quam inconsulte Mendoza et sequaces Thomistae novi impugnant Molinam, cum docuerit Deum repraesentare effectus futuros contingentes in causis per supercomprehensionem, nam ibi non assignat rationem cognoscendi. Atque in conclusione praecedenti, non tamen docet causam liberam esse medium, in quo Deus talia futura contingentia cognoscit. Molina supercomprehensionem intelligit perfectissimam repraesentationem causae liberae, et sui effectus infiniti, quia tales effectus et rationem futuritionis est aliquid causae. Vocat talem cognitionem supercomprehensionem, nam etiam si Deus effectus contingentes, ut existentes, vel futuros, aut praeteritos non repraesentaret, adhuc eius cognitio esset infinita et comprehensio [illegible] creaturae. Vocat talem cognitionem supercomprehensionem, quia quando repraesentationem futuri extendit talis cognitio ad id, cuius repraesentatio non requirit per se ad comprehensionem causae

Libere.

Dico 2°. nulla perfectio naria dei pot-
esse medium, in quo Deus futura contingentia conditio-
nata cognoscat, q = nulla perfectio talis in particulari
quo ad futurum contingens conditionatum.

Dico 3°. decretum conditionatum ex parte ad[illegible]
et dei, ut coniunctum cum essentia est medium, in quo Deus
cognoscat futurum contingens conditionatum. Haec est ex-
planda, et probanda est ex dictis tertia praecedentis
q. 3. c. 3. Decretum haec [illegible] medii, quatenus est affe-
ctiva tendentia in tale obiectum dei, cum quo
coniungitur. Unde si a me petas, cur Deus [illegible]
cognoscat futuris potius quam non futuris. Resp. quia
decretum illud conditionatum ex parte adhuc, quatenus est affec-
tiva tendentia [illegible] aliquo pacto potentia delectationis volun-
tatis creatae; ceterum cum talis conditio dicitur
affectio tendentia delectationis dei post coniuncta essentia
et talis conditio ut affectiva tendentia est [illegible]
medium. Dico 4°. [illegible] medii directe re-
spicit futura contingentia conditionata quod est medium
in quo Deus eadem futura cognoscat. Haec est probanda
arguens [illegible] praecedenti q. 5. c. 2. in 3 [illegible]

Dico 5°. ex parte [illegible] contingentis conditionati

fu-

futuri e[t] alterius veri[tatem] sonis, seu determinatione[m] divini decreti, et ita est difficultas. Hanc egregie defendit d. Vallentia hic puncto 5° ad 2, Lessius de gratia eff[icaci] c. 20 n. 8 Suarez lib. 2° de scientia c. 7 n. 13 et de gratia prolegomeno 2° c. 7 n. 3° et 21. Becanus 1. p. tract. 1. c. 10 q. 11 n. 2° Fonseca 6° metaph. c. 2 q. 2° Mendoza q. 7° scholastica n. 7 et 8 Aristotelis in opusc. de scientia c. 8 ad 2 et 6. Faulo d. 19. Arriaga d. 7° Montoya d. 73, 74, et 75 Granado tract. 5° de scientia d. 6° Albis tract. 1° d. 7 et ultima, Monego in disp. d. 3° c. 16 et hinc ultimo Raynaudi Theologia nat. dist. 8 n. 98 Tanner tom. 1° d. 2° q. 8 d. 6° n. 6° Alarcon tract. 2° d. 4 c. 7° Pennoto lib. 3° propugnaculi c. 29 n. 12. Adde ind. quadripartita d. c. 4 varia cap. Ordo etc. illius ii sumenda ex tract. precedenti d. 9

2. Ut argutis satisfacias ante eorum solut. rogo ut animadvertas deo posse interrogari in hac q. 1° unde habeant conditionata futura ut sint potius futura, quam non futura, et deo id habere vi libertatis creatae se determinantis, et subordinatae per se; exeguntur non per determinantem voluntatem dei, sed voluntate dei cooperantis, non existente absolute, et relinquente indivisibilitatem creatam vi volunt. Creatae. 2° unde actus noster conditionatus futurus absolute contingens habeat posse transire cognitionis certae, et divinae infallibilitatis. Deo id habere ex eo quod futurus contingens absolute vi se determinantis, quamvis indeterminatus in causis, nec ex suppositione talis, non posset esse talis.

2. Ob

Obiicies 1° cum adversarijs id Ioannis 2° n. 24 fidelibus multis actualiter credentibus Iesus non credebat semetipsum, quia scilicet agnoscebat eorum instantiam et fidem futuram orta ex dicto; ergo Christus Dominus agnovit eos absque futuros non ipse, sed in eorum fidelium voluntate. Ergo Christus Dominus non solum sciebat opera, quae tunc dabant actualiter infidelibus, sed etiam quid daturi essent in hypothesi daretur pro illa probabilius. Propterea Christus Dominus cognovit certo quid futurum erat in ea hypothesi, non in voluntate fidelium, sed in aeterna praevisione et decretis divinis; ipse certo novit Christus Dominus, quid futurum, aut non futurum sub tali hypothesi.

2° Deus non habet suam comprehensionem nec creaturas nisi in illis futura agnoscere. Ergo comprehensionem cognoscit in illis futura conditionata ante decretum nequit comprehendi esse, nisi respiciendo in illa eius esse. Respondeo ante; ad eius probationem satisfecit argumentum praecedenti.

3° Obiicies 3° Albertus futura seclusa quovis actu divino actualiter existente non habent rationem futuri, sed sola potentiam possibilium. Ergo nequeunt cognosci ut futura, nisi supponatur decretum actualiter existens in Deo. Antecedens probatur: ratio signum ante in aeternitate omne decretum liberum actualiter existens est proprium signum possibilium. Ergo nondum est futuritio. Consequens: talis est forma: in Deo Antichristus erit tali tempore

quae foret tali tempore: Resp. 1º idem foret tali
tempore, si tali conditio poneretur, quod futurum è tali tempore
et quod necessarium pollitur rei non exigit ex quidem dei quoque
pollitum decretum. Futuritio conditionata exigit decretum, si fo-
ret, si purificaretur conditio non tamen decretum actualiter existens
et hoc pacto futuritio conditionata habet causam secundum suffragium et
proportionatam suo statui. Ad confirmationem [illegible] catholi[illegible]
non recte proponuntur. 1º sic proposita erit vera; identi-
tasque reipsa erit tali tempore purificata tali
conditio quod futurum è tali tempore; si purificaretur conditio
2º sic proposita è falsa: idem foret tali tempore entitasque
si talis conditio purificaretur, quod futurum è tali tempore
posita tali conditione neque [illegible] futuritio alia prior condi-
tionata quoad nos; ceterum ex natura futuritionis conditionatae
praeceditur saltem in subsistendi [illegible].

Obiicitur [illegible]. ex dictis inferri
Deum posse pendere à futuritione conditionata; ut illa
respicit, sed hoc arguit imperfectionem; cum nulla perfectio
increata pendere possit ab aliquo creato quod sentimus [illegible]
[illegible]. Resp. 1º [illegible] futuri conditionati actualiter
existit, sed futurum conditionatum ut in plurimis reipsa
extinctum [illegible]. Et futurorum conditionatorum existentia videtur
[illegible] Dei scientiae; et non cognoscunt in se ipsis. Resp. 2º
ex eo, quod talis operatio contingens fieret, si purificaretur
conditio, [illegible], quod si purificaretur conditio [illegible] existen-
ten-

Alenna futuri determinet Deus scientia. et de facto determinat

quod de facto existunt, hoc est. Praeterea absolute futura

sunt. Ideo determinat absolute Deus scientia, quae de facto

non abstrahunt ab existentia, sed conditionata futura

abstrahunt ab existentia et non determinantur absolute. Et

nego maiorem dependentiam unius ab alio afferre connexionem

in eorum natura, et aliud, cuius connexio minime

reperitur in effectu.

non posse intelligi scientia conditionatam futuri condi=

tionati, nisi intelligatur futurum conditionatum, quod potius arguit perfecti=

onem. Idem est ac dicere Deus scientia non posse attingere, nisi id, quod

in se est. Ad 2um confirmationem maior vera esset, si sermo esset

de obiecto motivo talis scientiae; caeterum nos loquimur de terminativo; con=

tale terminativum etsi numquam existunt esse habet actualem intelligi=

bilem passivam, quam si conditio purificaretur, existeret. Ad

2um confirmationem distinguo antecedens: tunc existentia futuri de=

terminet scientiam visionis; scientiam conditionatam nego antecedens. Imo quod ante

actualem existentiam est affirmare, quod si purificaretur conditio Deus

sub illa enunciatam existeret, ideo ante actualem existentiam

terminat scientiam conditionatam. Ad Pr[obatione]m distinguo antecedens: futura

absolute determinat absolute scientiam visionis, quae non abstrahunt ab existen=

tia actuali absolute ponenda, concedo antecedens; determinant quae in libertate

Dei, nego antecedens. Unde si actualem existentiam, quae non abs=

trahunt ab existentia actuali determinat scientiam visionis, ita condi=

tionata futura, quae non abstrahunt ab existentia, si purificaretur

conditio.

ɔdit. trahunt adhuc suũ ɔditionatũ.

Dicies 6.° ois cognitio futuri, licet è in cã ppa, et determa ad futurũ, cuir in reali pñtia, et existentia futuri; nemo mõ cognoscit futurũ ɔditionatũ, q. n. cognoscit cognitio. Certu. Min. pr. l. mõ q. aut futurũ ɔtingenter n. supponit cã determinata, sed indifferenter. n. 2.° qa futurũ ɔditionatũ nec è, nec erit, nec fuit. Cfr. 1.° si deus cognosceret futurũ ɔditionatũ in se, haberet cognitio n. attingens aliquid divinus; qa contingeret tale futurũ, sed hoc arguit imperfectio in cognitione dia, ibi n. cognoscit futura ipse. Cfr 2.° deus reservat ineffabilia futurũ ɔditionatũ, q. n. cur navia futurit. ɔditionata ipse. Pr cõ; atr efficacia expectaret futuritio ɔditionatũ, ut ad illã determ., et daret aliã suo. R. neg. min. Ad pbuz est futurũ ɔditionatũ n. habeat existentia actũ, sufficit, q. habituũ eẽ existentiã si purificaret ɔdit. quare participat futurũ eẽ intelligibile determ.; et ideo potãmi si scia certa, et evidenti. Ad cfirm 1.° : cognitio futuri ɔditionati in se attingeret efficacia ut motiũ, q. sufficit ad futurum de cognitio perfecti. Ad 2 cfirm talis cognitio dia psupponit futurit. ɔditionatũ eatõe, qui quelibet cognitio psupponit suũ obiũ, et sic attingit efficaciã, ut motiũ, et nos frales, ob qm reservat futurit ɔditionatũ.

Diff. 6.

At

An Deus cognoscat futura conditionata ex se dissoluta

Cap. 1

Veritatem statuit

Animo illius quod probavi particulam si non solo significare connexionem, aut illam inter duo enuntiata seu conditionata, et conditionata ipsa, quae est aliis exprimere, enunciare duorum obiectorum connexionem, itaque idem significat particula si, ac cum, etc. Ut si dicas si Deus est immensus, Ioannes est albus: hae propositiones appellantur disparatae, quia inter obiecta illarum nulla invenitur connexio, nec ex natura rei, nec ex intentione agentis, nam ad hoc ut tales propositiones non sint disparatae sufficit aliqua connexio ex natura rei est contingens, ut si dicas: si Deus vocaret ad poenitentiam, ageret poenitentiam, satis est connexio ex intentione agentis; in qua acceptione non sunt disparatae propositiones hae revelatae in Scriptura 4. Reg. 13 n. 19 si percussisses iaculo terram quinquies, aut sexies, aut septies percussisses Syriam usque ad consumptionem, etc. 2° n. 11 eiusdem libri rem difficilem postulasti; attamen si videris me quando tollar a te, erit tibi quod petisti, si autem non videris, non erit. In his propositionibus revelatis et si ex ordinatione Dei extrinseca, importet extrinsecam connexionem, nulla tamen intercedit connexio ex natura ipsorum obiectorum, sed solo

enun=

enunciat de existentia ... eadem temporis dria.

Varie ... dicta, quae adiungi possunt, et afferri in his ... dissolutiones. aliquando afferet conditionem nauis ... si Deus ... Petrus erit albus tunc ... effectus pro clasi nauis est; aliquando afferet conditionem contingens, ut si Petrus erit musicus, Ioannes erit albus. aliquando conditionem impossibilis ut si Deus erit creatura, Petrus curreret. Sic possunt formari alia ... ; itaut aliquando ... enunciationes ... nauium, ut si Petrus daret operam literis, equus erit hinnibilis. aliquando impossibile, ut si Petrus moveret, Ioannes erit hinnibilis. aliquando contingens ut si Petrus legeret, Ioannes moveret.

Ad si inter nostros societatis doctores ... unicus fuerit ... veritas conditionatae futuras afferentes connexionem contingentes cum conditione ... in hoc quaestio ... domesticae dissensio ... sed docet, has veritates non reperiri a Deo, ... quin ponat aliquid ... cui antecedat aliqua mexio. ita Vasquez hic disputatione 67, c. 4, Lessius de auxiliis ... Arrubal hic disputatione 45, c. 4, Pasqualig ... 13 dub. ... Martinon ... 2 disputatione 6, c. 2, Albertinus tom. 1, fol. 294. Coninch ... 8 ... 67 ... 2 ... accedit Alvares lib. 2 de auxiliis disputatione 7 ... 20 ... sed afferat ... Fonseca 6 metaphysicae c. 2 ... 4 ... Suares lib. 2 de scientia c. 6, Herice disputatione 7 ... Granado ... 5 de scientia disputatione 3, c. 1, n. 4, Lamnero tom. 1 disputatione 2 ... 8 dub. 5, Albis ... 1 disputatione 7 ... 2, Montoya de scientia disputatione 78, Machin ... disputatione 33, ... 2, Mendoza ... 14 ... Cursus Salmanticensis ... 3 disputatione 9 dub. 2 ... Hurtado disputatione 9 ... 6, Ram veteres ... 8 ... 2 ...

§ VI. [illegible] 1ª = ci° = Deus cognoscit certo, et infallibiliter futura contingentia conditionata, dum non afferant impossibile ob ea, quae requirunt, ut sint futura. Dico 1° si particula si aliquando denotat connexionem necessariam; aliquando contingentem, ita potest afferri seclusa omni connexione, et tunc significatio simultatem temporis et concomitantiam inter eventum, et aliud; et tales propositiones vere esse, si adsit talis concomitantia; ante probatur: si proprie explicetur ea concomitantia, et simultas per particulas cum, aut quando adhuc particula si saepe resurgat [illegible] cum, aut quando ex dictis dico 1° = et tales propositiones verae sunt, quamvis deficiat connexio; probatur [illegible] si tales propositiones afferrent particula cum aut quando absque dubio verae erunt, et cum particula si saepe aequivaleat aliis duabus particulis, sint propositiones verae erunt propositiones [illegible] affectae particula si afferri possunt ex intentione significandi coexistentiam eventus cum circumstantia in ordine ad certum temporis decursum. Item tales propositiones sic datae possunt conferri cum suo obiecto, si coexistet eventus [illegible] circumstantia, et eventus: et si conferantur in hac acceptione verae erunt; probatur [illegible] quidquid mente concipi valet enunciari potest propositione vera, sed mente potest quis concipere coniunctionem lectionis [illegible] cum cursu Joannis, et propositione vera enunciari valet talis coniunctio.

[illegible] Dico 2° = conceptus mentis, quem habeo, et verba profero [illegible] = talem intentionem significandi concomitantiam.

e

est propositio mentalis affirmativa, quae in eo negotio reperiri potest veritas; si ita eveniat ... ita si quis affirmaret si Petrus esset Granatae, contingens est, quod ingrederetur Religionem; talis propositio vera est, et affirmativa, quae est vera erit, si durante ea die, et non adsit parola contingens; quare si quis proferret hanc propositionem: si Petrus tali die esset Granatae, ingrederetur Religionem; si postea id inveniretur, iudicaretur tale negotium internum fuisse verum, et potest enunciari cum veritate talis. Adde quod si talis res evenerit valde inducant ad verum futurum ... non inducit ... affirmativa, et enunciativa, ... non variat modum significandi, et affirmandi. In hac propositione conditionali nulla enunciatur connexio, aut causalitas, sed sola coexistentia utriusque extremi in ordine ad eandem temporis differentiam, quae ea propositio proferri valet cum veritate.

Circa ... loquor de hac propositione: si Petrus loqueretur, Ioannes curreret; tunc ... propositio: Petrus loquitur unum e duobus necessario esse debet, vel cursus Ioannis, vel non cursus, si propositio: Petrus loquitur Ioannes non currit, falsa est, si currit, vera est, quae si Petro loquente, Ioannes curreret, vera esse debet haec: si Petrus loqueretur, Ioannes curreret. Ideo ... profert haec propositio: si Petrus vocaretur, ageret poenitentiam ibi non enunciatur ... unica veritas ex ... sed quod ... affirmat coniunctionem poenitentiae cum vocatione quae erit vera haec propositio: si Petrus loqueretur, Ioannes curreret; in qua dicitur

rime=

diunct = Utriusq. p. = Et con... In uno capite ... diun-
geret repugnantia, cum vocat. ut ad hanc illa conveniret;
At enunciat. utriusque p. = diunct = quae sunt in
uno capite vera erit pp. diiuncti = Affirmative
prop. admittunt ut vg: si Petrus audiret concionem, delecta-
ret concubinam. si Ioannes audiret concionem, delectaret
concubinam: ex his duabus pp. possumus affirmare aliq.
disparatam: si Petrus delectaret concubinam, Ioannes delectaret
concubinam: quae [illegible], neque ex veritate illarum duarum pp.
possumus inferre veritatem alterius [illegible]

Addidi denique simpliciter afferant
omnia, quae requiruntur ad finem, Et requirit [illegible] cognos-
cere ut finem, quod finem non est, sed si non afferant simpliciter
omnia, quae requiruntur ad finem, Aliaque requirunt ea
finita, [illegible] requirit [illegible] illa cognoscere ut finem.

Assertio 2

Expeditur aliqua dubia ad integram veritatis resolutionem

1. dubium est an veritas continuam pp. quam dicit effectus parcialis sine [illegible] contingentes, naturales, aut implicitas.
Praecipua dubitatio reducitur ad hanc, et similes pp. = si Ioannes est equus, Petrus legeret. Assertio tales pp. [illegible] asserti-
vas ac formam Et non conformat cum dicto, [illegible], [illegible] Et
cassae significant aliquid = diungi in veritate cadunt, sed implicite

diun-

coniungi cum veritate Ioannem esse equum, et Petrum legere, si propositio non conformatur cum dicto; oppositum esse verum; non si Ioannes esset equus, Petrus legeret, quod idem est ac dicere, impossibile est coniungi cum veritate illa duo, ubi Ioannes esse equum, et Petrum legere.

Si in conditionalibus sint contingentes, aut necessariae extrema propositionis possunt coniungi in veritate pro eadem temporis differentia itaut quando unum extremum existit, alterum existat. Dices conditionalis impossibilis habetur quod non adiecta, ut in legum lege dominium [illegible] de conditionibus et demonstrationibus; et in matrimoniis capitulo finale de conditionibus appositis. Quod si enunciationes sub conditione impossibili, vel est contradictoria vera erit. Dico esse [illegible] in his propositionibus tales propositiones nullo pacto esse conditionales, sed puras, conditionalis enim erat imperfecte non asserens, sed enuncians, ac propterea neque veras, nec falsas, sed esse cathegoricas indicativi modi seclusa omni conditione. Et hic non loquimur de Theologia quae est ex professo [illegible]. Addo cum aliis [illegible] esse reddere irritam conditionem impossibilem; et ita non habet talis conditio quod non adiecta, ita ex lege impossibilis 7 ff de verborum obligationibus, et § si impossibilis institutionibus de inutili stipulatione.

2a dubitatio. An quando importat dominium enunciationis necessarium, contradictoria sit necessaria; ut: Si Petrus curreret tali tempore, Ioannes esset animal. Respondeo eam propositionem esse necessariam, quia tunc est aliqua necessaria, quae impossibile est, quod ipsa, aut alia similis sit falsa; reddi [illegible] posse falsam, casu quo Petrus non currere[t] ea temporis differentia, tunc non coniungunt extrema in veritate tali, ipsa necessaria non est [illegible] tunc aliquod [illegible] contingens, quod contingens est dum enunciationes illas, sed coniunctio curris Petri cum animalitate Ioannis pro tali temporis differentia est contingens, et talis [illegible] contingens

Illi–

An ut aliquod coniunctum et contingens, sufficit quod sit coniunctum et contingens; sed unaquaeque illius coniunctum et contingens. Ergo coniunctum et contingens. Ex. ex. Franciscus, Ioannes legeat, si sit necessarium, quod coniungant hac die vel cum currere in tali tempore vel, et Ioannes legat. Nec tamen indicat expositio istius propositionis quae ab aliis tradita, cum possit Franciscus currere, Ioannes legat; quia sunt ... non est sensus istius; quia Franciscus currere, Ioannes legat, sic hoc dicunt coniungendo in veritate. Nam proferens eam propositionem solum intendit enunciare coniunctum eius extremum, et id significat ea verba.

Quaeres debitum. An vero propositio quae dicitur enunciare impossibile: ut si affirmaret: si Franciscus legeret, Franciscus esset sequens; quia eam propositionem necessarium, quia ea duo extrema nequeunt coniungi in veritate. Sic ea esse impossibilis, vel impossibile est coniungi in veritate eadem extrema, quod tales esse impossibiles. Si ex oppositum propositionis est necessarium: si sic Franciscus legeret, Franciscus sequens; nam id est affirmare nequeunt coniungi in veritate Franciscus legat, et Franciscus sequens, quod necessarium est, ergo oppositum propositionis impossibile est.

Quaeres debitum. An dubium enunciativum sub una conditione, et vel sub opposita conditione. Vel si quis affirmaret si Franciscus dormiret tali die, Magister legeret lectionem; cum quod magister legat ea die. Rogamus an maneret vera propositio, quamvis eadem die Franciscus non dormiret. Respondeo negative, nam si dicit carentia somni in Franciscus tali die, non coniungit in veritate eadem extrema, et quod Franciscus dormiat, et Magister legat; ergo ea propositio vera non est.

Ad dicendum

Dices: ideo e vi casu, quo Petrus dormiret, et existeret lectio Magistri, et existeret somnus Petri, et somnus disparatus haberet ad lectionem: et si existeret, sive lectio Magistri numquam cum somno, sive non numquam, atque daretur aliqua propositio cuius extrema ... et idem nec disparatio semper inordine adversum formale, ... Aduo extremis nullam medium, neque ... veritas formalis ... ad utrumque, ideo ad veritatem formalem necesse est, quod eo tempore, quo unum extremum existit, alterum existat; Et ideo nequit esse ... subiecti ...

2. ... dicitur: An ad veritatem propositionis cuius libet disparatae necessarium decretum actuale existens in Deo, quo Deus conditionare ex ... debet velit, quod si unum extremum esset, aliud esset. Affirmat ... supra N. 2 ... Assero non esse necessarium tale decretum ad veritatem talium propositionum. Probatur nam veritas harum propositionum ... sive ad decretum, sive non ad ..., sive ad decretum, sive non ad, ad huc verum est, quod si Petrus curreret, Paulus legeret ... ad ... asseruit decretum ... ut ... propositio aliqua ... et ... enunciatum subiecti ... sed talis propositio inutilis est ad veritatem propositionis ... decretum illud necessarium non est. 2°. decretum liberum actuale existens in Deo deberet habere ... ; ... tene tallimur ... non daret, et nec decretum liberum actuale existens. Maiorem probavi ... de voluntate ... decretum liberum non ... physice, sed sufficere moralem mutationem ... pluribus impugnavi loco citato. Talis quidem mutatio moralis debet supponere ... physicum ... , qui nequit esse ... ut ... ex ... ... talis mutationis moralis.

Cap. 3.

Cap. = 5.

~ Occurrit obiectionibus argumentis ~

Obiicit 1° quidem particula *si* semper significat connexio=nem aliquam inter antecedens, et consequens, et tales propositiones sunt inefficaces. Respondeo: enunciat connexionem inter duas disparatas, ant particula *si* sumpta pro *cum*; aut accipitur impropriè, et talis particula sumpta propriè semper enunciat connexionem inter duo. Respondeo negando quod ut probavi de particula *si*. Nam equivalet particulae *quando* in suo proprio, et tunc ad veritatem propositionis non requiritur connexio inter duo, sed sola coexistentia, aut concomitantia earum temporis divina.

Obiicies 2° cognitionem hanc veritatem inutilem, et impudentem, et de credendum est; quia nullum effectum de providentia inducere valet cognitio talis veritatis, et inutilis. Et imprudens esset homo, qui cognoscere vellet, an eam quo loco resideret, vel in ipso vigilaret, et tunc de cognitione eius dei impru=dens est. Respondeo negando. Ad probationem eius inducere=ret cognitionem illius veritatis ad aliquem de providen=tia effectum, adhuc illius cognitionem narro concedendam et in deo, quia dignum latere veritas aliqua, quae manifeste sit est; ita eius dd: admittunt; deus reperire plures veritates dei pertinentes ad alios mundos possibiles quae non inducunt ullam possibilitatem ad istius mundi gubernationem et

et tn. cary cognit. inutilis. Sic deg cognoscibili-
meram ee impole; cum tn. hec cognit. ad dig-
videntur naria n. s.; quoad 2 gm. in deo talis
cognit. imprudens tn. ee ideo eamdg rog., quic-
quid ; dari in hoib. imprudens ee; nam arguit
appetitus sciendi cognit. inutile e.

Obiicies 3. quones idit. e disparat
cu veritas enunciat, ff inde se her illg ponere,
ac si n ponered; sed idit. allatu nil manet,
quod a deo cognoscat, & exposito tali idit. nil ma-
net, q à deo cognoscat. Alin pr allatu idit. s. re-
manent orat. imperfecte v.g. Turca dormiret
Pontifex vigilaret, in qua nulla veritas enunciat.
Dist. maj. Ac si n ponered attenta verit.
obvia. secd maj. attenta verit. formali nego maj.
Fateor nil iducere ad actua veri lectiong
magistri, q lectio magistri nullo pacto idu-
cit, aut iuvat ut fiat actua veri; ai ff n enun-
ciat actua veri [illegible]; sed ulterius actuy dari,
legit magister; unde attenta enunciat. formali n se
her disparata idit. sed iuvat ad veritatem

Obiicies 4. quones idit. solummodo
e ab deo enunciat sub idit. quod hij sub
eadg idit. heri verig a aut falsig ff nequit deg
determinate cognoscere verig. Ans e manifestus, nam
sub idit. lectioni magistri, actuy di, si n actuy
ee pot. q. 1. idg argum formari posse in

idi.

conditionis contingenter ... si vocaveris ...

convertet: Unde si in his locis non tenet argum.

ita nec in aliis. ... neg. cons.; nam licet

neg cognoscam unum veritatem ... in medio cum

altera adhuc afferret ... alteram veritatem ...

nam supposita conditione nequit utrumque conditionatis

extremi enuntiationem deficere, aut utrumque esse, sed

uno stante extremum manere debet.

... Obiicies ... casu; quo haec propositio

... : si ... et ... Paulus leget; et ea

apponatur ut maior in syllo.; si inde addatur ut mino-

rem haec propositio; sed ... est homo. ... Paulus leget

posset inferri consequentia ... ex ante vero. ...

... Veritas talis propositionis ... illatum ... poterit

esse ferme de Paulo non existente. ... argum.

concludere casu quo Pauli lectio ... penderet ab

hac conditione ... est homo, et tunc conseq. ... inferret, ...

nam si sola ... conditio requirit ..., ... aliis

... deberet esse enunciatum sub tali conditione ...

... maior propositio Nequit esse vera, nisi ... conditionis

afferant omnia, quae requirunt, ut Paulus legat.

Unde si omnes conditiones purificent in minori, recte

fit illatum ... et conseq. est ...

... Obiicies 6° ... conditionis ...

portionarum differunt a ... conditionis disparium

...

& hę vę n̄ ∬ i Ariȝ ē certę. Pr cōi impp=
disparantȝ variȝ in c, ucc afferant expⁱ ōditioniȝ, q̄ę
requirunt ad enunciaⁿ sub ōdit^e. ∬ vero n̄ ∬
Ariȝ Pr in pp^o quanȝ ōdit= ōducit, affe=
runt expⁱ= ōditionȝ oīa, q̄ę requirunt
ad enunciaⁿȝ sub ōdit^e. & si id requireret ad
ppⁱ ȝ disparanȝ n̄ daret diversitas. ∬ ezȝ si
in eo ōveniant ppⁱ ∫ ōditionaȝ disparatȝ, et ōditi=
nate hent ōnexionȝ aliqm; valde indiffe=
runt; nam in ōditionati, cuiȝ ōdit= ōducit, affert
enunciaⁿȝ ōiunctȝ cum ōdit^e= ōducente. in ppⁱ
ōditionanȝ disparanȝ affert enunciaⁿȝ ōiunctam
cum ōdit= n̄ ōducente.

= Obiicies ȝ= Si assignarent ppⁱ ōdi=
tionales disparatȝ, vere n̄ ∬ coexistentiȝ enun=
ciati cum ōdit= inferret duas inveniri ōⁱᵃdic=
torias ∬ veras ezȝ sub eodem tempore, et loco;
hoc dm n̄ ē, & neq id ē ∞ quo infert. Maior
Pr hę ∬ ōⁱᵃdictoriȝ: si Pȝ tali die Iranaȝ cur=
rere, Ioannes eadȝ die ingrederet religioȝ:
si Pȝ tali die Iranaȝ currere; n̄ Ioanneȝ eadȝ
die ingrederet Religionȝ. Inhisȝ ∬ ariȝ, q̄ affirmat in
unā, negat in altera, ōⁱᵃ in 1ᵒ= ōo enunciat, Ioannȝ
ingressum Religionȝ, et hoc in altera negat. Propterea=
particula si n̄ signat ōnexionȝ aliqm n̄ eoȝ, utarum ipsam pro=
nat negat= ad servandȝ ōⁱᵃdictȝ, ucȝ explicat ∬= cu equivalent

quo Paulus die granariis curreret, Joannes eadem die ingrederetur Religionem. cui haec opponitur: quando Paulus tali die granariis curreret, non Joannes eadem die ingrederetur Religionem: hanc propositionem esse veram primi, nam infinitis dantur collectiones circumstantiarum, quae granariis possunt occurrere, ut Joannes ingrediatur Religionem, et aliis infinitis, in quibus non ingrediatur Religionem. Propositiones esse contradictorias, et non esse veras; si sermo sit de ingressu, aut non ingressu Religionis in aliquâ determinatâ serie circumstantiarum.

Disputatio 7.a

An scientia conditionata respiciat veritates conditionatas à Deo absolute liberas.

Caput 1.um

Veritates resolutio statuitur

Postquam manifestavimus extensionem scientiae conditionatae ad veritates conditionatas creatas non extrahit re interrogare, an etiam Deus per eandem scientiam attingat veritates conditionatas contingentes ex sua decreta libera. haec decreta possunt esse in duplici differentia: alia, quorum conditio pendet à solâ Dei voluntate: alia, quorum conditio pendet etiam à voluntate creatâ exemplo

ne=

veritatem afferentem ut conditio aliquid pendens a libera Dei voluntate: si hoc conditione Deus crearet alium mundum, non crearet Angelos; si decreuisset non assumere carnem, non crearet tales homines. Exempla veritatum pendentium a conditione quae pendet ex voluntate creata haec sunt: si Adam non committeret peccatum originale, Deus transfunderet iustitiam originalem in suos posteros. Si Angeli non lapsi fuissent, Deus non permitteret originale.

1a sententia negat, Deum cognoscere has veritates: itaque Doctores negantes scientiam conditionatam, quos retuli disp. 1a ex 131, quia admittunt [illegible] certam veritatem creatam conditionatae futuritionis, eam negant. Alvares lib. 2 responsione c. 2 § 2 et § impugnans Zumel et alij. 2a sententia affirmat. ita Fonseca metaph. lib. 6 c. 2 q. 4 et § 6 ad 4. Suares opusc. 2 de scientia lib. 2 c. 6 ad 4 et c. 8 et n. 6. Zumel hic de hoc prolegomeno 2o ar. 13 disp. 8a et c. 6a. Vasquez disp. 67 n. 23. Arrubal disp. 46 c. 9. Ribadeneira in opusc. de scientia sect. 120 et 247. Machin disp. 34 s. 2a § 1. Tasol ar. 13 dub. 13. Montoya de scientia disp. 76. Albertinus tom. 1o q. 4. Theol. fic. ex 4 principio dub. 2 n. 20. Flam. relect. 3 c. 2 § 1. Aliis tex

1 =

Dico 3.o (...)

Ad 1.m Scientia divina respicit obiecta quas Deus habiturus erat; si poneret talia decreta, sive decreta pendeant a divina voluntate, sive ex a voluntate creata. Et ad 2.m Deus hic perfectissime scit, quia respicit non veritatem obiectivam, sed quid vellet divina voluntas sub qualibet decreti et veritas obiectiva scibilis, quae a Deo cognoscitur. Maior est certa ex [illegible] dictis difficultas reducitur ad gradum minoris, quoties aliquid est scibile ut verum, potest enunciari ut tale, et quia sic potest enunciari vere, quod est sic; nam verum est illud esse sic; sed omnis propositio enuncians quid decerneret divina voluntas sive sub hipotesi pendente a sola divina voluntate sive sub hipotesi pendente ex a voluntate creata est vera, aut falsa; et cognoscibilis a Deo. Maior [illegible] posito decreto [illegible] Deus decerneret id facere, vel non decerneret. unum, n, ex [illegible] duobus extremis necessario ponendum est, et talis propositio habet veritatem, aut falsitatem.

Dices [illegible] scientia [illegible] [illegible]

nam enuncians illud, ubi illud non datur [illegible] est [illegible] aliquid dat illud [illegible] contingens inter decretum [illegible] fieret, et [illegible], quod illud [illegible] ad verum partem [illegible] maior [illegible] ex dictis [illegible] 2.o 2 [illegible] nullo

[illegible]

Mat. daret, et tunc eius reperit veritas, nam par-
cla si equivalet parenth. quando suffic. ad veritatem
ex dicta de praedem.

Dices 2.° ea quae sunt esse vera, aut
falsa, non tamen determinate vera, aut determinate falsa. Ergo est
fundamentum convincens ea quae sunt esse vera, aut falsa, convin-
cit esse determinate vera, aut determinate falsa, nam si idem
est verum, aut falsum ex eo dictum, de quo loquimur quod est, aut
non est, ita ex dictum, de quo loquimur quod est ipse determinate
aut non est determinate, et fundamentum convincens ea quae sunt esse
vera, aut falsa convincit esse determinate vera, aut determinate
falsa. Unde ad hoc ut verificetur haec quod determinate
tale decretum, sufficit, quod si purificaret conditionem
re ipsa poneret decretum dictum, et quod enuncians
tale debet habere determinatam veritatem, aut falsitatem.

Dices 3.° cum Alvares conditionales
esse non esse determinate vera, aut falsa, quia nec habent
determinatam veritatem, aut falsitatem in voluntate divina cum
ita non adsit. Nec ipse, quia nullum habent esse,
aut non esse determinate. Et Resolutio frivola est; nam
etsi in voluntate divina attenta eius libertate non adsit
decreta, quae determinate habet in ea hypothesi, non habent
determinatam, quod est prius omnino indifferens: adhuc vult et
affirmare, quod si purificaret conditionem deus decerneret, habet
decerneret, et quod enuncians deus decernit aliquid
esse determinate verum, aut determinate falsum. Pro certo si decretum fieret

ce-

Casu quo purificaret conditionem Deus cognosceret, quid ipse reipsa decerneret, et si non daret decretum, quia non purificaret conditionem deus posset cognoscere quid ipse decerneret; si purificaret conditionem quia invenit determinationem sufficientem ex parte decreti habendi, quae reddit cognitionem, ut invenit in aliis futuris contingentibus conditionatis.

Dicas forsan cum Molina ar. 13 disp. 17. hoc discrimen inveniri inter voluntatem creatam et divinam, cur in illa potuit deus reperire futurum contingentia conditionata, non in divina, quia sicut ut deus cognoscat futura contingentia non sufficit comprehensio voluntatis, sed requiritur eminentissima comprehensio, quae infinito excessu superat perfectionem objecti cogniti, cum autem non detur talis excessus in divina cognitione respectu voluntatis divinae, ideo Deus non posset talia decreta reperire.

Contra est 1o in superioribus declaravi quo pacto intelligendus sit Molina in tali modo loquendi; vocat supercomprehensionem cognitionem divinam reperientem futurum contingentia creata in se, quia sufficit intelligimus comprehensionem non cognitionis futuris contingentibus ut futuris. Contra quia deus per scientiam objectivam attingit futurum contingentem, ideo eius cognitio dicitur supercomprehensio, quia deus

tra

sua cognit. negrat non so ea, que presentia ad comprensionem, et etiam que per se variari ...; aut hoc idem attingat in cognit. diuina non deg volunt. et deg sup comprendere sug volunt. Ut in decreto dio libero ex probabilioris sententia dus afferunt vlt perfectio diuina in creata, et mutabilitas ex ... Unde et attento 1° cognit. diuin. superat infinite extremum decreti dij, ceterum attenta mutabilitate et trad. extra ad dom creans illam superat infinite extremu; ergo non est cur diua cognit. non attingat veritatem suorum decretorum.

... 2 = L agnoscit Molina veritatem in ijs ... L non agnoscit; hoc 2 affirmare nequit, cum eadem ratione, que conuincit veritatem in futuris contingentibus creatis conuincat veritatem in decretis dij, que eunt. Si 1 asserit, ergo admitit cognitionem dig imperfectam, siquidem diuam cognitionem aliqua veritas latere.

... 3 = ex eo patet, quod intelligens inveniri in Deo, cognitionem summe perfectam, intelligitis in deo sufficiens vim cognoscendi, que esse, inde dat vis cognoscitiua et in deo dat sufficiens vis cognoscitiua decretorum, que eunt. Maior probatur ... in deo ... cognitionem summe perfectam, affirmare debet non posse reperiri veritatem aliquam ... quam non ...

Et ex ipso Deus affirare, Deus habere sufficientem cognitionem decretorum, quae eorum.

Cap. 2.

Ulterius probatur ..., et illa extendit

... impossibile cum veritate affirmare; Deum cognoscere veritatem creatam conditionatam futuram, et sic asserere Deum non cognoscere decreta, quae eorum, et Deus cognoscit hoc. ... assigno hanc veritatem: si vocarem ... tali vocatione Petrus converteretur. Conseq., quod Deus cognoscat hanc veritatem, cognoscit hanc: si haberem decretum conferendi vocationem talem Petro; haberem decretum, quo conferrem conversionem Petri, et impossibile asserere Deum cognoscere unam veritatem conditionatam futuram, et non alteram.

... si probatur ... decreta diuina numquam existunt extendo ... ad decreta, quae actualiter existunt. Assero, Deum in aliquo priori signo antequam cognoscat sua decreta ut actualiter existentia cognoscit illa ut futura conditionata sub conditionibus. Hanc ... sic explico. Cognitio diuina ut tendit ad futuritionem conditionatam alicuius obiecti reperitur; quia cognitio diuina tendit ad futuritionem alterius

Sed

Sui existentiæ eiusdem obi, in quo dum odinomay ide
potest esse sine ob. requisitione. In hoc sic assero, dari
prius cognoscere decreta existentiæ necessariæ
se futurum: ita Monroye, et alii recentiores.

Probatur 1° inter duos status supe
rioritatis ordinis, et alterius talis incedit prioritatis
ordo, ut ex uno bene valeat abstracti alio ad di
stinctam, ut est ... Deus antequam videat decre
tum adæquatum existentiæ, illa videt, quam esset,
si purificaretur odit. Utor his tris, nam utum
bavi ... dicta decreta non habent futuriris cogniti,
et statu... Deus de facto huius decreti in
carnandi ... peccato originali, bene valet: ver
bum assumpsit carnem permisso peccato originali,
et si Deus permitteret peccatum originale, assumeret
carnem, non est ... si Deus permitteret peccatum ori
ginale, assumeret carnem, et permissum est
peccatum originale, et assumet carnem. Et Deus
cognoscit decreta adæquata existentiæ in aliquo
signo priori, in quo verum est, quod si poneret odit
poneret decretum, quia ad hanc cognitionem tendam per
venit a cognitione eiusdem decreti ut existentis pri
ori, ex ... qui ... prioritatem, et independentiam
futuritionis ... adæquatam ... caritatis ... futuritionis
actus eiusdem adæquati ... prioris in substituendi ... inde

cre-

creti dicis, quod est si ponerent conditionate et idem decreti ut actualiter existenti. Cognoscit Deus sua decreta in aliquo priori, quam existant, quin ad hoc pendeat a cognitione eorundem decretorum ut actualiter existentium. Ergo hoc priore scientia conditionata obiecti conditionati creati, scientia visionis eiusdem obiecti existentis; et scientia conditionata decreti divini, quod est prior est scientia divina cognoscente idem decretum ut existens; per consequentiam ex parte obiecti nullum ostendi potest discrimen.

Probatur 2.º Per talem cognitionem, qua Deus reperit decreta divina possibile, quam essent, non scit Deus an de facto extitura sint, seu existant talia decreta, cum possit stare cum ob[...] sine. 2.º Item per eam scientiam non solum reperit Deus hanc veritatem possum habere decretum, sed ulterius habere decretum ab aeterno, si conditione purificaretur, et denique cognoscit decreta extitura, si purificaretur conditione, et si Deus posset habere in tempore decretum, neque cognoscendi ex parte obiecti non est diversitas, et in tali hypotesi cognitione decreti, quod est, si purificaretur conditione, non pendet a cognitione decreti actualiter existentis; ita nec modo.

Probatur 3.º Sequeretur, quod Deus dolor est de trina via, aut [...] in quolibet priori, in quo habet esse sub aliquo speciali

statum

stam, dummodo non sit talis veritas inseparabilis cum existentia rei; id est hoc tantum: si permitteret peccatum originale, Verbum Dei assumeret carnem, est veritas dubia ante existentiam decreti essentialiter decernentis incarnationem Verbi. Praeterea talis veritas non est inseparabilis cum existentia decreti, et in eo priori est delirare via aurea. Minor probatur: decretum Dei, si purificaret conditionaliter non excludit existentiam eiusdem decreti in sequenti signo, et decretum quod Deus si purificaret conditionaliter in suo priori signo cognosceret a Deo, ut habeat determinatam veritatem. Quod vero et si ab aeterno detur hoc decretum decretum incarnationis non posset esse sumptum occasione expectati originalis: decretum incarnationis de facto datum praeviso peccato originali, adhuc distinguimus in Deo duplicem cognitionem, aliam simplicis intelligentiae, qua Deus cognoscit, se posse fieri tale decretum; aliam scientiae visionis, qua Deus videt decretum in existentia; et idem poteris dicere de hac veritate: si permitterem peccatum originale, decernerem Verbi incarnationem, cuius cognitio praecederet cognitionem eiusdem decreti ut adhuc in existentia.

Tandem eadem certum existendo non solum ad veritatem dubiam, quarum conditionale est contingens, sed etiam ad veritatem, quarum conditionale est necessaria, ut si ego essem omnipotens, decernerem mundi creationem. Oppositum tenet Dominus Dalevius in opusculo quaestione 2 articulo 6 folio 249. [illegible] rationibus suppositionis. 2o quando quoniam conditionale est necessaria

s ab æterno præsens, et conditionate purificatam ve=
rificetur. Argumentum secundo eorum. Enuntiant conditionate
adhuc alio modo intelligendi possumus in ipsis veri=
tatibus obiectivis diversa signa distinguere, quod
antequam cognoscatur existentia actualis conditionis cum
veritate. Enuntiata sub illa possumus cognos=
cere eo existentia subditur: Eo modo quo idem
contingit in conditionibus ab æterno existentibus, ut si
permittere peccatum originale, decernere Verbi Dei
incarnationem. Caput = 3

Satisfacit obiectionibus

Obiicit 1.° Alvarez ad cognoscendum
decreta divina, quæ Deus non dat sufficientia, nec
ex parte divinæ cognitionis, nec ex parte obiecti cogniti,
quod non ab æterno a Deo talia decreta, an etiam
quoad 1.um 3.um Deus divinam cognitionem comprendit divinam voluntatem
eo modo, quo finitæ est; cum eo priori signo, ante=
quam se determinat actualiter, non dat vim voluntati divinæ
infallibilitatem decreti, quod etc.; Quod non dat sufficien=
tia ex parte divinæ cognitionis ad cognoscendum decretum
quod est. Nam ex parte voluntatis creatæ non
dat sufficientia, ut Deus cognoscat ponit actum, quia
non actus, quod nec vox comprehensionis divinæ voluntatis debet

sufficien

suffic. ex parte obiecti ad cognoscendum decretum, quod est li=
berum, in eo priori signo dato eiusmodi indif=
ferentia = Nam si asseris inveniri ex parte obiecti
sufficientem rationem, supponis id de quo dubitamus
scilicet, non ostendimus: an Deus in eo priori signo ha=
beat ex parte obiecti sufficiens fundamentum ad cogno=
scendum decretum quod est. Confirmatur, tum quia as=
severare, quod si daretur talis conditio Deus haberet tale de=
cretum, non est aliud quam asserere, quod Deus est voliturus de=
cretum in tali signo, et hoc non datur determinatio ex parte obiecti. id
ex parte obiecti, quod nos libenter admittimus, et non impug=
nat doctrinam traditam; Verbum Deus non cognoscit de=
cretumque liberum in voluntate divina, semper in actu
primo ex parte obiecti quo posito ad asserendum. nos non asserimus
Deum cognoscere talia decreta in se ipsis. Quoad
secundam confirmationem et eius impugnationem. Nos non supponimus
inveniri veritatem determinatam ex parte obiecti, sed illam probavimus
rationibus [illegible] diximus. difficultas non est; an in voluntate
divina semper in actu primo cognoscatur Deus decretum quod est,
sed an in [illegible] praesuppositis adsit sufficiens determi=
nativum ad proportionatam cognitionem Dei; et nos affirmavimus
cum communi tenemur. Ad primam fatemur non certum
asserere in eo signo priori; sed Deus re ipsa voliturus
est; sufficit tamen adesse veritatem determinatam ex parte obiecti, quia
asserere, quod si purificaretur talis conditio, Deus

De=

dei decernentis adductis veritatis enunciationis sub conditione, quam ipse suppositioni conditionatae, vel conditione et purificata conditione, aut patentia dei reipsa, ut hoc abstrahat decretum.

Obiicit 2° Navarrete tom. 1° controversia 56 § 5° scientia conditionata, quidquid respiceret, quid ipse vellet sub quibusvis circumstantiis, nullius utilitatis esset, nec ad dirigendum decretum aliquod, nec ad praedicandum veritatem absolutam, nec ad aliquid aliud. Ergo in deo non daretur. Est decretum liberum, quod abstrahit existens in deo, est adaequate liber, et ante hunc non est possibilis aliquis actus, sed scientia conditionata est libera, quia dat. Ergo. 1° omisso inutilitate talis scientiae ad eos fines assignatos, adhuc consistat in nostra conditione; nam deo concedi debet notitia omnium veritatum objectivarum. Ergo. 2° valde utile est deo hanc scientiam habere ad fines assignatos in 1° ratione. Etiamsi non posset deus plures veritates creaturarum conditionatarum cognoscere, nisi cognosceret decreta, quae cum nam ab illis pendent.

Ad 2 respondetur Navarrete totum erat in impugnatione, sed non in examinanda vi sui argumenti. Decretum quod est adaequate liber fatetur; at scientia conditionata libera est, non fatetur est ex parte scientis; sed ex parte obiecti sciti; nam attingit obiectum contingens.

Pater Molina hic art. 13 disp. 1 et 58 impugnat nostra decreta divina, quae cum, quae ...

talis scientia everteret dictum liberum, eiusque fundamentum=
sponeam sessione ... oportet declarare, an scientia con=
ditionata decretorum divinorum, quae esset dispositione eundem
libertatis exercitio. Assero omnino stare dictum liber=
tatis exercitium cum scientia conditionata subiecti=
Probatur 1o a priori volitio liberi, quae de facto
datur in Deo, non pendet a conditionata scientia tamquam
de volitionis obiecto volitio; quia Deus decrevit incar=
nationem permisso peccato originali, non dirigit a scientia,
qua Deus in anti signo novit quod si permitteret peccatum
decerneret incarnationem. Et talis volitio non dirigitur a
tali cognitione ut praesupponente obiectum, nec volitio dicta li=
bera illa quae requirit ad tale directum, nec ad
hoc supponat obiectum maioris conformitatis cum eo quod
tale decretum, quare non est vi affirmare in aliquo
sensu: id est Deus se determinavit ad hoc decernendum, quod
praecognovit decretum, quod [illegible], si purificaret volitionem; imo
vix est affirmare, Deum separare talia decreta,
quae continent, quod Deus se determinaverat ad eadem
in tali hypothesi, et talia decreta [illegible] conformis=
num ut dicta scientia illi attingentis, non ut scientia di=
rigentis, quia scientia decreti A nequit dirigere ad habendum
decretum a; nam implicat scientiam dirigere ad habendum
decretum, quod supponit iam habitum cum dictis [illegible] scientia
conditionata unius decreti sub conditione posse dirigere ad habendum

non de=

diversis decretis. Et sic argumentum hic si hec vis
nil decretorum, quae actualiter existunt in Deo; sed
ex nil decretorum, quorum conditionatum purificatis, neque
Deus multo pacto ad illud tenendum penderet a scientia con-
ditionata cujusdam decreti. Ad scientiam visionis repugnet
decretis actualiter existentis in Deo non impedire ejus libertatem,
quia illud supponit ut datum, et scientia conditionata praesup-
ponens decretum ut datum non everteret libertatem talis decre-
ti. Et sic una scientia [illegible] libertatem, ita et altera.

Dices 2°. Christus Dominus ad instantiam

suae scientiae per scientiam creatam supernaturalem visionis
[illegible] quae contingit voluntas eius, et quae non erat volita;
sed adhuc ea scientia non abstulit liberum a Christo Domino.
Ergo nec impedit libertatem divinam per ejus volitionem, quae
erat. Respondeo 1°. Nam priori iure impediret
libertatem scientia tempore ante voluntatem, ut patet in
Christo Domino, quam scientia non ante tempore; sed tamen
si illa non impedit libertatem, nec ista. Respondeo 2°.
facilius est impedire dominium finitum libertatis creatae
Christi, quam dominium infinitum Dei libertatis, et si
scientia decreti creati non impedit dominium fini-
ti, nec impediet dominium infinitum per scientiam decreti
increati. Respondeo 3°. Deus revelavit S. Petro negationem
Christi Domini et adhuc libere negavit Christum Dominum. Ergo cog-
nitio futuri peccati non impedit libertatem humanam,
nec impediet libertatem Dei.

Cas

Cap. 1.

Objectiones contra scientiam conditionatam

Objicies: si Deus haberet scientiam conditionatam decreti, quod esset, impediret ejus libertatem, et ita scientia admittenda non est. Antecedens probatur 1° ex scientia antecedente omnem actum liberum divinae voluntatis, et everteret divinam libertatem. 2° talis scientia esset absurda, quia dirigeret divinam voluntatem ad suam volitionem dandam, et talis actus directus esset necessarius, quod omnino repugnat ideo suppositione habere liberum actum, ad quem habendum dirigit quod cognitio certam ejusdem actus, et Deus non haberet liberum talem actum. 3° simpliciter necessarium est contra illam ex antecedenti simpliciter necessario, sed scientia condi=tionatam decreti quod esset, haberet rationem antecedentis simpliciter necessarii, ex quo per illam necessario inferretur de=creti scientia, et necessario fieret talis actus. 4° ille, qui certo cognoscit, non esse aliquid adipiscendum obtinendum, nequit illud affectare, et qui certo scit, se non habi=turum aliquam volitionem, nequit efficaciter se applicare ad haben=dum eam volitionem, et ultra manere ad habendam volitionem, quam cognoscit se obtenturum. Idem magis in Deo urget, qui nequit imprudenter operari, et ideo nequit habere volitionem [illegible], ita non [illegible] cognitione conditi=onata Dei habiturum tale decretum, adhuc Deus haberet ope=

operi=

oppositum decretum, quia id esset contra verba nostra; ergo

scientiam infallibilem redderet infallibilem. Aliqui attribuunt

SS. PP. Christi quod non Lucifer praecognoverit pro-

prium lapsum futurum, non promisisse non peccare, et idem

diceret in nostro casu.

Respondeo negando antecedens. Ad primam probationem

illa scientia non est Deo necessaria, sed partim libera

ex obiecto; quod respicit pactum, quo scientia visionis

qua Deus negat voluntate creaturae liberum, et propria decretum

libera ex obiecto. Unde constat ad probationem. Illa praescientia non antecederet

omnem actum liberum, cum illum supponeret ut obiectum, et si non praesuppo-

neret decretum actualiter existens. Ad 2 negando antecedens, ut constat

ex dictis contra. Ad 3 negando minorem: scientia conditionata non est

simpliciter necessaria, ex quo illa necessaria infertur ut consequens exi-

stentia decreti cogniti, potius est contingens talis illa: quia assen-

supposita conditione, nam supponit ut obiectum determinationem Dei voluntariam: id

declaratur exemplo conditionatae scientiae de actu liberi creati vo-

luntarie. Ad 4 tunc creatura intellectualis physice posset

habere actum efficacem oppositum, ad quod sufficit negare talem

actum usque. Sed quicquid sit de dominio creaturae, Deus debet

summum dominium summe perfectum, et infinitum; ergo si certo sci-

ret, se non habiturum aliquem actum, posset se applicare ad habendum talem

actum. Ad id, quod addit, etc. Si Deus vellet efficere

oppositum operationem stante scientia conditionata unius operationis absolute

de-

dubio hunc volitionem, quae est contra dictamen scientiae; et quia redderet fallibilem dictam scientiam; quare si Deus voluntas libera opposita operatione ab aeterno praecognovisset conditionate ipsam voluntatem habituram, libere sub tali conditione. Hanc solutionem tradunt omnes Theologi contra argumentum scientiae visionis contra Deum futurum. Ex eo enim quod Deus cognosceret se habiturum tale decretum: si daret talem conditionem, non falsificaret dictam scientiam, et si posset habere potentiam ad oppositam volitionem. Ad secundum S. Augustinus lib. 11 de Genesi ad literam c. 17, et 23; et de correptione et gratia c. 23. S. Anselmus de casu diaboli c. 21 Magister, et scholastici cum eo in 2 dist. 4 supponunt malos Angelos praevidisse suum lapsum, cum quo praescientia debent ea supponere, eos libere peccavisse, ac inde potuisse non peccare.

Disputatio 8

An scientia conditionata utilis ad suavitatem, et efficaciam divinae providentiae.

Caput 1

Quid sentiant D. Thomistae, et alii plures.

Alvarez de auxiliis disp. 7 n. 29, et 32 docet scientiam conditionatam non esse utilem ad concordiam libertatis creatae cum efficacia divinae providentiae; 1. ex ingenio. Idem respondet lib. 1 resp. c. 1 n. 47. Navarrete de auxiliis controv.

Alvo ad = 3.1 inquit scientiam hanc evertere liberum.
Navarius hic ar = 13 provo 1 = in 8 = ce ait aliquid
fund = et utilit aliquam fuisse excogitatum scientiam.
Gonzales dp 75 inquit suppositam scientiam mediam medium
idoneum occurrendi ad adversarios liberos bonum ut eum
Libero arbitrio assignari non potest deus voluntarie. Verdu
in relect = Alvo = scientia media docet 1 = ipsam
evertere liberum. 2.o hanc scientiam facere deum pendentem
ab arbitrio nostro, quod non est scientia dei, quia non tantum
pendens est a re, sed etiam ab arbitrio nostro. 3.o
variabilis esse scientia media. 4.o scientiam mediam des=
truere praesentiam infallibilem. Lumel tom = 1 = varium
dp = ait esse valde difficile conciliare praedefinitionem dei
abra, et efficacem cum libertate creata, si haec cognit=
certa, et infallibilis futuri conditionati non admittitur; et
e converso. Illa admissa, et recte explanata facilius
dissolvi argumenta opposita. et fol = 245 ad 8 cognit=
futurorum conditionatorum maxime iuvat ad explicandam
libertatem creatam. Ides Ar. 1 = q = q = 14 ar = 1 = d
unica ce = 3 = inquit non est tutum in fide docere liberum
arbitrium nostri non posse conciliari cum efficacia divinae providentiae,
et predestinationis, nisi per hanc scientiam mediam. ~~Alva~~ Calvera
tom = 1 = in 3 p = q = 3 ad 13 ait scientiam mediam
auferre a deo perfectam providentiam, et tom = 2 = q = 11 ar = 1 =
dp 10 n = 3 = inquit cognitionem futurorum contingentium conditionatorum

4

ß tinet ad p̄fectam evidentiam, et prudentiam volitionis.

Accedat Sanctae Curiae Salmanticensis, in quo ardor impugnandi scientiam mediam exercuit magis, per in Articulo Dominicanis. Art 3° dis. 1a dub. 1° ait scientiam mediam non esse necessariam ut Deus esset praedefinitor actionum liberarum; imo admissa scientia media nequit Deus praedefinire tales actiones salva libertate creatam eiusmodi eodem dub. 2° § 4° idem repetit. dis. 12 dub. 2 § 1° ait Auferre a Deo vim et causalitatem gratiae eodem 3° si ea admittatur, Deus stare nequit praemotionis; eodem § si recedat scientia media Deus recurrere ad actus nostros quos et ignorantia modo.

Hi Auctores passim in suis scriptis inseruerunt, quod praefatis scientiam mediam novis conciliationis viis audacter ingressi fuerint; id quod docuisse Molinam et Fonsecam asserentes ipsos fuisse primos inventores huius concordiae, ut Navarretum, Cabrera, Verde, Lorrales, et alios; quod ego Rei [illegible] nostros dd. id non docuisse; sed solum tales concordias efficacis divinae voluntatis, cum nostri arbitrio liberis per scientiam conditionatam fuisse a SS. PP. doctis, et veteribus traditam.

Non fuit ex professo examinata, nam antiqui Theologi et SS. PP. ... insistentes in impugnatione haereticorum liberum arbitrium, et Ostendentes Creaturas rationales eorum negantes ... servitium addictus, ... per hac concordia ex professo non disputarunt, nec ... quaestionem haereticis, sed cum religiosissimis viris docentibus, nos liberos esse, sed praedestinatos otio annexerunt

ing

Attamen [illegible] Adversarii ex [illegible] Doctrinam [illegible]
[illegible] expugnare. [illegible] Assero [illegible] posse adversarios [illegible]
[illegible] ostendere ante annum [illegible] 80 disputatum ex professo de hac
ma. [illegible] Adversarios, [illegible] inveneri [illegible] videiam [illegible]
factam [illegible] per [illegible] antiquissimus et non [illegible], secundis
et non [illegible]. Desiderare responsionem, et videte, [illegible] hoc opere
antiquitatis [illegible] non [illegible], et non mediam [illegible] profes[illegible]
[illegible] de [illegible] introductam, [illegible] a [illegible] medio. [illegible]
Auditores [illegible], [illegible] secundum hanc [illegible] [illegible];
[illegible] et [illegible] adhuc [illegible]
[illegible] sitend, et relinquunt [illegible]. [illegible] Adversarij [illegible]
mirari [illegible] asseruisse, [illegible] hoc ex professo [illegible]
[illegible] ab ipsis inceperit. Audiamus [illegible]. [illegible]
[illegible] sic loquentis [illegible] mihi [illegible]
[illegible] nec ab ullo hactenus satis diligenter [illegible]
[illegible] expedita. Caeterum [illegible] ad [illegible]
de eadem ma. nihil scriptum reperi in S. Thoma, [illegible]
[illegible] in aliis [illegible] DD. nil hactenus [illegible]
[illegible] reprehendendi, eo [illegible] DD [illegible]
[illegible] ex professo hanc non [illegible]

Casus

Quam [illegible] difficultatem tradit [illegible]

Dico [illegible] ad videndum
[illegible] assatig ante [illegible] cum [illegible]
[illegible] realis, [illegible] negando, [illegible] videndum
[illegible] hanc, [illegible] dari verum antiquitatem [illegible] ex [illegible]
[illegible] inveniri [illegible]. [illegible] Dico [illegible]
[illegible], et [illegible] ad [illegible] libere [illegible]
[illegible] videnus [illegible] negandi [illegible]
[illegible] Arguo; [illegible] ex [illegible] examinaro

erat calumnij defendens pertinens ad diversas mas de evidenti predestinat. sive efficaci decreto, decretum divinum alte, et efficaci tr. verum liberi iradeste effectivi in diaquidentia, ex predestinat. et inne efficaciam, et vel ingenium voluntatis creatam expeditis, eriendrienis et teneris ciris, que alte, et simpliciter antecedum, quod id nequire, nec a nobis explicari; quin procedat scientia determinatis illa (?) utilis, et narrare est ad considerandus ... libertati sum volito dura effica. Minor probatur volitio divina efficax determinat altera scientia media dirigente, ...

dels effica, et deltam decerna, quod deus voluit producere adeum determinatis, h. deus manebit exposito frustrationi; si deus liberi ni produces adeas determinatis, et sine tali sua nequit vitari usus liber eum divina volitio efficaci, ang. probatur nequit intelligi divina volitio efficax, nisi infallib. inferat effectum, sed si infallibiliter inferat secluso sua determinationis remanet determ. liberum, quod determ. ni fieri liber. Minor probatur tunc divina volitio ... aliquid non ... determinatio, determ. inferens deline determ., et non manere voluntatis indiferens in producto determinatis, h. si afferis voluntas manere liberum cum ea volitio efficaci, ... stare cum illa ... voluntatis creatam ... omne ... posita effica; et frustrabilis manere divina volitio effica. id explicari ut quod ... deus ...

Probatur 2.° secundo in aux. effica. Ad hoc ut deus predestinans et intendat efficaciter illi ... , debet impendere media proportionata suj intentioni efficaci ut infallibilia, et efficacia, sed ... media nequeunt ea efficaci ... effectus liberis, nisi ... sua ... et scientia

2 di

conditionatam variae ad efficacia auxilii. Maior est certa in omni sententia; et ideo adversarij utuntur promotione physica. Minor probatur, si tale medium habet efficaciam ex sua natura physica, si illam habet ab aliquo extrinseco ut titulo, si efficaciam habeat ex sua intrinseca natura everti libertatem; et patet quod promotione physica, si quae eam efficaciam antecedenter habent, et quae participat a scientia media ut titulo extrinseco dicta est de auxilio disputatione 8ª. Tandem si dicas, media relinquere in suis causis aequalibus omnino libertatem absque aliqua infallibilitate connexionis efficaciae intentionis finis cum medio relinquentis effectus sub omnimoda contingentia. Unde non erit medium praedeterminationis; de quo docet S. Augustinus de bono perseverantiae c. 14, quo certissime liberat, quicumque liberat.

Deus est summe perfectus provisor, et moderator creaturarum rationalium. Ergo debet procedere scientia conditionata dirigens decreta voluntatis; antecedens est certum. Probatur consequentia. Nequit Deus ut prudens provisor summe perfectus regere creaturas rationales per decreta praedeterminata, nisi dirigatur scientia conditionata; ergo illa dirigitur, antecedens probatur: ad perfectum, et prudentem provisorem spectat, supposita intentione alicuius finis perpendere, et considerare media aptiora, quo assequatur talem finem attentis omnibus mediis, quibus possit assequi finis; sed id Deus habet per scientiam conditionatam, ergo sine illa nequit Deus exercere munus prudentis provisoris. Maior probatur exemplo

quia

quę servant hoēs prudentes. et circumspecti in gerendis negotijs maioris momenti. hi magna curā expendunt, et investigant media, quę probabilius ducunt ad assecutionem finis intenti. Propterea tales hoēs non sisterent in probabilitate, et maiori assecutionis finis, si possent certo cognoscere et in particulari, quę media caderent re ipsa efficacia.

Cum deus sit perfectissimus, et prudentissimus provisor, et habeat infallibile intentionem assecutionis effectus, necesse est in ipso distinctam scientiam, a quâ certo dirigatur et ante tales intentiones, per quam sciat media, quę re ipsa habitura essent, si conferantur tali hoī in talibus circumstantijs; sed hęc est scientia conditionata, ergo nequit deus intelligi ut summe perfectus provisor absque tali scientia. Minor probatur non sufficit scientia politica assecutionis, nam hęc relinquit assecutionem omnino ex parte contingentem, nam non dirigit ad tribuendum media; ut cum deo cognoscat ut possit assequi finem. Itaque ad hoc non iuvat scientia cognoscens assecutionem ut absolute futuram, nam hęc supponit finem iam adeptum, ergo sola scientia conditionata est, quę ad id iuvat.

Cap. 3

Argumentis aliquorum Adversariorum satisfacit

Dissentit P. Navarrete. Adversarij attribuunt liberum hoīs arbitrium abstractum a prędeterminatione physicâ

physicê, et dominium liberi arbitrii abstrahi ad origine omnis perfectionis. Unde fit, quod homo maneat liber absque divino concursu, et homini non concedimus liberum arbitrium proprium creaturae rationalis. Confirmatur: Deus causat, et servat liberum hominis arbitrium, et illius operare faciendum ponitur in independentia Dei, quam in libertatis arbitrii. 2º scientia media non est perfectè libera et ab illa non oritur actus creatus perfectam libertatem. 8º si scientia media connaturalis ad divinam providentiam, illius infallibilitas penderet à causa libera extra, et tamen Deus ex se non haberet providentiam infallibilem, sed ab aliquo extra emendicaret. Argumentum probatur: id, quod supponit illi antecedens est idem ac asserere, quod infallibilis providentia Dei indiget scientia media. Confirmatur: si Deus indigeret scientia media ad infallibilem providentiam connaturalem actus liberi sequeretur, quod quando Deus predefinit conferre auxilium efficax expectat eam scientiam, quae cognoscunt actus liberi in particulari in seipsis; ac proinde ex vi praedefinitionis, et auxilii efficacis non reperaret actus in particulari; sed incongruens, quod consequens dignum est in Molinae familia, nam dominium Dei expectantis quid eveniet in rebus creatis ut videat in particulari. Hoc argumentum fere ad verbum refert Cabrera. 2. Quod adversarius concedens decepti

quae=

quam confundit concursum cooperantis cum modo nec
et Act. nostri ab hac substrahunt Libertatem Creat. in
ab illo, nec oritur perfectionis Libertatis e decretis
praedeterminatis, sed potius origo eversionis Libertatis. Ad 3
confirmationem nego consequentiam ... ex decretis aeterni infero op-
positum contra vero, quod operatur Libera nullo modo re-
scindenda esse in maiori, nam deus perficit proprium
modum operandi cuiusque, non destruit. Ad 2 Adversarij sup-
ponunt nos Act. docere futuris conditionatis carere
a scientia media propositionis indicante cum ... non ideo
res est futura, quia cognoscitur; sed e contra ideo cognoscitur
quia futurum est. Unde non caret actus liber aliquo
praedicato a scientia media; sed solum contendimus, non ponere termi-
num libertatis Creaturae cum actibus divinis effectivis antecedentibus
ab illis distinctis scientiae mediae. Ad 3 etsi dicatur prae-
videntia infallibilis supponat scientiam mediam adhuc
non pendet ab aliquo extra; sed solum illud quod supponit,
quod nonnisi doctrinae S. Thomae affirmantis infallibilis
scientiae supponere infallibilitatem in scito. Sed imper-
fectionem non arguit in omnibus scientia, quod dicatur providentia supponat
ponat Creaturam dirigendam, sic imperfectionem non arguit
quod scientia praescientiae dirigens dicatur volitionis effectus cum actus liberos
supponat vim liberam conditionatam futuram. Haec dicitur a se, et
ex se providentia infallibilis; nam a se, et ex se habet actus effectus
volitionis; et actus suos proportionate dirigentis. Ad 4 confirmationem

illa

illa ut peculiaritatis improprij. De quo indiget sua media ut tali sed indigentia vita. S[ed] creaturae illae proprie indigentia

scia, ut a Deo praedefiniantur eius actus liberi, et in Deo caren-
ret scia media ut tali, ad hanc Deo est, nam scia media
ut talis importat complexum infinitae perfectionis scientiae, et obi
conditionati futuri. Item decretum Dei praedefiniens non ex-
spectat proprie scientiam; sed potius e converso, scia importans
expectat praedefinitionem. Praedefinit. enim actus liberi proprie
[illegible] supponit eius scientiam. Tandem adverto aliquid in per-
clari ut conditionate futuros scientia respicit hanc scientiam, et
ideo praedefinit. intelligentiam affective attingit actus in per-
clari; et non in [illegible]. Addo praedefinitionem non respicere actum
creatum liberum futurum vel conditionatum et si illum praesupponat
sed respicit actum ut absolute futurum.

Opponitur 2° Zumel: non est neque in fide credere
liberum actus arbitrij non posse conciliari cum praede-
stinatione nisi per scientiam conditionatam; nam de fide est, Deum
multa scire absque conditionato aliqua, et quia Deus absolute decrevit
eorum futuritionem. Ita enim conversio S. Pauli; et idem est
de actibus Christi D., et S. Virg. Respondeo hunc articulum fidei
fabricasse Zumel ex proprio cerebro, ut alios ex gratia illi,
in qua negat assumptum. Si intelligat de actibus liberis absolute
futuris, et cognoscere posse tales absque praedefiniri, quin prae-
dat cognitio conditionata ante praedefinitionem sub aliqua hipotesi. Illius
resolutio, si non conditionate fieret, tales conditionate lumen indicat, neque
impossibile praedefiniri aliquos actus liberos, quin praecognitio fuerit

nec

sub aliqua salte cdit. requisita ad illa. Iddeclare

exemplis adversarij. Deus ann. praedestinatz conversionj

S. Pauli ignorare n. potuit, quod si offerrent talia aux=

S. Paulo, converteret. idq est de Xpo d. et sanctissima

Virg.= Oppositu 3° verdu: S. Thom. q.

6a disputat. Mar: 8° ait, n. posse affirmari, quod

praedestinat. sit certitudinis evidentia nihil addat, n.

certitudinis scientiae, nam sic praedestinatz n. differre a

n. praedestinato ex parte ordinis; sed solu ex parte scientiae

eventus; at in parte praescientia est et praedestinationis. itq

praedestinat. n. est perfecta praedestinationis, quae

oia conversiones SS. et SSm. PP. declarantib. distantia

hanc conciliationis per recursum ad divq. oipoam. Resp.

Resp. S. Thomas adversari n. dicit, q.

penetrare eius mente. ibi si docet, n. praedestinari hoc sed fo-

rig post provisionem aliam meritorum, sed antecedere decretum

effic. arguens hanc scientiae 3 fundit cum scientia cditionata. Vi=

deatur S. Thom. ibi in corpore, et ad 6m. Unde fo de-

ducit Adversarius per sciam mediam, hunc potius eligi, quam

alterum; nam hoc reducitur debere cum Scriptura, et SS. PP. ad

altitudinem divinam cciliary. Sed reducit scia haec adhuc, ut

si Deus velit praedestinare aliquem, illum dirigat ad id fa-

ciendum nec provisore prudentissimum. Itaque fiunt in nra

sit praedestinatz n. differre a n. praedestinato nisi rõe scientiae

cditionatae, q. oia nra sit attemperata scia cditionata ad

praedestinatum plures circumstantias, p cognovit Deus, in qs salutem assequer-

etur. si in illis obtineret; et alias, in qs salutem n. assequeretur.

idq

Idq e de vegrbo. discrimen inter gratuita liberali, et miseri-
cordi decreta Dei. Quare licet tale decretum supponat
praescientiam ordinariam verificandi, quae ibi docet S. Thomas, non
praedestinatio differt a sola praedestinatione vel ordine anni suis
futurorum aliorum. Idq dicit de aux= et Alg. licet aequalia sin
phicè posita ee in uno, inaequalia tamen sunt per solli-
tam praescientiae ordinariam, et decreto Dei efficaci, eo ideo in praedes-
tinari aux= occurrere ad effectum alia ferme maiore. Ad
ultimum, cum concordia ee dictam orationem; Ples; orationem
se cum radicis remota, ceteris quam tantum dispositionem
per decretum, et scientiam ordinariam x= rag. quae influentiae
causam praeviam. Addo quod ut reducatur ad orationem mediam unio.
phica adversarios o.° decere S. Thomam expresse docentem
in fine corporis, salutis praedestinati considerationem in liberi
arbitrij ut here certitudinem, sed illam here ut praedesti-
nationis; quod dictum verificare nequit admitti praemotio au-
ferente de dispensatione.

Ex opposito. Attende: si praedesti-
mat. praesupponeret scientiam medium ut de existenti speciali
providentia ut praedestinationis; quod e o.° S. Aug. lib. de Genesi
sibus haeresi 8 et Fidei vis 6. cap. 22. quia
requiritur selamedia. Illa praesuppositum scientiam media vinci
si P= dorim essentiam ordinis gratiae, quae conferunt oibus, et
salvaret. Id quae interrogans de Deo ordinantiam salutis, an necessario

specialis providentia inter ordinis grã. L. r. ³ naria. n. 23

hic devenimus. N. 23. effectus conditionalis virtutis prius fuit in

effr. Ad 1. Ex praedestinat. ë ... est effectus alicui futuri ... idem

effectus ... illud conditionale futurum convenire praedestinato ...

... et dependere ... ab omnibus causis, atque pendet

effectus absoluti futuri. ... 2. Voluntas effectus, et absoluti futuri

non ë compossibilis cum scientia media; quia non ë necessaria. ans. Nam ponitur

volunt. efficacia ac actus fidei, illa ë causa actus fidei absoluti futuri,

quia eadem ë causa effectus conditionati futuri. Et scientia conditionati praesupponens

ponens nullum decretum effect. ... 8. in aux. efficacia praesuppositis

scientia media ac actus fidei; si conferret talem aux. actus

... futurus sub conditione: quod Deus vocaret Petrum ut Petrus vocat.

congruam; Et actus futurus sub condit. supponeret efficaciam aux.

... ... decretum Dei. ... vocat ... effect.

ë necessaria cum conveniens ... et conveniens futuri conditionati

vare; nam futuritio conditionata ab eadem causa pendet, a qua

necessario pendet absoluti futuritio.

Ut clarius percipias solut. Adverte varios

actus Dei de futuro concurrere in praedestinat. alicuius actus

intendentis effect. salutis, actum producentem aux. ...

... quod sciam ... Ex ... actus dirigentis

... voluntatis, ut tribuat ea media, quae in talibus circumstantiis

stantiis habitura sunt infallibiliter effectum. ... ad agendum

admitt. scientia media non infert, nec est specialis providentia

... praedestinat. ... ë actus voluntatis ... aux. ...

tem=

tantum supernalia, quod non navigat ex Dei auxiliarie supernalia, atque directe atque Christiane supernalis. Item navig. est quia auxilia christiane supernalia. Infert ex indigentia effectus non ee navig. intentum efficare salutem dispositionem eius affectum quod media infallibile efficacia, et infallibile: nam tantum attento ordine perfectionis providentiae Dei requiratur intentum effectus ordinarium et destinatum quod media infallibilia, semper per media provisa habitum effectum, et non quod media provisa non habitum effectum. Nec Tridentinum obstinate veritat, nam loquitur de modo, quo de facto Deus dirigit et destinat ad affectum suae salutis per media infallibilia usque in finem. Ad primum ergo: in una sententia illa ordinatio stat, quod non providet Deus dum orientur cum quo liber auxiliis, quae illi conferret, sed cum talibus, et non cum aliis, quae possit tamen praestare. Sic Pontifices per auxilia intelliguntur non efficacia in actu, quae sunt dicta media. In hoc sunt vera, licet ex quo non infert efficaciam auxilia non ee per se navig. ex indigentia effectus ad eius futuritionem absolutam, quod ego libenter amplector, ut dixi in mea de auxiliis [illegible]. Ad id quod Alvarada firmat suum assumptum, licet ibi sermo est de modo, quo de facto Deus ordinat dum ad salutem, et sic navia est praedestinata, licet, loquitur attento eo quod requirit ex indigentia effectus, et sic non est navig. aliud effectum intendens, et sufficeret quod Deus daret auxilia supernalia, quae non conferunt nisi quod specialem providentiam et adhoc navia est specialis providentia, non tamen navia

quoad

quoad efficaciam atque attentam indigentiam essendi. Ad 4

confirmationem: praestitum [illegible] est ab intrinseco futurum ne-

cessarium ex perfectissimo operandi Dei, non ex indigentia

essendi; et ideo mirum non est, quod non occurrat ad

futuritionem conditionatam; nam adhuc deficiente intentione

efficaci, prout efficacia manent ex se necessaria

ad futuritionem conditionatam. Ad 2 nego antecedens. Ad

eius probationem nego consequentiam: illa velle defectu enim ne-

cessario effectum ab intrinseco futurum ex perfectissimo operandi Dei

non vero ex indigentia essendi; quare mirum non est, quod

ad futuritionem conditionatam non occurrant opera perse natura-

lia, auxilio supernaturale, et operante creatura, ad actum

supernaturalem, et sic verificatur haec conditionatum

si ego conferrem Petro talia auxilia, Petrus conferrent

efficaciter fidei. Ad secundam hanc seq. non

obstat principium ut debitum definitum est intellectu-

alis; et auxilium actuat essendi. Ex dictis

patet ad 3 confirmationem: quo facto auxilium non fuerit esse

non sit debitum seq. medium. Ad 4 [illegible] efficaciter est

non naturale ad actum supernaturalem ex perfecti modi operandi

Dei; non vero indigentia essendi.

Obiectio 4

Cursus Salmanticensis,

et Alvarez opponit, et solvit.

r. Opponunt: [illegible] discalceati dari in Deo sine scien-

tia me-

media aliquid, quod eveniat scilicet praedestinationis certitudo cum usu libero; et aliunde scia media eveniat libera creaturarum, et dicam, quod per scientiam mediam non est aliud certitudo praedestinationis cum usu libero creato: an quoad utrumque. Quod sic probatur. Lib. 3: Expressio, quod dicat Deus summe efficax, et omnipotens, immutet quodcumque vult fieri libere, fiat libere cohaerent eadem: quod dat in Deo aliquid vere causa sine scientia media scilicet liberum cum certitudine de praedestinationis. Pr. con. si Deus vellet efficax, quod Deus efficiat liberum actum conversionis. Quod illum efficiet, et infallibiliter. Quod probatur. S. Aug. Deus bonus hoc haberet inter alios proprium consensum sumere determinare, poterit efficere, ut Deus infallibiliter efficiat libere actus. Quod probatur. Ait Cornelius probatum manere sua de quo in boni libris cit. Lorium; et ibi probat, quod si Deus cognosceret sua decreta, quae certe, non operaret libere, de hoc egi supra procedendo, et nihil novum accessit de suis argumentis.

Hoc argumentum transcripsit non ex S. Thoma (ut ostendit) sed ex Alvarez de auxiliis disp. 29. et Navarrete tom. 2. contr. 76. § 7. Superius satisfaceram probationi 1. et 2. causis. Ita ea invenies esse male procedere in probatione conclusionis: nam quaerimus an hoc, vel illud possit a Deo fieri, non de illis assumere ut

ut aliquid dey ee oi[illegible]; hoc, n. suppenendye; quod

esse repugnet, lic: atr sumpto ut dey

heri volunt summe efficacius, evocat, [illegible] contingentia

[illegible]; cum det per deus, ne aliquid sit possibile. In=

venties 2° Argumenti favere adversarijs; nam=

deus occurrit per decretum efficax omnibus futuris, ac

per ipsum media impedit = si deus tempera suavissi=

catis; ita ut [illegible] efficacia posita [illegible] volunt [illegible]

possit physice assentiri, l. dissentiri, l. non ita tem=

perare, ut id sit possibile. Si talis maner deus exponit

physice contrarium; si effectus maner physice contingens, alioquin

aliquod infallibiliter physice ante, aut contra. si non

attemperet, [illegible] non [illegible] effectum liberum libere. Ex dictis

[illegible] solutio = Et deus in summe efficacium, [illegible]

se accommodat [illegible] occurrendi causis [illegible] 2 et tri=

buit media apta ad suum [illegible] operandi. Unde

causis naturalibus tribuit media naturalia, et contingen=

tibus media contingentia, et evertenda [illegible] indivis.

ita [illegible] S. Thomas [illegible] in superioribus cit=

unde ad hanc [illegible] non possumus recurrere ad

[illegible] omnibus, sed ad certitudinem aliquo pacto [illegible].

[illegible] Opponitur 2° idem A: [illegible]

1° a. n. [illegible]. non potest cohaerere cum necessaria praedestinationis

quod non est ex mediorum efficacia, seu mediorum cum effectu con=

cennexionem ad aeternam vitam [illegible], et media [illegible]

cum tali praedestinat. Et cum non praedestinationis [illegible]

co=

adhgeret scia media. Et hic in: deg quod tales sclam media cognosceret media ut infallia, et decretum dij in effectum; et sic esset obum scie media: Manet antece dentem. Quod sit sub conditionis absque esset cum decretum effectum; et aux. effectum; ita ut sub conditione = conditionata dmaia: tibi congerit iste A: alia argum. Ad illud vero patet ex dictis. Ultie argum. satisfeci praecedenti c.

Respondit P. Alvarez: admissa scia media, ut notantur ante decretum praedestinationis inferi bonum usum liberi arbitrij reducendo eam ad contollam gloriam, scilicet ad individualem connexionem. Et illud quod est esse cum decretum, ut daret tale aux. potius quam dispensatum: Non refundit tunc in decretum effectum praedetermins, nec in aux. gratiae effectum; namque decretum creans, sub decreto, et aux. conditionatum potius quam non sub conditione maneret oio indifferens. Nec reducit in liberam volunt. quod voluntas sub eisdem circumstantiis potest quod dissentire, quod ei creata = ner; quod fiat reduct. in collatam gloriam. ita Alva= rez disp. 9. Deinde n. 26. Sed sub conditione creata non reduci ullo pacto in volunt. diam praedeterminante phice, nec reducit in volunt. diam se, aut in volunt. creaturam sed reducit in volunt. diam, et aux. supernale in casu elevantes volunt. creatam; et in volunt. creaturam

se

se liberi decretum ut eam nimis percipiam. Hoc vero est ii
sermo 's' de futuris conditionatis; sed tamen sermo si
de futuris conditionatis absolute ultimo reducit tangit in terminos
ducum illi diam predestinationis gravitas, et misericordia
predestinationis; cum sit ex positione scientiae mediae, et
dicitur causa futuris conditionatis nondum intelligendum pre-
destinationis: et ideo in eo signo non reducit operatio
conditionata futura in diam predestinationis.

Ad 6um Respondetur quod = vestrorum quando nisi anti
Nos asserimus non esse vis ... quid idest
consentire tali auxilio si conferretur, quod Deus videt
quod est videt Deus, quod si conferret tale auxilium Deo
Deus consentiret, quod certitudo consensus non provenit a scientia
media; sed radicaliter provenit a libero arbitrio, quod
futurum; nam daretur circulus vitiosus, quod infalli-
bilitas futuritionis consensus est ratio a priori certitudinis
scientiae; et e converso certitudo scientiae erit ratio a priori
certitudinis consensus. Ita certitudo intrinseca
scientiae provenit ex veritate in ipso, et obiectum, quatenus
est ipso; quod supponit consensum, qui potest non esse consensus.
Radicaliter provenit a primo causae futuris ut auxilium
supernaturale voluntatis divinae, quod patrum coniuncti, et voluntatis
creatam; non tamen provenit haec infallibilitas a scientia media
unde non datur circulus vitiosus; quod certitudo intra futuri-
tionis conditionatae, non servit, si = ut cognita a Deo potest
de=

de servire Rectitudini praedestinationis, et supervisionis

alij eius decernens.

Obijcies: si ante decretum praedesti=

nandi Deus ad gratiam, et gloriam supponit nostrum

quod Deus in sua libertate ex determinatione scientiae condi=

tionatae sub talibus circumstantijs, et auxilijs, magis effi=

cacibus destinare voluntatem creatam ad decernendum, ergo

quod Deus decernens est, si offerret in talibus

circumstantijs prius est in signo rationis, quam quod Deus praede=

stinare intelligatur. Et praedestinatio deberet dependere a prae=

visione dictorum decretorum per scientiam mediam condi=

tionatam a dicta liberi ex arbitrij creati determina=

do, aut dicta nostra praerequirit, de quo ergo eo mo=

dicis deservientis fini supernaturali, per quam de=

stanit praedestinare dum haec nos praedestinamus, si

veniat. sed hoc est evidenter [illegible] nego conse=

quentiam: ratio est, quod ut Deus praedestinare aliquem debeat

praesupponi cognitione determinans, quid Deus liberum faceret

sub talibus auxilijs si darentur. Inquam signo prius ad=

huc Deus non est praedestinans, sed nondum Deus respi=

cit [illegible] liberatione, et ex puris misericordia medi=

efficacia ex intentione effectus salutis, quia adhuc potest ferre

talia media, quae non caperent effectum. media quae sub

praedestinatione quando praeveniunt dicta voluntatis effecti

ex

intent.° salutis, quae non tantum habet rationem praedestinationis = quatenus

praeveniunt voluntatem creatam, ut ea indicent praedilectionis,

praedestinationis, et reprobationis. Aliud est, quod scientia eorum

futurorum sub talibus auxiliis aliquid dicat [illegible] determinationem

[illegible] praedestinationis Dei, quam [illegible] per hoc [illegible] est,

cum talis scientia adhuc relinquat Deum [illegible] indifferentem,

ut velit ea media conferre, cumque praedestinatione Dei seu

assequeretur salutem, sive alia, cum quibus non assequeretur salutem.

In 1.° sensu scientia habet rationem [illegible] indifferentiae dirigentis,

seu conditionis relinquentis omnino indifferentem, ergo tri-

buenda est praedilectioni, praedestinationi, aut reprobationi. Ideoque

formiter post [illegible] adversarios admittentes ante prae-

destinationem [illegible] scientiam conditionatam [illegible] sub talibus

auxiliis quae scientia etsi non [illegible] supponendo, non [illegible] de-

terminat Deum, ut ipsa praedestinet Deus. Praeterea auxilii

voluntatem de praedestinatione efficacis salutis aliorum [illegible]

[illegible] quae auxilia etsi in tali conditione non habeant

efficaciam [illegible], quae ea everterent liberum; habent tamen

efficaciam [illegible] cum libero non voluntatis creatae.

Tandem non infert, quod praedestinatio [illegible] ut inde de-

pendeat a libero arbitrio, quoniam praedestinatio est causa cuius-

que alterius futuri, et illud infert.

Aliquis obiect. [illegible] de A[illegible] [illegible]

[illegible]

quam-

Quantum a doctrina SS. PP. aberrent Adversarij a sua scilicet [illegible]

Ex objectionibus supra positis constat adversarios recurrere ad [illegible], et decreta divina praedestinationis ad scilicet libertatem. Modo alijs testimonijs SS. PP. manifestabo, quae sit illorum doctrina. S. Aug. lib. de bono perseverantiae c. 17 reducit scientiam praedestinationis cum usu libero ad scientiam futurorum contingentium ordinatorum. Ubi sic loquitur de certitudine irrevocabili Dei, quia scripsit ad Rom. 11 sine poenitentia sunt dona Dei et vocatio; nam in sua, quia falli non potest, praescientia, opera sua futura disponere, id est, nec aliud quicquam praedestinare. Sicut autem ille, quem certus futurum esse praescivit, quamvis id incertus hic agit, ut casurus sit: ita ille, quem casurum futurum esse praescivit, sed id incertus hic non idem agit, ut casurus sit. Hinc ipsius concordia cum libero usu infert concordiam praedestinationis cum libero usu. 2° Scientia quae futura disponit, requirit scientiam [illegible] abire futura; nam haec non disponit, sed supponit res [illegible] factas; nec scientia [illegible], quia haec non cognoscit futura, sed est de scientia conditionata; ac propterea S. Dr. infert quem casurum futurum esse praescivit. [illegible] ad initium eiusdem capitis dicens: [illegible] sua dona quae dominus [illegible] donis [illegible] dona[illegible] tum se esse praescivit, et in sua praescientia praeparavit. Ubi requirere [illegible]

scien-

scrmo de scia futuri in decreto, neque S. Aug.
ibi tract. e inc. quod liber recte diligere libere unum
quam predestinat. Ad quod assumit utranque conciliat sig-
de futuris cum prescia; si [enim] loqueretur de prescia
operis alte futuri in decreto, supponeret in anim
Id quod praefert in conni; nam supponeret cordis
de destinationis cum libero usu, quam inferre inten-
debat in conni. ... ad simplicitatem illum quem
nemo eligit, nisi iam distans ab illo, qui reiicit: unde
quod dictum est quod elegit nos ante mundi constitutionem, non video
quomodo sit dictum, nisi prescia.

Accedant PP. qui sequuntur doctrinam
S. Aug. S. Prosper lib. 2o de vocat. gentium
postquam probaverat insuperabilem certitudinem predestinationis
verbis X[ti] d. Ioan. 6o subdit qui si praescivit ante
secula quanta hominum mundi hominum multitudo, sicubi
a se donis, a spatiis adiutorii presidii declinans ab
itinere veritatis, erroris ingressura esse latitudinem erroris.
et mortis, ita semper propositum habuit, quantum [illegible]
nihil a semper gratia, et ... servitium obedientiae ad aeter-
nam beatitudinem pertineret, ut nullo excidente de ple-
nitudine promissionis, qui nec quoquo erat fallendi, neque aut-
defuturis eos glorificaret pro omnibus, quos elegit ex omnibus.
Idem docet c. 36.

Beda, et Anselmus in suis commentariis
ad Rom. 11 super id non repulit dominus plebem suam. dicunt
plebs suam non repulit, quam praescivit, et vos exhibens; praescivit [illegible]

Religiosis, quas sine Deo gratia fuerat ipse facturus, hoc est praedestinavit. Praeterea S. Anselmus lib. de concordia praedestinationis, et gratiae c. 1o ad medium ait: omnia Deus, quia scit, omnia verum, et non nisi verum: sive sint spontanea, sive naturalia videt, et sic videt ipsa esse. Haec considerata palam est quod sine omni repugnantia, et Deus praescit omnia, et multa fiunt ex libera voluntate: quae antequam sint fieri possunt, ut numquam sint, et sunt quodammodo ex necessitate, quae necessitas, ut dixi, descendit de libera voluntate.

Ad 5um quod S. Anselmus admittit necessitatem ortam ex libera voluntate. Eamdem concordiam praescientiae cum libertate exponit c. 2o et extendit rationem ad praedestinationem. Praeterea quod ex iis, quae dicta sunt, si bene videreris, quod Nec praedestinatio excludit liberum arbitrium, nec liberum arbitrium adversatur praedestinationi: siquidem omnia illa quae supra demonstravimus, liberum arbitrium praescientiae non repugnare pariter ostendunt illud praedestinationi concordare.

Ad 6um eodem pacto conciliantur reprobationis certitudine cum arbitrio libero. S. Prosper ad obiectionem 12 Vincentianas: voluntate exierunt, voluntate ceciderunt et quia praescitum est casuri, non sunt praedestinati: si essent reversuri et in sanctitate mansuri, ac hoc praedestinatio Dei multis est causa standi, nemini labendi. Concil. Valentinum c.

c. 2. docet nos Gregorius illos non praescientiam dei impo-
ssibile natos, ut aliud esse non posset: sed quod illi facturi
erant ex propria voluntate, ille scit deus, qui novit
omnia antequam fiant, praescit ex sua propria, et in immutabili
maiestate. Sanctus Gregorius in 13. Regum lib. 5. cap.
2. quod qui non praedestinati sunt, sive audiant dei ver-
ba, sive non audiant, vocari in dei habitaculis nequeunt; quod
sunt nequitiis iniquitatis ante constitutionem mundi
praecognitis locus in se malignis spiritibus paraverunt.

Tractatus 6us

De divisionibus dei scientiae et eius proprietatibus

Disputatio 1a

An divina scientia simplicissima?

Caput 1um

Quaedam resolutiones

Multiplices dei actus dicuntur excogitari pro 1º ex parte dei. 2º ex parte obiecti. Hanc 2am partem sic explico ante cognitionem dei ut tamen ad deum intercedit

di-

distincta à cognit. diña repraesentie Creaturas, aut saltem distincta rōe processivè; ita ut ex parte cognitionis diversa perfectione sit illa, qua Deus cognoscit se ipsum ab illa, quidem cognoscit Creaturas. Prior pars sic declaro. An vtr diña cognit. sit simplicissima, ut unica formaliter, et perfectione indivisibiliter attingat Deum, et Creaturas; sed diversi actus distinguantur in eadem simplicissima perfectione, ut motante diversa obiecta.

Certum, et indubitatum e apud oēs diñam scientiam esse unicum actum realiter. Id constat 1.° ex summa, et infinita perfectione diñae scientiae. Et per unicum actum realiter obiecta oīa repraesentat. Pr. rōe: si darentur diversi actus realiter, quilibet esset limitatus in propria perfectione reali, cum quilibet non posset ie Deum repraesentare. Comparato actus repraesentans Deum cum alio repraesentante Creaturas. Si iste actus esset realiter distinctus à 1.° deficeret à perfectione primi; cum illi non competeret realiter perfectione quae competeret alteri actui, et ulterius non respiceret Deum motivum pro portionatum actui infinite perfecto. 2.° nam ut docent theologi in materia de Trinitate admitti non debet dist. realis in Deo, nisi ubi obviat relationis oppositio: sed inter hos actus non obviat relationis oppositio: Ergo inter hos actus non datur dist. realis.

Dubitatur revocatur ad eosdem rōe processiva distinctos, an sit Deo competant plures actus rōe ratiocinati.

Dico

Dico 1.° in Deo non reperiuntur plures actus, quibus se adequate distincti rone comprehendat; sed tantum reperitur unicus adequatus actus, quo Deus se, et omnia intelligibilia comprehendit. ita Scholastici cum Magistro 1.° dist. 35, et S. Thomas frequenter docet actum Dei scientiae unicum esse, ita hic q. 14 ar. 7.° et q. 19 ar. 2.° ad 4.m et q. 22 ar. 3.° ad 3.m; et q. 27 ar. 5.° ad 3.m quem Theologi sequuntur. Probatur 1.° ex S. Dionisio de divinis Nominibus c. 7.° cuius verba sic declarat Pachymeres decade 8.a c. 5.° colligitur fieri manifestum, quod non alia cognitione se Deus cognoscit, alia ea, quae a se effecta sunt: quinimo se cognoscens suos etiam effectus una, et infinita cognitione cognoscit; et S. Thomas in Dionisium c. 7.° Lect. 3. non est in Deo alia cognitio, qua cognoscit se ipsum, qua cetera comprehendit omnia. S. Damascenus l. 1.° fidei c. 14 ipsius esse simplici, et individuali cognitione cognoscere omnia. Probatur 2.°

Probatur 2.° actus Dei scientiae, quo Deus seipsum comprehendit est comprehensio summe perfecta Dei in linea scientiae et ipsi comprehensioni perfectae quaerimus omnia creata sufficienter attingat. antecedens est certum. probatur consequentia: ad hoc, ut Deus comprehendatur, non sufficit, quod attingatur totum Deus sicut omnes perfectiones in ipso formaliter existentes; sed ulterius necessarium est, quod actus tantae perfectionis, et eminentiae sit, ut ipsum, qua tale non potest cognoscere quicquid cognoscibile est, quod actus quo Deus se ipsum comprehendit unicus, et adequatus actus est. antecedens probatur visio-

beata creaturae in ordine dei; et omnes perfectiones fact. in ipso existentes; et ideo hoc non est comprensio dei; in alijs amplius requirit. Quod si aliquis comprendat aliquibus, non sufficit, quod sint varios actus adaequate distinctos adaequet omnibus dei, sed necesse est, quod proxime eius adequatus actus idem habeat; et cum divina scientia actus comprehensivus Dei necesse est, quod sit unicus adequatus actus totum Deum totaliter cognoscens, et non dantur plures actus adaequate distincti; Pro quo quilibet actus divinus debet participare summa illimitas excogitabilis in ratione representationis dei, et non inveniuntur in Deo plures actus adaequate distincti; Pro quo quilibet actus divinus adaequate sumptus per se ipsum representare debet Deum, et ulterius debet esse sufficiens ad hoc, ut extendat ad representationem cuiusvis dei creaturae in deo; Nam cum hoc sit totum transitorium

2 tactum ex toto; Deus resultantis eadem perfectio, quae sufficit ad attingendum Deum, eadem sufficit ad attingendam creaturarum actus perfectionem. Superaddendum quod scientia divina unicus actus adequatus est. Quod si actus scientiae Notionalis unicus est, et actus scientiae essentialis unicus adaequate est. pro quo idem ille unicus est quod dominus infinitam perfectionem exhaurit totam vim cognoscitivam notionalem. Et actus essentialis exhaurit vim cognoscitivam essentialem.

Plures dei unum ad hanc ... [illegible]

aequi-

arguo: donum male in re doi se subordinat dono fratis in Deo n dari plures actus adaequate diversi ex parte ipsius sy-nitionis. Ans. Pr donum male ut tale est nequit attingi ad aliquod actum, quin et attingat motivum: nam male illud est, quod attingit per se fratale. Pr 1o [illegible] 2o quia adaequat ipsius attingens sive unum, sive oes creaturas attingit et motivum dei suis: quod superfluum foret quilibet alius actus. 2o Et data opera curet perscindere actus suis ut attingentem donum male 2o ratio est concipere eundem actum ut attingentem essentiam dei, implicat, quod saltem implicite illam n attingat, siquidem implicat, quod n attingat aliquod gradus vos specificantis talis actus, et implicat quod recipiat talis actus adaequatum quin recipiat eius essentiam.

Hoc arguo n urer, quia et illud verit. probet, n posse etiam suis attingere aliquod donum male, quin attingat fratale; ergo quilibet dei actus habere proprium specificum desumptum a Deo. ignoro 2o quo gradu ex illo oriretur, n posse reperiri in Deo actus adaequate diversos ex parte specificativis. Sic et oes actus fidei dei respiciunt idem motivum; et oes illud fratale attingant, adhuc dari sub dei fide plures actus adaequate diversi ut actus respiciens immortalitatem aiae ob diam authoritatem, et alter actus respiciens ob eamdem authoritatem mysterium Trinitatis. hi duo actus adaequate distinguuntur inter se, et patet ex eo quod dei tantum

Sub-

Subordinet monitio hic infert in d[ict]a scia so[lu]m re=
periri unicu[m] actu[m] adequatu[m]. Sic ponere quis reciperet in
sciendi quoad eam perfect[us] inter plures act[us] ade=
quatos diversos, esse indistinctos realiter, quoru[m] quilibet
reperiri motivu[m] d[ict]ae sciae.

Maior de liv= e

Ad 1um = si perfectio scientiae ut respiciens essentiam divinam

esset diversa a perfectione scientiae respiciente attributa, experimentaliter in eadem linea divinae scientiae inveniretur tanta distinctio

ac invenitur inter perfectionem diversarum linearum, seu diversorum attributorum, sed ne tanta distinctio reperiatur in cognitione divina

ut directa, et reflexa in nobis negat multitudinem perfectionum, quae in utroque casu redundant multiplicium. Sed

negandae in utroque. Confirmo 2um = si in scientia divina daretur

una perfectio respiciens essentiam solum, et alia respiciens

attributa, illa non esset comprehensiva dei, sicut si cognitio divina

directa esset tantum directa, et non reflexa, illa

non esset comprehensiva dei; quia si daretur una perfectio respiciens essentiam divinam solum, talis perfectio non esset comprehensiva.

Caput 3um

Satisfacit obiectioni propositae.

Aliqui convincere apparebit hoc argumentum in mea

fa; Ceterum ut facilius solutionem, omnino, dicitur

genera perfectionum posse considerari in scientia: aliud spectans

scientiae in linea formali scientiae, seu in modo attingendi sua

obiecta: aliud conveniens ab ipso deo secundum esse, sive essentiali, sive accidentali, sive transitivi talis. Inter perfectiones primi generis sunt certitudo, evidentia, directio et reflexio. Perfectiones 2i generis

Coi=

Coicant ad dos habitu voc tum capacitatis dei, et

capacitatis virtutis cognoscitivae. Si dei cognitio re-

praesentans vel diam essam haberet quamq. formalis cer-

titudinis, etiam aliq. evidentiis nulla tamen formalitatis

est summe, et infinite perfecta, quae singula in-

...re, quod ipsi vois formales non haberent formaliter eas perfectiones

oppositas in eadem linea non agnosceret aliquam aliam in

eadem ... aliquam maiorem perfectionem; nam perfectio haec

... certitudinis agnosceret aliquam de perfectione maiorem in eadem

linea vel alteram perfectionem evidentem repraesentans essam.

Sunt si cognitio dei directa non esset ... reflexa, ... eam-

dem formalitatem; ... diversam. Prior formalitas non haberet

de perfectione posse in eo fore, in quo scit dei esse reflexam

et una perfectio agnosceret aliquam ... aliquam perfectiorem

intra eamdem lineam. Cuilibet perfectioni dei cognitionis

competere debet formaliter ois perfectio possibilis pertinens ad rem

attingendi vois formalis scientiae secluses imperfectionibus

propriis creaturarum. Quare quaelibet perfectio cognitio-

nis dei, sive repraesentans formaliter dei, sive repraesentans ali-

quid creatum debet esse per se ipsam certa, evidens, directa,

reflexa, et comprensiva.

... Aliq. perfectiones quae insunt, quae non per-

tinent ad rem attingendi deum ... coicant ab dois ...

tatis; et ... sive inedita. haec perfectio ...

x = accipiatur vero dei, et in dictandi formis ipsius dei. Et inde tum solae illa dia s. monitus interpretanda illa solo comparari scientia de illo vero diam quasi specifica, et tum attributa, et personalitates sine dubitatione se respectus à diu facià tales perfectiones concitabitur eidem communioni perfectionis materialis, quae sine dubio diversae à perfectione quasi divinali eiusdem scientia: et tu una diversa ab altera, quaelibet è summe, et infinite perfecta; nam quaelibet in suo genere sua linea habet omnes perfectiones possibiles, nec agnoscit aliquam perfectiorem; ita perfectio formalis quasi divinalis non agnoscit supra se aliquam perfectionem maiorem in linea formali divinae specifice.

Dices perfectio materialis scientiae dei agnoscit supra se perfectionem formalem quasi divinalem eiusdem scientiae, ergo perfectio materialis, si non è diversa perfectione formali quasi divinali, non è infinite perfecta. Et ratio infinitum in perfectione illud è, quod in suo proprio non involvens positive amplius perfectionem excedit omnes alias perfectiones intra suum genus, nec agnoscit aliquam perfectionem superiorem, et perfectio materialis dei scientiae, si non è diversa formalis à formali divinali eiusdem scientiae, si dicitur, non è infinite perfecta. Respondeo negando

ad

Ad 3um dico, infinitudo perfectionis in aliquo genere determinato attendi à differentia essentiali determinante talem gradum in proprio genere, sive = unde et maior, vel minor perfectio simpliciter alicuius rei superioris alius attendit, et videtur à Theologis, et philosophis ex conceptu differentiali explicante talis rei creatae, quod in rebus creatis quo unius rei conceptus differentialis explicans magis accedit ad Dei perfectionem, eo simpliciter perfectiorem altera creatura minus accedente ad Deum in proprio suis conceptus differentialis explicans, quicquid sit de aliis conceptibus communibus, et ratio est: quia res in suo modo loquendi habet talis esse à sua differentia; sic similiter perfectio infinita in aliquo genere attendi debet à conceptu essentiali quasi differentiali determinante genus, aut quasi genus. Modo ad nostrum intentum affero perfectionem multam Dei cognitivam agnoscere in ratione eius aliam maiorem perfectionem; adhuc tamen est infinite perfecta in se sui; nam ad hoc sufficit, quod sit talis per se; et differentiae perfectioni essentiali quasi differentiali non agnoscenti aliam perfectionem superiorem in linea sua, quamvis si haec perfectio per se supponit aliam, à qua velut emanet, mirum non est, quod habeat quantitatem perfectionis, ex eaque differentiae illi debeantur.

Modo ad argumentum positum in fine capitis praecedentis, concedo 1am et 3am consequentiam, ad eius impugnationem nego consequentiam. Ad probationem nego consequentiam; ratio discriminis sumenda ex dictis.

9do

q cognit. ē reflexa, aut directa pertinet ad muy cognoscen=
di proprium vois formalis in tali Linea; si ad muy proprij
vois formalis in Linea actionis pertinet agere suy. dictis, et
se ipsam; at scig dig hēre tales perfectiones formales essentiales
ē perfect. coicam ab deo, n̄ quorumqz; sed tatr occurrere,
ubi ut mondo, et ideo miry n̄ ē, q tales perfect. n̄
desumat ab attributis, et personalitatib, quę sō ǵ dōs
tranivy primarij, ad quod spectat coicare cognitioni per=
fectas alias multas. Ad 1 confirmaz omitto aig, de quo
ibi n̄ disputo. Modo itenz fateor n̄ ee recedendum
tantu dictis illi perfectionib, n̄ afferentib imperfect.,
et pertinentib ad muy proprij vois formalis in tali
Linea ṕria; nam cuilibet perfectioni dig debet compe=
tere ois perfect. n̄ involvens imperfect. pertinens ad muy
proprij tali vois formalis in ea Linea, quasi ṕria n̄
tn̄ debet operere oi perfect. aliunde ipsi convenienti.
Ad 2 confirmaz si dia scia ut repraz dey n̄ ee
ꝑ eamdē formalitaz directa, et reflexa, certa, et evidens,
n̄ ee comprensiva dei; nam ut cognit. aliqua ē compren=
siva dbī debet cum illo adequari, ad quod n̄ sō opg
ē, quod exprimat totū, quod formaliter relucet in deo, et
tros arguentes in ipso perfect. intensivy, ut ulterig re=
quirit, q cognit. ē proportionata cognoscibili sitam passivy

deb.

Dei, ita cognitio autem ut substantialis cognoscitiva, a qua provenit talis, et tantae perfectionis est, ut proportionet cognoscibilitati passivae ipsius Dei, ut declaratum in materia de incarnatione [illegible] 3o. Deinde fit quod cum Deus sit summe immaterialis in proprio [illegible], exigat summam perfectam, et immaterialem in cognitione comprehensiva ipsius, et ideo substantialis a [illegible] per eandem substantialitatem debet habere omnem perfectionem pertinentem ad lineam substantialis [illegible], non [illegible] ad comprehensionem perfectissimam, qualis attingens Deum comprehensum, et illud comprehendens participet unionis substantialis. Ita Angelus se comprehendit, et talis cognitio comprehensiva habet unionem substantialem a [illegible], et illud alterum a [illegible] expresse cognito. Addo 1o. [illegible] comprehensioni Dei, non ex ratione comprehensionis [illegible], sed ex ratione talis comprehensionis. [illegible] comprehensionem Dei [illegible] est actus substantialis infinite perfectus in suo esse.

Cap. 4.

De duobus dubiis quae fuit ad exactum examen istius difficultatis

Ne defectuosa maneat resolutio nostra duo dubia examinanda sunt. 1um quae substantialis sit distinguenda in actibus nostris. 2um quia [illegible] [illegible] actus [illegible] creaturae. 1um dubium

Ste[illegible]

S[ecund]o, Scotus ponit formalitates quasi divisas formaliter disti-

nctionis dei suis in genere specifico esse, et distractione sump-

tas ad dictum modum dei esse inveniuntur in deo suo for-

malitates, quae reperiuntur dubitari distincta inter se ex

proprio genere quoad perfectiones intrinsecas dei. Unde formalitates

suis dei respicit dei volitionem, altera oppositum, altera per-

ficiente, in deo scientia per se respicit ta-

lia dubia, et cum illis meditari pro se

tot multiplicari debent formalitates pertinentes ad ratione

malas dei suis, quae reperiuntur dubia malitia in di-

versitate, ante certum. Et conversa: divina scientia explicite

repraesentat oppositum et explicite perfectionem, per quam explicite

repraesentat volitionem. Ergo habet diversam formalitatem. Atque sic: ea forma-

litas se meditat perfecte in divina volitione in ratione dubii, et in

aliis attributis, et explicite repraesentat se volitionem, et in aliis

perfectionibus dei. Sed perfectiones quasi divisas dei

repraesentat explicite essentiam divinam se, et in attributum divinam

per perfectiones malas, quam explicite attingit scientia vo-

litionem repraesentat explicite volitionem se, et in aliis perfectionibus

dei. Et conversa non est maior ratio, de quam distinguuntur per-

fectiones quasi divisas dei suis a perfectionibus malis repraesentantes

volitionem dei, quam habent perfectiones malas a perfectionibus re-

praesentantes oppositum actum.

Ad Quintum dubium sic satisfacies: scientia divina

per

pot intelligi dicitur. 1° = ut repraesentat = ad actualis defectus, cu-
liquis obiecti creati. 2° = ut adaequatis repraesentat = esse adaequa-
te cognoscentis obiecti creati. Sub 1ª = consideratione = scientia affer-
scit actus repraesentans Deum, et plures adhuc cetera = obiecta creata
virtualiter, aut eminenter, nam sub ea consideratione = non dicit
perfectionem ex se necessario repraesentare actualiter hoc, aut illud
obiectum creatum, si detur; nam adhuc Deo concepto non
deficit aliquid ex parte perfectionis infinitae, ut actualiter, seu
esse repraesentet hoc, aut illud obiectum, si detur. Ideo affert scientia divina per se
ut repraesentans Deum. Sub 2ª = consideratione = in divina scientia inve-
niuntur plures actus actualiter repraesentantes diversa obiecta ob solam additionem
plurium obiectorum v.g. actus repraesentans Petrum, est distinctus ab actu
repraesentante Paulum, non ratione perfectionis intrinsecae per se, sed ratione di-
versi connexi, quod affert in hoc, quod est repraesentare Petrum ab eo,
quod affert, cum repraesentat Paulum. 1us connexus constat ex perfectione =
infinita divinae scientiae in recto, et cognoscibilitate = passiva Petri in
obliquo. 2us connexus affert eandem perfectionem divinae scientiae in
recto, et cognoscibilitatem passivam Pauli in obliquo. Ratio est,
quia = divina cognitio = 1° est summe simplex, et illimitata, ratione
primi nequit supponere prius efficiens et ratione distinctus
ut dixi ~~illa~~ 1° = Et ideo non possunt considerari in tali perfectione
infinita actus diversi quoad perfectionem intrinsecam, nam talis per-
fectio = quae indifferens est, ut repraesentet hoc, aut illud obiectum,
unde ex sola additione = obiecti creati intelligitur actus re-
praesentans actualiter tale obiectum creatum et diversitas actuum
scientiae Dei circa = obiecta creata debet intelligi ex eo, quod afferant di-
versa obiecta creata. Consonat S. Thomas q. 2ª = de verit =

art.

n. 9 ad 2 ubi loquens de scientia ait, eam nullam Dei importare expresse scientiam, sed solum expresse veri scire. Hinc constat, quare non debeat dignosci debere diversos actus esse deducendos ex creaturis. Quoties obiecta creata enunciato diversa sunt: toties actus divinus diversi sunt, neque diversitas nequeat stare ex parte perfectionis Dei infinitae, nec ex parte solius obiecti creati, sed ex illud est omnis expressio, nec valet retinere Deum intelligentis; vel tamen, quod diversitas est penes diversa connexa actus, ex his, quae connexa diversa sunt, quoties obiecta enunciant diversitatem.

Quaestio 2.

An recte dividatur scientia in scientiam simplicis intelligentiae et visionis: naturalem, et liberam.

Caput 1.

Explicatur prima divisio

S. Thomas hic art. 8 divisit Dei scientiam in simplicis intelligentiae; et visionis. Haec duo membra sic declaro. Scientia simplicis intelligentiae est, qua Deus respicit ea, quae sunt in potentia, quae tamen nec sunt, nec erunt, nec fuerunt, ita S. Thomas: idest scientia simplicis intelligentiae respicit sive entia possibilia, sive entia quorum [illegible] propriam non repugnantiam

p. 30n ... , ut ab alio producant: Itegrae ... deo
... sed etiam negat ...
Vocat simplex intelligentiae haec scia, quod ad ipsam
ut talem spectat cognoscere simpliciter rei ... , non ...
eius existentia exercita aliquo pacto. ita Tarolo
hic ar = 8 = dub = 1 = Alarcon ... 2 = d ...
Suarez lib = 8 = de attributis c = ... n 2 = Montoya
de scia d ... c = ... n = 19.

... Scia visionis appellatur eadem perfectio
infinita scientiae, quam trahit ad entia creata quae ex-
stitura in aliqua temporis dria, sive praesentia, sive
praeterita, sive futura. ita S. Thom = hic ar = 9
et 1 = ... Gentes c = 66. Dr scia visionis à vinu cor-
poreo, qui solo attingit corpora ... ut existens in
aliqua temporis dria; S. Thom = sequuntur ...
theologi. Excipio Zumel hic ar = ... d ... 1 = et
Cabrera ... 62 ar = 1 = d ... 12 ... 14, qui
censent scientiam potius appellandam esse visionis, sed absque
fundamento.

... Dubitabis 1° = an scia simplicis intelligen-
tiae ita attingat possibilia, ut nullo modo requirat existentiam,
... an illa requirat. 1° sententia docet scientiam simplicis intelli-
gentiae requirare eorum ... existentia. ita ex veteribus Al-
tissiodorensis, Durandus, Maior, Argentinas, Marsilius, quos
refert, et sequitur Tarolo n = 17. Alvarez de aux. d ...
Arriaga d ... 38 c = 3 = Vasquez d ... 65 c ... n = 22

Ita =

Aerite d. 9 ad = i = e = v = n = r = o Alarcon sup. = n = 9 =

Albendo d. 38 n = 9 = 2 ad = sa negat in expedig

v = dist. 38 ar 2 e a = q = L. Caietan. hic arg =

Cum si sam prefero resp. = ex S. Thoma

in 3. ad Aribaldy Cardinaly dist. e 14 q. unica

ar. = 2 = corp = Per cognit. visionis videt deus quasi p=

sentia omnia, que sunt, erunt, et fuerunt, per cognit. simpli=

citis intelligentie non solum illa scit; sed etiam omnia, que posset facere

perpende verba non solum. Pr 2 = voc, que actualiter

existunt in aliquo temporis diff., prius in aliquo signo

intelligunt ut possibilia, et in eo signo attingunt scia sim=

plicis intelligentie, ante Pr : antequam res aliqua intelli=

gat existens, aut futura, intelligit ut possibilis; signi=

deus in aliquo priori ante existentiam intelligit ut

repugnans. Et sic ut res existat nec. e de=

cretum effic. deo, sed ante decretum effic. precedit

cognit. p. dia repugnat idem deus ut possibile, et ea que

existunt cognoscuntur a deo in aliquo signo priori

ut possibilia. Pr 3 = ens possibile, et existens impor=

tant eadem. porro prima, et solum e diversitas quoad statum

et scia possibilis extendit se ad entia actualia, quatenus

hec non repugnant. Pr tertio: ex eo talis res cognoscat

sub statu possibilitatis non evertit statum actualitatis et

scia simplicis intelligentie talis entia cognoscit ut possibilia.

Dices 2 = si talis scia cognosceret res alie

fu=

Secundum divisio scientiae insinuatur, quod non cognovit. ang-
sed non est tradita per membra opposita, sed unum
in alio inclusum. Quarto e: si haec divisio consideretur fratrum
quatenus una scientia consideratur res ut stant possibiles praescindendo
ab existentia, vel non existentia; et altera scientia repraesentat en-
titatem quae existens est, et cetera. Sic traditur divisio per
membra opposita se excludentia, nam scientia sim-
plicis intelligentiae extendat ad obiecta scientiae visionis; cae-
terum ad illa extenditur sub opposito statu, et hoc suffi-
cit, ut talis divisio vera sit.

Dices 2°: non est concedenda scientia imperfecta
ex sua natura modum sciendi. Probatur: at nequit scientia
simplicis intelligentiae extendi ad res aliquando futuras, pr-
co, quod concederemus de scientia imperfecta, quia res in se existen-
tes nequit distingui possibiles ab existentia actuali
nisi per intellectum creatum. Quod si dicas cognitione repraesen-
tativa existentes ut possibiles, Deus sua cognitione praescindere
possibilem ab existentia actuali, quod imperfectum arguit
responsio. Concedo. Ad probationem nego antecedens. Ad cuius probationem dico: Deus
unico intuitu repraesentat res existentes, nos autem distin-
guimus in ipsa entitate existente possibilem ab actuali
existentia, et cognoscimus illam ut priorem, et istam ut
posteriorem, et ideo cognoscimus res ipsam ut possibilem in ali-
quo priori signo tantum Dei cognitionis. Deus autem non praescindit
ita ut cognoscat unum, non cognito alio; sed nos scimus eandem
cognitionem Dei ut tantum prius ad possibilem rei, quam ad exis-
tentiam actualem eiusdem rei. Hoc facto dicimus sic:
di-

Diam, cognitis respicere ut motivum diametraliter, natura, et personalitatis. Ex dictis constat scientiam simplicis intelligentiae tanquam patere scientia visionis: quod futura possibilia, quae futura non sunt absolute, non aliquid est futurum, quod possibile non sit: Secundo constat: nam scientia simplicis intelligentiae cognoscit omnia obiecta scientiae visionis, non tamen e contra: scientia visionis separat omnia obiecta scientiae simplicis intelligentiae, quia aliquando possibilia, quae futura omnia absolute non sunt.

Constat tertio scientiam simplicis intelligentiae non respicere ut obiectum decretum Dei, nam decretum non comperit possibilitas in sensu communiter accepto a Theologis. Item scientiam visionis non attingere ipsum Deum quarto: cognitionem exemplandi hanc scientiam, nam in communi accepto Theologorum non extendit scientia visionis ad entia creata absolute futura, aut iam facta. Deus vero non est ens factum, aut absolute futurum.

Constat quinto entia possibilia supponere potentiam creaturae existentiae separari a Deo per scientiam simplicis intelligentiae. ita aliqua vitalis vero quae non est possibilis vitalis, nisi quia existit vita productiva sufficiens. Unde si talis possibilitas supponit existentiam: sic etiam simplicis intelligentiae attingens talem possibilitatem supponit scientiam visionis existentiae.

Dub-

Dubitabis 2° = ad quam scientiam spectet cognitio rei futurae absolute in actu ut medio ad cognitionem quae Deus requirat futurum Angeli in suo decreto efficaci. R. quod si non scientiae visionis seu intelligentiae cognitio = dicit intuitiva cognitio talis rei non pertinet ad scientiam visionis; si talis cognitio abstractiva, sicuti vi talis cognitionis cognoscit existentiam rei in medio, ut quantumvis ipsa non existeret, adhuc cognosceret ut existens. Si tamen accipiatur scientia visionis pro cognitione aliquis rei futuri absolute, sic Deus scientia visionis abstractiva requirit rei futurae in medio

Cap. 2

De divisione scientiae in naturalem, et Liberam

Scientia dividitur in naturalem, et liberam: scientia naturalis omnium est = dicta illa, quae respicit veritatem omnino indefectibilem et hanc scientiam requirit Deus per perfectionem suam continentem essentiam, attributa, et personalitates. Item possibilia creata, et quascumque alias veritates necessarias. Scientia libera omnino vocatur illa, quae respicit obiectum contingens, et supponit decretum liberum actualiter existens. Unde dicitur Libera tum ab obiectum, quod enunciat, tum ab actu divinae voluntatis libero, quem supponit actualiter.

2° Dubitabis 1° = an hanc scientiam visionis [illegible]

nali-

-nali, L. Libera reperiri veritates narie, quae sup=
ponunt aliquid contingens, quae possunt ex actione
talis creaturae suppositione prius creaturae existentia sub.
Atque an reperiri veritas pendens à promissione divina
quae dat promissio diuina conferendi gratiam perfectè
contrito, ut per eam sciam reperiri hanc veritatem: Deus confert gratiam
contrito perfectè contrito. Alarcon [illegible] reperiri hanc
veritatem a scientia libera. Ego sentio reperiri à scientia
nali, nam et tales veritates conditionales suppo=
nunt aliquid existens contingens. Ceterum aliq. de
[illegible] non enunciant suppositum contingens; sed enunciant
[illegible] narie facta ea supposit= [illegible]. Atque veritas
enuntiatae non pendent, ut sint, ab aliquo decreto
libero, facta supposit= [illegible]; nec decreto [illegible]
facta tali supposit. [illegible] narie [illegible] [illegible]
[illegible] scientiae nalis.

[illegible] = dubit = [illegible] hoc
[illegible] cum divis [illegible] praecedenti 1 = Dominicanae
Familiae Actibus [illegible] Vide Alvarez lib. [illegible] resp.
[illegible] 2 = n = 3 = et [illegible] 6 = n = 7 = ubi docet scientiam
nalem non differre à scientia simplicis intelligentiae, et
scientiam liberam à scientia visionis. hoc tamen [illegible] iudicio nostro [illegible]
[illegible] scientia simplicis intelligentiae [illegible] naria, non tamen è contra omnis
scientia naria est scientia simplicis intelligentiae, ita scientia nalis et
naria respectu Deum, non tamen talis scientia est scientia simplicis in=
telligentiae. [illegible] etsi omnis scientia libera est scientia visionis, non tamen omnis

[illegible]

visionis è liberr; nã deg scia visionis respicit necessariã actualr existentiã, ita respicit necessariã contingentiã; et tn scia hæc visionis n' è libera, ë ñ sine fundamento fundamentum illud dicit divisio.

An dictæ divisiones scientiæ sint adæquatæ

Cap. 2

Status difficultatis exponitur

Explicatis duabus divisionibus præcedentibus difficultas modo revocat ad inquirendum, an talis divisio sint adæquatæ; itaut in divina scientia quæ respiciens creaturas, n' inveniatur aliquod de 3 membrum oio distinctum à duobus membris supra assignatis, ita ut divisio sit inadæquata, dato aliud 3 membrum. Statum istius controversiæ maiorem lucem accipiet expositis aliqs advertentis.

Adverto 1 = Ioannem Vincentium Tomistam de gratia xpi dub. 1 = admittere 3 membrum cum scia simplicis intelligentiæ, et visionis, ut scia approbationis; eius sam doim Petrus è Cabrera, essi doctrinam sibi deinde alibi oppositum docuerit. Resoluit illius d. sam iudicio, nam sia approbationis, qua Deus scit bona, et malitiam, n' addit aliquid in vie veri, q n' contineat sub sia simplici in-

intelligentiae, aut saltem, ut is: p. sup. gratiae aliquid addit ultra rationem boni pertinentis ad voluntatem, et non addit aliquid reducens ad distinctum membrum in ratione sui. Scientia addit scientiam approbationis super scientiam cognitionis sui, per talem actum Deus approbat sua volita. Unde non est membrum distinctum scientia approbationis pertinens gratiae ad rationem sui.

Adverto Patres Thomistas in suis scriptis frequenter clamare contra Molinam, et nostros DD. audacter, et proprio marte introduxisse membrum scientiae distinctum a duobus membris appositis in divisionibus praecedentibus. Hanc reprehensionem non valde dissimilem iudico querimoniae, quam olim Graeci dolebant, quod veteri symbolo docenti Spiritum Sanctum ex Patre procedere, de novo PP. Latini addiderint, ex Patre Filioque procedere. Quam facile impositum ostabit studioso lectori, non facile impugnari. Nostri DD: nunquam id docuere, per sui additionem [illegible] diversis considerationibus reducuntur ad sui simplicis intelligentiae, et visionis. Ita Bellarminus tom. 4. lib. 4. de gratia, et libero arbitrio c. 13 § ad alterum. Lonsecca 6. Metaphysicae c. 2. q. 4. s. 8 post medium. Molina Valentia. Vasquez. Suarez. Arrubal, Albertinus, Becanus. Lessius de praed. c. 19 n. 1. Tanner q. 14 ar. 8 dub. 2. Alarcon tract. 2. de scientia Dei q. 2. c. 8. n. 8. Herice

Ruiz

Aluij . Tamnero . Granad .

1 . Citat= horj DD. duo contendo . 1°

Ut animadvertas; qm inmerito adversarij scitaverint in nos Theologos aliq, eo quod introduxerimus aliud 3 membru scieñ ... dictum a membris oppositis a S. Thomae. 2°

ut cogitet Sanus Lector, quaenam fuerit ea, ob qm ... Thomistas nros DD. reprehendant verbis ita acribus; et in Vincentiis suae familiae doctores, admittentes singulariter ... 3 membrum . Ad

2 . Adverto 3= medium coir appellari id, q aliquo pacto participat extrema opposita, ita in Symbolo Niseno, et ... vocijit divisio creaturarum in visibiles, et invisibiles, corporeas, et spirituales, et ... ... div ... ... partim corporeas, partim spirituales. S. Thomas q. 85 ar. 1° inquit intellectum humanum esse medium inter Angelicum, et potentias corporeas. idem ... 5 Phis c. 1 lex. 6 Medium est quodammodo ipsa extrema, quia ... et hoc ad illud, et illud ad hoc . ... quodammodo dr. sic media sidii gravis ad ... et acutum ad ... fuscum est album ad nigrum dr, et nigrum ad album . Unde manavit coe dictum . medium est ... unius extremi recipit denominationem alterius extremi . videlicet S. Thomas q. ... ar. 1 ... dicens medium comparatum ad unum extremum videtur alterum extremum; ... comparatum

ca-

calidi videt frigidus, et hac ratione dicitur quod angeli
dicuntur separati a materia, et corpore.

Hic duo puncta examinabo. 1.
an divisio scientiae proposita de praedenti sit adequata.
2. an scientia futuri contingentis dicatur merito
dicenda media.

Cap. 2.

Vtrum sit adequata.

Illa [illegible] divisio scientiae in simplicis intelligentiae, et visionis è adequata. ita veteres Theologi, quos late referunt, et sequuntur Fasol ar. 8 n. 24, et Alvarez lib. 2 de aux. disp. 7. Pr. ex S. Thoma hic ar. 9. et 13. [illegible] 10 ar. 20 ad 2. et l. 1 c. gent. c. 66 et 1 dist. 38 q. 1 ar. 4. Pr. 2. ratione à priori divisio scientiae in scientiam simplicis intelligentiae, et visionis tradit per extrema contradictorie opposita, ergo è adequata. ant. Pr. ad scientiam simplicis intelligentiae pertinet de id, quod non participat existentiam actualiter exercitam pro aliqua temporis differentia. Ad scientiam visionis reliqua ordinata, quae huiusmodi existentiam pro aliqua temporis differentia participant. ergo tradit per membra contradictorie opposita. 1. ant. Pr. inter membra contradictorie opposita impossibile è assignare 3. membrum diversum a dictis, nam si tale membrum participat existentiam extremi, sit [illegible] si participat pertinet ad tale membrum; sit

pertinet ad oppositum membrum conditionis.

Ad secundum dicitur obstare nos dicimus adaequate esse divisam scientiam divinam in intuitivam, et abstractivam, speculativam, et practicam. Ad tertium Nam de futuro conditionato verificari debet unum e duobus, scilicet tale futurum est scibile, ita ut aliquo pacto participet existentiam exercitam, scilicet, itaut non participet. Si primum pertinet ad scientiam visionis; si secundum ad scientiam simplicis intelligentiae. Si futurum conditionatum sub tali statu spectatur non participet existentiam exercitam, ideo reducitur ad scientiam simplicis intelligentiae. Cum hoc tamen futurum conditionatum dicit addere aliquid supra puram possibilitatem, scilicet quod tum non repugnantiae ad existendum. Unitatem vero possumus considerare in duplici signo rationis, scilicet ut non repugnans ad existendum absolute. Ita quod eandem entitatem ut producendam, si purificetur conditio quidem, sive dicatur supponi pure possibile, non est conditionate possibile, supponit productionem rei, si purificetur conditio, et ideo negata futuritione conditionata, non negatur possibilitas, et negata conditionata negatur futuritio. Quare sicut futurum conditionatum spectatur, et spectatur accepta sub tali statu, et possibile accipitur, et statim accepta ab possibilitate importat negationem existentiae exercitae, et ita hoc de scientia, et pertinent ad scientiam simplicis intelligentiae. Ad quartum

tem cum tali necessitate consequentiae stat diversimode stare sub alia consideratione iam explicata.

2o dico 2am divisionem scientiae in scientiam naturalem et liberam esse adaequatam. Probatur eadem ratione: tradit per membra contradictorie opposita, quae est adaequata. Probatur: ad scientiam naturalem pertinet omne obiectum scibile, cuius veritas non potest non esse absolute; ad scientiam liberam omne obiectum scibile, cuius veritas potest non esse absolute; sed non posse esse absolute, et posse non esse absolute, contradictorie opponuntur, ergo tradit per membra contradictorie opposita. Dum conditionata futura pertinet ad scientiam liberam, quia illis convenit posse absolute non esse conditionate futura. Cum quo stat, quod licet conditionate futura, et absolute futura conveniant in hoc, quod est posse absolute non esse, adhuc participent diversam stare quia deus potest absolute non esse, cum se non supponat decretum liberum actualiter existens; at futura absolute supponit decretum liberum actualiter existens. Praeterea supponit deus in aliquo signo priori ante 2um statum dans conditionate futurum, quae non sunt absolute futura, et deus a futuritione absoluta, sive futuritio absoluta praescindit, et futura absolute praesupponit conditionate futura, et ideo bene valet quidquid est absolute futurum est conditionate futurum.

dico

n. Med.^o Addi singula membra subdistr. existen-
tia sub dd.^o libero n. opponi o=dis. rie dd.^o alte-
nario, et ita posse n. ee supponens decretum dij
liberum existens actualiter, q. opposi dd. arte futuro,
n. oppon. id. o=distori hui extremo n. posse n. ee arte, ee
simpliciter, q.^o excogitabilem aliud extremum potens n. ee arte
Et n. praesupponat decretum liberum actualiter existens.

Cap.= 33

Ceteras de et s. probantur

Dr. dico 8.= scia futurorum conditionatorum proprie
dr media inter sciam simplicis intelligentiae, et vi=
et illo. Ac 3. divisio sciae in sciam simplicis intelli=
gentiae accepta in su. 1.= co.: scia cc= futura
conditionata contingentia pertinebit ad sciam simplicis intelligen=
tiae; si tamen accipiat sciam simplicis intelligentiae pro ra
quatenus respicit pure possibilia: sic scia conditionata vere dr
media inter sciam simplicis intelligentiae, et visionis. Prob.=
q.^o= Ut 1=2 prob. : id medium dr inter duo extrema
q.^d participat aliquid utriusque extremi: s.^d scia futuro=
rum conditionatorum participat aliquid sciae simplicis intelli=
gentiae, et visionis. ergo e media. Min. pr. futurorum condi=
tionatorum cognitio e obj. medium inter pure possibile, et absolute fu=
turum; nam futurorum conditionatorum, quatenus pot ee arte futurum
e in stat: est q.^o si purificaretur condit.= re ipsa fieret aliquan=

tum

tum; sic assimilat Deo absolute futuro, cum participet fut. Haec est ex mente adversariorum defendentium Deum cognoscere futura conditionata in decretis actualiter existentibus. Vide Alvarez lib. 2. resp. c. 5. fine, ait scientiam futurorum conditionatorum, quae revera futura non sunt, reduci ad scientiam et ipsi tribui directe, et per se ad scientiam visionis. Nazarius t. q. 14. ar. 13. contro. 1. § 6. docet esse ponendam versari scientiam simplicis intelligentiae circa futura absolute scientia visionis circa futura conditionata scientiam liberam, quae est visionis. Gonzalez hic disp. 89. fine ait dari medium inter absolute possibile, et absolute futurum.

Cursus Salmanticensis doctrinae Thomisticae ait scientiam simplicis intelligentiae ut fractissime distinctam a scientia visionis non consistere in eo quod sit necessaria, et libera, sed in eo quod sit abstractiva sive necessaria sit, sive libera, et scientia visionis distinguitur ab illa, quod est intuitiva. Unde cum futura conditionata nequeant cognosci intuitive, cognoscuntur scientia simplicis intelligentiae. Ex dictis Cursum per scientiam attingentem praecise possibilia admittere scientiam futurorum conditionatorum contingentium, et distinguere futurorum conditionatorum a pura possibilitate. In modo explicandi divisiones praedictas supponit, quae sunt; 2. fundit hanc di=

divisione Cum divi = scie in abstractiva, et intui-
tivam, etiam scia visionis haec ad abstractivam, etiam
in ca. varia vestra futuri ad eam esse.

Dr 2° dari sciam mediam et participem
scie simplicis intelligentie, et visionis tenent admittere
RR. Thomistae admittentes scie futuri conditiona-
ti contingentis post decretum adhuc existens, sive an-
tecedat decretum, sive non antecedat, dum talis scie est fu-
turi conditionata, ut ipsi admittunt, sed futuri
conditionata è medium et participans inter pure posse,
et absolute futurum, ergo debet asserere sciam contingentium
dum esse mediam.

Dico 4° scia futuri contingentis condi-
tionati è media quasi inter nalem, et liberam. ex-
plico ccc. si scia libera strictissime accipiatur ea
quae è solum libera tam ex parte obiecti, quam ex parte scien-
tis, quae decreti adiectu existentis cognoscit absolute
futurum. ita scia respiciens futurum conditionatum contingens
è media quasi inter nalem, et liberam participans
utriusque extremi. Pr. 1° ratione procedunt proposi-
ta in favorem antiqui ea participat aliquid scie liberae
quia respicit dum contingens, cum respiciat futurum condi-
tionatum contingens. Participat aliquid scie nalis, nam
si haec in praesuppositione decreti liberi adiectu exis-

tens

teriis, itaque scientia futurorum conditionatorum contingentium in hypothesi decreti liberi adhuc existens participat aliquid utriusque scientiae. Haec fusius. Nazarius dicens, quod ex vetitam divisionem requisitam distinguimus debuisse scientiam in scientiam simplicis intelligentiae, sive naturalem, et in scientiam visionis, sive liberam: deinde liberam in eam, quae est eorum contingentium conditionatorum, quae numquam futura sunt, et eam quae est eorum, quae aliquando habent existentiam.

Idem admittere debent Gonzales, et Alvarez: nam dicunt divisionem scientiae in naturalem, et liberam non differre a divisione scientiae in scientiam simplicis intelligentiae, et visionis. Et si ex ipsorum verbis colligitur inveniri scientiam mediam inter scientiam simplicis intelligentiae, et visionis, dabitur etiam media inter ipsorum scientiam naturalem, et liberam.

Ex dictis inferes 1° principaliter aliquos asserentes non esse hanc scientiam proprie mediam, quod comprehendit sub scientia simplicis intelligentiae, aut quod habet proprietates alicuius alterius membrorum participat, et ponunt id quod hanc scientiam esse mediam proprie. 2° optime cohaerere cum oppositis in hoc, et concedunt

e = nq; si scia dividat in scia simplicis intelligentiae, et visionis, necesse, et liberae aut contrarie; ita ut aprendat non solo creaturabilia. sic scia conditionata pertinet ad unum membrum illorum. si tamen divisio non fiat ita ample, sed cum maiori restrictione probat, et ita declarat in hoc. sic merito dicitur media. Unde si quis argueret: dies naturalis integer dividitur in SS. Genesis c. 1. in mane, et vespere, diem, ac noctem, ergo non datur meridies medium inter mane, et vespere, argueret contra eamdem Scripturam asserentem ps. 54 v. 18 meridies vespere, mane, et meridie narrabo etc.

Cap. 9

Occurrit obiectionibus Verdu, et Gonzales

a Affert P. Verdu aliquid suo digna genio fol. 14 § 1 i° ad quod dicimus, Deus ita scire futura conditionata, ut potuerit non scire. Eo ipso quod admittat conditionatae futurum potest ad non futurum, non reducitur ad aliquam 2 ergo non datur talis potentia. ~~~~ probat contra his verbis, nam si inanis dicitur a nobis potentia aux = scientia, qualis a nobis ponitur, quae numquam revocat ad actum, ex hoc potentia erit inanis. 2° quia deinde adversarii admittunt scientiam mediam, videtur non dari intermedium. nomen mediae non nihil avariae, et varietatis notare vi-

videlicet deus. Quo = inservit quo = Molina docens

in potestate Dei non esse aliud scire, quam sciverit pluri-

scis: esto poterit scire oppositum. Notare obsecro

distinguit istam potentiam, et impotentiam, quod potuit scire aliquid

quod scire non fuit in sua potestate. quae expectabar

doctores, advertas, advertam quod admittis, deus aliquid

cognoscere in hunc, et non erit in deo idem intelligere,

et esse, si non fuit in eius potestate aliud scire quam

non potuit scire. Omitto alia non minus ridicula et ad

absurdum ex doctrina, quam ut catholicus negare

nequit, deus libere creavit mundum. quod potuit non

creare, quod potuit scire mundum non futurum. quid

Verum vehit huic argumento? frustra ne erit talis

potentia in deo. assero sufficere revocari potentiam libe-

ram ad unum liberum ad unum extremum. Nec pu-

rum autem hoc hic, quo adversarii obtinuerunt autem

sufficientiam potestatis remotam, et absque proxi-

ma. Quare in me deinde ... et tunc non sola

potentia non reducitur ad actum, sed nec potest reduci. quod

argumento non satisfacio quo author iste aliud non medium

Ad 3. Quod declarando potentiam et impotentiam Molina ad-

mittit potentiam sciendi oppositum, et quidem deus ad creandum mundum

non fuit potentia, ita potuit illum non scire: ad hanc autem impotentiam quam adduct-

sunt =

mundo ni fuit in potest. dei illum ni scire futurum,
nec scire oppositum et si produx. hoc implicat contradictionem
et implicat aliquid repugnantiam aliquam.

Obiicies 2° ex Albertino l. 1 d. 39
n. 20 quod nos simpliciter et realiter admittimus ante
de decreto absoluto existens et libere, nam deus potuit
oppositum scire, si voluntas creata oppositum vellet, et hoc scientia
est dependens a libera voluntate nostra, et independens
a libera voluntate dei, et ergo deus pendet a voluntate creata,
non a divina. 2° quia ponit d. 45 a n. 61
dicendo idem, quod asserimus esse futurum conditionatum pendere
a volitione divina in existente absoluto, et quarante sure-
sis. Talis volitio est ordinaria quoad exercitium, et speci-
ficationem, nam repugnat deum velle cessare a concurrendo
cum voluntate ad tales actus, si voluntas concurreret ad illos;
et ex repugnat quod deus velit concurrere ad oppositum illorum.
Et ratio est, quod deus habet tales volitiones. Alia, quae
asserit dicendo habere voluntatem alibi sollicitamentum.

Ad 1um nego 1am consequentiam et ad
2am conditionatam. Nego ponere futurum conditionatum oppositum
ei determinatum voluntatis. Alia absoluta minime pendet, quod conditionata
conditionata quoad prius perfectum, imo est independens a tali
futuro conditionato. Praeterea talis futurum est independens
a voluntate divina determinante hic, et voluntate divina absoluta
exis-

existente; n. M à volit. dña, quae est, si pu=
rificaret odii. Ad 2 [illegible] Cog.: dij talis scip
pendet à volunt. creat., et à dña cooperante ?
d= à dña predeterminante phice. Ad 2 arg. au=
feram prius illius equivocum, et postea illi satisfa=
ciam. Adversarii nobis imponunt, quod asserimus
odium respectu à volit. dña praeparante [illegible] nos
liberum et [illegible]: si occurreris voluntatem. Nostri
Theologi non loquuntur sic; [illegible] hoc pacto apponunt [illegible]:
si se [illegible] voluntatem creatam ad occurrendum. Vo diver=
sitatem [illegible] utramque [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] liberum. volit. dña [illegible]
[illegible] concurrit [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adimur
liber divisive ponendo. [illegible] [illegible] [illegible]
media quae instituit, et occurrit [illegible] volunt=
creatae adesse, et hoc pacto implicat [illegible] ex supposit=
talis [illegible] non licet [illegible] [illegible], sic implicat [illegible]
nere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
faci: [illegible] [illegible] volit. [illegible] [illegible] [illegible]. Ad
probat. la repugnantia [illegible] resultat ex supposit= [illegible]
[illegible], quae supposit= [illegible], non [illegible], et ex hoc inferri

[illegible]

ablat = Libertati creare.

Cap: 5.um

Satisfacit alijs obiectionibus Aliorum AA.

Obijcit 1.o Gumel hic q. 1 quare c = dj unicè cc. 2.o l. = Si Deus decrevisset creare aliquod effectum, non esset in deo nisi scientia naturalis, et scientia futurorum conditionatorum est naturalis, non media. 2.o = L. scientia considerat non solum possibile naturaliter, sed etiam futurorum, quæ erunt. si 1.um scientia est naturalis. si 2.um: libera, et non est media. 3.o omnia à deo sunt definiunt. Ergo omnis scientia supponit decretum liberum, et scientia omnis libera, si videt cc = futurum. 4.o = L. scientia supponit decretum sive: si 1.um: est libera: si 2.um: naturalis, et non datur media.

5.o = chimericum est asserere, deum aliquid cognoscere antecedenter ad liberam voluntatem, et quidquid futurum est cognoscit scientia libera. 6.o = scientia media involvit implicationem, nam actus liber, antequam procedat à voluntate = continetur in illa indifferens, et in illa nequit cognosci futurum. Ergo ad L. ergo in illa [illegible] præcedere [illegible] habere scientiam mediam, non omnino liberam, nec omnino naturalem, quia tunc darentur futura veritates conditionatæ cc = quæ versantur scientia dei conditionati, quæ non pertinent ad exercitium, sed exercendum pertinent [illegible]. Ad

sive purè possibile, ex alte futurum dand conditi=
tionatè futurum. Et sic cognitio divina verat.
Ad 2.m immerito futurum cognoscere divinis dd. quod ad=
mittam membrum conditionatum, nec futurum conditio=
natè etiam ... aliquo ex pure possibili, et ex di=
alte futuris; et ideo scientia conditionata, licet tineat (?) eadem
membrum scientiae, l. ad alterum vel diverso modo,
et ideo media est, quia participat aliquid utriusque ex=
tremi. Ad 3.m nego ant. ita sumitur negari po=
test futurum ... prius; et tandem illo cogno=
cat scientia conditionata. Ad 4.um dicit scientia libera etiam.
Ad hoc quod supponit decretum actualis existentiae, et re=
spicit deum obiectum. dicit ex scientia libera cum maiori
similitudine ... et ad haec respicit dei intelligentiam
et ... decretum liberum. Unde scientia conditionata
è aliquo titulo libera, quia respicit obiectum ...
Ad 5.um dicitur deus cognoscit futurum conditionatum, et cognitio
quae supponit decretum voluntatis, futurum conditionatè futurum
pendens ab aliqua volitione dicitur conditionata ex quo
... in volitione actualis existentiae, l. ... possibile
ad 3. ille discursus futurum ... futuris conditionatis ... requirit ...
... scientia, quod admitto.
Obiicit 4.o Cabrera tom. 1. in 3. p. q.
...

1 = arg. 3 dico 1 § 22: dari sci[enti]am mediam, ubi futuri[bi]l[ia]
conditionata contingentia non e[st] obj[ectu]m distinctum à possibili, q[uo]d respicit sci[enti]am
simplicis intelligentiae, ergo non dat[ur] scientia media. ant[ecedens] pr[obatur] q[ui]a
simpl[icite]r futurum, et merum possibile nullum dat medium. E[rgo] non è obj[ectu]m
distinctum a possibili talis futuritio: ant[ecedens] pr[obatur] 1° cond[iti]o de possibili
addita cond[iti]oni impossibili non extrahit enuncia[tionem] a ratione impossibilis, et
cond[iti]o de futuro addita obj[ect]o possibili non extrahit possibile ad ra[tionem] fu-
turi. 2° Futurum conditionatum non e[st] proximius actui quam futurum pos-
sibile; at cond[iti]o poneret aliquid in esse, quod futurum. 3 = cond[iti]o
impossibilis addita obj[ect]o possibili non minuit possibilitatem, et cond[iti]o de futuro
addita obj[ect]o possibili non extrahit illud ad ra[tionem] futuri. 4 = fu-
turum illud conditionatum revelatum in SS. Ninive subvertetur
pertinet ad sci[enti]am simplicis intelligentiae, q[uia] è mere possibile, et
et quia aliud futurum conditionatum numquam erit reipsa, sed pos-
sibile, si purificet cond[iti]o et so[lum] e[st] possibile futurum, et tamen è
cognoscibile in ratione possibilis per sci[enti]am simplicis intelligentiae.
R[espondetur] neg[ando] ant[ecedens]. Ad prob[ationem] nego ant[ecedens], cuius falsitas manifes-
tat[ur] ex sup[erius] traditis. Ad 1 prob[ationem] redeo ant[ecedens], nego con[sequentiam] et
discrimen è, q[uia] in 2° casu cond[iti]o extrahit obj[ectu]m a defectu
compossibilitatis eiusdem obj[ect]i, nam possibile extrahitur
ad futurum; secus è in 1° casu. Ad 2 nego ant[ecedens] etsi
cond[iti]o nil ponat in esse absoluto, ponit aliquid in esse conditionato,
et itaque non è, quod sub tali cond[iti]one del futuri conditionati.
Ad 3 sumitur solutio ex dictis ad 1. Ad 4 C[oncedo] ant[ecedens] Ninive
subvertetur enunciat futurum conditionatum, id est nisi egerit pae-
nitentiam, subvertetur. Ad 5 futurum è futuro conditionato si
operetur posse esse, nam aliquid amplius operit, ubi casu, pro

pro

purificaveri Odit = illud donum sievera bit futurum, quo
noster talle dy ni è purgatle.

Dicitur 3° idem Cabrera tom. 3 q. 62 ar.
1° disp. 12, q inveniet in Navarrete hic q. 14 ar.
13 itaque 56 ce. 1 roe q. Repugnat medium inter
nale, et liberum: ergo non dat scientia media inter nalem, et
liberum. ans. Pr. 1° Si scia antecedat liberum volun-
tatis dei decretum è nalis, et nullo modo libera. si sub-
sequat decretum, è libera, et nullo modo nalis, ergo non è scia
media. 2° Deus oia cognoscit, 1° ut possibilia, et existentia
in ea, 2° ut existentia in se pro aliquã temporis diã.
Si 1° cognit: dia nalis è, si 2° libera, ergo non dat
medium. Et scia media constat ex nali, et libera, ergo
è chimerica, cum constet ex extremis oppositis. Ergo
scia dia è nalis, sed eadem è libera, ergo simul è nalis, et
non nalis, et libera, et non libera.

Respondetur omittendo modo, quod nale oio, et liberum
oio opponant contradictorie, et hoc pacto non dat medium
in sua ãmen positio. Ad 1um probatur neg. ans. scia dr libera
ex duplici c. 1° ex parte obi contingentis. 2° ex parte sub.
roe decreti adtuati existentis. Intr nalis dr ex duplici c.
1° quia obiam narium è. 2° ex parte sub. q. scia non è post
decretum dei adtuatum existentis. Et scia media liberam
ex parte sub. quia non antecedit decretum liberum adtuatum existentis,
è in libera roe obi, et ideo participat aliquid scia liberae

et

etalis scię nalis, meriis dr medię. Ad 2 ly exiltenes inię qod intelligi duobr, l. absē, l. cdiōnate. Scia media respicit futuris cditionatis insę ut dbs, n. ut futuris absq. Ad 3 nego cōs, nam ad libera, utpote catholicus fateri debet in deo inveniri pram adtam, et volantem, et adhuc n. inferret, deus esse chimeram. Unde si animadverteret, quos noti vocant hanc scię mediā, n. infertur talis cons. Ad 4 futurū ē scię cditionatū contingentis ex oē liberam et oē nalis, seu n. liberam, sed participat aliquid scię liberę oē, et aliquid scię nalis oē. ita inter colorem nigrum, et album extant medii colores.

Dividitur scię diam in abstractivam et intuitivam, practicam, et speculativam. Cap. I.

Prioris divisionis examinatio

1 Scia intuitiva illa dr, quę ex propria mō attingendi obj tendit in illud ut existens, et seu ut praesens. Abstractiva exsua rōne attingendi obj. abstrahit ab existentia obj., ita ut si n. daretur talis separatio, cognitio abstractiva dr quęcumque alia, sive attingeret mere unū obj. in alio, sive attingens potius rei. Atque in deo intuitiva separari ut pratim intuita, ab alijs abstractiva

esse.

existentia creat. nec obstare quamdiam illa ee no-
tiones, quod materialiter dei non movet, non impedit non intuitivam

S. Doctor examinando hanc difficultatem incognit-
dia vii ennime creaturi.

1 = sententia docet quamlibet cognitionem diam
ee intuitivam. est dist 36 q unica. Paludanus dist
38 q unica, ar 8 dist 2 Maior dist 38 q
2 ad 4. 2 = sententia ait scientiam diam ex in-
ceptum non ee intuitivam, nec abstractivam, quod existentia adhaere-
talis intelligat quamvis perfecte intrinsece imperfectae aliquid existit per-
portionaliter neque cognitionem sive intuitivam, sive abstractivam in
Caietanus. Durandus. Alcuinus hic ar 9. Quinet ar 1 Mon-
toya de scientia dei ... idem insinuat. Liber
sequitur favet S. Thomas hic ar 9 et q 2 de verit. ar 9
ad 2 docens scientiam visionis, et simplicis intelligentiae
nulla esse differentia ex parte scientiae, et scientia, nec alio modo sci-
re deum, quae nunquam erunt, quam ea, quae fuerunt aliquando fu-
tura. Dico 1 = in deum dari scientiam intuitivam quae
[illegible] ab intrinseco ex speciali modo attingendi creaturas, sed
solo, quatenus propter perfectionem dicatur afferri deum creaturae existentiae
proportionaliter neque cognitionis intuitivae. Ex quo esse per-
fectissimum intra deum, quod existentiae considerat in creaturam
ab intrinseco, et ex modo ... endi creaturas non est in-
tuitivam, sed solo dicet intuitivam, eo quod perfecte intrin-

dij scie respicit obm creare, ut proinde: itaut si
existerent, non esse inde talis nomina cony ut talis
qui sit actualis, et effectus repraet. Hanc cum nend Acti
... la ... 1ᵒ est, dari in Deo
cognit. infinitiuam. 2ᵒ tanto esse infinitam. Pr 1ᵘᵐ
in Deo cognit. repraesentans immate obiect. creans
existens in aliqua temporis diff. habent quid per=
fectionis reperit in cognit. creari infinitiua necessarij
... perfectionibus. Ergo dari cognit. infinitiuam, eo mi
... possibile vnde Dei. ans Pr, nam vnius dari
diam cognit. que tendit in creaturam non addit perfect.
...eidem cognitioni ut repraesentat deum, euidens non exercet
vni creaturam aliquam specialem attingendi illam
perfect. infinit. speciale, et non hec deriuat specialem ... attin=
gendi creaturam infinitiue ... aliqua speciale perfect. Ex
his infero adhuc infinitam diij repraesentans creaturam esse
illam, qui per perfect. infinit. respicit obm creans ut existens,
itaut si non existeret, illud non repraesentaret talis cognit. ...
nequit assignari ex perfectionis diij scie specialem
aliquam, que spectat hac ex sua peculiari modo repraesentare
obm creans ut existens, nam ea perfect. ...
... specialis deriuat ... cum obm creatum exi=
stente. Illud. Pr talis perfect. ... creat. ad infinit.
et ex ... perfect. Esse infinitum ... obi creati
exis=

existentis. Et de Creaturis non existentibus deficere abstractivam, quod patet ex terminis.

Ad secundum dico 2° Creaturae non conveniunt in eo, quod scientia visionis sit intuitiva, quae attingit immediate objectum existens, et iis, qui docent hanc scientiam non afferre effectum super addita perfectioni scientiae, ut respicientis objectum docent hanc scientiam ideo esse visionis, ac proinde intuitivam, quia per perfectionem intrinsecam importat objectum creatum existens ut existens. Et hoc pacto declarandae scientiae intuitivae Dei. Sed non est assignabilis aptior modus declarandi nomina intuitivae, et sic explandae.

Dico 2° scientia Dei est abstractiva in ordine ad creata, itaque talis non sit ex defectu alicujus abstractivae intrinsecae, sed quia per perfectionem intrinsecam afferre aliquod objectum creatum, sed non ut existens, et scientia Dei attingens dicitur abstractiva. Itaque scientia respiciens absolute futura in ea ratione, aut decreta Dei efficacia est, haec explanda, explandae ex dictis et praecedenti servata proportione ratione abstractivi.

Ex his duabus conclusionibus constat scientiam Dei quae abstractivam, et intuitivam non esse aliquid ei intrinsecum perfectioni Dei scientiae, sed esse afferre aliquid creatum extra ex dictis

ex

Ex quo non infertur actum abstractivum, cui minime opponitur denominatio extrinseca veniens de novo in tempore, et dicatur a Deo obiecto, sed est denominatio intrinseca veniens ab aeterno, et connotans aliquid existens creatum.

Cap. 2.

Exponitur scientia Dei creata quae repraesentat [illegible], et satisfacit argumentis

Deus scientia abstractiva repraesentat possibilia, nam haec abstrahunt ab existentia, sive existentia, sive essentiam praetermittunt repugnantiam. 2° eadem scientia repraesentat Deum creata alia futura in aliquo medio immediate cognito ut repraesentatur sic esse narivis in ea natura, et esse liberum in decreto efficaci ut affectivum tendentia, et hoc statu eadem cognitio est intuitiva Dei immaterialiter, ut [illegible] aut decreti. Scientia intuitiva repraesentat Deo creata alia existentia, quam illa attingit immediate in se ipsis. Nec obstat quod, ipsa dicitur motiva illius cognitionis, quod motivum non destruit nam actum intuitivum, nam adhuc ea cognitio repraesentat per Deum creatum ut existens. Restat videre an Deus creata ordinarie futura repraesentat scientia intuitiva, vel abstractiva cum dictum est in subtilissima acceptione scientiae intuitivae quod scientia cognitio Dei attingentem immediate, cuiusque creaturas

alia

aliq. = extrinsecg: ... Sic scia conditionata è abstractiva,
si qn Lang attingit scia intuitiva cognitio cond[itionat]a, que
aliquo modo attingit ipsa existentia rei creatæ. Sic
scia conditionata intuitiva, nam ea scia tendit ad exis=
tentiam rei creatæ sub cond[itio]ne. Nq attingit veritatem condi=
tionatam ut aliquo modo p[rae]sentem.

Opponeq 1.° = Veritas simplex na=
turæ, et connexio q. suorum prædicatorum invenit in rebus
existentibus actualiter, et attingit immediate, tam=
quam adhuc intuitivo. Ergo scia simplicis intelligentiæ in=
tuitiva. Pr. 1.° = quia attingit scia visionis, abstrahit à
re existenti ut tali, ergo hæc veritas depēt pone reipsā,
scilicet quod connexio essentiæ prædicatorum, etsi nata sit ex=
istentia, et attingunt eq veritatem scia simplicis intelligen=
tiæ abstractiva, nam tunc ad veritatem objectivam pendet
se hæc existentiâ, ac si n. ē. Si v.° consideremus quæ exis=
tentes contingenter, sic attingunt adhuc intuitivo tcig. ut ...

Opponeq 2.° = negationes creatæ nunquam
existunt, tamen q. prius n. ē, sed hq cognoscunt scia abs=
tractiva, et n. ē de roe adh. intuitivi tendat ad rē non exis=
tentem. Min. pr. Nam tales negationes attingunt q.
fra. creaturas positivas, eq opponunt. et attingunt scia
abstractiva. q si eq negationes q. sunt n. ē predicatur dari

n.

n̄ trat ab̄ls positivis, nec res positiva quae existentiae illas trahunt. Et negatur conexio a Deo per infinitum. Neque sit abs infinitum dei respectu res creatae existentiae quae existentiae. Sic negatur oppositum attingi per absolutum infinitum. Ad impugnationem fateor negationes attingi non posse, quin attingantur res positivae oppositae, sed attingendo negationes in rebus positivis oppositis in medio, sed per suum non esse existens proportionale ad suam naturam transit absolutum infinitum. Tales quidem negationes contingentes habent suum non esse per decretum dei.

Opponentes — abs Dei infinitum hic fratr perfectum proprium abs infiniti, in quantum nihil sit ima actu dimensio creatum, et actui divino detrahere aperit infinitum propria ratione alicuius increatae perfectionis. Atque si proprium est abs infiniti creati ex proprio suo tendendi in obj. attingere illud ut existentis, sed id aperit actui divino quoad perfectum increatum. Et datur in actu increato quoad proprium perfectum infinitum aliquid proprium abs infiniti. Quod negatur. Ad probationem sumitur actui divino ratione increatae perfectionis competere detrahere specialem modum attingendi proprium abs infiniti: eadem perfectio increata, nec detrahit hic unius modi nec alterius, sed solo intellectui ex se sufficit, ut repraesentet infinitive, habitualiter

obj.

obiis creaturarum existentium. Unde in inveniuntur statu iis infinite perfect. infinite absque incremento earum quod per perfectionem intrinsecam, nam in tali convenientia includunt imperfect. ejus explanatione

Cap. 3

An scientia divina sit practica, et speculativa.

Scientia practica dicitur illa, quae versatur circa obiectum operabile sub ratione operabili, ut tradendo regulas, et praecepta ad opus faciendum. Speculativa, quae sistit in contemplatione sui obiecti. Hoc supposito difficultas variis debiis diluenda.

Dico 1.° ut neque scientia Divina sit practica, sed speculativa. Scotus q. 4. prologi sanctum Thomam ... [illegible] judicavit scientiam divinam esse practicam, ... Dei, sed judicio certum scientiam divinam non esse practicam ... Dei. ita s. Thomas hic ar. 16. et q. 34 ar. 3. et Theologi cum ipso. Probatur scientia divina nequit versari circa Deum ut obiectum operabile ita ut tradat regulas, et praecepta ad ipsum efficiendum. Ergo nequit esse practica circa Deum. Antecedens probatur quia Deus omnino non est operabilis; et scientia divina nequit tradere regulas ad faciendum quod fieri repugnat. Ergo nequit esse practica circa Deum. Confirmatur quia si ad scientiam practicam non requiratur libertas in suo operabili, saltem requiritur aliquam contingentiam, quae nullo modo reperitur in Deo. Ergo scientia divina nequit esse practica circa Deum. Nec vero satisfacit alicuius inventio, quod scientia ... Deus dirigat Deum ad sui amorem, quod exponit eius bonitatem, ceterum

id ni requirit q tradat regulas ad suum obiectum efficiendum.

2: An diva scientia sit practica respectu actuum volitionis divinae. Dico non esse practicam respectu actus naturalis, nec respectu actus liberi attenta sola perfectione intrinseca, sed solum quoad immutationem creaturarum ab eo vel An quod diva volitio trahat abstracte ad obiecta creata immutando illa. Sed respectu primi facile probatur talis actus naturalis, et perfectio intrinseca infinita divinae volitionis liberae non est obiectum operabile, quod requirat divinam scientiam dirigere practice ad illud obiectum efficiendum. Probatur 2um quia scientia divina proponit Deo quae vult producere vel alia obiecta creata quae est practica in ordine ad actus liberos qui immutant creaturas.

3 dub. An scientia divina sit practica respectu entium positivorum creatorum. Dico scientiam divinam esse partim practicam, et speculativam partim respectu talium entium. Probatur scientia divina per aliquos actus speculatur naturas talium entium; per alios actus dictat modum quo facienda sunt talia entia; sed hi actus speculativi, et practici, quod partim est practica partim speculativa scientia divina. De speculatione dictum est. Probatur alterum quia obiecta creata sunt intra operabilia, et ulterius scientia dictat quae sunt facienda, sed dando actus divinos practicos respectu horum obiectorum. Observa cum non solum respectu obiectorum creatorum existentium, sed etiam respectu futurorum numquam existiturorum; nam divina scientia dictat modum, quo deus efficere vult talia entia; tali scientia practica solum deficere ex defectu executionis ipsius operis, quod accidentarium quid est. Sic exponit S. Thom. hic art. 16 dicens

scientia practica

volij et speculatiuj.

Q. 4: An deus habeat scientiam practicam peccatorum. R. affirmatiue: ita Valentia hic. ar. 16 puncto 8. Aluarez Lib. 2. de aux. disp. 6 ad 15; nam et si mala culpae non sint à Deo operabilia, id tamen necessarium non est ad scientiam practicam, sed sufficit, deus scire, quomodo fiant mala culpae, et quâ viâ ab ipso impediri possint, ne fiant. Confirmatur et Deus absolutè non est causa operis inhonesti aliquâ viâ ad illud concurrit per concursum generalem, illud permittit, et impedire valet. Ergo Deus habet scientiam practicam peccatorum.

Q. 5: An negatiuorum, et impossibilium habeat deus scientiam practicam. R. Deum non habere scientiam practicam impossibilium. Prob. quia impossibilia operabilia non sunt, nec diuina scientia certo, et euidenter negatiuè quodcumque deus potest tradere regulas, et praecepta ad illa efficienda. Si sermo sit de impossibilibus quae à nobis fiunt: quando admittuntur verorum entium. ita deus habet scientiam practicam. nam deus quâ viâ noster intellectus fingat haec entia, et deus habet scientiam practicam, [illegible] quae à nobis fit. Nec addit scientiam practicam, quia ... operabile à habente scientiam.

Q. 6. Negatiuum quid verbum colliges ex dictis ad superiorem: Prob. negatiua nouit intellectus, et recipiunt in entepositiuo, ut negatio Angeli in equo. 2.° haec negatio non habet deus scientiam practicam, eo quod in intellectu ...

in.

ri [illegible] operabiles; [illegible] so vox [illegible] = [illegible] veritiund. Si

[illegible] [illegible] contingentes ut caverent veri exercitii [illegible]

[illegible] in [illegible] [illegible] cc. [illegible] dad inde scientia practica,

nam cognoscit deus, quare tales caverent fieri possunt.

6: Quomodo triplex scientia [illegible] = enumeranda

[illegible] practica; [illegible] speculativa. Scientia simplicis in-

telligentiae attingens pure possibilia est partim practica,

partim speculativa, nam [illegible] aliquos actus speculando [illegible]

tare, [illegible] alios actus tradit regulas, et [illegible]

efficiendos. Scientia conditionata, seu media est partim

practica, partim speculativa, nam hic actus [illegible]

futuribiles conditionatas [illegible], et actus tradentes regulas

[illegible], ut futura conditionata plane [illegible] futura.

De scientia visionis agemus in seq[uentibus].

7: An divina scientia practica est [illegible]

actus scientiae, itaut aliqui actus divinae scientiae habeant [illegible] partis

[illegible] actus eiusdem scientiae. Actus scientiae [illegible] habeant

[illegible] praxis, seu dicto practicus [illegible] ut docui in logica.

Si [illegible] sermo [illegible] dicitur unus actus negative habere [illegible]

[illegible] operabilis [illegible] alterius actus, [illegible] nullus actus divinae scientiae [illegible]

[illegible] ab alio; cum quilibet [illegible] summe reddat [illegible] in [illegible]

[illegible] ac [illegible] est aliquo pacto exposuimus in [illegible].

8: An scientia divina [illegible] [illegible] magis practica,

quam speculativa [illegible]: [illegible] [illegible] speculati-

[illegible], et [illegible] practica. [illegible] deus scit speculative quid

cognoscuntur, et scientia intra creati, sive humani, sive Angelici pertinet scientiis speculativis, quae plures sunt quam practicae. Sic attenuendo d. l. 1 = dicitur Deo scientia speculationis, quam habet speculationem. Vide plura apud Minoris Momenti de scientia disp. 16. et Heriz. disp. 9. c. 3.

Disp. 4.

An divina scientia sit causa rerum

Cap. 1.

Status controversiae exponitur

Certum, et de fide est, divinam scientiam causare entia creata, non distinguendo, quamvis in hac scientia; id constat ex S. ad Ephesios 1. n. 11. operatur omnia secundum consilium voluntatis suae, seu ut exponit S. Hieronimus ibi per voluntatem rationabilem. Seu ut S. Anselmus: rationabiliter, et provide, non temere. Prov. 3. n. 19 Dominus sapientia fundavit terram. Ps. 103. n. 24 omnia in sapientia fecisti. Sap. 7. n. 21 omnium artifex docuit me sapientia; idque fatentur SS. PP. Augustinus 11 de Civit. c. 10. Gregorius lib. 20 Moral. c. 23. Per rationem vero scientia in creaturarum productione se habet eo modo, quo ars in artifice respectu artefactorum. Et scientia aliquomodo

cau-

rat entia creata. Creat artifex in operibus arte-
factis non tam considerat alia entia realia, quam ideas,
quas habet in mente [illegible] operis [illegible] producendi. Similiter
Deus cum creaturas producit ad extra considerat rationes idea-
les in mente sua existentes, quare [illegible] S.
Augustinus dixit: non, non, ex [illegible] se quisque possit intuebatur
[illegible] id obtineri, quod obtinebat, nam hoc opinandum
[illegible].

Dices 2°: Deo videndus est perfectissimus
modus operandi ad extra; sed iste est per [illegible], ergo [illegible] Deus
[illegible] causat entia creata. Ostendo: quotiescumque duo
[illegible] inter se similia, et unus ab alio causat [illegible]
et unumquodque ab alio [illegible] causat; sed inter cognitionem divinam, et
[illegible] similitudo intentionalis reperitur. [illegible] et unus causat
ab alio, et unumquodque ab alio [illegible]. Cum sic: cognitio [illegible]
divina non causat ab [illegible] creato, nec unumquodque ab alio [illegible]
cognitio divina causat [illegible] creatum. [illegible] advertendum, quod [illegible] cognitio
divina practica [illegible] operis peccaminosi non est causa [illegible]
talis operis [illegible], nam cognitio divina sola non est causa [illegible],
sed [illegible] divinum volitionem efficacem. Unde [illegible] non est causa
[illegible] operis inhonesti, nec cognitio divina.

Dices 3°: non est difficultas: Angelus [illegible]
voluntas Dei [illegible] admittenda [illegible] perfectionem in creaturis in-
[illegible] exequens opera creata per modum virtutis [illegible], et
[illegible] intellectio, et volitio divina immediate [illegible] [illegible]

[illegible]

neq id expectat ad q.m 2m illius 1ae

Difficultas oritur tum ex 1o an scientia visionis, quandoque reperiatur absolute futura in creaturarum. 2o an scientia simplicis intelligentiae reperiatur potius, et non scientia visionis in ea. Ij, qui indicant scientiam visionis carere futuris censent hanc propositionem esse falsam. ideo deus scit absolute futura, quia absolute futura sunt, ex oppositis indicant vero: ideo absolute futura talia sunt, quia deus illa scit: alii loquuntur DD. in oppositis docentes. Difficultas haec è ex principiis, quae agitantur inter nostrae Societatis DD. et DD. Thomistas, nam ut fatentur Alvares, et Nazarius citandi, ex resolutione illius pendet resolutio controversiae de gratia efficaci, et concordia ipsius cum libero arbitrio. Timuerunt, et merito Recentes Magistri dominicanae familiae, ne si admitterent hanc veritatem: futurum scitur à deo, quia futurum est nimium tribuerent voluntati humanae, et valde praeiudicarent suis praedefinitionibus, et praemotionibus. nunc ego contentus manebo, si ex falsitate suae opinionis, et defectu authoritatis assumant fundamentum ad cognoscendam falsitatem contrariae aliis modis discurrendi.

Assertio 2a

SS. et AA. recensent contra 1am propositionem

Ad 1. = Sti docent, scie. visionis esse absolutam futurorum, et haec quae sunt vel ... ideo absolute futura quae ... ab illa scientia, ita Alvarez de aux. disp. 16 n. = 5 et lib. = 1 = responsionum c. 6 = n. = 17. Ripa hic ar. = 13 dub. = 4 § 4. Navarrete ar. 13 contro. § 3. § 2. § 9. § 2 = et contro. § 4 c. 4 et 5. Gumel sibi ... super ar. = 1 disp. unica c. 6 = et tom. 2 opus. dub. 4. à § ... Cabrera 3. p. q. 62 ar. 1. disp. 12 § 15. Cabezudo ibi ar. 5 q. 2. c. 6. Ledesma ... de aux. disp. 2. de scia difficult. 1. dub. 4. ... de ... = vel ... 2. fol. 47. Gonzalez hic disp. 38. Cursus Salmanticensis ... 3. disp. 5. dub. 2. § 2.

Ad 2. = Soc. docent. scie. visionis non esse causam entis creatorum, et indicant ... vam ... ideo futura cognoscuntur à Deo quia futura sunt. ita, in Societate Ddi. Molina hic ar. = 13 disp. 17. Vasquez disp. 68. c. 6. et in commentario ar. 8. c. 14. Valentia tom. 1 disp. 14 ar. 8. punct. 8. § his ... Suarez 1 p. q. ... 1. lib. 3. c. 4. et 5. et opusc. de scurso dei lib. 1. c. 13 à n. 15. et tom. 1. de ... prolegomeno 2. c. 1. Fonseca 6. metaph. c. 2 q. 4. s. 11 § posteriori. Becanus 1. p. c. 10 q. 15 n. 4. Bellarminus lib. 4 de gra. et lib. arbitrio c. 13. Lessius de gra. efficaci c. 3.

n-

n. 24. Albertinus tom. 1.° q. 1. Theo. ex 4 pri
phicis diffic. 2.ª Lilius lib. de scia Dei lib. 2.°
Mag 10 c.e 17. Arrubal hic dp 32 et Hurtado dp
9. de scia s.e 6 § 5.° Cornelius 2.ª ad Thimo=
theum c.e 2 - n - 10 Fasolus ar. 8 - dub. 3.ª Herice
dp 10 c.e 1.° Montoya de scia dp 15 s.e 4.ª
Alarcon Mag 2.° de scia dp 5 c.e 4 - n - 8 - Bra-
nddo Mag 3.° de scia § 4.° Moncgo in disp
dp 3.ª c.e 19. tom. 1.° dp 2 - s.e 8.ª dub. 1.°
Torres in opusc. opusc. 5.° dp 3.ª dub. 1.° Ray=
naudius Theologia nali n. 51.

Videamus modo quantum cordi fuerit
Veteribus Thomistis nra doctrina, nam licet no
docuerint scia Dei ee eam verum; seductarum ex
eorum verbis satis aperte colligitur, de qua scia loquuti
fuerint. Hervaeus 1.° dist.e 39. q.e 1.ª ait scia
practicam activam entium creatorum dari, ubi addit inquit
non dr principium oprationis exterioris, l. praxis, nisi
in quantum est ca volendi eius, quod fit ab agente per
intellectum, et voluntatem: et ex hoc ipso, quod intellectus proponit aliquid
ut oprabile, et voluntas per intellectum, ut eam sine qua non
eligitur tale oprari est intellectus practicus. Hoc autem non compe-
tit scientiae simplicis intelligentiae, nec visionis, quae haec no dat
post decretum. Capreolus 1.° dp 35 q.e 2. ar. 2.° ad
argumenta 3.ª 8 et 9. S. Thomas non intelligit quod voluntas

Dei

...der scie dic. caliz exemplaris vel creature. Nec aliq
caliz pure effectivam, sed ponquunt scientiam in ca prin
sam roz qui ultimus. Hoc aut negat operere scie
1° dist. 35 q. 3 c. 5. reddit scie dic. prioritatem
in causando sui dic velit. idem Silvester 1. p. q. 3 fsan
ar. 16. et eadem sa citat Arrubal duo dicta alio-
rum Thomistarum. 1um Marchi Orij. 2um Francisci
Alonsi. Consentiunt in eamdem verum. Al-
bertus Magnus in summa 1 p. 15 q. 61 membro 2°
ad 2. et membro 3°. Egidius 1° dist. 38 1a
p. distinct. q. 1a [illegible] in illius fine ibi q. 1 ar
1° p. 1. Ricardus ibi ar. 1° q. 2 ad 2. eadem
Durandus q. 1. n. 9. Aulionensis 1. dist. 39 q. 2a
ar. 2° et in c. 2a. Argentinas 1° dist. 38 q. 1a
ar. 1° c. 1a. Adamus 8° dist. 14 q. 3a ad
istam. Albis 1 p. 1° de scientia dei 12 s. 3a. Pennus
in expugnando lib. 3. c. 12 n. 4°. Cornejo 1°
p. q. 14 ar. 8. disp. 1°. dub. 2°.

Eamdem sententiam amplectitur S. Thom.
hic ar. 8° dicens scientiam esse causam rerum, quam est scientia
artificis operantis rei per artem. quod sic declarat 1°
dist. 38 q. 1 ar. 1° corp. Scientia sum roz scientiam
dicit causam aliter ois scientia causa esset, sed in quantum est scientia
artificis operantis sic hoc roz quod est rei operantis per artem. unde
sicut est causatus artificiatum artem sic est causatum dei [illegible].
Modo ex hoc arguo sic. in creando artifex non concurrit
ad opus, quia cognoscit opus in falsum, sed per cognitionem quatenus
pra

operat ut ut factibilis, et modus, quo fieri pot, que postea cognita sunt per operis rationem artis; ita ut quaevis alia cognitio sit superflua; et in Deo solum ea quae cognoscit ut factibile, et modum faciendi opus, est ea operis. Ergo haec est solum scientia simplicis intelligentiae, non visionis. Et haec non est ea operis. Sed voluntas perfectissimi artificis non applicat suum conatum ad opus efficiendum, nisi cognitio eius praedicta. et modo nec praeveniunt, atque voluntatem tenere, et opus modo procederet; sed haec est scientia simplicis intelligentiae, non visionis; nam haec dat subjectum voluntatis adaequate existens, et scientia visionis non est ea operis. Constat ex positis demonstrationes ex S. Thoma 1° contra Gentes c. 66 n. 2: Artifex per artem cognoscit ea quae nondum sunt artefacta cognoscit. Formae enim artis ex eius scientia effluunt in exteriorem materiam ad artefacta constituenda. Unde nil prohibet in scientia artificis esse formas, quae nondum exterius prodierunt. Sic et nil prohibet Dei eorum, quae non sunt notitiam habere. Et scientia, quae in Deo habet rationem artis non est scientia visionis. Videatur etiam ar. 16. Propterea in hoc ar. 8° nostri quaestionis inquit, cum non forma intelligibilis ad opposita se habeat (cum sit eadem scientia oppositorum) non produceret determinatum effectum nisi determinaretur per appetitum, et docet S. Thomas solamque scientia Dei, quae est indifferens ad opposita, et non ipsa scientia visionis, sed scientia simplicis intelligentiae, et ideo addit Angelicus Doctor ea rerum non est scientia, nisi adiungatur ei inclinatio ad

ad effect., quod e. volunt. ar. Voluntas div. 1°
adiungit scientiam antec., non subsequentem. Et id non operit scientiam
visionis, ergo 1. 19 ar. 4 ad 4 ait scia, et voluntas
est causa eiusdem operis, sed scia ut dirigens, voluntas ut im-
perans, et q. 25 ar. 1 ad 4 quod exequitur,
voluntas imperat, et ad quod scia dirigit; sed scia visionis
non dirigit, sed sola scia antec. volunt. Ergo scia visionis
non est causa. Ergo nam q. 2 de verit. ar. 8 scientia
visionis vocat quasi practica, ubi distinguit scientiam creatu-
rarum abstractam a scientia, quae creaturas causat et causando
non est scia visionis, sed simplicis intelligentiae. 1 dist.
38 q. 1 ar. 1 ad ultimum ait creaturas exeunt
a Deo non per naturam scientiae, sed per liberam voluntatem, in quibus [illegible]
vocaliter, et ideo non quaecumque scivit, creavit, sed quaecumque vo-
luit. Ubi duo noto. 1. Ibi sermonem esse de scientia
naturali, quae est scientia simplicis intelligentiae. 2. dari scientiam
virtualem [illegible], quae intelligit divina volunt.

Cap. 3.

Stabilitur vera resolutio.

Dico 1.° scientia visionis nullo modo est causa existentiae crea-
turarum, quae producuntur. Haec est 1.a conclusio mens S. Thomae
et [illegible] 1. 51. Pr. 1. authoritate DD. PP. quorum aliqua
testimonia selectiora proferam, quae veritatem [illegible] iudicant
hanc causae veritatem: ideo cognoscuntur a Deo futura, quia futura

Et . ita Origenes in epist. ad Rom. fere ad finem in
ea verba c. 8 = quos autem praedestinavit &c. ubi loquitur
Apostolus tum de bonis pertinentibus ad salutem, tum de malis
pertinentibus ad perditionem: neque in praescientia Dei, licet salutis, licet perditionis
nostrae causa sistitur; nam etsi Deus innuit praescientia sententiam, non
propterea erit aliquid, quia id scit Deus futurum, sed quia futurum est, scitur
a Deo, antequam fiat. S. Hieronymus in cap. 16 Isaiae
fere ad finem, non quod praescientia Dei eorum vastitatem attulerit,
sed quia vastitas futura Dei maiestatem praenoverit. et in cap.
26 Hieremiae circa initium: non ex eo, quod Deus scit futurum
aliquid, idcirco futurum est; sed quia futurum est novit Deus.
S. Iustinus Martyr in declarat. quaestione 58 ex iis, quas
gentes Christianis opponunt, ubi exhibet rationem, cur Deus
praenoverit proditionem Iudae, negatque fieri ruinam diaboli, non necessario:
Necessario enim quod futurum est praenoscitur, sed quod futurum est, id
non est praenotum, neque non praenotum sequitur quod futurum est, sed quod
futurum est praenoscitur. S. Cyrillus lib. 9 in Ioannem: ut
ut impleretur scriptura, nec ista Dei [illegible] factum est in [illegible]
quae scriptura praedixit, sed quoniam ita nulli quoniam futuri
erant, idcirco praesciens ipse sic futurum praedixit. Da-
mascenus in dialogo adversus Manichaeos versus finem: vis
Dei praescientia a nobis causa haudquaquam habet, at ut causa fieri rerum
praescientiae a nobis efficitur, neque si factum non esset, nec ipse quidem
quod futurum non esset praenosceretur: ergo quidem Dei praescientia vera, et invisibilis
est

è, cum dicitur fiat in quantum fit nunc è quia ponis hac, illud
factum sunt, idcirco cognoscit. S. Aug. lib. 5° de
civit. dei c. 10. nec ideo peccat homo, quia deus illum pecca-
turum praescivit; imo ideo non dubitatur ipsum peccare, cum
peccat, quia ille, cuius praescientia falli non potest, non fatum, non
fortunam, sed ipsum peccaturum esse praescivit. Adverte D.
Aug. verba, quae valde confirmant nostram sententiam. Boetius lib. 5°
de consolat. prosa 3a. Aug. de D. videre in summa
Sanct. Th. 1° c. 12 Dr. 2°.

Dubium 2°: scientia dei non potest haberi de
rei esse externi producti. Siquidem dirigit voluntatem divinam
ut determinet producere hic, et nunc tale esse determinatum
si quidem exequitur rei creare producit. Neutro modo scientia
est causa esse creati, et nullo modo est causa. Maiore certa
a sufficienti partium enumeratione. Sed minoris
admittitur a Thomistis; docent enim esse causam in 2° sensu, ut
causa primaria[?] plurimis explic., adverte; nostram intentionem de [illegible]
latinum desumpto fund. ex pro fecunditate dei dis-
tinguere ex parte dei varios actus intus, et voluntatis in
ordine ad esse creaturarum producendum. Sic 1° datur actus scientiae
simplicis intelligentiae, quo deus cognoscit possibilitatem esse creati
et modos suae producibilitatis passivae, et convenientiam suae productio-
nis in tali, et tali occasione et tempore. 2° datur actus primi ad
voluntatem, medio quo deus decernit efficaciter esse producere in tali
tem-

temporis dia, et tali occas. 3° actus è scia, qua Deus regnat fiiturus eiusdem effectus producti, se volit effa= et tali tempore, tali modo. Et hic actus generat scia visionis. Modo pr min= iste actus scia visionis n carere dirigendo diu voluntatem. 1° quia è post decretum effx. 2° quia sufficit dirigit dia voluntas per actus scia simplicis intelligentiae, medio quo regnat deus, producere effectum, modos ruas producibilitatis passivae, et rationes convenientiae, ob quas decet, ut fiat talis effectus. Ostr dia voluntas summe sapiens procedit in produc. rei creata, ex eo quod praecedat cognitio simplicis intelligentiae regnans circumstantias, mo, et convenientia productionis, et dia voluntas per talis actus sufficienter dirigit: atr posset excogitari voluntas perfectior, quae sapientia, et prudentia procederet in product= recuperatas. Et scia simplicis intelligentiae ante decretum dirigit sapientissimè diu voluntatem.

Impugnatur 2° solutionis adversariorum: scia nullo modo caret, nisi sit practica, sed scia visionis n è practica, et scia visionis n caret. Maior è certa, cum n habeat aliud munus candi sibi proportionatum. Min= pr 1° scia sol è practica, quae dirigit artifices, tradendo regulas, et praecepta ad res efficiendas, sed scia visionis id n praestat, et n è practica. Min= pr scia visionis supponit sapientissimum artificis ius decretum ad efficiendum tale opus externum tali tempore, tali mo, et in talibus cir=

circ=

circumstantijs, et illum non dirigit practice: ans

Pr. supponit decreta divina esse decreta Dei ad effi=

ciendum talia opera tali modo, et in talibus circumstantijs. Pr

Con: ille modus operandi scientiae visionis supponit artifi=

cis iam directus, ergo scientia visionis non dirigit practice. Dr

scientia mere speculativa nequit esse practica, sed scientia

visionis mere speculativa est, ergo nequit esse practica.

Min. pr: scientia visionis non supponit modum, quo producendae

res, sed tantum ad res iam factas, ergo scientia visionis mere

speculativa est. ans quoad utramque partem pr: Dr. S. P.

Thom. ipsis. plures adversarij vim sic comparant scientiam

visionis cum visione corporea in eo quod sicut visio cor=

porea requirit colores existentes: ita scientia visionis requirit

objecta existentia. 2o Nam ut constat ex D. Th. scientia

dicitur non ideo res futurae, quia praescit a Deo, sed ideo

praescit a Deo, quia futurae, ergo scientia supponit res

absolute futuras. ergo nequit dirigere practice ad res creandas

producendas.

Cap 4.

Corroborat eandem scientiam alijs modis.

Pr 2o ratione, quia unanimiter Bellarminus. Suarez. Vasquez.

Fonseca. Montoya: omnis requirit cognitio praesupponit objectum,

quod attingit; sed scientia visionis Dei est rei absolute futurae. ergo

scientia visionis illam praesupponit eo pacto, quo scientia simplicis

intelligentiae praesupponit possibilia. et sicut ad hanc rationem scientia simplicis

in=

intelligentiæ ut cat polliz ; itanec scia visionis futuris alterz. Mai = e S. Aug = lib = 4 = de Genesi ad litteraz c = 32. ¶ Ultimo vero vim graves aliqui Att. debilitant, dicentes eam admittere facile solutz ; si dicas scia visionis ceepraltiz, et cave abtë futura illam repræsentando : ita locut.e enunciamus aliquid, quod nō præsupponimus ; sed locut.e facimus, ut pt in verbis eucharisticis, et in intellect.e notionali Patris, qui pducit Verbum, illius obj. e verbum, et sic illud pducit. Dō = e ltt. Cognit. = ut ea poit respicere effum se posteriorz, cōtinge repræsent.e nequit respicere terminum se posteriorz, quare si tota Cognit. = denudari valeat ab hoc, p̄ repræsent. = in denudari nequit ab hoc, qz uti roe repræsent. = præsupponat obj. id declaro exemplo dili voluntatis. simplex complacentia pollz è ea futuritionis effz, ita ut hæc si posterior simplici complacentiæ, nō vo = è ea politanz, qm affective attingit. ¶ Sicut ui scia visionis (si respiceret ea effz creati) deberemus distinguere aliquid posterius ipsa hinc voce effz ; et aliquid aliud prius hinc ros obi, quod impole oio è, cum nil valeat assignari hinc voce obi, quod nō ì obj simplicis intelligentiæ. Unde futuritio li effz scip simplicis intelligentiæ, nō in eius domum et ideo Theologi admittunt inde alia scia respicientes ut obj futuriz. ¶ Ad exemplasique poitis contra

solut. Vasqui, qm sufficit n requiri; aliq sic tri-
des n e inventiony in eo, quod cognit speculative
oped se mij ne id, q requir, ceterij inveniony a in
eo, q cognit oped practice id, quod requir, nam inde
nulla implicat comparat, bene tn in 2o q forte n
scia visionis caret fictum natur voluntg ad opus, eos
Cet prius tradit s de trinitate, et ans oio, ex quo in-
ferrit posit fictum visioni oio infactur; at hic investigamus
scie potentia care effectum liberi: ita repugnat scie ee cam
practice operationis externe, et care natr id, q requir;
nam care practice ex na rei e dirigere regulas ad
faciendum opus externum. ergo nequit scia practica requirere
id, ad quod faciendum dirigit. ergo scia visionis nequit care
practice effectum, quem requir. Voces in eucharistia
n signant practice, itaut tradant regulas, et precepta ad
obtinendum corpus Xpi in eucharistia; sed illud requirunt
speculative; et efficiunt signatur. Nos autem loquimur de vo-
catione practica a priori scie, quo sic hec care practice ex eo, q
tradat regulas, et precepta ad faciendum opus. Pater eternus
e principium verbi, et illud cognoscit verbum; ceterum n e prius
enunciat practice, sed si natur, et speculative, que dicimur
se constituere; nam ut dixi supra d 4 c 8 n dat
aliqua scia dei practica ni aliquo tri dij.

Dr 4o scia simplicis intelligentie (ut fatent Alvarez, et alii Salmanticenses) e practica in
actu 1o, q eadem e practice in actu 2o et n scia visionis
Dr contra actu 2 ... chiur ... a vivr. ... in actu 1o

1° q. si adsit 1° practice operans in Deo e scia simplicis intelligentiae ab eadem scia operante practice effective externa actus videlicet obiectum virtutum, et sic ratione 2i scia simplicis intelligentiae affert virtutem activam practice, non tamen affert minimum, et tamen specialem, quam affert cum inadsit 2° talis, quidem tamen operis scie visionis. Unde fit, quod eadem scia caruit carens, sed cum nova tamen scie visionis tollit illam velut ratione sibi in actum simplicis intelligentiae. Ad 2° quod scia abstineat in se proprio linea effectum externum, non superaddit minimum actum, nisi exercitium virtutis, sed tale exercitium non e scia visionis sed actus exterior medio quo producit effectum externum ab agente intellectuali directo per sciam practicam, quae scia visionis non e minus superadditum, per quem scia simplicis intelligentiae actu careat. Nihilominus scia visionis non est formale exercitium virtutis practicae operantis scie simplicis intelligentiae, quae non est superadditum, per quem actu careat scia simplicis intelligentiae. Et si per impossibile daretur scia simplicis intelligentiae cum decreto efficaci Dei talis scia in sua linea careret practice effectum virtutis, quamvis scia visionis non reperiret decretum virtutis. Et aliquid aliud et non scia visionis e exercitium scie simplicis intelligentiae. Confirmatur 2° scia visionis non e [illegible] superadditum decreto efficaci Dei, itaque istius decreti virtus reducitur ad actum 2° consequenter

q. Nec e(st) m(ediu)m s(uppositu)m adaequatu(m) sc(ienti)ae simplicis intelligentiae, p(er)
quae vi(rtu)s talis sc(ienti)ae reducat(ur) ad actu(m) 2° q(uia) actus pr(imus)
ex n(atu)ra d(ivi)na v(e)l ditionis effectus asserentis intelligibilis
trunc extram. P(robatu)r 2a. Nec ex sc(ienti)a simplicis
intelligentiae, et decreto d(ivin)o resultat una vi(rtu)s adae-
quata in actu 2° = q(uia) sc(ienti)a visionis n(on) e(st) m(ediu)m suppositu(m)
p(er) m(ediu)m exercitii sc(ienti)ae simplicis intelligentiae.

P(robatu)r 3° = q(uia) sc(ienti)a visionis e(st) ca(usa) practica
entis aeterni abs(olu)te futuri, et sc(ienti)a conditionata e(st) ca(usa) prac-
tica futuri conditionati, sed n(on) e(st) ca(usa) talis futuri, q(uia)
nec sc(ienti)a visionis entis abs(olu)te futuri. Maior p(robatu)r si sc(ienti)a
visionis respicit abs(olu)te futura; sic sc(ienti)a conditionata respicit
conditionate futura. Minor p(robatu)r si sc(ienti)a conditionata e(st) ca(usa)
futuri conditionati, in conditio(nat)o sic(ut) q(uae) enunciat futu-
rum conditionatum deberet asserri ipsa sc(ienti)a, nam conditio(nat)um
q(uod) dixi importat omnia, quae ante occurrunt in p(ri)o
statu ad futurum. q. si sc(ienti)a visionis e(st) ca(usa) futuri abs(olu)te,
sc(ienti)a conditionata e(st) ca(usa) futuri conditionati; ac p(er) c(onsequens) ipsa
sc(ienti)a ut p(ri)ore ca(usa) deberet asserri ex p(ri)ae determinationis.

P(robatu)r 4° = ad hoc q(uo)d Adversarii ipsi
indicant, Deum p(er) sciam visionis n(on) posse cognoscere in-
tuitive abs(olu)te futura, nisi hoc p(rae)supponant aeternitatis
p(rae)sentia ab aeterno, et abs(olu)te futuritionem p(er) practicae a
sc(ienti)a visionis; ita ni fallor manifestat, nam si abs(olu)te
futura debent p(rae)supponi p(rae)sentia aeternitati, antequam

in-

intuitive cognoscant. 2° quod supponunt existentiam antequam cognoscant. quod per eorum cognitionem intuitivam non tribuitur coexistentia realis, sed illa quae supponitur. 3° quod supponitur ex entitate creati existentia.

Aliqui Doctores adversae partis, ut Vasquez in commentario ar. 8. fugere volentes vim argumenti distinguunt duas scientiae visionis, alteram speculativam, alteram practicam, et ostendunt hanc esse causam entium creatorum. Contra est 1° quia 2 scientia a Doctoribus adversariis admissa est absque imperio, videatur Vasquez, quod Theologi tale imperium reiiciant gravissime. 2° Hanc nostram opinionem advertit Montoya disp. n. 11 quicquid sit de veritate talis imperii adhuc illo admisso non satisfaciunt argumento, neque imperium in ista opinione est adhaesionis, ille defendit a suis Patronis non ut est practice operans, et dirigens artificium summum in executione suorum operum, sed ut applicat media quae Deus voluit esse applicanda ad opus scientiae simplicis intelligentiae et scientiae mediae, ut fiat, vel non fiat tale opus; at hic investigamus scientiam practicam, quae dirigat tamquam practice supremum artificium.

Assertio 5ª

At

An scientia simplicis intelligentiae sit practica, et quomodo

§ 1 = Conclusio = scientia simplicis intelligentiae
est practica entium creandorum in tempore producendorum.
Ita Suarez c. 2 = Conveniunt fere omnes Theologi, quia unus
sp? Nam? Probatur = aliqua scientia est causa operum externorum
quae ad existentiam producuntur, non visionis, ergo simplicis intelli-
gentiae. Antecedens = nam scientia simplicis intelligentiae praestat totum
quod per se sufficiens est, ut sit causa cum voluntate divina efficaci fiat effectus
ergo accedente divina voluntate ad scientiam possibilium, nihil aliud requiritur
ex parte scientiae. Antecedens probatur quia scientia possibilium proponit voluntati divinae naturam
cuiusvis creaturae, proportionem, ordinem, quem habet ad alias crea-
turas, et medium, quo talis entitas produci valet, cum hoc
constat, quod scientia conditionata ante decretum divinum actualiter
existentis causet res ut absolute futuras, non tamen causat easdem entitates
ut conditionate futura.

§ 2 = Conclusio = Scientia simplicis intelligentiae
praecise ut respicit res possibiles non est dicenda causa absolute, et
simpliciter, considerata tamen ut respicit possibiles, eorumque convenien-
tias, circumstantias, et modos faciendi opus, seu ut brevius
dicam, quatenus sapientissime dirigit supremus artifex ad ope-
ris creationem exequendam. Dicitur absolute in linea proxima causa, etsi
ut causet actualiter, indigeat decreto divino efficaci. Tres...

[illegible]

Obtinet hec rc. 1 = docet, sciam simpliciter intelligentie
nò ee abte cam, pcipe ut regrar poliz. Pr 1 = nam
scia simplicis intelligentie, pcipe ut regrar poliz nò
è practica, & sic nè ca. 2° = pcipe ut regrar poliz
quatr se het ad bona honesta, ac ad mala turpia, sed
nò è abte ca oprationis inhonestis. & pcipe ut regrar
poliz nò è abte ca.

Dices 2° = Ds effctat; eam siq ee cam abte
in sua propria linea, quat regrat oes convenientias, et
modos faciendi opus; in hac = conveniunt nobiscum
Alvarez, Gonzalez, Nazarius, Curs. Salmanticens.,
nam hi scia, et volit. = dia effcta sl concurrant, qz
tenz magis concurrit in diversa linea, nam
scia concurrit in gre qz exemplaris, in quo nò pfecte
ullo mo à volit. effcari, & in sua linea è abte,
et simplr ca in actu 1° = Ans Pr ista scia concurrit
sapientissime dirigens supremus artifex. Adexe=
cutionem operis externi per media apta, et propor=
tionata. Dices 3° = Ds = cc = tunc talis sciam
nò ee cam in actu 2° = abs volit. effcacis. Pr vbe
S. Thome hic ar 8° = ois fra servis intellec=
tualis, qualis è scia practica nò so het ordinem
ad subiectum, in quo infrat, aut quasi infrat; sed etiam ad
effectum, quem ex se causat, & ad talis effectus
appetitus, ad talis fra requirit sola actuare effectus

efficacem, et exer aliqu. alio, ut causet. Alia = Si scia
practica respiciens convenientias, circumstantias, et modos
rei faciendæ indifferenter, ut respicit convenientias, circum-
stantias et modos rei non faciendæ, ergo sola scia practica
non est ex se sufficiens, ut actu causet. Hinc fit
in Deo præter sciam practicam necessario esse volitionem efficacem deter-
minantem ad actum Deum ut causet. Et si in speciali actua-
tione creaturarum liberorum: de fide est, error manifeste
demonstratur, Deus libere ad extra operari, cum autem
scia simplicis intelligentiæ naturalis sit, ipsa sola non erit
causa effectuum externorum; at in fieri libere actus liberi
et ut Deus libere causet oportet, ut voluntas creata
ta sive actus, non sola scia simplicis intelligentiæ
sed ipsa simul cum decreto efficaci operabitur. Hinc
patet id, quod sæpe reperimus in scriptoribus veteribus theo-
logi docentes sciam approbationis esse eam, quæ scia
simplicis intelligentiæ ut juncta cum volitione efficaci
[illegible] Deus non est causa operis inhonesti, quia Deus non vult, nec appro-
bat opus inhonestum. vide S. Thom. art. 4 ad 1 scia et
voluntas est causa ejusdem operis, sed scia ut dirigens, volun-
tas ut imperans, et q. 25 art. 1 ad 4: potentia exe-
quitur, quod voluntas imperat, et ad quod scia dirigit.

Satisfacit objectionibus Alvarez, et aliis.

Dico 4° Opponit Alvares duo argumenta contra scientiam simplicis intelligentiae. et 3 in favorem scientiae visionis. 1° S. Thomas hic ar. 8 docet scientiam divinam habere inclinationem adiunctam voluntatis, et scientia causare supponit divinam voluntatis, et esse visionis. 2° si scientia simplicis intelligentiae esset causa operum ad extra, et haec talis non esset: ideo res creatae erunt, quia cognoscuntur a Deo, et independenter a divina voluntate erunt. 3° si scientia simplicis intelligentiae, quae talis est causa rerum, Deus natus, et natis ab aeterno produxisset creata entia, nam scientia simplicis intelligentiae est causa naturalis ab aeterno existens. 4° ideo est naturaliter voluntarii Dei ut scientia causet, quia determinat scientiam, et actus volitionis Dei antecedit scientiam, et non est post scientiam.

In favorem scientiae visionis adducit alia argumenta ostendit scientiam esse hanc causam, quia res futurae, ideo cognoscuntur a Deo visionis scientia, ergo oppositum esse ... 1° id docent S. Thom. hic ar. 8 ad 1. S. Augustinus lib. 13 confessionum c. ultimo, ubi sic Deum alloquitur: Nos ista, quae fecisti, videmus, quia sunt, tu autem, quia vides ea, sunt, et lib. 15 de Trinitate ... universas creaturas et spirituales et corporales, non quia sunt ideo novit; sed ideo sunt, quia novit. S. Gregorius lib. 2 moralium

c. 23, seu 24 quod [illegible] n. ad aeternis rei ideo vi-
dend. ; [illegible] ; sed ideo [illegible] videnda. Vide repetit lib. 32
Moralis c. 6. 2. scientia verum ea e liberum, et haec scientia
visionis, unde sicut, ita cave deberet scientia, ut ponit n. cave, et scio,
quod e esse verum, liberum. 3. si haec callis esse via, ideo [illegible]
scientia visionis reperiri futurum, quod futurum [illegible], scientia dici n. esse
infallibilis, et infallibiliter desumeretur adeo. falli [illegible]
4. sequeretur, voluntatem Dei esse posteriorem futuris rei, pro
illa. prius e Paulus [illegible], quam Deus scire Pau-
lus esse [illegible]. et prius e [illegible] producere creare, quam
Deus illud scire. et ex prius e [illegible] futurum producere
creare ; quam Deus velle futurum [illegible].

Ad 1 [illegible] argumentum [illegible] auferendo
prius equivocationem latentem in argumento. respondit Alvarez [illegible]
liberum in cando, cum scientia libera in reprimendo. scientia sim-
plicis intelligentiae [illegible] ei adiunctum [illegible] e li-
bera in cando, et n. car. nisi adiuncto decreto [illegible]
liberum ; n. [illegible] e libera, sed [illegible] in reprimendo, et n.
supponit decretum liberum tribuere esse [illegible], [illegible]
[illegible] eius [illegible] e Modo ad 1. [illegible] dictis
[illegible] S. Thomae agere de scientia simplicis intelligentiae,
quod [illegible] haec ut [illegible] in actu 2. [illegible] decretum [illegible]
ut [illegible] directiva practice. ex quo [illegible] ad [illegible] illarum. Ad 2
[illegible] callis [illegible] usurpari a Thomistis [illegible], nam supponere
[illegible] doctrina, Deus [illegible] reperire futurum. [illegible]
[illegible] scientia simplicis intelligentiae dependeret a Dio decreto
[illegible]

effi(caci)ae circa practicè futuri. Valde quippe diversa
est haec cognoscere aliqua, creare illa. Etsi deus
cognoscat ceam scientia politi, sive honesta, sive inhonesta,
nec ea politia, nec inhonesta. Addo quod scientia so=
mistae loquendo de scientia factibilium adhuc non est scientia
simplicis intelligentiae et eam absolutè, quia ipsa solam eam
sed dependentem à volit(ione) divina, ut concausa singulari=
ter, et scientia simplicis intelligentiae praecisè accipitur
in ordine ut causet absolute futurum, et non futurum.
Ad 3 nulla est ea absurd(ita)s quod scientia naturalis non est
ad(aequata) (com)paratio futurorum; sed sit sicut volit(io) div(ina) determinat
illa, et videt libere ea futura in aeternitate id est
docet ipse Alvarez cit(at) n. 8. Ad 3 in 2a res=
ponsione. Deceptio adversariorum in eo quod scientia visi=
bi(lis) distinguunt duas scientias, unam causam in actu 1°
alteram causam in actu 2°. Ad 4 fateor volit(io)
div(ina) efficax ut determinans statu scientiae ad causandum absolute
est aliquo pacto prior scientia, et scientia ut directiva
practicè, et quae habet vim in ordine ad causandum futu=
ra et non futura determinat divinam volitionem est prior
volit(ione) efficaci. Ideo est, quia decretis absolutis determina=
tionis per vim indifferentem determinandi. ita species visibilis
nigredinis determinat potentiam ad videndum nigredinem, et ex=
pressionis indiget potentia visiva ad videndum diversos colores.
Dixi scientia simplicis intelligentiae est liberum, et indifferens

in

nūc cando, n̄ q̄ ejus potest indrieus ex dominiis ex
pono potest ē prius maius; et q ex 1a nõ deltrai pono
productis huius tri gemillis. Mitto recurrendi sup fa-
cile exstad mō recurrendi ly supernalis adiunctivo-
funia [illegible]. Deg potest nõ ē prius liberū, sed
ió dr indrieus, q ex re n̄ pono deltrai ad productis
alis supernalis, pono ym talis, Libere in ca rue alterius operi,
cui adiungitur. ita simpliciter intelligentiis sua causa libere
rue opus sibi adiuncti.

Ad 2am 2i pri. Ad [illegible]
ly e authoritate Nunquam S. P. admittunt hac
alia ut vum, idest res futuras q. deg videt illas ce
futuras, sed indicant eas fore; in nu admisso ab ad-
versariis, ut stat ex testimoniis à [illegible] allatis.
Ad hoc manifestandum oportet ostendere, quomodo hec
[illegible] admittat ut vere à SS. PP. Assero nõ si ad-
mittatur ut vere attenta illa [illegible] ex alis, eo q beneva-
leat: res est futura. Et deg scit illas esse futuras, ut
[illegible] illa mora: deg scit vere esse futuras. Et res erit fu-
tura, ut certum ex testimoniis [illegible] SS. PP.
admittere ut vere nostra causa, n̄ causa adversariorum. Lo-
quuntur Et [illegible] aliquo patro s ca conus, et itares
futura, ut pure [illegible] e prior scia rei futura, et illa, ut
pure [illegible] quasi causa. In hoc nu n̄ ē vere asserere, q sciarei
futura s ca practice rei futura. Modo ad Authoritas
D. S. Thome [illegible] stat. D. Augustinus, et Gregorius
et

exponunt plures nri DD. de scia nali ut affectiva-
Sit. essei, seu de scia approbat.is in quo sensu vis è dicere:
ideo regerit, quia cognoscit à Deo scia approbat.is Et
Et hi PP. utunt verbo videre id n. obstat, quia ipse
in frequenti accept.e idem è video, ac recipio, seu cognosco.
Addo et magis ex testim.o Augustini, et Gregorii ipse
S. Aug. inquit: ideo res futuras, quia deus illas scivit
loquit de scia visionis, sed n. agit de antecedentia
utiq. scia ut quo; sed de antecedentia durationis
quam habet illa parte ideo, quia n. denotat ante-
cedentiam quo, aut quasi quo; sed antecedentiam durat.is
Unde cum loquit de creatione, loquit a tempore
praesenti. docet quod res modo . quod deus, et
n. antea illas cognoscit, bene sic inferri: deus
novit ab aeterno res futuras tali tempore, quod
reserunt tali tempore. Sic hoc sensu verificat
hypothes. S. Aug.: Sin, n. nescivit, quia futurae
creaturae, quia quod scivit creavit; n. quod creavit, scivit
idè n. ignoravit ab aeterno, quia fuerunt creaturae in tem-
pore, quare hypothes illae vestrae. scit deus ab aeterno,
quod creaturae in tempore tales, et quod creavit illas
in tempore, n. è oversò. Creavit in tempore, quod scivit
in tempore. idem dicerent lib. de civit. c. 6., cum
decedunt, ac succedunt tempore, n. decedit aliq. cognitio-
ni scie Dei. Ad 2 responditur, negatur: Nam scia sim-
pli=

simplicis intelligentiae non causat practice, nisi determinata a divina volitione efficaci. Ad [illegible] quia scientia futurorum absolute non fallibile in [illegible] causa, et non initiale, sed potius infallibile, quia [illegible] futurum nequit non esse futurum: ideo Deus non videt futurum quia in se futurum. Ad [illegible] nego illam. Ad [illegible] concedo illam: bene tamen, quia scientia visionis est posterior futuritione rei; non tamen volitione divina qua eam futuritionem et ideo non bene valet scientia futuritionis est posterior futuritione, et volitione divina causatur futuritionem, nam scientia visionis [illegible] futurum, non causat. At volitione efficax causa futuritionis.

Opponit [illegible]: futura contingentia ut [illegible] volitione [illegible] a scientia visionis, et non a sola scientia simplicis intelligentiae. [illegible] vocat [illegible] demonstrat; nam idem scientia cum volitione ac scientia visionis. [illegible] scientia visionis, etsi ut speculativa non causet, causat tamen ut directiva, quia scientia visionis causat. [illegible] argumentum [illegible] demonstrare dicant ipsi Thomistae, quippe [illegible] docent scientiam visionis esse post decretum, et scientiam simplicis intelligentiae ante decretum, quare sunt sine diversae scientiae [illegible] prior assumi ut [illegible] Deus volitione divina, et [illegible] scientia practica causa futurum, et obtinens Dei supremum verum creaturarum artificis e illam, quae respicit [illegible] infallibili, non [illegible]; nam dupponi [illegible] causa, [illegible], quae ideo causat, sed non ut [illegible] scientia visionis [illegible] adversarios non respiciat [illegible], nisi sicut futurum

ne

nequit illud respicere ut cobile, sed ut cavendum [illegible]

[illegible] quis unquam dixit, aliquem artificem gra[illegible] aliquam, autem illam percipiat ut [illegible] ; eo [illegible] ipso [illegible] stipa doceat, [illegible] artificiosa operari per suis virium debere admittere, [illegible] quid aliud [illegible] [illegible], [illegible] finivit [illegible]

Cap. 13

Rei arguis Albend[illegible]

Scit D. Thomistas novissime Albendarum sane oppugnat. [illegible] fundamentum desumit ex auctoritate D. Thomae ar. 16 ad 4 dicentis [illegible] scientia Dei est causa actualium, quae sunt aliquod tempus fiunt: causa [illegible] virtualium, quae potest facere, et in nunquam fiunt. ex [illegible] verbis [illegible] sillog.: scientia simplicis intelligentiae [illegible] eorum, quae Deus potest facere, et nunquam fiunt, sed scientia eorum quae nunquam fiunt, et possunt fieri est causa in virtute [illegible] scientia simplicis intelligentiae non causa actu; [illegible] virtute operae externa; Consequentia est legitima. Maior de finitio scientiae simplicis intelligentiae. Minor S. Thomae. Assertio ex S. Thoma [illegible] deveritate ar. 6 docente ideam possibilium, et actualium, non [illegible] eodem modo: et postea declarat diversitatem hoc pacto, quod idea actualium dicitur ex positione [illegible] voluntatis, [illegible] non [illegible] idea possibilium. Unde dico infert Albenda [illegible] non est operativa actu, sed solo virtute [illegible]

q. si idea adaequatè actualiter è ipsa idea possibilis delirantis odumz
ita scia actualiter è ipsamet scia possibilis delirantis odumz
sed hec scia è cã adm esse externi sui dei Theologos
q. scia adaequatè carens esse sui rei è scda vera actualiter.

R. Ad Argumentum 1.um illum deductum
ex authoritate S.ti Thomae non servare vestigium
etiam, quia non infert illud cons. ; sed illud : q. scia simplicis intelligentiae è cã in adm 1.o cons., quae deus potest
facere ; eò facit, q. à nobis DD: admittitur, 2.o è
aliqui esse in sitt., nam maior fuisse docere è desinit illius scis, et hoc pacto si afferunt possibilia ut
dei, nam scia simplicis intelligentiae desinit in
ordine ad possibilia verba in com. argumentis possibilia verba esse.
Unde si ea scia si in adm 1.o è cã cons., quae potest facere, eò facit, at in adm 2.o est tum ordinis diui
cã cons., quae adm erat. Si autem Albenda sic argueret
actualia non esse dei scis simplicis intelligentiae. Et nec esse
facile negat cõa, nam si cent illius dei, non possent esse illius
separatas esse, nam esse è posterior ca, eidem prius cognitum
illud separari. Add. q. cum vires in scia practica
sit separat. actualis debet supponere ut separat. aliquid
dei diversis saltem ròe stans ab esse q. supponere eandem
scis ut cam practicas. Tandem se ipsum ingulat Gonzalez, nam si supponit scis simplicis intelligentiae esse
cã in adm 1.o eadem ponit aliqui requisitis in adm 1.o
causis in adm 2.o Unde ruit argumento ius Gonzalez

n. 19

n = 2g fatet scig futurorum n̄ ee novam sciam, q̄

si novam mȳ scig - sic hec inconvenientia tali ful=

sitam hos patronos, cum id asserant ∞ = scijsos, et S.

Thomam ∬ diversg sic, nam una antecedit de=

cretum, et altera ē post decretum. At zsham eadem

polim st. Cum volit.= ē oppositum verum ad actualium ut

effectum: et eamdem scig cum volit.= vocat S. Thomas

scig approbationis. Ad 2 illam eiusdem doctoris: si ipsa

actualium ē eadem ipsa polim ut determinata volunt, sic

scia, que ē ca abtē futurorum ē eadem cum scia po=

sitis, ut determinata volit effficacis.

ℓ 2. Contra fund.= que abtē cā verum

p̄ supponit determinata liberam dij volitionem; sed hec scia

n̄ ē simplicis intelligentiae, q̄ visionis. R. cum

Arrub.[illegible], et alij dd: scig abtē cā futurorum depen=

deat à dia volit.= efficaci, contra talis scia n̄ exi=

git ut dz abtē futurorum, nam ad hoc alia scia trad.

ℓ Videtur hanc solam Albenda, et eamem=

pugnat q̄ implicat scig respicere aliquod. posito futurum,

an ee scig visionis, q̄ nequit aliquid respicere, nisi

in rē repraesentis. 2° = scia que abtē cat rg futu=

rg ut futurum respicit ut effectum futurum alterius; et respicit

rg futurum ut scig; atque deg occurrent ignoramur caig

effs

effectum, quem non cognoscit. 2° = scientia simplicis intelli-
gentiae in eodem signo rationis ad aliquam rem futuram, et illam
repraesentandam, et oppositum implicat, nam si scientia rem futuram
respiceret prius ut ea, quam ut repraesentando tunc repraesentando compe-
tens in eo priori non possibili esset falsa, aut saltem in-
perfecta, quod repugnat. Ergo scientia simplicis intelligen-
tiae est naturalis, et indifferens, quod ad libere, ac determinate
eandem effectus determinari debet, quam repraesentans determinari effectum eandem.
atque in linea scientiae manere indifferens, quae nihil carere
valet, sic ob eandem indifferentiam nihil carere valet antecedenti dicta.
3° = scientia futurum voluntatis effectu est exemplar dei ad extra fu-
turi; in exemplar rei futurae tendit ad effectum in
deum. Ergo similiter scientia ut sic practice respicit effectum
dei. Quae haec impugnant fortiter oriundum ex non penetrari
mente nostra etc. Ad 1um implicat respicere finem
ab intra ordinis, et ratione scientiae visionis; non tamen implicat re-
spicere finem ut effectum, et ratione scientiae visionis, cum [illegible]
aliqua scientia inveniatur in deo, quae repraesentet practice, ac [illegible]
tenere habet rationem repraesentationis, et quae [illegible] et ut repraesentando nequeat
respicere illud idem sub eodem statu, quod respicit ut causa
ad repraesentandum dicta. Hinc fit, quod scientia simplicis intelligentiae
quae practica est respiciat ut [illegible], et ut effectum [illegible].
Adversariis concedo scientiam practicam tamen ad [illegible] effectus
repraesentans dirigens dicta voluntatis ad effectus exequendum: quae enim
d

obhanc eg non trai pro respectu ad effectum ut futurum abso, sed ut possibile. Ad 2 nego conseq. Ad im-pugnationem dico currit cum scientia agat sub omni ratione nam cognoscit effectum ut possibilem, et ut factum; pro diversis tamen rebus distinctas per intellectum distinguens unicam simplicissimam Dei sciam in diversas scias. Ad 3m Assumptum ibi propositum implicat, nam ut docti doceant; non dicitur, quod est passio per supponit ea, enim prius est rem esse in se futurum, quam esse cognoscibilis ut futura. quare ut implicat contradictionem dici rem in eodem signo esse futurum, et dictum, ita implicat scientiam in eodem signo respicere rem ut futurum in re esse, et respicere rem futurum ut dictum. Unde scientia simplicis intelli-gentiae respicit rem futurum ut effectum, non ut dictum. Ad 4 nego conseq. Nam hoc determinatio habet scientia simpli-cis intelligentiae, non pro aliam scientiam, sed pro dictam voluntatem nam posita hac voluntate manet scientia inclinans ad diversos effectus. Ad 5 dico Maior, et minor continent falsum in scia, nam in illa ut exem-plari debes distinguere idem, quod distinguis in scia practica habere se tamquam respectus et quae i quae per sciam sunt, quae est causa exemplaris non respicit tamquam efficiendum ut dictum, sed ut effectum, et ideo requirit ut respectus attingere

fu-

futuris; ? sed ut ita, nec ullius momenti est furor
tius D. Thomae, quod ipse affert Albendae, nam ibi
solo docet, quod scientia Dei, quatenus ordinat ad opus, quod fa-
cit voluntas, tamquam esse existentias, et loquitur de scientia
practica, ? de scientia visionis supponente decretum divinum.

Opponitur: perfectio Dei est posse
cognoscere creaturas ut futuras absque eo, quod
eius scientia ex eo quod attingit futura pendeat
ab aliquo requisito extra se. hoc infert ex natura se
[illegible] illa fuit. Alia ... Si vera esset nostra scientia
penderet a futuritione, quia futuritio ab ea supponitur antecognitionem
eiusdem futuritionis. istud argumentum validissimum vocat Gonzales,
sed facile solvitur, si advertas, nos cum omnibus Theologis
asserere, Deum a se, et non ab alio habere cognitionem sufficientem ad
cognoscenda futura. Item etiam cognitio quoad comprehensionem perfectionem
intrinsecam non pendere ab aliquo futuro; cum hoc tamen
non posse trahi cognitionem etiam ad futurum, quin supponat futuri-
tionem; alias daret cognitionem futuri sine futuro, quod supponi
debet futurum, quod omne dictum supponit ad sui reperiri.

Cap. 8

Satisfacit ultimo argumento Na-varrete, et Gonzales

Omitto plura alia minoris momenti, quae nobis obii-
ciunt adversarii; quia illis satisfactum est, ? nullum ...
her-

ter; et devenio ad ultimum argum: si scia visionis
ipsa supponeret futuris aliquando ut sunt, et tamen non careret,
sequeretur, quod sicut intus creatura ut futura vere penderet, et
mensuraretur à rebus creatis. ita dei intellectionis futuris
veritas penderet, et mensuraretur à rebus creatis; hoc non
è dm. Sed nec id, ex quo infert illud = maioris pro
ad hoc, ut competeret intellectioni dei veritas futuris
opus eè, quod res ipsae futuris inse ut sint, quo veritas
dia futuris penderet, et mensuraretur à rebus creatis.
Confirmatur = veritas futuris nihil aliud è, quam conformitas=
adaequatio cum eo ut è ipse, quo veritas futuris dei in=
tellectionis penderet, et mensuraretur à rebus creatis ut
ipsi inse. pro certo dia intellectus = vae adaequatio rei è.
sic è. Unde si deus enunciaret dum currere, et
Petrus non curreret, dia intellectus = esset falsa, quia dia intellectus=
vera è adeo, quod res è, sic è. Confirmatur 2° = idea degre=
ratur, Angelus eè substantia spiritualis, quoniam Angelus è substantia
spiritualis, non è converso propterea Angelus è substantia
spiritualis, quod deus id reputat, quo dum causat veritas dei
intellectionis. Cuius

Cuius Argum plene satisfacere spectat
ad q. 16 l. [illegible] = nos l. [illegible] = nulla veritas in=
tellectionis dei causatur, aut mensuratur a creaturis. Pro 1° =
quod veritas dei causari ab aliquo creato manifestum involvit

uni-

imperfectio, et veritas Dei perfectissima non cadit a veritate creata; et ante Deus a seipso habeat perfectionem totam sibi ipsi existentem, et perfectionem veritatis formalis a seipso habet. Quod vero primo, esse unumquodque regulatum, ac mensuratum ab eo, quod illius causa est; ut tenet D. Thomas hic q. 16 art. 5 ad 2 et 3; et q. 21 art. 2 Contra Gentes cap. 61 et de 6 Fidei de vera Religione, sed veritas Dei intellectiva nequit causari ab aliquo extra Deum, ergo nec mensurari ab aliquo extra Deum. Quod vero mensurari, et regulari ab alio involvit in se imperfectionem, et indigentiam regulantis; nam mensuratum habet a mensura rectitudinem, et adaequationem, et involvit imperfectionem mensurari, et regulari ab alio.

Dicendum 2° sensu: Veritas Dei intellectiva est causa cuiuslibet veritatis creatae. Probatur quia sicut se habet primum et summum esse ad esse creatum, sic primum et summum bonum ad omne bonum creatum, ita primum et summa veritas ad omnem veritatem creatam, ergo sicut primum esse causa est totius esse creati, et primum bonum totius bonitatis creatae, ita primum verum cuiusvis veritatis creatae. Id colligit ex Arist. 2° metaphysicae text. 4° docente: unumquodque quod id ipsum maxime aliorum est, secundum quod aliis univocatio inest, ut ignis, caeteris est caliditatis causa; quare verissimum est id, quod posterioribus, ut vera sint, causa. Et ut

vero-

veritas dei cognit. ... et summa veritas illa extra aliam veritatem ex ... dei.

Tandem adverti antesolutionem ipsos adversarios eandem difficultatem vitaturos in sua speculativa repraesentatione potius creaturarum, et eius praemissis plures adversariorum distinguunt duplicem scientiam visionis alia practica, alia speculativa, praesupponentem, et non causantem obiectum. ... hanc scientiam eandem vincit hoc argumentum.

... negamus ... fateor scientiam visionis praesupponere futuritionem aliquam rei creatae, non tamen ab illa sumere ... veritatem, ... ad hoc ... requirit, ut intelligens non habeat intra se ... exemplar verum, quod intelligit: difficultas ... in creatis sumit veritatem a rebus creatis ut regula, et mensura. Praeterea entia creata considerata ... intellectionis habent ... pure tantum, non tamen ... intellectionis creatae ... habent ... dia intellectu respicit ... se ... diametraliter, a qua haurit sufficientem repraesentationem alicuius obiecti creati. Hinc si entia creata futura non praesupponit, ... coincidet, ... mensuramque dei veritatem ... praesupponimus ... actualis ... cognit... non repraesentet actuale obiectum creatarum ...

de

darent talia dona creata. Ad 3am illa[m] oppe
q res in se ipsis sint; ide ut res verae sint ea, quae men=
suram divinae veritatis negatur; ide ut res verae sint quantum
divinae cognitionis conceditur. ex hoc non infert entis
creati veritatem obtinere causam divinam veritatis formalis, sed solum
q divina cognitio non esset vera, si res creata aliter se haberet,
sicut si divina voluntas non esset recta, et honesta
si amplecteretur mendacium, adhuc non infertur, q regu=
la honestatis divinae volitionis bonitas creata.
Ad 1 confirmationem distinguo ans: idest omnis veritas formalis
quae in creatura postulat se attingere debere, sic dominum ipse
concedatur, idest omnis veritas formalis postulat mensu=
rari, aut dari ab eo qui est ipse negatur, et
cons. Ad eius probationem divina intellectio est vera ex eo quod res
est, l. non est distinguo ans; idest res esse, l. non esse est causa,
aut mensura veritatis increatae: idest res esse esse, l.
non esse, est id, q si non supponeret ita esse, divina cognitio
illius repugnat non esset vera conceditur: quem adhuc
non sufficit, q divina cognitio vera afferat res creatas
ita esse supponitur tamquam subiectum actualis; non tamen
necessarium est, ut ideo creatis tribuatur veritas formalis divinae cog=
nitioni ut regula, et mensura. Ad 2 confirmationem nego
si illa particula ideo denotet causalitatem dei creati in cognitione
divina, si vero solum denotet veritatem formalem cognitionis divinae importare
ea

Ut proinde Angelus esse substantiam spiritualem potest admitti; Ceteri lib. 2 ostendit Adversarius suo argu.

Dissp. = 3.

An Dia scia sit invariabilis, et immuttabilis

Dissp. = 1.

Aliqua certiora statuit

Q. de hac difficult. disputat S. Thom. hic art. 4. ubi statuit ut certissimum dogmatis scia esse invariabilis, et immuttabilis, et ideo, inquit, aliquo videmus in summa sanis dict. V. c. Di. cit. authoritate, quod eius scia non potest augeri, nec minui. ut hoc magis in particulari explicem, adverte, diam. scia posse considerari dupliciter, scilicet abste, et sm se quoad principia intra, scilicet, cum habitudine ad obiectum, sive 1rio; sive 2rio. In priori accept. sine dubio invariabilis è, quod ut vellet S. Thomas scia dei non è aliud esse diversum ab esse Dei, quod sit esse dei è invariabile, et immuttabile, ita et scia dei. Aus. ohar Iacobi 1. n. 17 apud quem non è transmuttatio, nec vicissitudinis obumbratio,

Modo restat id examinare circa modum

sciq

scia, ut efficiens habitudinem ad obiectum.

Prob. 1.^a^ pars: scia Dei considerata in ordine ad obiectum libertatis, sive necessarium, sive liberum, est omnino invariabilis, et immutabilis: quia tale obiectum libertatis est Deus cum omnibus suis perfectionibus. Ergo habitudo ad tale obiectum scientiae est invariabilis. Probatur cons. habitudo ad tale obiectum, nec augmentum, nec diminutionem habere valet. Ergo habitudo ad tale obiectum est invariabilis, et immutabilis.

Prob. 2.^a^ pars: scia Dei simplicis intelligentiae considerata secundum habitudinem, quam habet ad partem non repugnantiae est omnino invariabilis, et immutabilis: etiam creaturae possibiles sunt determinatae, ita ut neque possibiles fieri valeant impossibiles, nec impossibiles possibiles. Ergo scia Dei secundum habitudinem est omnino invariabilis, et immutabilis. Idem est de hac scia secundum quod respicit veritates conditionales omnino necessarias, ut Deus est homo, est rationalis.

Maior dubitandi ratio reducitur ad scientiam visionis respectu obiectorum futurorum. Prob. 3.^a^ pars: scia visionis respectu futurorum contingentium secundum habitudinem, quam importat ad illa, est invariabilis. Ita omnes DD. Prob. scia visionis, nec augeri, nec minui valet. Ergo invariabilis est; ans. prob. nequit in temporalibus quia de novo scire, quod antea non cognoverit: nec potest in tempore non scire id quod ab aeterno scivit.

Q. Nec augeri, nec minui valet; ans. pr. quod ad utramque partem. Pbr 1° si posset in tempore scire aliqua, quae ab aeterno non cognoverit, sequeretur inveniri in Deo ignorantiam, eam supponeret ab aeterno carentiam scientiae alicuius obiecti, quod de novo in tempore cognovit. Ex 2° etiam inferretur ignorantia, atque si posset in tempore desciscere, quod ab aeterno cognovit. Sed deum non scire aliquid ab aeterno, quod in tempore cognoscit, vel scire aliquid ab aeterno, quod in tempore non sciret, proveniret ex imperfectione scientiae, vel quia non daretur ab aeterno obiectum scibile. Ex neutro capite provenit quod scientia visionis sit omnino invariabilis. Minor patet, non ex imperfectione scientiae, quia scientia divina est summe perfecta, non ex defectu obiecti, nam quod hodie praesens est, heri, ergo toto aeterno a parte ante fuit futurum. Et ipso toto aeterno dabatur obiectum scibile. Et si Deus aliquid non sciret ab aeterno talis obiecti, non esset, quia non daretur obiectum scibile ab aeterno.

Dices 1° scientia visionis est libera eo modo quo scientia operari libere, quae variabilis est. Sed contra scientia visionis dicitur libera, non quia perfectio aliqua scientiae potuit esse, aut non esse, sed quia obiectum eius, ut potuerit non esse, atque scientiae creaturae scibilis potuit esse, et non esse, ex hoc tamen non infertur, quod divina

scien-

scientiā variabilis, quod Deus suus non potuit non scire, et itaque ac è scibile tra alterius Dei cognitionis.

Dices 2.º Creaturae usualiter futurae nullo habent naturam, cum per liberam Dei voluntatem producta sunt. Fateor itaque, ex hoc non infertur, Dei scientiam esse variabilem, sed quod Deus cognoscat variabilitatem ipsius Dei, aut quod ab aeterno scientia visionis talis Dei cognitionis potuerit non esse, ita Hugo de S. Victore lib. 1.º de Sacramentis p. 2.ª c. 16 an sciret non fuisset, fuisset quidem scientia in Creatore, quae scientia modo non fuisset.

Ex dictis infero nos hic si negare scientiam visionis variabilitatem consistere, in eo quod Deus modo per illam sciat aliquid antea non scitum, vel modo non sciat aliquid antea scitum; non tamen repugnat huic scientiae, quod potuerit ab aeterno non scire aliquid, quod modo scit, neque tamen ita, quae ad ex producendum potuerint non esse, itaque è in conveniens, quod scientia divina modo sciat aliquid, quod potuit non scire ab aeterno aliter, et in sensu diviso.

Caput 3.º

Quaenam mutatio inferatur ex p.º dicto.

Vidimus Deus non posse in tempore scire aliquid ab aeterno non scitum, nec ignorare in tempore aliquid ab aeterno scitum, modo rogamus quaenam mutatio inferretur in Deo, si id eveniret. Ad hoc facilius intelligendum

sendus adverte sermonis ee de dispositi mutat: 2° in
voce intelligenti, et scienti. 2° in proprio sensu
intra. 4. arg. ex eo, quod eadem eve-
niant immanenter, et frater ... infert mutat in voce
scienti, et intelligenti. Sed non scire, aut non intelligere
ab aeterno, et postea scivit Deus in tempore, scire aut
intelligere de novo nihil aliud est immanenter, et frater non scire an-
tea, et modo scire, aut antea scire, et modo non scire, ergo si
infert immanenter, et frater haec mutat.
5. arg. Si Deus de novo sciat aliquid
quod antea non sciebat, aut 2°. infert mutat mutat-
physica. Sed positis ex parte Dei omnibus requisitis, ut tunc co-
niis, si illud ab actu non tunc, id non provenit ex defectu Dei
ut certum est, sed defectu cognitionis, ergo non infert mutat
mutat physica, antecedens est certum, alter, utrumque cognosci
eri cognosci, et habere oppositum de novo actus reales ab his
aliquam reali mutat quae est ea talis diversa de-
nominationis. Sed contra in eo casu, quo Deus ab aeterno
non cognosceret res producenda, et postea in tempore illa
cognosceret, ex parte Dei afferrentur omnia requisita, ut
cognosceret ab aeterno, ergo deum non cognosci ab aeterno
non proveniret ex defectu Dei. antecedens Sed entitas, quae mo pro-
ducit est futura ante illud instans, in quo producitur,
esse totus aeternis à parte ante, ergo cognoscibilis est ut futura totus

æternis, siquidem adhuc ut aliquid cognoscibile in æternitate est, si Deus talem obiectum non respiceret, deesset intrinsece repertum in cognoscente, et cognitione divina. Et ratio est, quia intrinsece de cognitionis spectat hæc æternitas, ut totum attendat obiectum scibile, illud sciat, ut talis cognitio summe perfecta. Et si non respiceret Deus tale obiectum, aliqua perfectio intrinseca illi deesset.

Dices: scientia, qua Deus respicit creaturas existentes, nil intrinsece sibi addit perfectioni, quia Deus respicit creaturam ut possibilem, sed solam transit ad rem existentem, sed et de se adveniat de novo in tempore, hoc tantum non variat aliquid illius, et non mutaret physice Deum. Minor probatur, quia adveniret de novo in tempore denominatione creaturis absque mutatione physica, et sicut denominatio cognoscentis poterit dari de novo absque mutatione physica. Quod eo ipso, quod talis scientia non addat perfectionem intrinsecam scientiæ possibilium, casu quo Deus ab æterno non cognovisset obiectum, et postea illud in tempore cognosceret, maneret tamen perfectio intrinseca de cognitionis; nam cognoscere creaturam non addit novam perfectionem. Et probatur, quia si scientia visionis superadderet aliquam perfectionem intrinsecam scientiæ simplicis intelligentiæ, ita identificaret realiter cum divina essentia, a qua se non distingueret, et quantumvis de novo adveniret cognitio, non caret mutatione physica. Et 2° sive scientia visionis addat perfectionem aliquam, sive

n

n. formit. quia Deus ab aeterno reprobavit
attentis illis (mundi) potuit ab aeterno n. ee. absque
mutatione physica, et quod totum aeternum potuit eam cog-
nitionem deficere, et dari in tempore absque mutatione
physica. ita de facto n. cognoscit Deus existentiam
alterius mundi, quin ipsi deficiat perfectio
intra. et concedo maiorem negando minorem. Ad 1 probationem
aliqua denominatio fundatur in creaturis, ex
qua resultat denominatio extra in Deo. aliqua denominatio
est, quae se primo fundat in Deo, ex qua re-
sultat denominatio in creatura. denominatio primi
generis est denominatio Creatoris, denominatio 2 generis est denominatio
scientis, amantis etc. quae se primo fundat in actibus
vitalibus. prior denominatio variatur variatione crea-
turae, et ideo ex tali variatione n. arguitur mutatio
physica in Deo; secus est in posteriori denominatione quae
se primo fundat in Deo, etc. relatio Creatoris fun-
datur in actu, et ideo n. datur, nisi detur actus. at relatio
autem denominatio scientis fundatur in actu immanente, qui ab
aeterno datur, et ita si ab aeterno deficeret, deficeret
Deo actus immanens, ob propriam imperfectionem, etc. ob imper-
fectionem obiecti. Ad 1 confirmationem in ea hypothesi perfectio
scientiae n. identificaretur cum mea per se, nam eo ipso quod de-
ficeret, deficeret Deo aliqua perfectio intrinseca, eo quod n. here-
cognitio est perfectio summe perfecta, et comprehendens quantum exis-
2d

ad reparandum tale dominum, ac propterea talis perfectio est realiter distincta. Ad 2um respondeo negando consequentiam, discrimen quippe est, quod Deus ab aeterno non cognoscere existentiam mundi absque imperfectione aliqua, quia tunc non erat existens mundus, et tunc non dari existentia mundi ut scibilis; caeterum si per totam aeternitatem Deus non cognosceret veritatem aliquam dominus, et postea in tempore, tunc deesset cognitioni mundi existentis, aut futuri non est defectus dominum scibilis, siquidem daretur dominus cum omnibus requisitis ut esse domini, sed defectus cognitionis et ideo Deus est vere quoad suam cognitionem.

Caput 3

Dubitationes aliquas expediunt

1um dubium est an Deus per scientiam visionis possit plura scire, quam de facto scit. S. Thomas duo docet, quae inter se contraria apparent. Hic art. 13 ad 2 1o ex hoc, quod Deus potest plura facere, quam facit, non sequitur, quod possit plura scire, quam sciat, nisi hoc referatur ad scientiam visionis. 2o non debet dici, quod Deus possit plura scire, quam sciat, ubi aperte loquitur de ... futuris, idque affirmat de veritate q. 2 art. 13 ad 5. et 1o distinctione 39 q. 1 art. 2o corpore. ut conciliet haec duo dicta S. Thomae distinguendum duas potentias ad sciendum in ... ... praecedentium potentiam in Deo alteram remotam, seu maiorem, alteram proximam, seu minimam. Resolutio est 1: Deus per potentiam remotam scientiae visionis potest plura scire

scire, quam de facto scit, et potentiam, eminentiam ei posse plura scire, quam de facto scit. Sic S. Th. supra ar. 15 ad 5. 1. 15. quae deus actu operatur, cognoscit scientia visionis deus posse plura alia facere, quam de facto fecit, et deus posse plura alia scire scientia visionis, quam de facto scivit. hoc totum verificatur de potentia remota, et remota, nam hoc verificatur de scientia existente ante decretum efficax, nam in eo priori sicut deus intelligit indifferens ad faciendum hoc, et illud, quod de facto fecit, sicut intelligit indifferens ad ea, quae nullo modo fecit, et in eo priori potuit plura alia scire quae de facto deus non fecit.

Ad 2 dicitur: tunc intelligit potentia scientiae visionis proxima, et immediata, quando adsunt omnia requisita ut actu tendat in proprium obiectum. Sic debent intelligi scientia simplicis intelligentiae dirigenti decretum efficax liberum, et expeditum ubi fuerit talis terminus: et eum omnibus his impletis, deum scire plura alia, quam de facto scivit, et non posse plura alia scire. Quia potest scire ea scire, ad quae datur decretum efficax; sed ea eorum, quae de facto non scivit non datur decretum efficax, et non potest ea scire.

Dices: et deus in eo priori, in quo intelligit futurum scientia simplicis intelligentiae non scit, aut ignorat tranquillitatem futurorum. Resp. in eo priori non intelligi a nobis deum sciens futura, quia non dum intelligimus futura

et

esse vij n. 3, deq. n. here repugn. futuri.

Dubit. 2 an hec prop. d. sit vera, quilibet deus scivit, nec S. Thom. in hoc art. 13 nud. sic esse vij si referat ad enunciabilia, hec dalis deus vnd hoc capit cy vy fuerit ante natiuit. xpi xpus nascet, mo illeacta idrepugny erit , iam natus est. pot eadem res enunciari diversis temporibus, et vice una temporis dria, fuime inatten. Assero sequentia invariabiliter manere, quamvis deus scit variet. cognit. dria unica et eiundibi actu repte natiuit. xpi ut præsens tali tempore, ut futurum ante tempore, ut præteritum subsequenti tempore. Unde quamvis deus ipsum variet. temp. cognit. dria invariata manet. Addo hos duos prop. ee diversos. deus scivit xpum ee nasciturum. deus scit xpum ee natum. neq. 1a vice 2a natiuitas xpi enunciat ut futura, et rei illius dria temporis, sed rei cognit. dei existentis ab æterno, ratione alicuius dria temporis ante natiuit. xpi xpus dominus ee nasciturus. 2a prop. enunciat vy ee in hac temporis dria xpum ee nasciturum, quod fuime alij deus et scit natiuit. xpi ee futuram et cu temporis dria quæ antecedit natiuit. xpi præsens etsi n. sciat deus natiuit. xpi ee futuram modo, cæterum modo cognoscat eundem actu, quo ab æterno cognovit natiuit. xpi fu-

[illegible] tali tempore [illegible] alio, [illegible] alio [illegible].

Restat nunc videre, in quo sit via [illegible] S. Thomae [illegible] S. Thomas [illegible], [illegible] enunciari [illegible] non semper è invariabile, et ideo addit S. Thomas, sed ex hoc non sequitur quod scientia Dei sit variabilis: et non alius variatio de scientia è quod sciat unam, et eamdem rem [illegible] non esse, [illegible] variatio de scientia è [illegible] sciat aliquod enunciabile [illegible] esse verum quando [illegible] sunt.

Dubium ultimum

Quo pacto certitudo infallibilis, et naturalis divinae scientiae conciliandae sit cum usu libero

[illegible]

Veritas tenenda [illegible]

Aeterni fuit aliquorum [illegible] posse [illegible] usum liberum [illegible] Dei. [illegible]. Alii [illegible] vero contingentiam negaverunt [illegible] divinae [illegible] intelligibilia [illegible] damnans à [illegible] libro [illegible] de civitate Dei [illegible] praecedenti. Alii [illegible] liberum negavere, [illegible] divinam [illegible] [illegible]. Manichaei. Simon Magus, et postea Wiclephus.

[illegible] certam divinae scientiae infallibilis naturae, et certitudo [illegible] contingentium eventuum [illegible] cum usu libero, [illegible] ex illis S. S. [illegible] frequenter [illegible] liberum [illegible] bonum [illegible] et ex aliis locis; in [illegible] scientia [illegible] perfectioni esse, ut omnia [illegible]. Cohaerere libertatem usus cum divina scientia.

Probatur 2º ratione. Loquamur de actu [illegible] caritatis [illegible] caritatis è actu [illegible] [illegible], [illegible] contingens non [illegible] [illegible] oppositi, [illegible] cohaerent. [illegible] primi [illegible] [illegible] actuale rei in determinato tempori [illegible] 2us [illegible], [illegible] omnibus concurrentibus [illegible] cum [illegible] actu caritatis

ee, et non esse effectus, nam contingentia effectus seu respectus eam
antequam omnia in actu [illegible]. Eadem [illegible] contradictorium. nec
se mutuo perimunt. Pro quo sunt [illegible] haec duo: non esse aliquid
futurum, et posse esse futurum. Quae et sic stare poterunt esse fu-
turum, et posse non esse futurum, quae minus repugnabunt hi duo
respectus in cognitione divina. Unde sicut stat esse nequeam, et
praescire actum caritatis futurum, et non evenire actum caritatis, sic
stare esse poterunt, et praescire actum caritatis futurum, et posse non eve-
nire actum caritatis.

Quaeres 6. voluntas creata ex se libera est,
et producit indifferenter suos effectus, quaeritur an dei praescientia futuri
eventus contingentis, adhuc voluntas creata maneat li-
bera in exercitio suarum operationum. Ans. Pro modo sed dif-
ficultas, an praescientia evertat libertatem, non tamen an voluntas
creata sit libera. Pro quo praescientia non operatur aliquid, verum
cuiusque voluntatis ex se indifferentis determinat ad unum, quare non evertit libertatem.
Ans. Pro non determinat voluntatem in actu secundo ad unum extremum,
quare non natura voluntatis. Ans. Pro non antecedit scientia [illegible]
prius, aut posterius in ferendo determinatum effectum. Pro secundo
talis praescientia licet non antecedat durationem existentiam rei
futurae, non tamen antecedit natura, potius praescientia supponit
futurum habitum ut posterius prius. quare praescientia non antecedit natura.
Pro ans. quoad 2um: praescientia futuri supponit futurum
ut obiectum, quod respicit, quia supponit futurum aliunde
tum esse. Pro 2. si natura praescientia divina voluntatis crea-
tae ad praescientiam est, sic ad divinam est, ex neutro enim natura, quod sic.
Minor pr. non ad scientiam quam hic extendit etiam ad futurum creatum

n[illegible]

riginis scia creare quae scit creari alii operari n. voluntate

ad operationem liberam, quia cum hoc certum manet, quod sciat in-

fallibiliter suum actum futurum, et adhuc liberè operatur sui

hic redemptor, n. [illegible], nam d'a gratia in justificatione

prius esse creari, et hic idae relationis intellegentiae

oio indivisum e, quantum e exse ad futurum, [illegible]

turi. Ut speculativa ni car ulm mo futuri, sed

illa supponit, ac proinde tollit liberum, sed libertatis

exercitium supponit. Pr. 3° deus scit nos actus eè

futuros liberi, ergo n. tollit liberum. Ans. p. oè vi

[illegible], quae reprid ab intellectu summe perfecto, ergo deus

scit nos actus liberi producendos. Pr. 4° = cor. scadit [illegible]

naris evenirent, deus deciperet, nam enunciare nos

actus fieri liberè, et tn fieret naris.

Cap. = 23

Declaratur modus conciliandi

[illegible] 1° [illegible] conciliat usum nostri liberi cum dia

pscia exaà d. dia pscia respicit futura contingentia

[illegible] supponit futura contingentia, et cadit sup. illa existentia. Quod scia visionis sic respicit sua obiecta ut diximus.

Quod [illegible] tali mo respiciendi futura contingentia sci-

licet usum liberi cum pscia. Pr. 2° = id eo impedit liberum

crea=

creari; quia attendit [illegible] ipsius liberi, tentatur adiungi[illegible]

prius, ut inferatur determinationem dicti effectus; quod dicitur esse

futuri contingentis non euertit libertatem. Ans. [illegible] ex dictis

in materia de aux[iliis] [illegible] et [illegible] tale prius

non ponit dependentiam ab usu libero, nec supponit usum liberum,

nec illud ponit potentia illud cohibere valeat, et idem infert

determinationem effectus. Unde si admittatur tale prius non remanet

in voluntate creata aliquod remedium ad exercitium usus

liberi. Probatur consequentia ad hoc ut prius liberè oriri effectus

futurum requiritur quod [illegible] quod cum esse futurum possit opponere non

futurum, non [illegible] id repugnat, sed sanè quod cum esse futurum

stet potentia [illegible] in alio [illegible] ad non ponendum futurum

sed [illegible] potentia [illegible] stat cum praescientia futuri. Ergo praescientia fu-

turi non tollit libertatem. Maior [illegible] definitione prius liberi.

Minor probatur stat cum futuritione effectus potentia [illegible] ad negandam

futuritionem [illegible] prius in alio [illegible] cum praescientia futuri

stat potentia in alio [illegible] ad negandam futuritionem [illegible]

prius in alio [illegible] Et futuritione adhuc negatur stare

cum negatione futuritionis adhuc ex suppositione futuritionis

dat [illegible] viz [illegible] infallibilitatem, et non

praescientia dicitur stare usum liberum cum praescientia futuri. Probatur

ex eo quod supponat futuritionem dat [illegible] determinationem, certam

et infallibilem. Et ex eo quod ipse [illegible] dari futuritionem negatur

[illegible] ipsius [illegible] futuritionem stare certitudo, et infallibilitas

scientiae. Ans. Probatur simpliciter futurum ut tale esse non fu-

turum, quod futurum ut tale est [illegible] certum infallibile, et determinatum

B

Pr. 2a roe: qa stare queat liber. usus, [illegible] creare
nequeat supponere futurum. Cum negat. futuri
stat usus liber cum scia futuri. Et cum illa
nequeat opponi negat. futuri. Pr. scia id supponit, quia scia
ad scam pertinendo, et infallib., et id non impedit libertatem
usus. Ergo scia futuri non impedit libertatem usus.

Pr. 3°: scia certa, et infallib. contraria libere existentia stat cum eorum libera produ=
ctione. Scia cc. futura libera stabilit futura eorum libera pro=
ductione et futuri. Ans. Pr. in me dat scia certa
actionis liberae a me productae. Adde clarius apparet
in Angelo certo, et evidenter cognoscente suos actus li=
beros, qui [illegible] existentiae. Pr. eo [illegible] conciliat liber
usus actus existentis cum scia certa eiusdem actus, quia talis
scia supponit actus existentes. Ergo cum scia actus futuri
liberi supponat actus liberos futuros, cum ipsa stabit
libertatis usus.

Pr. 4°: [illegible] ad conciliandum usum libe=
ri cum praescia opus non est, ut praecedat scia conditionata
eiusdem futuri. Pr. 1° ex D. Th. [illegible] Venimus
ad stante coordinatione [illegible] cum usu libero actus futuri
ad aliquid seq. Pr. 2°: quicquid sit de tali scia
conditionata, dummodo supponat futurum actu libere
conciliabitur usus liber cum tali praescia, ergo non requirit scia
conditionata ad eam conciliandam. Ans. Pr. [illegible] dictam
[illegible] 45 [illegible], ergo scia conditionata
non

in experie[n]tia nam, vel liberi status per [illegible] rec[illegible] [illegible] erit [illegible] cum libero [illegible] futuro [illegible]

[illegible] ad [illegible]

impertinentem esse coexistentiam futuri contingentis in aeternitate [illegible] cum [illegible] Salmanticensibus, et aliisque Thomistis [illegible] nam ante coexistentiam supponit in aliquo priori [illegible] liber[illegible] futurum contingens [illegible] [illegible], ergo impertinens est haec coexistentia. [illegible] sive futurum coexistat, sive non coexistat, sufficit [illegible] libertas [illegible] [illegible], ex eo quod futurum supponat.

[illegible] probatur [illegible] si scientia [illegible] [illegible] contingentis [illegible] ~~liberum~~ [illegible] Thomistae [illegible] [illegible] scientia futuri [illegible] prius [illegible] decretum ad effectum decreti, [illegible] in ea hypothesi non starent liber[illegible].

[illegible] probatur [illegible] ad hoc, ut [illegible] inter se scientia liberi [illegible], et liberum requirat ut scientia [illegible] ex libero [illegible] [illegible] [illegible] scientia visionis futurorum contingentium enunciaret [illegible] futurum, nullo [illegible] supposita tali futuro [illegible] ita [illegible] [illegible] [illegible] contingentis, [illegible] nulla [illegible] potest [illegible] oppositum, quia posito [illegible] illis futuris

e=

enuntiaret, quia tamen Deus haberet eam enuntiationem aliunde, scilicet ex mea futuritione. Similiter ita Deus illam enuntiationem haberet aliunde, ut posteà impere [illegible] enuntiari. Et, ita ut non possem quicquid dicas confirmem. Et ad talem scientiam omnis est notoria enuntiatio futuritionis contingentis ex posito futuri contingentis. Minor probatur: non licet, quia posset fallibiliter reddere enuntiationem divinam, et humanam; [illegible] non differt enuntiatio divina ab humana, quia illa semper supponit Dei vim, et ideo requiritur fides; cum humana non semper supponit Dei vim, et ideo non potest esse fides. Non [illegible]. Nam quia tamen impediretur libertatis usus, siquidem admitteret aliquid determinate inferens vero antecedente consequens esse.

Caput [illegible]

Proponitur [illegible] argumentum

[illegible] argumentum, ex [illegible] retractum a negatione sillogistica, quoniam dicitur: Conclusio illata [illegible] est alterius naturae, consequentia est alterius naturae, sed haec est recta illatio: Deus praescivit peccatum Antichristi futurum, ergo peccatum Antichristi erit, consequens est alterius naturae, ergo consequens peccatum Antichristi erit alterius naturae erit. Maior est certa, nam si ex antecedente alterius naturae posset inferri consequens alterius contingentiae, ex vero posset inferre

fals[um]

fix, eo q alte attingens pot ee, eam ee. Restat probare
quod ans illud: Deus praescivit peccatum Antixpi futurum ee
alte nariy.

Pro 1o: Id admittit S. Thom. hic art. 13 ad 2.
2o: Quia impossibile est ex depone altera non scivisse Deum praesci-
visse peccatum Antixpi. Ergo ea propo. est alte naria. Varias
tradunt solutiones huic argumento DD., quas referunt Theologi
praesertim Vasquez, Suarez, Tanner, et Martinez, ea-
rum refutandarum omitto solutiones et declarandam nostram doctri-
nam. Dico: Dispositio materiae communis est narium licet non
ipso est narium actus concedo materiae diverso modo negatur.
Ad min. solutionem sumendam ex modo dicendi
1o in hoc casu illud ans.: Deus praescivit peccatum An-
tixpi futurum non est alte narium, idest narium ob
connexionem essentialem praescientiae cum futuro peccato An-
tixpi. Dicitur communis alte narium ex anti alterna-
tio est hoc. Ergo actualiter. 2o non est ans illud
alte narium, quia ut fit nullus afferat suppositum, cum
impossibile sit dari praescientiam futuri peccati, et dari
suppositum futuritionis peccati. Talis est futuritio
praecedit in roe ob praescientiam futuri peccati, itaut fit
ab aeterno de praescientia, et ab aeterno de futuritione praece-
dens in aliquo signo priori in roe dicti. Ergo praescientia
futuri peccati afferri de necessario futuritionis peccati, ita
ut negetur intelligi scientia directa attingens reprobationem fu-
turitionis peccati, quin intelligatur de tanta futuritione peccati.
Etiam

Hinc fit in hoc anno: Deus praescivit peccatum Antichristi
futurum importari aliquo pacto id, quod infert incom-
possibile Erit peccatum Antichristi. Quia cognitio futuritionis pec-
cati Antichristi consideratur in ordine ad eam praeteram
relictam ad contingentiam, quod voluntas Antichristi attentis
omnibus adhuc maneat indifferens, ut se determinet ad
utrumlibet, scilicet ad utrumlibet peccati; at scientia, seu praescientia respiciens
futuritionem peccati, non enunciat futuritionem peccati quod in causa
praesenti, sed quod in se, et ideo sicut impossibile est peccatum in se
futurum non esse futurum, ita omnino est impossibile ad oppositum praescientiae
peccati futuri non dari talem praescientiam peccati futuri, quamquam
quid sit an maneat potentia ad oppositum extremum. In
hoc conveniunt futurum, et praeteritum, quod sicut illud quod praeteritum
nequit fieri non praeteritum, sic futurum quod futurum ne-
quit fieri non futurum; et ideo S. Augustinus lib. 26
contra Faustum c. 4 inquit tam non posse futura non
fieri, quam non fuisse facta praeterita. Secundo adverte dis-
crimen inter propositionem enunciantem obiectum contingens de praesenti,
praeterito, aut futuro v.g. Petrus peccat, peccavit, peccabit.
Quia propositio enuncians peccatum praesens nequit mutari de vera
in falsam, quia fieri nequit, ut ea adhuc existente dicens pec-
cans non dicatur peccans; Nec fieri valet, ut id quod erat
praesens vivit et quod, non fiat praesens vivit eiusdem quod, quamvis
sit ancedet indifferentia in ordine ad servandum eiusdem rei praesentiam.
Tertio enuncians peccatum de praeterito eodem pacto nequit
mutari de vera in falsam, sicut nec fieri valet ab aliqua
causa

ca, verò quod produxerit, vel non produxerit aliquid [illegible] enun=
ciantes peccatum futurum, quod peccati futuri productio, et
se sinit [illegible] adhuc est vera [illegible] liberum, et hoc
non est veritas est ad actus [illegible]; idem enim est asserere
de peccato futuro, quod potest non esse futurum. Ego addo
quod licet in scientia divina per se non addat praeteritum, aut
futurum, atque ordinem ad nostri temporis differentias, quod scientia divina
aliunde obiectum significari valet praeterito, aut futuro, et inde
non solum dicimus: Deus praescit peccatum futurum, sed etiam Deus praesci-
vit peccatum futurum. Secundo: praescientia futuri liberi, etsi dicat
liberum, quod supponit decretum liberum, et decretum liberum, mani=
festum non discrimine inter ipsam rei futuri, et
voluntatis [illegible] productivum futuri, quod potest decretis requi=
sitis in futuro ad [illegible] Dei, necesse est adesse cognosci
futurum praepositis decretis requisitis in voluntate: adhuc hoc
est indifferens, ut producat, vel non producat futurum. Ex hoc
non infertur, an esse alternarium.

Assero 3. contra [illegible]: Deus praescivit pec=
catum Antichristi futurum non est alternarium, id est narium
nulla facta suppositione. Contra [illegible] in [illegible]; quod
[illegible] nullo pacto potest fieri, quod Deus non praesciverit
peccatum Antichristi futurum, quoniam ea praescientia posita fuit
ab aeterno supposita futuritione peccati [illegible] Dei.

Opponitur Montoya disputatione 31 de scientia
de alternario [illegible] nullo pacto fieri potest, ut non sit, sed
nulla potest fieri vel [illegible], non est vere asserere:
Deus

Deus praescivit peccatum Antichristi futurum. [Secundo] id est modo
absolute necessarium. Minor satis patet à Montoya quam variis
sectionibus. Respondeo negando maiorem. ex duplici capite evenire
potest, ut aliquod nequeat non esse per aliquam potentiam. Primo
ex propria, intrinseca, et essentiali natura. 2º ex aliqua
suppositione sibi se contingenti; primo modo impossibile est,
ut non sit, et tunc id dicitur absolute necessarium, secundo modo id dicitur
necessarium ex suppositione. Ut hoc clarius videatur contra
Montoyam, adverte primo quod Antichristus modo non existit,
et vis dicere, modo per nullam potentiam fieri valet, ut
peccatum Antichristi futurum non sit futurum, et nihilominus
docet Montoya id non esse absolute necessarium, sed ex sup-
positione futuritionis. idque [ego] assero de praescientia,
Nec satisfacit Montoya, cum dicit nomine non [con]-
veniri posse, sed admittendam suo tempore potentiam, quae
posset facere, ne sit futurum peccatum Antichristi. idque
assero de praeterito, et praesenti - sufficit quod in aliquo
secundo saltem rationis dato fuerit potentia ut eius futuri-
tionis, aut praesentis potuerint non esse praeteritum, aut praesens.
Unde ex eo, quod [Deus] ab aeterno praeviderit futurum
peccatum, ut ponerent ab aeterno scire, id sufficit
ad hoc, ut modo praescientia peccatum futurum sit necessarium
ex suppositione et non absolute.

— Urgebis cum Montoya. [sectione] . n. 14

5.

Dico = suppositum = vi cuius nulla potentia fieri valeat,
aliquid non sit, admittat dari, tunc dari alte-
rationem. id declarant his dicentes = Ergo loquitur. Ergo
loquitur in 1o casu suppositum loquentis iam est positum,
in 2o non est positum, et excogitant utrumque positum inter-
Et ideo in 1o casu dari alternationem, non in 2o =
+x e; ego non percipio in quo consistat vero istius discrimi-
nis, nec a Montoya ponitur; sed utroque sensu,
quomodocumque aliquid non potest non esse vi alicuius sup-
positionis sine se contingenti, tunc id non est alte rationis.
id admittit Card. Sa. docens tamen est argui esse
rationis ex suppositione.

Cap. 23

Aliud argumentum traditur.

Nro argumento sic satisfacit: hoc est quod scivit peccatum
Antichristi futurum non esse rationis alte, sed ex suppositione
eiusdem velle inferri consequentiam rationis ex suppositione.
Haec solutio non est contraria S. Thomae in responsione
ad 2um, quod sibi docent hoc esse rationis alte, addit
tamen, nec tamen sequitur, ut quidam dicunt, quod
consequentia est rationis alte, ubi negat consequentiam esse rationis
alte, non ex propria tamen, sed ex aliorum, quos impugnat
id colligitur ex fine responsionis eiusdem argumenti, ubi
sic declarat rationis consequentiam: consequentia intelligenda est quo-
modo dicitur scientia, scilicet quae est in sua essentialitate: erit
rati-

nariy ê si certay, q oe, q e dum ê, necesse, &c.

ex qq verbis dicto infero. 1º S. Thom. ibi nere q'qu-
e nary in anti, et conn. 2º nate conn ee ex sup-
posit. Cridl. ait qr ê in dio ... essentialit. de ex natas
antis erit ex suppositi. id docer 1 dist. 38 q. 1
ar. 5 ad 4. satisfacieng eidq obiectioni.

Tandq si pery: cur S. Thomas dicat
nary Anti ee abq. ...ibi nariy abte vocare
id q immutabile oio ê, ut patet ex locis cit. et de
verit. q. 2 ar. 12 ad 7. et 1 dist. 39 q. 1
ar. 1 ad 3 asserens deus necesse ê scire, dum scit, n
tn necesse ê eum scire, nisi nate immobilitate, quz
liberg voluntatis excludit. 2º Vocabit nary scio
dq abq q n requirit alia supposit. qr ea, quq in-
volvit in ipsa scia. scia q diu dei creati fut
in roe scio involvit suppositu sunitionis dei, n
aliq suppositu diversq.

Conr q inferdexrali anti ê nary
ex duplici suppoit. 1º ex suppoit. dei in-
fallibi, ut aiunt Alberg 1 dist. 38 ar. 4 cons.
S. Thom. hic ar. 13 ad 2. et sum ipso eiq discipuli
Caietang. Conzinas 1 dist. 38 q. 2. et ... Vaneq
hic ar. 13 § 3 vers. ad explanary, cuiq verba valde
notanda sunt: nates qm het res scire in roe dei scin
nil ê aliud, qm omnoda infallibilitas, qm het quae

dey

stiny à sciadi, quę infallibiliy n' preuenit exeq. quia
scia imprimat aliquid in re scita. Idq. transcripsit
Drimal hic dq. 4. c. 2. ad. ... 1. dices. 2. = ex illo
... ... futuri, nam posito q. Antixpq. n' peccaturq. n' pot
n' peccare Antixpq, atr peccary ... futury, erit ...
Cum his duabq. suppositionibq. statuq.
liber, q. futuri n' ē suppositio ... oio usq. liberq.
et illy ... inferens, si ponq. supponit usq. liberq.
... suppositio ..., que etsi tempore ante-
cedat ... n' ... antecedit futury ut futury
... suppositio ... supponit usq. liberq, q. ...
hęc suppositio ... n' euertat liberq. ... tamen
doctrina S. Anselmi ... reperire distinguentq. ...
naq. : aliq. facientq. ... que aris oio ē : aliam
... , qm facit ipsa res ; ... tollit usq. libertatem,
nam antegonit naq. usui libero. 2 = n' tollit ...
postponit naq. usui libero.
... hoc ... deq. presciuit
peccary Antixpi futury ē magis naq., qm illud ...
... exit peccary Antixpi. ... poterit ... euenire ... q. ...
... alte naq., et ... alte ... . quonq. impotent.
alicuiq. n' ē tollere ... inferentq. aliud ... , n' ē
... potest. eiusdq. ... ; atr si posset tollere ..., erit ...
posset facere, ... fum, et ... hoc
repugnat regulis ... arguat ... : n' ē impo-
test. Antixpi tollere hoc ... deq. presciuit peccary Anti-
xpi futury, ... nec erit in eiq. potest. ... : ... erit
peccary antixpi. ... presciadi immutabilis ē. ...
nec-

Nec secus cum legitimo modo arguendi stat aliquid esse ma-
gis necessarium, quam contingens, non tamen stat aliquid esse absolute necessarium, et contingens
simul quod ita bene valet à hoc, ad risibilis, et tamen
aliquid imaginarium est quam contingens. Ad tertium distinguo
minorem, in potestate Antichristi in sensu diviso est tollere aliquid,
et in eius potestate erit tollere futuritionem peccati in sensu
diviso, nam Antichristus potuit non se detrahere ad peccandum
et tunc non daretur praescientia futuritionis peccati, non tamen
est in potestate Antichristi tollere aliquid, nec contingens in sensu compositio-
nis praescientiae futuritionis peccati.

Cap. [illegible]

Occurrit aliis argumentis

Scientia divina est certissima, et infallibilis, quia si reperiretur
aliquod aliud contingens vel liberum esse falli, et incertum,
quia si reperiretur talia abs, si reperiretur aliud contingens
non manet contingens, sed necessarium. Minor probatur si non
daretur praescientia futuritionis peccati Antichristi, et Antichristus non
peccaret Deus falleretur, sed potest non fieri peccatum Antichristi
ergo potest falli divina scientia. Minor probatur peccatum ita fieri
ab Antichristo, ut possit non fieri. Respondeo quoties ab absoluto
ad absolutum bene valet, bene valet ex a posteriori ad posterius alius
ex aliis, sed bene valet posita praescientia futuritionis peccati,
non datur futuritio peccati, quia Deus fallitur, sed potest non esse fu-
turitio peccati, ergo potest falli scientia divina. Minor est certa, neque
absolutum manet existens in absoluto inferente, et ideo impossibile
est sic procedere ad aliquid ad absolutum inferens, et in absoluto

Mary

illam; cum etiam pot. ad illam actu fruitionis Dei tum
praescientia fruitionis peccati erit falleret Deum scientiam, et
neg. min. Ad probationem distinguo min.: pot. si spectetur
in sensu diviso conc. min., si in sensu composito nego min.
explico dictum. explico dictum non dari potentiam ipsius ut posita
praescientia ipsius peccati componat cum illa non fruitionem, sed
solum dari pot. in sensu diviso praescientiae fruitionis peccati producere
non fruitionem eo modo, quo posita fruitione peccati non
dari pot. ad componendum cum illa non fruitionem, sed solum ad
ponendum non fruitionem separatam fruitione. ex hoc non
infertur eversio libertatis, quia talis suppositio facta in Missa
pot. ex se indifferens ad utrumque extremum, ponit ad ipso libere pro
cum industria. Ad 2 probationem conc. maj. et min. nego conseq., nam
pot. in sensu composito non est pot. ad actum ex cuius positione falleret
Deus, sed ad actum, ex cuius positione non falleret Deus. Non falleret
Deus ex positione carentiae fruitionis quomodocumque, sed ex
positione carentiae compositae cum praescientia fruitionis, quare pot. ad
hunc actum est pot. ad componendum cum praescientia fruitionis
carentiam fruitionis, quae pot. implicat.

Instabis 1°: Deus habet praescientiam fruitionis peccati Antichristi. Antichristus libere peccat, et
componit praescientiam fruitionis cum pot. libera Antichristi,
et Antichristus ita efficiet peccatum, ut possent efficere;
Antichristi scientia divina fruitionis peccati non destruit libertatem
Antichristi, et remanet libertas Antichristi in productione peccati
cum praescientia fruitionis peccati. Confirmatur distinguendo:
cum pot. sit idem, sed cum congruens praescientia fruitionis peccati, ergo pot.

di-

libera inadu 8 = ??do ?? ; ide ad cohaerendum scia fu=
turitionis peccati, et pora ad ponendum carentiam futuri=
tionis talis scia neg=cons. Ad hoc utique dicitur ex falli
non sufficit pora utcumque ad ponendum oppositum dei, sed
requirit pora ad ponendum oppositum dei cum scia futuri=
peccati, et sic talis pora impossibilis, ita impossibile dei scia
falli.

Granado a tr. solvit predictum
argum. 1° = 2° = 3° = 4° = 8° =
& 8° = ubi ponit hunc syllogismum, si a tr eveniret
dei, scia dei falleretur, sed potest a tr evenire, ergo potest
falli scientia dei. Concedit Maiorem et minorem et negat conseq.
sed ego ignoro, quo pacto negari possit ea cons., receptis maiore
et minore. Nos hic non arguendum cum simili forma, ceterum
admittitur in aliis materiis. Ut si bucephalus est equus
est hinnibilis, sed potest esse equus, ergo potest esse hinnibilis.
Deinde ex predictis contra servata maiori, sicut
vero predictis minore negetur, si a tr eveniret dei scia dei
falleretur, sed non potest falli scientia dei, ergo non potest a tr eve=
nire dei. Alio itaque discursu dicendum, quod si antecedens est possibile, cons.
Maiorem debet esse possibile. a tr. ex ratione futurum sequeretur tum
sic, Ã. ex hoc tamen Antichristi non peccare in fieri falli
tamen scia futuritionis peccati alioqui non infert. Si tr. 8
ex antecedenti possibili infertur impossibile, si ?? ergo male reddit
causam. Si a tr eveniret dei falleretur scia dei, quae indicat
inveniri nedum illam inter positam carentiam peccati Antichristi

ex falsitate dictae scientiae, sed inferenda falsitas dictae scientiae ex oppositi carentiae peccati cum scientia peccati.

Instabis 2o: distinctio sensus divisi et compositi solum habet locum, quando forma separabilis est a subiecto, ut si dicas album esse nigrum est impossibile, quia ipsa vera est in sensu compositionis, et falsa in sensu divisionis. Contra si forma est inseparabilis a subiecto, locum non habet praedicta distinctio, ut si dicas corvum nigrum esse album est impossibile. Haec enim vera est in sensu diviso et composito, quia nigredo est proprietas inseparabilis a corvo, et dum nigredo non separatur nequit producere albedinem. Tum sic scientia dei futuri contingentis est inseparabilis a futuro, quia nequit deus ignorare futurum, et dum perseverat scientia futuri, non potest non esse futurum certo, quae est dicta scientia dei, ergo in hoc casu ea distinctio locum non habet. Hoc argumentum sibi obiicit S. Thomas, cui satisfaciens respondeo cum S. Thoma: locum habet ea distinctio non solum quando forma est separabilis a subiecto, sed etiam quando est extrinseca subiecto. Ideo non corvi nigri non habet locum, quia nigredo intrinseca inhaeret corvo, et reddit eum incapacem ex natura rei albedinis, et ideo nequit induci albedo ex divisione nigredinis; at scientia dei est forma extrinseca non ponens aliquid in suo obiecto, sed est solum signum infallibile indicans quale sit obiectum. Propterea talis scientia nullo modo variat naturam obiecti, et ideo ex omnibus sic non infertur in eo necessitas tum ex eius causa ex scientia, tum in ipso facto aliquid suppositum solum quod scientia haec inseparabilis est a subiecto, non aliter.

sed ex tali suppositione et ideo solum indicat neque ... ipsius dari, quae statum libero usu voluntati creaturae.

Dubitabis 3°: certitudo scientiae de ... humana a certitudine dei, ... scientia dei non habet maiorem certitudinem quam ... ... alte ... illa dicta non erit alte certa, sed contingens. ... certitudinem scientiae principue, et gratiae desumi a motivo, ... innititur, ergo perfecte cognoscentis. Ita actus dei ... fidei certissimi, et obiecta tamen tota contingentia, et libera sint.

Caput 6

An vera sit definitio Libertatis, quam apponit Abulensis

Abulensis super cap. 11 Iosue quaestione 14 refutans ... definitionem a nobis appositam, ... quae disputat ... ... docet, oportere ... liberum esse alternarium in instanti reali, quo fit, quia non potest non esse in instanti diviso, ergo esse liberum in instanti reali tantum, in quo est futurum. Hinc infert, ... deum non evertere ... liberum, quia illa non requirat actus ... praeteritos; aut futuros, sed solum ut praesentes; ... ... praesentes sine ... ... , sed solum habent liberum futurum, unde ... scientia dei nullatenus noceat libertati creaturae, scientia illos respiceret ut futuros everteret ... liberum.

... Sententia ... hanc ... ... quae

re-

permissionem vocat Molina. Quamvis in genere sit exe-
hibeat, laudicat in instanti non voluntas creata
ex dei operatione dependentiam consideratam. Tertio quia non praecedit
ipsam effectum, et causam, et sic accipit in a[illegible] primo. 2º
quia in alio posteriori signo intelligit adaequate producens,
Licet primo considerata indifferens est ad utrumlibet, cum sequatur
ex prius utriusque extremi oppositi, et ideo operatur, ita se determinat ad
operandum, ut posset non se determinare, et sic posterior, et libere operatur.
Sed 2º considerata intelligit voluntas determinata a se ipsa
et tunc intelligit prius oppositum cum operatur. Probatur 1º vo-
luntas aliquando exercet operationem liberam, et cum operatur adae-
quate, libere operatur. Sed consequenter non exercet liberam, quia actus
est praeteritus, nec quia actus est futurus, et ideo exercet liberam
secundo adaequate operatur. Probatur 2º homo libere operatur, quia me-
retur, sed secundo per operationem [illegible], meretur, et libere operatur. Maior
est certa. Minor probatur: homo meretur de praesenti, non meretur per
operationem praeteritam, aut futuram, et per operationem quam adaequate exercet.
Idem est de demerito per operationem inhonestam.

Probatur 2º a posteriori: si esset in [illegible]
nec deus libere crearet mundum; nec Angeli in
primo sui creationis instanti huiusmodi mererentur, quae falsa, et
ergo ex quo infertur. Probatur Maior: [illegible] primo
deus libere non crearet mundum, nam actus liberi dei exi-
stit aeterne, itaque ante tale decretum non antecesserit
instans aliquod durationis, in quo actus huiusmodi non fuerit

Et in ea (?) Deus libere non crearet mundum, ergo
2° = clarum, quia actus est absolute necessarius; quia = est, ergo libere
in instanti temporis antecedentis, in quo habet rationem finis,
et actus Dei liberi est. 2° = quia Angeli in 1°
suae creationis instanti meruerunt, et in eo instanti
exercuere libertatem. Patet ex dictis. Propterea in
eo absolute libertatis usus non exigit in instanti aliquo
reali antecedente; quia tunc non daretur prius liberum, nec
in instantibus realibus. Sequitur = quia in his non fuit libere
elicitus liberè actus, et in Angelis 1° = exercuit libertatem
in instanti, in quo produxit actum.

Dices: ex eadem Abulensi: actus voluntatis in instanti, quo non potest non esse, est necessarius absolute
est, et non potest dici liber, quam antecedenti tempore determinatus
fuerit, nam in eo quia tunc vis est astricta per voluntatem
eliciendi, sic non eliciendi actum. Sed antecedens patet. Si in eo instanti, in quo producit actum, voluntas posset illum
non producere, idem actus posset simul esse, et non esse, quod repugnat. Respondeo 1° idem, quod dicit D. Thomas, quia = est necesse esse, et
non omnino necessarium est hoc currere, quod currit, quamvis ignis
comburere, quod comburit, sed ignem comburere est omnino necessarium, et
et hoc currere est omnino necessarium. Respondeo 2° = voluntas in
eo instanti, in quo operatur non est indifferens, ad alterutram

sit

296 ut et eius operat. e delectari, quia in eodem instanti in
voluntas libera; quia est libera, prius quam operatur. Resp.
distinguendo ant.: non potest non esse in sensu composito concedo; sed non potest
in sensu diviso, nego ant. Ad 2am prob. ant. illa particula
simul potest cadere, vel supra potentiam, vel supra actum, si cadat
supra potentiam, sensus datur potentia ad actum, et non actum; si supra
actum, sensus datur potentia, ut actus sit, et non sit divisive, non in sensu
composito, quia non datur potentia ad componendum actum cum negatione
actus, sed sensus ad divisive ponendum actum, aut carendum
actu. Ad 3am prob. verum est illud axioma ut
explicatur a Theologis, et philosophis de quod est, quando est, seu
dum existit non potest sensu non esse, caeterum quando est, potest non esse divisive,
seu diviso, et separato ipso esse. quando quia actus procedit
a causa libera, ea causa in aliquo sensu potest oppositum extre-
mum causare, si attendantur principia, quae antecedunt etc. Ad
4am prob. potest in eo instanti, quo operatur, est indifferens
simpliciter in actu 1o non tamen est indifferens sensu composito
cum operatur. sed potius delectari, hoc est delectari non opponitur
libertati, nam exercitium potentiae non destruit potentiam,
sed potius illam perficit. est enim delectari illud exercitium potentiae
liberae. Cedant haec in honorem B. Virginis
necnon divi Petri, in cuius pervigilio finis impositus.

Finis

2